

NOTICES
OF
S A N S K R I T M S S.

BY

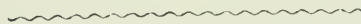
RÁJENDRALÁLA MITRA,

*Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and
Ireland, and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences,
Vienna; Corresponding Member of the German and of the American
Oriental Societies, and of the Royal Academy of Science,
Hungary; Fellow of the Royal Society of Northern
Antiquaries, Copenhagen, &c., &c.*

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL.

VOLUME II.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1874.

-1500

105 .1

WHEELER COLLECTION

Z
6605
S3ML6
v.2

In compliance with current copyright
law, U.C. Library Bindery produced
this replacement volume on paper
that meets the ANSI Standard Z39.48-
1984 to replace the irreparably
deteriorated original.

1989

PREFACE.

The circumstances under which these Notices have been taken in hand, have already been explained in the Preface to the first volume ; and as the general plan which was originally adopted, has been strictly followed in the present issue, little need be said by way of preface to it. Some alterations, however, have been made in the details, which call for a few remarks.

In the first volume, the names of the persons in whose possession the different MSS. noticed were found, and the extent, size, appearance, and character of the MSS. were given in Sanskrit ; but this was found objectionable, as many persons, who did not read Sanskrit, but took an interest in the Indian classics, could not make use of the information to advantage. The whole of the information under those heads has accordingly been given in the present volume in English. The analytical portion has also been in many instances greatly amplified.

Advantage has also been taken of a suggestion some time ago made by the learned Dr. A. C. Burnell of Mangalore, to supply facsimiles of some of the MSS. that have come under examination. The object of these facsimiles is not to give the finest specimens of writing available, but to afford typical examples of the styles of writing which were current at different times, and in different localities, in order that it may be possible to ascertain the date of a manuscript from its appearance in those cases where dates are wanting. For this purpose it is necessary that a great number of samples should be placed

before the reader, so that sufficient materials may be at hand to distinguish local styles of different times from individual peculiarities. Accordingly a large number of specimens have been collected, and photozincograph facsimiles are in course of preparation for publication in the next volume.

INDEX

TO

VOLUME II, PART I.

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Abhidhánatantra,	44	Bholánátha S'armá,	25
Áchárárka,	15	Bhṛigu,	4
Ácháranirṇaya,	49	Bhúdhara,	90
Adhikaraṇa-kaumudí,	67	Bhúmikhanda,	1
Adhyátma Rámáyana,	21	Bhúriprayoga,6,	44
Ádí Purána,	18	Bodháyana,82,	85
Agni Sañhitá,	46	Bráhmaṇa Sarvasva,	79
Amaru,72,	22	Brahmáṇḍa Purána,	21
Amarus'ataka,72,	22	Brahma-vaivartta Purána, ..	19
Amarus'ataka Tíká,	22	Brahmayajña,	65
Ānandachandra,	62	Chaitanyakalpa,	45
Ananta Deva,	21	Chakrapáni Datta,71,	25
Anartíya,	88	Chandrálóka,	52
Āpastamba,	86	Chandras'ékhara Váchaspati,	77
Arkaprakás'a,	27	Chaturaṅga-kṛidana,	10
Āsattivichára,	2	Chikitsá-saṅgraha,	71
Ātmánátmaviveka,	60	Chintámaṇi,	2
Avadhútagítá,	91	Das'akarma-dípiká,	5
Ayurvedágamana,	59	Dattakanirṇaya,	70
Bálabodhaka,	62	Dattátreya,	91
Baladeva Vidyábhushana, ..	94	Devabodha,	5
Bánara,	40	Devímáhátmya Tíká,	75
Bhagavadgítá,12, 93,	94	Dharmadípiká,	77
Bhágavatámṛitakaṇiká, . . .	37	Dharmaghata,	16
Bhaktámṛita,	35	Dharmaghata-vrataskathá, ..	16
Bhaktirasámṛitasindhu, . .	35	Dhupdirája,	20
Bhaktirasámṛitavindu, . . .	35	Divákara,	15
Bhárgavaráma,	15	Dvarkánátha,	83
Bharata Sena, Málhika, Mal-		Dvijanayana,	67
la,6, 29,	55	Gadádharma Tarkáchárya, ..	75
Bháshika-sutra,	87	Gaṅgádharma Sarasvatí, . . .	3
Bhattáchárya,	10	Gaṅgádharma S'armá,	14

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Gaṅgāstaka,	80	Kāvya-chandrikā,	71
Gārhya-karma-prayoga, ..	86	Kes'ava Sārmā,	76
Gaura-gaṇoddes'ā-dīpikā,..	13	Kevalānvayī	34
Gáyatrī Tantra,	48	Kevalānvayī-vyākhyāna, ..	34
Gītābhushaṇa Bhāshya, ..	94	Kíchaka-badha,	57
Gītāsāra,	12	Koṭachakra,	8
Govindalilāmṛita,	31	Kṛishṇa,	11, 12
Govindānanda,	63	Krishṇakānta Vidyāvāgis'a, ..	50
Gṛihya-Sūtra,	84	Krishṇakānta Nyāyaratna, ..	52
Gūdhavākya-bodhaka,	71	Kṛitya-chandrikā,	3
Guṇālaṅkāra-dosha,	71	Kukkuṭi-vrata-kathā,	64
Haláyudha,	60, 67, 79	Kuladīpikā,	55
Hārāvalī,	6	Kumārīpūjā,	69
Haridāsa Bhaṭṭāchārya, ..	4	Kurmachakra,	8
Jagadhātri-pūjā,	22	Kusumāñjalī,	4
Jagadhātri-pūjā-vidhi,	22	Kusumāñjalīkārīkāvyākhyā, ..	4
Jāraṇamāraṇādī,	30	Lakshmī-charitra,	39
Jaṭādhara A'chārya,	44	Liṅgādīśaṅgraha,	6
Jaṭādhara-kosha,	44	Liṅgaprakāś'a,	32
Jayadeva,	52	Mahābhārata,	5
Jñānaśaṅkulī,	26	Mahābhārata-tātparya-dīpikā, ..	5
Kalādhara Sena,	23	Mahidhara,	21
Kālārkarudra,	3	Mālāṅka,	11
Kāles'a,	61	Manodūta,	56
Kālidāsa,	80	Mathures'a Vidyālaṅkāra, ..	31
Kalpa-Sūtra,	81	Matsyas'ukta Tantra,	53
Kalpa-Sūtra-Vyākhyā, ..	87	Mugdhabodha,	14
Kalpa-Sūtra-bhāshya,	88	Mukti-chintāmaṇi,	38
Kamalākara Bhaṭṭa,	53	Muktāphala,	47
Kanādī Saṁhitā,	30	Mūrkhahā,	49
Kapardī Svāmī,	83	Nādadīpaka,	10
Karmalochana,	11	Nāgojī Bhaṭṭa,	54
Karmavipāka,	4, 68	Nārada,	10, 18
Kātyāyana,	84	Narabari Paṇḍita,	28
Kavikarṇapūra,	13	Nārāyaṇa Chakravartī,	9
Kavirahasya,	60	Nārāyaṇa Bhaṭṭa,	54
Kautūhala-vidyā,	56	Nīlakaṇṭha,	5

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Nirálamba Upanishad,....	95	Rájávalí,	23
Nítibhájana-bhájana,	34	Ráma,	2
Nítinibandha,	34	Rámachandra Chakravartí, ..	3
Nityanátha,	56	Ráma Datta,.....	74
Nyáyaratnávalí,	50	Rámadeva Nyáyálañkára,..	2
Nyáyaratnaprakás'íká,	51	Rámagitá	21
Nyáyavágis'a,	71	Rámagitá Tíká,.....	21
Nitavarmá,	57	Rámaguṇákara,	2
Padmanábha Datta,.....	6	Rámakrishṇa,	67
Padma-purāṇíya Śrīṣṭi- khaṇḍa,	1	Ramachanhra Sārvabhau- ma,.....	4
Pañchíkarāṇa &c.,.....	95	Rámánanda S'armá,.....	55
Pas'upati,	5	Rámes'vara S'armá,	7
Pátálakhaṇḍa,	1	Rámasaṅkara,	41
Pathyápathya,	28	Ráma S'armá,	24
Paribhášhá,	30	Rámavarma,	21
Pis'ácha Báshya,	93	Rigvedíyábhudayíkas'rúddha	59
Pitrimedha-Sútra,.....	85	Rigvedíya-das'akarma-pad- dhati,.....	61
Prákrita Vyákarāṇa,	17	Rúpachintámaṇi,	12
Pratishṭhá-prayoga,.....	66	S'abdachandriká,	25
Pravarakhaṇḍa,.....	38	S'abda-khaṇḍa,.....	2
Pravargya-prasna,	86	S'abdamálá,	7
Pretakṛityádinirṇaya,	75	S'abdārṇava,	7
Puṇḍaríka Upanishad,....	92	S'abda-ratnamálá,.....	44
Puránártha-prakás'aka, ..	9	S'abdarúpaprakás'íká,	51
Púrnánanda,	43	Sáadhanapañchaka,	90
Purushottama Datta,	6	Sakunárṇava,.....	8
Rádhákánta Tarkavágis'a..	9	Saṅgraha,	57
Rádhákanta Bhaṭṭa,.....	31	Sanhitávṛitti,.....	42
Rádhámohana Surma,	91	Sáñkháyaṇa,	88
Radha Tapaní,	93	S'aṅkara Áchárya,..60, 90,	96
Raghudeva,	28	S'ántika-tattvámrita,.....	9
Raghunátha Bhaṭṭa,	31	Sapiṇḍa-prayoga,	64
Rájanaráyaṇa Mukhopá- dhyáya,	13	Saptas'atívyákyána,	54
Rájadharma-kaustubha, ..	21	Sátátapa,	4
Rájanirghaṇṭa,	28	S'árachandriká,.....	58

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Sáradásundarí,	31	Upádikosha,	24
Sárasaṅgraha,	78	Upamāna Khaṇḍa,	50
Sárasaṅhitá,	10	Uttara-khaṇḍa,	1
Sárvabhauma,	76	Uttara-kámákhyá Tantra,..	33
Sárasvatábhidhána,	39	Vakárabheda,	40
Sárátsársusaṅgraha,	41	Vaidaykulatantra,	55
Siddhánta-s'uktímañjarí, ...	3	Vaikhánasáya Up.,	92
S'íva Bhaṭṭa Kála,	54	Vaishṇavámrita,	25
Smártavyavasthárnava, ...	76	Vaishṇava,	45
Smṛiti-sára,	76	Vánaráshtaka,	40
S'rauta-Sútra,	85	Vánara,	40
S'ṛínandana Bhaṭṭáchárya, ..	23	Vánaryáshṭaka,	45
S'ṛiṅgárádirasa,	52	Varada Ráya,	87
Srishi-khaṇḍa,	1	Varnasaṅkara-játímálá,	15
S'údradharmatattva,	53	Varnábhidhána,	23
Sukhalekhana,	29	Vas'ishṭha,	4
Sulva-S'útra,	82	Vas'antarája,	8
Sulva-Sútra-bhášhya,	83	Vidhisvarúpa-vichára,	61
Sulva-S'útra-dípiká,	83	Vijayagobinda Sikha,	23
S'úlápáni,	70	Vishṇu Siddhánta,	37
Sures'vara Paṇḍita,	32	Vishṇudharmottara Purāṇa, ..	16
Svánubhavádars'a,	96	Viś'vakarmaprakás'a,	17
Svarga-khaṇḍa,	1	Visvakarmá,	17
S'yámárahasya,	43	Viváhádipaddhati,	74
Tájika,	20	Vopadeva,	47
Tájikabhushaṇa,	20	V'rajabhaktivilása,	54
Tantroкта-chikitsá,	73	Vṛindávana,	11
Tattvārtha-kaumudí,	63	Vṛindávana-yamaka,	11
Tattvas'ara,	90	Vṛishotsarga-prayoga,	65
Tirthamahes'vara,	32	V'yákaraṇa-saṅgraha,	14
Toshani,	72	Vyása,	1
Tulas'ichandriká,	13	Vyavahára-didhiti,	21
Udayana Áchárya,	4	Yajurvedi-másika-s'rúddha-	
Udbodhachandriká,	47	prayoga,	63
Udváhavyavasthá,	77	Yajurvedi saṁvatsarikaiko-	
Ujjvalanílamaṇi,	36	dishta-s'rúddha-prayoga,..	66
Ujjvalanílamaṇi-kiraṇales'a	36	Yajur Veda,	5

INDEX TO VOL II. PART II.

	<i>Page</i>
Abhinava-náráyaṇendra, ..	133
Āchāramayúkha,	141
Achehhávāka Prayoga,	114
Adhyátma-vidyopades'a-vi- dhi,	97
Advaitámṛita,	112
Advaitamakaranda,	105
Advaita-brahma-siddhi,	167
Agni-prayoga,	181
Agnishṭomapaddhati,	171
Ajñāna-bodhini,	97
Anandalahari-tattvadípiká, ..	158
Anumāna-maṇi-didhiti-vyá- khyá,	185
Anupanárāyaṇa Tarkasíro- maṇi,	103
Apyáya Dikshita,	134
As'auchakāṇḍa,	114
Āsvaláyana-bráhmaṇa-pañ- chiká,	175
Āsvaláyana-grihya-káriká, ..	175
Ātmabodha,	97
Ātmáshtaka-bhāshya Tíká, ..	133
Baudhāyanágnyádána,	164
Bhāgavataprakás'a,	99
Bharadvāja Mahádeva,	126
Bhartrihari Yogíndra,	116
Bhásarvajña,	139
Bhásvati,	189
Bhaṭṭotpala,	165

	<i>Page</i>
Bhavánanda Siddhántavá- gis'a,	185
Bhávārtha-dípiká, ..	99
Bhuvanadípaka Tíká,	169
Bhuvanes'varí Sahasranáma stotra,	154
Bodháyana-charaka-sautrá- maṇi,	180
Brahma-Saṁhitá Saṭíká, ..	106
Brahma-siddhánta,	176
Brahma-siddhánta-paddahti, ..	176
Chhandoga-mantrapáṭha, ..	115
Chakrachudámaṇi,	108
Chandrálóka,	177
Daivajña-chintámaṇi,	192
Dakṣiṇakáliká sahasranáma- stotra,	102
Dánamayúkha,	168
Darsapaurnamása,	160
Devabhadra Páṭhaka,	162
Devayájñika,	185
Dharmasindhusára,	178
Dháturahasya,	150
Dhirarañjiká,	158
Divákara,	126
Divákara Bhaṭṭa,	115, 147
Gada Siṁha,	155
Gágá Bhaṭṭa,	115
Gaṇapati,	128
Gaṅgádharma,	113

	<i>Page</i>
Gaṅgāhari,	158
Gopāla,	187
Gapāla Yogī,	135
Gopínātha Śarmā,	157
Govindarāma Śarmā,	158
Guptasādhana Tantra,	151
Haribhāṣhikara,	126
Harināma Upanishad,	102
Haṭhadīpikā,	173
Haṭhapradīpikā,	173
Jagachchandrikā,	165
Jagadānanda,	109
Jagannātha Sarasvatī,	112
Jayadeva,	177
Jātimālā,	151
Jvālānātha Miśra,	136
Kālisantarāna Upanishad, ..	102
Kāṅkālīrasahema,	181
Kaṇsūrī Miśra,	192
Kāśinātha Upādhyāya,	178
Kāśinātha Bhaṭṭāchārya, ..	156
Kaṭhavalī-bhāṣhya-vivara- na,	135
Kātyāyana,	162, 185
Kātyāyana-prayogasāra, ..	162
Kātyāyana Sūtra Paddhati, ..	185
Kṛityakaumudī,	109
Kṛitya-prakāśa,	136
Kubjikā Tantra,	108
Kuṇḍārka-marichimālā,	120
Laghusabdendu-s'ekhara, ..	132
Lakṣhmaṇa Desikendra, ..	145
Lakshmīdhara Kavī,	105
Lakṣminivāsābhīdhāna, ..	136
Mādhavānala-kathā,	137
Madhusūdana Sarasvatī, ..	167
Mahādevendra Sarasvatī, ..	106

	<i>Page</i>
Mahidhara,	154
Mallārimāhātmya,	170
Momahana,	183
Momahanabilāsa,	183
Maṇḍala-brāhmaṇa Upani- shad, ..	100
Mantra-pradīpa,	156
Mṛitavatsā chikitsā,	153
Mukanda Dāsa,	99
Muṇḍaka-bhāṣhya-tīppana, ..	138
Muṇḍamālā Tantra,	152
Nāgeśa Bhaṭṭa,	164, 132
Nānārtha-dhrammañjarī, ..	155
Nārāyaṇa-probodhotsava, ..	139
Nigamalatā, ..	111
Nīlakaṇṭha Bhaṭṭa, 141, 168,	183
Nyāya-sāra,	139
Padagādha,	191
Paddhati-saṅgraha,	116
Padyatrayivyākhyāna,	132
Pallavadīpikā,	107
Parābhīdhāna,	155
Paramāmṛita,	106
Paramārthasāra,	111
Pārthasārathi Miśra,	134
Pas'upati,	153
Prakīrṇamantra Upanishad, ..	101
Prasna vaiṣṇava,	189
Pravāsakṛitya,	113
Prayogaratnīya-charaka-sau- trāmaṇi,	180
Premāmṛita,	149
Priyā-dāsa,	99
Purushottama Sarasvatī, ..	98
Rādhāmohana Gos'vāmī Bhaṭṭāchārya,	104
Rādhāmohanadāsa Gos'vāmī,	110

	<i>Page</i>
Raghunátha S'iromaṇi,	185
Raghunátha Yajñika,	114
Raghuvíra,	120
Rákshasa-kávyā,	186
Rámakánta,	150
Rámakṛishṇa Bhaṭṭa,	116
Rasahema,	181
Ratnadípaka,	127
Rathayátrā Prayoga,	110
Rúpa,	106
S'abdamálā,	157
Sadánanda,	132
Samañjasá-vṛitti,	103
Samayáchára Tantra,	161
Sámayáchárika Sútra,	144
Saṅkara Áchárya,	97, 131
S'aṅkara,	190
Saṅkshipta-vedánta-s'ástra- prakṛiyá,	97
Sannyása-paddhati,	100
Sannyása-vidhi,	100
S'aptapákayajñas'esha,	122
Sáradátílaka,	145
S'áriraka-nyáyarakshamáṇi, ..	134
S'áriraka-sútrártha-saṅgraha, ..	110
Satánanda,	190
Satyopákhyaṇa,	129
S'esha Nága,	111
Siddhánta kaumudī,	116
S'ivaráma,	136
Skandapurániya Pátála-khaṇ- ḍa,	117
S'rdádha-chandriká-prakás'a, ..	147
S'raddhasútra-paddhati,	174
S'ríkṛishṇa Vidyávágísa Bhaṭ- táchárya,	107
Sukṛitya prakás'a,	136

	<i>Page</i>
Sulvasútra-vivarāṇa,	159
Súryádipañcháyatanapratis- hṭhá Paddhati,	125
Svátmaráma,	173
S'yámápújā Paddhátī,	138
Tantra-ratna,	133
Tattvasaṅgraha,	104
Trípurasúndarī-mantra-ná- masáhasra,	154
Tupa Tíká,	133
Upaṅgalalitá-pujana,	121
Upagrantha Sútra,	182
Utsarga Mayúkha,	182
Vaiyákarāṇa-siddhánta rat- nákara,	116
Vaiyákarāṇa-siddhántamañ- júshá,	163
Vájapeya-paddhati,	159
Várānasídarpaṇaprakás'íká, ..	172
Vararuchi Kavindra,	186
Vatás'vatha-viváha,	157
Vatsarája,	172
Vedánta-vijñána-nauká, ..	131
Vedastutī Tíká,	108
Vikhyáda Purāṇa,	148
Vindusandípāna,	98
Vis'vakarmiya Silpa,	142
Vis'ves'vara,	115
Viváhapaddhati,	153
Virajā-paddhati,	100
Vratodyápana-vidhi,	140
Vritta-ratnákara-setu,	126
Vyavasthá-sāra-saṅgraha, ..	155
Yajña prāyas'chitta-vivarāṇa, ..	187
Yajñika Deva,	171
Yasodhara,	192

INDEX TO VOL. II. PART III.

<i>Page</i>	<i>Page</i>
Ādhāna-baudhāyana,..... 235	BhavānandaSīdhāntavāgīs'a, 248
Ādhāna-prayoga, 235	Bhavānandī, 248
Ādhāna-vidhi-prayoga, 228	Bhuvanadīpikā, 249
Agnihotra-homa, 238	Brahmaprabhu Sūri, 249
Āhnika-prakās'a, 227	Brahmānanda Yogindra, .. 252
Aitareya Āraṇyaka,..... 280	Brahmāṇḍa Purāṇa, Uttā-
Ajāmilopākhyāna, 212	rakhaṇḍa, 253
Ākhyāta-vāda, 245	Budhamanoharā Ṭikā, 246
Ākhyāta-vāda Ṭikā, 245	Chhandogāpara-sūtra, 209
Ākhyāta-viveka,..... 245	Chhandomanjarī, 282
Amarakosha, 252	Chāturmāsya-hotra,..... 247
Amarakosha Ṭikā, 252	Chāturmāsya Prayoga, 207
Anantadeva, 233	Dakṣiṇa Godāchāra,..... 234
Antyeshṭi-paddhati, 233	Datta Gītā, 267
Anubhavasāra, 200	Dattātreyā, 267
Āraṇya-gāna, 240	Daivajña S'īromani, 249
Āraṇyapañchaka, 280	Dars'apūrnāmāsāyor-adhva-
Ashtādhyāyikāṇḍa, 256	rya prayoga, 209
As'vamedha-prayoga, 206	Dhruva-charita, 274
Ātmārāma Bhaṭṭa,..... 271	Dhanvantari-guṇāguṇa-yoga-
Bālakrishṇa, 273	s'ata, 276
Bāla Tantra, 219	Dinakarī, 273
Baudhāyana-chāturmāsya-su-	Dvaitanīrṇaya-siddhānta-saṅ-
tra, 270	graha, 271
Bhānu Bhaṭṭa, 272	Gaṇapatyādīpūjana Paddhati 206
Bhañjū Dīkshita, 252	Gaṅgādāsa, 282
Bhaṭṭoji Dīkshita,.... 198, 252	Gāyatrī-pañjara,..... 286
Bhaṭṭotpala, 214	Gāyatrī-hṛidaya, 285
Bhāva-bodhikā, 249	Gāyatrīyashṭottaras'ata-divya-
Bhāva-vīs'odhinī, 271	nāmāmṛita-stotra, 235

	<i>Page</i>
Gáyatripanjara-stotra,	286
Gopáladása,	282
Govardhana Tripáthí,	208
Govardhanadhṛita Kṛishṇa- charitra,	213
Gúḍhárthádars'a,	229
Harihara Dikshita,	198
Harilílávivarāṇa-saṅgraha,	200
Harisevaka Miś'ra,	268
Haritattva-muktávalí,	252
Hotraprayoga-vṛitti,	230
Hautrakalpadruma,	214
Hridayaráma Deva,	269
Jánakýánanda-bodhana,	193
Jaimini Sañhítá,	220
Jayakrishṇa, 212, 213, 274, 275	
Jayakrishṇa Bhaṭṭa,	271
Jayarāma Nyáyapañchāṇāna	245
Jyotiratirātra,	199
Kaivalyopanishad Dípiká, ..	247
Kaivalyopanishad,	247
Kalyána,	219
Kás'íká-vṛitti,	215
Kásinátha,	229, 257
Kátyáyana-grihya-sútra-bhá- shyá,	234
Kavíndra-chandrodaya,	216
Kávyakámadhenu,	194
Kes'ava Tripáthí,	262
Ketúdaya-phala,	259
Khaṇḍánānda Muni,	234
Khaṇḍapras'astí Tīká,	204
Kes'ava Miś'ra,	240
Kṛishṇadhúrjaṭi Díkshita, ..	250
Kútamudgara,	199
Laghu-játaka,	214
Laghu-s'aunaki,	242

	<i>Page</i>
Lagnachandriká, ⁴	257
Laksha-homa-paddhati,	239
Lakshmana Bhaṭṭa,	244
Mádhava Ś'arasvatí,	281
Madana Pála,	264
Madanavinoda-nighaṇṭu, ..	264
Mádhava,	199
Madhyamanoramá,	224
Mahádeva,	246
Mahádeva Dinakara,	273
Mahádeva Vájapeya,	237
Mahágní-prayoga,	237
Mahás'ánti Paddhati,	236
Meṅganátha,	207
Mitra Miś'ra,	227
Muktávalí prākás'a,	273
Muktávalí-kiraṇa,	273
Muktávalí-dípiká,	273
Mukunda-vijaya,	277
Naigeyánám-rikshudaivatam, 201	
Nárāyaṇa Bhaṭṭa,	202
Nighaṇṭu,	226
Nílakaṇṭha Bhaṭṭa,	272
Pádapadma Āchārya,	211
Pañchapádiká-vivarāṇa,	211
Parásara Upapurāṇa,	225
Pavamānahoma-vidhi,	282
Prakásátmá Yati,	211
Praudhamanoramá,	198
Prahaláda-charita,	275
Purusottama-máhátmya, ..	231
Raghunátha Ś'íromañí,	245
Raghunátha,	204
Rámachandra,	204
Ráma Ś'armá,	224
Rámánuja,	262
Ráyamukuṭa,	266

	<i>Page</i>
Rigveda-saṁhitā-homavidhi,	288
Rishitarpaṇa	218, 241
Rudra deva.....	239
Rudrajapa,	243
Rudrānusthāna-paddhati, ..	207
Sacchidānanda Yati,	201
S'ākala Saṁhitā,	268
Samarasāra,	204
Sāṅgrahanyesṭi,	232
Saṅkshipta-prayoga,	218
Saptapadārthī,	281
Saptasoma-saṁsthā -paddha- ti,	208
S'āraṅgadhara Saṁhitā,	195
S'āraṅgadhara Āchārya, ..	196
Sārasamuchchaya,	268
Sārasaṅgraha,	262
Sarvāṇukramaṇī-vyākhyā, ..	279
Satyanāthābhyudaya Saṭika,	210
S'aunakoktavastusānti-prayo- ga,	283
Sāvitrachayana,	236
S'eshāchāryya,	210
Siddhānta-muktāvalī,	273
Siddhānta-chandrodaya,	250
S/ivapūjā-paddhati,	225
S'ivadāsa,	204
S'ivāditya,	231
S'ivānandanātha,	229

	<i>Page</i>
S'īromaṇi-purvārdhavyākhyā,	248
Srīmadbhāgavata-skandhār- tha-nirupaṇa,	200
Srī Parama,	277
S'rīpatigovinda,	193
Svayamprakāś'a Yati,	252
Tālavrintanivās'ī,	230
Tarkaparibhāshā,	240
Teronārāyaṇa Deva,	239
Tristhalīsetu,	202
Tryambaka,	207
Tryambaka Bhaṭṭa,	228
Vājapeya-paddhati,	211
Vāsudeva Dikshita,	237
Vāmana-chitra-charitra,	213
Vāmana,	215
Vidyānidhi Kavīndra,	216
Vidyāraṇya,	247
Vis'vāmītra-kalpa,	287
Vivaraṇa-tattva-dīpana,	233
Vopadeva,	200
Vyākhyā-sudhā,	251
Yadumaṇi,	277
Yogas'atābhidhāna,	276
Yājñika Deva,	211
Yajñopavita-nāsa-prāyaschit- ta,	284
Yogini-das'ā-phala,	257
Yoges'īsaḥsra-nāma-stotra,	283

INDEX TO VOL. II.

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Abhidhána-tantra, . . .	44	Ákhyáta-váda, . . .	245
Abhidhá-váda-vichára, . .	359	Ákhyáta-váda Tíká, . .	245
Abhinava-naráyapendra, . .	133	Ákhyáta-viveka, . . .	245
Áchárárka,	15	Amarakosha,	252
Áchára-mayúkha,	141	Amarakosha Tíká, . . .	252
Achára-nirṇaya,	49, 353	Amaru,	22, 72
Ácharyánumána-patriká, . .	374	Amaru-s'ataka,	22, 72
Ácharyánumána-ṭippani- patriká,	375	Amaru-s'ataka Tíká, . .	22
Achchhávaka-prayoga, . .	114	Áuanda-chandra,	62
Adbhuta-s'ánti,	299	Áuanda-laharí-tattvadípiká, .	158
Adbhuta Upanishad, . . .	346	Ananta Deva,	21, 233
Ádhána-baudháyana, . . .	235	Anartíya,	88
Ádhána-prayoga,	235	Aniruddha,	338
Ádhána-vidhi-prayoga, . .	228	Aniruddha Bhaṭṭa, . . .	372
Adhikaraṇa-kaumudí, . . .	67	Antyeshṭi-paddhati, . . .	233
Adhyátma Rámáyana, . . .	21	Anubhava-sára,	200
Adhyátma-vidyopades'a- vidhi,	97	Anumána-maṇi-didhiti-vyá- khyá,	185
Ádi Purāṇa,	18	Anupanárāyaṇa Tarkas'iro- maṇi,	103
Advaita-brahma-siddhi, . .	167	Ápastamba,	86
Advaita-makaraṇḍa, . . .	105	Appyaya Dikshita, . . .	134
Advaitámṛita,	112	Arka-prakás'a,	27
Advaita-rahasya,	384	Áranya.pañchaka,	280
Agnihotra-homa,	238	Áranya-gāṇa,	240
Agni-prayoga,	181	Antyeshṭi-paddhati, . . .	233
Agni Sañhitá,	46	Anumána-didhitiṭippaní, 335, 375	356
Agnishṭoma-paddhati, . . .	171	Anumiti-mánas-vádártha, .	373
Áhniká-prakás'a,	227	Anumiti Ṭippaní	292
Aitareya Áraṇyaka,	280	Apármárjana-stotra, . . .	360
Ajámilopákhyána,	212	Ásatt-irahasya,	2
Ajñána-bodhiní,	97	Ásatti-vichára,	

	<i>Page</i>
Asaucha-kāṇḍa, . . .	114
As'auca-saṅkshepa, . . .	362
As'auca-mañjarī, . . .	314
As'auca-nirṇaya, . . .	301
Aṣṭāḥhāyikāṇḍa, . . .	256
Ās'valāyana, . . .	291
Āsvalāyana-brāhmaṇa-pañ- chikā, . . .	175
Āsvalāyana-grīhya-kārikā, . . .	175
As'vamedha-prayoga, . . .	206
Ātma-bodha, . . .	97
Ātmánātma-viveka, . . .	60
Ātmarāma Bhaṭṭa, . . .	271
Ātmāśṭaka-bhāṣya Tīkā, . . .	133
Avadhūta-gītā, . . .	91
Āyurvedāgamana, . . .	59
Baddhayoni-mahāmudrā- kathana, . . .	369
Bāla-bodhaka, . . .	62
Bāla-bodhini, . . .	320
Baladeva Vidyābhūṣaṇa, . . .	94
Bālakṛiṣṇa, . . .	273
Bāla Tantra, . . .	219
Bānara, . . .	40
Baudhāyana-chāturmāsya- sūtra, . . .	270
Baudhāyanāgnyādhāna, . . .	164
Bhagavat Gītā, 12, 93, 94, 323	
Bhāgavatāmṛita-kaṇikā, . . .	37
Bhāgavata-prakāś'a, . . .	99
Bhaktāmṛita, . . .	35
Bhakti-rasāmṛita-sindhu, . . .	35
Bhakti-rasāmṛita-vindu, . . .	35
Bhānu Bhaṭṭa, . . .	272
Bhañjū Dikṣhita, . . .	252
Bharadvāja Mahādeva, . . .	126
Bhārgavarāma, . . .	15
Bharata Sena, Māllika, Mal- la, . . .	6, 29, 55, 318

	<i>Page</i>
Bhartrihari Yogīndra, . . .	116
Bhāsarvajña, . . .	139
Bhāshika-sūtra, . . .	87
Bhāsvati, . . .	189
Bhaṭṭāchārya, . . .	10
Bhaṭṭoji Dikṣhita, . . .	198, 252
Bhaṭṭotpala, . . .	165, 214
Bhāva-bodhikā, . . .	249
Bhavanānda Siddhāntavā- gīś'a, . . .	185, 248
Bhavanāndī, . . .	248
Bhāvārtha-dīpikā, . . .	99
Bhāva-viś'odhinī, . . .	271
Bhōlānātha Śarmā, . . .	25
Bhṛigu, . . .	4
Bhūdhara, . . .	90
Bhūmi-khaṇḍa, . . .	1
Bhuvana-dīpikā, . . .	249
Bhuvana-dīpaka Tīkā, . . .	169
Bhuvanes'varī-sahasra-nā- ma-stotra, . . .	154
Bhūri-prayoga, . . .	6, 44
Bodhāyana, . . .	82, 85
Bodhāyana-charaka-sau- trāmāṇi, . . .	180
Brahma Upanishad, . . .	345
Brahmajñāna, . . .	345
Brāhmaṇa Sarvasva, . . .	79
Brahmāṇḍa Purāṇa, . . .	21
Brahmāṇḍa Purāṇa, Uta- rakhaṇḍa, . . .	253
Brahmānanda Yogīndra, . . .	252
Brahmaprabhu Śūri, . . .	249
Brahma-Saṅhitā Saṭika, . . .	106
Brahma-siddhānta, . . .	176
Brahma-siddhānta-paddah- ti, . . .	176
Brahma-vaivartta Purāṇa, . . .	19

	<i>Page</i>
Brahmayajña, . . .	65
Budha-manohará Tíká, . . .	246
Chaitanya-kalpa, . . .	45
Chakrachudámāni, . . .	108
Chakrapāni Datta, . . .	25, 71
Chámundá, . . .	304
Chandrálóka, . . .	52, 177
Chandras'ekhara S'armá, . . .	329
Chandras'ekhara Váchas- pati, . . .	77
Cháturmásya-hotra, . . .	247
Cháturmásya-prayoga, . . .	207
Chaturaṅga-kṛīḍana, . . .	10
Chhandogápara-sútra, . . .	209
Chhandogá-mantrapáṭha, . . .	115
Chhandomañjarí, . . .	282
Chikitsá-saṅgraha, . . .	71
Chintámaṇi, . . .	2
Daivajña-chintámaṇi, . . .	192
Daivajña S'íromāni, . . .	249
Daivata Kāṇḍa, . . .	303
Dakṣhiṇa Godáchara, . . .	234
Dakṣhiṇakáliká sahasraná- ma-stotra, . . .	102
Dámodara, . . .	338
Dána-mayúkhā, . . .	168
Darsapaurṇamása, . . .	160
Dars'apúrṇamásayor-adh- varya-prayoga, . . .	209
Das'akarṇa-dípiká, . . .	5
Datta Gítá, . . .	267
Dattaka-nirṇaya, . . .	70
Dattaka-putra-vidhāna, . . .	292
Dattátreya, . . .	91, 267
Dáya-nirṇaya, . . .	352
Dáya-vyávasthá-saṅkshēpa, . . .	333
Devabodha, . . .	5
Devabhadra Páṭhaka, . . .	162

	<i>Page</i>
Devayājñika, . . .	185
Devímábhātmya Tíká, . . .	75
Divákara, . . .	15, 126
Divákara Bhaṭṭa, 115, 147, 207	
Dinakarí, . . .	273
Dvarkáuátha, . . .	83
Dvaita-nirṇaya-siddhānta- saṅgraha, . . .	271
Dvijanayana, . . .	67
Dhanvantari-guṇágūṇa- yoga-s'ata, . . .	276
Dhātu-rahasya, . . .	150
Dharma-dípiká, . . .	77
Dharma-sindhu-sára, . . .	178
Dharma-ghaṭa, . . .	16
Dharma-ghaṭa-vrata-kathá, . . .	16
Dhira-rañjiká, . . .	158
Dhruva-charita, . . .	274
Dhūṇḍirāja, . . .	20
Durga-bhañjana, . . .	329
Durgánāma-phala, . . .	367
Durgotsava-viveka, . . .	312
Ekákshara-kosha, . . .	337
Gada Siṅha, . . .	155
Gadádharma Bhaṭṭáchárya, 354, 356, 357, 358, 374, 375, . . .	376
Gadádharma Tarkáchárya, . . .	75
Gágá Bhaṭṭa, . . .	115
Gakárádi-gaṇapati-sahas- ra-nāma-stotra, . . .	239
Gaṇapati, . . .	128
Gaṇapatyádi-pūjana-pad- dhati, . . .	206
Gaṅgádharma, . . .	113
Gaṅgá-snāna-vidhi, . . .	289
Gaṅgádása, . . .	282
Gaṅgádharma S'armá, . . .	14

	Page
Gaṅgādhara Sarasvatī, . . .	3
Gaṅgāhari, . . .	158
Gaṅgāśhṭaka, . . .	80
Gaṅgādharendra Sarasvatī, . . .	348
Gārhya-karma-prayoga, . . .	86
Gaura-gaṇoddes'a-dīpikā, . . .	13
Garga Ṛishi, . . .	355
Gāyatrī-hṛidaya, . . .	285
Gāyatrī-brahmakalpa, . . .	296
Gāyatrī-puras'charaṇa- vidhi, . . .	295
Gāyatrī Tantra, . . .	48
Gāyatrī-pañjara, . . .	286
Gāyatrīpañjara-stotra, . . .	286
Gāyatrīyashṭottaras'ata-di- vyanámāmrita-stotra, . . .	285
Gītābhushaṇa Bhāshya, . . .	94
Gītāgovinda Ṭikā, . . .	319, 320
Gītāsāra, . . .	12
Gopāla, . . .	187
Gopāla Āchārya, . . .	325
Gopāladāsa, . . .	282
Gopāla Nyāyapañchānana, 349, 350, 351, 352, 353	
Gopāla Yogi, . . .	135
Gopīnātha S'armā, . . .	157
Govardhana Tripāṭhī, . . .	208
Govardhana-dhṛita-kṛish- ṇa-charitra, . . .	213
Govindānanda, . . .	63
Govinda-lilāmṛita, . . .	31
Govindarāma S'armā, . . .	158
Gṛihya-Sūtra, . . .	84
Gúḍhārthādars'a, . . .	229
Gúḍhavākya-bodhaka, . . .	71
Gúṇālaṅkāra-dosha, . . .	71
Gupta-sādhana Tantra, . . .	151
Haláyudha, . . .	60, 67, 79

	Page
Háralatá, . . .	372
Háravālī, . . .	6
Haridāsa Bhaṭṭāchārya, . . .	4
Harihara Dikshita, . . .	198
Harililā-vivaraṇa-saṅgraha, . . .	200
Harināma Upanishad, . . .	102
Harinārāyaṇa S'armā, . . .	314
Harisevaka Miśra, . . .	268
Haribhāshkara, . . .	126
Haritattva-muktāvalī, . . .	252
Haṭha-dīpikā, . . .	173
Haṭha-pradīpikā, . . .	173
Hautrakalpadruma, . . .	244
Hotraprayoga-vṛitti, . . .	230
Hridayarāma Deva, . . .	269
Jagachchandrikā, . . .	165
Jagadānanda, . . .	109
Jagadhātrī-pūjā, . . .	22
Jagadhātrī-pūjā-vidhi, . . .	22
Jagadīś'a Tarkālaṅkāra, . . .	335
Jagannātha Miśra, . . .	309
Jagannātha Sarasvatī, . . .	112
Jaimini Saṅhitā, . . .	220
Jakāra-bheda, . . .	311
Jānakyaṇanda-bodhana, . . .	193
Jāraṇa-māraṇādī, . . .	30
Jaṭādhara Āchārya, . . .	44
Jaṭādhara-kosha, . . .	44
Jātimālā, . . .	151
Jayadeva, . . .	52, 177, 319, 320
Jayakṛishṇa Bhaṭṭa, . . .	271
Jayakṛishṇa S'armā, . . .	212,
213, 274, 275, 319	
Jayarāma Nyāyapañchā- ṇāna, . . .	245
Jñāna-saṅkulī, . . .	26
Jvālānātha Miśra, . . .	136
Jyotiratirātra, . . .	199

	<i>Page</i>
Kaivalyopanishad, . . .	247
Kaivalyopanishad Dípiká, . . .	247
Kaládhara Sena, . . .	22
Kálárka-rudra, . . .	3
Káles'a, . . .	61
Kalidása, . . .	80
Kálsantarapa Upanishad, . . .	102
Kalpa-Sútra, . . .	81
Kalpa-Sútra-bháshya, . . .	88
Kalpa-Sútra-vyákhyá, . . .	87
Kalyána, . . .	219
Kamalákara Bhaṭṭa, . . .	53
Káma-ratna, . . .	366
Kanádi Sañhitá, . . .	30
Kañkálí-rasahema, . . .	181
Kaṇsári Mis'ra, . . .	192
Kapardí Svámí, . . .	83
Káranatá-vádártha, . . .	357
Karma-lochana, . . .	11
Karma-vipáka, . . .	4, 68
Kás'íká-vṛitti, . . .	215
Kásínátha, . . .	229, 257
Kásínátha Bhaṭṭáchárya, . . .	156
Kásínátha Upádhyáya, . . .	178
Kátantra-vṛitti-pañchiká, . . .	336
Kāthavallí-bháshya-vivaraṇa, . . .	135
Kátyáyana, . . .	84, 162, 185
Kátyáyana-grihya-sútra-bháshya, . . .	234
Kátyáyana-prayogasára, . . .	162
Kátyáyana-sútra-paddhati, . . .	185
Kautúhala-vidyá, . . .	56
Kavikarṇapúra, . . .	13
Kavíndra-chandrodaya, . . .	216
Kavi-rahasya, . . .	60
Kávyachandriká, . . .	71

	<i>Page</i>
Kávyakalápa, . . .	322
Kávyakámadhenu, . . .	194
Kes'ava Tripáthí, . . .	262
Kes'ava Mis'ra, . . .	240
Kes'ava S'armá, . . .	76
Ketúdaya-phala, . . .	259
Kevalánvayí-vyákhyána, . . .	34
Kevalánvayí, . . .	34
Khaṇḍánanda Muni, . . .	234
Khaṇḍa-pras'asti-Tíká, . . .	204
Kíchaka-badha, . . .	57
Kosálágama, . . .	177
Koṭachakra, . . .	8
Krama-saṅgraha, . . .	322
Kṛishṇa, . . .	11, 12, 31
Kṛishṇadhúrjaṭi Díkshita, . . .	250
Kṛishṇakánta Nyáyaratana, . . .	51
Kṛishṇakánta Vidyává-gís'a, . . .	50
Kṛishṇánanda Bhaṭṭáchárya, . . .	326
Kṛishṇa S'armá, . . .	380
Kṛityachandriká, . . .	3
Kṛityakála-vinirṇaya, . . .	361
Kṛityakaumudí, . . .	109
Kṛityamahárṇava, . . .	371
Kṛityaprakás'a, . . .	136
Kubjiká Tantra, . . .	108
Kukkuṭi-vrata-kathá, . . .	64
Kuladípiká, . . .	55
Kumáripújá, . . .	69
Kuṇḍárka-maríchi-málá, . . .	120
Kurma-chakra, . . .	8
Kusumāñjali, . . .	4
Kusumāñjalikáriká-vyákhyá, . . .	4
Kúṭamudgara, . . .	199
Laghu-játaka, . . .	214

	<i>Page</i>
Laghu-sabdendu-s'ekhara,	132
Laghu-s'aunaki, . . .	242
Lagna-chandriká, . . .	257
Laksha-homa-paddhati, . .	239
Lakshmana Bhaṭṭa, . . .	244
Lakshmana Desikendra, . .	145
Lakshmi-charitra, . . .	39
Lakshmidhara Kaví, . . .	105
Lakshmi-nivásabhidhāna,	136
Liṅgādi-saṅgraha, . . .	6
Liṅga-prakāś 'a, . . .	32
Liṅgādi-saṅgraha Ṭiká, . .	318
Madana Pála, . . .	264
Madanavinoda-nighaṇṭu, .	264
Mádhava, . . .	199
Mádhava Sarasvatí, . . .	281
Mádhavānala-kathá, . . .	137
Madhusúdana Sarasvatí, . .	167
Madhusúdana Váchaspati,	362
Madhya-manoramá, . . .	224
Mahábhārata, . . .	5
Mahábhārata-tátparyya-dí- piká, . . .	5
Mahádeva, . . .	246, 279
Mahádeva Dinakara, . . .	273
Mahádeva Vájapeya, . . .	237
Mahádeva Vedántavágis'a,	370
Mahádevendra Sarasvatí, .	103
Mahágaṇapati-sahasra-ná- ma-stotra, . . .	290
Mahágni-prayoga, . . .	237
Mahānanda Dhíra, . . .	322
Maháraja Harináráyana, .	371
Mahás'ánti-paddhati, . . .	236
Mahás'aṅkha-málá-saṅskára,	370
Mahátantrarāja, . . .	73
Mahidhara, . . .	21, 159
Mallári-máhátmya, . . .	170

	<i>Page</i>
Málāṅka, . . .	11
Maṇḍala-bráhmaṇa Upani- shad, . . .	100
Maṇḍapa-pújá, . . .	294
Maníshá-pañchaka, . . .	346
Manodúta, . . .	56
Mantra-chandriká, . . .	305
Mantra-pradípa, . . .	156
Mathuránátha, . . .	375, 379
Mathures'a Vidyálaṅkára,	31
Matsyas'ukta Tantra, . .	53
Maya-mata, . . .	306
Maya Sílpa, . . .	306
Meṅganátha, . . .	207
Mitra Mis'ra, . . .	227
Momohana, . . .	183
Momohanavilása, . . .	183
Mṛitavatsa-chikitsá, . . .	153
Mugdhabodha, . . .	14
Mukhaṇḍa Dása, . . .	99
Muktáphala, . . .	47
Muktávali-dípiká, . . .	273
Muktávali-kirana, . . .	273
Muktávali-prakāś 'a, . . .	273
Mukti-chintámaṇi, . . .	38
Mukhaṇḍa-vijaya, . . .	277
Muṇḍamálá Tantra, . . .	152
Muṇḍaka-bhāshya-típpaní,	138
Múrkhaḥá, . . .	49
Nádadípaka, . . .	10
Náges'a Bhaṭṭa, . . .	132, 164
Nágojī Bhaṭṭa, . . .	54
Naigeyanam-rikshudaiva- tam, . . .	201
Nakules'varí-mantra- vidhāna, . . .	302
Nánártha-dhvanimañjarí,	155
Nárada, . . .	10, 18

	<i>Page</i>
Narahari Paṇḍita, . . .	28
Nārāyaṇa Bhaṭṭa, 51, 202, 244	244
Nārāyaṇa Chakravartī, 9,	314
Nārāyaṇa Gosāiṇ Nṛipatī,	189
Nārāyaṇa-prabodhotsava,	139
Navya-mata-vādārtha, . .	356
Nigama-latā, . . .	111
Nighaṇṭú, . . .	226
Nilakaṇṭha Bhaṭṭa, . 5,	141
168, 183, . . .	272
Nirālamiva-upanishad, .	95
Nṛsiṅha Bhaṭṭa, . . .	293
Nītavarmā, . . .	57
Nītinibandha, . . .	33
Nītibhājana-bhājana, .	33
Nītyanātha, . . .	56
Nyāya-muktāvali-praka- rana, . . .	273
Nyāyavāgis'a, . . .	71
Nyāyaratnāvalī, . . .	50
Nyāyaratnaprakāś'ikā, .	51
Nyāya-sāra, . . .	139
Padagādha, . . .	191
Padamañjarī, . . .	380
Padāṅka-dūta, . . .	380
Pādapadma Āchārya, . .	211
Padārtha-kaumudī, . . .	314
Paddhati-saṅgraha, . . .	116
Padmanābha Datta, . . .	6
Padma Purānīya Srishti kaṇḍa . . .	1
Padyatrayī-vyākhyāna, .	132
Pallavadīpikā, . . .	107
Pañchapādikā-vivarāṇa, .	211
Pañchikarāna-mahāvā- kyārtha bodhaprakaraṇa,	95
Parābhīdhāna, . . .	155
Paramāmṛita, . . .	106

	<i>Page</i>
Paramārtha-sāra, . . .	111
Parāsara Upapurāṇa, . .	225
Paribhāshā, . . .	30
Pārthasārathi Mis'ra, . .	134
Pārthiva-līṅga-pujana- vidhi, . . .	311
Pās'aka-keralī, . . .	355
Pas'upati, . . .	5, 153
Pātālkhaṇḍa, . . .	1
Pathyāpathya, . . .	28
Pathya-vidhāna, . . .	361
Pavamāna-homa-vidhi, .	282
Prahlāda-charita, . . .	275
Prakāśātmā Yati, . . .	211
Prakīrṇa-mantra Upani- shad, . . .	101
Prākṛita Vyākarna, . . .	17
Prānakṛishṇa Vis'vāsa, .	318
Prāpatoshaṇi, . . .	317
Prasna-vaishṇava, . . .	189
Prasnottara-mālā, . . .	355
Prātis'ākhya, . . .	298
Pratishthā-prayoga, . .	66
Pratishthā Tantra, . . .	306
Praudha-manoramā, . . .	198
Pravara-khaṇḍa, . . .	37
Pravargya-prasna, . . .	86
Pravāsa-kṛitya, . . .	113
Prāyas'chitta-nirṇaya, .	349
Prāyas'chitta-tattvādarsa, .	343
Prāyas'chitta-vyavasthā- saṅkshepa, . . .	330
Prayogaratnīya-charaka- sautrāmaṇi, . . .	180
Premāmṛita, . . .	149
Pretakṛityādinirṇaya, . .	75
Pis'achabhāsyā, . . .	93
Pīṭha-nirūpaṇa, . . .	371

	<i>Page</i>
Pitṛimedha Sutra, . . .	85
Pitṛi-paddhati, . . .	325
Priyādāsa, . . .	99
Puṇḍarikā Upanishad, . . .	92
Purāṇa-dāna-māhātmya, . . .	321
Purānārtha-prakāś'a, . . .	9
Purnānanda, . . .	43
Purushottama, . . .	311
Purushottama Datta, . . .	6
Purushottama Deva, . . .	337
Purushottama-māhātmya, . . .	231
Purushottama Sarasvatī, . . .	98
Rādhākānta Bhaṭṭa, . . .	31
Rādhākānta Tarkavāgīś'a, . . .	9
Rādhā, . . .	12, 35
Rādhāmohanadāsa Gos'vā- mi, . . .	110
Rādhāmohana Gos'vāmī Bhaṭṭāchārya, . . .	104
Rādhāmohana S'armā, . . .	91
Rādhā Tāpanī, . . .	93
Rāghava Deva, . . .	338
Raghudeva, . . .	28
Raghunandana, . . .	350
Raghunātha, . . .	204
Raghunātha Bhaṭṭa, . . .	31
Raghunātha Chakravartī, . . .	349
Raghunātha Sārvabhauma Bhaṭṭāchārya, . . .	381
Raghunātha S'īromāṇi, 185, . . .	245
Raghunātha Yājñika, . . .	114
Raghuvīra, . . .	120
Rājadharmā-kaustubha, . . .	21
Rājanārāyaṇa Mukhopā- dhyāya, . . .	13
Rāja-nirghaṇṭa, . . .	28
Rājāvalī, . . .	23
Rākshasa-kāvya, . . .	186

	<i>Page</i>
Rāma, . . .	2
Rāmachandra, . . .	204
Rāmachandra Chakravartī, . . .	3
Rāmachandra Nyāyavā- gīś'a, 358, 359, . . .	360
Rāmachandra Sārvabhau- ma, . . .	4
Rāma Datta, . . .	74
Rāmadeva Nyāyalaṅkāra, . . .	2
Rāmagītā, . . .	20
Rāmagītā Tīkā, . . .	20
Rāmaguṇākara, . . .	2
Rāmakānta, . . .	150
Rāmakṛishṇa, . . .	67
Rāmakṛishṇa Bhaṭṭa, . . .	116, 294
Rāmānanda S'armā, . . .	24, 55
Rāmānanda Tīrtha, . . .	383, 384
Rāmānuja, . . .	262
Rāmasaṅkara, . . .	41
Rāma S'armā, . . .	224
Rāmasundra Vidyāvāgīś'a, . . .	315
Rāmatoshana S'armā, . . .	318
Rāmavarma, . . .	21
Rāmes'vara Bhaṭṭa, . . .	297
Rāmes'vara S'armā, . . .	7
Rasahema, . . .	181
Rasasaṅketa-kalikā, . . .	304
Rathayātrā-prayoga, . . .	110
Ratnadipaka, . . .	127
Ratna-kosha-vādārtha, . . .	357
Rāyamukuta, . . .	266
Rigveda-saṅhitā-homavi- dhi, . . .	288
Rigvedīyābhudayīka-s'rād- dha, . . .	59
Rigvedīya-das'akarma-pad- dhati, . . .	61
Rishitarpaṇa, . . .	218, 241

	<i>Page</i>
Rudradeva, . . .	239
Rudra-japa, . . .	243
Rudrānuṣṭhāna-paddhati, . . .	207
Rūpa, . . .	106
Rūpachintāmaṇi, . . .	12
Sabda-chandrikā, . . .	25
Sabdakhaṇḍa, . . .	2
S'abdāloka Rahasya, . . .	379
S'abdamālā, . . . 7,	157
S'abda-nityatā, . . .	360
S'abda-ratnamālā, . . .	44
Sabdārṇava, . . .	7
Sabdārthasāra-manjarī, . . .	318
S'abda-rūpa-prakāśikā, . . .	51
Sabhā-taraṅga-sāra, . . .	309
Sacchidānanda Yati, . . .	201
Sadāchāra-prakarṇa, . . .	344
Sadānanda, . . .	132
Sādhana-pañchaka, . . .	90
S'ākala Saṁhitā, . . .	263
Sakunārṇava, . . .	8
Samañjasā-vṛitti, . . .	103
Sāmānya-lakṣhaṇādīdhity- anta Tippanī, . . .	378
Samara-sāra, . . .	204
Samayāchāra Tantra, . . .	161
Samayāchārika Sūtra, . . .	144
Saṅgraha, . . .	57
Sāṅgrahayeshṭi, . . .	232
Sanhitāvṛitti, . . .	42
S'aṅkara, . . .	189
S'aṅkara Āchārya, 60, 90, 96, 97, 131, 344, 346, 347, 355	
Sāṅkhāyana, . . .	88
Sāṅkhāyana-sūtra, . . .	302
Saṅkrānti-nirṇaya, 313, . . .	353
Saṅkṣhepa-gāyatrī-nyāsa- prayoga, . . .	295
Saṅkṣhīpta-prayoga, . . .	218

	<i>Page</i>
Saṅkṣhīpta-vedānta-s'āstra- prakṛiyā, . . .	97
Sannyāsa-vidhi, . . .	100
S'āntikalpa-dīpikā, . . .	300
S'āntika-tattvāmṛita, . . .	9
Sapinda-prayoga, . . .	64
Sapta-padārthī, . . .	281
S'apta-pāka-yajñas'esha, . . .	122
Saptas'atī-vyākṣhāna, . . .	54
Saptasoma-saṁsthā-paddha- ti, . . .	203
Sārachandrikā, . . .	58
Sāradāsundarī, . . .	31
Sāradātīlaka, . . .	145
S'arangadhara, . . . 196, 338	
S'āraṅgadhara-paddhati, . . .	338
S'āraṅgadhara Saṁhitā, . . .	195
Sārasamuchchaya, . . .	268
Sārasaṅgraha, . . . 78, 262	
Sāra-saṁhitā, . . .	10
Sārasvatābhīdhāna, . . .	38
Sarasvatī-stotra of Sudar- sana Saṁhitā, . . .	291
Sarasvatī-stotra-tripura- siddhāntīya, . . .	291
Sārātsāra saṅgraha, . . .	41
S'ārīraka-nyāya-rakṣhāma- ṇi, . . .	134
S'ārīraka-sūtrārtha-saṅ- graha, . . .	110
Sarvāṇukramaṇī-vyākṣh- yā, . . .	279
Sarvāto-bhadra-maṇḍala, . . .	336
Satānanda, . . .	189
S'atarudrīya, . . .	343
S'ātātapa, . . .	4
S'ātru-vimochana, . . .	365
Satyanāthābhīyudaya, . . .	210
Satyopākhyana, . . .	129

	<i>Page</i>
Saubhāgya Tantra, . . .	303
S'aunaka, . . .	298
S'aunakokta-vāstu-sānti-pra- yoga, . . .	283
Sāvabhauma, . . .	76
Sāvitrachayana, . . .	236
Sāyana Acharya, . . .	348
S'eshāchāryya, . . .	210
S'eshā Nāga, . . .	111
S'eshanārāyaṇa, . . .	180
Shoḍaśa-piṇḍa-dāna-pray- oga, . . .	310
Siddhānta-chandrodaya, . . .	250
Siddhānta-kaumudī, . . .	116
Siddhānta-lakṣhaṇa Tip- panī, . . .	377
Siddhānta-muktāvalī, . . .	173, 273
Siddhānta-sukti-mañjarī, . . .	3
Sīṃhavyāghra Tippanī, . . .	377
Sīromañi-purvārdha-vyā- khyā, . . .	248
Siva Bhaṭṭa Kāla, . . .	54
S'ivādāsa, . . .	204
S'ivāditya, . . .	281
S'ivānandanātha, . . .	229
S'ivapūjā-paddhati, . . .	225
S'ivārāma, . . .	136
Skanda-purāṇiya Pātāla- khaṇḍa, . . .	117
Smārta-prāyaśc'hitta- prayoga, . . .	297
Smārta-vyavasthārdhava, . . .	76
S'mas ānakālī-mantra, . . .	369
Smṛiti-sāra, . . .	76
S'rāddha-chandrikā-pra- kās'a, . . .	147
S'rāddha-kalpa, . . .	363
S'rāddhasūtra-paddhati, . . .	174
S'rāddha-tattvādarsa, . . .	343

	<i>Page</i>
S'rāddha-vyavasthā-saṅk- shepa, . . .	332
Srauta-sūtra, . . .	86
S'rīdatta, . . .	364
S'rīkara Achārya, . . .	361
S'rīkrishṇa S'ārvabhauma, . . .	380
S'rīkrishṇa Tarkālaṅkāra Bhaṭṭāchārya, . . .	322
S'rīkrishṇa Vidyāvāgīsa Bhaṭṭāchārya, . . .	107
S'rīmadbhāgavata-skandhār- tha-nirupana, . . .	200
Srinandana Bhaṭṭāchārya, . . .	23
S'rīnātha S'armā, . . .	361
S'rīngārādirasa, . . .	52
S'rī Parāma, . . .	277
S'rīpatigoviṇḍa, . . .	193
S'rīṣṭi-khaṇḍa, . . .	1
S'ruti-stuti-vyākhyāna, . . .	349
S'uddhi-nirṇaya, . . .	353
S'uddhitattva-kārikā, . . .	313
S'uddhi-viveka, . . .	333
S'uddhi-vyavasthā-saṅk- shepa, . . .	373, 334
Sudra-dharma-tattvā, . . .	53
S'ukāśhṭaka, . . .	347
Sukhalekhana, . . .	29
Sukṛitya-prakās'a, . . .	136
S'ūlapāṇi Bhaṭṭāchārya, . . .	312
Sūlpāṇī, . . .	70
S'ulvā-sūtra-bhāṣya, . . .	83
S'ulva-sūtra-bodhāyāṇiya, . . .	33
S'ulva-sūtra-dīpikā, . . .	33
S'ulvasūtra-vivaraṇa, . . .	159
Sures'vara Paṇḍita, . . .	32
Sūryādi-pañchāyatana-pra- tiṣṭhā Paddhati, . . .	125
Svalpādvaita-prakās'a, . . .	383
Svānubhāvādars'a, . . .	96

	<i>Page</i>
Svargakhaṇḍa . . .	2
S'varūpākhyā-stotra, . .	368
Svātmārāma, . . .	173
Svatva-vyavasthāṇava-setu- bandha, . . .	380
Svayamprakāś'a Yati, . .	252
S'yāmāmantraḥ, . . .	324
S'yāmāpūja-paddhāti, . .	138
S'yāmārahasya, . . .	43
Tājika, . . .	20
Tājikabhushaṇa, . . .	20
Tālavrintanivāsi, . . .	230
Tantroktā-chikitsā, . . .	73
Tantra-ratna, . . .	133
Tantra-sāra, . . .	325
Tāntrikapūja-paddhati, . .	317
Tarka-paribhāṣhā, . . .	240
Tarka-tippaṇi, . . .	378
Tattvārtha-kaumudī, . . .	63
Tattva-saṅgraha, . . .	104
Tattvas'āra, . . .	90
Teronārāyaṇa Deva, . . .	239
Tīrtha Savāmī, . . .	384
Trilochana Dāsa, . . .	336
Tripurasūndarī-mantra-nā- masa-hasra, . . .	154
Tristhalisetu, . . .	202
Tirthamaheś'vara, . . .	32
Tithi-nirṇaya, . . .	351
Tithi-vyavasthā-saṅkshēpa, .	331
Toshaṇi, . . .	72
Tryambaka, . . .	207, 302
Tryambaka Bhaṭṭa, . . .	228
Tryambaka Paṇḍita, . . .	301
Tulas'īchandrikā, . . .	13
Tupa Tīkā, . . .	133
Udayana Achārya, . . .	4
Udbodha-chandrikā, . . .	47
Uddīś'a Tantra, . . .	364

	<i>Page</i>
Udvāha-vyavasthā, . . .	77, 334
Udvāha-vyāvasthā-saṅk- shepa, . . .	332
Udvāha-vyāvastha- vikāś'a, . . .	334
Ujjavalanīlamāṇi-kiraṇa- les'a, . . .	36
Ujjvala-nīlamāṇi, . . .	36
Unādi, . . .	24
Upādhipādā Tīppaṇi, . . .	354
Upādīkosha, . . .	24
Upagrantha Sūtra, . . .	182
Upamāna Khaṇḍa, . . .	50
Upāṅgalalitā-pujana, . . .	121
Utsarga-mayūkha, . . .	182
Uttara Gītā, . . .	323
Uttara-kāmākhyā Tantra, . .	33
Uttara-khaṇḍa, . . .	1
Vagalāmukhi-kavacha, . . .	366
Vaidaykula-tantra, . . .	55
Vaikhāṇasīya Upanishad, . .	92
Vaishṇava, . . .	45
Vaishṇavāmṛita, . . .	25
Vaiyākaraṇa -siddhānta- mañjūśhā, . . .	163
Vaiyākaraṇa-siddhānta-rat- nākara, . . .	116
Vājapeya-paddhati, . . .	159, 211
Vakārabhedha, . . .	40
Vāmana, . . .	215
Vāmana-chitra-charitra, . . .	213
Vānara, . . .	40
Vānarāśhṭaka, . . .	40
Vānaryāśhṭaka, . . .	45
Varadarāja, . . .	87
Vārāṇasī-darpaṇa-prakā- ś'ika, . . .	172
Vararuchi Kavindra, . . .	186
Varṇābhīdhāna, . . .	23

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Varṇasaṅkara-jātimālā, .	15	Vopadeva, .	47, 200
Varshakṛitya-taraṅga, .	371	Vrajabhakti-vilāsa, .	54
Vas'antarāja, . .	8	Vratodyāpana-vidhi, .	140
Vas'ishṭha, . .	4	Vṛindāvana, . .	11
Vāstu-pūjāvidhi, . .	293	Vṛindāvana-yamaka, .	11
Vāstu-s'ānti, . .	294	Vṛishotsarga-prayoga, .	65
Vastu-tattva, . .	315	Vṛitta-ratnākara-setu, .	126
Vāsudeva Dikshita, . .	237	Vyākaraṇa-saṅgraha, .	14
Vaṭās'vattha-vivāha, .	157	Vyākya-sudhā, . .	251
Vatsarāja, . .	172	Vratakalā-viveka, . .	312
Vedānta-s'āstra-saṅkhipta- prakriyā-nirupanā .	344	Vyāptigrahopāya-tīkā, .	354
Vedānta-vijñāna-naukā, .	131	Vyāptipāṇchaka Tippanī, .	376
Vedastuti Tīkā, . .	108	Vyāptyanugama-tīppanī, .	378
Vidhisvarūpa-vichāra, .	61	Vyāptyanugama-vādārtha, .	357
Vidhi-vāda-vichāra, .	359	Vyāsa, . .	1
Vijayagobinda Sikha, .	23	Vyāvahāra-didhiti, . .	21
Vidyānidhi Kavindra, .	216	Vyavasthā-sāra-saṅgraha, .	155
Vidyāranya, . .	247	Yadumaṇi, . .	277
Vikhyāda Purāṇa, . .	148	Yajusśūtra-pramāṇa, .	367
Vindu-sandīpana, . .	98	Yajña-prāyas'chitta-viva- raṇa, . .	187
Viparīta-pratyāṅgira, .	370	Yājñika Deva, 171, 185, .	211
Virajā-paddhati, . .	100	Yājñika Raghunātha, .	114
Virodhi-vichāra, . .	358	Yajñopavita-nāsa-prāyas- chitta, . .	284
Vishṇudharmottara Purāṇa, .	16	Yajur Veda, . .	5
Vishṇu Siddhānta, . .	37	Yajurvedi-māsika-s'rāddha- prayoga, . .	63
Visvakarmā, . .	17	Yajurvedi saṁvatasrikaiko- dishṭa-srāddha-prayoga, .	66
Vis'vakarma-prakāś'a, .	17	Yasodhara, . .	192
Vis'vakarmīya S'īlpa, . .	142	Yathārtha-manjarī, . .	382
Vis'vāmītra-kalpa, . .	287	Yoga-s'atābhidhāna, .	276
Vis'ves'vara, . .	115	Yoges'īshahasra-nāma-sto- tra, . .	283
Vishṇurāma Siddhānta- vāgīś'a, . .	343	Yogini-das'ā-phala, . .	257
Vivāda-nirṇaya, . .	352	Yogyatā-vichāra, . .	358
Vivāhādi-paddhati, . .	74, 153		
Vivaraṇa-tattva-dīpana, .	233		
Vivekachudāmaṇi, . .	347		

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

No. 520. पद्मपुराणीयसृष्टिखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 212. Lines, 9 on a page. Extent, 8347 s'lokas. Character, Bengali. Date — ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Verse. Tolerably correct.

Padma Purániya Srishti khaṇḍa. This is the first part of one of the great Puráṇas attributed to Vyása. The Padma is divided into five parts : 1st, Srishti khaṇḍa ; 2nd, Bhúmi khaṇḍa ; 3rd, Svarga khaṇḍa ; 4th, Pátála Khaṇḍa ; 5th, Uttara Khaṇḍa. In the first, the work under notice, Ugras'ravas describes, in reply to the enquiry of the sages assembled at the Naimisha hermitage, the origin of the universe, and the development of the creation, relating at the same time detached accounts of the geography of India. The translators under Dr. Wilson rendered a great portion of it into English, a MS. of which exists in the Asiatic Society of Bengal, and another in the India House Library. A full analysis of the work occurs in the Journal of the Royal Asiatic Society, V, 280. See also Preface to the Vishṇu Puráṇa.

Beginning. स्वच्छं चन्द्रावदातं करिकरमकरलोभसञ्जातफेनं

ब्रह्मोद्भूतिप्रशस्तिर्व्रतनियमपरैः सेवितं विप्रसख्यैः ।

उक्त्वा रालङ्घ्यतेन त्रिभुवनगुणैः ब्रह्मणा सृष्टभूतं

सम्भोगाभोगरम्यं जलमशुभहरं पौरुषं वः पुनातु ॥

End. कल्पकोटिशतं सायं ब्रह्मलोके महीयते ॥

Colophon. इत्यादिपराणे पादो पञ्चचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः । सृष्टिखण्डं समाप्तं ॥

विषयः । सृष्टिप्रकारकथनं पृथ्वीस्थाननिरूपणादिकञ्च ॥

No. 521. रामगुणकरः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 240 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Rámagunákara. A poem on the marriage and exile of Ráma. By Rámadeva Nyáyálankára.

Beginning. भूष्टदंशावतीर्णा सजलजलधरथेणिविद्वेपिवर्णा

पूर्णानन्दादेचन्द्राभरणहृदयगा द्योतयन्तो दिगन्तान् ।

या वैदेहीप्सितार्थं वितरति सरसा कल्पवल्लीव नित्या

शान्तं भूयान्समान्तःकरणमविरतं तत्त्वसूक्तैः नितान्तं ॥

End. भुक्ता राज्यं चिराय त्रिभिरनुजनिभिः स्वस्थलीमारुरोच ॥

Colophon. श्रीसद्रामगुणकराख्यललितग्रन्थः समाप्तिं गतः ।

विषयः । रामविवाहरामवनवासादिवर्णनं ॥

No. 522. आसत्तिविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent, 428 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Prose. Generally correct.

A'satti vic'hára. The natural relation of words in composition. This is a Nyáya treatise—probably a part of Mathuránátha's commentary on the S'abdakhaṇḍa of the *Chintámāñi*.

Beginning. एककार्यकारित्वशङ्कत्या योग्यतानिरूपणानन्तरमासत्तिं निरूपयति आसत्तिश्चेति ।

End. इत्यध्याहारपक्ष एव सम्यगित्यवधेयं ॥

Colophon. शब्दपरिच्छेदरहस्ये आसत्तिग्रन्थरहस्यम् ।

विषयः । शाब्दबोधकारणादिकथनं ।

No. 523. कृत्यचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 12 on a page. Extent, 96 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kṛitya-chandrikā. On ceremonials, diurnal and casual. By Rāmachandra Chakravartī. The MS. is imperfect, and contains only that portion which is devoted to the duties to be observed at the end of the month of Chaitra, or *Sivayātrā*, i. e., the Charakpūjā. The deity to be adored, is a form of Siva, and bears the name of Kālārkarudra.

Beginning. तत्र चैवसङ्क्रान्त्यां कर्त्ता सामान्यान्तं कृत्वा अद्येत्यादि चैवे मामि मीनराशिस्त्रे
भास्करे अमुके पक्षे अमुकतिथौ षडशीतिसङ्क्रान्त्यामारभ्य महाविषुवसङ्क्रान्तिं
यावत् प्रत्यहं अमुकगोत्रोऽमुकः सर्व्वार्थभिद्धिकामो गणेशादिकालार्कस्त्रपूजापूर्व्वक-
शिवयात्रामहं करिष्ये ।

End. एतेऽस्त्युपति शङ्करः ॥

Colophon. इति रामचन्द्रचक्रवर्त्तिविरचितायां कृत्यचन्द्रिकायां मासविवरणं ।
विषयः । शिवोपासनाविधानादि ।

No. 524. सिद्धान्तसूक्तिमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 23. Lines, 5—8, on a page. Extent, 337 ślokaś. Character, Bengali. Date — ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur, K. C. S. I. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Siddhānta-sūktimanjarī. A Vedānta dissertation on life, soul, the deity, salvation, &c. By Gaṅgādhara Sarasvatī, disciple of the Paramahansa Rāmachandra Sarasvatī. The author styles himself a *Bhikṣu*, whereby he evidently means to call himself a mendicant, and not a Buddhist. He quotes most of the leading authors on the Vedānta.

Beginning. तरणिशतसुवर्णं कर्णपूर्णद्विरेफावलिवलितकपोलोद्दामदानाभिरासं ।

गिरिशगिरिसुताभ्यां लालितं नित्यमङ्गे सज्जनभरणशीलं विघ्नराजं नमामि ॥

End. रञ्जयत्वखिलान् बुधान् ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीरामचन्द्रसरस्वतीपूज्यशिष्येण गङ्गाधरसर-
स्वत्याख्यभिच्छापा विरचितायां वेदान्तसिद्धान्तसूक्तिमञ्जर्यां चतुर्थपरिच्छेदः ।
सम्पूर्णाऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । आत्मवर्णनं, यवणादिज्ञानकथनञ्च । ब्रह्मविधग्रन्थकारमतमपि दर्शितमत्र ।

No. 525. कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्या ।

Substance, country yellow paper. Folia, 50. Lines, 10 on a page. Extent, 1911, s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kusumánjali Kárikavyákyá. A commentary on the *Kusumánjali*, a Vais'eshika treatise on the existence of a supreme Being by Udayana Achárya. By Rámabhadra Sárvaabhauma. The text with a commentary by Haridasá Bhaṭṭáchárya, has been translated into English by professor E. B. Cowell. Dr. Hall notices the works of eleven commentators on the *Kusumánjali*, but not that of Rámachandra. *Contributions*, p. 83.

Beginning. आसौदैः परितोषिता परिषद्ः प्रत्येकमाश्रयतां

सान्द्रैः पिञ्जरिताः परागपटलैराशवकाश दश ॥

End. ईश्वरः स प्रीतो भवत्वनेन । इति पञ्चमः सवकः ॥

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायरामभद्रमावभेसीया कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्या समाप्ता ।
विषयः । परमात्मनिरूपणयुक्तिसहितं कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्यानम् ।

No. 526. कर्मविपाकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 96. Lines, 6 on a page. Extent, 2376 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Karmavipáka. A treatise on rewards and punishments in a future life for virtuous and sinful acts of this life. By S'átátapa.—The MS. terminates with the 87th chapter on the rewards of virtuous women. The work is in the form of a dialogue between Vasishṭha and Bhṛigu.

Beginning. शातातपः । प्रायश्चित्तविहीनानां महापातकिनां ळणं ।

नरकान्ते भवेज्जन्म चिक्रं किन्तु शरीरिणं ॥

End. सञ्ज्ञया पार्वती उक्ता तस्मात्तां पूजयेद् बुधः ॥

Colophon. इति कर्मविपाके वशिष्ठभृगुसंवादे नानाधर्मपतिव्रतामाहात्म्ये सप्ताशीतितमोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । पापजनितरोगादीनां कारणं, तत्प्रायश्चित्तविधानञ्च ॥

No. 527. महाभारततात्पर्यदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 11 on a page. Extent, 2215 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mahābhārata-tātparyā-dīpikā. A gloss on the *Ādi* or first volume of the Mahābhārata. By Devabodha, the disciple of Satyabodha; both were hermits or paramahāṇsas. The author seems to have never completed his work. The gloss best known is by Nīlakaṇṭha.

Beginning. प्राग् देवेभ्यः प्रयान्त्याः शतमखसद्वनं क्वमभोधिजायाः

End. पायान्नारायणी यश्चिरचरितचरस्यावराभोष्टदे वः ।

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्यभट्टारकसत्यबोधशिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्य-
श्रीदेवबोधकृतौ महाभारततात्पर्यदीपिकायां टीकायामादिपर्वसमाप्तं ।

विषयः । महाभारतविवरणं, अर्थात् महाभारतोक्ततात्पर्यसंहिता टीका । आदिपर्वटीका-
मात्रं प्राप्तं ॥

No. 528. दशकर्मदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 30. Lines, 6 on a page. Extent, 573 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Das'akarma-dīpikā. The principal ceremonies to be observed by those pious Hindus, who follow the Yajur Veda. By Paśupati, the chief judge and head paṇḍit of the Court of Lākshmaṇeya, the last Hindu king of Bengal. (A. D. 1200.) He was a descendant of Bhaṭṭa Nārāyaṇa, one of the five Brāhmaṇs who came to Bengal from Kānaui in the reign of Ādisūra.

Beginning. शास्त्रज्ञानविवेकनिर्मलधियां प्रज्ञावतामग्रणीः

पाण्डित्येन विखण्डितामरगुरुः प्राज्ञातिसुज्ञः स्मृतौ ।

विप्राणान्दशकर्मपद्धतिमिसामुद्रित्य वेदादौ

चक्रे भूपतिपण्डितः पशुपतिः स्वर्गापवर्गप्रदां ॥

End. शान्त्याशौचादं कृत्वाच्छिद्रावधारयेत् (?) ॥

Colophon. इति शालाकर्मपद्धतिः समाप्ता । इति दशकर्मदीपिका ।

विषयः । यजुर्वेदिनां दशकर्मविधानं ॥

No. 529. लिङ्गादिसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 45. Lines, 5 on a page. Extent, 825 slokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Liṅgádisaṅgraha. Annotations on the Amarakosha. By Bharata Sena *alias* Bharata Mallika. The author points out in detail the genders of all the words in the Amarakosha.—(*Vide ante* I p. 223.)

Beginning. सङ्गादिकृतञ्चितसमसजैर्नशब्देरिह वर्गसङ्ग्रहः ।

End. वेदाः प्रमाणमेवमन्यत् प्रयोगानुसारात् ॥

विषयः । अमरकोषव्याख्यानं ।

No. 530. भूरिप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 70. Lines, 8 on a page. Extent, 1972 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Bhūriprayoga. Annotations on the Amarakosha. By Padmaná-bha Datta. The author supplies a great number of synonyms. The MS. is incomplete, extending only to the third chapter of the text.

Beginning. मुदे हरिं तन्नसतेकनाथं ।

End. इदमत्रोदितं शेषं ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः ॥

Colophon. श्रीपद्मनाभदत्तसङ्ग्रहे भूरिप्रयोगाभिधाने नामलिङ्गानुशासने सामान्यकाण्ड-
सूतीयः समाप्तः ।

विषयः । शब्दसमूहसङ्ग्रहः । अमरकोषाभिधानस्यटीका ।

No. 531. हारावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 315 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Hārāvali. A Sanskrit Dictionary. By Purushottama Datta. Dr. Wilson, in noticing this work, says : “the *Hārāvali* is a collection almost exclusively of uncommon words :—It is divided into two parts, the one containing synonymous words, and the other words of various

meanings. The first part is again divided into three portions, according to the extent of the synonyms and their recapitulation through a whole stanza, or a half, or a quarter. The work is of very limited extent, but it is the product, according to the author's own averment, of twelve years' reading. He states also that it was compiled at the suggestion and with the aid of his spiritual preceptor, S'ri Dhṛiti Siṁha, an atithi or religious ascetic, known in the spoken dialects by the appellation Atit, and he mentions Janmejaya, a Paṇḍit, as having contributed to the compilation. The age of Purushottama, according to the order of Medinī, should be earlier than that of the Viś'va, and he may probably have written in the 10th or 11th century." Preface, Sanskrit Dictionary, 1st Ed.

Beginning. भुजगपतिविसृक्तस्वचु(?)निर्भोक्वल्ली-

विलसितमनुकुर्वन् यस्य गङ्गाप्रवाहः ।

शिरसि सरसभास्वन्मालतीदामलङ्घनं(?)

लघयति हिमगौरः सौंशुवः (?) साध्यसिद्धौ ॥

End. प्रथमान् नव पत्राणि प्राप्तानि, ततः खण्डितं ॥

विषयः । नानार्थशब्दसमूहसङ्ग्रहः ।

No. 532. शब्दमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 60. Lines, 7 on a page. Extent, 1365 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

S'abdamālā. A Sanskrit glossary compiled from the *S'abdarāgava* and other ancient works. By Rāmes'vara S'armā.

Beginning. जगदीशं हरिं नत्वा श्रीरामेश्वरशर्म्मा ।

शब्दार्णवादि कोपोक्ता शब्दमाला वितन्यते ॥

End. रामेश्वरेण रचितं परिपालयन्तु सन्तः परोन्नतिरता हि भवन्ति लोके ॥

विषयः । शब्दसमूहकथनं ।

No. 533. कूर्मचक्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kūrmachakra. On a mystic diagram shaped like a tortoise. It is of great importance in certain forms of S'ākta worship. This is probably a fragment of one of the Tantras.

Beginning. कूर्माकारं लिखेच्चक्रं सर्वावयवसंयुतं ।

End. दृष्टस्थानगते चन्द्रे शान्तिकं यत्नतश्चरेत् ॥

Colophon. इति कूर्मचक्रं ।

विषयः । कूर्मचक्रप्रमाणम्, उक्तचक्रस्ववर्णादिक्रमानुसारेण क्रियादिशुभाशुभं ।

No. 534. कोटचक्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 119 ślokas. Character, Bengali. Date — ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Koṭachakra. Ground plans of eight kinds of forts and their descriptions. This too is apparently a fragment of one of the Tantras.

Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि कोटचक्रमिहाष्टधा ।

End. तद्दिने प्रभवद् युक्तं दुर्गं सिद्धति नान्यथा ॥

Colophon. इति कोटचक्रं ।

विषयः । यद्द्वारविशेषेण दुर्गादिक्रमकथनं ।

No. 535. शकुनार्णवः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 95. Lines, 8 on a page. Extent 3040 lokas. Character, Bengali. Date, Saka 1773. Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'akunārṇava. A manual of divination. By Vasantarāja. The divinations are made by the peculiarities in the flow of breath, (austromancy) ; by the sight of particular objects when starting on an expedition, such as curds, durva grass, rice, a handsome man, a fair woman with a flower, which are auspicious ; by the voice of jackals and other animals, &c., &c. Means of divining answers to recondite questions are also described.

Beginning. विरिञ्चिनारायणशङ्करेभ्यः शचीपतिस्कन्दविनायकेभ्यः ।

लक्ष्मीभवानीपतिदेवताभ्यः नमो नवभ्योऽपि सदा ग्रहेभ्यः ॥

End. समस्तसत्यकोतुके कृतं प्रभाववर्णनं ॥

Colophon. इति वसन्तराजकृते शकुनार्णवे शकुनशास्त्रं समाप्तम् ।

विषयः । शुभाशुभशंसि निमित्तं यावादि समये द्रव्यविशेषदर्शनं । दधिदुर्वाचतादिश्वेत-
पुष्ययुक्तगौराङ्गोत्तीर्षने शुभं, शृगालादिरवेण शुभाशुभप्रश्नादिकथनञ्च ।
एवं पक्षिरवादिनः शुभाशुभं कथितं ।

No. 536. शान्तिकतत्त्वामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 8-9 on a page. Extent, 1475 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádúr. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ántika-tatvámṛita. Ceremonials to be observed to overcome evils consequent on adverse conjunctions of planets. By Náráyana Chakra-vartí.

Beginning. नत्वा गोपीकान्तं मत्वा विविधमुनिवाक्यानि ।

श्रीनारायणश्चर्मा शान्तिकतत्त्वामृतं तनुते ॥

End. धेनुसुवर्णञ्च दक्षिणां दद्यात् ॥

Colophon. इति नारायणचक्रवर्तिकृतं शान्तिकतत्त्वामृतं समाप्तम् ।

विषयः । ग्रहवैगुण्यादिदोषशान्तिः ॥

No. 537. पुराणार्थप्रकाशकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 16. Lines, 10 on a page. Extent, ? s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádúr. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Puránārtha-prakáś'aka. An epitome of Puránic knowledge, containing brief summaries of the six schools of Philosophy, of Solar, Lunar, and other calendars, of the planetary system, Ancient History, &c., &c. By Rádákánta Tarkavágís'a.

Beginning. यो ब्रह्मविष्णुशिवरूपधरः करोति हृष्टिस्थितिप्रलयमस्य चराचरस्य ।

End. राजराजेश्वरश्रीलक्ष्मणनस्य निदेशतः ॥

Colophon. इति थोराधाकान्तकैवागोशकृतपुराणार्थप्रकाशकः समाप्तः ।

विषयः । सङ्क्षेपतः षड्दर्शनमतं, सौरादिमासकथनं, मेघादिराशिकथनं, पुरातनराज-
वंशादिकथनञ्च ॥

No. 538. नाददीपक ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 9 on a page. Extent, 599 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Nádadípaka. A treatise on Hindu music,—origin of sounds, musical and non-musical; musical modes, harmony, &c. By — (?) Bhaṭṭāchārya.

Beginning. विचरति परिशुद्धिर्वेदसाधारदाय (?) ॥ पादत्रयस्यासम्पूर्णत्वात् शेषपादे^१
लिखितः ।

End. वाराधरा धर्धरा ॥

Colophon. इति श्रीभट्टाचार्यविरचितनाददीपकं सम्पूर्णं ।

विषयः । शब्दनादस्वराद्युत्पत्तिकथनं, रागरागिण्यादिनिरूपणञ्च ।

No. 539. चतुरङ्गक्रीडनं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 10 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chaturāṅga Kṛīḍana. A treatise on the Chess as formerly played by the Hindus. Anonymous.

Beginning. अचक्रोडायां व्यासयुधिष्ठिरसंवादः प्रचरति । यथा, युधिष्ठिर उवाच ।

अष्टकोष्टग्राह्यं या क्रीडा तां मे ब्रूहि तपोधन ।

End. प्रप्तिं गजद्वये राजन् हन्त्यो वासतो गजः ।

प्रकर्षणैव मे नाथ चतुरङ्गी यतो भवेत् ॥

विषयः । चतुरङ्गक्रीडाकथनं ।

No. 540. सारसंहिता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 8 on a page. Extent, 213 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sárasaṅhitá. Hindu instrumental music, in four chapters. By Nárada.

Beginning. चिदानन्दरमोक्षासनिदानं श्यामसुन्दरं ।

End. शिवलोके मदीयते ॥

Colophon. इति नारदकृतायां सारसंहितायां चतुर्थोऽध्यायः ।

विषयः । सङ्गीतकारण-ताललयादिनिरूपणम् ॥

No. 541. वृन्दावनयमकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 5 on a page. Extent, 18 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Correct.

Vrindavana-yamaka. A poem on the early life of Krishna during his sojourn in Vrindavana. Every verse of the poem has the same word twice in different senses, and is otherwise full of alliterations. By Málánka. The MS. is incomplete.

Beginning. वरदाय नमो हरये पतति जनोऽयं स्मरन्नपि न मोहरये ।

वज्रशङ्खक्रन्द हता मनसि येन दैत्यचक्रन्दहता ॥

End. प्रथमश्लोकादिद्विपञ्चाशद्श्लोकाः प्राप्ताः । ततः खण्डितं ।

विषयः । पादान्तयमकादिना वृन्दावनवर्णनं, कृष्णं प्रति बलरामवाक्यं, ग्रन्थकारपरिचयकथनञ्च ॥

No. 542. कर्मलोचनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 9 on a page. Extent, 225 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Correct.

Karmalochana. A work of some repute on modern religious observances, the mode of performing them, and the fruits thereof. The MS. is a mere fragment.

Beginning. व्रतानामुपवासानां श्राद्धादीनाञ्च संयमे ।

न करोति क्षौरकर्म सोऽशुचिः सर्वकर्मसु ॥

End. दत्त्वा नरकमामुष्यात् ॥ प्रथमपञ्चात् दशपत्रं प्राप्तं । ततः खण्डितं ।

विषयः । नानाविधपुराणप्रभृतिवचनानुसारेण व्रतयज्ञदानस्नानपूजनादीनां कर्मणां कर्त्तव्याकर्त्तव्यं, तत्तत्कर्मकृतपापपुण्यकथनञ्च ॥

No. 543. गीतासारं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 175 slokas. Character, Bengali. Date 1736. Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Gītāsāra. An abstract of the Bhagavadgītā, by an unknown author. It is devoted to an exposition of the Yoga form of meditation with the aid of the mystic *Om*, and the identification of the different regions (lokas) of the universe with different parts of the human body.

Beginning. अर्जन उवाच । ॐकारस्य च साक्षात्मां रूपं स्थानं परं तथा ।

सत्त्वं येतुमिच्छामि ब्रह्म मे पुरुषोत्तम ॥

End. गीता सुगीता कर्मा कियैः शास्त्रविसरैः ।

या स्वयं पद्मनाभस्य मुखपद्माद् विनिर्गता ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णार्जुनसंवादे गीतासारं समाप्तम् ।

विषयः । श्रीमतिप्रणवसाक्षात्मावर्णनं, तस्याकारकथनं, समाधिलक्षणं, गीतासाक्षात्मा-
दिवर्णनं, देहस्थितलादिसप्तपातालभूरादिलोककथनञ्च ॥

No. 544. रूपचिन्तामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 3 on a page. Extent, 60 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Rūpachintāmaṇi. Praises of Rádhā and Kṛishṇa, enumerating the different peculiar marks on their persons, especially noticing those on the palms of their hands and the soles of their feet. Anonymous.

Beginning. चन्द्रार्द्रं कलसं त्रिकोणधनुषा खं गोप्यदं प्रोष्ठिकं

शङ्खं सव्यपदेऽथ दक्षिणपदे कोणश्लोकं स्वस्तिकं ।

चक्रं कत्रयवङ्कुशं ध्वजपवी जम्बूद्वारेखाम्बुजं

विभाणं हरिमूनविंशतिसहासार्चिताङ्घ्रिं भजे ॥

End. श्रीराधिकामाधवरूपचिन्तामणौ मने दिस्त्रिशो चतुर्वा ।

आवर्णयेद् यो हृतिमान् पठन् स प्राप्नोति तद्दर्शनमाय साक्षात् ॥

Colophon. इति श्रीरूपनिरूपितरूपचिन्तामणिः समाप्तः ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य श्रीराधायाश्च पादादिसर्वाङ्गवर्णनरूपं स्तवः ॥

No. 545. गौरगणोद्देशदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 225 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Gaura-gaṇoddēśa-dīpikā. Notices of the principal followers of Chaitanya, the Vaishnaviti reformer. By Kavikarnāpūra, author of the *Chaitanya-chandrodaya Nāṭaka*, *Alaṅkāra kaustubha* and other works of repute on the Vaishnava doctrine.

Beginning. यः श्रीवृन्दावनभुवि पुरा सच्चिदानन्दसाम्ने
गौराङ्गीभिः सदृशरुचिभिः श्यामधामा ननर्त्त ।

धामां शश्वद् दृढभरपरीरम्भसम्भेदतः किं
गौराङ्गः सन् जयति स नवद्वीपमालम्बमानः ॥

End. श्रीगौराङ्गणोद्देशदीपिका रचिता मया ।
दीप्यतां परमानन्दसन्देहभक्तवैष्णवि ॥

Colophon. इति कविकर्णपूरविरचिता श्रीगौराङ्गणोद्देशदीपिका समाप्ता ।

विषयः । गौराङ्गदेव-जन्मविवरणं, तदीयभक्तगणजन्मविवरणञ्च । अर्थात् अन्ययुगस्या
ये ये माहात्मानः प्रसिद्धास्ते एव श्रीकृष्णभिधन गौराङ्गेन सह कलाववतीर्णा
इति कथितं ॥

No. 549. तुलसीचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 64. Lines, 10 on a page. Extent, 1647 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Correct.

Tulasichandrikā. A treatise on the sanctity and religious uses of the Tulasi plant, (*Ocimum sanctum*,) the Bel and the Amla. By Rájanárāyaṇa Mukhopādhyāya.

Contents : origin of the Tulasí plant,—proofs of its sanctity—advantage of planting it—praise of the Tulasí bush—merit of clearing the ground about it—mode of plucking its leaves—time when they should not be plucked—proofs of the leaves being fit to be offered to all the gods with the exception of Gaṇeś'a—proofs of the propriety of putting on rosaries made of Tulasí wood. Origin of the Vilva (Bel) plant, *egle marmelos*. Time when its leaves should not be plucked—mantra to be repeated when plucking the leaves. Origin of the Āmalaka tree, *Terminalia emblika*, its merits. Injury to Brahmans forbidden. The use of flesh meat at S'rāddhas in the present age forbidden. Considerations regarding lawful sacrifice. Praise of Vaishṇavas.

Beginning. वन्दे विघ्नेश्वरं तारं विघ्नव्यूहहरं परं ।

चतुर्वर्गकदानारं भातुरं विततोदरं ॥

End.

सङ्क्षेपतो मया प्रोक्ता तुलसीचन्द्रिका शुभा ।

दोषादिकं विविच्य ज्ञैः क्षन्तव्यं सदन्यदात् ॥

Colophon. इति श्रीराजनाथणमुखोपाध्यायकृता तुलसीचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । तुलस्युत्पत्तिः, तुलसीपूजाप्रमाणं, तुलसीरोपणमाहात्म्यं, तुलसीकाननमाहात्म्यं, तुलसीमार्जनादिमाहात्म्यं, तुलसीचयनप्रमाणं, तुलसीचयननिषेधकालः, सर्वदेवपूजायां तुलसीदानप्रमाणं । गणशपूजायां तुलसीदाननिषेधः, तुलसीकाष्ठमालाधारणप्रमाणं । विष्वष्टक्षोत्पत्तिः, विष्वपत्रचयनकालनिषेधः, तच्चयनसन्तत्य । आमलकुत्पत्तिः, तन्माहात्म्यञ्च । ब्राह्मणानां हिंसानिषेधः । कलौ आढादिषु मांसदाननिषेधः । वैधर्हिंसाविचारः । वैष्णवमाहात्म्यादिकथनं ॥

No. 547. व्याकरणसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 30. Lines, 8 on a page. Extent, 705 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vyākaraṇa-saṅgraha. A paraphrase of the Sanskrit Grammar called *Mugdhabodha*. By Gaṅgádhara Śarmá. The MS. is incomplete, and ends with the Káraka.

Beginning. दुर्बोधमग्नबोधस्य सुखबोधाय सङ्ग्रहः ।

तनेति सम्प्रणम्येष्टं दोनो गङ्गाधरो द्विजः ॥

End. अथ स्थिता धावति पश्य मृगो धावति ॥
 Colophon. इति गङ्गाधरकृतव्याकरणसङ्ग्रहे कारकः पादः । अतः परं शेषं खण्डितं ।
 विषयः । मुग्धबोधव्याकरणस्य सारसङ्ग्रहः ।

No. 548. वर्णसङ्करजातिमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 10 on a page.
 Extent, 336 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
 Correct.

Varnasankarajátimálá. An account of the various mixed castes of
 the Hindus. By Bhárgavaráma.

Beginning. ब्राह्मणाः क्षत्रियाः वैश्याः शूद्रा वर्णास्तुर्विधाः ।
 वर्णानां सङ्करोत्पत्तिं निशमय मन्त्राग्रय ॥
 End. इमां क्रियां भार्गवरामगीतां योऽप्यन्यथा मूढजनः करोति ।
 तस्योत्तमाङ्गे खलु वच्चकल्पः पतेत् सदा देवभृगोः कुठारः ॥
 Colophon. इति भार्गवरामकृता वर्णसङ्करजातिमाला समाप्ता ।
 विषयः । वर्णानां सङ्करोत्पत्तिकथनं ॥

No. 549. आचारार्कः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 8 on a page.
 Extent, 1403 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse.
 Generally correct.

Āchārārka.—The daily religious duties of a strict Hindu, com-
 mencing with rising from bed and ending with the evening prayers.
 By Divákara, son of Bharadvāja Mahádeva.

Beginning. The first five folia wanting.
 End. उक्तं नात्र मया स्वयं स्वरचितं यद् याज्ञवल्क्यादिभिः
 प्रोक्तं धर्मविनिर्णये तदखिलं स्पष्टं परब्रह्मणे ।
 सन्दिष्टं गुह्यतमत्र कृपया शाङ्खिल्यविक्रीडितं
 तेन श्रीरविमण्डलान्तरगतो नारायणः प्रीयतां ॥

Colophon. इति श्रीमद्भरद्वाजमहादेवभरद्वाजात्मजदिवाकरकृते आचारार्कं अष्टमभाग-
कृत्यं समाप्तं ।

विषयः । प्रातरविधिः मनुष्याणां यादृशः आचारः कर्मण्यः स सङ्गृहीतः । मलमूत्र-
त्यागविधिः, प्रातः कृत्यं, दन्तधावनविधिः, स्नानविधिः, पूजनविधिः ।
भोजनविधिः । सन्ध्यादिविधिः ।

No. 550. धर्मघटव्रतकथा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page.
Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahadur. Appearance, old. Prose.
Correct.

Dharmaghaṭa-vratakathá. Directions for performing a ceremony
called *Dharmaghaṭa* or the sacred pitcher. It consists in consecrating
and giving away a pitcher full of water daily to a Bráhmaṇa in the
month of *Vaisákha* (April—May), and offering adorations to Vishṇu.
This is an extract from the *Vishṇudharmottara Purána*, a work not
included among either the *Mahá*, or the *Upa*, Puráṇas.

Beginning. स्वस्तिवाचनपूर्वकं सूर्यः सोम इति पठित्वा सङ्कल्पं कुर्यात् ।

End. आयुरारोग्यकोर्तिष्ठ देयञ्च लभते सदा ।

अन्ते याति परं स्थानं यत्र देवा निरञ्जनः ॥

Colophon. इति विष्णुधर्मोत्तरपुराणे लोमशमालावतीसंवादे धर्मघटव्रतकथा समाप्ता ।

विषयः । महाविषुवमङ्गान्यामारभ्य वैशाखे मासि प्रत्यहं जलपूर्णघटं दद्यात्, विष्णु-
पूजनादिकं कार्यं, व्रतकथायवणञ्च कार्यं ।

No. 551. प्राकृतव्याकरणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 26. Lines, 9 on a page. Ex-
tent, 731 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose.
Correct.

Prākṛita Vyākaraṇa.—A Grammar of the Prākṛita language. It is different from the works of this class which have already come under notice, such as those of Vararuchi, Kramadis'vara and Mārkaṇḍeya. The MS. being incomplete, breaking off at the 26th leaf, the author's name cannot be ascertained.

Beginning. प्राक् सर्गादेक एकस्मिन् वज्रधा योऽवभासते ।

तं वन्दे नित्यमानन्दं नन्दनन्दनमोश्चरं ॥

End. प्रथमपत्रात् २६ पत्रपर्यन्तं प्राप्तम्, ततः खण्डितं ।

विषयः । प्राकृतव्याकरणं, अर्थात् संस्कृतशब्दस्य विकारिभावः साधितः ।

No. 552. विश्वकर्मप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 1480 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, modern. Prose. Generally correct.

Viśvakarmaparakāśa.—Rules and directions for building houses, excavating tanks, &c., and the most appropriate stellar conjunctions when such works should be undertaken. The work is attributed to Viśvakarmā, but it is evidently a modern compilation.

Contents : c. I. Introduction, selection of different kinds of land for building houses for Brāhmins, Kshatrīyas, &c. II. Months appropriate for commencing building, the area whereof is to be regulated by the cubit of the owner, or of his wife, or of his son. III. Astral influence on buildings. IV. Bedsteads, shoes, houses, roads, Maṇḍapa and other objects. V. Offerings to certain gods. VI. Various kinds of houses, and making of bricks and other building materials. VII. Size of doors to be regulated by the planet which presided on the natal hour of the owner. VIII. Directions for making houses, tanks, wells, &c. lucky. IX. Ditto for cutting down trees. X. Ditto for entering a new house. XI. Rules for building fortifications. XII. Removal of bones, &c., from the ground before building thereon. XIII. Characteristics of houses of different kinds and their appurtenances.

Beginning. जयति वरदमूर्तिर्मङ्गलं मङ्गलानां

जयति सकलवन्द्या भारती ब्रह्मरूपा ।

जयति भवनमाता चिन्मयी मौल्यरूपा

दिशतु मम सद्देशो वाङ्मयः शब्दरूपं ॥

End.

अथ स विमलविद्यो विश्वकर्मा सदात्मा

सकलगुणगरिष्ठः सर्वशास्त्रार्थवेत्ता ।

सकलसुरगणानां सूत्रधारः कृतात्मा

भवननिवसतां सच्छास्त्रमेतत् चकार ॥

Colophon. इति ब्रह्माक्तविश्वकर्मप्रकाशे वासुशस्त्रे त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । १, वासुपुरुषोत्पत्तिः, तस्य गृह्यारम्भगृह्यप्रवेशादिगृह्यभक्त्यणि पूजनकथनं, श्वेत-
रक्तपीतकृष्णादिभेदात् ब्राह्मणादिवर्णवत् भूमिप्रशंसा, भूमिपरोक्षकथनञ्च ।
२, खग्नविधिः चैत्रादिसप्तमेदेन गृह्यारम्भे गृह्यारम्भकथनं, खस्य अथवा
पत्न्या वा श्वेष्ठपुत्रस्य हस्तप्रमाणेन गृह्यनिर्माणादिकथनं । ३, गृह्यनिर्माण-
कालनक्षत्रादिकथनं । ४, शय्योपानद्गृह्यारम्भपादनिर्माणलक्षणं । ५,
वासुदेहलक्षणगणेशादिपूजनबलिदानशिलान्यासादिकथनं । ६, विविधप्रा-
सादविधानेष्टकादिलक्षणदिकथनं । ७, राश्यादिभेदेन विविधगृह्यद्वारनि-
र्माणकथनं । ८, कूपजलाशयादिनिर्माणविधिः । ९, वृक्षच्छेदनादिविधानं ।
१०, गृह्यप्रवेशादिविधानं । ११ दुर्गनिर्माणलक्षणं । १२, शिल्पोद्धारकथनं ।
१३, गृह्यवेधनिर्णयः ।

No. 553. आदिपुराणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 91. Lines, 8 on a page.
Extent, 2604 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

Ādi Purāṇa.—One of the *Upa* or minor *Purāṇas*. The greater
portion of this work was translated into English by the late Dr. H. H.
Wilson's assistants, and manuscript copies of their version exist in the
India House, and the Bengal Asiatic Society's libraries. The following
account of the work by Dr. Wilson is taken from the Asiatic Society's
MS. "It is a work of little interest or importance, although it claims to
take precedence of all the works of this class, whence its appellation
Ādi or First. It is supposed to be related by Nārada to the *Rishis* at
Naimishāranya, and is dedicated to the promulgation of faith in Vishṇu.
The other gods, Nārada observes, punish their contemnors, and
neglect their worshippers, but Kṛishṇa is kind to both friends and foes,

and those who constantly meditate upon him, no matter with what intent, are absorbed into his essence.

“The doctrine and the references to the personage and incidents connected with the life of the juvenile Kṛishṇa, clearly point out the school to which this *Purāṇa* belongs, and afford evidence of its modern origin. It is not impossible that an older work may have existed under the same title, but the Ādi Purāṇa now met with, cannot boast more than two or three centuries of antiquity, if it bear even so remote a date.

“The Ādi Purāṇa comprehends but 25 Sections, and about—(?) stanzas, and the subject is restricted to the sports of the infant Kṛishṇa. After some general observations on the merit of *Bhakti* or faith, and the superior virtue of *Bhaktas* or those devoted to Hari, some legendary accounts of the celestial Kṛishṇa and Rādhā, similar to those in the *Brahma-vaivartta Purāṇa*, are given, which are followed by the birth of Kṛishṇa, and his education in the house of Nanda. Some of his infant feats, such as the destruction of Pútanā and Triṇāvartta and his childish sports with the *Gopis* or cowherdresses of Vṛindāvana, are then narrated, and the work closes with the legend of the two sons of Kuvera, who, having been transformed to trees, were restored to their original shape by Kṛishṇa's contact. The youthful deity, who had been tied to these trees by his foster-mother, Yasodā, preparatory to his getting a whipping, casting them both down to earth, and thus liberating their heavenly tenants. The *Purāṇa* closes before Kṛishṇa's quitting the groves of Vṛindāvana for Mathurā, and his more momentous achievements at that city.”

Professor Wilson's guess about the date is not reliable, as the work was quoted as an authority by Vaishṇava writers three and a half centuries ago, and it was then of sufficient age to pass for an authority.

Beginning. जयति दशोदास्तुः ये हि समस्तायः साक्षी ।

भवभयनिचयनिवृत्तौ भरणागतानां वाहकचेति (?) ॥

End. इदं मया ते कथितं मद्भाजितं बाल्ये रक्ष्ये चरितं मया यत् ।

शृणोति यत् श्रावयते च भक्तिरनुग्रहे मे भवताति सत्यं ॥

Colophon. इति आदिपुराणे नारदकृष्णसंवादे पञ्चविंशोऽध्यायः । समाप्तमादिपुराणं ।

विषयः । १, स्त्रीनिन्दाकथनं, संसारिणां गर्भवासादिजन्मपर्यन्तविवरणं, श्रीहरिप्रशं-
सनञ्च । २, हरिभक्तानां लक्षणं, तेषां क्रियादिकथनञ्च । ३, नारदवृत्तान्तः,
मथुरालक्षणं, वृन्दावनवर्णनं, तस्य साक्षात्प्रकथनं, वृन्दावनावर्भावः । ४,

विषयः । तत्र हरिक्रीडाकारणादिकथनं । ५, गोपिकानां नामविशेषः । ६, कृष्ण-
 पारिषदोक्तिः । ७, राधाजन्मादिवृत्तान्तः, श्रीकृष्णमित्राणां नामकथनञ्च । ८,
 श्रीकृष्णरूपादिवर्णनं । ९, वृन्दावनस्य तद्वासिनामपि नित्यव्यतिपादनं । १०,
 ११, राधाकृष्णकेलिकथनं । १२, राधिकायाः पुरुषरूपधारणं, कृष्णविवरणञ्च ।
 १३, कृष्णजन्मविषयककृष्णनारदसंवादः, नन्दनारदसंवादश्च । १४, कृष्ण-
 जन्मात्मवः, रामायणसङ्क्षिप्तविवरणञ्च । १५, १६, पूतनावृत्तान्तकथनं । १७,
 कृष्णनन्दसंवादः, वृकोदरीविवरणञ्च । १८, शिवस्य गोकुले आगमनं गोकुल-
 लीलाप्रशंसा पूतनाबधश्च । १९, २०, वृष्णवर्त्तबधः । २१, गर्जनन्दसंवादः,
 यशोदानिकटे गोपीनामाभियोगश्च । २२, कृष्णबाल्यलीलाकथनं, गोपिकानां
 गृहे कृष्णकृतोपद्रवोक्तिः, यशोदासमीपे गोपिकाभियोगः, यशोदाकृतकृष्ण-
 ताडनादि । २३, निकुञ्जवनविहारः । २४, यशोदाविवरणं, कुवेरकृतकृष्ण-
 प्रशंसा च । २५, कुवेरपुत्रमुक्तिः, अन्यप्रशंसा च ।

No. 554. ताजिकभूषणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 7 on a page.
 Extent, 700 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
 Incorrect.

Tājikabhushaṇa.—An astrological dissertation, founded on the
Tājika, on the effects of particular astral conjunctions at the natal hour.
 By Dhunḍirāja.

Beginning. शके जन्मशकोनिते भवति यच्छेषं गताब्दत्रयोऽ-

धोधः सङ्गुणितः शरैश्च यमलैरङ्कैरगैर्भाजितः ।

लब्धं तज्जननोत्पत्त्यवारघटिकादेनाहितं सप्तभिः

पूर्वार्द्धेन विहृतोऽत्र शेषकमितो वर्षप्रवेशप्रभवः ॥

End. सूर्ये च वीर्यैः सहिते कलञ्जे चारं तथेन्दो क्षितिजे च तित्तं ॥

Colophon. इति श्रीदेवज्ञदुण्डिराजकृतं ताजिकभूषणं समाप्तं ।

विषयः । ग्रहादिजन्यशुभाशुभं, अशुभशान्तिकथनादिकञ्च ।

No. 555. रामगीताटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 15 on a page.
 Extent, 159 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,

Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Rámagítá Tíká.—A commentary on the *Rámagítá*. By Mahídharma. The *Rámagítá* constitutes the fifth canto of the *Adhyátma Rámáyana*, which itself is an episode of the *Brahmánda Purāna*. The *Adhyátma Rámáyana* has lately been printed in Calcutta with a commentary by Rámavarma.

Beginning. गणेशं कमलाकान्तं प्रणिपत्य गुरोः पदं ।

करिष्ये रामगीताया व्याख्यानं बालबुद्धये ॥

End. मय्येव प्रलीयते मुक्ता भवति ।

Colophon. इति श्रीमद्दीधरविरचिता रामगीताटीका समाप्ता ।

विषयः । रामगीतायाः तात्पर्यव्याख्यानं टीकेति श्रुतं ।

No. 556. राजधर्मकौस्तुभीयव्यवहारदीधितिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 68. Lines, 7 on a page. Extent, 973 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Vyavahára-dīdhiti.—A treatise on jurisprudence. By Ananta Deva, son of Vāsudeva. This is a part of the *Rājadharmā-Kaustubha*, but is not included in the MS. noticed under No. 346. The work is said to have been compiled under the auspices of Mahārājādhirāja Rájá Bahádur Chandra ; but who this potentate was, cannot be ascertained.

Beginning. अथ राजधर्म उच्यते, तत्र राज्याभिषेकदीधित्युक्तलक्षणलक्षितो राजा प्रासाद-
प्रतिष्ठादीधित्युक्तप्रकारेण दुर्गगृहं भद्रासनञ्च निर्माय सभां समन्त्रिपुरोहित-
पण्डितैः सह प्रजापालनप्रवृत्तस्य व्यवहारमन्तरेण न सम्यग्भवतीति व्यवहारा
निरूप्यन्ते इति ।

End. पूर्वस्मासिनः शब्दविच्छेदाभावात् ।

Colophon. इति श्रीभूमण्डलायतमानश्रीवासुदेवसुतानन्तदेवकृते राजधर्मकौस्तुभे व्यवहार-
दीधितिः समाप्ता ।

विषयः । राजव्यवहारनिरूपणं, प्रजाप्रतिपालनादिनियमः, सभास्थाननियमादिकञ्च ।
पापिनां परीक्षार्थं विषादिदानविधिः, विषविधिः, तण्डुलविधिः, तप्तमाष-
विधिः, फालविधिः, इत्यादि ।

No. 557. अमरुशतकटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 8 on a page. Extent, 1254 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Amaruas'taka Tíká.—A commentary on the *Amaruas'taka*, a collection of miscellaneous verses by Amaru, a celebrated poet. By Kaládhara Sena.

Beginning. विद्या वितरति मुक्तिं भक्तिमविचया ।

चरमाह चरमवशात् या शक्तिः सा वः शिवं दिशतु ॥

End. परकोर्त्तिपरिष्कारधिया यन्निखितं मया ।

तत् मुनः शोधयिष्यन्ति तत्र विगतमत्सराः ॥

Colophon. इति ज्ञानानन्दनकालिदासकवोन्द्रमान्यकलाधरसेनकृता अमरुशतकटीका समाप्ता ।

विषयः । प्रत्येककवितानां शृङ्गारशान्तिरसाभ्यां प्रसिद्धामरुशतककाव्यस्य तात्पर्यप्रकाशिका टीका ॥

No. 558. जगद्धात्रीपूजाविधिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 40 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Prose and Verse. Correct, but incomplete.

Jagaddhātrī-pūjā-vidhi.—A manual for the performance of the annual ceremony of *Jagaddhātripūjā*, which is celebrated on the 8th of the waxing moon in Kārtika, (October—November).

Beginning. निगमकल्पसार-सारस्वतग्रन्थे दुर्गाकल्पे । ओशिव उवाच ।

प्रसीद जगतां मातर्जगन्निस्तारकारिणि ।

अत एव मद्देशानि तवाहं शरणागतः ॥

End. कार्तिकस्य युगाद्यायाष्टदिकामोऽर्चयेदुमां । प्रथमात् तृतीयपत्रपर्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।

विषयः । जगद्धात्रीपूजनविधानं, तत्पूजनफलकथनञ्च ॥

No. 559. राजावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 77. Lines, 8 on a page. Extent, 2849 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Partly verse and partly prose. Generally correct.

Rájávali.—Chronicles of the sovereigns of Hindustan from Vichitravírya the head of the Pándu races at the beginning of the Kali Yuga, to Warren Hastings. By Vijayagovinda Siñha, a Mahárájá of Nasiráváda in Kusira, on the banks of the Kausikí river, the modern Kusí in Behar. Some of the dynasties noticed in this work have already been summarised by Wilford and Prinsep.

Beginning. यस्येच्छा जगदादिकारणतया वार्वायुतेजोमृदां
भेदाभेदविवेककारणधिया तावन्मनोमूखदत् (?) ।
ज्ञानोष्णोसितहृत्परोजमनिशं ध्येयं त्वभेदाप्तये
नित्यानन्दसमन्दधाम तद्वच्च वन्दे सद्यः शाश्वतं ॥

End. ओमद्विजयगोविन्दसिंहः सिंहपराक्रमः ॥
तेनेयं रचिता चितोचितपदा राजावली विद्युता
दिक्लीस्याननिवासिभूपचरितैश्चित्रैर्विचित्रा परा ।
महच्छिप्राचरकोमलामलपदप्रख्यातकोर्त्तिव्रजै-
राचन्द्रार्कमियं विराजतुतरां भूमीपतीनां मुदे ॥

Colophon. इति कौशिकोतीरविलसन्नशिरादेशपालकमन्दाराजश्रीविजयगोविन्दसिंहवि-
रचिता राजावली षोडशपरिच्छेदमिता समाप्ता ।

विषयः । धृतराष्ट्रावधिपूर्वतनविक्रमादित्य-शकादित्य-बल्लालसेनप्रभृतिहिन्दुराजवंशानां
विवरणं, दिक्लीप्सुस्त्रोच्छराजानां विवरणञ्च ॥

No. 560. वर्णाभिधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 7 on a page, Extent, 178 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Varnābhidhāna.—The various meanings of the syllable Om and of the different letters of the Sanskrit alphabet. By Śrínandana Bhaṭṭāchārya.

Beginning. ॐकारं वर्तुलं तारं वामस्य हंसकारणं ।

मन्त्रायः प्रणवः सत्यं विन्दुशक्तिस्त्रिदैवतं ॥

End. द्वायापत्रस्य सङ्गातो मलयः श्रीललाटकः ॥

Colophon. इति श्रीनन्दनभट्टाचार्यविरचितं वर्णाभिधानं समाप्तं ।

विषयः । वर्णाभिधानं, अर्थात् ॐकारस्य विवरणं, अकारादि क्षकारान्तवर्णानां नाना-
र्थताप्रतिपादनञ्च ॥

No. 561. उणादिकोषः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 46. Lines, 8 on a page. Extent, 1572 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verso. Generally correct.

Uṇádikosha.—A vocabulary of words formed irregularly with the class of affixes called *Uṇádi*, with explanations. By Ráma S'armá. The following is Professor Wilson's account of the work: "The *Uṇádikosha* is an explanation of the irregular derivatives formed with the affixes *Uṇ* and others, or *Uṇádi*, the construction and import reducible to no positive system, they have been formed into a class by themselves. The vocabulary I now speak of has the advantage of being elucidated by a comment written by the author, and I have therefore found it sometimes usefully consulted; but as the comment is constructed according to Vopadeva's system of grammar, I have preferred, in all cases where I had a choice, the five *Uṇádi* chapters of the *Siddhânta Kaumudí*." (Essays &c., III, 237). The most approved comment on the *Uṇádi Sūtras* is by Ujjvaladatta, of which Professor Aufrecht has published an edition in London.

Beginning. ब्रह्मादिदेवासुरराजवन्दिते पद्मालये साक्षिषरोजराजिते ।

कन्दर्पदर्पान्नकपादनीरजे सन्तु प्रणामा वरदोद्भवजे ॥

भगवान् पाणिनिर्धानि फणिकात्यायनादयः ।

उज्जगुस्तानि रूपाणि तन्यन्ते रामशर्म्मा ॥

End. ह्रसादित्यन्तकाण्डेऽत्र कृतः श्रीरामशर्म्मा ।

नानाशास्त्रं समालम्ब्य बालानां बुद्धिद्वये ॥

विषयः । उणादिकोषीय-नानार्थशब्दाभिधानं ॥

No. 562. शब्दचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 46. Lines, 7 on a page. Extent, 1470 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorret.

S'abdachandriká. "A vocabulary of vegetable and mineral substances, with a tolerably copious list of animals, and a chapter on compounds, both in medicine and diet. It is accompanied by an interpretation in Bengali, and is a useful work. The author is Chakrapāṇi Datta, and the compilation is comparatively modern." Wilson's Essays, III, 237.

Beginning. देवं प्रणम्य हेरम्बं वैद्यश्रीचक्रपाणिना ।

भैषज्यशब्दबोधाय क्रियते शब्दचन्द्रिका ॥

अमरादिप्रसिद्धानि यानि नामानि तानि च ।

नानातन्त्रप्रयोगेन कथ्यते वीक्षितानि च ॥

End.

अलाभादधिकाख्याया मयोक्तं नेह यत् कश्चित् ।

शब्दार्णवादिकोपेभ्यः तज्ज्ञातव्यं भिषग्वरैः ॥

Colophon. इति त्रिफलादिवर्गः । श्रीचक्रपाणिदत्तविरचिता शब्दचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । वैद्यशास्त्रोक्तपारिभाषिकशब्दाभिधानं ॥

No. 563. वैष्णवामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 133. Lines, 8 on a page. Extent, 3959 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Correct.

Vaiṣṇavāmṛita. A manual for Vaishnavas. By Bholánátha S'armá. The MS. is incomplete. The fragment found is devoted to the following subjects ; the necessity of appointing a spiritual guide (*guru*) ; the characteristics of a proper guru ; persons who should not be accepted as gurus ; derivation of the word guru ; characteristics of a neophyte ; the right to initiation in the mystic mantra ; origin of the word mantra ; origin of the word *dikshá* (initiation) ; the necessity of initiation ; meaning of the word *ágama* ; astrological considerations in connexion with initiation ; avoidance of hostile mantras ; months, days of the week

Beginning. प्राक् चत्वारि पत्राणि न सन्ति ।

End. शेषं ३ पत्रमात्रं प्राप्तम् ।

वेदान्तसारसर्वस्व समाग्र शिवभाषितं ।

सिद्धान्ति सर्वयोगिनां नात्र कार्यं विचारणा ॥

Colophon. इति उमामहेश्वरसंवादे ज्ञानसङ्कली समाप्ता ।

विषयः । प्रणवप्रशंसनं, स्थूलदेहादिलक्षणञ्च ॥

No. 565. अर्कप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia 35. Lines, 9 on a page. Extent, 945 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Arkaprakás'a. A treatise on the practice of medicine; and on the preparation of various compound medicines; attributed to the giant Rávana, king of Lañká, who recounted it for the edification of his wife, Mandodarí, soon after her confinement.

Beginning. आपधोपतिनेत्राय पद्मिनीपतिमूर्त्तये ।

कालकालाय नीलाय पार्वतीपतये नमः ॥

गर्भभारपरिक्लान्ता कन्या सन्धेद्री शुभा ।

रावणं परिपप्रच्छ पूजान्ते तुष्टमानसं ॥

End. एवमुक्त्वा तु भैषज्यरहस्यं स दशाननः ।

सायंसन्ध्याविधिं कर्तुमुत्थितो मन्दिरं ययौ ॥

Colophon. इति श्रीलङ्केश्वररावणकृतैर्कप्रकाशे धातुशुद्धिशतकं पूर्णं ।

विषयः । सन्धेद्रीष्टयरावणकर्तृकं नानाविधौषधिकथनं, नानाविधचिकित्साकथनञ्च ।

No. 566. राजनिर्घण्टः ।

Substance, country yellow paper. Folia 132. Lines, 10 on a page. Extent, 4702 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance old. Verse. Generally correct.

Rājanirghaṇṭa—“is the work of Narahari Paṇḍita, who states himself to be descended from a family of Kashmirian Brāhmaṇs; from the frequent occurrence of Dakṣiṇī terms in explanation of his Sanskrit text, it is inferred, however, that he was an inhabitant of the south of India. Besides the medical works which he refers to, he comprises amongst his authorities Amara, Haḷāyudha and the Viś'vaprakāś'a, and by his stopping at the latter, it appears probable that he wrote during the interval between the appearance of that work and the Medinī, or some time in the twelfth or thirteenth century. The compilation is almost wholly limited to the Materia Medica of Hindu physicians, or the synonyms and properties of various vegetable and mineral products considered to possess medicinal virtue.” Wilson's Essays, III, 236.

Beginning. श्रीकण्ठावल्लभखलापरिणमतकुम्भीन्द्रबुद्ध्या रद-

प्रान्तस्तम्भितसम्भृताब्दगणितैः शीतैरपां सीत्करैः ।

निर्वाणे मदसञ्ज्वरे प्रमुदितस्तेनातपवत्रियं

विधाणेन निरत्ययं दिशतु वः श्रीविघ्नराजो मुदं ॥

End.

तस्येङ्गायैकविंशः (२) अयति खलु कृतौ नामनिर्माणचूडा

रत्नापीडं प्रशान्ते नरहरिकृतिनः कोऽपि सत्त्वादिमर्गः ।

Colophon. इति नरहरिपण्डितकृतराजनिर्घण्टाभिधाने सत्त्वादिरेकविंशोऽध्यायः ।

विषयः । द्रव्यगुणादिकथनं, नानाविधभेषज्याभिधानञ्च ।

No. 567. पथ्यापथ्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 25. Lines, 6 on a page. Extent, 459 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Correct.

Pathyāpathya. Diet and regimen during illness, a medical treatise. By Raghudeva.

Beginning. अथ सर्व्वगदानां यत् पथ्यं नोपथ्यमेव यत् ।

तदत्र विस्तरेणैव रघुदेवेन लिख्यते ॥

End.

रघुदेवप्रसादेन पितृदेवप्रसादतः ।

रघुदेवेन निर्णीतं पथ्यापथ्यं गदातुरे ॥

विषयः ।

ज्वराशंभिमान्य-कमि-पाण्डु-रक्तपित्त-क्षिक्का-काशप्रभृतिवज्रविधरागे पथ्या-पथ्यकथनं ।

No. 568. सुखलेखनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 238 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sukhalekhana. A guide to correct writing, giving rules for easily knowing the proper spelling of words, the alterations of the lingual and the dental nasals and of the three sibilants under particular circumstances. By Bharata Sena, son of Gauránga Sena. The author was a Vaidya by caste, and wrote several works on medicine, grammar and lexicography, of high repute in Bengal. The following is Professor Wilson's account of this author. "The commentary of Bharata Malla (on the Amarakosha) is the favorite authority of the Bengal school, and of all others in which the grammar of Vopadeva is received : it is an able performance, and is particularly full on the subject of various readings. The author has also compiled a kosha on this topic, or a vocabulary of words which vary in their orthoepy, styled by the Hindus a Dvirúpa Kosha, a compilation rendered very necessary by the fluctuations in the forms of words which arise from the arbitrary application of those letters that are considered interchangeable, and from the varieties introduced by different modes of pronunciation, in different provinces, and caused, in many cases no doubt, by the blunders of copyists, the multiplication and repetition of which, have given to different modes of spelling currency and sanction. Bharata Malla is considered to have flourished in the middle of the last century, and has written commentaries on many celebrated compositions.' Essays, VI, 207. For some of his works, vide ante I, pp. 117, 223.

Beginning. सविद्युच्चारदामोदप्रभाभोजं धृताद्रिजं ।

शम्भुं प्रणम्य भरतः कुरुते सुखलेखनं ॥

यत्नेनाल्पेन विज्ञातुं पलादीच्छति योजनः ।

तस्य मानसमानन्दमुत्पादयतु सत्कृतिः ॥

End.

कुलवितरणविद्या-वैभवश्रेष्ठगोष्ठो वरचरिहरखालख्यातवंशप्रसूतः ।

विदितचरितधीरः श्रीलगौराङ्गसूनुर्धनित भरतमेनो बालबोधार्थमेतत् ॥

विषयः ।

पल्लवादिनिरूपणं, सुखलेखनाय वर्णानां निरूपताकथनञ्च ।

No. 569. जारणमारणादिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Jāraṇa mārāṇādi. On the preparation of sublimates, oxides and other metallic medicines. This is a fragment of three leaves only ; the concluding part being wanting, the name of the author has not been ascertained.

Beginning. ऊर्द्धजापस्थले (?) वक्त्रिर्मथे च रमसङ्ग्रहः ।

पातालघन्तमेतद्धि शेषयेत् सूतकादिकं ॥

वालुकापूरितं भाण्डं तन्मथे सूतकं लिपेत् ।

वज्रमूषागतश्चैव भाण्डं यावेण बोधयेत् ॥

End. प्रथमपत्रावधि पत्रत्रयं प्राप्तं शेषं खण्डितं ।

विषयः । रमसज्जलीप्रभृत्यौषधप्रस्तुतसङ्केतकथनं ।

No. 570. परिभाषा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 510 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Paribhāṣa. This is the first chapter of a work styled Kaṇādi Sañhitā, and is devoted to the diagnosis of disease by the character of the pulse.

Beginning. अव्यक्तानुक्तलेशोक्तमन्दिगार्थप्रकाशिकाः ।

परिभाषाः प्रवक्ष्यन्ते दीपोभूताः सुनिश्चिताः ॥

End. इत्युक्तं नाडिकाज्ञानं निदानं कथ्यतेऽधुना ।

Colophon. इति श्लोकादि(?)संहितायां प्रथमं नाडीप्रकरणं ॥

विषयः । नाडीज्ञानं, रोगादिलक्षणकथनञ्च ।

No. 571. गोविन्दलीलामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 169. Lines, 9 on a page. Extent, 3887 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Gorindalílámṛita. A poem on the pastimes and amours of Kṛishṇa in Vraja. By Raghunátha Bhaṭṭa, a pious and learned Vaishṇava, who was a contemporary of Chaitanya, and flourished about the end of the 15th century.

Beginning. श्रीगोविन्दं व्रजानन्दमन्दोहानन्दमन्दिरं ।

वन्दे वृन्दावनाधीशं श्रीराधासङ्गनन्दितं ॥

End. काये श्रीरघुनाथभट्टवरजे गोविन्दलीलामृते

सर्गाऽयं रजनीविलासवलितः पूर्णस्त्रयेविंशतिः ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य नानाविधरसभावयुक्तव्रजलीलावर्णनं ।

No. 572. सारदासुन्दरी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 278. Lines, 10 on a page. Extent, 11,645 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sáradásundarī. A commentary on the Amarakosha. By Mathures'a Vidyálañkára, son of Sivaráma Chakravartī. Wilson describes the work as a "useful one," and, adverting to the author's Sabdaratnávalī, adds, "it is chiefly useful for its introduction of various readings amongst the synonyms; but he has made very little addition of any other kind. This work was composed, according to the date, in S'aka 1588, or A. D. 1666, and under the patronage of a Musalman chief whose name, as written in the manuscript, appears to be Murchán Khán. It should be more probably Músá Khán, a name common amongst the Musalman chiefs of the seventeenth century." Essays, III, 233.

Beginning. ब्रह्मोपेन्द्रमहेशशक्रवरुणादित्यज्यपादद्वयां

देवदेविपिशाचदानवचमूर्खमूलयनीं परां ।

वन्देऽहं परमेश्वरीं प्रभजतां संसारपोडाहारा-

मुग्रां स्तूर्यशतप्रभां विनयनां भृत्यार्त्तिहामखिकां ॥

End. शिवरामचक्रवर्ती जनकः पार्वती प्रसूतः ।
यस्य श्रीमथुरेशोऽयं चकार सारसुन्दरीं ॥

Colophon. इति वन्द्यघटोयश्रीमथुरेशविद्यालङ्कारविरचितायां नामलिङ्गानुशासनटीकायां
लिङ्गादिसङ्ग्रहः ।

विषयः । अमरमिहकृतनामलिङ्गानुशासनटीका ।

No. 573. तीर्थमहेश्वरः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 53. Lines, 10 on a page.
Extent, 2285 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
Incorrect.

Tīrtha-mahes'vara. A Vedānta treatise on liberation in this life.
The MS. is probably incomplete. The opening and the concluding
verses occurring in it, are invariably introduced in Mādhava's works,
and from that circumstance it may be presumed that that great Vedic
commentator was the author of this work.

Beginning. यस्य निश्चसितं वेदा मायया योऽखिलं जगत् ।

निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥

End. जीवन्मुक्तविवेकेन बन्धं हार्दं निवारयन् ।

पुमर्थमखिलं देयाद् विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥

Colophon. इति जीवन्मुक्तिः समाप्ता ।

विषयः । जीवन्मुक्तलक्षणं, विद्वत्प्राप्तः, तीव्रातीव्रभेदेन द्विविधविरक्तिकथनञ्च ।

No. 574. लिङ्गप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 5 on a page.
Extent, 95 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

Līṅgaprakāś'a. On the genders of words, a vocabulary. By Sures'-
vara Paṇḍita. From his salutation to Munja Ghosha, and Jines'vara,
the author appears to have been a Jain.

Beginning. शाब्दिराजं (?) नमस्कृत्य मङ्गुघोषं जिनेश्वरं ।

कृतो लिङ्गप्रकाशः सारेश्वरमनोपिणा ॥

End. विषाणश्च विषाणश्च द्वयमेतदुदाहृतं ।

Colophon. इति पण्डितसारेश्वरविरचितो लिङ्गप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः । शब्दानामर्थविशेषेण लिङ्गप्रभेदकथनं ।

No. 575. उत्तरकामाख्यातन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 315 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Uttara-kāmākhyā Tantra. This MS. is a mere fragment and contains only four chapters of the second part of the work. Contents: Chapter X. The characteristics of the four Yugas. XI. Worship of particular divinities on particular months. XII. Intellectual sacrifice. XIII. Descriptions of mystic diagrams and bhairavas.

Beginning. श्रीपार्वत्युवाच । एकं ब्रह्मैवाद्भितीयं यत् त्वया कथितं पुरा ।

अचिन्त्याव्यक्तरूपस्य कथं वा रूपकल्पना ॥

End. शठाय क्रूरकस्माद्य दत्त्वा मृत्युमवाप्नुयात् ।

दद्यात् शान्ताय शिष्याय मन्त्री मन्त्रार्थसिद्धये ॥

Colophon. इति उत्तरकामाख्यातन्त्रे उत्तरखण्डे पार्वतीश्वरसंवादे एकपञ्चाशद् विद्यात्यक्तौ पीठनिर्णयस्त्वयोद्देशः पटलः ।

दशमपटलादित्रयोदशपटलपर्यन्तं प्राज्ञं अन्यत् खण्डितं ।

विषयः । १०, पटले चतुर्थ्युगधर्मकथनं । ११, सामभेदेन देवविशेषपूजनफलं । १२, अन्तर्यामिकथनं । १३, विष्णुचक्रचतुष्टयपतितसत्यङ्गप्रत्यङ्गप्रभवपीठशक्तिभैरवनाम-निर्देशः ।

No. 576. नीतिनिबन्धः, नीतिभाजनभाजनं वा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 10 on a page. Extent, 1125 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Nitinibandha alias *Nitibhājana-bhājana*. A treatise on polity, dedicated to Bhoja Rājā. The MS. is incomplete, breaking off at the 40th leaf. Contents: Characteristics of kings; of kingdoms; of princes, ministers, secretaries and priests; of courtiers; of envoys and spys; of guards; of commanders of armies; of servants and maids; of officials; of superintendents of cattle, horses, and elephants. The work follows the rules given on these topics in the Rājadharmā chapter of the Mahābhārata and the Kāmandakiya Nītisāra.

Beginning. प्रपञ्चरूपाय सते निष्पपञ्चैकहृषिणे ।

सच्चिदानन्दरूपाय तस्मै तत्त्वात्मने नमः ॥

स भारतीं भजन् भजन् (?) नीतिभाजनभाजनं ।

भोजो विभाजयामास सभाजनसभाजनः ॥

End. हरिरितो हरादेश्य अजयानात् श्रुतः स्मृतः ।

चत्वारिंशत् पत्रात् परं खण्डितं ।

विषयः । राजलक्षणं, राष्ट्रलक्षणं, युधराजलक्षणं, राज्ञां मन्त्रिलेखकर्विजां लक्षणं, सभासदानां लक्षणं, दूतानां लक्षणं, चराणां लक्षणं, रक्षिणां लक्षणं, सेनापतीनां लक्षणं, दासदासीनां लक्षणं, कारूणां स्तूपकारिणाञ्च लक्षणं, गोगजाश्चरक्षकाणां लक्षणं ।

No. 577. केवलान्वयीव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 33. Lines, 8 on a page. Extent, 1485 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Keralānvayī-ryākhyanā. Annotations on the *Keralānvayī* portion of the *Chintāmaṇī* of Ganges'a. Anonymous.

Beginning. अनुमानविभाजकमूलग्रन्थे केवलान्वयिपदस्य प्रसिद्धार्थपरत्वे ज्ञानकरणतापचे तज्ज्ञानस्य केवलान्वयित्वानुपपत्तिः ।

End. विशिष्टहेतुकस्थले स्वाधिकरणेत्यादि व्याप्तिरेव निर्वहतीति ।

Colophon. इति केवलान्वयिव्याख्यानं समाप्तं ।

विषयः । केवलान्वय्यनुमानलक्षणा टीका ।

No. 578. भक्तामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Bhaktámṛita. Praises of Vrindávana, of Rádhá, and of faith in Kṛishṇa. A work of some repute among the Vaishṇavas.

Beginning. आराधनं मुकुन्दस्य भवेदावश्यकं यथा ।

तथा तदीयभक्तानां नाचेद्दोषोऽस्ति दुस्तरः ॥

End. वैलोके प्रथिवी धन्या तत्र वृन्दावनं परं ।

तत्रापि गोपिका पार्थ यत्र राधाभिधा मता ॥

Colophon. इति भक्तामृतं समाप्तं ।

विषयः । वृन्दावनमाहात्म्यं, राधासाहात्म्यं, कृष्णभक्तिकथनञ्च ।

No. 579. भक्तिरसामृतविन्दुः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Extent, 282 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Bhakti-rasámṛita-vindu. This also is a Vaishṇava work, and treats of faith in Kṛishṇa, who, it recommends, should be looked upon as a master, a friend, a son, a parent, or a lover, according to one's feelings and depth of devotion. It is an abridgement, by Vis'vanátha Chakravarti, of the great work of Jíva Gos'vámí on the subject—the *Bhakti-rasámṛita-sindhu* or the "ocean of the nectar of faith." Under instruction from Sanátana Gosvámí, Rúpa Gosvámí wrote the first work on the topic, the *Bhágavatámṛita*, which describes the amours of Kṛishṇa at Vrindávana as the most perfect manifestation of divine love on earth, and says that the effect of the highest faith in man developes itself in the form of love which the milkmaids of Vrindávana evinced towards Kṛishṇa. Jíva Gosvámí and Raghunátha Dása compiled an abridgment of this work, under the name of *Bhágavatámṛita kaṇá*, and Visvánátha Kavirája prepared a brief epitome of it, which is called *Bhágavatámṛita-kṇá-lesa*. By the advice of Rúpa, Jíva also wrote a separate work,

the *Bhakti-rasāmṛita-sindhu*, in which he describes faith to manifest itself in three forms, first *Sādhanabhakti* or service, under which a man is propelled to please the divinity by doing meritorious works. The second is called *Bhāvabhakti* in which the devotee remains in perfect resignation and entire devotion to the will of the Godhead. The third is called *Premabhakti* or the love of faith, in which inaction is followed by an energetic and ardent yearning, like that of carnal love, for the affection of Kṛishṇa. Under the same advice, Jīva composed a second work on the subject, which bears the name of *Ujjvalanīlamāṇi* in which the principles of the *alankāra* (Rhetoric) as bearing on love are illustrated by references to the amours of the pastoral maidens of the sacred land of Vraja with Kṛishṇa. Viśvanātha Chakravartī published an abstract of this also, and it is known under the name of *Ujjvalanīlamāṇīkisaṇa*. For an epitome of the last, vide No. 580.

Beginning. अन्याभिलाषिताश्रयं ज्ञानकर्माद्यनाहतं ।

अनुकूल्येन कृष्णानुशीलनं भक्तिरुत्तमा ॥

End. यदि कृष्णवैरिषु भवन्ति तदा अतिरसाभासाः ।

Colophon. इति श्रीभक्तिरसान्तविन्दुः समाप्तः ।

विषयः । भगवद्भक्तिविस्तारकथनं, शान्तिदास्यसख्य-वात्सल्यादिभावकथनं, प्रणयानुराग-महाभावादिलक्षणञ्च ।

No. 580. उज्ज्वलनीलमणिकिरणलेशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 168 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Ujjvala-nīlamāṇi-kiraṇa-leśa. Another work of the same character as the above. It is an epitome or a condensed paraphrase, or as the author himself designates it "the shadow of a ray, of the *Ujjvalanīlamāṇi kiraṇa* of Viśvanātha Chakravartī, on the amours of Kṛishṇa in Vrindāvana, describing him and his associates, male and female, according to the rules of the Kāmasāstra. In fact it is a treatise on Erotics sanctified in the eyes of the faithful by the examples being taken from the life of the Cupid of Vrindavana. Anonymous.

Beginning. तत्र विषयालम्बनो नायकचूडामणिः कृष्णः प्रथमं गोकुलमथुराद्वारकासु
पूर्णतमः पूर्णतरः पूर्ण इति त्रिविधः ।

End. लीलामधुपानादयोऽनन्ता एव ॥

Colophon. इत्युज्ज्वलनोलमणिकिरणलेशः समाप्तः ।

विषयः । ब्रजलीलावर्णनं, कृष्णादिनायकभेदकथनं, राधादिनायिकाभेदादिकथनञ्च ।

No. 581. भागवतामृतकणिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 86 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bhāgavatāmṛitakaṇikā. The divinity of Kṛishṇa established by the evidence of various s'āstras. The various incarnations of the divinity are arranged into two classes, *viz.*, *līlāvatāra* or manifestation for enjoyment, and *guṇāvatāra* or incarnation of the three qualities of *satva*, *rajas* and *tamas*. Kṛishṇa belongs to the first class, and was manifest in the entirety of the divine spirit, Purnāvatāra. The work is founded on the *Bhāgavatāmṛita* of Rūpa Gos'vāmī.

Beginning. श्रीभागवतामृतनिर्णीतसर्वप्राधान्योऽनन्यापेक्षितमहैश्वर्यमाधुर्यः श्रीकृष्ण एव
स्वयं रूपः ।

End. भागवतामृतकणिका मणिकाञ्चनमणिकेव स्यात् ॥

Colophon. इति भागवतामृतकणिका समाप्ता ।

विषयः । लीलावतारकथनं, सत्त्वादिगुणावतारकथनं, प्रकृष्टस्य वैष्णवश्रेष्ठत्वकथनञ्च ।

No. 582. विष्णुसिद्धान्तः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 24. Lines, 6 on a page. Extent, 439 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vishṇu Sīddhānta. A treatise on astrology and astronomy. The MS. is a mere fragment, and contains descriptions of the several astronomical cycles, directions for pacifying hostile planets, transmigration through various forms of animal life according to one's acts, effects of years and months commencing under particular circumstances, and several arithmetical formulæ.—Anonymous.

Beginning. अथ वेकुण्डसंस्थान श्रीनारायण प्रभो ।

श्रीलक्ष्मीयेत् प्रियादन्ते ज्योतिषां चरितं वद ॥

End. पञ्चकार्षापणं धेनौ चतुःकार्षापणं मणौ ।

प्रथमावधिचतुर्विंशतिपत्रप्राप्तिः, ततः खण्डितम् ।

विषयः । मल्लयुगादिमानकथनं, ग्रहदोषशान्तिविधानं, अशोतिकोटियोनो क्रमेण भ्रमण-
कथनं, वर्षप्रवेशस्त्वत्रं, मासप्रवेशस्त्वत्रं, द्रव्याणां सूच्यनिर्णयः ।

No. 583. प्रवरखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 5 on a page.
Extent, 962 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Pravara-khaṇḍa. Genealogy of various *gotrás* and *pravaras*; as
also rules regarding marriage among them and expiations for marriages
among forbidden relations.—The work is evidently a part of a larger
work on the subject of marriage. Anonymous.

Beginning. असुगोत्रामसपिण्डामसमानप्रवरां वरवध्वाः पितृसन्ताने सप्तमादूर्ध्वं

End. प्रजा इति हि ब्राह्मणमिति ब्राह्मणं ॥

Colophon. इति प्रवरखण्डं समाप्तं ।

विषयः । समानगोत्र-समानप्रवराविवाहे प्रायश्चित्तविधानं, गोत्रप्रवरकथनञ्च ।

No. 584. मुक्तिचिन्तामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 44. Lines, 7 on a page.
Extent, 4350 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

Mukti-chintāmaṇi. An easy method of attaining salvation by
visiting the temple of Jagannátha and other sacred places at Puri.
Jagannátha partaking of the remnant of food offered to the idol, of
seeing it bathed, &c. It is a compilation from the Purāṇas by a pious
Vaishṇava, who supports the Bhakti dogma of Chaitanya, which
maintains the superiority of faith and love over philosophic knowledge.

Beginning. नीलाद्रौ तत्तदर्थिभ्यः दातुमर्थचतुष्टयं ।

अदृश्या नेत्रपदवीं यातो यस्मिं हरिं नुमः ॥

End. व्रतोपवासनियमाः सहस्राब्दार्जिता अपि ।

समूह एषामेकत्र गणितः कोटिकोटिभिः ।

विव्युभक्तेः सहस्रांशसमेतौ न हि कीर्तितः ॥

Colophon. इति मुक्तिचिन्तामणौ प्रसादकाण्डः समाप्तः ।

विषयः । पुरुषोत्तमचेत्रमाहात्म्यं, जगन्नाथस्य स्नानदर्शनप्रसादमाहात्म्यञ्च ।

No. 585. सारस्वताभिधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, 5 on a page. Extent, 11 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sárasvatábhidhāna. A list of synonyms. This is a fragment of one leaf only. I introduce it here with a view to attract attention to a vocabulary, which has not yet been noticed by any European orientalist.

Beginning. सारस्वताभिधानन्तु प्रवक्षामि प्रयत्नतः ।

गोपनीयं कवीन्द्राणां आयुषोऽपि कलत्रतः ॥

End. ब्रह्मणोऽपि भवेन्नोद्देशो यस्य हस्ते कदापि न ॥

Colophon. इति सारस्वताभिधानं समाप्तं ।

विषयः । अभिधानं । ?

No. 586. लक्ष्मीचरित्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Lákshmi Charitra. The best means of securing the favour of the goddess of fortune—Lakshmi. The means recommended by the goddess in reply to a query of her consort Kesava, are strict, personal and domestic cleanliness; respect for seniors and women, attention to the daily religious duties, as enjoined in the s'ástra, unswerving attachments to truth, cultivation of morality, and other social duties.

Beginning. मेरुष्टे सुखामीनं लक्ष्मीं प्रवृत्ति केशवः ।

केनापायेन लक्ष्मीस्त्वं वृणां भवसि निचला ॥

End. आपदस्तस्य नश्यन्ति तमः सूर्योदये यथा ।

Colophon. इति लक्ष्मीकेशवसंवादे लक्ष्मीचरित्रं समाप्तम् ।

विषयः । लक्ष्मीयुक्तस्यायुक्तस्य च लक्षणं ।

No. 587. वानराष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, on a page. Extent, 16 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Vānarāṣṭaka. An ode in praise of morality. By Bānara, commonly supposed to be the same with Hanumāna, but probably, a human poet of no distinction.

Beginning. येन दक्षकृतौ रूपं सत्त्वशुद्धौ न्यने यवः ।

दुर्मन्त्रिणमिति प्रोक्ताः कथिता वानराष्टके ॥

End. दुर्मन्त्रिणं कस्यपयान्ति न नीतिदोषाः

सन्तापयन्ति कस्यपथ्यभुजं न रोगाः ।

कं शीर्णं दर्पयति कं न निहन्ति मृत्युः

कं स्वीकृतार्थविषयाः परितापयन्ति ॥

Colophon. इति वानरेण कृतमष्टकं समाप्तम् ।

विषयः । नीतिगर्भापदेशः ।

No. 588. वकारभेदः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vakārabheda. A vocabulary of words containing the letters b. and v. In Bengal the two letters are written and pronounced alike, and a work of this description showing their distinction is of great use.

Beginning. पवर्गेयवकारेऽथ वकवान्मोक्तवर्गकाः ।

बन्धकी बन्धकं बीरो बन्धूकश्च बलाहकं ॥

End. विभावो वैष्णवो विघ्नो वासुदेवो विभावसुः ।

विषयः । वार्गिकान्त्यस्य वकारभेदकथनं ।

No. 589. सारात्सारसुसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 367. Lines, 8 on a page. Extent, 9175 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verso. Generally correct.

Sárátsára-susañgraha. A Tántric compilation. By Rámásankara. Contents: Description and praise of a figure, the right half of which is male (S'iva), and the left half female (Durgá); salvation of sages; the number of original Tantras; Káliká's exposition of the nature of Brahma; praise of Durgá; names of 'Tantras; sacred spots where the severed body of Satí fell; characteristics of a Mahávidyá; origin of the Vedas; the alphabet; the monosyllabic mantra of Ádyá S'aktí; various names of Mahávidyá; the different forms of gods; morning service; characteristics of religious instructors and neophytes; various astrological diagrams; mystic diagrams; expiations; measure of cloth for dress; rules regarding worship; vessel for offering *Arghya*; adoration with the Gáyatri; ordinary worship; purification of the elements; purification of seats; gesticulation during worship; sacrifice of animals; self-sanctification; mode of attaining power over mantras; rules for repeating mantras a great number of times; altars; articles proper for burnt offerings (homa); purification of rosaries; praise of S'iva; proofs regarding the eightfold forms of Durgá; mystic mantra of S'iva; do. of Gaurí; do. of Ganes'a; do. of Vāṭukabhairava; do. of Mahishamardini; do. of Mrityuñjaya; various incantations for overcoming enemies, and securing the affection of unyielding females; sacrifices meet for S'iva.

Beginning. आद्या या तारतारा सृजति गुणधारा गुणगणा-

दहधारा यस्याः खवति गुणधारा गुणधारा (?) ।

महामाया माया लसति हरजाया दनसुदा

स्वयं या श्रीः श्रेयस्करणवरदा दुःखितजने ॥ १ ॥

स्वयं वाणी बाला मुखरयति बालानपि जडा-

नुमा धूमा वायोः प्रलयलयदा वीजवपुषा ।

End. शुभं यदि भवेत्तत्र मुच्यते तदशेषतः ।

एवं ज्ञात्वा महेशानि शान्तिस्वस्त्ययनस्यरेत् ॥

Colophon. इति श्रीयुक्तरायरामशङ्करविरचिते सारात्सारसुसङ्ग्रहे भवादिनिर्णयो नाम द्वादशपरिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । अर्द्धनारीश्वरमूर्तिकथनं, मुनीनां निर्द्धारणकथनं, तन्त्राणामसङ्ख्याकथनं, इन्द्रा-
दीनां कालिकायां ब्रह्मसंशयस्य केदकथनं, श्रीदुर्गामाहात्म्यं, तन्त्राणां नाम-
कथनं, पीठनिर्णयः, महाविद्यानिर्णयः, वेदोत्पत्तिः, वर्णमालाकथनं, आद्याया
एकाक्षरमन्त्रार्थः, महाविद्यानां विशेषनामानि, देवतानां विशेषरूपकल्पना,
प्रातःकृत्यादि, गुरुशिष्यलक्षणं, राशिचक्र-नक्षत्रचक्रादि, सर्वतोभद्रमण्डलं,
मन्त्रविद्ययोर्दोषशान्तिः, परिधेयवस्त्रप्रमाणं, आराधनविधिः, अर्घ्यपात्रनिरू-
पणं, गायत्रीविधिः, पूजाविधिः, भूतशुद्धिः, आसनविधिः, मुद्राप्रमाणं, का-
गादिवलिः, पुरस्चरणविधिः, मन्त्रसिद्धिलक्षणं, जपविधिः, कुण्डविधिः,
होमद्रव्यं, मालासंस्कारः, शिवमाहात्म्यं, अष्टमूर्तिप्रमाणं, शिवमन्त्रः, गौरोमन्त्रः,
गणेशमन्त्रः, वटुकभैरवमन्त्रः, सहिषमर्दिनोमन्त्रः, वृत्युञ्जयमन्त्रः, शान्तिपुष्टि-
वश्याकर्षणनिग्रहनिधनरूपपट्कर्मणां लक्षणं, शिवावलिः ।

No. 590. संहितावृत्तिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 448. Lines, 10 on a page.
Extent, 12,320 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose.
Corrupt.

Saṁhitāvṛtti. An astronomico-astrological treatise. Contents:
Origin of the planets ; measure of the earth ; measure of the four Yugas ;
months, seasons, and particular conjunctions of planets and stars ; muhur-
tas, a measure of time ; distinction of solar and ordinary months ;
winter and summer solstices ; ascent and descent of planets ; motions of
planets ; differences in the commencement of the day in different parts
of India ; effects of looking at the rainbow under different circum-
stances ; time meet for making idols ; characteristics of Maṇḍapas ;
particular marks on the body indicative of the nature of the life and
career of the person ; months appropriate for marriages ; effect of birth
under the influences of the different constellations (nakshatras) ; effects
of the influences of the different planets on ones life. The MS. being
incomplete, the name of the author has not been ascertained.

Beginning. ब्रह्माजशङ्कररवोन्दुकुजज्ञोवशुक्रार्कपुत्रगणनाथगुरुं प्रणम्य ॥

यच्चाखं सविता प्रकाशविपुलैः स्कन्धैस्त्रिभिर्ज्ञातिपं

तस्याच्छिन्तिभयात् पुनः कलियुगे संसृज्य देो भूतलं ।

भूयः खल्वनरं वराहमिहिराख्यातेन सर्वं व्यधा-

दित्यं यं प्रवदन्ति मोक्षकुशलास्तस्मै नमो भास्वते ॥ २ ॥

End.

चन्द्रसृतीये दशमे पद्ये सप्तमे आद्ये जन्मनि स्थितः शुभः । इतः परं खण्डितं ।

अतः समाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः ।

रव्यादिनवग्रहात्यक्तिकथनं, पृथिवीमानकथनं, सत्यादिचतुर्थगमानकथनं, मासकथनं, षट्पत्तिकथनं, लग्नकथनं, मङ्गलकथनं, मौरसावनादिभेदकथनं, दक्षिणायनोत्तरायणकथनं, ग्रहाणामुच्चनीचभावकथनं, ग्रहादीनां गतिकथनं, नर्मदादिनदीकथनं, शोणादिनदकथनं, पौष्पादिजनकथनं, वङ्गादिदेश-कथनं, इन्द्रधनुर्दर्शने शुभाशुभकथनं, प्रतिमाप्रतिष्ठापनादिकथनं, मण्डप-लक्षणकथनं, पुरुषाणां नारीणाञ्च शरीरचिह्नतः शुभाशुभकथनं, विवाह-विहितसामादिकथनं, अश्विन्यादिनक्षत्रेषु जन्मनः फलकथनं, ग्रहगोचर-फलकथनञ्च ।

No. 591. श्यामारहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 135. Lines, 7 on a page. Extent, 2835 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, new. Verse. Generally correct.

S'yámárahasya. A Tantric compilation, by Púrṇānanda, a Parama-haṁsa mendicant of high repute as a profound scholar and devoted fol-lower of the S'ákta faith. Contents: Praise of Káliká; her mantras; praise of repeating those mantras; matin duties of S'áktas; the kind of kus'a grass which should be used for worship; the three diurnal prayers of Tántries; meditation of Káliká; her worship; charms bearing her name; sanetification of her mantra; worship of women as the repre-sentative of the S'ákti; impropriety of treating with disfavour wine, flesh-meat and other articles used in S'ákta worship; offering of tila; adoration of S'ákti while seated on a corpse; prayers during eclipses; making of altars for ceremonies with a worldly object; killing of enemies by magical incantations; subjugating them by the same means; causing ruin by the same means; bringing demons under subjugation by charms; expiations appropriate for Kaulas; evils of rejecting mantras and gurus; worship of Tariní, a form of Durgá; charms, bearing the name of Tárá; praise of gurus of good families; proper time for first re-ceiving the mantra of Tárá from a guru; derivation of the mystic mantra of thirty-four syllables appropriate for the worship of Nílasarasvatí.

Beginning. देवीं दानवदैत्यदर्पनिवहानुन्मूलयन्तीं परां
 ब्रह्मानन्तमहेशमौलिमणिभिः संसेविताङ्गिद्वयां ।
 नत्वा श्रीगुरुपादपद्मपरसामोदासृतस्त्रावितः
 पूर्णानन्दमतिस्तनोति विमलां श्यामारहस्याभिधां ॥

End. लक्ष्मेकं जपेद्व्यां दशंशमशितोत्पलैः ।
 ध्यानपूजापुरस्सर्यां सर्व्यां नीलासमं भवेत् ॥

Colophon. इति वेदान्तागमतत्त्वविशारदयोर्पूर्णानन्दपरमहंसपरित्राजकाचार्यविरचिते
 श्यामारहस्ये द्वाविंशतितमः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । कालिकाया साहाय्यकथनं, तस्या मन्त्रकथनं, तन्मन्त्रजपप्रशंसनं, प्रातःकृत्यं,
 कुशलक्षणं, तान्त्रिकी मन्त्रा, कालिकाया ध्यानं, तस्याः पूजनादिकं, तस्याः
 कवचं, तस्या मन्त्रपुरस्सरणं, शक्तिरूपस्वीसाधनं, मयादौ घृणायां दोषकथनं,
 नीलसाधनं, श्वसाधनं, ग्रहणपुरस्सरणं, काम्यकर्मार्थं कुण्डविधानं, शत्रुमारणं,
 वशीकरणं, उच्चाटनं, वेतालादिसिद्धिः, कौलानां प्रायश्चित्तं, मन्त्रत्यागिनां
 गुरुत्यागिनाञ्च दोषकथनं, तारिणीपूजनादिकं, ताराकवचं, कुलीनगुरुप्रशंसा,
 तारामन्त्रग्रहणे वारतिथिनक्षत्रादिनिर्णयः, नीलसरस्वत्याश्चतुस्त्रिंशद्वर्णात्मक-
 मन्त्रोद्धारः ।

No. 592. अभिधानतन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 112. Lines, 7 on a page.
 Extent, 2072 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, decayed. Verse.
 Generally correct.

Abhidhānatānttra alias *Jatādharakośha*. A Sanskrit vocabulary,
 forming a sort of supplement to the *Amarakośha*, the arrangement of
 which it follows. By *Jatādhara Acharya*. Wilson classes it with the
Bhūripṛayoga and the *Śabda-ratnāmālā* (Essays III. 232). It is useful
 only in so far as it supplies a few new synonyms and uncommon
 words.

Beginning. भागीरथीं जलमयीं जगतामधीशां मन्दोदरीरघुपती पितरौ च नत्वा ।
 दिण्डोयविप्रकुलजः स जटाधरोऽसौ आचार्य एतदकरोदभिधानतन्त्रं ॥

End. जटाधरकवेरस्मिन् नामलिङ्गानुशासने ।
 काण्डसृतीयः पथ्याप्तः सामान्याख्यः कविप्रियः ॥ समाप्ताऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः । अथ असरसिंहोक्तरीत्या प्रायो विविधपदार्थनामपर्यायसङ्ग्रहः ।

No. 593. वानर्यष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 6 on a page. Extent, 10 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, modern. Verse. Generally correct.

Tánaryashṭaka. Eight stanzas on sweetness of temper, quietude, health, ignorance, the twice-born class, physicians, and decayed trees, said to have been composed by a she monkey.

Beginning. माधुर्यं शान्तमारोग्यं दानं सुखं द्विजातिभिः ।

वैद्यं सुजीर्णदृष्टं च वानर्याष्टकं तु वै ॥

End.

दृष्टं हीनफलं त्यजन्ति विद्वद्भिः शुभं रसः मारसाः

पुष्पं पर्युषितं त्यजन्ति मधुपाः दग्धं वनान्तं वृक्षाः ।

निर्द्रव्यं पुरुषं त्यजन्ति गणिका भ्रष्टश्चिथं सन्निधौ

सर्वं कार्यवशाज्जनो हि भजते कस्यापि को बान्धवः ॥

विषयः । अत्रोपदेश्युक्ताः कविताः सन्ति ।

No. 594. चैतन्यकल्पः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Chaitanyakalpa. An apocryphal Tantra, said to be a part of the *Brahmayāmala Tantra*, but evidently compiled by a Vaishṇava, with a view to prove the divinity of Chaitanya by Tántric evidence, and thereby overcome the opposition of the Śákta sect. Contents: Birth of Chaitanya; his merits; mystic mantra for worshiping him; hymn to the river Yamuná; details of worshiping Chaitanya.

Beginning. कैलाशशिखरे रम्ये भक्तिमाधनतत्परा ।

पप्रच्छ पार्वती भक्त्या शङ्करं परमेश्वरं ॥

End.

भक्तप्रियो गौरचन्द्रो भक्तवत्सलः सचोत्तमः ।

तस्मात् गौरं ये भजन्ति तेषां वश्ये जनार्दनः ॥

Colophon. इति ब्रह्मयामले शिवदुर्गासंवादे चैतन्यकल्पे षष्ठः पटलः ।

विषयः । गौराङ्गदेवजन्मकथनं, गौराङ्गदेवसाक्षात्प्रकथनं, गौराङ्गमन्त्रोच्चारकथनं,
यमुनास्तवकथनं, गौराङ्गपूजाकथनञ्च ।

No. 595. अग्निसंहिता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 63 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Agni Sañhitá. This is another spurious revelation regarding the divinity of Chaitanya, *alias* Gaurāṅga, *alias* Gaurachandra. Prithivi, the earth personified, oppressed by the sins of mankind, with tearful eyes besought Brahmá, the lotus-born, to devise a remedy, and that divinity, says the Sañhitá, pacified the weeping lady by assuring her that relief was at hand, as the Divine Spirit would ere long appear incarnate on earth to afford a sovereign specific for the malady of sin. In reply to further enquiries, he foretold the whole history of the life of Chaitanya. The work, I suspect, was not well received even by the Vaishnavas, for it is rarely quoted. The MS. has 24 chapters, but the absence of the word *samápta* in the colophon, induces me to think that the work in its entirety comprised some more chapters.

Beginning. रोदमाना च पृथिवी गत्वा च ब्रह्मणेऽन्तिकम् ।

सन्नम्य पद्मयोनिं वेपमानात्रवीद्वचः ॥

End. इति निगदितसिद्धं नेष्टमन्यद्दिशेषं

सकलनिगमवल्लीशीर्षकैकप्रकाशम् ।

अखिलभुवननाथप्रेमपीयूषधारः

सरभसमपि तद्द्रष्टुं गौरचन्द्रोऽवतीर्णः ॥

Colophon. इति अग्निसंहितायां गौराङ्गप्रादुर्भावो नाम चतुर्विंशतितमोऽध्यायः ।

चतुर्विंशतितमाध्यायमात्रं प्राप्तं ।

विषयः । धरण्या ब्रह्मसमीपे गमनं, ब्रह्मकर्तृकहरिसखः, गौराङ्गप्रादुर्भावश्च ।

No. 596. उद्बोधचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 1660 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Udbodha-chandrikā. An astrological work comprising rules for the preparation of horoscopes, &c. Some of Khanā's astrological maxims occur at the end ; but the MS. is incomplete.

Beginning. आदित्यादिग्रहाः सर्वे नक्षत्राणि च राशयः ।

दोषमायुः प्रकुर्वन्तु यस्येयं जन्मपत्रिका ॥

विधात्रा लिखिता या तु कपालेऽक्षरमालिका ।

ज्योतिर्वित् तां विजानीते ह्येवानिर्णयचक्षुषा ॥

End. ७४ पत्रपर्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।

Colophon. इत्युद्बोधचन्द्रिकायां खनावचननिर्णयो नामोऽविशिष्टः ।

विषयः । ज्योतिषसारसङ्ग्रहः, जन्मपत्रिकादिकृतिसङ्केतं, वर्षगणनं, नित्यदशा, अन्तर्दशा, खनावचननिर्णयश्च ।

No. 597. मुक्ताफलं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 105. Lines, 2 on a page. Extent, 157 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Muktāphala. A synopsis of the Vaishṇava doctrines of the Bhāgavata Purāṇa. By Vopadeva, son of Kesava, *alias* Bhishakkesava, the physician, and disciple of Dhanes'a. The author describes himself as the protégé of Hemādri, king of Deoghar. This work and another lately found by me in which the same author gives an abstract of the contents of the Bhāgavata, afford strong presumptive evidence against the opinion, now generally received by European orientalists, that the Bhāgavata was written by Vopadeva. A much stronger proof, however, is afforded by the *Dānasāgara* of Ballāla Sena, king of Bengal, in which the Bhāgavata is repeatedly quoted. That work also quotes from the Ādi Purāṇa, which Wilson supposed was composed within the last three centuries. Vopadeva, according to Colebrooke and Wilson, flourished between the 12th and the 13th centuries ; Ballāla lived in the 11th.

Beginning. विष्णुपञ्चात्मकं वन्दे भक्त्याष्टादशभक्त्या ।

सद्भिर्बर्गेनविश्रय्या भक्तैर्नवभिराश्रितं ॥

विष्णुप्रीत्या चतुर्वर्गचिन्तामल्पमजोगणत् ।

भेदान् व्रतानां दानानां तीर्थानां मोक्षवर्कनां ॥

मूर्त्तिप्रासादपूजानां हेमाद्रिर्गणकाग्रणीः ।

विष्णुभक्त्यङ्गभक्तानां गणयत्युक्तमारधीः ॥

मुक्ताफलैर्न ग्रन्थेन सद्भागवतसूक्तिना ।

भक्तिस्वात्म्यमुना मुग्धमार्केयशिशुश्रिया ॥ ४ ॥

End.

विद्वदनेशशिष्येण भिषक्केशवस्त्रुना ।

हेमाद्रिर्वोपदेवेन मुक्ताफलमचीकरत् ॥

स्वर्गे गोर्वाणनाथः सुरपतिमभितः शब्दिकानां वरेण्यं

पाताले नागराजः फणिपतिमदृशे यम्य गायन्ति कीर्त्तिं ।

यस्त्रीर्णः शास्त्रपाथानिधिमखिलमदो ग्रन्थरत्नं सुदृढं

चक्रे शिष्या धनेशः कविकुलतिलकः केशविर्वोपदेवः ॥

Colophon.

इति वोपदेवकृतं मुक्ताफलं समाप्तम् ।

विषयः ।

निराकारब्रह्मलक्षणं, साकाराणां शतधृतिविष्णुरुद्राणां लक्षणं, श्रीकृष्णस्य
विश्वरूपवर्णनञ्च ।

No. 598. गायत्रीतन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent, 195 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Gáyatrí Tantra. A Tantra in praise of the Gáyatrí as the only means of adoration of the deity. It is written in the usual Tántric style, and gives in detail the rules to be observed in worshipping with the aid of the Gáyatrí. The MS. is a mere fragment, and I suspect it is a part of one of the larger Tantras.

Beginning. अधुना सम्प्रवक्ष्यामि गायत्रीं परमाक्षरीं ।

स्मरणात् सर्वपापेभ्यो मुक्तो भवति ततश्चणात् ॥

End.

पञ्चाशन्माहकावर्णपठितां तत्र कारयेत् ।

प्रथमपटलात् नवमपटलपर्यन्तं प्राप्तं । ततः खण्डितं ।

विषयः । गायत्रीमाहात्म्यं, गायत्रीध्यानं, गायत्रीन्यासः, गायत्रीहोत्राक्षानिन्दा, यज्ञो-
पवीतलक्षणं, सन्यासलक्षणं, गायत्रीतन्त्रप्रशंसा, तिथीनां ध्यानं मन्त्रस्य, पक्ष्या-
ध्यानं मन्त्रस्य, गायत्रीकवचञ्च ।

No. 599. आचारनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Ex-
tent, 66 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta,
Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Āchāranirmaya. A Tantra. Contents : Origin of the Kāyasthas ;
duties of Brāhmanas ; anecdote of Sutapas, a Brahman, and Suyajña, a
king, on the conduct of Brāhmanas ; propriety of the Sudras assuming
the profession of Kshatriyas in the Kali Yuga ; curse of Brāhmanas
on Chitrāṅgada ; encomiastic recommendations of the mantra of
Vagālā.

Beginning. भूयस्तेहं प्रवक्ष्यामि वगलेति मन्त्रमं ।

यस्य ग्रहणमात्रेण कायस्थो विप्रमेव च ॥

End. केवलं पटलमिदं पठन् शृण्वन् मनोरथं ।

लभेत् कालीबपुः सुखा वगलाच्च न शंसयः ॥

Colophon. इति आचारनिर्णये वासुदेवसम्पत्ते हरपार्वतीसंवादे पञ्चत्रिंशत्तमः पटलः ।

पञ्चत्रिंशत्पटलमात्रं प्राप्तम् ।

विषयः । कायस्थोत्पत्तिकथनं, विप्रकर्तव्यनिरूपणं, सुयज्ञराजानं प्रति सुतपोविप्रस्योप-
देशः, कलियुगे शूद्रस्य क्षत्रियकर्माकारित्वकथनं, चित्राङ्गदं प्रति ब्राह्मणा-
नामभिशापः, वगलामन्त्रजपमाहात्म्यं ।

No. 600. मूर्खहा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 160. Lines, 6 on a page.
Extent, 1120 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Mūrkahā. A Smārta treatise, comprising dissertations regarding
various penances, expiations and religious observances. The MS. is
incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. प्रायः सङ्कल्पानामेव कर्मणामारम्भः । तत्रादौ स एव निरूप्यते ।

End. इति गोबधप्रायश्चित्तपत्रलेखनप्रकारः । इतः परं खण्डितं ।
 विषयः । स्मृतीनां सङ्ग्रहः, अर्थात् नानाविधवचनप्रदर्शनेनानाविधव्रतपूजाआद्यादीनां
 प्रायश्चित्तानाञ्च व्यवस्थापनं ।

No. 601. उपमानखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 8 on a page, Extent, 90 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Upamánakhaṇḍa. The third part of the great work of Ganges'a Upadhyáya, on the Nyáya. It comprises the portion on comparison. Vide ante I. p. 285.

Beginning. अथोपमानं निरूप्यते । तत्र सादृश्यप्रमाकरणमुपमानमिति केचित् । सादृश्यञ्च पदार्थान्तरं ।

End. अथ वाक्यादेवानेन परिच्छिन्नः केवलसम्यग्प्रमितिभेदेऽशगव्यपदवाच्य-
 लेनावगतः ।

Colophon. इति

विषयः । उपमानखण्डस्य मूललक्षणादि ।

No. 602. न्यायरत्नावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 121. Lines, 7 on a page. Extent, 1957 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, modern. Prose. Corrupt.

Nyáyaratnāvalī. An elementary treatise on the principles of the Nyáya Philosophy. By Kṛṣṇakánta Vidyāvágís'a. This is a very different work from the one of this name by Brahmánanda Sarasvatí, noticed by Mr. Hall. *Contributions*, 109.

Beginning. नयप्राचीनतार्किकसर्वार्थधीनधीमता ।

तन्यते कृष्णकान्तेन न्यायरत्नावली मता ॥

End. संसर्गाभावे द्विविधः, अत्यन्ताभावध्वंसभेदात् । इत्यभाववादः समाप्तः ।

Colophon. श्रीकृष्णकान्तविद्यावागीशविरचिता न्यायरत्नावली समाप्ता ।

विषयः । न्यायशस्त्रीयसारसङ्ग्रहः ।

No. 603. न्यायरत्नप्रकाशिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 7 on a page. Extent, 420 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Nyāyaratnaprakāś'ikā. Annotations on the scholia of Brahmanānda Sarasvatī, entitled *Nyāyaratnāvalī*, on Madhusūdana Sarasvatī's commentary on S'aṅkara's essence of the Vedānta, the Das'as'lokī. By Kṛishṇākānta Nyāyaratna. The MS. is incomplete.

Beginning. योगेशं कं गतं चिरं हिमरुचेः शृङ्गे कुटोरे प्रिये
 योगार्थं किमुतास्ति कोचरमणी तत्रेति सम्भाषणं ।
 युत्वा ह्यसमसन्वितं गिरिस्तुतागौरीशयोर्मेनका
 तत्रास्तीति वदन् मुलज्जवदनो मां पातु लम्बादरः ॥
 न्यायरत्नावलीटीकां तनुं नत्वा च नीलिकां ।
 तनोति श्रीकृष्णकान्तो न्यायरत्नप्रकाशिकां ॥

End. २१ पत्रमात्रं प्राप्तं । ततः खण्डितं ।

विषयः । न्यायरत्नावलीग्रन्थस्य टीका ।

No. 604. शब्दरूपप्रकाशिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 525 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

S'abdarūpaprakāś'ikā. Sanskrit declensions. Anonymous.

Beginning. श्रीरामचरणे नत्वा नामानि लिखति क्रमात् ।

शब्दानामज्झसन्नानां रूपाण्यल्पधियां कृते ॥

रामशब्दः श्रीरामचन्द्रवाचो पुंसि । रामः रामो रामाः ।

End. च वा द्वा द्वौ वेति ।

Colophon. शब्दरूपप्रकाशिका समाप्ता ।

विषयः । साधिताज्झलन्तपदानां सङ्ग्रहः ।

No. 605. चन्द्रालोकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 14. Lines, 4 on a page. Extent, 168 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chandráloka. An elementary treatise on Rhetoric. By Jayadeva. A MS. in the possession of Bábu Píyárimohana Prabhu of Dacca contains short annotations on the text, said to be by the author himself.

Beginning. परस्परतपःसम्पत्फलायितपरस्परौ ।

प्रपञ्चमातापितरौ प्राञ्चौ जयापती सुमः ॥

अलङ्कारेषु बालानामवगाहनमिदमेव ।

ललितः क्रियते तेषां लचलक्षणसङ्ग्रहः ॥

End. चन्द्रालोकाभिधानोऽयं जयदेवेन निर्मितः ।

विपश्चितां मुदे भूयादलङ्कारस्य सङ्ग्रहः ॥

Colophon. समाप्तोऽयं चन्द्रालोकालङ्कारः ।

विषयः । अलङ्काराणां लक्षणं, उदाहरणञ्च ।

No. 606. शृङ्गारादिरमः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 6 on a page. Extent, 108 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Śṛṅgárádirasa. The eight passions described. Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. शृङ्गारहास्यकरुणरौद्रवीरभयानकाः ।

वीभत्साद्भुतसङ्घौ चेत्यष्टौ नाट्ये रसाः स्मृताः ॥

End. न पञ्चमात्रं प्राप्तं, शेषं नास्ति ।

विषयः । शृङ्गाराद्यष्टविधरसानां लक्षणमुदाहरणञ्च ।

No. 607. शूद्रधर्मतत्त्वं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 97. Lines, 9 on a page. Extent, 2619 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Partly verse and partly prose. Generally correct.

S'údradharmā Tattva. A manual of the whole religious and social duties of Súdras. By Kamalákara Bhaṭṭa, son of Rámkrishna. The work is of considerable repute, but of rare occurrence.

Beginning. प्रणम्य रामं पितरं कमलाकरशर्म्मा ।

रामकृष्णतनूजेन शूद्रधर्म्मा वितन्यते ॥

End. योऽत्र त्रयः किल कृतः कमलाकरेण प्रीतोऽमुनास्तु सुकृतीषु च रामकृष्णः ।

Colophon. इति रामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृते शूद्रधर्म्मतत्त्वे शूद्रसमसङ्कारजस्वरूप-
निरूपणं ।

विषयः । शूद्राणां समस्तधर्म्माणां विवरणं, अर्थात् अन्नप्राशन-विवाह-प्रायश्चित्तादिषु
शूद्रेतिकर्तव्यतानिरूपणं ।

No. 608. मत्स्यसूक्ततन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 99. Lines, 10 on a page. Extent, 3960 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Matsyasúkta Tantra. A Tantric compilation. Contents: Rules regarding mourning; expiations and aliment; rice cooked by S'údras, forbidden as food for Bráhmans; effect of certain conjunctions during particular days of the moon's age; vessels of particular metals recommended to be used when eating while facing particular quarters; duties before meals; purification of houses rendered impure by corpses and other offensive objects; the worship of Bhadrakáli and other divinities in the month of Vais'ákha; rules for the celebration of a ceremony called *Annantarrata*, on the 14th of the waxing moon in the month of Bhádra; do. of the *Rohinívrata*, on the 9th of the waxing moon in the same month; praise of particular forms of sacrificial knives; proper mode of sacrificing animals; prognostications from the flow of blood from the carcass of sacrificed animals; adoration of Durgá; celebration of the ceremony called *Gaurívrata*; mantra for saluting the wag-tail (*motacilla alba*); mantra for offering oblations of water to the manes on the 8th of the waxing moon in the month of Mágha; salutary verses called *Mangaláshṭaka*; origin of the Mandára mountain. The MS. is a fragment, and contains from the 35th to the 60th sections. The contents above given refer to the sections examined.

Beginning. सद्यस्वजापात् देवेशि नाशेच सनस्तुतके ।

जनने मरणे नित्यमशौचमनुधावति ॥

End. पञ्चत्रिंशत्पटलावधिपटलपर्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।
विषयः । अशेषव्यवस्था, प्रायश्चित्तविधानं, द्रव्याणां भक्ष्याभक्ष्यविधानं, शूद्रान्नादि-
भोजने ब्राह्मणानां पापकथनं, तिथीनां युग्यायुग्यभेदेन व्यवस्थाकथनं,
पूर्वादिदिग्भेदेन खर्णादिपात्रभेदेन भोजने दोषादोपकथनं, भोजनस्यादौ
कर्त्तव्यकर्मनिरूपणं, श्वादिद्रूपितगृहशुद्धिकथनं, कुशण्डिकानिरूपणं, वैशाख
मासादौ भद्रकाल्यादिदेवतापूजनफलं, अनन्तव्रतं, रोहिणीव्रतं, खड्गस्य
विशेषप्रशंसा, पशुच्छेदनप्रकारः, रुधिराधारनिर्णयः, दुर्गाध्यानं, तस्याः सवः,
तस्याः शारदीयपूजनञ्च, गौरीव्रतं, खड्गनवणामन्तः, भीष्मतर्पणमन्तः,
मङ्गलाष्टकं, मन्दरपर्वतोत्थित्तिकारणं ।

No. 609. सप्तशतीव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 9 on a page.
Extent, 1230 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose.
Incorrect.

Saptas'atí-ryákhyaṇa. A commentary on the Saptas'atí or Chaṇḍi
section of the Márkaṇḍeya Purāṇa. By S'iva Bhaṭṭa Kála. The
most approved commentary on the Chaṇḍi is by Nágóji Bhaṭṭa, who
has appended to his work a dissertation on the rules regarding the
reading of the Chaṇḍi and the details of the Durgá pujá.

Beginning. (प्रारम्भे खण्डितं)

End. कीलकोक्तप्रकारेण ज्ञानं सूचितं, सर्वेष्टमिष्टिः ।

Colophon. इति कालोपनामकयोश्चिबभूकृते सप्तशतीव्याख्याने त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । सप्तशत्यभिप्रायाख्यष्टिका ।

No. 610. व्रजभक्तिविलासः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 14 on a page.
Extent, 4435 s lokas. Character, Bengali. Date S. K. 1762. Place of
deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old.
Verse. Generally correct.

Vrajabhaktivilása. The topography of Vraja, describing its groves,
pools, bowers, and all places of note in connection with the career of
Krishna in that town; and the religious merit of visiting its sacred
spots. By Náráyana Bhaṭṭa, son of Bháskara.

Beginning. राघया सहितं कृष्णं लालितेयं स्मिष्टकं ।

रेवतीसहितं देवं बलदेवं हलायुधं ॥

कुर्वेऽहं पञ्चमं गोप्यं वनयात्राशुभप्रदं ।

व्रजभक्तिविलासाख्यं व्रजमाहात्म्यदर्शितं ।

End. माहात्म्यपूर्वञ्च परिक्रमं शुभं ग्रन्थः प्रपूर्णा व्रजभक्तिभासकः ।

Colophon. इति श्रीमद्भास्करात्मजश्रीनारायणभट्टविरचिते व्रजभक्तिविलासे परमहंस-
संहितोदाहरणे व्रजमाहात्म्यनिरूपणे वनयात्राप्रसङ्गिके त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । वृन्दावनस्यादां काम्यादिद्वादशवनानां सञ्ज्ञा माहात्म्यञ्च, द्वादशोपवन-
तदधिदेवताकथनं, तत्तद्वनाधिपतिदेवानां मन्त्राः, मथुरोत्पत्तिः, गोवर्द्धना-
त्यन्तिमाहात्म्यं, नानाविधपराणवचनैर्व्रजधानान्तर्गतस्यानादिमाहात्म्यकथनं ।

No. 611. वैद्यकुलतत्त्वं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 8 on a page.
Extent, 960 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Vaidyakula-tattva. Genealogy and history of the Vaidyas of
Bengal. By Bharata Mallika, son of Gaurāṅga. Vide ante Vol. I. for
several works of this author and remarks on his life.

Beginning. नत्वा शिवं शिवकरं शिवया समेतं वाणीं गुरुं द्विजगणं भिषजां गुरुञ्च ।

गौराङ्गमल्लिकसुतो भरतो विनीतो वैद्याज्ञया वदति वैद्यकुलस्य तत्त्वं ॥

End. ४० पत्रमात्रं प्राप्तं, शेषं खण्डितं ।

विषयः । वैद्यानां कुलकथनं ।

No. 612. कुलदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 10 on a page.
Extent, 570 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Kuladīpikā. Genealogy and history of the Kulina Kāyasthas of
Bengal. By Rāmānanda S'armā. The MS. is incomplete.

Beginning. नत्वा तां भारतीं देवीं तथैव कुलदेवतां ।

क्रियतेऽतिप्रयत्नेन शूद्राणां कुलदीपिका ॥

नानाशास्त्रं समालोक्य तथैव कुलशास्त्रकं ।

शिष्याणां प्रति बोधाय श्रीरामानन्दशर्मणा ॥

End. १९ पत्रमात्रं प्राप्तं, शेषं खण्डितं ।

विषयः । ग्रन्थाणां कुलकथनं, तेषामुत्पत्तिश्च ।

No. 613. मनोदूतः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 209 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Manodūta. A poem in imitation of the "Messenger Cloud" of Kālidāsa, in which the poet directs his own mind to go to the feet of Kṛishṇa and relate his feelings and aspirations. Anonymous. The first leaf of the MS. is wanting.

Beginning. १ (पत्रं नास्ति)

End. वन्दुस्त्वमेव हृदयाख्यपथप्रपन्नं सत्यं रिपुर्विपथगामितया त्वमेव ।

तत्कान्तरे मयि विधेहि कृपां यदैतदुक्तं कुरुष्व सुरवैरिपदे रमस्व ॥

Colophon. इति मनोदूताख्यकाव्यं समाप्तम् ।

विषयः । कश्चिज्ज्ञानी मनो दूतं कृत्वा कृष्णचरणसमीपे गन्तुं तत्प्रति उपदिशति ।

No. 614. मन्त्रमारीयकौतूहलविद्या ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 149 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Generally correct.

Kautūhala-vidyā. On *Indrajāla* or magic. By Nityanātha, son of Pārbatī. This is a chapter of the author's *Mantrasāra*, "the Essence of Mantras," a tantric compilation. The author depends mainly on incantations to effect his magical experiments.

Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि ऐन्द्रजालमनुत्तमं ।

ब्याधिरारिद्राहरणं जरासरणनाशनं ॥

End. ॐ ऐं ह्रीं क्लीं श्रीं फट् स्वाहा अनेन मन्त्रेण सर्वयोगानभिगम्य मन्त्रसिद्धिः ।

Colophon. इति श्रीपार्वतीपुत्रश्रीनित्यनाथविरचिते सिद्धखण्डे मन्त्रसारे कौतूहलविद्या नाम ऐन्द्रजालं समाप्तम् ।

विषयः । कपोत-च्छाग-मयूर-जनकनानाविधौषधकथनं, वशीकरणमन्त्रादिकथनञ्च ।

No. 615. कीचकबधमहाकाव्यम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 226 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Kíchaka-badha. An epic poem founded on an episode of the Mahá-bhárata. By Nítavarmá. During the sojourn of the Páṇḍus in the court of Viráṭa, king of Matsya, Kíchaka, the brother of the queen, attempted to commit a criminal assault on Draupadí, the wife of the Páṇḍus, and Bhíma, resenting the affront, killed him. This forms the subject of the poem. The work is written in a highly artificial style, and is full of alliterations, besides having the same word used in different senses at the end of every two lines.

Beginning. जितः सुचरितच्छेदोश्चरोऽयं दुःसहो मया ।

इतीव देहमकरोदभिन्नं यः सहोमया ॥ १ ॥

बिभर्त्ति हारमलयं यो भस्मभिरहंसितं ।

तेजस्य मन्मथशरैरिन्द्रियाथैरहंसितं ॥ २ ॥

या त्रिलोकनता मूर्त्तिरूपायेन जुगोप तां ।

योऽवहत् कंसनिधनप्रयुक्ताम् जुगोपतां ॥

End. इति भवतु दशा तवाहितानां सकलसहो जयभूतवाहितानां ।

रमसुखमुदयादहोयमानः सकलधराधरधारणादहोयमानः ॥

Colophon. श्रोनोतवर्म्मविरचिते कीचकबधे महाकाव्ये पञ्चमः सर्गः ।

विषयः । अत्र यमकेन रचिताधिकांशः । द्वैपदीरूपवर्णनं, कीचकदसनं, उत्तरगोष्ठ-
युद्धविवरणञ्च ।

No. 616. सङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 124. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1511 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rámakrishna Majumdár. Appearance, old. Incorrect.

Saṅgraha. A collection of formulas for the preparation of various kinds of compound medicines; in short, a native pharmacopœa. Anonymous.

Beginning. शृङ्खी कीलान्तवक्रिभ्रमनखतनुभिस्तिष्ठति व्याप्य विश्वं
 विश्वेषां विघ्नपूतानतिविपुलबलन्दो(?)नरेन्द्रान् विहन्तु ।
 यो धत्ते मूर्तिमश्वैरुहजविदुराद्यामरैः संस्तुताया
 तामोडे खेष्टसिद्धौ तनुपिद्धितगृहे यान्ति दीपाग्निवृत्त्या ॥
 ईपद्मास्यं वदति मधुरं बान्धवैः शिष्यमाणा
 वारं वारं लुठति धरणी सन्धतो सा तु जानु ।
 माता तस्य प्रवदति मुञ्जः पष्ठिपष्ठोति वाणी-
 मेवं गोपीगणपरिहृतं बालगोपालमोडे ॥

End. चन्द्रप्रभागुटिका । (परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति) ।

विषयः । पञ्चभद्रः, अमृतायुका, अष्टावलेहः, दशमूलं, अष्टादशाङ्गं, भैरवेश्वरः,
 उन्मत्ताप्यरसः, निदिग्धिकादि, भाग्यादि, हिङ्गुलेश्वरः, शीतभट्टिरसः,
 ज्वरमुरारिः, मधुकादिप्रभृतय औषधा निरूपिताः ।

No. 617. सारचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 6—7 on a page.
 Extent, 784 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Krishnanagar, Rāmakrishṇa Majumdār. Appearance, old. Verse. Incor-
 rect.

Sārachandrikā. General principles of pathology and therapeutics.
 Contents: Disease defined; diagnosis; infection and contagion; symp-
 tomatology; examination of the tongue; examination of the urine;
 examination of the nostrils; examination of the pulse; duration of
 diseases; actual cautery; purgation; enemas; fumigation, &c. Anony-
 mous.

Beginning. प्रणम्य परमानन्दवन्दकन्दं गुरोः पदं ।

मन्दधोसाधुबोधाय साध्यते सारचन्द्रिका ॥

धर्मार्थकाममोक्षाणामारोग्यं मूलमुत्तमं ।

रोगास्तस्यापहन्तारः त्रेयसो जीवितस्य च ॥

End. बालस्य नारिकेलस्य जलं प्रायो विरेचनं ।

नारिकेलोदकं जीर्णं विष्टास्ति शुक्र..... ॥ इत्यतः खण्डितम् ।

विषयः । रोगनिरूपणं, ज्ञातयानि, सङ्कोर्णधिकारः, शारीरिकाधिकारः, जिह्वापरीक्षा,
 मूत्रपरीक्षा, नाभिकापरीक्षा, नाडीपरीक्षा, परिसाणनिरूपणं, दाहकर्म,
 भेदिका वटिका, वस्तिकर्म्मनिरूपणं, धूसपाननिरूपणं, इत्यादयो निरूपिताः ।

No. 618. आयुर्वेदागमनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 5—6 on a page, Extent, 433 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rāmakrishṇa Majumdār. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Ayurvedāgamana. History of Hindu medicine from its origin, to the day of the author. The earliest professors of the art, according to this work, were successively Brahmá, Daksha, Indra, Atreya, Bháradvāja and Dhanvantari. The MS. is incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. गजमुखमसरप्रवरं सिद्धिकरं विघ्नहर्त्तारं ।

गुरुमागमनयनप्रदमिष्टकरीमिष्टदेवतां वन्दे ॥

आयुर्वेदागमनं क्रमेण येनाभवत् भूमौ ।

प्रथमं लिखामि तमहं नानातन्त्राणि मंदश्य ॥

End. रजोगुणमयः सूक्ष्मः शीतो रुष्णो(?) लघुश्चलः ।

खरो ऋदुर्योगवाही संयोगा..... ॥ इत्यतः खण्डितं ।

विषयः । आयुर्वेदस्य लक्षणं, त्रैलोक्यप्रादुर्भावः, दक्षप्रादुर्भावः, इन्द्रप्रादुर्भावः, आत्रेय-प्रादुर्भावः, भारद्वाजप्रादुर्भावः, धन्वन्तरिप्रादुर्भावः, ऋष्टिग्रकरणादिषु वर्तते ।

No. 619. ऋग्वेदीयाभ्युदयिकश्राद्धम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 234 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Śiromaṇi. Appearance, old. Prose. Correct.

Rigvedīyābhyudayika-s'rādha. A manual of the s'rāddha to be performed on the marriage day for the gratification of the manes. It follows the ordinances of the Rīg Veda. Anonymous.

Beginning. तत्र पूर्वदिने निरामिषं सकृद् भुक्त्वा स्नातः प्रातर्निर्वर्तितनित्यकृतो घैते वाससौ परिधाय उपवीती प्रक्षालितपाणिपादः प्राङ्मुख आसने उपविश्य द्विराचम्य नृज्जलेन आङ्गोयद्रथप्राक्ष्णं कृत्वा पुण्डरीकाक्षं स्मृत्येति ।

End. ततस्तद्विष्णोरिति विष्णुं स्मरेत् ।

Colophon. इति ऋग्वेदिनां नान्दीमुखश्राद्धं समाप्तं ।

विषयः । नान्दीमुखश्राद्धानुष्ठानविधानं ।

No. 620. आत्मानात्मविवेकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 3—8 on a page, Extent, 110 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromaṇi. Appearance, old. Verse. Correct.

A'tmānātma-viveka. A concise epitome of the distinctive characters of matter and spirit. By S'aṅkara A'chārya. Mr. Hall notices a work of this name and nature by Svayam-prakāś'a Yogindra. *Contributions*, 131.

Beginning. दृश्यं सर्वमनात्मा स्याद् दृशेवात्मा विवेकिनः ।

आत्मानात्मविवेकोऽयं कथ्यते ग्रन्थकोटिभिः ॥

आत्मानात्मविवेकः कथ्यते । आत्मनः किं निमित्तं दुःखं शरीरपरिग्रहनिमित्तं ॥

End. एवं नित्यशुद्धबुद्धिमत्तत्त्वभाववद्भासमानोति संशयसम्भावना-विपरीतभावना-
राहित्येन युक्तुं जानाति स जीवन्मुक्तो भवति ॥

Colophon. इति श्रीशङ्कराचार्यविरचित आत्मानात्मविवेकः समाप्तः ॥

विषयः । बन्धमोक्षजीवन्मुक्त्यादिव्यवस्थापनम् ।

No. 621. कविरहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 3—5 on a page. Extent, 180 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromaṇi. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kavirahasya. Conjugation of the verbs of the first class, *Bhāḍigāṇi*. It is intended to serve as a hand-book to poets in search of synonyms and optional forms. By Halāyudha, minister of king Lakshmana Sena of Bengal.

Beginning. जयन्ति मुरजित्यादनखदीधितिदीपिकाः ।

मोक्षान्धकारविध्वंसान्मुक्तैर्गार्गप्रकाशिकाः ॥

लोकेषु शास्त्रेषु च ये प्रसिद्धाः काव्येषु ये सत्कविभिः प्रयुक्ताः ।

उद्दिश्य तांश्चित्तविनोदनाय शब्दानन्दं धातुभिरुद्धराभिः ॥

End. परिसमाप्तमवाप्तगुणोदयं कविरहस्यमिदं रसिकप्रियं ।

सदभिधानविधानहलायुधद्विजवरस्य कृतिः सुकृतात्मनः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीहलायुधकृतं कविरहस्याख्यं समाप्तं ॥

विषयः । वैयाकरणसम्मतश्वादिगणपठितधातुविवेकः ।

No. 622. ऋग्वेदीयदशकर्मपद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 60. Lines, 3—6 on a page. Extent, 1012 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Ś'īromaṇi. Appearance, old. Prose. Correct.

Rigvediya-das'akarma-paddhati. A guide to the performance of the ten sacraments or saṁskāras enjoined in the Rīg Veda. The work follows the rules of Ās'valāyana. By Kāles'a.

Beginning. नारायणं नमस्कृत्य नमस्कृत्य गुरोः पदं ।

निरूप्य यत्नतः सूत्रमाश्रित्यायनमञ्जितं ॥

कालेभिना पण्डितेन स्मृतिन्यायार्थदर्शिना ।

ऋग्वेदिनां निषेकादौ पद्धतिः क्रियते शुभा ॥

End. स्वयं यथासुखं भुञ्जीत एतस्यावश्यकम् ।

Colophon. इति मन्त्रमहेपाध्यायश्रीकालेसिविरचिता ऋग्वेदिनां दशकर्मपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । गर्भाधानादिदशविधसंस्कारोपानुष्ठानविधानं ।

No. 623. विधिस्वरूपविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 14. Lines, 6—7 on a page. Extent, 388 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Ś'īromaṇi. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vidhi-svarūpa-vichāra. A dissertation on the nature and characteristics of ordinances or rules enjoining actions. Speech is divided into three classes ; viz. 1st, such as enjoin an action, *vidhi*, injunctive ; 2nd, such as prohibit an action, *nisbedha*, prohibition ; and 3rd, such as describe an action, *arthavāda*, descriptive. The first class is surveyed from a Nyāya stand-point. Anonymous.

Beginning. विधिनिषेधार्थवादभेदेन वाक्यं त्रिविधं । तत्र प्रवर्तकवाक्यं विधिः । औदन-

कामः पचेत् स्वर्गकामो यजेदित्यादौ लौकिकालौकिकवाक्यानां प्रवर्तककर्त-

व्यताज्ञानेन प्रवर्तकत्वाद् विधित्वं ॥

End. सामान्याङ्गतया तद्विधायकवाक्यस्य एकवाक्यतानुरोधात् उत्तैकीभावरूपाङ्ग-

विधायकत्वमुपेयतामिति दिक् ।

Colophon. इति विधिस्वरूपविचारः ॥

विषयः । नैयायिकाभिप्रेतविधिवाक्यतात्यर्थार्थविवरणं ।

No. 624. बालबोधकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 5—6 on a page. Extent, 46 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Nīmachandra Śīromāṇi. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bālabodhaka. A compendium of expiations or *prāyaschitta*. Expiations for the following offences are particularly noticed : murder of Brāhmaṇs ; drinking of spirituous liquors ; theft of gold ; incest with the wife of a spiritual guide ; association with outcasts ; venial offences called *anupātaka* ; destruction of cows ; murder of Kṣatriyas, &c. ; murder of women ; causing of miscarriage or abortion ; killing of elephants, horses, &c. ; killing of cats, &c. ; killing of birds ; killing of vertebrate and invertebrate animals ; felling of trees ; destruction of gardens, houses, temples, &c. ; killing of animals for food ; eating of forbidden food ; eating of rice cooked by Śūdras ; eating of rice cooked by Chaṇḍālas ; eating of improper rice ; eating of meat not duly sacrificed, or unfit to be used ; eating of meat on forbidden days ; eating of fish. By Anāṇḍachandra. The MS. is incomplete.

Beginning. प्रणम्य पार्वतीनाथं प्रायश्चित्तोपसारकं ।

आनन्दचन्द्रो विप्रेन्द्रः कुरुते बालबोधकम् ॥

पापक्षयमात्रसाधनं कर्म प्रायश्चित्तम् । तथा च निश्चितपापक्षयेतरसाधनत्वा-
प्रयोज्यत्वे सति पापक्षयसाधनता प्रयोज्या या कृत्तिस्तद्विषयत्वं । अथवा निश्चित-
पापक्षयेतरविषयकेच्छाजन्यप्रवृत्तविषयकत्वे सति पापक्षयविषयकेच्छाजन्य-
प्रवृत्तिजन्यत्वं वा प्रायश्चित्तं ॥

End. चवियादीनां स्वजातीयाशौचे षडधेनूनां पादपादहानिः ।

परिमृशान्निवाक्यं नास्ति ।

विषयः । प्रायश्चित्तलक्षणं, ब्रह्मबधप्रायश्चित्तं, सुरापानप्रायश्चित्तं, सुवर्णसौयप्रायश्चित्तं,
गुर्वङ्गनागमनप्रायश्चित्तं, पतितसंसर्गप्रायश्चित्तं, अनुपातकप्रायश्चित्तं, गोबधप्राय-
श्चित्तं, चवियादिवधप्रायश्चित्तं, स्त्रीबधप्रायश्चित्तं, गर्भबधप्रायश्चित्तं, गजाश्वादि-
बधप्रायश्चित्तं, मार्जारादिवधप्रायश्चित्तं, पक्षिवधप्रायश्चित्तं, मास्यग्रन्थिवध-
प्रायश्चित्तं, वृक्षच्छेदनप्रायश्चित्तं, मण्डपोद्यानदेवतागारादिभेदनप्रायश्चित्तं,
हिंसाप्रायश्चित्तं, भक्ष्याभक्ष्यप्रायश्चित्तं, शूद्रान्नभक्षणप्रायश्चित्तं, चाण्डालान्नभक्षण-
प्रायश्चित्तं, अमेघान्नभक्षणप्रायश्चित्तं, दयामांसादिभक्षणप्रायश्चित्तं, सामान्या-
भक्ष्यमांसभक्षणप्रायश्चित्तं, निषिद्धतिथिमांसभक्षणप्रायश्चित्तं, मत्स्यभक्षणप्राय-
श्चित्तादिकञ्च अभिहितं ॥

No. 625. तत्त्वार्थकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 5—7 on a page. Extent, 1197 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Nímachandra Ś'īromani. Appearance, rotten. Prose. Incorrect.

Tattvārtha-kaumudī. A commentary on the *Prāyas'chitta Vircka* of Sūlapānī. By Govindānanda, brother of Gaṇapati Bhaṭṭa. The MS. is incomplete.

Beginning. श्रीगोविन्दपदद्वन्द्वमिन्दिरानन्दसन्दिरं ।

वन्दे वृन्दारकावृन्दशिरोमन्दारसुन्दरम् ॥

येन ज्योतिषपङ्कजेषु नितरां मार्तण्डविद्यायितं

श्रीगोविन्दपदारविन्दयुगले लीलामवालायितं ।

वेदान्तश्रुतिसन्ततिविषयगोम्हे हि (?) माद्रायितं

केषां नो परिमोल्लितो गणपतिर्भट्टः सतामग्रिमः ॥

गोविन्दानन्दकृतिना तत्तनूजेन तन्यते ।

प्रायश्चित्तविवेकस्य टीकातत्त्वार्थकौमुदी ॥

End. उक्ता हि साहित्ये हि दिवचनवज्रवचने द्वन्द्वसमासः । इतः परं खण्डितं ।

विषयः । शूलपाणिमहामहोपाध्यायकृतप्रायश्चित्तविवेकतात्पर्यार्थव्याख्यानं ।

No. 626. यजुर्वेदीयमासिकश्राद्धप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6—8 on a page. Extent, 64 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Nímachandra Ś'īromani. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Yajurvedi-māsika-s'rāddha-prayoga. A guide to the performance of the mensual s'rāddhas, or offering of funeral cakes to the manes, according to the rules of the Yajur Veda. This work follows the directions of Vāchaspatī Miśra.

Beginning. अथ वाचस्पतिमिश्रसम्मतः यजुर्वेदिनां मासिकश्राद्धप्रयोगः । तत्रादौ भोज्योत्सर्गं

कृत्वा एष गन्धं ॐ यज्ञेश्वराय श्रीविष्णवे नमः, इत्यादिक्रमेणायभागं दत्त्वा

ॐ शङ्खचक्रधरं विष्णुमित्यादि ।

End. ॐ देवताभ्यः पितृभ्यश्च इति त्रिः पठेत् । दक्षिणपाणिना दीपं निर्व्याघ्राच्छि-

द्रावधारणं कुर्यात् ॥ (परिसमाप्तिश्चकं वाक्यं नास्ति) ।

विषयः । श्राद्धोपसन्नाद्यनुष्ठानकथनं ।

No. 627. सपिण्डनप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 5—6 on a page. Extent, 160 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, rotten. Prose. Incorrect.

Sapiṇḍa-prayoga. Directions for performing the first anniversary s'rāddha, according to the rules of Vāchaspatī Mis'ra. Anonymous.

Beginning. अथ वाचस्पतिमित्रमन्मतः यजुषां सपिण्डनप्रयोगः । गृहं प्रविश्योपविश्याचम्य प्राङ्मुखः ॐ मिष्टिमिति पाचिकां स्पृष्ट्वा पुण्डरीकाक्षं यथाक्तलक्षणं स्मृत्वा कुशत्रय-
तिलजलान्यादय अयामुक्तगोत्रस्येति ।

End. ततो विष्णुं स्मरेत् ॥

Colophon. इति वाचस्पतिमित्रमन्मतः यजुषां सपिण्डनयाज्ञप्रयोगः समाप्तः ॥

विषयः । सपिण्डनमन्त्रानुष्ठानकथनं ।

No. 628. कुक्कुटीव्रतकथा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 4—6 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Kukkuṭī-vrata-kathā. A story in praise of a fast called *Kukkuṭivrata*, or fowl fast. Chandramukhī, wife of Nahusa, is said to have first originated this fast, and Kṛṣṇa is described as having taken his birth in the womb of Devakī to reward her piety in having observed it. A modification of it under the name of Lalitāsaptamī is now observed by Hindu women, on the 7th of the waxing moon in the month of Bhādra, the forbidden bird being omitted. Anonymous.

Beginning. अथ कुक्कुटीव्रतकथा । युधिष्ठिर उवाच । देवकीजठरे केन व्रतेत तपसाथवा ।

उत्पन्नः श्रीजगन्नाथस्तन्मे ब्रूहि जनार्दन ॥

श्रीकृष्ण उवाच । लोमशो नाम देवर्षिर्मथुराभागतः पुरा ।

मार्गार्चितो वसुदेवेन देवक्या च युधिष्ठिर ॥

End. या कुक्कुटीव्रतकथां * * * * * देवं चराचरगुरुं हृदये निधाय ।

भक्त्या करोति कलुषैघनिघातद्वं सावाप्नुयात् सकलसन्ततिभोगवटि ॥

Colophon. इति कुकुटीव्रतकथा समाप्ता ॥

विषयः । श्रीकृष्णजन्मनः पूर्वविवरणं । वस्तुतस्तु अस्य व्रतस्य प्रसादेन देवकीगर्भं श्रीकृष्णो जात इति वर्णते । नक्षत्रप्रियया चन्द्रमुख्या प्रकाशितमिदं व्रत-
वरमिति ।

No. 629. ब्रह्मयज्ञः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—6 on a page. Extent, 78 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Brahma-yañña. Directions for performing the ordinary daily wor-
ship of Brahma by Brāhmaṇas. Anonymous.

Beginning. स तु रुध्याङ्गसन्धानन्तरं सूर्यार्घ्यात् प्राक् कार्यः । यथा, प्रागग्रकुशेषु प्राङ्मुखः
साग्रकुशपत्रद्वयं गृहीत्वा ॐपवित्रेष्टो वैष्णव्यो इत्यनेन प्रादेशप्रमाणं कृत्वा
ॐ विष्णोर्मनसा पूते स्यः, इत्यनेन अभ्युक्ष्य इत्यादि ।

End. कृष्णचतुर्दश्यां नद्यां यमुनायाञ्च कार्यम् । ततो घौते वाससी परिघाय
मृद्विष्य ऊरू जङ्घे च प्रक्षाल्य अधोवस्त्रं । इतः खण्डितम् ।

विषयः । ब्राह्मणस्य नित्यमवश्यकर्तव्यकर्मविशेषः ।

No. 630. वृषोत्सर्गप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6 on a page, Extent, 337 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vṛishotsarga-prayoga. Directions for performing the ceremony
called *Vṛishotsarga*, or consecrating a bull and four young heifers, and let-
ting them loose. The work follows the rules of Vāchaspati Miśra.

Beginning. अथ यजुर्वेदिनां वृषोत्सर्गप्रयोगः । तत्रादौ सङ्कल्पं कुर्यात्

End. ततो रुद्राये बज्रसर्पिष्कां पायसं ब्राह्मणान् भोजयेत् ।

Colophon. इति वाचस तिमिरसम्मतवृषोत्सर्गप्रयोगः ।

विषयः । वृषोत्सर्गानुष्ठानविधानम् ।

No. 631. यजुर्वेदिमांस्वरिकैकोद्दिष्टाद्भप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 3—5 on a page. Extent, 83 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nímachandra S'íromani. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Yajurvedi-s'áñvatsarikaikoddishṭa s'raddha-prayoga. Directions for offering the funeral cake on the first anniversary, according to the ordinance of the Yajur Veda.

Beginning. अथ यजुषां मांस्वरिकैकोद्दिष्टाद्भप्रयोगः । ततः पाके वृत्ते गृहं प्रविश्य
हस्तपादौ च प्रक्षाल्य द्विराचम्य दीपं प्रज्वाल्य पूर्वभिमुखः भोज्यमुत्सृज्य दक्षिणां
दद्यात् ।

End. ततो हस्तपादौ प्रक्षाल्य गृहं प्रविशेत् ।

Colophon. इति यजुर्वेदां मांस्वरिकैकोद्दिष्टाद्भप्रवृत्तिः समाप्ता ।

विषयः । मांस्वरिकयाज्ञानुष्ठानमन्त्रादिकथनम् ।

No. 632. प्रतिष्ठाप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 3—7 on a page. Extent, 130 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nímachandra S'íromani. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Pratishṭhā-prayoga. General rules for entering into a vowed austerity according to the Yajur Veda.

Beginning. अथ यजुर्वेदिनां साधारणव्रतप्रतिष्ठाप्रयोगः । तत्र कथान्नं व्रतं समाप्य
तत्तद्देवताप्रीतिकामो यथाशक्ति दानादि कृत्वा पुष्पाक्षं खल्लिं ऋद्धिं वाच-
यित्वा ओं खल्लि न इत्यादि ।

End. तत एतत्कर्मणा भगवान् विष्णुः प्रीयतामिति समर्पयेत् ।

Colophon. इति साधारणव्रतप्रतिष्ठा समाप्ता ॥

विषयः । व्रतप्रतिष्ठानुष्ठानविधानं ।

No. 633. द्विजनयनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 98. Lines, 6 on a page. Extent, 1692 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nímachandra S'íromani. Appearance, decayed. Verse. Incorrect.

Drija-nayana. Astrological rules for determining the exact time of the passage of the sun from one sign of the zodiac to another, and the moment most appropriate for performing such ceremonies as are enjoined on such occasions. By Haláyudha. The MS. is incomplete.

Beginning. जयति श्रीसरस्वत्योऽरुपास्योऽसुरदारणः ।

सर्वगः सर्वभूतेशः सर्वात्मा सर्वभावनः ॥

संस्थावरोधकमनुष्टविकाशकारि निस्तारकं किमपि भूषितकर्णदेशं ।

एतन्निराविलम्बकारि हलायुधेन नेत्रद्वयं विसदृशं नयनं द्विजानां ॥

अथ सङ्क्रान्तिनिरूपणम् । अथने द्वे विषुवे द्वे चतस्रः षडशीतयः ।

चतस्रो विष्णुपुत्रस्य सङ्क्रान्त्यो द्वादश स्मृताः ॥

मृगकर्कटसङ्क्रान्तौ द्वे वृद्धगदक्षिणायने ।

तुलामेषे विषुवती गोलमध्ये ततोपराः ॥

End. तथा उपवासनिषेधे तु भक्ष्यं किञ्चित् । (इतः खण्डितम् ।)

विषयः । सङ्क्रान्त्यादिव्यवस्थाकथनं ॥

No. 634. अधिकरणकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 6—7 on a page. Extent, 685 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishnanagar, Paṇḍit Nimachandra S'īromani. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Adhikaraṇa-kaumudī. Various kinds of topics reduced to Mi-māṇsā syllogisms, each comprehending five members, or the subject, the doubt, the prima facie argument, the conclusion, and the application. By Rāmakṛishṇa.

Beginning. नन्दस्त्रुतं नमस्कृत्य सर्वलोकेश्वरेश्वरं ।

निरूप्यतेऽधिकरणं रामकृष्णेन विवृतम् ॥

अधिकृत्य क्रियतेऽर्थोद्विचारो वास्मिंसदधिकरणं मीमांसासिद्धान्तः । यदाह भट्टः ।

विषयो विषयश्चैव पूर्वपक्षस्तथोत्तरं ।

निर्णययेति पञ्चाङ्गं शास्त्रेऽधिकरणं स्मृतम् ॥

End. अयमर्थः, काले कुर्यात् प्रश्नचिः कुर्यात् ।

Colophon. इति श्रुत्याशेषम..... । इतः खण्डितम् ।

विषयः । १, परिषदधिकरणं । २, रात्रिसत्राधिकरणं । ३, विश्वजिदधिकरणं । ४, सर्वस्वदक्षिणाधिकरणं । ५, होलाकाधिकरणं । ६, सर्वपिण्डाधिकरणं । ७, हविरुभयत्वाधिकरणं । ८, ग्रहैकत्वाधिकरणं । ९, तदर्थशास्त्राधिकरणं । १०, निषत्स्यपत्यधिकरणं । ११, रथकाराधिकरणं । १२, तन्त्रन्यायः । १३, प्रसङ्ग-न्यायः । १४, अङ्गस्य प्रधानवृत्ते प्रयोजकत्वन्यायः । १५, योगसिद्धाधिकरणं । १६, कर्मण्यारम्भाधिकरणं । १७, षष्ठाधिकरणं । १८, देवताधिकरणं । १९, कौण्डपायिनामयनाधिकरणं । २०, यागदानहोमाधिकरणं । २१, पदाहरणीयन्यायः । २२, पदिन्यायः । २३, आर्काग्रिष्टोमाधिकरणं । २४, कृष्णन्यायः । २५, कपालाधिकरणं । २६, अर्थवादाधिकरणं । २७, विरोधाधिकरणं । २८, प्रतिनिध्यधिकरणं । २९, फलभूमा । ३०, अधानुषङ्गाधिकरणं । ३१, देवतासाहित्याधिकरणं । ३२, विकल्पाः । ३३, यावज्जीवाधिकरणं । ३४, काम्यस्य नित्यापेक्षया विलम्बित्वाधिकरणं । ३५, तदन्तापकर्षन्यायः । ३६, तदुत्कर्षन्यायः । ३७, संयोगग्रथकत्वन्यायः । ३८, व्यक्तिवचनीयन्यायः । ३९, पण्णपराणन्यायः । ४०, दण्डापूपन्याय इत्यादयो निरूपिताः ॥

No. 635. कर्मविपाकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 85. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1657 s'lokas. Character, Bengali. Date SK. 1687 ? Place of deposit, Krishnanagar, Rájá Satis'achandra Ráya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Karmavipáka. Diseases and evils resulting in this life for sins committed in a former one, and the expiations meet for their removal. The causes and cures of the following evils are especially mentioned, *viz.* :— Loss of sexual power ; giving birth to dead infants ; poverty ; separation from loved objects ; diseases of the eye ; hunch-backedness ; lameness ; slit in the nostrils ; amputation of hands and feet ; diseases of the eyes ; widowhood ; barrenness ; miscarriage ; widowerhood ; death of many children ; misfortune ; getting rival wives ; loss of caste ; dumbness ; boils ; diseases of the mouth ; diseases of the ears ; stench of the skin ; loss of wealth ; fears ; dyspepsia ; indigestion ; diarrhoea, dysentery ; jaundice ; cough ; asthma ; phthisis ; hemorrhages ; biliousness ; spleen ; colic ; piles ; fistula in ano ; diabetes. This is an extract from the *Bhṛigu Saṁhitá* section of the *Vṛihadharma Purāṇa*.

Beginning. अथ कर्मविपाक उच्यते । भरत उवाच ।

कृतौषधेन यो व्याधिर्न यात्युपशमं मुने ।

तद्विशेषं विशेषज्ञं वक्तुं नान्यस्त्वया ऋते ॥

भृगु उवाच । वातपित्तादिभिर्दोषैर्यदुत्पन्नं प्रशम्यति ।

अगदेन सुवैद्येन कर्मजं नोपशम्यति ॥

तस्मात् कर्म परिज्ञाय प्रायश्चित्तं करोति यः ।

स तु दोषैर्विनिर्मुक्तो रोगी च कच्चुकोज्झितः ॥

End. इति पतिव्रतामाहात्म्यम् ।

Colophon. इति बृहद्विष्णुपुराणे शकुन्तल-भरत-भृगुसंवादे भृगुसंहितायां कर्मविपाकः समाप्तः ।

विषयः । षण्डलोपशमनं, मृतप्रजलं, दारिद्र्योपशमनं, वियोगोपशमनं, नेत्रपीडा, कुञ्जलं, खञ्जलं, क्षिप्रनाभिकलं, हस्तपादच्छेदः, चक्षुरोगः, गण्डदानमाहात्म्यं, वैधव्यं, वैधव्यधंसनं, उमामहेश्वरदानं, बन्ध्यालं, गर्भस्त्रावः, सुवर्णयज्ञोपवीतदानं, मृतभार्य्यलं, प्रमृतबज्रपुत्रलं, घृतधेनुदानमाहात्म्यं, दौर्भाग्योपशमनं, मा-पत्न्यसम्भवः, जात्यन्तररोगशमनं, सूकलं, गण्डदोषशमनं, मुखरोगः, कर्णरोगः, गात्रगन्धः, दारिद्र्यधनक्षयः, माहेश्वरकवचं, ज्वरोपशमनं, दाहज्वरविनाशाय सप्ताक्षिदानं, अग्निमान्द्यं, अजीर्णं, अतीसारः, गृह्णिणीरोगः, पाण्डुरोगः, कामलारोगः, कासरोगः, विपुलगृहदानं, धान्यकूटदानं, स्वासकासः, यक्ष्मा-रोगः, रक्तपित्तं, शय्यादानं, गुल्मरोगः, गणधूपदानमाहात्म्यं, शूलरोगः, परिणामशूलः, अर्शरोगः, भगन्दरः, मूत्राघात इत्यादयो निरूपिताः ॥

No. 636. कुमारपूजा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—7 on a page. Extent, 55 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Tārāprasanna Bhaṭṭācharjyā. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Kumārīpūjā. A Tāntric compilation, giving directions for worshipping virgins of various castes, ages and characteristics.

Beginning. अथ कुमारोपूजा । एकवर्षा भवेत् सन्ध्या द्विवर्षा च सरस्वती ।

त्रिवर्षा च त्रिधामूर्तिः चतुर्वर्षा च कालिका ॥

शुभगा पञ्चवर्षा च षड्वर्षा च उमा भवेत् ।

सप्तभिर्मानिनी साक्षात् अष्टवर्षा च कुजिका ॥

नवभिः कालसन्दर्भा दशभिश्चापराजिता ।

त्रयोदशे महालक्ष्मीर्द्विसप्ता पीठनायिका ॥

त्रयोदशे पञ्चदशभिः षोडशे चाम्बिका भवेत् ॥ अथ पूजाक्रमः ।

End. हस्तं बल्यं धारयेत् । परिणमाग्निवाक्यं नास्ति ।

विषयः । कुमार्या अवस्थाभेदेनाभिधानान्तरकथनं, तदीयपूजानुष्ठानप्रतिपादनञ्च ।

No. 637. दत्तकनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 3—5 on a page. Extent, 40 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Dattaka-nirṇaya. An exposition of the law of adoption. By S'ūlapāṇi. This work forms a part of the author's great digest of the Hindu Law, the *Smṛitivivēka*. Nearly the whole of it has been printed in Professor Bharatachandra S'īromani's *Dattaka s'īromani*.

Beginning. अथ दत्तकविवेकः । याज्ञवल्क्यः ।

. दद्यात् माता पिता वायं स्वपुत्रो दत्तको भवेत् । इति ।

End. अथ देया तु कन्या स्यात्तद्वर्णस्य युधिष्ठिर ।

Colophon. इति श्रीगुरुपाणिमहामहोपाध्यायकृतदत्तकनिर्णयः समाप्तः ॥

विषयः । दत्तकपुत्रकरणविचारः ।

No. 638. चिकित्सासङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 71. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1810 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishnanagar, Rāmakṛishṇa Majumdār. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Chikitsā-saṅgraha alias *Gūḍharākyabodhaka*. A treatise on Hindu medicine and therapeutics. By Chakrapāṇi Datta. The author, though modern, has considerable reputation and wrote several works on medicine. Vide ante p. 25.

Beginning. गुणत्रयविभेदेन मूर्तित्रयमुपेयुषे । त्रयीशाय त्रिनेत्राय त्रिलोकीपतये नमः ॥

नानायुर्वेदविख्यातसद्वैद्यचक्रपाणिना ।

क्रियते सङ्ग्रहे गूढवाक्यबोधकराक्षरः ॥

रोगमादौ परीक्षेत ततोऽनन्तरमौषधं ।

ततः कर्म भिषक् पश्चात् ज्ञानपूर्व्वं समाचरेत् ॥

End. चतुः स्लेहे * * भावान् । इतः खण्डितम् ।

विषयः । षडङ्गपानीयं, सर्व्वज्वरः, पित्तिकज्वरः, चातुर्भद्रिकावल्लेहिका, नवाङ्गं, वान-
पित्ताधिकारप्रभृतयो निरूपिताः ।

No. 639. काव्यचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 4—5 on a page. Extent, 180 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rājā Satis'achandra Rāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Kavya-chandrikā alias *Guṇāluṅkāra-dosha*. An elementary treatise on rhetoric, embracing a summary of the ornaments and defects, of literary compositions, as also a classification of poetical writings. By Nyāyavāgīśa, son of Vidyānidhi.

Beginning. सगुणालङ्काररसभावा दोषपरोक्षारा ।

जगदनुरञ्जनशीला कविकृतलीला सरस्वती जयति ॥

विद्यानिधितनुजेन न्यायवागीशधीमता ।

गुणालङ्कारदोषाख्या क्रियते काव्यचन्द्रिका ॥

End. अलङ्काररसहाशस्त्रं समुद्रं रससागरं ।

बालकस्य प्रबोधाय रचितं कतिचित् पदैः ॥ परिसमाप्तिस्त्रयं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । काव्यप्रभेदरसदोषगुणालङ्कारादिनिरूपणं ।

No. 640. तोषणी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 186 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rájá Satis'achandra Ráya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Toshaní. A Tántric compilation, on mystical rites called *Kulluká-setu*, *Mahá-setu* and *Nirvána-setu*. Anonymous.

Beginning. अथातो मया कुल्लुकासेतुश्चैर्महासेतुनिर्व्वानयुक्तः सुगुप्तः ।

अनेकेषु तन्त्रेषु मन्त्रप्रदीपे सतां तोषणी वक्ष्यते भुक्तिमुक्तौ (?) ॥

कुल्लुकां मूर्ध्नि सञ्जय हृदि सेतुं विचिन्तयेत् ।

महासेतुं विशुद्धौ तु सहस्रारे समुद्धरेत् ॥

End. कण्ठे दीपशिखाकारं घण्टां वैदूर्यमन्त्रिभं ।

नैष्ठिके चन्द्रविम्बाभं भूमध्ये रत्नवद्भुजिः ॥ परिसमाप्तिस्त्र्यक्षकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । कुल्लुका-सेतु-महासेतु-निर्व्वानादिकथनं ।

No. 641. अमरुशतकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 2—6 on a page. Extent, 222 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanná Bhaṭṭāchārjya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Amarus'ataka. A collection of miscellaneous mostly amatory poetical pieces by Amaru. The author is held in high esteem as one of the greatest poets of mediæval times. A Bengali translation of this work has lately been published in Calcutta.

Beginning. आकृष्टिबद्धखटकामुखपाणिप्रष्ट-प्रेङ्क्षन्नखांशुचयसम्बलितोऽम्बिकायाः ।

त्वां पातु मञ्जरितपञ्जवकर्णपूर-लोभभ्रमद्भ्रमरविभ्रमभृत् कटाक्षः ॥ १ ॥

End. शृङ्गारसारपरमं रसदं कवीनां कार्यं मनोजमनवद्यमिति प्रसादम् ।

चक्रेऽमरः कविगुरुः सुविचार्य सन्तः सन्तोषसन्ततिसुधाप्रकरं पिवन्, ॥ १०१ ॥

इत्यरुशतकं समाप्तम् ॥

विषयः । रसभावादिप्रेङ्क्षोपकाशेपरहृत्कार्यप्रतिपादनं ।

No. 642. महातन्त्रराजः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Extent, 243 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Mahātāntrarāja. The essence of the Vedānta doctrine of salvation discussed from a Tāntric stand-point.

Beginning. कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं ।

ष्टच्चत्येवमसा देवी ब्रह्मज्ञानं महेश्वरं ॥

कुतः स्मृतिर्भवेद् देव ! कुतः स्मृतिर्विनश्यति ।

ब्रह्मज्ञानं कथं देव स्मृतिसंहारवर्जितं ॥

End. पुण्याख्यानमिदं देवि विचार्य ब्रह्मविद्भवेत् ।

निन्दया यान्ति नरकं नाहं वाणि (?) महेश्वरि ॥

Colophon. इति पार्ष्वतोशिखरसंवादे ब्रह्मज्ञानमहातन्त्रराजे पञ्चमः पटलः । समाप्तश्चायं ।
विषयः । तान्त्रिकसम्मतब्रह्मविद्या ।

No. 643. तन्त्रोक्तचिकित्सा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 23. Lines, 6 on a page. Extent, 448 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Tantroкта-chikitsā. A Tāntric compilation on medicine, charms, &c. Contents: medicinal herbs ; treatment of fevers ; do. of diabetes ; do. of pthisis ; do. of dysentery ; do. of diseases of the mouth ; do. of diseases of the nostrils ; do. of dryness of the mouth ; do. of diseases of the teeth ; do. of colic ; do. of boils ; sleep ; generative organs ; conception, and diseases incident to that condition ; conjugal love ; sweetness of breath ; charms for subjugating mankind ; aphrodisiacs ; means for promoting corpulency ; antidotes to snake poison ; cure for barrenness, &c.

Beginning. देयुवाच । ज्ञातं भवत्प्रसादेन यथा कालस्य वचनं ।

मन्त्रस्य सारसम्भूतमिदानीमौषधं वद ॥

येन सिद्ध्यन्ति देहानि सर्वकामप्रदानि च ।

जरारोगहरं कल्पं तद्वद् त्रिपुरान्नक ॥

सन्धोषधाम्यनेकानि मनुष्याणां हिताय च ।

पूर्वं तु यत् त्वया प्रोक्तं प्रत्यक्षं कथयस्व मे ॥

End.

ॐ ह्रीं रच चामुण्डे कुह २ अमुकी । इतः खण्डिता ।

विषयः ।

औषधोपधिकथनम्, ज्वरचिकित्सा, वज्रसूत्रचिकित्सा, कामचिकित्सा, रक्ता-
तीसारचिकित्सा, मुखचिकित्सा, नासारोगचिकित्सा, मुखशुष्कताचिकित्सा,
दन्तचिकित्सा, शूलचिकित्सा, त्रणविस्फोटकचिकित्सा, निद्राचिकित्सा,
मैथुनचिकित्सा, गर्भोत्पादनं, गर्भचिकित्सा, दम्पतीत्रणयः, मुखवासः, जगद्रशी-
करणं, वीर्यकरणं, मूलीकरणं, सर्पविषहरणं, स्त्रीबन्ध्यावहरणप्रभृतयः ।

No. 644. विवाहादिपद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 72. Lines, 5—6 on a page.
Extent, 888 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭācārya. Appearance, new.
Prose. Incorrect.

Virāhādīpaddhati. A manual of domestic rites. By Rāmadatta.
Contents : *S'rāddha* before an auspicious occasion, such as marriage &c. ;
marriage ; first religious rites on the third month after conception ; second
religious rites on the fourth month after conception ; a purificatory rite
observed on the seventh month of pregnancy ; do. on the 8th month,
rites after birth ; naming ; rite of bringing a child out of the house on
the 4th month after birth to see the sun ; first feeding with rice ; tonsure ;
puncture of the lobes of the ear ; putting on the sacrificial thread ;
commencement of education ; return home from the tutor after the
completion of religious education.

Beginning. अथ यजुषामभ्युदधिकत्राडं । तत्र प्रातःस्नानादिकं कृत्वा कृतनित्यक्रियः

सुप्रचालितपाणिपादः कृताचसनो गेसयोपलिप्तदेशे आसने उपविश्य दापं
प्रज्वाल्य प्राङ्मुखः शालग्रामे घटे वा निष्णुं समूच्य स्वस्तिवाचनं कृत्वा एते
गन्धपुष्पे आं आदित्यादिनवग्रहेभ्यो नम इत्यनेन समूच्य सकृत्सं कुर्यात् ।

End.

गुरुवे द्रुपं तन्मन्त्रोपकल्पितं वा दक्षिणां दद्यात् ।

Colophon.

इति श्रीराजपण्डितरामदत्तविरचितविवाहादिपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः ।

१, आभ्युदधिकत्राडं । २, विवाहः । ३, चतुर्थिकर्म । ४, पुंसवनं । ५,
सीमन्तकर्म । ६, नस्तःकरणं । ७, जातकर्म । ८, नामकरणं । ९, निष्क्रामनं ।
१०, अन्नशशनं । ११, चूडाकरणं । १२, कर्णवेधः । १३, उपनयनं । १४,
विदारभः । १५, समावर्तनं ।

No. 645. देवीमाहात्म्यटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 41. Lines, 7—9 on a page. Extent, 1645 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Devīmāhātmya Tīkā. A commentary on the Chaṇḍī section of the Mārkaṇḍeya Purāṇa. By Gadādhara Tarkāchārya. Vide ante, p. 202.

Beginning. अथ चण्डीविवरणम् । चण्डी त्रिशक्तिरूपा ऋष्यादिषु यक्ता पूजापद्धतौ च त्रीणि ध्यानानि सात्विकादीनि । वाच्यवाचकयोरैक्या चण्डीति ।
चण्ड्याः शतार्द्धपाठेनेत्यादि यच्चण्डीपाठनियत इत्यादि ज्ञेयं । रुद्रचण्डी चास्ति तत्राप्यस्या नाम ।

End. मन्त्रनराधिप इत्यर्थः ।

Colophon. इति गदाधरतर्काचार्यकृता देवीमाहात्म्यटीका समाप्ता ।

विषयः । मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतचण्डीस्तोत्रतात्पर्यार्थविवरणं ।

No. 646. प्रेतकृत्यादिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6 on a page. Extent, 303 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pretakṛityādinirṇaya. Funeral rites, mourning and s'rāddhas. The MS. is incomplete.

Beginning. संसारकारानिःसारकेतवे धर्मसेतवे ।

प्रणम्य विष्णवे बद्धे प्रेतकृत्यादि निर्णयं ॥

तत्र प्रकरणानुक्रमणिका । प्रेतक्रियाशैचधर्मा जाने शैचं मृते तथा ।

अशैचसङ्करयैव गर्भस्त्रावे ततः परं ॥

End. सा तिथिः सकला ज्ञेया दानाध्ययनकर्म्मसु ।

एतथोरुद । इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । मरणोत्तरकर्त्तव्योदकपिण्डदानादिव्यवस्थापनं ।

No. 647. स्मृतिसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 49. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1359 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Smṛiti-sāra. Rites proper to be observed on the different lunations. By Kesava Sarmā.

Beginning. जगतीहेतुं नत्वा श्रीकेशवशर्म्मा लिखितञ्चेत् ।

स्मृतिसारं मणिहारं कुरु तारं स्मृतिसारं पारं यत् ॥

दृढयाज्ञवल्क्यः । कर्म्मणो यस्य यः कालस्तत्कालायापिनी तिथिः ।

तथा कर्म्माणि कुर्वीति ह्यसद्वदो न कारणं ॥

ह्यसद्वदो शुक्लकृष्णपक्षौ तत्र पक्षभेदेन व्यवस्था इत्यर्थः । तत्कालः श्रुतिः ।

End. विष्णुः । अशीतिर्यस्य वर्षाणि बालो वायून्घोडशः । इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । तित्यादिविचारः, प्रतिपदादितिथिकर्त्तव्यदेवकृत्यादिनिरूपणञ्च ।

No. 648. स्मार्त्तव्यवस्थार्णवः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent, 332 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Smārtavyavasthārnava. A Smṛiti treatise. By (?) Sārvabhauma. Contents: The origin of the four principal castes; origin of the mixed castes; impropriety of marrying before an elder brother; forbidden relationships in marriage; collateral relations; collateral relations on the father's side; collateral relations on the mother's side; gotras, &c. This is apparently different from No. 320.

Beginning. आदौ प्रजापतिमुखाज् जाता विप्रा * * * ।

बाह्ये च त्रिया जाता ऊर्वैर्विशा बभूविरै ॥

पादाच्छूद्राश्च सम्भूतास्त्रिवर्णस्य हि सेवकाः ।

सत्यवेतादापरेषु वर्णाश्रितार एव च ॥

End. इति प्रशस्तं उचिता कन्या विवाहकार्यं लिखितञ्च सप्तमः (?) ।

Colophon. स्मार्त्तव्यवस्थार्णव उत्तराङ्कः श्रीमार्त्तभौमेन कृते समाप्तः ।

विषयः । वर्णपरिचयः, वर्णसंस्कारोत्पत्तिः, विवाहे परिवेदनादोषः, वैवाहिकसम्बन्ध-
निर्णयः, बन्धुसन्निपातव्यवस्था, पिढबन्धुसन्निपातः, माढबन्धुसन्निपातः, गोत्र-
विचारप्रभृतयः ।

No. 649. उद्वाह्यवस्था ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 5—6 on a page. Extent, 351 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Corrupt.

Udrāhavyavasthā. A dissertation on the laws relating to marriage. Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. तत्रोद्वाहलक्षणं । भार्यात्वसम्पादकग्रहणं विवाहः । तच्च ग्रहणं उत्सर्गानन्तरं
वरस्य ममेयमिति ज्ञानरूपं । तस्य समवायविषयताभ्यां वरकन्ययोः सत्वात्
वरकन्ययोर्विवाह इति प्रतीतिरूपपद्यते । भार्यात्वस्य स्वरूपविशेषणहेतुना-
न्योन्याययः । स च विवाहोऽष्टविधो भवति ।

End. अर्थपरिष्कारपूर्वकं पद्यमं निरस्यति न चेति । इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । विवाहलक्षणतत्प्रभेदादिविचारः ।

No. 650. धर्मदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 6—7 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Dharmadīpikā. Reconciliations of discordant opinions on points of law. By Chandras'ekhara Vāchaspati.

Beginning. नत्वा शिवपदद्वन्द्वं ताततचातमेवितं ।

तत्प्रभा वर्जिताऽस्माभिः क्रियते धर्मदीपिका ॥

विद्याभूषणविख्यातः षड्दर्शनमते सुधीः ।

तत्सुतस्नादशो धोसांस्ततोऽधीतो च तत्सुतः ॥

श्रीचन्द्रशेखरो नाम्ना ख्यातो वाचस्पतिः क्षितौ ।

स्मृतौनाञ्च प्रकाशार्थं तनोतीमां प्रदीपिकां ॥

तत्र मीमांसातर्क एव वेदः, तन्मूलकशास्त्रार्थप्रकाशकः ।

End. एषामेकत्र प्रशक्ता पूर्वा द्रष्टव्यः, यतोऽ । इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । विविधव्यवस्थानिर्णयेन नानावचनमीमांसासङ्ग्रहः ।

No. 651. सारसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 149. Lines, 6—7 on a page. Extent, 4581 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Bābu Vāmācharana Datta. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Sārasaṅgraha. Practice of medicine and therapeutics. The MS. is imperfect.

Beginning. संसारसिन्धुतरणश्रवसद्रिकन्यावक्त्रप्रफुल्लसरसीरुहसद्द्विरेफं ।

कन्दर्पदर्पपरिदर्पविदर्पताक्षं वन्दे सदा विपुरमेकगतिं महेशम् ॥

आलोक्य बद्धतन्त्राणि सारं समाहृत्यान्यतः ।

लोकानामुपकाराय क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥

प्रायश्चित्तं चिकित्साञ्च ज्योतिषं धर्मनिर्णयं ।

विना शास्त्रेण यो ब्रूयात् तमाङ्गव्रक्ष्यधातकं ॥

कुचेलः कर्कशोऽतुष्टः कुग्रामी स्वयमागतः ।

पञ्च वैद्या न पूज्यन्ते धन्वन्नरिसमा यदि ॥

End. दुर्वानिशायुतो लेपः कण्डूपामाविनाशनः ।

कृमिद्द्रुहरथैव (इत्यतः खण्डितः)

विषयः । ज्वरादिनानाविधरोगानां तदुपशमकौषधादीनाञ्च व्यवस्थापनं ।

No. 652. ब्राह्मणसर्वस्वम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 124. Lines, 6—7 on a page. Extent, 5750 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nīmachandra S'īromani. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Bráhmaṇa-sarvasva. On the duties of Bráhmaṇas, from the commencement of their religious study to funeral. By Haládyudha, minister of justice of Lakshmaṇa Sena of Bengal. He is the author of several works of great repute, including among others the *Mīmāṃsā-sarvasva*, or a summary of the Mīmāṃsā philosophy; the *Vaiṣṇava-sarvasva*, or the duties of Vaiṣṇavas; the *S'iva-sarvasva*, or the whole circle of duties of S'aivas; the *Paṇḍita-sarvasva*, or the duty of the learned; the *Muni-sarvasva*, or the duty of ascetics; the *Nyáya-sarvasva*, or a summary of Nyáya philosophy; the *Matsyasukata Tantra*, or theology; the *Abidhāna ratnamālā*, or a vocabulary of Sanskrit words; the *Kavi-rahasya*, (No. 639); and the *Mṛita-sanjivani* (No. 1). The brother of the author, Pashupati, was the prime minister of Lakshmaṇa Sena, and several works of great repute are attributed to him. The work under notice treats of seventy-six subjects, the Sanskrit names of which are noted below. It quotes largely from the Kalpa and the Grihya Sūtras of Kátyáyana, Baudháyana, Āsvaláyana, Gobhila and Páras'kara, as also from Manu, and most of the leading Purāṇas.

Beginning. दीपवत् द्योतयति यो भूर्भुवःस्वर्जगत्त्रयं ।

सवितुस्तं वयं भर्गमपवर्गकरं स्तुमः ॥

दधानं चतुरास्त्रायपूतां मुखचतुर्थीं ।

मुनिमाद्यं नसामस्तं पद्मजाटजवामिनां ॥

त्रिदिवाभरणं कालत्रयहेतुस्त्रयोमयः ।

त्रिवर्गप्राप्तिररणिस्तरणिः त्रैयसेऽस्तु नः ॥

त्रिलोकपूज्यां रमति त्रिसन्ध्यायां त्रिलोचनः ।

त्रिवेदीफलनिर्मात्रीं गायत्रीं तामुपास्महे ॥

End. ब्राह्मणे वरदानं, ब्राह्मणभोजनं, अच्छिद्रावधारणञ्च शतपरिमिताध्यसनं कुर्यात् । इत्यावसथिकमहाधर्माधिकृच्छ्रीहलायुधकृते ब्राह्मणसर्वस्वाभिधानपुस्तकं समाप्तम् ।

Colophon. इत्यावसथिकमहाधर्माधिकृच्छ्रीहलायुधकृते ब्राह्मणसर्वस्वे अग्रग्राधानादि अन्त्येष्ट्यन्तं कर्म समाप्तं ।

विषयः । १, वेदाध्ययनं । २, वेदार्थावगमनं । ३, ऋष्यादिज्ञानं । ४, दन्तधावनं । ५, प्राभातिकस्नानं । ६, प्रातःस्नानमन्त्राः । ७, प्रातःसन्ध्या । ८, ॐकार-माहात्म्यं । ९, प्राणायामः । १०, गायत्र्यर्थव्याख्या । ११, प्राणायामप्रकारः । १२, पूरकादिप्राणायामभेदाः । १३, काम्यप्राणायामाः । १४, प्राणायाममाहात्म्यं ।

१५, प्रणवादिजपफलं । १६, गायत्रीमाहात्म्यं । १७, प्राणयामान्तराक्षमनं
तन्मन्त्रादिस्य । १८, द्रुपदादिमन्त्रार्थः । १९, सूक्त्योपस्थानमन्त्रार्थः । २०, गा-
यत्रीजपानुष्ठानं । २१, गायत्रीमाहात्म्यं । २२, गायत्रीव्याख्या । २३, गायत्री-
स्वरूपं । २४, गायत्रीजपफलं । २५, अक्षमाला । २६, द्रुपदमन्त्रव्याख्या ।
२७, जपयज्ञादि । २८, मध्याह्नस्नानविधिः । २९, मध्याह्नस्नानमन्त्राः । ३०,
तत्र विष्णुमन्त्रादयः । ३१, स्त्र्यार्थदानं । ३२, नवग्रहमन्त्रार्थः । ३३, पुरुषसूक्त-
व्याख्या । ३४, महत्त्वशीर्षाव्याख्या । ३५, त्र्यम्बकमन्त्रार्थः । ३६, चण्डीपूजा-
मन्त्राः । ३७, निरर्घ्यैश्च देवः । ३८, शान्त्यध्यायः । ३९, शान्त्यध्यायव्याख्या ।
४०, अतिथिपूजामन्त्राः । ४१, आदमन्त्रव्याख्या । ४२, पार्वणआदमन्त्राः । ४३,
दृडिआदमन्त्राः । ४४, भोजनविधिः । ४५, पुंसवनं । ४६, सीमन्तोन्नयनं ।
४७, जातकमन्त्राः । ४८, बालग्रहशान्तिः । ४९, नामकरणमन्त्राः । ५०,
निष्क्रामणमन्त्राः । ५१, अन्नप्राशनविधिः । ५२, चूडाकरणं । ५३, उपनयन-
मन्त्राः । ५४, समावर्तनमन्त्रार्थः । ५५, विवाहमन्त्रार्थः । ५६, दशकर्मम-
न्त्रार्थः । ५७, आवसथ्याधानमन्त्राः, अग्रप्राधानमन्त्राः । ५८, अरण्यादि-
निर्माणं । ५९, कुण्डनिर्माणं, दक्षिणाग्रिस्य । ६०, पितृयज्ञः, दृडिआदश्च ।
६१, कुण्डसंस्कारादिः । ६२, मणिकाधानं । ६३, वैश्वदेवविधिः । ६४, सायं-
प्रातर्होमादि । ६५, पक्षादिकर्म । ६६, पाकयज्ञादिः । ६७, पुनराधाननिमि-
त्तानि । ६८, अशौचं । ६९, अशौचे निषेधविधौ । ७०, अस्थिमच्चयनं । ७१,
अन्त्येष्टिकर्मनिबन्धः । ७२, आवसथ्यादन्त्येष्टिकर्मणां मन्त्राः । ७३, नवग्रहप्राशन-
मन्त्राः । ७४, गृहोपस्थानं । ७५, आवसथ्याधानपद्धतिस्य ।

No. 653. गङ्गाष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 9 on the first
page and 5 on the second. Extent, 25 ślokas. Character, Bengali.
Date ? Place of deposit, Kṛṣṇanagar, Paṇḍit Nīlchandra Śīromani.
Appearance, old. Verse. Incorrect.

Gaṅgāṣṭaka. Eight stanzas in praise of the river Ganges. By
Kālidāsa. Two other hymns of this class have already been noticed.
Ante, Nos. 455. and 458.

Beginning. कत्यक्षीणि करोटयः कति कति द्वीपिद्विपानां त्वचः

काकोलाः कति पद्मगाः कति सुप्रान्धस्य (?) खण्डाः कति ।

मातस्त्वच्च कति त्रिलोकजनि त्वदारिपूरोदरे

मज्जज्जन्तुकदम्बकं समुदयत्येकेकमादाय यत् ॥

End. श्लेषलेशकुले गले दृढविले कामाकु ते व्याकुले
 कण्ठे घर्घरघेरिघोषमिलिते काये च मम्मोलिते ।
 यां ध्यायन्नपि भारभङ्गरतया प्राप्नोति मुक्तेः सरः
 सा मे चेतसि जाह्नवी निवसतां संसारसन्तापहृत् ॥ ८ ॥

Colophon. इति श्रीकालिदासविरचितं गङ्गाष्टकं समाप्तम् ।

विषयः । गङ्गास्तुतिः ।

No. 654. कल्पसूत्रम् ।

Substance, country paper, 7 × 4 inches. Folia, 64. Lines, 10 on a page. Extent, 1275 s/lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Remarkably correct.

Kalpa Sûtra. The rituals of the Sâma Veda in eleven chapters, (Adhyâyas). The author's name is not given in the text, but the work is evidently a complete text of the Mâsaka Sûtra noticed under No. 113. Contents: 1. Prâyaṇi and other ishtis; 2. Abhijit, Svarasâma and Mahâvraṭa ceremonies; 3. Vis'vajit, Vrátyastoma, &c.; 4. Vais'vadevika, Váruna, Praghâra, Sákamedha, Sunâsirâ, &c.; 5. Punastoma, Sarvastoma, Upachiti, Indrastoma, &c. 6. Garga-trirâtra, As'vamedha-trirâtra, Chhandoga-pavamâna-trirâtra, &c.; 7. Chaturvirâha, Jâmadagnyâha, Jâhnavâha, Vâs'ishtâha, Panchasârâdiya, Saptarâtra, &c.; 8. Kakuvadas'arâtrâha, Vis'vajitatirâtra-navamâha, Kusuruvindapancharâtra, Chhandoga-das'arâtra, &c.; 9. Trayodas'a râtra and other vidhritiḥ; 10. Madhye-prishṭhyâha, Chhandoga das'âha, &c.; 11. Purastât-prishṭhya, Chhandoga-prathamâha, &c.

Beginning. कृत्वा ज्योतिष्टोमोऽतिरात्रोऽष्टोडशिकः पवस्व वारो अग्निः पवस्वेन्दो दृष्टान्त
 उपान्मै गायता नर इत्यादि ।

End. कृत्तं विश्वसृजामयनं ज्योतिष्टोमेन वा कृत्तेन ज्योतिष्टोमेन वा यथास्तोम-
 कृत्तेन यथास्तोमकृत्तेन ॥ १० ॥

इति विप्रवानयेते एव पूर्वं अह्नो आहते ताभ्यामाहुताभ्यामुत्तरान् पश्चासा-
 ऽस्तेषामेकाद्विंशी प्रथमस्त्रिंशत्सरं प्रजापतेः सृष्टस्त्रिंशत्सरं विश्वसृजामयन-
 मिति सत्राणि ।

Colophon. इति कल्पसूत्रेऽष्टादशः प्रपाठकोऽध्यायश्च । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । १. प्रपाठके. प्रायण्यभिज्ञवाह-ष्टष्टपडहकथनं । २. अभिजित्स्वरसाम-मन्त्रा-
व्रतोक्तिः । ३. विश्वजिद्-त्रात्यसोमादिकथनं । ४. वैश्वदेविकह-वारुणप्रघासि-
काह-शकमेध-शुनामीर्योपहव्याभिषेचनीय-दशपेयादिकथनं । ५. पुनसोम-
सर्वसोमोपचितोन्द्रसोमादिकथनं । ६. गर्गविरावाहोऽश्वमेधविराव-वैदविराव-
अन्देगपवमानविरावादिकथनं । ७. चतुर्वीराह-जामदग्न्याह-जाह्नवाह-
वाशिष्ठाहादिपञ्चशरदोयव्रत-सप्तरावादिकथनं । ८. ककुब्दशरावाह-
विश्वजिद्विराव-नवमाहकुसुखविन्द-पञ्चराव-अन्देगदशरावादिकथनं । ९.
त्रयोदशराव-विशालाहादि-विधृत्यादिकथनं । १०. मध्ये षष्ट्याह-अन्दे-
गदशाहादिकथनं । ११. पुरस्तात्षष्ट्याह-अन्देगप्रथमाहादि-मारुतत्रयादि-
निर्देशश्च ।

No. 655. ऋग्वेदसूत्रम्, बोधायनीयम् ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 8. Lines, 14 on a page. Extent, 329 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulva Sātra, Bodhāyaniya. Bodhāyana's aphorisms on the formation of various kinds of fire altars, and the positions which the priests and sacrificers are to occupy around them. The work embraces eight chapters (Paṭalas.) The MS. is imperfect, the latter portion of the 4th and the beginning of the 5th chapters being wanting. Contents: 1, Area meet for the altar; 2, the number of bricks necessary for the altar, and the proper places for the different priests around it; 3, the receptacle for the fire to be made of bricks in the form of a hawk; 4 and 5, formation of the altar like the nave of a wheel &c.; 6, formation of the altar like the wheel of a chariot; 7, formation of quadrangular altars; 8, altars for burning grounds.

Beginning. अथमेऽग्निचयास्तेषां भूमेः परिमाणविचारान् व्याख्यास्यामः । अथाङ्गुलिप्रमाणं
चतुर्दशान्वयतुल्लिङ्गित्वा इत्यपरं दशाङ्गुलमित्यादि ।

End. द्वादशनेष्टकाः कारयेत्तासामर्थ्याः पाद्याद्याद्यमेधिकास्याग्नेः पुरुषाभ्यासो नारलि-
प्रादेशानां प्रकृता वा त्रिगुणलिखावेऽग्निर्भवत्येकविंशेऽग्निर्भवेतीति तदुभयं
ब्राह्मणमुभयं ब्राह्मणमिति । अयमः पटलः ।

Colophon. बोधायनीयशुल्वाध्यायः ।

विषयः । १ पटलेऽग्निविचारप्रमाणनिर्देशादि । २. वेद्यां इयकाभिचयनं, होत्रादि-
स्थानविभागादिकथनं च । ३. इयकाभिः श्येनाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि ।
४, वक्रपुच्छश्येनाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि । (चतुर्थशेषः पञ्चमादिर्न
प्राप्तः) । रथेषासंयोगस्थानाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि । ६, रथचक्रा-
काराग्निचितिस्थाननिर्माणप्रकारादि । ७, चतुरसाद्याकृत्यग्निचितिस्थान-
निर्माणप्रकारः । ८, ग्न्यग्निचितिकर्मचित्याद्यग्निचयनस्थाननिर्देशः ।

No. 656. शुल्वसूत्रदीपिका, बोधायनीया ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 58. Lines, 12—13 on a page. Extent, 1533 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1666. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulva-sútra-dípiká. A gloss on the last by Dvārkánāṭha, son of Tíkā Bhaṭṭa.

Beginning. बोधायनीयशुल्वस्य प्रख्याः प्रेक्ष्य यज्वना ।

टीका भट्टात्मजेनेयं क्रियते शुल्वदीपिका ॥

अथेमेभिचयाः । अथ गृह्यानन्तरमग्निचयग्रहणं वेद्या अयुपलक्षणार्थम् ।
इत्यादि ।

End. उभयस्यापि ब्राह्मणार्थत्वादुभयमनुष्ठेयमिति भावः । वीप्सा समाप्तिव्यापनार्था ।

Colophon. टीकाभट्टात्मजस्य द्वारकानाथस्य कृता शुल्वसूत्रदीपिका समाप्ता ।

विषयः । बोधायनीयशुल्वसूत्रार्थविवरणं ।

No. 657. शुल्वसूत्रभाष्यम्, आपस्तम्बीयं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 42. Lines, 10 on a page. Extent, 1260 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1885. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulva-sútra-bhāṣhya. A commentary on Āpastamba's aphorisms on the formation of fire altars. By Kapardī S'vāmī. The work comprises six paṭalas.

Beginning. उक्ता यज्ञसेषामायतनानि नियतप्रमाणानि नियतदेशानि तेषामायामविस्तरान् वक्तुकाम आह । विहारयोगान् व्याख्यास्यामः । विह्रियन्तेऽस्मिन्नग्रय इति विहाराः प्राग्वंशादरो गार्हपत्यादयश्चेत्यादि ।

End. नारत्निप्रदेशानां, तत्र श्लोकः, विधे नरः
* * * * * प्रोक्ताविस्तरावति विभावसोः (?) ।

एकविंशे ततो न्यूनं तिलानाञ्चैव सप्ततिः ॥
द्विरुक्तिर्मङ्गलार्था । षष्ठः षट्सुः ।

Colophon. इत्यापस्तम्बीयशुल्बभाष्यं कपर्दिस्वामिकृतं समाप्तम् ।
विषयः । आपस्तम्बीयशुल्बसूत्रार्थव्याख्यानं ।

No. 658. गृह्यसूत्रं, कात्यायनीयं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 36. Lines, 10 on a page. Extent, 720 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1724. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Grīhya Sūtra. Aphorisms on the rites and ceremonies appropriate for householders. By Kātyāyana. Contents: 1. Cooking of rice as a ceremonial rite at marriage, conception, quickening, birth, first eating of rice, and tonsure; 2. Observances at the time of investiture with the sacred thread, and after it; 3. Observances on return home from the tutor; 4. Mensual and first anniversary s'rāddhas, offering of water to the manes, agriculture; 5, 6. Rites for overcoming evils at the consecration of tanks, lakes, gardens, &c.

Beginning. अथातः पाकयज्ञान् व्याख्यास्यामोऽभिमसावत्स्यमाने यत्रान्त्यां समिधसभ्यादध्यात्तमग्निमिन्धीत वैदाह्यं वादाह्येत्यादि ।

End. सर्वस्मान् खल्वि देवकृपिभ्यश्च ब्रह्म सत्यञ्च पातु मामिति ब्रह्म सत्यञ्च पातु मामिति ।

Colophon. इति षष्ठाध्यायः । समाप्तमिदं गृह्यसूत्रम् ॥

विषयः । अत्र षडध्यायाः । तत्र १ अध्याये, विवाह-गर्भाधान-सोमनोन्नयन-जातकर्म-द्विप्राशन-चूडादि कर्तव्यचरुपाकयज्ञकर्मकथनं । २, उपनयनोपनीतकर्तव्यकथनं । ३, गुरुकुलात्समावृत्तेन कर्तव्यकर्मकथनं । ४, सामिकयादमपिण्डोकरण-तर्पणकृषिकर्मादिकथनं । ५, ६, पुष्करिणी-तडागारासाद्भुतशान्त्यादिकर्म-कथनं । (२४ पत्रं नास्ति)

No. 659. श्रौतसूत्रं, बोधायनोयं ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 79. Lines, 11 on a page. Extent, 1896 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1646. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Srauta Sūtra. This is an incomplete MS. of the aphorisms of Bodhāyana on the rites of the Yajur Veda. It includes the Agnish-toma, Pravargya and the Mahāvira rites.

Beginning. अग्निष्टोमेन यक्ष्यमाणो भवति स उपकल्पयते कृष्णाजिनञ्च कृष्णविषाणञ्च
वासश्च मेखला चेत्यादि ।

End. श्राण्यन्ते तिष्ठन्नग्निमभिसंशत्यग्निरसि वैश्वानरोऽसीत्येतानानुवाकेनात्राध्वर्यवेऽग्नि-
दक्षिणां ददाति शतं स ह्यस्य * * * * कं वा ॥ १७ ॥ (समाप्तिवाक्यं नास्ति)

विषयः । अग्निष्टोमप्रवर्ग्यमहावोरादिकर्मकथनं ।

No. 660. पितृमेधसूत्रं ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 9—10 on a page. Extent, 130 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Pitṛimedha Sūtra. This is a mere fragment of either Bodhāyana's or Bharadvāja's aphorisms on the ceremony of cremation. I have not the necessary MSS. at hand to identify the work.

Beginning. अथ पितृमेधं व्याख्यास्यामो दहननिधानदेशपरिवृक्षाणि निधानकाल इति
ब्राह्मणेनां दुर्बलीभवनं शालादण्डेषु दर्भानास्तीर्य स्थानासौभव * वरोहनिनि
मन्त्रोक्तावनुमन्त्रयते ।

End. पालाशं परिददाति शक्तुञ्च निहत्यमासीत्यनुमन्त्रयते क्षूपालोहितसू — ।
(इतः परं खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति)

विषयः । शवदाहनाद्यन्येष्टिकृत्यकथनं ।

No. 661. प्रवर्ग्यप्रश्नः ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 360 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Correct.

Pravargya-pras'na. The ninth chapter of the Sruta Sūtra of Bodhāyana, (No. 659), and contains the rules regarding the Pravargya ceremony.

Beginning. प्रवर्ग्यं सम्भरिष्यन्नकल्पयते खादिरीमोदुम्बरीं कङ्कतीं वा अग्निं व्यामसात्रीं
वोभयतस्तीक्ष्णं गृह्णन् भावितां, इत्यादि ।

End. उदुत्यं चित्रमित्यथाहवनीयमुपतिष्ठते, इममूप त्वं नवोयांसं वोच इत्यथाग्नि-
प्रदेशं गत्वाऽग्नौप्रदेश उत्तरां शान्तिमुपयन्ति, शन्नो वातः पवता मातरि-
त्येति । इति बोधायनस्मृत्यै नवमः प्रवर्ग्यप्रश्नः ॥

विषयः । प्रवर्ग्यविधिः ।

No. 662. गार्ह्यिकर्मप्रयोगः, आपस्तम्बीयः ।

Substance, country paper, 11 × 3½ inches. Folia, 46. Lines, 10 on a page. Extent, 1150 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Gārhyā-karma-prayoga. A manual for the performance of the domestic rites enjoined in the Gṛihya Sūtra of Āpastamba. The rites are nearly the same as those noticed under No. 658.

Beginning. हरेःपदास्त्रुजं नत्वा कपर्द्यादिभिरीडितं ।

आपस्तम्बगार्ह्यिकर्मप्रयोगः प्रवितन्यते ॥

End. अमुकाद्भुतनिमित्तं शान्तिं करिष्ये इत्यर्थः । अमुकोत्यातनिमित्तमित्युत्थातेषु
सर्वतः ॥ (इतःपरं खण्डितं)

विषयः । विवाहोपनयनगर्भाधानजातकर्मादीनां आडाद्भुतशान्त्येषु कथनं ।

No. 663. भाषिकसूत्रं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 45 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bhāshika Sūtra. Vedic phonetics. Anonymous.

Beginning. अथ ब्राह्मणस्वरसंस्कारनियमः । उदात्तानुदात्तौ भाषिकसूत्रस्थिः । आप्रपूर्व
आख्यातपरो न ।

End. क्रियावाचकमाख्यातं लिङ्गतो न विशिष्यते ।

त्रौनत्र पुरुषान् वक्ति कालतस्तु विशिष्यते ॥ /, . A v / u v A, / 2

इति भाषिकसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । वैदिकवाक्येषु उदात्तादिस्वरप्रयोगविधिः ।

No. 664. कल्पसूत्रव्याख्या, वरदराजीया ।

Substance, country paper, 10×4 inches. Folia, 225. Lines, 10 on a page. Extent, 4500 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Kalpa-sūtra-ryākyā. A commentary on the Kalpa Sūtra of Māsaka, (No. 654). By Varadarāja. The MS. is incomplete, and the author's name does not occur, except in the title of the work as given on the cover.

Beginning. अथाप्यक्त्या व्याख्यातयस्य ढचः सर्वक्रतुप्रकृतिभूतस्य त्रिसुपर्णा ज्योतिष्टोमस्य
सर्वाहर्गणप्रकृतिभूतस्य च बृहद्वादशाहस्य ब्राह्मणेनैव कृत्रिप्रकृति तदुपजीवने-
न क्रत्वन्तराण्येव कल्पितानि अस्माभिस्त्वस्य प्रबन्धस्य कार्त्स्न्यार्थं तयोक्तावत्
प्रयोगः सूत्रब्राह्मणानुसारेण प्रदर्श्यते ।

End. तत्र विशेषमाह । रायन्तरेणाह्ना विष्ट * * पद्यते । वार्हतेन पञ्चदशरात्रा-
थान्तरेण सप्तदशान् वार्हतेनेकविंशानिति * * * * । आरभत इत्यर्थः ।
एतदुक्तं भवति । विधिति— । (इतःपरं खण्डितम्)

विषयः । ज्योतिष्टोमाग्निष्टोमादित्रैतकर्मविनियोगानां साम्नां तेषामष्टपिदेवतादानां च
प्रख्यापकस्य कल्पसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 665. कल्पसूत्रभाष्यम्, शाङ्खायनीयं ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 110. Lines, 10 on a page. Extent, 3368 ślokas. Character, Nāgara. Date, S. 1645. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kalpa-sūtra-bhāṣhya. A commentary on the Kalpa Sūtra of Śāṅkhāyana, by Anartīya, son of Varadatta. Contents : (1) Dars'a, (2) Paur-namāsa, (3) Saumika, (4) Yajamāna, ceremonies.

Beginning. पुरुषस्य बुद्धिपूर्वकारिणोभ्युदयनिःश्रेयसमुपादित्सितं । तच्च विशिष्टं क्रिया-
साध्यं । सा च वैदिको क्रिया नान्या या काचित् । कुत एव तत् ।

End. कूर्चादीनि यथाकालमर्थयार्घप्रदो वेदयेत् । तिस्रो वेदयेदिति तन्त्रान्तरात् ।
द्विरभ्यासोऽध्यायपरिसमाप्तौ शिष्टाचारस्तदाचरणं चायुष्यमिति ॥ इति शाङ्खा-
यनसूत्रभाष्ये चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ।

(इतेऽपि सप्तपङ्कगात्मकः पाठोऽस्ति, तस्यायः)

शाङ्खायनसूत्रस्य भुमं शिष्यहितेच्छया । वरदत्तसुतो भाष्यमार्नत्तोयोऽकरोन्नवम् ॥

(तस्यान्यः)

चतुरः सर्वान् वा चतुरो महर्लिजो वृणोते सर्वान्वा । सद्यस्यसप्तदशानुतया(?)
शाखान्तरात् । चन्द्रमा मे देवो ब्रह्मेत्युपांशु त्वं मानुष इत्युच्चेयन्द्रामा मे देवो
ब्रह्मा एतदुपांशु च ।

(खण्डितमिति भाति)

विषयः । चतुरध्यायनिबद्धस्य दर्शपौर्णमासमेमिकयाजमानादिकर्मबोधकस्य शाङ्खायन-
सूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 666. कात्यायनसूत्रपद्धतिः ।

Substance, country paper. 9½ by 4 inches. Folia 205, lines, 7 on a page. Extent, 2870 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kātyāyana-sūtra-paddhati. This is a very imperfect MS. of Yājñikadeva's summary of Kātyāyana's aphorisms on the ceremonials of the White Yajur Veda. The MS. comprehends the concluding portion of

the VI only, and Chapters VII, XVI, and XVIII, complete. The 7th treats of the S'atarudriya homa ; the 16th, of expiations in connection with the collection of fire for a Soma sacrifice ; and the 18th of the sacrifice of the horse and other animals. The author was the son of Prajapati, and celebrated as a great sacrificer of his time. The work is in great repute, but scarce.

Beginning. प्रारम्भे खण्डितं । अत्र ७, १६, १८ अध्यायाः सन्तिः, इतोधिकं ७, पत्रावधि ६३, पत्रपर्यन्तमन्य एको भागोऽस्ति । अत्राध्यायसङ्ख्या नास्ति । तत्र ७ अध्यायारम्भे, अथ शतरुद्रियहोमसङ्को जुहोतिरुच्यते । तत्र सङ्कोमात्रादिपु (?) तिष्ठसु परिश्रित्य अग्न्यन्वाधानम् ।

१६ अध्यायारम्भे, अथ सोमाङ्गभूतस्याग्निचयनस्य पदतिर्लिख्यते, तदग्निचयनं सोमयागमात्रे विकल्पेन भवति ।

१८ अध्यायारम्भे, अथ गवामयनस्य पदतिर्लिख्यते । तत्र दीक्षा द्वादश । द्वादशोपसदः । अपरस्य आयन्तखण्डितत्वात्प्रारम्भसमाप्तिवाक्ये न स्तः ।

End.

७ अध्यायसमाप्ते । अत्र केवलैरिष्टिरण्यशकलैः प्राक्षणासम्भवादुदकवति पूर्णपात्रे द्वे शते हिरण्यहिरण्यशकलानां प्रक्षिप्योदकमिश्रितैः प्राक्षणं कर्तव्यम् । इति सघाट्यपतिविरग्नित्वमहायाज्ञिकश्रोत्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ सप्तदशोऽध्यायः समाप्तः ।

१६ अध्यायसमाप्ते, अत एवैकेकप्रकारस्याष्टतिः कर्तुं शक्यते, क्रमनियमाभावादिति । इति श्रोत्रिरग्नित्वमघाट्यपतिमहायाज्ञिकश्रोत्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ षोडशोऽध्यायः ।

१८ अध्यायसमाप्ते । * * * मैत्रावरुणाः पयस्याया उपांशुत्वं देवसूहविषां क्रमस्यार्थसू * यत् अत्र * * * । इति श्रोत्रिरग्नित्वमघाट्यपतिमहायाज्ञिकश्रोत्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ अष्टादशोऽध्यायः ।

विषयः ।

७ अध्याये, शतरुद्रियपुरुषरणाङ्गोभूतहोमप्रकारः । १६, सोमाङ्गोभूताग्निचयनस्य तत्र विकलाङ्गप्रायश्चित्तस्य चेक्तिः । १८, द्वादशादीय-गवामयनेष्टाङ्गोभूतत्रिशतसूत्येष्टिप्रकारकथनादि ।

No. 667. साधनपञ्चकं, सटीकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 26—27 on a page. Extent,—s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Sádhana-pañchaka. Five stanzas, by S'añkara A'chárya, on the duties of a Vedánta neophyte, with a commentary by Bhúdhara.

Beginning. वेदो नित्यमधीयतां तदुदितं कर्म खनुद्योयतां तेनेशस्य विधीयतामपचितिः
काम्ये सतिस्त्यज्यतां । पापैघः परिधूयतां भवमुखे दोषोऽनुसन्धीयतामात्मैच्छा
व्यवसीयतां निजगृहात् तूर्णं विनिर्गम्यतां ॥ १ ॥

(टी०)

करं धूनयन्तं मुखं स्वादयन्तं स्वतेजोभिभूताविवर्गं गणेशं । स्वभक्तेष्टदातारमाद्यं
सुराणां गणेशानमीशानमहं नमामि ॥ १ ॥

श्रीशङ्कराचार्यविनिर्मितस्य करोम्यहं साधनपञ्चकस्य ।

टीकां मनोज्ञां बुधमेदवीजां सुशुक्तियुक्तां किल भूधराख्यः ॥

इह खलु परमकारुणिका भगवान् सकललोकहितवतारो भवभयनिकिर-
दुस्तरममुद्रनिजमूर्तितारणे कैवर्तको द्रविडांशरत्नाकरचन्द्रमाः श्रीशङ्करा-
चार्यः स्वदेहमुत्सिद्धस्तुः शिष्यान प्रति उपदिशति वेदो नित्यमित्यादि ॥

End. यः श्लोकपञ्चकमिमं पठते मनुष्यः सच्चिन्तयत्यनुदिनं स्थिरतामुपेत्य । तस्याशु
संछतिद्वानलतीव्रघोरतापः प्रशान्तिमुपयाति चित्तिप्रसादात् ॥ ६ ॥

साधनपञ्चकं सम्पूर्णं ॥ ० ॥

(टी०)

अधुना श्लोकपञ्चकपठने फलं दर्शयति, यः इति । यः मनुष्यः इमं श्लोकपञ्चकं
पठति, स अनुदिनं स्थिरतामुपेत्य सच्चिन्तयति, तस्याशु शीघ्रं संछतिद्वान-
लतीव्रघोरतापश्चित्तिप्रसादात् शान्तिमुपयातीत्यन्वयः ॥ ६ ॥

विषयः । श्रीशङ्कराचार्येण स्वशिष्याय पञ्चभिः श्लोकैः साधनोपदेशः कृतः ।

No. 668. तत्त्वसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 11—14 on a page. Extent, 773 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vasur Bazar, Dháká, Dinabandhu Gos'vámí. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Tattvasāra. A concise epitome of the philosophy of the Bhāgavat Purāṇa. By Rādhāmohana Śarmā.

Beginning. श्रीकृष्णचरणाम्बोजे परानन्दामृताम्बुधौ ।

मनो मधुव्रतो नित्यं रमतां समताङ्कितः ॥

श्रीकृष्णभावस्तुब्धेन राधासोहनशर्मणा ।

श्रीमद्भागवतस्यायं तत्त्वसारः प्रकाशते ॥

अथ द्वापरे ज्ञानवैकल्ये पुनर्ज्ञानरत्नप्रदर्शनाय ब्रह्मादिदेवतेरर्थितो भगवान्
नारायणो व्यामलेनावततार । ततश्च वेदान् बद्ध्वा विभज्यापि तज्ज्ञानशक्ति-
विहीनमन्दबुद्धिजना अल्पाद्युपो कलौ भविष्यन्तीति निश्चित्य स्तोत्रद्विजवन्धू-
नामपि निःश्रेयसाय च भारतपुराणान्तराणि कृत्वेत्यादि ।

End. मुनीनां मननशीलानां मुक्तस्यापि शुकस्य श्रीमद्भागवत—इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । भागवतसारार्थवर्णनं ।

No. 669. अवधूतगीता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 6 on a page. Extent, 362 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Miśra. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Avadhūtagītā. A poem inculcating dispassion, and the Vedānta scheme of salvation. By Dattātreya.

Beginning. अस्य श्रीअवधूतगीतामालामन्त्रस्य अवधूत ऋषिरनष्टपुण्ड्रः श्रीभगवान् निर-
ञ्जनो देवता निरञ्जनप्रीत्यर्थं जपे विनियोगः ।

ईश्वरानुग्रहादेव पुंसामत्येति वासना ।

महाभयपरित्राणा धिषणा चोपजायते ॥

येनेदं पूरितं सर्वं आत्मनेवात्मनात्मनि ।

निराकारं कथं वन्दे ह्यभिन्नं शिवमव्ययम् ॥

End. चिन्ताक्रान्तं धातुबद्धं शरीरं नष्टे चित्ते धातवो यान्ति नाशं ।

तस्मात् चित्तं सर्वतो रक्षणाय सुखे चित्ते बुद्धयः सम्भवन्ति ॥

इति श्रीदत्तात्रेयविरचितायामवधूतगीतायां स्वात्मशान्त्युपदेशे अष्टमप्रकरणं समाप्तम् ॥

विषयः । आत्मज्ञानोपदेशः ।

No. 670. पुण्डरीकोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page. Extent, 80 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Verse. Correct.

Puṇḍarīka Upanishad. Pippaláyana's instructions to Puṇḍarīka on the knowledge of Brahma.

Beginning. ॐ अथ होपेत्य तत्त्वज्ञं महर्षिं पिप्पलायनं ।

प्रयथावनतः शान्तः पुण्डरीको बभाष च ॥

पुण्डरीक उवाच ।

किं खित् ब्रह्म क उ आत्मा किं ज्ञेयं ज्ञेयमप्युत ।

किं भयं वाभयं किं खित् कस्माच्चेतन्निवर्तते ॥

को बन्धः कथं वै मोक्षः ब्रूहि निःश्रेयसाय मे ।

End. य इदं पठते नित्यं श्रद्धावान् संयतेन्द्रियः ।

मुच्यते स हि पापेभ्यो यो विष्णुं नाभ्यसूयति ॥

इति पुण्डरीकोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः महर्षिपिप्पलायनेन पुण्डरीकायाश्चात्मविद्योपदेशः, विशेषतस्तु ब्रह्मोपदेशः कृतः ।

No. 671. वैखानसोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 72 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Verse. Correct.

Vaikhānasya Upanishad. An apocryphal Upanishad of the Atharva Veda on the divinity of Kṛishṇa. It is alleged to have been first expounded by Nárada to Vádaráyana.

Beginning. ॐ सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायाः क्लृप्तकर्मणे ।

स्वात्मज्योतिःप्रकाशाय विश्वरूपाय वै नमः ॥

अथ वाद्रायणे च वे भगवन् नारदमनुसमार । कः परमो देवः किं सिद्धं ब्रह्म कस्मिन्नोतं प्रोतश्च सर्व्वं । तस्मै स होवाच कृष्णो वै परमं देवतं ब्रह्मेति ।

तन्महिमानमामनन्ति तस्मिन्नोतं प्रोतश्च सर्व्वं ॥

- End. तदेच्छासनं वैखानसं पवित्रं शिष्येभ्यः प्रदेयं दीक्षितेभ्यो विप्रेभ्यः । नाशिष्येभ्यो-
नापुत्रेभ्यो न हेतुकेभ्यः पशुभ्यः । ॐ तत सदिति ।
- विषयः । श्रीकृष्णसाक्षात्प्रकथनं, यन्माहात्म्यं नारदेन वादरायणाय कथितं ।

No. 672. पिशाचभाष्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 17—18 on a page. Extent, 2588 s'lokas. Character, Bengali, well written. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Very incorrect.

Pis'achabháshya. A commentary on the Bhagavad Gítá, attributed to a demon of the name of Pís'ácha.

Beginning. सर्वं रमं गदरविद्धरासभा नागसरा वेगरवीशमन्नरा (?) ।

वेलासरोतीरकराजहंसा स्त्रोकामृतं सप्तशतेन पूरितं (?) ॥

प्रपन्नपारिजाताय स्नातवेवैकपाणये ।

ज्ञानमुद्राय कृष्णाय गीतामृतदुहे नमः ॥

End. किं बह्वना यत्र मम यस्मिन् पक्षे योगेश्वरः कृष्णः स्थितः यत्र पार्थः धनुर्धरः
उद्यद्गुणवीरसूत्रं तस्मिन् पक्षे श्रीदेवता विजयार्थं विजयः शत्रूणां धर्षणं
भूतिर्नीतिर्नयः प्रज्ञा जयसाधिका इति । इत्थं मतिर्निश्चयः । इतिकरणं गीता-
शास्त्रपरिसमाप्तार्थं ॥ इति पैशाचभाष्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No 673. राधातापनी ।

* Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 7—21 on a page. Extent, 47 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Rádhá Tápani. An apocryphal Upanishad on the divinity of Rádhá, a mistress of Kṛishṇa. Though running over very much the same subject, the work is distinct from No. CXIV.

Beginning. ॐ आसीन्नियमानन्दं स ब्रह्म यद्दृष्टमस्त्वत्तमयत्तमयवहार्यमप्राप्यमवाह्य-
मध्यमवज्जयमतर्कमबोधमचिन्त्यमसङ्गमेकं न तमो न गन्धवती नोष्ट्रं न शून्यं

न वायुर्न नाग्निर्नापो न पृथ्वी न तत्त्वं, तत् कवलं सिद्धं शुद्धं वृद्धं स ईशः स
कालः स सुखद आदिर्गुरुरनादिनिधनः शिवः पिता स्वयम्भूः स होदयः
कृष्णधाम त्रिगुणात् परः । इत्यत्र श्लोका भवन्ति,

ज्ञाने मरस्वतोनिष्ठ सकामे रुक्मिणीप्रियं ।

लीलारूपं राधिकायाः सिद्धं सन्नग्रासमत्तमं ॥

End. वशिष्ठश्च दृढस्यत्यं चार्वाकमध्यापयन्ति यजमानस्य वार्हस्पत्यं, ॐ नमः ॐ नमो
मूलधात्रे ।

Colophon. इत्याद्यष्टोत्तरभागे रहस्यवर्णने राधोत्तरतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । श्रीराधिकायास्तत्त्वरहस्यवर्णनं ।

No. 674. गीताभूषणभाष्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 101. Lines, 11—12 on a page, Extent, 5188 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Gītābhushaṇa Bhāṣhya. A commentary on the Bhagavadgítá. By Baladeva Vidyābhushaṇa.

Beginning. सत्यानन्ताचिन्त्यशक्त्येकपक्षे सर्वाध्यक्षे भक्तरक्षातिदक्षे ।

श्रीगोविन्दे विश्वसर्गादिकन्दे पूर्णानन्दे नित्यमाप्तां सतिर्नः ॥

अज्ञाननोरधिरूपेति यया विशेषं भक्तिः परा विभजते परिपोषमुच्चैः ।

तत्त्वं परं स्फुरति दुर्गमसप्यजसं षाड्गुणभृत्सत्त्वित्तां (?) प्रणमामि गीतां ॥

अथ सुखचिद्वनः स्वयं भगवान् अचिन्त्यशक्तिः पुरुषोत्तमः स्वसङ्कल्पायत्त
विचित्रजगदुदयादिर्विरिञ्चिचिन्त्यचरणः स्वजन्मादिलोलया खतुल्यान् सहा-
विर्भूतान् पारिषदान् प्रहर्षयन् तथैव जीवान् बहून् अविद्येत्यादि ।

End. श्रीमद्गीताभूषणनामभाष्यं यत्नात् विद्याभूषणेनोपचीर्णं । श्रीगोविन्दप्रेमसाधुर्य-
लुब्धाः कारुणाद्राः साधवः शोधयध्वं ।

Colophon. इति श्रीभगवद्गीतोपनिषद्भाष्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No. 675. निरालम्बोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page, Extent, 64 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mís'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Nirálamba Upanishad. An elementary treatise on the Vedánta doctrine, comprising thirty questions, such as : Who is Brahma ? who the Creator ? who Ís'vara ? what is duty ? &c., &c., propounded by Bharadvája, and their appropriate answers by Brahmá.

Beginning. भरद्वाज उवाच । १ प्रश्नः । किं ब्रह्मेति । ब्रह्मोवाच । उत्तरं । अचि-
न्तोपाधिविनिर्मुक्तमनाद्यन्नं शुद्धं शान्तं निर्गुणं निरवयवं नित्यानन्दम-
खण्डैकरसमद्वितीयं चैतन्यं ब्रह्म ॥ २ प्रश्नः । किं सकलं ब्रह्म । २ उत्तरं ।
अयत्नात्ममहद्दृक्कारणप्रथियतेजोवाष्वाकाशात्मकं । तेन दृष्टद्रूपेणाण्डकोषेण
कर्मज्ञानार्थरूपतया भासमानं सकलशक्त्युपलब्धितं सकलं ब्रह्म । ३० प्रश्नः ।
को ब्राह्मणः । ३० उत्तरं । ब्रह्मवित्स एव ब्राह्मणः ।

End. इति निरालम्बोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । १, किं ब्रह्म । २, किं सकलं ब्रह्म । ३, क ईश्वरः । ४, को जीवः । ५, का
प्रकृतिः । ६, कः परमात्मा । ७, के ब्रह्माद्याः । ८, का जातिः । ९, किमकर्म ।
१०, किं कर्म । ११, किं तपः । १२, किमासुरः । १३, किं ज्ञानं ।
१४, किमज्ञानं । १५, कः संसारः । १६, को बन्धः । १७, को मोक्षः ।
१८, किं सुखं । १९, किं दुःखं । २०, कः स्वर्गः । २१, को नरकः । २२, किं
परमपदं । २३, क उपास्यः । २४, को विद्वान् । २५, को मूढः । २६, कः
सद्ब्रह्मो । २७, किं ग्राह्यं । २८, किमग्राह्यं । २९, कः समाधिः । ३०, को
ब्राह्मणः । भरद्वाजप्रश्नानामतत्त्वविशेषज्ञानासुत्तरवर्णनं ।

No. 676. पञ्चीकरणमहावाक्यार्थबोधप्रकारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 16. Lines, 12—14 on a page. Extent, 353 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mís'ra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pañchikarana-mahāvākya-rtha-bodha-prakāra. A Vedānta treatise founded on the *Pañchikāranaprakriyā* of S'aṅkara Āchārya. From its abrupt commencement I suspect the MS. is imperfect, and does not contain the beginning of the work.

Beginning. अथ शिष्येण सप्त प्रश्नाः कृताः । ते कथं, ततः प्रोवाच । शिष्यस्तु ब्रह्मशब्देन

शब्दितो जीवशब्देन च, तथा क उक्तः स्यात्, तदुच्यतां ।

माया वा कस्य शक्तिः स्यात् तत्स्वरूपञ्च कीदृशं ।

अविद्यायाः कथं रीतिः किमात्मैव तथा भवेत् ॥

End. महावाक्यप्रबन्धे हि सारात् सारतरं महत् ।

श्रवणान्मुच्यते जन्तुर्नृत्युमसारसागरात् ॥

Colophon. इति वेदान्तसारासारपञ्चीकरणमहावाक्यबोधः समाप्तः ।

विषयः । गुरुशिष्ययोः कथोपकथनच्छ्लेनाध्यात्मवियोगादेशः ।

No. 677. खानुभवादर्थः, सटीकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 72. Lines, 10 on a page. Extent, 2193 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mānakara, Bardhamāna, Bābu Hitalāla Miśra. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Sānubhavādarśa. Dissertation on the dualistic or Vaiṣṇava form of the Vedānta; the text in verse with a commentary in prose. Both anonymous.

Beginning. (मू० प्रा०) यस्मात् परं किमपि नास्ति नमोऽस्तु तस्मै

सच्चित्सुखाय विभवे पुरुषोत्तमाय ।

नो यत्र वागपि मनो न विरोधनाय

कृष्णाय पूर्णमहमे यदुनन्दनाय ॥

अतिदूरतरं निजं स्वयं गुरुशस्त्राण्यविचार्यते यदि ।

निकटं गुरुशस्त्रबोधनात् प्रकटं स्यात् वत नौरवयं (?) हि तत् ॥

(टी० प्रा०) चिकीर्षितस्य, ग्रन्थस्य निर्विघ्नपरिसमाप्तिप्रचयगमनशिष्टाचार-
परिपालनकालं, विशिष्टशिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्तव्यताकं, स्वष्टदेवतान-
मस्कारात्मकं मङ्गलमाचरन् प्रकरणप्रतिपाद्यमर्थं सङ्क्षेपेण दर्शयति यस्मा-
दित्यादि ।

1874. 73
No. V.

NOTICES
OF
SANSKRIT MSS.

BY
RÁJENDRALÁLA MITRA,

*Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and
Ireland, and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences,
Vienna; Corresponding Member of the German and of the American
Oriental Societies, and of the Royal Academy of Science,
Hungary; Fellow of the Royal Society of Northern
Antiquaries, Copenhagen, &c., &c.*

PUBLISHED
UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL.

VOLUME II.—PART II.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1872.

- End. पूर्वाचार्यादिष्टलेशोऽयमुक्तो बुद्धिस्त्वेव स्वस्य न प्रौढिवादः ।
 विद्वांसो येऽनुयाह्वयार्थं समर्थाः तेभ्यो भक्त्या मे प्रणमोऽयमस्तु ॥ २१५ ॥
 इति श्रीमन्नारायणाश्रमशिष्यसाधवाश्रमविरचितं स्वानुभवादृशाख्यं प्रकरणं
 समाप्तं ॥
 इदानीं ग्रन्थकर्तृत्वाभिमानपरिहारपूर्वकं सम्प्रदायकर्त्ताचार्य्यनमस्कररूपं सङ्ग-
 लमाचरति पूर्वाचार्य्यति । स्पष्टार्थः ।
- Colophon. इति (परिसमाप्तिस्त्वचकवाक्यं नास्ति) ।
- विषयः । आत्मतत्त्वानुभवकथनं ।

No. 678. अज्ञानबोधिनी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 12 on a page.
 Extent, 375 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Miśra. Appearance, old. Prose.
 Generally correct.

Ajñána-bodhinī, alias *Adhyátma-vidyopades'a-vidhi*, alias *Saṅkship-
 ta-redánta-s'ástra-prakriyá*. A commentary on the *A'tmabodha*, a
 metrical summary of the Vedánta doctrine. By Saṅkara Āchárya.
 Hall's *Contributions*, 105.

Beginning. चित्सदानन्दरूपाय सर्वधोदृष्टिसाक्षिण ।

नमो वेदान्तवेद्याय ब्रह्मण्येऽनन्तरूपिणे ॥

यदज्ञानादिदं भाति यज्ज्ञानाद् विनिवर्त्तते ।

नमस्तस्मै चिदानन्दवपुषे परमात्मने ॥

अथाध्यात्मविद्योपदेशविधिं व्याख्यास्यामः । समुत्तरे, अद्वैतध्यानाय ।

End. क्रियाद्वैतं न कर्त्तव्यं भावाद्वैतं सदा कुरु ।

अद्वैतं विषु लोकेषु नाद्वैतं गुरुणा सह ॥

Colophon. इति सङ्क्षिप्तवेदान्तशास्त्रप्रक्रिया । इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमच्छ-
 ङ्करकृतौ वेदिर्मुखान्तःप्रकरणमज्ञानबोधिनी समाप्ता ।

विषयः । वेदान्ततात्पर्य्यस्वरूपात्मबोधार्थविवरणं ।

No. 679. विन्दुसन्दीपनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 13—15 on a page. Extent, 2233 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vindusandipana. A commentary on the *Siddhánta-vindu* of Madhusúdana Sarasvatí. By Purusottama Sarasvatí, pupil of Madhusúdana Sarasvatí and S'rídharma Sarasvatí. The *Siddhánta-vindu*, otherwise called *Siddhánta-tattva-vindu*, is itself a commentary on the *Das'as'loki*, a metrical abstract of the Vedánta in ten stanzas, by S'aṅkara Āchārya. Hall's *Contributions*, 108.

Beginning. यद्बोधादिदं भाति शुक्तिकारजतं यथा ।

यद्बोधादस्मायाति न चादेति तदस्माहं ॥

श्रीरामं मुञ्जरानस्य वक्ति श्रीपुरुषोत्तमः ।

सिद्धान्तविन्दौ तत्त्वार्थमाधकं किमपि स्फुटम् ॥

End.

मदग्राह्यान्निरस्तदोषमचिरादुलङ्घ्यमानं बुधै-

र्यत्सिद्धान्तदुरन्तमिन्मकरोदाहृत्य विन्दूपमं ।

मम्यग्लब्धसुदर्शनाय विलसद्वाणोप्रणोतत्रिये

निर्वाजं मधुसूदनाय गुरवे तस्मै परस्मै नमः ॥

अलमन्यास्वधिरभान्तिर्गृह्यतां विबुधैरिह ।

विन्दुसन्दीपनाभ्यासे युक्तिमौक्तिकपङ्क्तयः ॥

Colophon. इति श्रीमधुसूदनसरस्वतीशोधरसरस्वतीपूज्यपादशिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचा-

र्यश्रीपुरुषोत्तमसरस्वतीविरचितो विन्दुसन्दीपनाख्यो ग्रन्थः समाप्तः ।

विषयः । श्रीमधुसूदनसरस्वतीकृतसिद्धान्तविन्दुग्राह्यान् ।

No. 680. भावार्थदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 84. Lines, 12—13 on a page, Extent, s'lokas. Character, Bengali. Date S. 1909. Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Bhāvártha-dīpikā. A commentary on the *Bhagavad-gitā.* By Mukunda Dāsa.

Beginning. श्रीमुकुन्दं नमस्कृत्य तदामेन विनिर्मिता ।

गीतायाः शास्त्रसारायाः भावार्थस्य प्रदीपिका ॥

वितनुतां सतां मोदं साधकानां विमुक्तिदा ।

यस्य देवस्य दामोऽहं स एव शरणं मम ॥

युद्धार्थं कुरुत्तेवं गतानां कौरवपाण्डवानां वृत्तं व्यासप्रसादेन लब्धदिव्यदृष्टिं
स्वस्मृतं सञ्जयं प्रति धृतराष्ट्रः पृष्ठवानिति जनमेजयं प्रति वैशम्पायनो दर्शयति,
धृतराष्ट्र उवाचेति ।

End. शरणागतदोनार्त्तपरित्राणपरायणः ।

यः प्रसिद्धः स एवास्मै मम त्राणपरायणः ॥

Colophon. इति श्रीमुकुन्दविरचितायां भगवद्गीताया भावार्थदीपिकायामष्टादशाध्यायः ।

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No. 681. भागवतप्रकाशः ।

Substance, English paper. Folia, 14. Lines, 10 on a page. Extent, 296 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamāna, Bābu Hitalāla Mis'ra. Appearance, new. Poetry. Incorrect.

Bhāgavataprákāśa. An exposition of the doctrine of faith as an element of devotion, as elaborated in the *Bhāgavata Purāṇa.* By Priyādāsa.

Beginning. वन्दे सुवृन्दारकवृन्दवन्द्यं वृन्दाटवीकुञ्जविराजमानं ।

वेदैश्च सर्वैरनुगोयमानं श्रीराधिकावल्लभमिष्टदेवं ॥

हृदब्जं स्वीयानां विकसति समन्ताद्यदुदयाग्निश-

तुल्या माया कुहकवदना याति शमनं ।

कुमार्गस्यालोको भवति तमसु व्यासतनयं

नमसो भास्वन्तं सकलहितरूपं गुरुवरं ॥

नत्वा मुञ्जभोगवताङ्घ्रिरण्णपुंसः समस्तार्थसुमिद्धिहेतून् ।

कुतर्कमायावरणं निवार्य करोम्यहं भागवतप्रकाशं ॥

	अथ खलु भक्तिरेवेनं नयति भक्तिरेवेनं दर्शयति भक्तिवशः पुरुषो भक्तिरेव भूयसीत्यादियुतिवाक्येभ्यो भक्त्या सामभिजानातीत्यादि ।
End.	अथं सदा भागवतप्रकाशः प्रकाशतां श्रीहरिभक्तिसार्गं । धुनेतु धान्यां (?) हृदयान्धकारं तनेतु साधुषु सुखं सदैव ॥
Colophon.	इति श्रीमद्भागवतरसरसिकहृदयवृद्धानन्दकन्दश्रीसदपदारविन्दामन्दमकर- न्दमधुव्रतानुव्रतप्रियादासकृतः श्रीभागवतप्रकाशः सम्पूर्णः ।
विषयः ।	श्रीमद्भागवतगूढार्थविवरणं ।

No. 682. मण्डलब्राह्मणोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page.
Extent, 76 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose.
Correct.

Maṇḍala-bráhmaṇa Upanishad. An Upanishad on the adoration of
the spirit of the sun as the supreme deity, the mode of meditating on
it, and the fruit thereof.

Beginning. ॐ यदेतन् मण्डलं तपति तन् मद्भत् उच्यते ता ऋचः स ऋचां लोकोऽथ यदेत-
दूर्ध्वदीप्यते तन् मद्भ्रातृ तानि समानानि स साम्नां लोकोऽथ य एष एतस्मिन्
मण्डले पुरुषः सोऽग्निस्तानि यजूंषि यजुषां लोकः ।

End. स एष एव सत्युर्य एष एतस्मिन् मण्डले पुरुषो यथायं दक्षिणेक्षपुरुषः (?) स एष
एवंविदात्मा भवति स यदैवं विदत् स्वालोकात् प्रैत्यथैतमेवात्मानमभिसम्भवति
सोऽमृतो भवति सत्युर्द्युर्म्यात्मा (?) भवति ॥

Colophon. इति मण्डलब्राह्मणोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । सूर्यमण्डलमुपलक्ष्यैक्याध्यात्मविद्याकथनं, तद्भ्यानं, फलश्रुतिश्च ।

No. 683. सन्न्यासपद्धतिः, सन्न्यासविधिः, वा विरजापद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines 11—17 on a page.
Extent, 121 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Sannyāsa-vidhi, alias *Sannyāsa-paddhati*, alias *Virajā-paddhati*.

A manual for the performance of the ceremonies necessary for assuming the condition of a Sannyāsi. The work is attributed to S'aunaka, but it is apparently a compilation.

Beginning. अथ स्नानादिकं कृत्वा निमन्त्रितान् ब्राह्मणान् आहूय पादौ प्रक्षाल्याचम्य
प्राङ्मुखोऽपविश्य विष्णुस्मरणपूर्वकं प्राणायाममितिथिप्रवणञ्च (?) कृत्वा सत्सद्ग्रा-
साङ्गभूतनान्दीमुखयाङ्गमहं करिष्ये इति सङ्कल्प्य वेतालाद्येत्यादिभिरक्षतै-
र्भूमिशोधनं कृत्वा ।

End. गुरोर्वाक्यं कार्यं गुरुसमीपे स्यात्तथं । न गुरोरवधीरणं कार्यं ॥

Colophon. इति शौनकप्रोक्तः सद्ग्रासविधिः समाप्तः ।

विषयः । सद्ग्रासपरिग्रहणविधिकथनं ।

No. 684. प्रकीर्णमन्त्रोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Line, 14—15 on a page. Extent, 33 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, New. Verse. Correct.

Prakírnamantra Upanishad. Minor mystic mantras for the adoration of the Supreme Soul, and the advantages of worshipping therewith.

Beginning. ॐ सर्वेषां खलु भूतानां आत्मा सत्ये प्रतिष्ठितः ।

तेनात्मानमनर्ज्जय न किञ्चित् पापमिच्छति ॥

आत्मसत्यात्मसाक्षी यः सतां बन्धुः प्रतापवान् ।

स पापानि न कुरुते यस्यात्मा भवति प्रियः ॥

जायत्येको द्वियत्येको अत्रायत्येकः शुभाशुभं ।

सर्वभूतात्मभूतेभ्यः सम्यग्भूतानि पश्यति ॥

End. इन्द्रं सिद्धं वरुणमग्निमाङ्गरथो दिव्यः ससुपर्णो गरुत्मान् ।

एकं सद्विप्रा बहुधा वदन्ति अग्नीयमं सातर्त्विजानमाहुः ॥

Colophon. एते प्रकीर्णमन्त्राः समाप्ताः ।

विषयः । अध्यात्मविषयकमन्त्राः ।

No. 685. दक्षिणकालिकासहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6—7 on a page. Extent, 367 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma, Dháká, Rámachandra Chakravartí. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Dakṣiṇakālikā-sahasranāma-stotra. A hymn in praise of a form of Durgá named Dakṣiṇa-kāliká, in which a thousand epithets are strung in verse. The work professes to be a part of the Kālikula-sarvasva, a Tántric compilation. Almost all the leading divinities of modern Hinduism have hymns of this description sung in their praise. The epithets are usually accepted as so many names of the divinity.

Beginning. कथितोऽयं महासन्तः सर्वसन्तोत्तमोत्तमः ।

यमासाद्य मया प्राप्तमेतत्पर्यपदमुत्तमम् ॥

संयुक्तः परया भक्त्या यथोक्तविधिना भवान् ।

कृतमत्यर्थं देव्यास्त्रैलोक्यविजिगीषया ॥

End. श्रीमत्सुदुर्भक्तिपूर्वकमहाकालीपराध्यायिनो

मुक्तिर्भक्तिलयमुत्तिपरा भक्तिः करस्यायिनी ॥

Colophon. इति श्रीकालीकुलसर्वस्वे शिवपरशुरामसंवादे श्रीदक्षिणकालिकासहस्रनाम-
स्तोत्रं समाप्तम् ।

विषयः । दक्षिणकाल्याः सहस्रनामकथनं । पूर्वं यदुक्तं, तन्महाकालसंवादयुक्तम् । इदं
परशुरामसंवादवत् ।

No. 686. हरिनामोपनिषत्, वा कलिसन्तरणोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 6—11 on a page. Extent, 27 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mís'ra. Appearance, new. Prose. Correct.

Harināma Upanishad, alias *Kālisantarana Upanishad*. An apocryphal Upanishad affiliated to the Atharva Veda in which the word *Hari*, a name of Vishṇu, is described as the only specific for salvation in the present Kali age. It professes to have been first imparted by Brahmá

to Nárada; but from its language and style, it appears to be a very modern composition, probably not so old as the time of Chaitanya.

Beginning. द्वापरान्ते नारदो ब्रह्माणं प्रतिजगाम कथं नु भवयोगं पर्यटन् कलिं सन्नरेय-
मिति । स होवाच । साधु श्रेयोऽस्मि सर्वश्रुतिरहस्यं गोप्यं तत् शृणु देन कलिं
संसारं तरिष्यसि, भगवदादिविष्णोर्नारायणस्य नाम्नेति । नारदः पुनः पप्रच्छ
किं नामेति । स होवाच । हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे । हरे कृष्ण
हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे ।

इति षोडशकं नाम्नां कलिकलुषनाशनं ।

नातः परतरोपायः सर्ववेदेषु दृश्यते ॥

End. स्वधर्मपरित्यागपातस्यः शुचितामाम्नायात् सद्यो मुच्यते सद्यो मुच्यते ।

Colophon. इत्यर्थवर्णोपनिषदि हरिनामोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मनारदकथोपकथनप्रसङ्गेन हरिनामसाक्षात्सं स्मृतिः ।

No. 687. समञ्जसा वृत्तिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 109. Lines, 20—21 on a page. Extent, 3052 s'lokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Correct.

Samanjasáveritti. Annotations on the original aphorisms of the Vedánta. By Anupanáráyaṇa Tarkas'íromañi.

Beginning. ब्रह्मजिज्ञासा । सूत्रार्थसूत्रकृद्भाष्यकृद्गुरुस्मृतिममञ्जसां ।

वृत्तिं श्रोमान् वक्तव्यनूपनारायणशिरोमणिः ॥

समन्वयविरोधसाधनफलान्यथायार्थाः । तात्पर्यनिर्णायकन्यायसूत्रकलाद् ब्रह्म-
विचारात्मकशास्त्रस्य स्वार्थनिर्णयापेक्षत्वात् श्रुतीनां समन्वयादिविचारापोद्घात-
कत्वादस्य सूत्रस्य चात्र सङ्गतिः ।

End. कायेन मनसा वाचा यत् किञ्चित् सुकृतं कृतं ।

कर्तव्यं क्रियमाणं वा सर्व्वं कृष्णार्पितं पुरा ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णद्वैपायनाभिधानमहर्षिवेदव्यासप्रेतजयाख्यब्रह्मसूत्रे श्रीमदनूपना-
रायणतर्कशिरोमणिभट्टाचार्यविरचितायां समञ्जसायां वृत्तौ चतुर्थध्याय
चतुर्थपादः । समाप्तस्यायं ग्रन्थः ।

विषयः । ब्रह्मसूत्रस्य व्याख्येयं ।

No. 683. तत्त्वसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper .Folia, 54. Lines, 17—22 on a page. Extent, 1930 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vasur Bājāra, Dhākā, Dīnabandhu Gosvāmī. Appearance, old. Prose. Correct.

Tattvasaṅgraha. A Vaiṣṇavite exposition of the Vedānta doctrine. By Rādhāmohana Gosvāmī Bhaṭṭācārya, of the family of Advaita, the colleague of Chaitanya. The work is divided into two parts, the first comprising 8 chapters, and the second 6. Contents : First Part, I. Introduction. II. Tattva defined. III. Creation. IV. The influence of Prakṛitī on creation. V. VI. VII. The nondual theory and its varieties. VIII. Creation according to the Tridandis. Second Part, I. Introduction. II. Pratishṭhā. III. Meaning of the word Bhagavat. IV. The sātva theory. V. The suddhatattva theory. VI. Reconciliations of the different theories.

Beginning. श्रीमद्द्वैतवंशेन राधामोहनशर्म्मा ।

प्रणम्य राधिकाकान्तं क्रियते तत्त्वसङ्ग्रहः ॥

अथ तत्त्वनिर्णयः ।

तच्च परापरभेदेन द्विविधं । तत्रायमाह, प्रथमे—

“वदन्ति तत् तत्त्वविदस्तत्त्वं यज्ज्ञानमद्वयं ।

ब्रह्मन्ति परमास्तेति भगवानिति शब्दयुते” ॥

अद्वयं सजातीयनिष्ठाभावप्रतियोगिज्ञानं स्वप्रकाशरूपं तत्त्वं परमार्थमद्वयम् ॥

End.

अत्राप्युद्देशं श्रीकृष्णप्रेममेवादिकं फलं न तु सम्भोगादि । तत्फलस्य न्यूनत्वात् सम्भोगाकाङ्क्षायाभैकान्तिकभक्तित्वानुपपत्तेरित्यादिकमालोचनीयम् ।

Colophon.

इति कलिद्युगपावनावतारश्रीमद्द्वैतवंशश्रीराधामोहनगोखामिभट्टाचार्यकृत-
तत्त्वसङ्ग्रहः समाप्तः ।

विषयः ।

पुस्तकमिदं पूर्वोत्तरभागद्वयेन विभक्तं परिसमाप्तिं गतञ्च । तत्र पूर्वभागे ।

१, विभागरम्भः । २, तत्त्वनिर्णयः । ३, छट्प्रक्रिया । ४, प्रकृतिः ।

५, अद्वैतवादिसमम् । ६, विशिष्टाद्वैतवादिसमम् । ७, त्रिदण्डिनां द्वैताद्वैत-

वादिनां समम् । ८, तन्मते छट्प्रक्रमश्च । उत्तरविभागे—१, उत्तरविभागरम्भः ।

२, प्रतिष्ठा । ३, भगवत्शब्दार्थः । ४, सात्वतमत्तं । ५, शुद्धसत्त्वं । ६, मतस-

मन्वयश्च ।

No. 689. अद्वैतमकरन्दः, सटीकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 16—18 on a page. Extent, 518 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Advaitamakaranda. A Vedánta treatise on the nondual theory, in verse. By Lakshmídhara Kaví. Attached to it is a commentary on the text by Svayamprakás 'a Yatí, the disciple of Kaivalyánanda Yogindra.—Hall's *Contributions*, 102.

Beginning. (मू०) कटाक्षकिरणवान्ननमन्मोहाश्रये नमः ।

अनन्तानन्दकृष्णाय जगन्मङ्गलमूर्त्तये ॥ १ ॥

अहमस्मि सदा भामि कदाचिन्नाहमप्रियः ।

ब्रह्मैवाहमतः सिद्धः सच्चिदानन्दलक्षणः ॥ २ ॥

(टी०) नित्यं निरन्तरानन्दचिह्नं ब्रह्मनिर्णयः ।

श्रुत्या तर्कानुभूतिभ्यामहमस्मद्वयं परं ॥ १ ॥

अम्बागृहीतवामार्द्धं वन्दे चन्द्रकलाधरं ।

लावण्यमधुरासारं कारुण्यरसवारिधिं ॥ २ ॥

End. (मू०) लक्ष्मीधरकवेः स्रुक्तिशरदभोजसम्भृतः ।

अद्वैतमकरन्दायं विद्वद्भुञ्जैर्निर्णीयतां ॥

इति श्रीलक्ष्मीधरपण्डितविरचिताद्वैतमकरन्दः समाप्तिसमस्तः ।

(टी०) ब्रह्मानन्दरमाखादमिच्छद्भिविबुधेक्षितैः ।

रसाभिञ्जिका क्षेपा परिशील्या सदादरात् ॥

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्यकैवल्यानन्दयोगीन्द्रपादकमलभङ्गायमानख्य-
म्प्राकाशाख्ययतिविरचिताऽद्वैतमकरन्दव्याख्या रसाभिञ्जिका नाम समाप्ति-
समस्तः ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

No. 690. परमास्तुतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, —13 on a page. Extent, 155 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Paramámṛita. A Vedántic disquisition on the supreme soul, and the mode of adoring him. By Mahádevendra Sarasvatí, a disciple of Prajñánendra.

Beginning. प्रज्ञानमेकं ब्रह्मेव वासुदेवोऽच्युतः शिवः ।

इत्यादिनामधेयेयत् तस्मै ज्ञानात्मने नमः ॥ १ ॥

अथ परागदृष्टिविषयप्रवणानां शास्त्रेण पूर्वाचार्यैश्च शिञ्चितं कथमिति चेत्
उच्यते, शृणु यस्त्वात्मबुद्धिः कुणपे विधातुके सुधीः कलत्रादिषु भाग्यसत्यधीः ।
यस्तीर्थबुद्धिः मल्लिलेषु कर्हिचिज् जनेष्वभिज्ञेषु स एव गोखरः ।

End. काश्यां परमास्तुताख्यं प्रकरणमिदं सुष्टु सङ्गृह्य कृतम्

श्रीमुखसंवत्सरेऽस्मिन् सुरगुर्वर्द्धमाघकृष्णे दशम्यां ।

धृत्या नत्वा गुरुणां विकशितप्रभुदर्पितं तच्छिवाया-

नेन प्रीणातु देवा सम धीविलसत्पूर्णप्रत्यक्सरूपः ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमत्प्रज्ञानेन्द्रगुरुवर्यपूज्यपादशिष्यमहा-
देवेन्द्रसरस्वतीसङ्गृहीतं परमास्तुताख्यप्रकरणं सम्पूर्णं ।

विषयः । अथात्मविद्यावभासः ।

No. 691. ब्रह्मसंहिता, मटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 18 on a page. Extent, s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kárgjitolá, Dháká, Bábu Krishnagovinda Ghosha. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Brahma Saṁhitá. An epitome of a large work of this name on the divinity of Kṛishṇa, with a metrical commentary. By Rupá, brother of Vallabha and Sanátana, immediate followers of Chaitanya.

Beginning. ईश्वरः परमः कृष्णः सच्चिदानन्दविग्रहः ।

अनादिराशिर्गोविन्दः सर्वकारणकारणं ॥

सहस्रपत्रं कमलं गोकुलाख्यं सहस्रपदं ।

तत्कर्णिकारं तद्दुधाम तदनन्तांशसम्भवम् ॥

(टी०) श्रीकृष्णरूपमहिमा मम चित्ते महोदयतां ।

यस्य प्रसादाद् व्याकर्तुमिच्छामि ब्रह्मसंहितां ॥

दुर्ज्ञानापि युक्तार्था सुचिरादपिणाडकृतिः ।

विचारे तु मयात्र स्यादपिणां स ऋषिर्गतिः ॥

यद्यप्यथायशतयुक् संहिता सा तथाप्यसौ ।

अध्यायः स्वरूपत्वात् तस्याः सर्वाङ्गतां गतः ॥

End.

अध्यायशतसम्पन्ना भगवद्ब्रह्मसंहिता ।

कृष्णपनिषदां सारैः संहिता ब्रह्मणेदिता ॥

इति श्रीब्रह्मसंहितायां भगवत्सिद्धान्तमङ्गघ्ने मूलसूत्राख्यः पञ्चमोऽध्यायः ।

(टी०) सनातनसमो यस्य ज्ञायान् श्रीमान् सनातनः ।

श्रीवक्त्रभानुजः सोऽसौ श्रीरूपो जीवसद्गतिः ॥

Colophon.

परिसमाप्तिस्त्रचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः ।

श्रीवासुदेवस्य ब्रह्मताप्रकाशिनी दृष्टद्वयब्रह्मसंहिता विद्यते । तत्प्रतिपादमात्र-
द्योतिकासौ मङ्गच्छिप्ता ब्रह्मसंहिता इष्य श्लोकात्मिका च ।

No. 692. पञ्जवदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines 6—7 on a page. Extent, 196 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma, Dhākā, Bābu Vrindāvanachandra Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Pullavādīpikā. A short treatise on incantations for killing, subjugating, and bewitching rivals, &c. By Śrīkṛṣṇa Vidyāvāgīśa Bhaṭṭācārya.

Beginning. कृष्णं देवीं नमस्कृत्य तथा त्रिपुरसुन्दरीं ।

भद्रकालीं च देवेशीं तथा षट्कर्मादेवताम् ॥

श्रीकृष्णविद्यावागीशभट्टाचार्येण धीमता ।

क्रियते विदुषां प्रीत्यै कृता पञ्जवदीपिका ॥

क्रोधाज् ज्वलन्तीं ज्वलनं वहन्तीं दृष्टिं दहन्तीं दितिजं यसन्तीं ।

भोमं नदन्तीं प्रणमामि कृष्णं रोहयमानां क्षुधोपकेशीम् ॥

End.

निवेद्य पिष्टपानादि तत्फलानि तथा तथा ।

Colophon.

परिसमाप्तिस्त्रचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः ।

सारणमोहनादिविधिकथनं ।

No. 693. वेदस्तुटिका ।

Substance, country yellow paper. Folia 31. Lines, 17—18 on a page. Extent, 2093 s'lokas. Character. Nágara. Date S. 1920. Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vedastuti Tíká. Annotations on the Tenth Book of the Bhágavata Purána, in accordance with the exposition of S'ridhara Sámí. By Chakra Chuḍámaṇi.

Beginning. सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायक्तिष्टकर्मणे ।

नमो वेदान्तवैशाय गुरुवे बुद्धिसाक्षिणे ॥

अथ श्रीवेदन्तुतिष्याख्या योधरपूज्यपादैर्यो कृता मेव तदनुकूलाधिकपदकदम्ब-
संवर्द्धिता व्यक्तार्था यथा स्यात् तथा स्त्रियोनां सुखबोधाय मयाव लिख्यते ।

End. दन्दारण्ये निकुञ्जस्थः कविचूडामणिर्द्विजः ।

श्रुतिस्तुतिश्रुतिष्यामकरोत् सर्वसम्पत्तां ॥

Colophon. इति श्रीवेदस्तुटिका चक्रचूडामणिकृता समाप्ता ।

विषयः । श्रीमद्भगवत्तद्वैशम्पयनान्तर्गतश्रुत्यध्यायव्याख्यानं ।

No. 694. कुजिकातन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 33. Lines, 4 on a page. Extent, 453 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma, Dháká, Bábu Kásinátha Chakravartí. Appearance, old. Verse. Incorrect, and defective.

Kujjiká Tantra. This is an original Tantra; but the MS. was in so disordered a state, that the Paṇḍit who examined it, could not make much of it. According to his report, the MS. comprises fourteen paṭalas, of which the first treats of the faults of women; 2nd the worship of Raktamátriká; 3rd the purification of the centres of the body; 4th worship of Shashṭhí, the protectress of new born infants; 5th worship of Dánkura-kumára; 6th worship of Jayakumára; 7th infructuousness in man; 8th directions for bathing; the rest unintelligible.

Beginning. अथदं सम्प्रवक्ष्यामि कुञ्जिकातन्त्रमुत्तमं ।

रक्तमात्री च षष्ठी च डाङ्गुरा जयकुमारकः ॥

चतुर्विधः बाधकः स्यान् मुनिभिः परिकीर्तितः ।

तेषां स्वभावं वक्ष्यामि यथाशास्त्रं निशमय ॥

एतेषां सकलं कार्यं जनैः मन्त्रतिकाङ्क्षिभिः ।

निःशरणं स्थापनञ्च बलिदानं विशेषतः ॥

कर्त्तव्यं गुरुवाक्येन ज्ञात्वा शास्त्रस्य लक्षणं ।

चतुर्विधो बाधकः स्याज् जायते ऋतुकालतः ॥

End. सिद्धिं गुरु श्रीरामेर आज्ञा ।

Colophon. इति कुञ्जिकातन्त्रे देवीश्वरसंवादे चतुर्दशः पटलः समाप्तः ।

विषयः । अथेवं विष्टङ्गुला दृश्यते । यद् वङ्गलाभाषया ग्रन्थशेषवाक्यकथनं । परन्तु

अस्य विषयाः शुभा इति लिखितोऽयं ग्रन्थः । विषयास्तु यथा—

१, प्रथमपटले स्त्रीदोषलक्षणं । २, द्वितीये रक्तमातृकापूजा । ३, नाडीशुद्धिः ।

४, षष्ठीदेवोपूजा । ५, डाङ्गुरकुमारपूजा । ६, जयकुमारपूजा । ७, पुं-

बन्ध्यात्वप्रशमनं । ८, स्नानविधिः । एतत्प्रभृतयः ।

No 695. कृत्यकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 131. Lines, 6 on a page. Extent, 2848 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma Dhākā, Kāśinātha Chakravartī. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kṛityakaumudī. A compilation on Smṛiti rites. By Jagadānanda. The account furnished of the MS. by the Paṇḍit who examined it, is imperfect.

Beginning. नत्वा दिनपतिं पुंषां चतुर्गफलप्रदं ।

धीरः श्रौजगदानन्दो निर्ममे कृत्यकौमुदीं ॥

इह खलु सकलेषु कर्मसु कालशुद्धिरावश्यकी । सा च मुनिभिरशुद्ध(?)-

भिन्नतथैव निरुक्तानि प्रथमं कालशुद्धिरव निरुच्यते ।

तत्र शुद्धिदोषिकायां । गुर्वादित्ये गुरौ भिन्ने नष्टे शुक्ले मलिस्तुचे ।

याम्यायने चरौ सुप्ते सर्वकर्मणि वर्जयेत् ॥

End. जातः कनकरेखायां कृष्णपादाब्जपट्टपदः ।
 नमः सर्वेषु धोत्रेषु परनिन्दापराङ्मुखः ।
 धीरः श्रीजगदानन्दो निर्मम कृत्यकौमुदी । समाप्तायं ग्रन्थः ॥
 विषयः । विवाहादिकर्मणां दिवसशुद्धादिकथनं ।

No. 696. रथयात्राप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 5 on a page. Extent, 84 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma, Dhākā, Vrindāvanachandra Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Rathayātrā Prayoga. A manual for the performance of the ceremonial rites necessary to be observed before taking out an image of Viṣṇu, particularly Jagannātha, for airing on a car on the 2nd of the waxing moon in the month of Aśhādha, June-July.

Beginning. पूर्वदिने अधिवामं कृत्वा अपरदिने कृतप्रातःकृत्यः कृतनित्यक्रियो यजमानः
 पूर्वमुख आचम्य स्वस्तिवाचनपूर्वं सङ्कल्पं कुर्यात् ।
 End. इति सुत्वा प्रणम्य दक्षिणाच्चिद्रावधारणं कुर्यादिति रथयात्राप्रयोगः, समाप्तः ।
 विषयः । रथयात्राविधिः ।

No. 697. शारोरकसूत्रार्थसङ्ग्रहः ।

Substance, English paper. Folia, 54. Lines, 7—10 on a page, Extent 2058 ślokaś. Character, Bengali. Date, SK. 1770. Place of deposit, Sūtrapura, Dhākā, Bhagavānachandra Chakravartī. Appearance, new, Prose. Correct.

S'āraka-sutrārtha-saṅgraha. A commentary on the Vedānta Sūtras of Vyāsa. By Rādhāramaṇadāsa Gos'vāmī, son of Govardhana-lāla Gos'vāmī.—This work is from the pen of a Dacca Pandit of no repute.

Beginning. श्रीराधारमणं नत्वा राधारमणदासकः ।

ब्रह्मसूत्रप्रवेशाय कुर्वे सूत्रार्थसङ्ग्रहं ॥

अथातो ब्रह्मजिज्ञासा । कर्मज्ञानानन्तरं कर्मणामल्पास्थिरफलत्वाद् ब्रह्मभ्यान
 कर्तव्यं ।

- End. अनादृतिः शब्दादनादृतिः शब्दात् ॥ २२ ॥ इति चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः
पादः समाप्तः ॥
(टी०) भाष्यालोचनसालस्यैर्वैष्णवैः शास्त्रसम्मतः ।
सूत्रार्थसङ्ग्रहः पाथः पाठनीयो मुकुटमुकुटः ॥ ४ ॥
- Colophon. इति श्रीगोस्वामिगोवर्दनलालतनूजराधारमणदासगोस्वामिकृते शरीरक-
सूत्रार्थसङ्ग्रहे चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थपादः समाप्तः ॥
- विषयः । ब्रह्मसूत्रव्याख्यानं ।

No. 698 परमार्थसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 10—20 on a page.
Extent, 180 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit
Vasur Bájára, Dháká, Dínabandhu Gos'vámí. Appearance, old. Prose,
Generally correct.

Paramárthasára. Eighty-five verses in the Árya metre on the
elements of the Vedánta, apparently an imitation of the *Sáñkhya Káriká*
of Ís'vara kṛishṇa. By Sesha Nága.

- Beginning. अयक्तादण्डमभूदण्डाद् ब्रह्मा ततः प्रजासर्गः ।
मायामयो प्रवृत्तिः संह्रियत इयं पुनः पुनः(?) ॥
मायामयोऽप्यचेता गुणकरणगणः करोति कर्माणि ।
तदधिष्ठाता देहो सचेतनोऽपि न करोति किञ्चिदपि ॥
- End. वेदान्तशास्त्रमखिलं विलोक्य शेषोऽखिलाधारः ।
आर्यापञ्चाशीत्या वबन्ध परमार्थसारमिदं ॥
- Colophon. इति श्रीशेषनागविरचितः परमार्थसारः समाप्तः ।
- विषयः । वेदान्तार्थसारनिरूपणं ।

No. 699. निगमलता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 8 on a page,
Extent, 784 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit.
Vanagrâma, Dháká, Rámachandra Chakravartí. Appearance, old. Prose.
Correct.

Nigamalatá. A Tántric compilation on the attainment of perfec-
tion through the adoration of women, according to the Kuláchára
system. The MS. is incomplete, the first three chapters being
wanting.

Beginning. (द्वितीयपटलपर्यन्तं नास्ति । चतुर्थपटलान्तं)

श्रीपार्ष्वत्युवाच । इतोऽधिकं महादेव सङ्क्षेपात्कृणु यत्नतः ।

जातिविचारणं वाच सधर्मा विधर्मा विना ॥

वृद्धां वा शैवनाम्नशां कुत्सितां नास्ति वत्सल(?) ।

शक्तेर्दर्शनमात्रेण शाक्तानान् महोत्सवम् ॥ इत्यतो विद्यते ॥

End. कवचं वा तदर्द्धं वा तदर्द्धं वा सचेत्यर ।

जानाति स गुरुः साक्षान् सत्समस्तत्समाऽपि वा ॥

इति निगमस्तुतायां पार्वतीश्वरसंवादे पञ्चविंशतितमः पटलः । समाप्तस्यायं ग्रन्थः ।

विषयः । अत्र सर्वत्र नायिकासाधनव्यवस्था, तन्मन्त्राणि च विद्यन्ते ।

No. 700. अद्वैतामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 14—15 on a page. Extent, 776 ślokaś. Character, Nāgara. Dated S. 1807. Place of deposit, Mānakara, Bardhamāna, Bābu Hitalāla Mis'ra. Appearance, old. Verse. Correct.

Advaitāmṛita. The preeminence of the Vidānta as a means of salvation. By Jagannātha Sarasvatī, disciple of Harihara Sarasvatī. The subject of the work is treated in the form of a dialogue. Vivekāsrama Yāti, or the saint of the hermitage of dispassion, in course of his search for a peaceful hermitage, encounters Chittavrittī, (mind), who calls herself his elder sister, and enters into conversation on the subject of salvation. The work is divided into five kavala or mouthfuls of nectar. Contents: I introduction. II Ātma defined, its character. The power of the Godāvāri, and other rivers to afford salvation; the story of Andhaka. III Proofs of the felicitous character of the soul. IV. Impermanence of worldly pleasures, and nonduality of the soul. V. The difference between spirit, and matter; a quotation on the subject from the Chhāndogya Upanishad. Dr. Hall states (Contributions, p. 14) that the work "purports to have been written for the use of one Vivekāsrama;" that personage, however, is entirely imaginary, and plays the part of the tutor and not the taught.

Beginning. हरिहरसरस्वती यद्गुरोः परमहंसानां ।

स जगन्नाथपदेत्तरसरस्वतीशब्दसंवेद्यः ॥ १ ॥

कर्मादिकण्डालङ्कारं सारं वेदान्तवारिधेः ।

रचयत्यमलं ग्रन्थमद्वैतामृतसञ्ज्ञकं ॥ २ ॥

आसीत् यतिवरः कश्चिद् विवेकाश्रमसञ्ज्ञकः ।

यत्प्रसादेन बहवो मुक्तिमार्गमुपागताः ॥ ३ ॥

End. जिताहारो जितक्रोधो जगन्नाथसरस्वती ।

तेनायं रचितो ग्रन्थो अद्वैतामृतसञ्ज्ञकः ॥

एतस्य कवलान् पञ्चाशन्नाम्नाद्वतां गताः ।

अमृततलं प्रयान्थाशु विबुधा यतिसत्तमाः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यहरिहरसरस्वतीप्रियशिष्यश्रीजगन्नाथसर

स्वतीविरचिताद्वैतामृते पञ्चमः कवलः समाप्तः ॥

विषयः । अध्यात्मविद्याभ्यासः ।

No. 701. प्रवासकृत्यम् ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 160 s/lokas. Character, Nāgara. Date of compilation, S. 1663; that of MS. S. 1739. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Correct.

Pravāsakṛitya. The duties of a Sāgnika Brāhmaṇa, driven to a foreign country for the sake of earning a livelihood or other cause. By Gaṅgādhara, son of Rāmachandra.

Beginning. स्वप्रकाशविमर्शाख्यबीजाङ्कुरलतां पराम् ।

शृङ्गाटपीठनिलयां ब्रह्मानन्दमयीं नुमः ॥

धनार्जने तथापत्नौ प्रवासे समुपस्थिते ।

अग्नेर्भारं प्रतिष्ठाप्य पत्रग्रामलिङ्गं धर्मवित् ॥

प्रवसेद्विधिना सम्यक् तत्र कृत्यमिच्छेत् ॥—इत्यादि ।

End. यदत्र सौष्ठवं किञ्चित् तद्गुरोरेव केवलम् ।

यदत्रासौष्ठवं किञ्चित् तन्ममैव गुरोर्न हि ॥ ४८ ॥

संवत् षोडशके विषष्टिसमये वासुनिके माघमे

पूर्णाब्दे रविवासरे दृष्यते मार्त्तण्डके मण्डले ।

श्रीमद्गर्जरामण्डले द्विजयुते श्रीसम्भतीर्थे शुभे
श्रीमत्पाठकरामचन्द्रतनयो गङ्गाधरोऽलोलिखत् ॥ ४९ ॥

Colophon. इति श्रीमन्महायाज्ञिकदीक्षितहरिशङ्करानुगतश्रीमन्महायाज्ञिकपाठकरामचन्द्र-
सूनुगङ्गाधरविरचितं प्रवासकृत्यं समाप्तम् ।

विषयः । धनार्जनार्थं आप्तौ च प्रवामे समुपस्थिते, तत्र साग्निककर्तव्यकृत्यकथनं ।

No. 702 अच्चावाकप्रयोगः ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 38. Lines, 12 on a page. Extent, 750 ślokas. Character, Nāgara. Date, S. 1793. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Achchhāvāka Prayoga. Directions for the performance of the Achchhāvāka rite, which constitutes a part of the Dvādas'āha sacrifice. By the Yājñika Raghunātha, son of Rudra Bhaṭṭa.

Beginning. अथवा द्वादशहस्याच्चावाकप्रयोग उच्यते । तस्य सर्वमग्निष्टोमवत् । द्वादश
दोक्षा । द्वादशेषपदः । द्वादश सुत्याः । एवं षट्त्रिंशदहो वा एष यद् द्वाद-
शहः ।—इत्यादि ।

End. अरुद्रमाम ते वयमरुद्रमाम ते वयोऽश्वेऽमाघाये अग्निमिष्वतेत्यादि समान-
मुक्त्यम् । येश्प्रदोऽस्य राजाऽश्वोऽसौमः । इति तृतीयः पर्यायः । समाप्नो
दयनीयातिरावः ।

Colophon. इति श्रीमद्याचितोपनामकश्रीरुद्रभट्टात्मजयाज्ञिकरघुनाथेन द्वादशहस्याच्चा-
वाकप्रयोगे विरचितः ।

विषयः । द्वादशहोयप्रातःसवनमाध्याह्निसवननादिकर्मानुष्ठानविधिः ।

No. 703. आशौचकाण्डः ।

Substance, country paper, 10 × 5 inches. Folia, 36. Lines, 11 on a page. Extent, 1000 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

A'sauchakāṇḍa. Rules regarding mourning among the different castes. This is a chapter of a great, but scarce, work on the Smṛiti,

called the *Dinakaradyota*. It was commenced by Divákara Bhaṭṭa, son of Rámakrishṇa and grandson of Nārāyaṇa, and completed by his son Vis'ves'vara *alias* Gágá Bhaṭṭa.

Beginning. सारं यच्छ्रुतिशिरसामगोचरं यन्मनोवचसाम् ।

तत् कौश्या वचसां शिक्षापात्रं महे वन्दे ॥ १ ॥

मीमांसैकधुरन्धरः श्रुतिधरो न्यायेपि वागीश्वरः

साहित्यामृतसागरः सुजनतावल्लीरसालद्रुमः ।

यं विद्वन्मणिशेखरो दिनकरः प्राकृत विश्वेश्वरं

तेनाशौचनिबन्धनो दिनकरोद्योतोऽधुना पूर्यते ॥ २ ॥

End. अथापद्य समाध्यन्ननिबन्धानन्ददायिनी ।

शिवच्छत्रपतेर्भूयाच्छिवद्युमणिदीपिका ॥

Colophon. इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटमाणिक्यमरीचिमञ्जरीपुञ्जपिञ्जरितपदद्वन्द्वारविन्दश्रीना-
रायणभट्टस्त्रिरिखनुरामकृष्णभट्टात्मजभट्टदिनकरतनयगागाभट्टापरनामकविश्वेश्व-
रभट्टपरिपूरिते दिनकरोद्योते अशौचकाण्डे द्रव्यशुद्धिविचारः शुद्धोद्योतः
समाप्तः ।

विषयः । आशौचपदार्थनिरूपणं । वर्णाशौचातिक्रान्ताशौचानुगमनाशौचादिविविधस्य-
ताशौचविषयकव्यवस्थाकथनं ।

No. 704. छन्दोगमन्त्रपाठः ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches. Folia 12. Lines, 9 on a page. Extent, 300 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chhándoya-mantrapáṭha. A collection of the Sāma Vedic mantras required to be recited at the Vrashotsarga ceremony.

Beginning. देव सवितः प्रसुवं यज्ञ प्रसुव यज्ञपतिं भगाय दिव्यो गन्धर्वः केतपूः केतं नः
पुनातु वाचस्यतिर्वाचं नः खदतु ॥ १ ॥—

End. माता रुद्राणां दुहिता वस्त्रवस्त्रनां स्वसादित्यानाममृतस्य नाभिः ।

प्रण वोच चिकितुषे जनाय सागामनागामदितिं वधिष्ठ ॥ अभूमत्सृजत ।

Colophon. इति छन्दोगमन्त्रपाठः समाप्तः ।

विषयः । वृषोत्सर्गे पठनीयाः छन्दोगमन्त्राः । अत्र चतुर्दशखण्डाः सन्ति । तत्र तृतीय-
खण्डे न मिलति ।

No. 705. वैयाकरणसिद्धान्तरत्नाकरः ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 99. Lines 11 on a page. Extent, 3275 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vaiyākaraṇa siddhānta ratnākara. A commentary on the grammar called the Siddhānta Kaumudī. By Rāmakṛishṇa Bhaṭṭa. The MS. is incomplete, and contains only a portion of *Subānta* or declension.

Beginning. विश्वेशं सच्चिदानन्दं लक्ष्मीकान्तमजं विभुम् ।

प्रणम्याथ मुनीन्ब्रूवा पाणिन्यादींस्तथागुरुन् ॥ १ ॥

वेदशास्त्रार्थनिष्णातं तातं तिरुमल्लाभिधम् ।

शेषाशेषार्थसिद्धान्तकौमुदोमतिगङ्गराम् ॥ २ ॥

याचिष्यासुर्विधास्येहं रामकृष्णो यथागमम् ।

वैयाकरणसिद्धान्तरत्नाकरमिमं सुधीः ॥ ३ ॥

End. (यतः खण्डितं, तच्छेषो लिख्यते,) अस्मिन् इत्यस्यां दशायां प्रवृत्तायाः पदसञ्ज्ञायाः लुप्तप्रकृतिके प्रत्यये एकदेशविकृतन्यायेन प्रवृत्तौ क्षत्यभावादिति मङ्गल्यः ।

विषयः । सिद्धान्तकौमुदीव्याख्या सुबन्तारम्भस्यादेशप्रत्यययोरिति सूत्रपर्यन्ता ।

No. 706. पद्धतिसङ्ग्रहः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 108. Lines, 8 on a page. Extent, 1900 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Paddhati-saṅgraha. A collection of manuals for the performance of Smṛiti rites. By Bhartrihari Yogindra.

Beginning. दिक्कालाद्यनवच्छिन्नानन्तचिन्मात्रमूर्त्तये ।

स्वानुभूत्यैकमानाय नमः शान्ताय तेजसे ॥ १ ॥

बोद्धारो मत्सरप्रस्राः प्रभविस्त्रयद्रूपिताः ।

अबोधोपहताश्चान्ये जोर्णं मन्ये सुभाषितम् ॥ २ ॥ अत्रपद्धतिरुच्यते ।

End. (यतः खण्डितं तच्छेषो लिख्यते) अस्मिन् संवत्सरे अस्माकं देशे तावद् वरुषो(?) नास्ति । शस्यादिकमधिकमधिकप्रकारेण ।

विषयः । अस्मिन् ग्रन्थे अन्न-विद्वच्-क्षेत्र्यार्थ-सुजन-धैर्य-शील-दैव-शृङ्गार-सम्भोग-सुविरक्त-वसन्ताद्यर्तु-वर्षा-वैराग्य-दृष्ट्या-याज्ञा-दैत्य-कालमहिमा-श्रीर्वादेश्वरसु-ति-संसार-चतुर्थगधर्म विप्रप्रशंसा-कविप्रशंसा-विद्याप्रशंसा-भाग्य-सृज्जन-दुर्ज-नान्यापदेश-सत्सङ्गतिविधिप्रभाव-याचक-लाघव कुपुत्र-धनिक-दरिद्र-पराप-कार-दत्तवस्तु-देश-काल-स्वर्ग-नरक लोभ-नीतिप्रभृतिविविधपदार्थवर्णन विष-यकपद्यसङ्गच्छेति ।

No. 707. स्कन्दपुराणीयपातालखण्डः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 151. Lines, 9 on a page. Extent, 3000 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1799 Sk. 1664. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Skandapurāṇiya Pātāla-khaṇḍa. This name is taken from the colophon of the MS., but it is evidently incorrect. According to the Nārada Purāṇa, the Skanda Purāṇa embraces seven khaṇḍas, viz., 1, Māheśvara; 2, Vaishṇava; 3, Brahma; 4, Kās'ī; 5, Avanti; 6, Nāgara; and 7, Prabhāsa, and none of these includes the subjects treated of in this work. The Padma Purāṇa has a Pātāla-khaṇḍa, but it treats principally of the history of Rāma and of his ancestors, as given in the Raghuvāṇsa, and devotes a great portion of its space to a detailed description of Rāma's horse-sacrifice; whereas this work, although beginning with a eulogium on Rāma's house, notices Rāma but casually, and has nothing to say about his horse-sacrifice. What the correct name of the work is, I cannot ascertain. The contents of the Purāṇas given in the Nārada Purāṇa, do not shew that any part of the Purāṇas treats of the Dharmāranya Kshetra, the principal subject of the work under notice, and I am, therefore, driven to the conclusion that it is either spurious, or an episode of one of the Upapurāṇas, the contents of which are not on record. The MS. includes 32 chapters as follow: 1, Enquiry about the Dharmāranya tīrtha. 2, Origin of its name. 3, Yama performs a penance at the place. 4, Vardhanī, a heavenly courtesan, sent to disturb the penance, and its consequences. 5, Duties of the inhabitants

of Dharmāranya. 6, Srāddha to be performed at a well there. 7, Origin of Brahmā, and the creation of the universe by him. 8, Atreya, Vas'ishṭha and other Gotras and Pravavas. 9, Story of a marriage between a banker of Dharmāranya with a Gandarva nymph. 10, Dedication of a temple to Dharmes'vara by Vishṇu to overcome a Rākshasa who infested Dharmāranya. 11, Assignment of the southern gate of the temple to the protection of Gaṇeśa. 12, The dedication of a temple to Vakulārka. 13, Penance by Hayagriva to beautify his equine face. 14, Story of Hayagriva. 15, Temple of A'nandā Devī. 16, Praise of Śrīmātrī Devī. 17, Story of Karnāta, a Daitya. 18, Praise of Indres'vara, and Jayantes'vara. 19, The sacred pools of Dharmāranya described. 20, Genealogy of Bhattārikā, Chhatrá, and Ambikā. 21, The celestial guards of Dharmāranya. 22, Investment of the place by Daityas. 23, Anecdotes of Rāma, and his pilgrimages. 25, Rāma requested by the Devī to repair the sacred temples of the place. 26, Land grants by Rāma recorded on copper plates. 27, Sacrifices performed by Rāma at the place. 28, Characteristics of the Kāli Yuga, and anecdotes of Kumārāpūla. 29, Resumption of lands granted to Brahmanas by Rāma, and Hanumana's imprecations on the subject. 30, The aforesaid resumed lands restored. 31, Disputes among the donees. 32, Account of the donees, and who they were in their former births; merit of hearing this Purāṇa.

Beginning. जयति रघुवंशतिलकः कौशल्याहृदयनन्दनो रामः ।

१ दशवदननिधनकारी दाशरथिः पुण्डरीकाक्षः ॥ १ ॥

धन्यायेध्या दशरथद्वयः सा च मातापि धन्या

धन्यो वंशो रघुकुलभवा यत्र रामावतारः ।

धन्या वाणी कविवरमुखे रामनामप्रपन्ना धन्यो

लोकः प्रतिदिनमसौ रामवृत्तं शृणोति ॥ २ ॥

नेमिपेनिमिपक्षेत्रे ऋषयः शैनकादयः ।

सत्रं स्वर्गाय लोकाय सहस्रसमासत ॥ ३ ॥

एकदा सूतमायान्तं दृष्ट्वा तं शैनकादयः ।

परं हर्षसमाविष्टाः पुनर्नैकचेतसा ॥ ४ ॥

चित्राः श्रोतुं कथास्तत्र परिवव्रुस्तपस्विनः ।

अथ तेषूपविष्टेषु तपस्विषु महात्मसु ॥ ५ ॥

निर्दिष्टमासनं भेजे विनयल्लोमहर्षणिः ।

सुखासीनन्तस्तं च विश्रान्तमुपलक्ष्य च ॥ ६ ॥

अथाष्टच्छ्ले ऋषयः काश्चित् प्राप्तावयन् कथाः ।

पुराणमखिलं तात पुरातेऽधीतवान् पिता ॥ ७ ॥

कच्चित् त्वमपि तत्सर्वमधीषे लौमहर्षणे ।

कथयस्व कथां सूत पुण्यां पापतिस्त्रदनीम् ॥ ८ ॥

End.

इदमाख्यानकं सर्वं कथितं पाण्डुनन्दन ।

यच्छ्रुत्वा गोसहस्रस्य फलं प्राप्नोति मानवः ॥

अपुत्रो लभते पुत्रान् निर्धनो धनवान् भवेत् ।

रोगो रोगात् प्रमुच्येत बद्धो मुच्येत बन्धनात् ॥

विद्यार्थी लभते विद्यामुत्तमां कर्मसाधनीम् ।

तीर्थयात्राफलं तस्य कोटिकन्याफलं भवेत् ॥ ८३ ॥

यः शृणोति नरो भक्त्या नारी वाथ नृपोत्तम ।

निरयं नैव पश्येत् स एकोत्तरश्नैः सह ॥ ८४ ॥

शुभे देशे निवेश्याथ लौमवस्त्रादिभिस्तथा ।

पुराणपुस्तकं राजन् प्रयतः शिष्टसम्मतः ॥ ८५ ॥

अर्चयच्च यथान्यायं गन्धमाल्यैः पृथक् पृथक् ।

समाप्तौ नृप ग्रन्थस्य वाचकस्यानुपूजनम् ॥ ८६ ॥

दानादिभिर्यथान्यायं सम्पूर्णफलहेतवे ।

मुद्रिकाकुण्डले चैव ब्रह्मसूत्रं हिरण्यम् ॥ ८७ ॥

वस्त्राणि च विचित्राणि गन्धमाल्यानुलेपनम् ।

देववत् पूजनं कृत्वा गाञ्चदयात्पयस्विनीम् ॥ ८८ ॥

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे पातालखण्डे धर्म्मरारण्यं समाप्तम् ।

विषयः ।

अत्र द्वात्रिंशदध्यायाः सन्ति । तत्र १, अध्याये धर्म्मरारण्यकथाकथनविषयको सूतनारदादिप्रसङ्गः, धर्म्मरारण्यकथाप्रसङ्गप्रोद्घाटनं च । २, धर्म्मरारण्यस्य वर्णनं, तस्य माहात्म्यकथनं, धर्म्मरारण्यनामार्थकथनं च । ३, धर्म्मरारण्ये धर्म्मराजस्य तपश्चरणं, धर्म्मराजतपोभीतब्रह्मादिदेवकृता महादेवस्तुतिः, धर्म्मराजतपोविघ्नकरणाय इन्द्रकर्तृकाप्सरःप्रेषणं, विष्णुहस्ताया भूषिताया वर्द्धनोनाम्नरा अप्सरसो धर्म्मराजं प्रति गमनं, स्त्रीमाहात्म्यवर्णनादि च । ४, वर्द्धन्यप्सरोयमसंवादः, धर्म्मराजस्य पुनस्तपः, महादेवाद् धर्म्मस्य वरप्राप्तिः, धर्म्मकृतमहादेवस्तुतिः, धर्म्मरारण्यमाहात्म्यादि च । ५, धर्म्मरारण्यनिवासिजनकर्तव्यम् । ६, धर्म्मवाण्यां श्राद्धस्य कर्तव्यता, युगधर्म्मकथनादि च । ७, ब्रह्मण उत्पत्तिः, तत्कृत-स्त्रष्टिश्च । ८, विष्णुना सह देवतासंवादः, आत्रेयवशिष्ठकौशिकादिगोत्राणां

तत्प्रवरादीनाञ्ज्ञेति । ९, विश्वावसुगन्धर्वकन्यानां धर्मारण्यस्यवणिग्भिः सह विवाहः । १०, लोलाजिह्वाचनान्ना रक्षसा धर्मारण्ये उपद्रवे कृते देवप्रार्थितेन विष्णुना तच्छान्तिः कृता, अतस्तत्र सत्यमन्दिरे धर्मेश्वरसंस्थापनं कृतमिति वृत्तान्तेति । ११, सत्यमन्दिररक्षार्थं दक्षिणद्वारे गणेशस्थापनं । १२, सत्यमन्दिरपश्चिमे वकुलार्कस्थापनं रविकुण्डोत्पत्त्यादि च । १३, हयग्रीवदेवस्य हयमुखस्य रमणीयतासिद्ध्यर्थं धर्मारण्ये तपस्वरणं, हयमुखोत्पत्तिवृत्तान्तादिकथनञ्च । १४, हयग्रीवोपाख्यानं । १५, राक्षसादिभयनाशार्थमानन्दादेवोस्थापनं । १६, श्रीमातृदेवीमाहात्म्यकथनादि । १७, कर्णाटकनामदैत्योपाख्यानं, देवोक्तदेवैकदेवधादि च । १८, इन्द्रेश्वरजयन्तेश्वरमहिमावर्णनादि । १९, धर्मारण्यस्यशिवतीर्थधराक्षेत्रतीर्थवर्णनादि । २०, भट्टारिकाच्छत्राम्बिकादिकुलदेवीनां गोत्रप्रवरकथनं । २१, धर्मारण्यदिग्देवतास्थापनं । २२, देवासुरयुद्धे, देवपराजयः, धर्मारण्यब्राह्मणादीनां पलायनं, धर्मारण्ये लोहासुरादित्यप्रवेशकथनादि च । २३, रामचरित्रवर्णनं । २४, रामस्य तीर्थयात्रा, तत्तत्तीर्थस्नानफलकथनादि च । २५, धर्मारण्यस्य देवमन्दिरादिजोर्णोद्धारकरणार्थं रामं प्रति देवीप्रेरणादि । २६, ताक्षपत्रे धर्मशासनपत्रलेखनादि । २७, धर्मारण्ये रामकर्तृकं दानयज्ञादिकरणं । २८, कलिधर्मकथनं रामदत्तब्रह्मस्वरणोद्यतेन कुमारपालेन राज्ञा सह विप्रसंभाषणं, सेतुबन्धे विप्रगमनं, तत्र हनूमदागमनं हनूमद्विजभाषणादि च । २९, ब्राह्मणवृत्त्याद्धारार्थं हनूमत्कर्तृकोपायादिकरणं । ३०, ब्राह्मणवृत्तिप्राप्तिः । ३१, रामदत्तवृत्तिभोगिब्राह्मणानां परस्परविरोधात्यक्तिकथनादि । ३२, तेषां द्विजानां भूतवृत्तान्तकथनं एतद्ग्रन्थश्रवणादिफलकथनञ्च ।

No. 708. कुण्डार्कमरीचिमाला ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 18. Lines, 10 on a page. Extent, 360 ślokaś. Character, Nāgra. Date, S. 1885. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Kuṇḍārka-marīchimālā. A commentary on a metrical treatise on the construction of ten kinds of fire altars. The text is by S'aṅkara son of Nīlakaṇṭha, and the commentary by Raghuvīra, son of Viṭṭhala of the clan Kṛishṇātri.

Beginning. कृष्णत्रिगोत्रोद्भववृषसिन्धोः समुद्रतो विठठलपूर्णचन्द्रः ।

तस्यात्मजः श्रीरघुवीरसञ्जः करोति कुण्डार्कमरीचिमालाम् ॥

अथ भगवान् श्रीभट्टनीलकण्ठसुतो भट्टशङ्करनामानुपपत्तिप्रधानं सुकरोपायञ्च
कुण्डप्रकाशकं ग्रन्थमाविष्कर्तुं प्रतिजानीते ।

भास्वन्तं नीलकण्ठं पितरमनुसरञ्चङ्करो वक्ति कुण्डं

भू१ इ२ र२ अ३ ४ इ४ ५ छ५ ह५ ह५ द५ श५ त५ ह५ व५ ना५ त५ द५ श५ घ्ना५ त५ रे५ स्यात् ।

हस्तः स्यादूर्ध्वबाहोः प्रपदगमखिनः पञ्चमोऽंशोऽङ्गुलं त-

स्त्रिंशदंशद्वज्रांशो यव उरगलवस्तस्य यूकाष्टल्लोत्ता ॥ १ ॥

भास्वन्तं कीटभट्टन्यायेन ध्यानबलाद्भास्वद्भावप्राप्तं कुण्डं दशविध साङ्गोपाङ्गमित्य-
थाद् ज्ञेयम् ।

End. उपसंहरति । व्यासदोष्यमिति मवदलङ्कारो नैकण्डरिति (?) । दशविधकुण्ड-
प्रकृतिव्यासानामेकहस्तद्विहस्तादिमानभेदेन प्रत्येकं दशविद्यानां तथा दोष्यां
वाङ्मनां शतसङ्ख्यानामित्यनेन प्रकारेण मितिप्रमाणम् । भट्टशङ्करनामा श्रीमन्नी-
लकण्ठसुतः अवदत् उक्तवान् । न परैरवगाहिता स्फुटं कुण्डाक निखिलशङ्करी
कृतिः । विष्टता रघुवीरदीक्षितैः कुतुकादेव न कामकाम्यया ॥

Colophon. इति कुण्डार्कटीका समाप्ता ।

ॐ अद्यै० र्यं गायत्रीपरस्परणहवनोपयोगिकुण्डमण्डपनिर्माणं कर्तुं गणेश-
कूर्मशेषवस्तुधाविश्वकर्मद्विजपूजनं भूम्यर्घदानानि करिष्ये । निर्विघ्नसिद्ध्यर्थं
गणपतिपूजनं खस्तिपुण्याहवाचनं करिष्ये । ततः गणपत्यादयः प्रीयन्तामिति
विशेषः । मन्त्रः,

आगच्छ सर्वकल्याणि वसुधे लोकधारिणि ।

उद्धृतासि वराहेण सशैलवनकानना ॥

मण्डपं कारयामस्य लद्दूर्द्धं शुभलक्षणम् ।

गृह्णाणार्घ्यं मया दत्तं प्रसन्ना शुभदा भव ॥ (इतः परं पाठो नास्ति ।)

विषयः । दशविधोऽमकुण्डनिर्माणप्रकारोद्योतकस्य शङ्करभट्टकृतस्य कुण्डार्कनामग्रन्थस्य
व्याख्यानं ।

No. 709. उपाङ्गललितापूजनं, ललिताकल्पोक्तं ।

Substance, country paper, 7 $\frac{3}{4}$ × 4 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26. Lines, 7 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Upāṅgalalitā-pūjana. Directions for the adoration of Upāṅgalalitā, a form of Durgā. Founded on the *Lalitākālpa*.

Beginning. अथोपाङ्गललितापूजनं । तत्रादौ प्रातःस्नानादिकं विधाय वनस्पतिं प्रार्थयेत् ।

आयुर्वलं यशोवर्चः प्रजापशुवस्त्रि च ।

ब्रह्म प्रजाञ्च मेघाञ्च तत्रो धेहि वनस्पते ॥ इति वनस्पतिप्रार्थना ।—इत्यादि ।

End.

व्रतमेतत्तु यः कुर्यात्पुत्रवान् धनवान् भवेत् ।

विद्यावान् रोगनिर्मुक्तः सुखी भोगी च जायते ॥ ९ ॥

सौभाग्यं लभते नित्यं स्त्रीकन्याव्रतमुत्तमं ।

विजयं पुष्टिमारोग्यं यच्चान्यदपि काङ्क्षितम् ॥ १० ॥

तत्सर्वं समवाप्नोति महादेव्याः प्रसादतः ।

इत्येतद् व्रतमाख्यातं सेतिहासं सद्दर्शयः ।

ऽखन् पश्यन्नरो भक्त्या नित्यं सुखमवाप्नुयात् ॥ ११ ॥

Colophon. इति उपाङ्गललितापूजनं समाप्तम् ।

विषयः । उपाङ्गललिताया व्रताङ्गीकृतपूजनस्य व्रतकथायाश्च कथनं ।

No. 710. सप्तपाकयज्ञशेषः ।

Substance, country paper, 10 × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 65. Lines, 10 on a page. Extent, 1600 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Saptapākayajña-s'ēsha. This work is divided into four chapters or *Prasnas*, each comprising from 18 to 23 sections or *adhyāyas*. The sections are generally very short, and give very brief descriptions of matters, apparently, with a view to supply omissions in some original work. From the repeated use of the words *evamāha*, *bhagavān Bodhāyana*, both at the ends of sections and in other parts, it would seem that the work is a supplement or *paris'ishṭa* to the Sūtras of Bodhāyana, by a pupil of his. But looking to its contents, which are of a most miscellaneous character, including almost all the Grihya domestic rites, as also various acts and expiations on particular sacred days, rules regarding domestic economy, and adorations to different divinities, such as are nowhere mentioned in the Grihya Sūtra of Bodhāyana,

and do not form parts of Grihya rituals, and bearing in mind that the work is written in the Sūtra style, I am disposed to think that it is a *Samaya-chārīka Dharma Sūtra*. Its name, as given above, is not the right one, as it has been obviously formed by putting together the two principal words of the first sentence *athātah saptapākayajñān uktam, tats'esham vyākhyāsyāma*. The colophon gives no name, nor is there any at the beginning. Contents: arrangement of altars; making of altars; sand for altars; spreading of kūs'a grass on altars; articles required for the Sarvadarvi homa; presiding divinities of auspicious days; addresses to Bráhmaṇs on such days; piercing of the lobes of the ears on the 7th or 8th month after birth; duties on the day on which the natal constellation presides; certain Vedic mantras for the preservation of children; charity to beggars; rites for assuaging adverse supernatural influences on a house; ceremony for the welfare of elephants; coronation; ceremonial bathing for longevity; rites after conception; do. after birth; homa for getting children; duties on the 7th of the waxing moon in Māgha; adoption of children; investiture of Bráhmaṇs with the sacrificial thread; do. of Kshatriyas and Vaisyas; offering of rice to crows and to the fire; investiture for emasculated, deaf and dumb persons; worship of the As'vattha tree; establishing of a figure of Vishṇu; daily worship of ditto; bathing of ditto; establishing of a figure of Rudra; daily worship of ditto; bathing, &c., of ditto; establishment of gods; adoration of the īṣṭa-devatā in effigy, or in water, worship through the Gáyatri; worship of Durgā; worship of Kálarātrī on certain specified days; worship of S'rī; worship of Sarasvatī; worship of Vishṇu on certain specified months; worship of the Sun on Sundays; do. of Jyeshthā and Kanishthā Devīs; do. of Viṇáyaka; do. of gods on the day when the natal constellation is on the ascendant; expiatory rites meet when unfortunate accidents occur; do. on the birth of twins; do. for recovery from ill-health; duties on the full-moons of Ās'vina and Kártika; feeding of a thousand Bráhmaṇs to overcome disease, or attack of devils; addresses to Bráhmaṇs after feeding them; s'rāddha for one's ownself; expiation for death by accident; sacrifice of crows; minor balis; cremation and other funeral rites for one's ownself; offerings on the tenth day after death; rites with special prayers; use of water after calls of nature; washing of the face; Dars'a and Paurṇamāsa rites by persons who have not established the sacred

household fire; Agnihotra rite by persons having two wives; payment of debts to gods, men and manes; worship of Agni; duties of persons who have established the sacred household fire on the death of two wives; details of the mode of using fire borrowed from another; duties of Sannyāsis; funeral for Yatis; offering of durba grass to Vishnu; Nāndimukha Ś'rāddha; annual ś'rāddha; first anniversary ś'rāddha.

Beginning. ॐ अथातः सप्तपाकयज्ञानामुक्तं तच्छेषं व्याख्यास्यामः । पवित्रकरणं प्राक्षणा-
संस्कारप्रणीताप्रणयनं वृक्षसमार्जनमिति दर्शपूर्णमासवत्पूजामयाग्निं परिलोये
दक्षिणेनाग्निमावाहयत्यादि ।

End. अथैनामुपनिष्ठते ये भक्षानां ये सजाता इति द्वाभ्यामुपस्थायैकं वा पात्र-
समौ पिढभिः पितामहेः प्रपितामहेः सहेतत्ते तिलोदकं प्रदानसम्योकरणमन्न-
प्रदाने यथार्थमूहेदामेचनेन सपिण्डो व्याख्यातः । समाप्तश्चतुर्थः प्रश्नः ।
संवत्सरे सपिण्डोकरणं । एकादशे मासि संवत्सरे सपिण्डोकरणम् । अथैकोद्विष्टे ।
अथातो नान्दोमुखं । अथातो कुतोक्तुरार्षणविधिं (?) । अथातः सम्प्रवक्ष्यामि ।
अथातः कपिलसग्न्यासविधिं । अथप आह्निताग्निः (?) । अथ गृहस्थस्या-
पासनं । अथातो लौकिकोपासनविधिं । अथ वै भवति जायमानो वै । अथ
यदि गृहस्थस्य द्वे भार्ये विन्देत । कथमु खल्वनादिमग्नेः (?) । अथ गृहस्थ-
स्यापासनपण्मासानजुहुवः । अथ वै भवत्यापो वै । अथात आचमनविधिं ।
अथातः काम्यविधिं । प्रज्जतानुकृतिधर्मापभागः (?) । अथातो मृतबलिं ।
आहुतानुकृति-हरणानुकृति-धूर्त्तबलिं । इतः खण्डितम् ।

विषयः । आमादनमासग्रादिकथनं । स्थण्डिलविधिः । शिकतादोषकथनं । परि-
स्तरणविधिः । सर्वदेवैर्होमसामयिकथनादि । पुण्याहदेवताकथनं । पुण्याह-
वाचनं । सप्तमः ऽष्टमे वा मासि कर्णबोधविधिः । जन्मनक्षत्रे आगते कर्त्तव्य-
नक्षत्रहोमः । वेदमन्त्रविशेषैर्बालकस्य रक्षाकरणविधिः । ग्रहातिथ्यवलिकर्मा-
पहारादिकथनं । गृहशान्तिविधिः । गजशान्तिविशेषकथनं । राजाभिषेक
विधिः । शताभिषेकविधिः । गर्भाधानजातकर्मविधिः । प्रजार्थहोमः । नाघ-
शुक्लसप्तम्यां कर्त्तव्यम् । दत्तकपुत्रविधिः । यज्ञोपवीतविधिः । राजन्यवैश्यो-
रुपनयनविधिः । देवतार्चनबलिवैश्यदेवादिविधिः । पण्डविधिरसूकानामुप-
नयनसंस्कारप्रकारः । अथत्यूपजनविधिः । विष्णुप्रतिष्ठाविधिः । महापुरुषा-
भिधस्य विष्णोरहरहःपरिचर्याविधिः । वेदोक्तमन्त्रविशेषैर्विष्णोः स्तवनं ।
रुद्रप्रतिष्ठाविधिः । महादेवस्याहरहःपरिचर्याविधिः । रुद्रस्तवनार्चनविधिः ।

विषयः । पुना रुद्रस्य स्नपनविधिः । पुनः प्रतिष्ठाकल्पकथनादि । प्रतिमायां जले स्थले वापि स्नेहदेवतापूजनस्यावश्यकर्तव्यताक्तिः । पूर्वोक्तकतिपयविध्युल्लेखादि । ब्राह्मतिजपस्य तदङ्गस्य होमस्य च विधिः । मासि मासि कृत्तिकानक्षत्रदिन दुर्गापूजनविधिः । आदित्यवारेङ्कारकवारे वा चतुर्थ्यामष्टम्यां चतुर्दश्यां वा भरण्यां कृत्तिकायां वा कर्त्तव्यस्योपयुतिमहाकालरात्र्याद्याख्यदेवीपूजनविधिः । शुक्लपक्षम्यां पौर्णमास्यां वा श्रीपूजनविधिः । शुक्लत्रयोदश्यामुत्तराफल्गुनी-नक्षत्रदिने वा पुष्यनक्षत्रदिने वा सरस्वतीपूजनविधिः । आषाढकार्तिक-फाल्गुनशुक्लपक्षेषु द्वादश्यां विष्णुपूजनविधिः । रविवारे सूर्यपूजाविधिः । ज्येष्ठाकनिष्ठादेवीपूजनविधिः । मासि मासि चतुर्थ्यां शुक्लपक्षस्य पञ्चम्यां शुभफलप्राप्त्यर्थं विनायकपूजनविधिः । जन्मनक्षत्रदिने अपमृत्युजयार्थं देवपूजनविधिः । अशुभकरघटनाविशेषशान्तिः । यमकजन्मशान्तिः । आ-रोग्यकामादीष्टिविधिः । कार्तिक्यां पौर्णमास्यां वाश्वयुज्यां कर्त्तव्यष्टोत्सुर्गविधिः । आपूर्यमाणपक्षे पुण्ये नक्षत्रे जन्मनक्षत्रे ग्रहगृह्योते व्याधिशस्त्रे वा सहस्रब्राह्मण-भोजनादिविधिः । भोजनस्तुत्यविधिः । जीवच्छादविधिः । अपघातमरण-कर्त्तव्यनारायणबलिविधिः । वायसबलिविधिः । पूर्वोक्तविषयोल्लेखादि । अनु-कृत्याद्याख्यबन्धादिविधिः । जीवतापि दहनप्रभृतिसपिण्डीकरणान्तकर्मणः कर्त्तव्यताक्तिः । दशदिनेषु गृहबलिविधिः । उत्तानुकृतिधर्मापभोगविधिः । काम्यकर्मविधिः । विष्ठात्यागे शौचविधिः । आचमनविधिः । अनाहिताग्नि-दर्शपूर्णमासादिकथनं । गृहस्थोपास्यकर्मकथनं । अग्निहोत्रादिकर्मसु द्विभार्येण कथनमुद्वेगं, तदुक्तिः । ऋणत्रयमोचनप्रकारः । अग्न्युपासनाविच्छेदे कर्त्तव्यं । आहिताग्नेर्भार्याद्वयमरणे कर्त्तव्यं । लौकिकाग्निग्रहणादिविधिः । कपिलसत्यास-विश्वविधिः । प्रसीतयतिसंस्कारविधिः । विष्णवे दूर्वादङ्कुरार्पणादि-विधिः । नान्दीमुखश्राद्धविधिः । एकोद्विष्टश्राद्धादिविधिः । सपिण्डीकरण-विधिश्च ॥

No. 711. सूर्यादिपञ्चायतनप्रतिष्ठापद्धतिः ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 40. Lines, 7 on a page. Extent, 470 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1866. Place of deposit, Government of India. Appearance, new ; the leaves quite fresh. Prose. Generally correct.

Súryádipañcháyatanapratiṣṭhā Paddhati. Guide to the rituals for the installation of Súrya, S'iva, Gaṇeś'a, Durgá and Viṣṇu, in a temple or altar. By Divákara, son of Bháradvāja Mahádeva.

Beginning. इहैके शैवाः सन्त्यपर उदिताः शक्तिपरमा-

स्ततोऽन्ये गाणेशाः कतिचिदपरे वैष्णवतमाः ।

त एते मार्तण्डं प्रतिपरमुखेन स्तत उत

प्रयान्ति त्वासेवाखिलसुसरितो वारिधिमिव ॥

दिवाकरेण विदुषा प्रणम्य तरणिं परं ।

तन्यते सर्वदेवानां प्रतिष्ठापनपद्धतिः ॥

End.

ततः स्यण्डिलात्पूर्वस्यामश्चत्यर्पणेषु ऊतशेषं दत्त्वा विश्वभुजे नमः, सर्वभुजे नमः,

आत्मभुजे नमः, परमात्मने नमः, इति चतुर्भिः प्रदक्षिणाः कृत्वा दण्डवन्नम-

स्कारञ्च विधाय द्वादशब्राह्मणान् भोजयेदिति दिक् ।

उक्तमात्रं मया किञ्चिद् यद्युक्तं तन्महात्मभिः ।

अतो निरीक्षितयेयं प्रतिष्ठापनपद्धतिः ॥

Colophon. इति श्रीभारद्वाजमहादेवस्मृत्यनुदिवाकरकृता सूर्यादिपञ्चायतनप्रतिष्ठापद्धतिः

समाप्ता ।

विषयः । स्मृत्यमहादेवगणपतिदुर्गाविष्ण्वादिदेवप्रतिष्ठापनप्रकारकथनं ।

No. 712. वृत्तरत्नाकरसेतुः ।

Substance, country paper, $10\frac{3}{4} \times 5\frac{3}{4}$ inches. Folia, 30. Lines, 14 on a page. Extent, 900 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, the leaves nearly new. Prose. Generally correct.

Vṛitta-ratnākaraśetu. A commentary on the Vṛitta-ratnākara, a short treatise or versification. By Haribhāshkara, son of Āpóji Bhaṭṭa, grandson of Hari Bhaṭṭa, and great grandson of Purusottama Bhaṭṭa. The work was compiled at Benares in the Samvat year 1733. The Vṛittaratnākara has been printed several times in Calcutta.

Beginning. टो० । प्रस्फुरन्मधुपचुम्बितपद्मापङ्कजातजनिपङ्कजनोयम् ।

बध्यते किल जडापि च यस्मात्स्वायणं तद्विहि(?) धाम नमामः ॥

श्रीगुरुन् पितरौ चापि नत्वा भास्करशर्मणा ।
 दत्तरत्नाकरे सेतुर्यथामति विरच्यत ॥
 ग्रन्थारम्भे यमशर्मधिकृत्य प्रवर्तते तत्प्रयोजनमिति गौतमस्तुतः, सप्रयाजनं
 शिवप्रणामरूपं मङ्गलं निर्विघ्नग्रन्थस्य सम्बन्धप्रयोजने श्लोकत्रयेणाह । सुख-
 सन्तानेति ॥

End. टी० । अथम्वकेश्वरपुरीकृतवासादग्निहोत्रिकुलनीरधिचन्द्रात् ।

पुण्यपूर्वपुरुषोत्तमभट्टादुद्भव सुकृतो हरिभट्टः ॥ १ ॥
 वेदवाक्यनिचयावचयेन प्रोक्षितो विधिरिवेह बुधैः ।
 लोकगीतविमलायतकीर्तिः सोऽपि सज्जनमणिर्जयति स्म ॥ २ ॥
 तस्मादुद्भूतकीर्तिः कृतसुकृतभरान्मन्त्रतन्त्रः स्वतन्त्रः
 साधूनामग्रगण्यो गददलनविधौ मानवानां शरणः ।
 काशीचेचाधिवासी हृतकठिनमहच्छृषङ्गदर्शकः
 श्रीमानापाजिभट्टः सुरयजनरतः शुद्धधीराविरासीत् ॥ ३ ॥
 सेतुस्तत्तनयेन शैवनगरे सद्वृत्तरत्नाकरे
 नेतुं भास्करशर्मणा विरचितः पारं बुधानां गणं ।
 तेनायं ससुरेन्द्रनिकरव्यालोलमौलिस्त्रल-
 च्चञ्चन्द्रमरीचिरञ्जितपदो देवो रविः प्रीयताम् ॥ ४ ॥
 तरीतुमचिरीकरं यदिह दत्तरत्नाकरं
 मद्वासुभनसामहं मननहेतुसेतुं जडः ।
 हरेरिव सहोदधौ कपिनिबद्धसेतौ स्फुर-
 त्रयन्तु महिमा गुरोश्चरयोः समुज्ज्वलते ॥ ५ ॥
 अचिवक्त्रिहयभूमितवर्षे सदसन्तसमये मधुशुक्ले ।
 आगतः प्रतिपदीह समाप्तिं सेतुरेष बुधसङ्गमुदेत् ॥ ६ ॥

Colophon. इति श्रीमदग्निहोत्रिकुलतिलकायमानश्रीमदापाजीभट्टस्वरिस्तुनूपराभिधान-
 हरिभास्करविरचितो दत्तरत्नाकरसेतुः समाप्तिमगात् ॥

विषयः । दत्तरत्नाकरव्याख्यानं ।

No. 713. रत्नदीपकम् ।

Substance, country paper, 12 $\frac{3}{4}$ X 5 inches. Folia, 25. Lines, 9 on a page. Extent, 450 s'lokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1861. Place of deposit, Calcutta Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Ratnadipaka. Influences of the planets under particular circumstances on the destiny of man. By Gaṇapati, disciple of Gopāla.

Beginning. सिद्धिशीलगुणपतिसारदाप्रसादाज्जयो मङ्गलाभ्युदयश्च ।

प्रणम्य सारदां देवीं गणेशं शिवनन्दनं ।

ब्रह्मविष्णुमहेशाख्यं वक्षेहं जन्मजं फलम् ॥

विलोक्य नानामुनीनां मतानि सर्वार्थदं जन्मफलं प्रकाशं ।

नत्वा गुरोः पादयुगञ्च मातुः करोमि रम्यं किलरत्नदीपं ॥

श्रीमद्रायकवानवंशविभवः श्रीरामसेवारतः

श्रीतस्मार्त्तशिशेषधर्मनिरतो विद्याद्यावारिधिः ।

बुद्ध्या वै जितचन्द्रजातयशसो(?) विद्याजितो वाक्पतिः

कान्त्या वै जितचन्द्रमा भुवि तले गोपालनामा गुरुः ॥ ३ ॥

तस्य प्रसादात् खलु रत्नदीपं वर्त्ति द्विजोयं किल नार्मदेयः ।

देवद्विजानां परिदामभूतः सौम्यात्मबुद्धिर्द्विजदेवभक्तः ॥ ४ ॥

अथ प्रवक्ष्याम्यथ वर्णभावमयं(?) स्वभावं खलु उच्चनीचं ।

सूर्यादिकानां खट्व वा कठोरं तेनैव भावेन नरो हि योज्यः ॥ ५ ॥

End.

एतत्पादपमङ्गलिते खलुखगैः संमेवितव्या परं

दृष्टं वै खलु मानसोपरिगतो जातोयथा पङ्क्तकः ।

ह्रस्वो वा विकलोवलम्बधरणे कृष्णोऽथ वाल्मियुतो (?)

खञ्जो अङ्गुलिर्वर्जितो भवति वा वक्रोऽप्यपादोऽथवा ॥ ८ ॥

Colophon. इति श्रीगणपतिस्तोत्ररत्नदीपके शुभमस्तु सिद्धिरस्तु (?) ।

विषयः । १ अध्याये, मङ्गलाचरणग्रन्थरचनाप्रतिज्ञादि । २, तन्वादिभावस्यितरवि-
फलं । ३, तन्वादिभावस्यचन्द्रफलं । ४, तन्वादिभावस्यभौमफलं । ५,
तन्वादिभावस्यबुधफलं । ६, तन्वादिभावस्यगुरुफलं । ७, तन्वादिभावस्यशुक्र-
फलं । ८, तन्वादिभावस्यशनिफलं । ९, तन्वादिभावस्यराहुफलं । १०, रवि-
चन्द्रविभौमादिद्विग्रहयोगफलं । ११, सूर्यचन्द्रभौमादिद्विग्रहयोगफलं । १२,
चतुर्ग्रहयोगफलं । १३, राजयोगकथनं । १४, लाभदयोगकथनं । १५,
सुखदयोगकथनं । १६, दारिद्र्ययोगकथनं । १७, रोगदयोगकथनं । १८,
चारयोगकथनं । १९, पापयोगकथनं । २०, २१, जातिभ्रंशयोगतल्लक्षणकथ-
नं । २२, काणयोगकथनं । २३, कुष्ठयोगकथनं च ।

No. 714. सत्योपाख्यानम् ।

Substance, country paper, 13 × 5 inches. Folia, 79. Lines, 7 on a page. Extent, 1185 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, modern. Verse. Generally correct.

Satyopákhyaṇa. The MS. examined is incomplete, and embraces only a portion of the work (chapters 50 to 79), which has the distinctive title of *Rámarahasya khaṇḍa*. Apparently the work is a compilation from one of the Purāṇas. The contents of the fragment examined are as follow : L. A musical entertainment in Vaikuṇṭha, laws of dancing, origin of the names of Ráma, Kṛishṇa, &c. LI. Birth and early life of S'itá, preparations for her marriage. LII. Festal hall of Janaka where many princes arrive in hopes of securing the hands of S'itá. LIII. Vis'vámitra deputed to bring Ráma to the place. LIV. Ráma's arrival at the court of Janaka, LV. Janaka's hospitality to his guests. LVII. Ráma's breaking the monster bow. LVIII. Daśaratha's arrival at the court of Janaka. LIX. Reception given him. LXI. LX. Marriage of Ráma and Lakshmaṇa. Heavenly damsels pay their respects to the newly married couple. LXI. Ráma's return home. LXIII. His reception at Kos'ala. LXIV. Nárada's interview with Ráma, LXIV. Reception of Sitá. LXVI. A feast given to Vas'isṭha and other sages by S'itá. LXVII. Ráma's cruise on the Sarayu. LXVIII. He visits Pávakasara, a sacred pool. A picnic there. LXIX. He is roused from his sleep. LXX. Sports with Guhaka. LXXI. A trip to the banks of the Manoramá River. LXXII. A visit to the temple of Vilvahari. LXXIII. A trip to the Ramayaka forest. LXXIV to LXXVIII. Ráma and S'itá's recreations. LXXIX. Description of Ayodhyá.

Beginning. शैनक उवाच । सूत सूत महाबुद्धे श्रीरामचरितं वद ।

यस्य श्रवणमात्रेण भवेन्मुक्तो न शंभयः ॥

उत्पन्ना च कथं सीता साक्षात्तमोः चित्तसत्तात् ।

कारणं वद मे विद्वन् रामेणोद्दिष्टा पुनः ॥

End. इदं चरितं रम्यं सीताराघवयोः शुभम् ।

शुक्ला व्यासान्मया तुभ्यं शैनकेदं प्रकीर्तितं ॥

धन्यं यशस्यमायुष्यं पुण्यं वंशविवर्द्धनं ।

सदैव शृण्वतां लोके मङ्गलप्रदमुत्तमं ॥
 चतुर्वर्गप्रदं ह्येतच्छ्रोतृणां मुदकारकम् ।
 यश्चेतच्छृणुयाद्वापि वाचयेद्वा समाहितः ॥
 उभौ तौ सुखमेधेते व्यासवाक्यमिदं शुभं ।
 वाचकस्य यथाशक्ति पूजां कुर्यान्महामनाः ॥
 मङ्गलानि प्रजाभ्यस्तु द्रष्टव्यस्तु सदैव हि ।
 साधुगोविप्रभूमिभ्यः श्रीशे दिशतु मङ्गलम् ॥

Colophon. इति श्रीसत्यापाख्याने सूतशैलकसंवादे रामबालचरित्रे एकोनाशी०—
 (इतः परं पाठो नास्ति ।)

विषयः । ५० अध्याये, शैलकस्य सूतं प्रति श्रीरामचरित्रप्रश्नः, वैकुण्ठवर्णनं, मन्दा-
 लक्ष्म्या अग्रतो वासन्तिकाया अप्सरसो नर्तनं, नाट्यधर्माङ्गिः, लक्ष्म्याः
 सकाशात् तस्या अप्सरसो वरप्राप्तिः, भुवि अवतरिष्यमाणानां रामकृष्णादीनां
 नामनिर्देशश्च । ५१, जनकयज्ञशालातो जानक्युत्पत्तिविवरणं, श्रुतकोर्नि-
 माण्डव्यायुत्पत्तिविवरणं, जानक्या बाल्यलीलादिवर्णनं, सीताविवाहदाने चि-
 न्तायुक्तं जनकं प्रति सन्ने मन्दादेवोपदेशः, सीतास्वयम्बरसभानिर्माणदि,
 तत्सभायां भूपादीनां समागमनं, सीतादर्शनजातभूपति-नानाचेष्टावर्णनञ्च ।
 ५२, धनुर्भङ्गार्थं गतानां भूभुजां वैमुख्यकथनादि, रावणाय सीताप्रदान-
 विषये प्रहस्यस्य जनकेन कथोपकथनञ्च । ५३, सीतावैवाहिकोत्सवे रामस्या-
 नयनार्थं विश्वामित्रमुनेरयोध्यायां गमनादि, रामलक्ष्मणो नीत्वा विश्वामित्रस्य
 प्रत्यागमनादि, रामलक्ष्मणरूपलावणं दृष्ट्वा विश्वामित्रं प्रति पौरजनप्रश्नादि,
 ताड्यकारूपवर्णनं, रामकर्तृकतद्बद्धादिकथनञ्च । ५४, विश्वामित्रनिकटे जनक-
 दूतागमनादि, रामपादरजःस्पर्शदृष्ट्यामोक्षः, सरामलक्ष्मणेन ऋषिद्वन्द्वेन
 सह विश्वामित्रस्य जनकालयगमनादि, परस्परं कुशलप्रश्नानन्तरं रामलक्ष्मणयो-
 रूपवेशादिवर्णनं, कस्यैवो कुमारवित्यादिजनकप्रश्नस्य विश्वामित्रकर्तृकोत्तर-
 दानादि च । ५५, रामादिसमागमे जनकस्य शिष्टाचारवाक्यादि । ५६,
 भोजनार्थं निमन्त्रितस्य सरामलक्ष्मणमुनिद्वन्द्वस्य विश्वामित्रस्य जनकगृहे
 गमनं, रामलक्ष्मणवेशभूषादिवर्णनञ्च । ५७, धनुर्भङ्गोत्सववर्णनादि । ५८,
 दशरथानयनार्थं दूतप्रेरणानन्तरं दशरथस्य जनकालये ससज्जमागमनादि ।
 ५९, दशरथानयनार्थं जनकस्य स्वपुराग्निर्गमनम्, उभयसमागमे परस्परं
 यथाविहितशिष्टाचारकरणादि । ६०, रामलक्ष्मणादिविवाहोत्सववर्णनादि ।
 ६१, सीतासहितरामदर्शनार्थं ब्रह्मणादीनामागमनादि, जौतुकदानादि च ।

६२, रामलक्ष्मणादिभिः सह दशरथस्य स्वपुत्र आगमनं । ६३, रामाद्यागमने
अयोध्यापुरवासिप्रभृतिष्ठितमङ्गलोत्सवकथनादि । ६४, इन्द्रप्रेषितनारदस्याप्सरः-
प्रभृतीनाञ्चायोध्यायागमनं, रामस्य पुत्रतो नारदस्याप्सरसस्य नर्चनादिकथ-
नञ्च । ६५, पुरस्त्रीणां सीतादर्शनार्थमागमनं, रामसीतारहस्यकथावर्णनञ्च ।
६६, जानकीकृतपाकेन वशिष्ठादिद्विजादीनां भोजनं । ६७, रामलक्ष्मणा-
दीनां सपरिवाराणां ससैनिकादीनाञ्च सरथां नौकासु गमनादि । ६८, ततो
रामस्य सैनिकादिसहितस्य पार्वतीसरोदर्शनार्थगमनादि, रामादीनां वन-
विहारादिदृष्टान्तकथनं च । ६९, रामनिद्राभङ्गान्तरं वनभ्रमणादि । ७०,
रामादीनां गुहेन सह वनविहारादिदृष्टान्तकथनादि । ७१, मनोरमा-
नदीप्रदेशे रामादीनां गमनादि । ७२, रामादीनां विल्बहरिसमीपे गमना-
दिदृष्टान्तकथनं । ७३, रामादीनां रमणकवनगमनादिदृष्टान्तकथनं । ७४,
७५, ७६, ७७, ७८, सीतारामयो रहस्यकेलिदृष्टान्तकथनं । ७९, अयोध्या-
वर्णनादि ॥

No. 715. वेदान्तविज्ञाननौका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 2—9 on a page.
Extent, 25 s'lokas. Character, Bengali. Date. ? Place of deposit,
Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Vedánta-vijñána-nauká. The essence of the Vedánta in nine stan-
zas. By S'aṅkara Áchárya.

Beginning. तपोयज्ञदानादिभिः शुद्धबुद्धिर्विरक्तो हृषीकेशः पदे तुच्छबुद्ध्या ।

परित्यज्य सर्वं यदाप्नोति तत्त्वं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ १ ॥

दयालुं गुणं ब्रह्मनिष्ठं प्रशान्तं समाराध्य भक्त्या विचार्यस्वरूपं ।

यदाप्नोति तत्त्वं निदिध्यास्य विद्वान् परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ २ ॥

दयानन्दरूपं प्रकाशस्वरूपं निरस्तप्रपञ्चं परिच्छेदशून्यं ।

अहं ब्रह्मविद्यैकगम्यं तुरीयं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ ३ ॥

End.

स्वरूपानुसन्धानरूपां स्तुतिं यः पठेदादराद् भक्तिभावान्मनुष्यः ।

शृणोतीह वा नित्यमुयुक्तचित्तो भवेद् विष्णुरत्रैव वेदप्रमाणात् ॥ ९ ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं वेदान्तविज्ञान-
नौकाख्यं प्रकरणं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । ब्रह्मतत्त्वविषयकाः श्लोका एव ॥

No. 716. लघुशब्देन्दुशेखरं ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 475. Lines, 10 on a page. Extent, 11520 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old.. Verse. Generally correct.

Laghus'abdendu-s'ekhara. A commentary on the *Siddhānta Kāu-
mudī* of Bhaṭṭojī Dikshita. By Nāges'a, son of S'iva Bhaṭṭa and Satī
Devī. The MS. is incomplete.

Beginning. पातञ्जले महाभाष्ये कृतभूरिपरिचयः ।

शिवभट्टसुतो धीमान् सतीदेव्यास्तु गर्भजः ॥

याचकानां कल्पतरोररिकचञ्चलाश्रनात् ।

ऋग्वेदपुराधीशाद्रामतो लब्धजोविकः ॥

नत्वा फणीशं नागेशस्तनुतेऽर्थप्रकाशकं ।

सनोरमोमार्जदेहं लघुशब्देन्दुशेखरम् ॥

End. खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । सिद्धान्तकौमुदीस्थानां सन्ध्यादिकृदन्तपर्यन्तानां प्रकरणानां व्याख्यानं । अत्र
प्रायशस्तत्तत्प्रकरणानां व्याख्यानं न सम्पूर्णं, पत्राण्यपि नैकतः क्रमशः संलग्नानि ।

No. 717. पद्यत्रयीव्याख्यानं, सटीकम् ।

Substance, country paper, $12\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 38. Lines, 14 on a page. Extent, 1400 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Padyatrayayākyāna. A dissertation in verse on the first three stanzas of the *Bhāgavata Purāna*, designed to establish the divinity of Kṛishṇa and the preeminence of the Bhakti doctrine. By Sadānanda. Attached to the text is a prose commentary by an unknown author.

Beginning. (टीका०) सकलरसनिवासं सर्वमौन्दर्यसारं मधुरमधुरमूर्तिं सर्वदा प्रेमगम्यम् ।

रतिमतिगतिशान्तिश्रीजयाशक्तिसेव्यं व्रजपतिमुतमेकं कृष्णमेव श्रेयहम् ॥

श्रीमद्भागवताद्यपद्यत्रयीं व्याख्यातुकामो मङ्गलमाचरति ।

(मू०) नत्वा श्रीमाधवं भक्त्या सुखबोधाय सद्गुणाम् ।

श्रीमद्भागवते पद्यत्रययाख्यां करोम्यहम् ॥

End.

(टीका०) पुमर्थ इति तत्प्रवृत्तिक्षये न पृथक्यतितव्यमिति अभिप्रायः ।

कृतं पद्यत्रययाख्यानं भगवति समर्पयति श्रीमदिति त्रिभिः ।

इति श्रीमन्मुकुन्दपदारविन्दरसाभिलाषिसदानन्दविरचितं पद्यत्रययाख्यानं समाप्तिमगमत् ।

(मू०) श्रीमद्भागवतं पुराणमतुलं तस्याद्यपद्यत्रयं

सारांशो निखिलोऽत्र सूचित इतः काण्डत्रये सम्मतः ।

याख्यातं तत एतदेव निमलैः पद्यैरुदारक्षणे-

Colophon. रेतैनैव हरिः कृपानिधिरसौ प्रीणतु सद्गुणैः ॥ ४५ ॥

विषयः । जन्माद्यस्येत्यादीनां भागवताद्यपद्यत्रयाणां पदैर्याख्यानम् ।

No. 718 आत्मषट्कभाष्यटीका, वा ऐतरेयभाष्यटीका ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 57. Lines, 11 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Correct.

Ātmashatka-bhāṣhya Tīkā. A gloss on S'aṅkara's commentary on the Aitareya Upanishad. By Abhinava-narāyaṇendra.

Beginning. ॐ आत्मा वा इदमित्यादिना केवलात्मविद्यारम्भस्यावसरं वक्तुं दत्तं कीर्तयति ।

परिसमाप्तमिति । इत्यादि ।

End. अत्रतु वक्तारमित्यभ्यासोऽध्यायपरिसमाप्तार्थो द्वितीयारण्यकपरिसमाप्तार्थश्च ।

हरिः ॐ ।

Colophon. इति श्रीमदभिनवनारायणेन्द्रविरचितात्मषट्कभाष्यटीका समाप्ता ।

विषयः । ऐतरेयभाष्यतत्तत्सुखलार्थविवरणम् ॥

No. 719. तन्त्ररत्नम् ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 622. Lines, 11 on a page. Extent, 18,650 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. In-correct.

Tantra-ratna alias *Tup Tíká*. A commentary on the *Mīmāṃsā* Sūtras of Jaimini. By Pārtha sārathi Mīśra. The MS. is imperfect, and contains only Chapters IV, V, VI, VII, IX and X of the work. This work, in common with four others, bears the generic name of *Vārtika*. Hall's *Contributions*, 170-180.

Beginning. (चतुर्थध्यायस्य प्रथमपत्रं नास्ति, द्वितीयपत्रस्यादौ लिखितं, यथा—)
यं इति वेदितव्यं । पदाङ्के इत्येवमादिष्वप्येवं योज्यमित्यादि ।

End. (दशमाध्यायस्य शेषवाक्यं, यथा—)
अग्ने यस्त्वसौ कालः सौगमेतस्य कर्मणः ।
स च तत्रापि नापेतो यत्राग्नेयोऽस्ति केवलः ॥
तस्मात् तत्राप्यवैगुण्याद्वाधो नोपांशुकर्मणः ॥

Colophon. इति त्रिपार्थसारथिमिश्रविरचिते तन्त्ररत्ने दशमाध्यायस्याष्टमः पादः ।
समाप्नो दशमः ।

विषयः । जैमिनीयमीमांसासूत्रार्थविवरणं । मूलसूत्रग्रन्थे १२ अध्यायाः सन्ति । तत्र प्रत्यध्यायविषयस्तु न्यायमाला १५ सूचीपत्रे उक्तः । अस्य तन्त्ररत्नस्य ४, ५, ६, ७, ८, १० एते अध्यायाः वर्तन्ते, अन्ये १, २, ३, ८, ११, १२ एते अध्याया न सन्ति । (अतः खण्डितं) ।

No. 720. शारीरकन्यायरक्षामणिः ।

Substance, country paper, 10 × 5 inches. Folia, 132. Lines, 12—13 on a page. Extent, 2500 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ārīraka-nyāya-rakṣhāmaṇi. A gloss on the commentary of S'aṅkara Achārya, on the Vedānta aphorisms of Vyāsa. By Apya Dikshita. The MS. is incomplete, containing only the second and the fourth chapters. Hall's *Contributions*, p. 90.

Beginning. (चतुष्पादावच्छिन्नाऽयं ग्रन्थः, तत्रास्माभिरस्य द्वितीय-चतुर्थपादौ प्राप्नो, तत्र द्वितीयस्याद्यन्तवाक्यानि,) प्रथमे पादे स्पष्टं ब्रह्मलिङ्गानि वाक्यानि निर्णेतानि, अथास्य ब्रह्मलिङ्गानि वाक्यानि निर्णेतुं पादान्तरारम्भः । इदञ्च तत्र तत्र स्फुटोक्तिरिष्यते इत्यादि ।

(चतुर्थस्यादिवाक्यादि०) । आनुमानिकमथैकेषामिति चेन्न शरीररूपविन्यस्त-
गृहीतेर्दर्शयति च, इत्यादि ।

End. आदेशमात्रत्वाश्रयणेनोपासकमूर्धादिषूपपंहृतत्वप्रतीतेर्वेदिवर्हिगार्हपत्यादिकल्प-
नप्रतिनिरुद्धत्वाच्चास्यता ।

Colophon. इति श्रीमद्भारद्वाजकुलजलधिऋषौभ-श्रीमद्वैतविद्याचार्य-श्रीविश्वजिच्छीरङ्ग-
राजाध्वरिवरसूनो रषिदीक्षितस्य कृतौ शरीरकन्यायरक्षामणौ प्रथमाध्यायस्य
द्वितीयः पादः ।

तस्मात्सिद्धं ब्रह्मजगता निमित्तमुपादानञ्चेति युक्तं ब्रह्मण उपलक्षणम् ।

इति न्यायरक्षामणौ चतुर्थः पादः ।

विषयः । द्वितीये ब्रह्मणे जत्कारणत्वं तदाक्षिप्तं सर्वज्ञत्वं सर्वात्मत्वं व्यापित्वं नित्यत्व-
मित्येवमादिधर्मात्मकानां स्पष्टब्रह्मलिङ्गवाक्यानां निर्णयः ।

चतुर्थे, ब्रह्मप्राधान्यत्वप्रतिपादकवेदान्तवाक्योत्पन्नशङ्कानिरासपूर्वकप्रसाधितस-
मन्वयदृढीकरणम् ।

No. 721. कठवल्लीभाष्यविवरणं ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 34. Lines,
16 on a page. Extent, 1500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ?
Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose.
Correct.

Kaṭhavalībhāṣhya-vivarana. A gloss on the commentary of S'aṅ-
kara Āchārya, on the Kaṭha Upanishad. By Gopāla Yogī.

Beginning. ब्रह्मादयं परानन्दं धर्मादीनामगोचरं ।

कार्यकारणनिर्मुक्तं शिवं परमुपास्महे ॥

नत्वा देवमुमाजानिं सृत्वा गुरुपदाम्बुजम् ।

ध्यात्वा गौरीमहं कुर्वे कठभाष्यविवेचनम् ॥

End. ॐ शब्दे मङ्गलप्रयोजनः कृत्तौपनिषदर्थस्मारकः । इतिशब्दे भाष्यसमाप्ति-
द्योतनप्रयोजन इति बोध्यम् ।

कठवल्लीभाष्यटीका कृता गोपालयोगिना ।

अनया प्रीयतां देवो दक्षिणाशामुखः शिवः ॥

Colophon. इति कठवल्लीभाष्यविवरणेऽन्तिमा वल्ली समाप्ता ।

विषयः । षट्कठवल्लीभाष्यतत्त्वस्थलविशेषार्थव्याख्यानम् ।

No. 722. सुकृत्यप्रकाशः ।

Substance, country paper, $11 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 48. Lines, 11 on a page. Extent, 1200 s/lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Sukṛitya-prakāś'a alias *Kṛitya-prakāś'a*. A Smṛiti compilation. By Jvalánātha Mis'ra. Contents : I *Achára*, or the daily duties of washing the face, bathing, morning, noon and evening prayers, charity, sacrifices. II. *As'aucha*, or impurities resulting from death, birth, &c., among different castes and orders. III. *Sráddha*, or offerings to the manes. IV. *Asatpratigraha*, or receipt of gifts from persons not religiously qualified to make them. The work in its complete form probably includes several other chapters.

Beginning. वन्देऽहं पदपङ्कजं रमभरं नित्यं विभुं श्रीपदं

विघ्नध्वंसपटीयसस्तव विभो देवायपूजाग्रहम् ।

जुष्टं विद्वदुपासकैः प्रतिदिनं मुक्तिक्रमान्वेषिभि-

सुष्टुष्टकलं मनोभिलषितं पूर्णं फलं दास्यति ॥ इत्यादि ।

End.

स्वप्ने केवलज्योतिषं स्वपिति हि स्वं यान्ति जातं सता

तस्मै सर्वसुसाक्षिणे नम इति कुर्वे सुकृत्यार्पणम् ।

Colophon. इति ज्वालानाथमित्रकृततथस्मशाने सुकृत्यप्रकाशे असत्प्रतिग्रहप्रकरणम् ।

विषयः । १, आचारप्रकरणे आचारनिर्णयः, तत्प्रमंशा । दन्तधावन-स्नानमस्यादि-
तर्पण-बलिकर्मातिथिपूजाभोजन-दारागमनादिव्यवस्था च । २, अशौचप्रकरणे,
मार्वर्णिकमृताशौचनिर्णयः । ३, आहप्रकरणे, नानाविधआहलक्षणविधि-
नियमादिकथनं । ४, असत्प्रतिग्रहप्रकरणे, सूतकमृतकग्रहणादौ प्रतिग्रह-
निषेधः ।

No. 723. लक्ष्मीनिवासाभिधानं ।

Substance, country paper, $10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 26. Lines, 8 on a page. Extent, 650 s/lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Correct.

Lakshminivásábhidhána. A Sanskrit vocabulary, in verse, of words formed with the Unádi affixes. By Sivaráma, son of Kṛishṇaráma, and grandson of Trilokachandra. The first seven folia of the MS. are wanting.

Beginning. (प्रथमतः सप्तपत्राणि न सन्ति) ।

End. काव्यानि पञ्च नुतयो युगसम्मिताश्च टीकास्तयोदश तथेप उणादिकोपः ।
 भूपालभूषणमथो रसरत्नहारो विद्याविलास इन्पूर्वफलातिरब्धे ॥ ३१ ॥
 ग्रन्थान्मया विरचितान् परिशीलयन्तु शीलान्विताः सुमनसो मनसो मुदे मे ।
 यद्वक्त्रिशाधितमनल्परुचा समेतं जाम्बूनदं भवति मूल्यविशेषलभ्यं ॥ ३२ ॥
 परिश्रमो व्याकणे काव्यादावपि यः कृतः ।
 दिगिधं दर्शिता तस्य शिवरामेण सन्मुदे ॥ ३३ ॥
 लक्ष्मीः कीर्त्तिरिमा मध्ये (?) शिवरामप्रसादतः ।
 कुरुतां वसन्ति शक्रतुल्यभूपालपालिते ॥ ३४ ॥
 शिवरामकृतौ कोप उणादनैकसङ्ग्रहः ।
 लक्ष्मीनिवासि समूर्धः पादोऽयं पञ्चमोभवत् ॥

Colophon. इति श्रीमत्पितायुपनामकविलोकचन्द्रात्मजकृष्णरामकृतौ लक्ष्मीनिवासाभिधाने
 उणादिप्रत्ययान्तशककोपे पञ्चमः पादः ।

विषयः । उणादिप्रत्ययान्तशब्दानां पञ्चभिः पादैर्नामलिङ्गाद्यनुशासनम् ।

No. 724. माधवानलकथा ।

Substance, country paper, 7½ × 3½ inches. Folia, 20. Lines, 8—9 on a page. Extent, 323 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1587. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mādhavānala-kathā. The amours of Madhāvānala, and Kāma-kandalā, a tale. The lovers are said to have resided at Pushpavati, in the neighbourhood of the palace of King Govinda Chandra. Fol. 3rd, 4th, 7th and 12th wanting.

Beginning. प्रणम्य परया भक्त्या हंसयानां सरस्वतीम् ।

तस्याः प्रसादमासाद्य करिष्यामि कथामिमाम् ॥

End. राजा सहर्षो जातः । उक्तञ्च ।

विजेतव्या लङ्का चरणतरणयो जलनिधिर्विपक्षः

पौलस्त्या रणभुवि सहायाश्च कपयः ॥

तथायेको रामः सकलमवधीद्राक्षसकुलं

क्रिया मिद्धिः सत्त्वे वसति सहतां नोपकरणे ॥

ततो राजा माधवानलस्य कामकन्दला जाता ॥ ७ ॥

Colophon. इति माधवानलकथा समाप्ता ।

विषयः । पुष्पावतीनगरोच्चरस्य गोविन्दचन्द्रस्य राज्ञो गृहवर्त्तिनो माधवानलस्य ब्राह्मण-
वटोः कामकन्दलावेशयास्य वृत्तान्तविशेषकथनं । अत्र तृतीय-चतुर्थ-पञ्चम-
द्वादशपत्राणि न सन्ति । अतः खण्डितम् ।

No. 725 मुण्डकभाष्यटिप्पणं ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 11. Lines, 13 on a page. Extent, 400 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mundaka-bhāṣya-tippaṇa. A gloss on Śaṅkara's commentary on the Mundaka Upanishad. Anonymous.

Beginning. यदक्षरं परं ब्रह्म विद्यागन्धमितीरितं ।

यस्मिन् ज्ञाते भवेज् ज्ञातं सर्वं तत्स्याममंशयम् ॥

ब्रह्माण्डनिपद्वर्गोपनिषदाद्या अथर्वणवेदस्य बह्व उपनिषदः सन्ति । तानां शारीरके अनुपयोगित्वेनाव्याचिष्यामितत्वाददृश्यत्वादिगुणको धर्माङ्गेरित्याद्यधिकरणपयोगितया मुण्डकस्य व्याचिष्यामितस्य प्रतीकमादत्ते, ब्रह्मा देवानां इत्यादि ।

End. ग्रन्थद्वारेण विद्यायाः प्रकृतत्वसम्भवात् न सर्वत्र ब्रह्मविद्याप्रदानमिति सूचय-
न्नाह, एतां ब्रह्मविद्यां वदेतेति ।

Colophon. इति मण्डकभाष्यटिप्पणं ।

विषयः । मण्डकभाष्यतत्त्वस्थानविशेषार्थविवरणम् ।

No. 726. श्यामा पूजापद्धतिः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{4}$ inches. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'yamápūjā Paddhati. A manual for the worship of Dakṣiṇākālī.
Anonymous.

Beginning. अथ श्यामापूजापद्धतिः । पादौ प्रक्षाल्याचम्य मन्त्राचमनं कुर्यात् । तद्यथा,
क्रोमिति त्रिर्जलं पीत्वा, इत्यादि ।

End. ततो मूलमन्त्रेण पूर्णाहुतिं दत्वा मंहारमुद्रया खेष्टदेवतां हृदये समानीय
क्षमस्वेति विसृज्य दक्षिणां दत्वाच्छिद्रावधारणं कुर्यात् ।

Colophon. इति सङ्क्षेपहोमपद्धतिः ॥

विषयः । दक्षिणकालिकापूजनाद्यङ्गीभूतविधिकथनं ।

No. 727. न्यायसारः ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 18. Lines, 9 on a page. Extent, 370 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Nyāya-sāra. An elementary treatise on the Nyāya. By Bhāsar-vajña. Dr. Hall notices a commentary on this work by Bhaṭṭa Rāghava, *Contributions*, 26.

Beginning. प्रणम्य शम्भुं जगतः पतिं परं समस्ततत्त्वार्थविदं स्वभावतः ।

शिष्टप्रबोधाय मयाभिधास्यते प्रमाणतद्भेदतदन्यलक्षणम् ।

सम्यगनुभवसाधनं प्रमाणम् । इत्यादि ।

End. तत्सिद्धमेतत् । नित्यसर्वेशसुखे न विशेषः । आत्यन्तिको दुःखनिवृत्तिः पुरुषस्य
मोक्ष इति ।

Colophon. इति श्रीभासर्वज्ञविरचिते न्यायसारे तृतीयः परिच्छेदः । समाप्तोऽयं न्याय-
सारः ॥

विषयः । प्रमाणप्रयेयानुमानजात्यादिकतिपथपदार्थानां नैयायिकनयेन सङ्क्षिप्तलक्षण-
कथनं ।

No. 728. नारायणप्रबोधोत्सवः वा प्रबोधोत्सवः ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Nārāyaṇa-prabodhotsava. Rules for the celebration of a feast on the 12th of the waxing moon in the month of Kārtika, that is on the day after the close of the *Chāturmāsya* fast, which commences on the 11th of the waxing moon in the month of Āshādha, and lasts for four months, terminating on the 11th of the waxing moon in Kārtika. The first day is called *S'ayana ekādas'ī* or the day on which Viṣṇu, according to the Purāṇas, falls asleep, and the last, *Uttāna ekādas'ī* or the day of his waking. This is evidently a Hindu adaptation of the Buddhist *Vassī*, which lasted for four months of the rainy season, during which the monks were permitted to reside in hermitages and cells, and to abstain from peregrination and begging. There is every reason to believe that the Buddhists copied it from the Vedic ceremony of *Chāturmāsya*, which lasted for four months, but not always during the rains. The most prominent features of the fast as now observed are continence, abstinence from certain rich articles of food, bedding, shaving and other luxuries, eating on the bare earth, and other privations; each devotee fixing his own course of observances. The feast which the MS. describes, is intended to mark the termination of the fast by rejoicing, like the *Rāmzūn* of the Muhammadans, or the last day of the Lent among Roman Catholic Christians. Annexed to the work is a ritual for the celebration of the marriage of Nārāyaṇa with the Tulasī plant on the day preceding the feast. Anonymous.

Beginning. अथ कार्तिकशुक्लद्वादश्यां पारणाविचारस्तथा प्रबोधोत्सवश्च विचार्यते ।

कार्तिकशुक्लद्वादश्यां रेवतोयागरहितायां पारणं कार्यम् ।

End. चातुर्मास्यव्रतसमाप्तिरप्यत्रैवेति केचित् । कार्तिकमासव्रतोद्यापनं चातुर्मास्य-
व्रतोद्यापनं च चतुर्दश्यां पूर्णिमायां वेत्यपरे ।

Colophon. इति श्रीनारायणप्रबोधोत्सवो व्रतनिवेदनं सङ्क्षेपतस्तुलसीविवाहप्रयोगश्च
समाप्तः ।

विषयः । हरिप्रबोधनाङ्गीभूतकर्त्तव्यानुष्ठानकथनादि, तुलसी विवाहप्रयोगकथनं च ।

No. 729. व्रतोद्यापनविधिः, शालग्रामदानविधिः ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 45. Lines, 11 on a page. Extent, 1125 ślokas. Character, Nāgara. Date, S. 1890, SK. 1755. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Vratodyāpanavidhi. Rituals to be observed on the last or concluding day of certain prescribed penances, as also what are to be gone through on the occasion of giving away an ammonite stone (*s'ālagrāma*).

Beginning. अथ सङ्क्षेपतो व्रतार्काक्तानि व्रतोद्यापनानि प्रयोगरीत्या उच्यन्ते । तत्रादौ सर्वतोभद्रकारिका ।

End. (खण्डितत्वात्परिसमाप्तिवाक्यादिकं नास्ति) ।

विषयः । सर्वतोभद्रादिचक्रनिर्माणविधिः । सङ्कटचतुर्थीनामपञ्चमीजन्माष्टम्यादिविविध-
व्रतोद्यापनविधिः । शालग्रामदानविधिश्च । (इतः परं खण्डितं) ।

No. 730. आचारमयूखः ।

Substance, country paper, 11 × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 80. Lines, 9 on a page. Extent, 1800 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. K. 1729. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Āchāramayūkha. A compendium of diurnal religious duties which should be observed by all strict Hindus. By Nīlakaṇṭha Bhaṭṭa, son of S'aṅkara Bhaṭṭa. The author has treated of the whole circle of the Smṛiti, in separate compendia under the generic title of *Mayūkha* or the Mirror, and this is one of them.

Beginning. पादौ दिवाकरस्याहमवलम्बे मुहुर्मुहुः ।

यत्यादालम्बितं पद्मे पद्मारोहति सम्प्रति ॥

श्रुतीः स्मृतीर्विद्वि पुराणजातं तत्तन्निबन्धानपि सन्निबन्धान् ।

चिरन्तनाचारचयं च वध्नात्ययाक्रिकं सम्प्रति नीलकण्ठः ॥

End. अनेन विधिना यस्तु शान्तिं कुर्वीत शक्तिः ।

तस्य वर्षशतायुष्यं भवत्येव न संशयः ॥ १४ ॥

Colophon. इति श्रीमीमांसापारावारपरीणधुरीणभट्टशङ्करसूनोर्भट्टनीलकण्ठस्य कृता आ-
चारमयूखः समाप्तः ।

विषयः । शयनादुत्थाय प्रातःस्नानं दन्तधावनमलमूत्रत्यागस्नानसम्प्रातर्पणपूजनबलिचैत्र-
देवादिदैनन्दिनाचारानुष्ठानव्यवस्थाकथनं ।

No. 731. विश्वकर्मचिन्त्यम् ।

Substance, English paper, $9\frac{3}{4} \times 7\frac{1}{2}$ inches: a 4to. volume. Folia, 63. Lines, 20 on a page. Extent, 1224 s lokas. Character, Nágara. Date, 1872. A. D. Place of deposit, Calcutta, Bábu Rájendralála Mitra. Appearance, new. Verse. Incorrect, and corrupt.

Vis'vakarmiya S'ilpa. A treatise on the manual arts attributed to Vis'vakarmá, the divine architect; but apparently a compilation, as it is written in the Tántric style, having S'iva for its narrator. The MS. has been copied for me from an old Codex in the Library of the Rájá of Tanjore. There are in it many lacunæ and several Tamil words which, I understand from Mr. Burnell, through whose kind aid I have got the copy, have crept in, owing to the circumstance of the original, in the Hala-kánáḍá character, having short notes interspersed in the Tamil language. This peculiarity characterises almost all the S'ilpa MSS. in the Tanjore Library. None of the MSS. examined by Mr. Burnell is perfect, or even tolerably correct. Contents: I. Origin of Vis'vakarma; derivation of the words *Takshaka* (carpenter) *vardhaki* (sculptor) &c. II. Height of man in different ages of the world; wood and stone for the formation of images. III. Sacraments for sculptors and carpenters. IV. Halls for the consecration of S'iva and other gods. V. Proportions of images of the planets and lingams. VI. Formation of cars. VII. Consecration of cars. VIII. Forms of Bráhmī, Mahes'vari and other goddesses. IX. Sacrificial or Brahmanical thread. X. Sacrificial threads of gold, silver, and munja fibre; the different sides where images of gods and goddesses are to be placed; qualities of a kind of stone called *Hemas'ilá* or "golden stone" to be found to the south of the Meru mountain. XI. Images of Indra, Máhes'vari, and other gods and goddesses. XII.—XIII. Crowns, crests and other head ornaments. XIV. Movable and fixed thrones for images; crests and other ornaments for the head; repairs of temples. XV. Proportions of doors of temples for lingams. XVI. Proportion, of doors for other temples. XVII. Temples for Vighnes'a. Most of these chapters appear imperfect and fragmentary, and the work is obviously incomplete.

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नसमाकुले ।

नानादृग्गम्यकीर्णे नानादृक्समाकुले ॥

नानाप्सरोभिरुपिते नानासुरगणादृत ।
 नानारक्षोभिराकीर्णे नानागन्धर्वमेविते ॥
 नानामुनिगणाकीर्णे नानापुण्यसमाकुले ।
 किन्नरेर्नारदेनापि सुत्ये तुम्बुरुभिः सह ॥
 दिव्याङ्गनासमागते सर्वदा देवसन्निधौ ।
 आकाशगङ्गासलिलैः शीतलैरुपशोभिते ॥
 श्रुतिस्मृतिपुराणाद्यैरितिहासैः सुविश्वलैः (?) ।
 सूयमानैस्तु ऋषिभिः सनन्दसनकादिभिः ॥
 +सयवसप्तद्वीपा च समुद्राश्च विनीयते (?) ।
 एतपान्तु समाकर्तुं समर्थस्तन्मनाः शिखरः (?) ॥
 इत्युक्तो देवदेवेश भवनाधिपतिः शिवः ।
 समीक्ष्य विश्वकर्माणं तस्य मे खजतीश्वरः (?) ॥ इत्यादि ।

End. द्वारलम्बस्य दोर्घेण दर्शनवाद्यभागतः ।

एवं भागशिरोत्सेधं द्वारलम्बस्य योजयेत् ॥

Colophon. शिवमयं शिल्पग्रन्थः सम्पूर्णः ॥

विषयः । १, अध्याये विश्वकर्मावृत्तिः, कर्मविशेषभेदेन व्यवहृततत्तत्कवर्द्धक्यादिशब्दव्युत्प-
 त्तिश्च । २, मत्यादियुगजातनरोच्चताप्रमाणं, यज्ञीयकाष्ठेन प्रस्तरेण, वा देव-
 प्रतिमाननिर्माणे मानादि । ३, तत्तत्कस्य गर्भाधानादि संस्कारकथनं, गर्भावृत्ति-
 कथनादि च । ४, शिवलिङ्गादिप्रतिष्ठार्थं सभानिर्माणादि । ५, प्रहप्रतिमा-
 निर्माणप्रमाणं, लिङ्गपोटनिर्माणप्रमाणादि च । ६, रथनिर्माणविधेः कथनं ।
 ७, रथप्रतिष्ठाविधिः । ८, ब्राह्मोमाहेश्वर्यादीनां स्वरूपादिवर्णनादि । ९,
 यज्ञोपवीतलक्षणं । १०, सुवर्णरजतमौञ्जादिनिर्मितयज्ञोपवीतकथनं, दिग्भे-
 देन देवस्थापनप्रकारादि, मेरुदक्षिणस्थितहेमशिलाकथनादि च । ११,
 लक्ष्मीब्राह्मोमाहेश्वर्यादिदेवीन्द्रादिदिक्पालग्रहादिमूर्त्तिनिर्माणप्रकारः । १२,
 १३, मुकुटकिरीटजटामुकुटादिनिर्माणप्रकारादि । १४, स्थावरास्थावर-
 मिहानसननिर्माणप्रकारादि । पुनर्विशेषेण किरीटललाटपट्टिकादिनिर्माण-
 प्रकारः । देवताया मन्दिरस्य च जोर्णाद्वारप्रकारः । १५, लिङ्गमूर्त्तिमन्दिर-
 रद्वारादिकथनं । १६, प्रतिमामूर्त्तिमन्दिरद्वारादिकथनं । १७, विघ्नेश-
 मूर्त्तिमन्दिरादिनिर्माणादिविधिः ।

No. 732. सामयाचारिकसूत्रं ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 24. Lines, 11—12 on a page. Extent, 840 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Correct.

Samayácharika Sūtra. This is a fragment of the S'rauta Sūtra of Āpastamba of which it forms, according to Mr. Burnell, chapters XXVI and XXVII. It treats of *Upanayana*, or the investiture of the sacrificial thread; *Brahmacharya*, or the study of the Vedas by a tutor, including the duties of the teacher and the taught; proper and improper food; the domestic duties of the four orders; and funeral. An excellent edition of this work has been published by Professor Buhler of Bombay.

Beginning. अथातः सामयाचारिकान् धर्मान् व्याख्यास्यामः ॥ १ ॥ धर्मज्ञसमयः प्रमाणम् । वेदायत्वारो वर्णा ब्राह्मणक्षत्रियवैश्यशूद्राः । इत्यादि ।

End. पाणिग्रहणादार्थाजात्यायेन भिक्षणे सवर्णा सह विलयन (?) चलारो व्याख्याताः । चेत्रमेकादश ।

Colophon. इति द्वितीयः प्रश्नः ।

विषयः । १, पटले वर्णाश्रमधर्मः । उपनयनं । उपनीतधर्माः । उपनयनकालः । काल अनुपनीते प्रायश्चित्तादि । आचार्यकुलवासकालनिर्द्धारणं । त्रैवर्णिकब्रह्मचर्यविधिः । त्रैवर्णिकभैक्ष्यचर्याः । भोजनविधिः । समिदाद्याहरणादि । २, तपःकरणकरणफलादि । त्रैवर्णिकाभिवादनं । अध्ययननियमादि । गुरुस्वापनविधिः । स्वशयनविधिः । आचार्योपासना । ब्रह्मचारिनियमाः । गुरुदक्षिणादि । आत्मप्रशंसावर्जनादि । आचरणनियमादि । शिष्यं प्रत्याचार्यकर्तव्यता । ३, उपाकर्मकृत्यम् । अनध्यायः । वपनादि । पुनरनध्यायादि । ४, स्वाध्यायनियमादि । सहायज्ञब्रह्मयज्ञकर्तव्यादि । मातृपितृदिगुरुजनशूद्रपादि । भूतबलिप्रभृति । अभिवादनयोग्यादि । कुशलप्रश्नादि । ५, कर्मविशेषेषु उपवातिभवनं । आचमननियमादि । भोजनपात्रनिर्द्देशः । भोज्यान्नशकादि । सद्यपाननिषेधः । पेयापेयक्षीरादि । करञ्जपलाण्ड्याद्यभक्ष्यमूलादि । भक्ष्याभक्ष्यपशुपसन्त्यादि । ६, भोज्याभोज्यान्नादिकथनं । ७, धर्माधर्मविचारः, अशुचिकरपदार्थादि । ८, आध्यात्मिकयोगानुष्ठानादि । ९, क्षत्रियादिह्यननप्रायश्चित्तकथनादि । १०, पतितापतितादिकथनं । ११, सूत्रपुरोपादिविधिः ।

(इति प्रथमप्रश्नस्य) । द्वितीयप्रथमपटले गृहमेधिव्रतायुक्तिः । २, बलिवेश्व-
देवादिकर्मकथनं । ३, अतिथिपूजनादिकथनं । ४, मधुपर्कादिकथनादि ।
५, वैवर्णिककर्त्तव्याभ्ययनाध्यापनादिकर्मापदेशादि । ६, दायार्हपुत्रादिकथनं ।
७, पितृमेधादि । ८, नित्यश्राद्धभोजननियमादि । ९, चतुराश्रमादिकीर्तनादि ।
१०, ११, राज्ञो विशेषधर्मकथनादि । (इति द्वितीयप्रश्नः) ।

No. 733. शारदातिलकं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 134. Lines, 14 on a page. Extent, 3100 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Bābu Rājendralāla Mitra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

S'aradātīlaka. A Tāntric compilation of great repute in Bengal. By Lakshmaṇa Deś'ikendra, son of Ś'rīkṛiṣṇa, and grandson of Vijaya Āchārya, of the Vārendra clan. The work comprises 25 chapters. Contents: 1. Vijāmantras of different divinities; 2, different divinities and their appropriate Ś'aktis; 3, 4, initiation in mystic mantras; 5, eighteen appropriate Saṅskāras or sacraments for neophytes; 6, caste; 7, 42 letters of the alphabet; 8, worship with mystic mantras; 9, mantra and adoration of Jagaddhātṛī; 10, do. of Tvaritā Devī; 11, do. of Dur-gā; 12, do. of Tripurā; 13, do. of Gaṇeś'a; 14, do. of Chandramā; 15, do. of Viṣṇu; 16, do. of Nṛsiṅha; 17, do. of Purushottama; 18, do. of Mahes'a; 19, mystic mantra for the attainment of every desirable object; 20, do. of Aghora; 21, Gāyatrī as a mystic mantra, and the mode of adoring with it; 22, mystic mantra of Atidurgā; 23, do. of Traiyambaka; 24, mystic diagrams; 25, various forms of Yoga meditation.

Beginning. नित्यानन्दवपुर्निरन्तरगलत्यञ्चाशदङ्गैः क्रमा-

द्याप्तं येन चराचरात्मकमिदं शब्दार्थरूपं जगत् ।

शब्दब्रह्म यदूचिरे सुकृतिनयेतन्यमन्तर्गतं

तद्दोऽव्यादनिशं गशाङ्गमदनं वाचासधोशं मयः ॥

अनस्मितोत्प्लसितमिन्दुकलावतंसमिन्दिवरोदरसङ्घोदरनेत्रशेभि ।

हेतुस्त्रिलोकविभवस्य नवेन्दुमौलेरन्तः परं दिशतु मङ्गलमादराद्दः ॥

संसारसिन्धोस्तरणैकहेतून् वन्दे गुरुन् मूर्द्ध्नि शिवस्वरूपान् ।

रजांसि येषां पदपङ्कजानां तीर्थाभिषेकप्रियनावहन्ति ॥

End.

सारं वक्ष्यामि तन्त्राणां शारदातिलकं शुभम् ।
 धर्मार्थकामलोक्षाणां प्राप्तेः प्रथमकारणम् ॥
 महाबलाय प्रणतोऽस्मि तस्मै संविज्ञतां लिङ्गनशीतलाय ।
 येनार्पितं मुक्तिफलं विपक्वामात्रायशाखाभिरुपाश्रितेभ्यः ॥
 तस्माद्भूदखिलदेशिकवारणेन्द्रः पट्कर्मसागरविहारविनोदश्रीलः ।
 यस्य त्रिलोकविततं विजयाभिधानमाचार्यपण्डित इति प्रथयन्ति सन्तः ॥
 तन्नन्दनो देशिकदशिकोऽभूच्छ्रीकृष्ण इत्यभ्युदितप्रभावः ।
 यत्पादकारणसुधाभिषेकाञ्जलीं परामश्रुवते कृतार्थाः ॥
 आचार्यविद्याविभवस्य तस्य जातः प्रभोर्लक्षणदेशिकेन्द्रः ।
 विद्यास्वशेषासु कलासु सर्वास्वपि प्रथां यो महतीं प्रपदे ॥
 आदाय सारमखिलं निखिलागमेभ्यः श्रीसारदातिलकनाम चकार तन्त्रं ।
 प्राज्ञः स एष पटलैरिह तत्त्वं (२५) सङ्ग्रहैः प्रीतिप्रदानविधये विदुषां चिराय ॥
 अनादन्ता शम्भोर्वपुषि कलितार्द्धेन वपुषा
 जगद्रूपं शश्वत् सृजति महनीयामपि गिरम् ।
 सदर्थं शब्दार्थस्तनभरनता शङ्करवधू-
 र्भवद्भृत्ये भूयाद्भवजनितदुःखौघशमनी ।

Colophon. इति श्रीशारदातिलके पञ्चविंशतितमः पटलः ।

विषयः ।

१ पटले द्वादशोनां पृथङ्मन्त्राचरसङ्ग्रहनिर्देशादि । २, देवतच्छक्तीनां नाम्नां
 मन्त्राणाञ्च कथनादि । ३, दीक्षाङ्गकर्मकथनादि । ४, दीक्षाकरणप्रकारादि ।
 ५, साधकस्याष्टादशसंस्कारकथनादि । ६, वर्णतन्त्रादिकथनादि । ७, द्वि-
 चत्वारिंशदक्षरकभूतलिपिकथनादि । ८, श्रीमन्त्रतज्जपध्यानपूजनादिकथ-
 नादि । ९, जगद्धात्रीमन्त्रतज्जपध्यानपूजनादिकथनादि । १०, ललितादेवी-
 मन्त्रतज्जपकथनादि । ११, दुर्गामन्त्रतज्जपकथनादि । १२, त्रिपुरामन्त्र-
 तज्जपकथनादि । १३, गणपतिमन्त्रतज्जपकथनादि । १४, चन्द्रमामन्त्र-
 तज्जपकथनादि । १५, विष्णुमहामन्त्रतज्जपकथनादि । १६, वृषिंहमन्त्र-
 तज्जपकथनादि । १७, ओपुरुषोत्तममन्त्रतज्जपकथनादि । १८, महेश-
 मन्त्रतज्जपकथनादि । १९, समस्तपुरुषार्थदमन्त्रतज्जपकथनादि । २०,
 अधारमन्त्रतज्जपकथनादि । २१, गायत्रीरूपमन्त्रतज्जपकथनादि । २२,
 अतिदुर्गामन्त्रतज्जपकथनादि । २३, वैद्यस्वकमन्त्रतज्जपकथनादि । २४,
 धन्वन्तरिभक्तकथनादि । २५, योगसाधनप्रकारादि ।

No. 734. आङ्गचन्द्रिकाप्रकाशः, अनुक्रमणिकासहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 125. Lines, 9 on a page. Extent, 2233 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1866, SK. 1731. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse and prose. Correct.

S'raddha-chandriká-prakás'a. A dissertation on S'raddhas or offerings of the funeral cake to the manes at stated times, the merit thereof, the persons who should make the offerings, the proper times when they should be made, and general rules for making them. By Divákara Bhaṭṭa, son of Mahádeva, and grandson of Bálakrishṇa. Appended to the work is a short index by the author's son, Vaidyanátha.

Beginning. जानकीनयनदृग्गोचरं मानिनां नयनयोरगोचरं ।

नीलमेघरुचिरच्छविं सदा भावयेन्मनसि राघवं मुदा ॥

यत्कोत्या धवलीकृतं विभवनं नाम्ना जगत्पावितं

यन्मूर्त्या विनिवारितं ब्रह्मतरं पापं सदापापिनाम् ।

यद्युग्र्यैः कठिनं जगाम कशतां दैतं वृतादिस्थले

तस्याहं शिरसा नमामि चरणौ श्रीनीलकण्ठप्रभेः ॥

नत्वा साम्बं तथा तातं जनयित्रीं गुरुनपि ।

द्वाकारेण विदुषा तन्यते आङ्गचन्द्रिका ॥

तच्चादौ आङ्गप्रशंसा हेमाद्रौ कूर्मपुराणे । (इत्यादि)

End.

भारद्वाजकुलोद्घौ समभवच्छ्रीबालकृष्णभिधः

मोमो लाङ्कनवर्जितः प्रतिदिनं सन्तोषकद्विद्वतां ।

तत्सूनुः प्रथमो महामणिरिव प्रख्यातकीर्त्तिर्गुणै-

रासीच्छास्त्रवने मृगेन्द्ररचनो नाम्ना महादेवकः ॥

तत्पुत्रेण द्वाकारेण विदुषा निष्पादिता चन्द्रिका

त्यक्त्वा हङ्कृतिमुन्नतां सुमनसः सम्पश्यातां हे बुधाः ॥

यद्यस्मि स्वयमेतदीयकृतिनो वाच्यः कथं निर्णय-

सर्द्धवं निपुणं विभाष्य हृदये द्रव्यं वचो सामकं ।

उक्तं नात्र मया स्वयं स्वरचितं यद्रूपपादादिभिः

प्राक्तः आङ्गविनिर्णये तदखिलं स्पष्टं परं ज्ञप्तये ॥

सन्दिष्टं गुरुदत्तमन्त्रकपया शार्दूलविक्रीडितं

तेन श्रीरविमण्डलान्तरगतो नारायणः प्रीयताम् ॥

Colophon. इति श्रीभारद्वाजसहोदेवभट्टात्मजदिवाकरविरचिते धर्मशास्त्रसुधानिधौ आद्य-
चन्द्रिकाप्रकाशः समाप्तिमकारि । (इतः परं पत्रचतुष्टयात्मकः पाठ एतद्ग्रन्था-
नुक्रमणिकाभूतो दिवाकरात्मजवैद्यनाथविरचितोऽस्ति ।)
विषयः । पित्रुद्देशेन कर्त्तव्यस्य आदिकर्मणः प्रशंसालक्षणाधिकारिदेशकालपात्रादीनां नि-
र्णयकथनं ।

No. 735. विख्यादपुराणं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 47. Lines, 9 on a page. Extent, 1100 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1775. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vikhyāda Purāṇa. I suspect this to be a Tāntric compilation. In it Mahādeva, in reply to a query of Kārtika, describes the journey of the pious from India to the region of S'iva. The MS. is apparently incomplete, and comprises only 14 chapters.—Contents: 1. Praise of those who desire to follow the great journey *Mahāprasthāna*; the terminus of that journey. 2. Proceeding northwards the traveller first sees the Hemavat Linga and its temple, and there attains perfect juvenescence. 3. Rivers, hermitages, and mansions to the north thereof. 4—5. Next, a mountain named Aprasāda, and certain villages around it, 6—7. Next, Chandravegā River, and certain temples of Kedāra, Nandīś'vara, Hemastamba, &c. 8. Next, a mansion containing several forms of Mahādeva. 9. Next, Mandākinī River and the foot of the Kailās'a mountain. 10. The road to the north of it branches into three, leading respectively to the regions of Brahmā, Viṣṇu, and S'iva; praise of those three regions. 11. Arrival at the peak of the Kailāsa mountain. 12 to 14. The sights to be seen there, and the blessings which S'iva bestows on the traveller.

Beginning. कार्तिकेय उवाच । अहं पृच्छामि देवेश साधकानां हिताय च ।

महापत्येन पश्यन्ति कथं सत्यं मानवाः ॥

तस्यार्थं च फलं ब्रूहि सत्यं देव सदाशिव ।

गच्छन्ति साधकाः सर्वं स्वयं देहेन शङ्कर ॥

End. पश्चिमे च दिशाभागे उदयं शशिभास्करौ ।

वह्निवाह्निमघायान्ति नैव कल्प च नान्यथा(?) ॥

Colophon. इति श्रीविद्यादपुराणे शम्भुस्कन्दसंवादे स्वर्गवासो नाम चतुर्दशः पटलः ।
(इतः परमेकपत्रात्मकः पाठोऽस्ति । अतः खण्डितमिदमित्यनुमीयते) ।

विषयः । साधकस्य शिवलोकगमनस्य पन्थैव महापन्थेत्युच्यते । तत्र मार्गे यानि यानि वस्तूनि दृश्यन्ते तेषां शिवस्कन्दसंवादच्छलेन चतुर्दशपटलेषु प्रपञ्चः । तत्र १, पटले महापन्थगमिसाधकप्रशंसा, महापन्थं गच्छन्ति तत् कुत्र महापन्थोऽस्तीति कार्तिकप्रश्नोत्तरश्च । २, शिवलोकं गन्तुमुत्तरतो गच्छता प्रथमं हेमवलिङ्गो यो दृश्यत ततो या पुरी दृश्यते यथा च शरीरकल्पो भवति, इत्यादेवर्णनं । ३, ततोऽप्युत्तरं गते यद्यन्ननयाश्रमपुरादिदर्शनं भवति, तद्वर्णनादि । ४, ५, ततोऽप्युत्तरं गते अग्रसादनामकमहागिरेः पुरादेर्दर्शनं भवति, तद्वर्णनादि । ६, ७, ततोऽप्युत्तरं गते यच्चन्द्रवेगातटस्थदिबर्षिपुरीकेदारनन्दीश्वरहेमस्तम्भादिदर्शनं भवति, तद्वर्णनादि । ८, ततोऽप्युत्तरं गते यत् पुरीत्रिनेत्रदशभुजमहादेवादिदर्शनं जायते, तद्वर्णनादि । ९, ततोऽप्युत्तरं गते मन्दाकिनीगङ्गाकैलासपर्वतादि यद् दृश्यते, तद्वर्णनादि । १०, ततोऽप्युत्तरं गते दृष्टस्य मार्गत्रयस्य शिवब्रह्मविष्णुलोक-भोगादेयं वर्णनं । ११, साधकस्य कैलासप्राप्तिः, कैलासवर्णनं, महादेवकटुकं साधकाय वरदानमेवमादि । १२, १३, १४, साधकानां यमेन्द्रब्रह्मविष्णुलोक-दर्शनादि, तत्तत्तत्कवर्णनं च । १४ पटलात्परं सिद्धिदायकमन्त्रकथनं । (ततः पटलसमाप्तिर्नास्तीति खण्डितमेतदित्यनुमीयते) ।

No. 736. प्रेमामृतं ।

Substance, Palm leaf. Folia, 18. Lines, 2—3 on a page. Extent, 223 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalakhāṇḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Prose and Verse. Generally correct.

Premámṛita. This is a miscellany in prose and verse, on the early career of Kṛishṇa, and on love for him, or the highest manifestation of faith in the divinity. The work is written in the form of a Chámpu, and is attributed to Chaitanya Deva, the great Vaishṇavite reformer of Nadiyá.

Beginning. यं ब्रह्मा वरुणेन्द्ररुद्रमरुतस्तन्वन्ति दिव्यैः स्तवैः
वेदैः साङ्गपदक्रमोपनिषद्देर्गायन्ति यं सामगाः ।

- ध्यानावस्थिततद्गतेन मनसा पश्यन्ति यं योगिना
 यस्यान्तं न विदुः सुरासुरगणा देवाय तस्मै नमः ॥
- अपिच । जयति जननिवासो देवकीजन्मवादे
 यदुवरपरिपद्भिर्दोभिरस्यन्दधर्मः ।
 स्थिरचरवृजिनघ्नः सम्मितश्रीमुखेन
 ब्रजपुरवनितानां वर्द्धयन् कामदेवम् ॥
- End. ततस्तत्र विविधमन्त्रयक्रोडामनुभूय द्विजभवनगमनं चक्रे ।
 राधा मुखोजनेः सह भावसादाय मशुरां गतवतो ॥ इति दानखण्डः ॥
- Colophon. इति चैतन्यदेवविरचितं प्रेमासृतं समाप्तम् ।
- विषयः । गद्येन पद्येन च श्रीकृष्णस्य कतिपयस्त्रीसत्कारसभावा वर्णिताः ।

No. 737. धातुरहस्यं ।

Substance, yellow country paper. Folia, 82. Lines, 6 on a page.
 Extent, 1322 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Maṇḍalākhaṇḍa, Vikramapura, Dhākā, Vaikunṭhanātha Chakravartī. Ap-
 pearance, old. Prose. Correct.

Dhāturahasya. An elementary treatise on Sanskrit roots and the
 class of grammatical affixes called *Ārit*. By Rāmakānta. The MS. is
 incomplete, and the work is rare, but of no great importance.

Beginning. नत्वा गुरुपदद्वन्द्वं रामकान्तो न यत्नतः ।

बालावबुद्धये धातुरहस्यं सङ्गृहीयते ॥

वाच्याभ्यामा दृशेहादे। इनन्तामाः पुनश्च ते(?) ।

ऊदन्ताश्च ततो वाच्यमखिलं चर्करोतकं(?) ॥

वाच्यः कर्त्तादिभेदेन त्यासुत्यतिर्विनिर्णयः(?) ।

उक्तानुक्तविचायश्च कृतिषष्ठाश्च निर्णयः(?) ॥

End. यथा जाञ्जनीति सङ्गृहे न जा घटो(?) ।

Colophon. इत्यतः खण्डितम् ।

विषयः । कृदादिप्रत्ययविवरणं ।

No. 738. गुप्तसाधनतन्त्रं ।

Substance, yellow country paper. Folia, 21. Lines, 6—7 on a page. Extent, 484 s/lokas. Date ? Place of deposit, Maṇḍalakhaṇḍa, Vikramapura, Dhākā, Kālikumāra Bhattachārya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Guptasādhana Tantra. An original Tantra on the esoteric, secret adoration of Śaktī, according to the Kaula cult. The MS. examined comprises twelve chapters, but the work in its entirety is probably much larger.

Beginning. केलासशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।

तं कदाचित् सुखासीनं भगवन्तं विलोचनं ॥

पप्रच्छपरया भक्त्या देवो लोकहिताय वै ।

देव्युवाच । देव देव महादेव लोकानुग्रहकारक ।

कुलाचारस्य साक्षात् पूर्वं वै सूचितं मया ॥

तत् कथं गोपितं देव मम प्राणेश्वर प्रभो ।

कथयस्व महाभाग यद्यहं तव वल्लभा ॥

End. नित्यं नित्यं महेशानि यः स्पृशेन् (?) सन्तमुत्तमं ।

स पूतः सर्वपापेभ्यः सदाशिवसमो भवेत् ॥

Colophon. इति गुप्तसाधनतन्त्रे द्वादशः पटलः ।

विषयः । १, पटले । कुलाचारतत्साधनकथनं । २, पञ्चाङ्गोपासनादि । ३, आत्म-
सिद्धिपायः । ४, सासिकजपविवरणं । ५, दक्षिणायाः प्रकारादि । ६, सन्तो-
हारप्रभृति ।

No. 739. जातिमाला ।

Substance, yellow country paper. Folia, 2. Lines, 8 on a page. Extent 67 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalakhaṇḍa, Vikramapura, Dhākā, Bābu Vaikuṇṭhanātha Chakravartī. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Jātimālā. An account of the origin of the different Hindu castes, differing in some respects from the well-known work of this name which forms a part of the *Rudra Yāmala Tantra*. The MS. is imperfect and the author's name cannot be ascertained.

Beginning. ब्राह्मणाः क्षत्रिया वैश्याः शूद्रा वर्णाश्चतुर्विधाः ।

वर्णानां सङ्करोत्पत्तिं निशामय महासुने ॥

आदौ विष्णोर्मुखाज्जाता ब्राह्मणा वेदपारगाः ।

तद्वाचेः क्षत्रिया जाता उर्व्वैर्वैश्या धनान्विताः ॥

End. तैलङ्गाय ततो देयं ततस्तु चर्मकारिणे(?) ।

तायलाय प्रदातव्यं चाण्डालाय ततः परम् (?) ॥ इत्यतः खण्डितः ॥

विषयः । जातिनिर्णयकथनं ॥

No. 740. मुण्डमालातन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 5—8 on a page. Extent, 416 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalakhanda. Vikramapura, Dhākā. Bābu Vaikuṇṭhanātha Chakravartī. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Muṇḍamālā Tantra. This is one of the original Tantras of the Kaula class, but the MS. is incomplete, and contains only the first six chapters. Contents: 1. The science of one syllable, or a mystic mantra of one syllable with which Indra worshipped the Devi. 2. The alphabet. 3. Places most appropriate for worship. 4. Articles of offering. 5. Initiation. 6. Mystic diagrams for worship.

Beginning. सर्वानन्दमयीं नित्यां सर्वान्नायनमस्मृतां ।

सर्वसिद्धिप्रदां देवीं नमामि सकलेश्वरीं ॥

देव्युदाच । देव देव महादेव परमानन्दनन्दन ।

प्रसीद गुह्यवक्तानः(?) कथयस्व प्रियंवद ॥

End. इह लोके सुखं सर्वं देवो गणमतन्यतः(?) ।

गोप्तव्यं तत् प्रयत्नेन यस्मै कस्मै न विश्वसेत् ॥

Colophon. इति मुण्डमालातन्त्रे षष्ठः पटलः समाप्तः ॥

विषयः । १ पटले, एकाक्षरीविद्या, या च देवराजेन साधिता पूर्वा । २, अक्षमालाया नामानि फलानि च । ३, साधनस्थानानि । ४, निवेद्यवस्तूनि, बलिदानि च । ५, दीक्षाविधिः, गुह्यलक्षणानि च । ६, पूजायन्त्रप्रभृतयः । पुस्तकमिदं समाप्तिं न प्राप्तम् । प्रथमपटलात् षष्ठपटलपर्यन्तं विद्यते ॥

No. 741. मृतवत्सा-चिकित्सा ।

Substance, palm leaf. Folia, 11. Lines, 4—5 on a page. Extent, 241 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhaṇḍa, Vikramapura, Dhākā, Bābu Vaikuṇṭhanātha Chakravartī. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mṛitavatsā chikitsā. Treatment of women who miscarry, or suffer abortion, or whose children die soon after birth. Anonymous.

Beginning. गर्भस्यमृतं जातमृतं वा पक्षान्मासाद्धवत्सरात् ।

स्यते त्रिद्विवर्षे वा यस्याः सा मृतवत्सिका ॥

End. इत्यनेन वंशपत्रे लिखित्वा सिरसि बाहौ वा रक्तवस्त्रेण बध्ना धारयेत् ।

विषयः । मृतवत्सालप्रश्ननोपायः ।

No. 742. दशकर्मदीपिकीया विवाहपद्धतिः ।

Substance, palm leaf. Folia, 20. Lines, 3 on a page. Extent, 285 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhaṇḍa, Vikramapura, Dhākā, Bābu Vaikuṇṭhanātha Chakravartī. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vivāhapaddhati. A treatise on marriage, forming a part of a large work on the ten principal sacraments or Saṅskāras, and entitled *Das'a-karma-dīpikā*. By Paśupati, the elder brother of Halāyudha, who lived in the court of Lakshmaṇa Sena of Bengal.

Beginning. प्रथमं स्वस्तिवाचनपूर्वकं स्तूर्यः सोम इति पठित्वा । इत्यादि ।

End. ततः शान्तिं कृत्वा तानमभिषिञ्च्य च्छिद्रावधारणं कुर्यात् ।

Colophon. इति राजपण्डितपशुपतिकृतायां दशकर्मदीपिकायां विवाहपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । यजुषां वैवाहिककर्मप्रयोगकथनं ।

No. 743. भुवनेश्वरीसहस्रनामस्तोत्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 5—6 on a page. Extent, 179 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhaṇḍa. Vikramapura, Dháká, Vaikuṇṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Bhuvanes'varí-sahasranáma-stotra. A hymn to Bhuvanes'varí, a form of Durgá, in which a thousand epithets are strung together in her praise. The work is acknowledged to be a section of the Meruviraha Tantra.

Beginning. श्रीपावत्युवाच । देवदेव महादेव सर्वशास्त्रविशारद ।

कपालखट्वाङ्गधर चिताभस्माङ्गलेपक ॥

या आद्या प्रकृतिर्नित्या सर्वशास्त्रेषु गोपिता ।

अस्याः श्रीभुवनेश्वर्या नामाष्टकसहस्रकम् ॥

End. भयमपि मधुसिक्तैः कुङ्कुमाद्यैर्विशेषात् ॥

Colophon. इति शिवपार्वतीसंवादे मेरुविरहतन्त्रे श्रीभुवनेश्वरीसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । भुवनेश्वरीसहस्रनामकथनादि ।

No. 744. त्रिपुरसुन्दरीमन्त्रनामसहस्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 3—5 on a page. Extent, 201 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhaṇḍa., Vikramapura, Dháká, Bábu Vaikuṇṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Correct.

Tripurasundarí-mantra-námasahsra. A hymn, similar to the last, in praise of Tripurasundarí, another form of Durgá. It is an extract from the Vámaśeśvara Tantra of Púrṇánanda Paramahaṇṣa.

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।

कल्पपादपमध्यस्थे सिद्धगन्धर्वमविते ॥

मणिमण्डपमध्यस्थे नानापुष्पोपशोभिते ।

तं कदाचित् सुखासीनं भगवन्तं जगद्गुरुं ॥

End. देहान्ते परमं स्थानं यत् सुरैरपि दुर्लभं ।

स यास्यति न सन्देहः स्वराजस्य कीर्त्तनात् ॥

Colophon. इति वामकेश्वरतन्त्रे पूर्णानन्दपरमहंसविरचिते श्रीकार्तिकेश्वरशिवसंवादे श्री-
महात्रिपुरसुन्दरीमन्त्रनामसहस्रं समाप्तम् ॥

विषयः । त्रिपुरसुन्दर्याः सहस्रनामस्तवकथनं ।

No. 745. व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 5—6 on a page. Extent, 307 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalkhaṇḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunṭhanátha Chakravarti. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyavasthá-súra saṅgraha. Dissertations on the ages of the moon and astral conjunctions favorable for particular ceremonial observances. The MS. is incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. गुरोः पादयुगं नत्वा रामगोविन्दशर्मणा ।

क्रियते बालबोधाय व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ॥

तत्रादौ तिथिव्यवस्थानिरूप्यते ।

End. वचनान् सौरभाद्रे उभयोरपि पक्षयोश्चतुर्थीतिथिमात्रे चन्द्रो नक्षितयः ।

इत्यतः खण्डितः ॥

विषयः । तिथ्यादिव्यवस्थानिरूपणं ।

No. 746. पराभिधानं, अथवा अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper. Folia 7. Lines 6, on a page. Extent, 139 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalkhaṇḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunṭhanátha Chakravarti. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Parábhidhána alias *Nánártha-dhvanimañjarí*. A Sanskrit vocabulary of words having various meanings, compiled from the works of Amara, Rudra, and Gaṅgádhara, and the Dharaṇí Kosha and Ratra Kosha. By Gada Siṅha. The work is sometimes called *Nánárthadhvanimañjarí*.

Beginning. शब्दाभोधिर्यतोऽननो यतो व्याख्या प्रवर्तते ।

गुरवे शम्भवे तस्मै नित्यं वागात्मने नमः ॥

End. अमरबद्रगङ्गाधरघरणीरत्नकोषानालोक्य सङ्क्षेपात् ।

नानार्थध्वनिमञ्जरीयमभिहिता श्रीगद्मिन्देन परमयत्नात् ॥

Colophon. इति श्रीगद्मिन्देविरचिता अनेकार्थध्वनिमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । नानार्थशब्दकथनं ।

No. 747. मन्त्रप्रदीपः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 71. Lines, 6 on a page. Extent, 1207 s/lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalagaḍ, Vikramapura, Dháká, Vaikuṇṭhanátha Chakravartī. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Mantra-pradīpa. A dissertation on mystic mantras, their derivations, meanings, and uses, as also the uses of mystic diagrams in the adoration of Śákta divinities. By Kás'ínátha Bhattacharya.

Beginning. यामासाय विधीयते विधिवल्लिध्वंसीशदेवादिभिः

स्त्रीयं स्त्रीयमतीव दुष्करतरं कर्म क्षणालीलया ।

सा दुर्गा भवदुर्गदुर्गतिहरा सर्वान्तरस्यायिनी

पूर्णं वो विदधातु सर्वमनिशं चेतोगतं यद्भवेत् ॥

वार्द्धक्यादिति सर्वभूधरधवो मेना तु शैत्यादिति

प्रेवाच स्मरशासनादिति पुनर्मैनाकसीमन्तिनो ।

इत्थं संशयकोटिभिः कवलितः कोऽप्येष कल्पः कवेः

शम्भोः शैलसुताकरप्रणयने भूयादिवं भूतये ॥

End. पशुभावात् परो भावो नास्ति चास्मिन् कलौ युगे ।

तस्मात् सर्वं परित्यज्य अनाश्रयं विभावय ॥

Colophon. इति काशीनाथभट्टाचार्यविरचिते मन्त्रप्रदीपे वामाचारनिरूपणं नाम चतुर्थः परिच्छेदः ।

विषयः । मन्त्रार्थमन्त्रचैतन्यकरणयोनिसुद्रानिरूपणप्रभृतयः ॥

No. 748. शब्दमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1666 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalagaḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunthanáth Chakravarti. Appearance, old. Verse. Correct.

S'abdamálá. A Sanskrit vocabulary. By Gopínátha S'armá. A work of this name by Rámesvara Sarmá is noticed by Wilson, which he describes as "a work of limited extent and value, and is little better than a supplement to the Amarakosha." He takes its date to be prior to that of the *Mediní*. Essays III, 231.

Beginning. अमन्दानन्दवन्दारवन्दारकशिरोमणि,—

सेव्यमानमहं वन्दे भवान्याचरणाम्बुजम् ॥
 प्रणम्य चरणाम्भोजं भवान्या बालबाधिनी ।
 क्रियते शब्दमाला वै श्रीगोपीनाथशर्मणा ॥
 पुंस्त्रीनपुंसकान् शब्दान् वाचलिङ्गाञ्च वाचकान् ।
 यथाप्रज्ञं प्रवक्ष्यामि समासाञ्च समासतः ॥

End. शब्दवत्साधनं लिङ्गत्रये (इत्यतः खण्डिता)

विषयः । शब्दानां वाचलिङ्गाद्यनुशासनं ।

No. 749. वटाश्वत्यविवाहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—6 on a page. Extent, 65 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalagaḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunthanáth Chakravarti. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vatás'vattha-riváha. A manual for the celebration of marriage between the *Ficus religiosa* and the *Ficus indicá*, a religious ceremony of some merit in the estimation of modern Hindus. Anonymous.

Beginning. तत्र विवाहपूर्वदिने सायं संयम्य कृतनित्यक्रियः सुहृद्भिः सहितः अश्वत्य-

वटयोः समोपं गत्वा घटं संस्थाप्य स्वस्तिवाचनं कृत्वा सङ्कल्पं कुर्यात् ।

विष्णुरो न तत्सत अद्येत्यादि ।

End. वटमूले चक्षुं दत्वा पठेत् । वटवृक्ष महाभाग सर्वप्राणिहितो भव ।

पुत्रायुर्धनवृद्ध्यर्थं तुभ्यं नित्यं नमो नमः ॥ (परिषमाप्तिस्त्रचक्रं वाक्यं नास्ति) ।

विषयः । वटाश्वत्ययोर्विवाहदानप्रकारः ।

No. 750. आनन्दलहरीतत्त्वदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 276 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit—Mandalagada, Vikramapura, Dháká, Vaikunthanátha Chakravarti. Appearance, old. Correct.

Ānandalaharī-tatvādīpikā. A commentary on the *Ānandalaharī*, a hymn in praise of Śiva, by Śaṅkara Āchārya.—By Gaṅgahari.

Beginning. नत्वा गुहं गणपतिं देवीं विपरसुन्दरीं ।

तन्त्राण्यथ समालोक्य ज्ञात्वा गुरुमतं तथा ॥

युक्त्या च स्वयमारोप्य श्रीगङ्गहरिधोमता ।

आनन्दलहरीतत्त्वदीपिका क्रियते मुदा ॥

इह खलु शक्तिखण्डनं कुर्वतः श्रीशङ्कराचार्यस्य सर्वाणोन्धियाणि विकुष्ठितानि
आसन् पुनरपि इत्यादि ।

End. सर्वदेवमयं ब्रह्म सर्ववेदमयं तथा ।

सर्वयोगमयं तद्धि सर्वज्ञानमयं तथा ॥ इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । आनन्दलहरीवाक्यार्थव्याख्यानं ।

No. 751. धीररञ्जिका ।

Substance, country yellow paper. Folia 35. Lines, 6—8 on a page. Extent, 1054 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalagad, Vikramapura, Dháká, Vaikunthanátha Chakravarti. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Dhīrarañjikā. A commentary on the *Kumāra sambhava* of Kālidāsa. By Govindarāma Śarmā.

Beginning. यत्कीलुया स्मरहरोऽपि बभूव मुग्धो योगोन्मत्तपरिवन्द्यपदारविन्दं ।

तस्या गिरीन्द्रदुहितुः पदपद्मयुग्ममातिष्ठतां हृदि सतां त्रिदशैघसेयम् ॥

मानन्दं चरणाभिवन्दनभवत्प्रेङ्गाढहर्षाश्रुभिः

संशिक्षाननभूरिगद्गदवचा देवेन्द्रवन्द्यचित्तं ।

पादाब्जं परिवन्द्य शङ्करविभोर्गोविन्दरामो द्विजः

व्याख्यातं वितनोति पण्डितमुदे यत्नात् कुमारीयकम् ॥

End. घटजलरूपसन्त्यदानवर्द्धितत्वादित्यपि पुत्रवत् वत्सलाः ॥ इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । कुमारसम्भवस्य व्याख्यानं ।

No. 752. वाजपेयपद्धतिः, वा वाजपेयक्रतोरुद्गाहप्रयोगः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 34. Lines, 9 on a page. Extent, 900 s lokas. Character, Nāgara. Date, S. M. 1846. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vājapeya-paddhati. A manual for the performance of a ceremony called *Vājapeya*, in which spirituous libations form the most important offerings. The work describes the duties of the Udgātri priest.

Beginning. उद्यत्कोटिमहस्रग्मिकिरण्यक्कारकारिच्छवि-

प्रध्वस्त्राखिलभक्तमानसगुहाज्ञानान्धकारावलिः ।

यो हृन्दारकहृन्दवन्दनशिरःसङ्कुट्टनस्त्रीकृता-

लक्तखच्छपदाम्बुजद्वयतलो विघ्नेश्वरोऽय्यात्स नः ॥

अथ वाजपेयक्रतोरुद्गाहप्रयोगो लिख्यते ।

End. प्रसोता उद्वसानीये प्रधानयागकाले गायन्ति त्वय्युद०शीयं सामढचं गायेत् ।
उद०शीय ऋषिः अनुष्टुप्कन्दः इन्द्रो देवता उद्वसानीयायं सामगान
विनियोगः ।

Colophon. इति वाजपेयस्य पद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । वाजपेययज्ञानुष्ठानप्रयोगः ।

No. 753. शुल्बसूत्रविवरण कात्यायनीयं ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 32. Lines, 10 on a page. Extent, 700 s lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulvasūtravivarana. A commentary on the *S'ulvasūtra* of Kātyāyana. The work treats of the formation of altars. By Mahidhara, who says he compiled it in the Samvat year 1846, in compliance with an order to that effect of his tutor Ratnes vara Mis'ra.

Beginning. यस्य लीलावशेनेदं जन्मस्थितिलयं व्रजत् ।

आनन्दैकरमं वन्दे तमुमासहितं शिवम् ॥

श्रीवृषिर्द्वं नमस्कृत्य रमेशं भक्तवत्सलं ।

शुल्वस्य विवृतिं वच्मि भाष्यवृत्त्यनुसारिणीम् ॥

श्रीमान् कात्यायनः पञ्चदशशाखासाधारणं कल्पसूत्रं विरच्य तत्र कथित-
वेद्यादिमानोपयोगितया शुल्वं परिशिष्टं चिकीर्षुः प्रतिजानोते । रज्जुसमाप्तं
वक्ष्यामः ।

End. तत्र दोषदरिद्रस्य गूढमन्त्रमधीयता ।

समाप्तेयं क्रिया शैल्ला कात्यायनमहात्मनः ॥

इत्यादयोऽन्येऽपि श्लोका द्रष्टव्याः ।

Colophon. इति शैल्ले विवरणे महीधरविनिर्मिते वेदीयकान्ता इवा षष्ठीयं कण्डिका-
गमत् । समाप्तं शुल्वसूत्रविवरणं ॥

रसवेदाङ्गभूषे (१८४६) मास्यन्त्ये धवले दले ।

त्रयोदश्यां रवेर्वारे वाराणस्यां महीधरः ॥

श्रीरत्नेश्वरमित्यस्य गुरोः केशवजन्मनः ।

आज्ञया विवृतिं शैल्लो भाष्यवृत्त्यनुसारिणीं ॥

विदुषां सुखबोधाय यथाबुद्धानुसारतः ।

भाष्यं रामकृतां वृत्तिं सूत्राण्यालोच्य तत्त्वतः ॥

नीलकण्ठे रामनाथः सिताभस्यन्द्रेखरः ।

भैरवेशः कृपासिन्धुलेन तुष्येन्न केशरी ॥

इति श्रीमन्महीधरविरचितं शुल्वसूत्रविवरणं समाप्तम् ॥

विषयः । १ कण्डिकायां, शालावेदीनिर्माणार्थं शङ्कुनिखातपूर्वकं प्राच्यादिदिक्साधनं ।

२, चतुरसादिकथनं । ३, दीर्घचतुरस्रसमचतुरसादिभेदः । ४, वेद्युत्तर-
श्रेण्यादिभागमानं । ५, वेदिभागविशेषेषु एकह्यादिपुष्पप्रमाणं । ६, वेद्यामि-
ष्टकाचयनादि ॥

No. 754. दर्शपूर्णमासः ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 61. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Darsapūrṇamāsa. Directions for the performance of the Darsa Paurṇamāsa rites according to the rules of As'valāyana and Apastamba.

Beginning. अथानो दर्शपूर्णमासौ व्याख्यास्यामः । प्रातरग्निहोत्रं कृत्वा दर्भध्वासिनो दर्भान् धारयमाणः पवित्रपाणिः पत्न्या सह प्राणानायम्य दर्शेन यक्ष्ये पूर्णमासेन यक्ष्ये इति सङ्कल्प्य ।

End. भूः स्वाहा भुवः स्वाहा सुवः स्वाहा भूर्भुवः सुवः स्वाहा । इत्यापस्तम्बशाखायां दर्शपूर्णमासौ समाप्तौ ॥

विषयः । आश्वलायनापस्तम्बानुयायो दर्शपूर्णमासप्रयोगः ।

No. 755. समयाचारतन्त्रं ।

Substance, country yellow paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 16. Lines, 9 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Samayāchāra Tantra. An original Tantra treating the details of the Kaula cult. Contents : meaning of the word *Samayāchāra* ; a mantra of Sarasvatī ; a hymn to Vijayā ; Tāntric duties, and the necessity of observing them ; the fourteen articles of offering necessary for Śākta worship, and their purification ; the five daily prayers ; various kinds of gesticulation for effecting pacification, subjugation, paralysis, disputes, absence of mind, and destruction ; eastern, western, northern and southern sects of Kaulas, their special divinities, and their rosaries ; various kinds of seats for worship with special objects ; places meet for counting the rosaries ; sacraments for mantras ; two classes of Kaulas, the Vāmāchāra and the Dakṣiṇāchāra ; enumeration of Tantras and Yāmalas ; the five essentials of Tantra worship—fish, flesh, gesticulation, wine, and female society ; procedure for acquiring influence over Śaktī ; places sacred to Śaktī ; sacrifices ; special mantras ; special sacraments for mantras, on their birth, vivification, &c. ; females to be accepted as Śaktī and males as Śiva ; wet and dry forms of worship.

Beginning. ओषावत्युवाच । भगवस्त्वं गुणधार सर्वत्र करुणानिधे ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि समयाचारमुत्तमम् ॥

यः पुरा समयाचारः पूर्वाम्नायेषु कीर्तितः ।

तं पुनः श्रोतुमिच्छामि षडाम्नायेषु यद्भवेत् ॥

End. पडाम्नायप कथितं तन्त्रं सर्वत्र दुर्लभं ।
 तथा गोप्यं सुभगे मातृजारपदं यथा ॥ ७१ ॥
 यदि चेद्वै वरारोहे मया तुभ्यं प्रकाशितं ।
 अतस्तद्गापयेन्नित्यं यतस्त्वं सम वल्लभा ॥

Colophon. इति श्रीउमामहेश्वरसंवादे समयोच्चारतन्त्रं समाप्तम् ॥

विषयः । समयोच्चारशब्दार्थः । वाग्वादिनीमन्त्रः । विजयास्तोत्रं । तन्त्रोक्तकर्मणे
 यथोक्तकाले कर्तव्यत्वेति । चौरदधितक्रादिचतुर्दशद्रव्योक्तिः । तच्छोधन-
 प्रकारः । प्रातर्मध्याह्नादिपञ्चजपकालः । शान्तिवश्यस्तम्भनदेषणेच्चाटनमार-
 णादिषट्कर्मणुक्कूलमुद्राकथनादि । पूर्वदक्षिणपश्चिमात्तरायाम्नायकथनं ।
 पूर्वादितत्तदाम्नायदेवताकथनं । उक्ताम्नायमालाभेदः । शान्त्यादिकर्मसु
 आसनभेदः । जपस्थानं । मन्त्राणां पुन्रपुंसकादिकथनं । वामदक्षिणाचा-
 रादि । तन्त्रयामलादिपरिमङ्गलाकथनं । मत्स्यसामुद्रामैथुनमयादिपञ्चम-
 कारकथनादि । शक्तिसाधनादि । पीठस्थानकथनादि । सात्त्विकराजसा-
 दिबलिः । मन्त्रविशेषाः । मन्त्राणां जननजीवनताडनबोधनादिसंस्काराः ।
 स्त्रीपुरुषादौ शक्तिशिवभावनादि । आर्द्रशुक्लाचारकथनादि ।

No. 756. कात्यायनप्रयोगसारः ।

Substance, country yellow paper, 9½ × 4 inches. Folia, 91. Lines, 9 on a page. Extent, 1500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kātyāyana prayogāsāra. Easy rules for the performance of the ceremonies recommended in the Kalpa Sūtra of Kātyāyana. By Devabhadrā Pāthaka, son of Balabhadra and Bhāgīrathī. The author says that he has followed the Karkabhāshya and the Daivabhāshya, with their Paddhatis, by Ananta, Rāma, and Padmanābha. The MS. is incomplete.

Beginning. श्रीविघ्नेशं याज्ञवल्क्यं मुनिं कात्यायनं गुरुम् ।

अस्मद्बृहज्जनानां सङ्गुच्छ चरिशङ्करम् ॥

गङ्गाधरं पाठकञ्च यागकालविवेचकम् ।

भागीरथीं भातरञ्च पितरं बलभद्रकम् ॥

पितृभूतिं भर्तृयज्ञं वासुदेवञ्च शङ्करं ।
 गर्गं कर्कसनन्तञ्च श्रीहरिस्वामिमाधवौ ॥
 सम्प्रदायप्रणेतृञ्च रामं शुल्बप्रकाशकम् ।
 यज्ञविद्याप्रणेतारं परमं वेदयाज्ञिकम् ॥
 दीक्षितं श्रीधरं रेणुं पद्मनाभं गदाधरम् ।
 महादेवं हरिहरमित्यादीन् पूर्वयाज्ञिकान् ॥
 प्रणम्य मनसा वाचा कर्मणापि च भक्तितः ।
 सूत्रं कातीयं तद्भाष्यं कार्कं देवं सपद्धतिं ॥
 अनन्तकृतं रामपद्धतिं याज्ञिकप्रियाम् ।
 अश्वयथिं पद्मनाभं सम्प्रदायाख्यपद्धतिम् ॥
 ग्रन्थानेतान् सुसङ्गृह्य निजबुद्ध्या विमृश्य च ।
 ततोऽपि याज्ञिकानाञ्च सम्प्रदायो यथाधुना ॥
 तथा कर्कानुसारेण ज्योतिष्टोमक्रतोर्ऋजुः ।
 प्रयोगसारनामासौ प्रयोगो रच्यते यतः ॥
 सूत्रवाक्यं समुल्लिख्य प्रयोगलेखनं न हि ।
 कृतं पूर्वैरतस्तस्य लेखनं क्रियते मया ॥

End.

(खण्डितत्वाच्चेपवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः ।

(अथ शुक्लौकादशीकृत्यं, तत्र) सोमेष्टिविचारः । अग्निपोमीयपशुः । वपायागः ।
 विमितादिमानार्थं शालारज्जुप्रमाणकथनादि । दीक्षादिकालः । दीक्षाप्रयो-
 गः । दीक्षणीयेष्टिः । कृष्णाजिनदीक्षा । प्रवर्ग्ये महावीरसम्भारः । यूपच्चेद-
 नादि । (अथ द्वादशीकृत्यं, तत्र) प्रायणीयेष्टिः । सोमक्रयः । इडान्तातिथ्येष्टिः ।
 अवान्तरदीक्षा । प्रवर्ग्यप्रचरः । उपसदिष्टिः । (अथ त्रयोदशीकृत्यं,) द्विती-
 योपसदिष्टिः । (अथ चतुर्दशीकृत्यं, तत्र) तृतीयोपसदिष्टिः । अग्निपोमीयपशुः ।
 पशुपुरोडाशनिर्णयः । अवदानलक्षणादि । (खण्डितत्वान्न सर्वविषयः प्राप्तः)

No. 757. वैयाकरणसिद्धान्तमञ्जूषा ।

Substance, country yellow paper, 12 × 5 inches. Folia, 380. Lines,
 9 on a page. Extent, 8360 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1906.
 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Ge-
 nerally correct.

Vaiyākaraṇa-siddhānta-manjūśū. A dissertation on the Syntax of Sanskrit Grammar. By Nages'a Bhaṭṭa, son of Śiva Bhaṭṭa and Satī Devī. This work enjoys a high and well-deserved repute.

Beginning. नागेशभट्टविदुषा नत्वा साम्प्रशिवं लघु ।

वैयाकरणसिद्धान्तमञ्जुषैषा विरच्यते ॥

तत्र वाक्यस्फोटो मुख्यः । लोके तस्यैवार्थवोधकत्वात् ।

End. अधीत्य फणिभाष्याम्बिं सुधीन्द्रहरिदीक्षितात् ।

न्यायतन्त्रं रामरामादादिरचोघरामतः ? ॥

याचकानां कल्पतरोररिकचक्रताशनात् ।

ऽऽङ्गवेरपुराघोशाद्रामतो लब्धजीविकः ॥

वैयाकरणनागेशः स्फोटाद्यनष्टपेर्मतम् ।

परिचू (चिं) त्योक्तवांस्तेन प्रीयतामुमया शिवः ॥

कृतसर्कःस्य नाभ्यास इति चिन्त्यं न पण्डितैः ।

दृष्टदोऽपि हि सन्तोषा पयोधै रामयोगतः ॥

Colophon. इति श्रीमदुपाध्यायेपनामकसतीर्गभजशिवभट्टसुतनागेशकृतो वैयाकरणसिद्धान्त-
मञ्जुषाख्यस्फोटकः ॥

विषयः । शक्तिलक्षणाव्यञ्जनात्मिकशब्दबोधजनिकवृत्तेर्विचारादि । वर्णध्वन्यात्मकशब्द-
विचारादि । जातिस्फोटनिष्कर्षः । धातुनिपातार्थनिर्णयः । तिङर्थविचारः ।
कृदर्थविचारः । प्रातिपदिकार्थनिरूपणम् । प्रथमादिविभक्त्यर्थनिरूपणम् ।
समस्यमानशब्दार्थविचारादि च ।

No. 758. बौधायनाग्न्याधानं ।

Substance, country yellow paper, 10 × 4½ inches. Folia, 39. Lines, 9 on a page. Extent, 780 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Baudhāyanāgnyādhāna. A guide to the Agnyādhāna ceremony according to the rules of Bodhāyana. Contents: Proper times for the ceremony; Madhuparka; altar; auspicious days; mantras to be muttered by the Adhvaryu and others; rites for the manes and cattle; Brahmodana rite; Paramāna rite; Agnihotra homa; Anvārambhanīya ishṭi.

Beginning. अथाग्न्याधानं निरूप्यते । तस्य कालः शिशिरवसन्तप्रीष्मर्तवः ।

End. यथादैवतमुज्जितवाचनं(?) यजमानभागप्राशने प्रजापतेरित्येतस्य स्थाने भद्रान्नं स्योनः । ब्राह्मणतर्पणान्तं समानं । सन्तिष्ठते ब्रीह्याग्रयणं ।
(समाग्निवाक्यं नास्तीत्यतः खण्डितमनुमीयते)

विषयः । आधानोपयोगिमासतिथिनक्षत्रादिकथनं । मधुपर्ककथनं । अग्न्यायतनं । पुण्याहवाचनं । अध्वर्युप्रभृतिजपः । गोपितयज्ञः । ब्रह्मोदनादि । पवमानेष्टिः । अग्निहोत्रहोमः । अन्वारम्भणीयेष्ट्यादि ।

No. 759. जगच्चन्द्रिका, वृहज्जातकमूलसंहिता ।

Substance, country yellow paper, $9 \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 321. Lines, 9 on a page. Extent, 5451 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1531. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Jagachchandrikā. A commentary on the Brihajjātaka, a treatise on astronomy and astrology. By Bhaṭṭotpala. The work was completed by the author, on Thursday the 5th of the waxing moon, in the month of Chaitra. Saka year 788.

Beginning. ब्रह्माजशङ्कररवीन्दुकुजज्जजीवशुक्रार्कपुत्रगणनाथगुरुन् प्रणम्य ।

यः सङ्गृह्यार्कवरलाभविट्द्वबुद्धेरावन्तिकस्य तमहं विट्णोमि कृतं ॥

यच्छास्त्रं सविता चकार विपुलैः स्कन्धैस्त्रिभिर्व्यातिषं

तस्योच्चित्तिभयात् पुनः कलियुगे संश्रित्य यो भूतलं ।

भूयः खल्यतरं वराहमिहिरव्याजेन सर्वं व्यधा-

दित्यं यं प्रवदन्ति मोक्षकुशलास्त्रै नमो भास्वत ॥

वराहमिहिरादधौ सुबद्धभेदतोयाकुले

ग्रहर्चगणयादसि प्रचुरयुक्तिरलाकरे ।

धमन्ति परितो यतो लघुधियोऽर्थलुब्धास्ततः

करोमि विट्तिष्ठवं निजधियाऽहमत्रोत्पलः ॥

End. दिनकरोर्कः, तदादिकाः सर्वे एव ग्रहाः, मुनयो वशिष्ठादयः, गुरुआदिदासः, तेषां चरणप्रणिपातकरणेन पादपादं नमस्कारकरणेन यः कृतप्रसादोऽनुग्रहः तेन मतिर्बुद्धिर्यस्य तेन दिनकरमुनिगुरुचरणप्रणिपातसततप्रसादभागिना मधेदं

शास्त्रमुपमंहृतं सङ्क्षिप्तं कृतं । तस्मात् प्रणेतृभ्यः पूर्वशास्त्रकारिभ्यो नमस्करणेन
यः कृतप्रसादः ।

Colophon. इति शोभद्व्यात्मलविरचितायां जगच्चन्द्रिकाभिधानायां दृष्टज्जातकविवृतो
उपसंहाराध्यायः पङ्क्तिशः ॥

पुरा विहितकर्मपाकभवसन्दर्शने जनोपचारितप्रविगथ सर्वविपधामहमिपा-
दधै(?) ।

अर्थिनामत्यलं(?) चक्रे दृष्टये विवृतिविवम् ।

चिन्तामणीति विख्याता टीकेयं शास्त्रवज्रभा ॥

सप्तसार्द्धसहस्राणि मानसस्या क्षुण्णुभाम् ।

प्रीतिदिष्टै(?) परित्यज्य टीकाः सम्यक् विचार्य च ॥

उपयोगेश्वरे शास्त्रे चैतद्भाष्यः कृतेपराधतः ।

व्याख्येयं यन्मया त्यक्तं यच्च युक्तिविवर्जितं ।

भान्या च लिखितं यच्च तत्सर्वं स्पष्टतां न यत् ॥

चैवमासस्य पञ्चम्यां मितायां गुरुवासरे ।

वस्त्राश्चमिने शाके कृतेयं विवृतिर्मया ॥

विधाय टीकां शास्त्रेऽस्मिन् यत् क्वचित् पुण्यमर्जितम् ।

तेन निर्मत्सरो भूयात् मौज्यालङ्घितो जनः ॥

विषयः ।

१ अध्याये, राशिप्रभेदः । २, ग्रहयोनिभेदः । ३, तिर्थकृपचिस्थावरादीना-
मत्युक्तिः । ४, गर्भाधानकालः । ५, जन्मविधिः । ६, सद्योमरणारिष्टयोगः । ७,
आयुर्गणना । ८, दशाविभागः । ९, तनुधनसहजाद्यष्टस्थानविशेषस्थित-
ग्रहशुभाशुभकथनं । १०, कर्मविशेषेण जीविका । ११, राजयोगकथनं ।
१२, ग्रहयोगविशेषादिकथनं । १३, सुनपादिचन्द्रयोगाः । १४, द्विग्रह-
योगाः । १५, प्रव्रज्यायोगाः । १६, राश्यनुसारिशिलादिकथनं । १७, ग्रह-
दृष्टिफलम् । १८, तन्वादिभावस्थिरव्यादिप्रत्येकग्रहफलकथनं । १९, मित्र-
फलविचारः । २०, राशिक्षेत्रस्थानादिभिर्गृहाणां प्रकीर्णभावविचारः । २१,
अनिष्टयोगः । २२, स्त्रीजातकनिर्णयादि । २३, मृत्युयोगाः । २४, नष्टजातक-
प्रकारः । २५, द्रोणाणविचारः । २६, प्रश्नतिथिवलावलादिकथनं ।

No. 760. अद्वैतब्रह्मसिद्धिः ।

Substance, country yellow paper, 10 × 4½ inches. Folia, 182. Lines, 10 on a page. Extent, 8500 s/lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Advaita-brahma-siddhi. An essay on the non-dual Vedánta theory, designed to establish the identity of the human and the divine souls. By Madhusúdana Sarasvatí pupil of Náráyana Achárya. The MS. is incomplete. It is, I believe, a portion of the work which is described in Dr. Hall's catalogue under the name of *Advaita-siddhi.* *Contributions*, p. 157.

Beginning. ॐ नमामि सद्गुरुं शान्तं ब्रह्मानन्दमुनीश्वरं ।

यत्कपालवलेशेन सत्तर्कसुरणं मम ॥

श्रीमन्नारायणाचार्यं सनातनशिवं सदा ।

वन्देऽहं वाङ्मनःकार्यैर्द्वैतध्वान्तनिवृत्तये ॥

श्रुतिसिद्धञ्च यद् ब्रह्म सच्चिदानन्दमद्वयम् ।

तदत्र चिन्त्यते तर्कैर्मनोमलनिवृत्तये ॥

End.

(खण्डितत्वाच्छेषवाक्यं नास्ति)

विषयः ।

१ मुद्रारे, देहतत्त्वनिरूपणादि । २, नास्तिकपड्डर्शनमतखण्डनम् । ३, जीव-
तत्त्वभोधनच्छलेन सत्याद्यवान्तरवाक्याखण्डार्थतोपपत्तिः । ४, सत्यं ज्ञानमनन्तं
ब्रह्मेत्यवान्तरवाक्याखण्डार्थतोपपत्तिः । ५, तत्त्वसस्यादिसद्वाक्याखण्डार्थतोप-
पत्तिः । ६, ब्रह्मणो निर्गुणत्वापपत्तिः । ७, ब्रह्मणो निर्गुणत्वे प्रमाणोपपत्तिः । ८,
ब्रह्मणो निराकारत्वसिद्धिः । ९, ब्रह्मणो ज्ञानत्वानन्दत्वाद्वितीयत्वनित्यत्वसात्त्वित्वा-
पपत्तिः । १०, ब्रह्मणो जगदुपादानत्वोपपत्तिः । ११, ब्रह्मणो जगत्प्रमित्तत्वोप-
पत्तिः । १२, ब्रह्मणो जगदुपादानत्वे प्रमाणत्वोपपत्तिः । १३, स्वप्रकाशत्वच्छेषो-
पपत्तिः । १४, स्वप्रकाशत्वोपपत्तिः । १५, आत्मनः स्वप्रकाशत्वोपपत्तिः । १६,
ब्रह्मणः शब्दावाच्यत्वं । १७, सामान्यतो भेदखण्डनं । १८, विशेषतो भेदख-
ण्डनं । १९, भेदप्रतिनिधिविशेषखण्डनं । २०, भेदपञ्चके प्रत्यक्षभङ्गः । २१,
जीवब्रह्मभेदानुमानभङ्गः । २२, जीवभेदानुमानभङ्गः । २३, जीवभेदानुकूल-
तर्कभङ्गः । २४, भेदपञ्चकेऽनुमानभङ्गः । २५, २६, भेदश्रुतेरनुवादकत्वादि ।
२७, भेदश्रुतेः षड्विधतात्पर्यलिङ्गभङ्गः । २८, ऐक्यस्वरूपोपपत्तिः । २९, जीव-

ब्रह्माभदे प्रमाणं । २०, एक्यश्रुतेरुपजीयवाघाभावः । २१, तत्त्वमसिवाक्यार्थ-
निरूपणम् । २२, अहं ब्रह्मास्मीत्याद्यनेकश्रुतिस्मृत्यर्थकथनं । २३, जीवब्रह्मा-
भदानुमानं । २४, विम्बप्रतिविम्बन्यायेनैक्यसिद्धिः । २५, खण्डितत्वान्नाचान्ये
विषया लिखिताः ॥

No. 761. दानमयूखः ।

Substance, country yellow paper, 11 × 4 inches. Folia, 44. Lines, 13 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse and prose. Generally correct.

Dānamayūkha. On the sixteen great religious gifts. By Nīla-
kaṇṭha, son of S'aṅkara Bhaṭṭa. Contents: (1) gift of silver of the
weight of the donor; (2) gift of a golden globe, (3) gift of a thousand
heads of cattle; (4) gift of a cow made of gold; (5) gift of a horse made
of gold; (6) gift of a horse attached to a golden car; (7) gift of a golden
elephant attached to a similar car; (8) gift of five ploughs, with bullocks
and an area of land in which the same may be used; (9) gift of gold
and land; (10) gift of a golden wheel; (11) gift of a jewelled creeper;
(12) gift of seven rats made of gold; (13) gift of a jewelled cow; (14)
gift of a golden jar decorated with jewels; (15) gift of the five elements
represented by golden images; (16) gift of golden flights of steps. The
advantages of making the above gifts and the ceremonial rites to be
observed in giving them away are also described in detail. For an-
other work of this author, vide No. 730.

Beginning. अथ तुलादानपुरुषप्रकारः । अथ तुलापुरुषदानप्रयोगः । तत्राधिवासनात्
पूर्वदिने कृतैकभक्तादिरधिवासनदिने यजमानो देशकालौ सङ्कीर्त्य ब्रह्म-
हत्यादिसर्वपापनाशपूर्वकसर्वमन्त्रनिरकालावच्छिन्नसर्वलोकपालस्यानाधिकरण-
कवासोत्तर—इत्यादि ।

End. विभागस्तु तुलापुरुषवधात्ततः पुण्याहवाचन-ब्रह्मादिपूजनविसर्जनमण्डपादि-
प्रतिपादन-ब्राह्मणभोजनाशीर्वादग्रहण-मङ्गलाचारादीनि । इति महाभूत-
घटदानं ।

Colophon. इति श्रीमीमांसकशङ्करभट्टात्मजभट्टनीलकण्ठकृते दानमयूखे षोडशमहादानानि
समाप्तानि ॥

विषयः । तुलाऽरुष-रजतादिमयतुला-हिरण्यगर्भ-सुवर्णादिनिर्मितवज्राण्ड-सुवर्ण-
निर्मितकल्पवृक्ष-गोमहस-हिरण्यनिर्मितकामधेनु-हिरण्यनिर्मिताय-हिर-
ण्यनिर्मितायुक्तरथ-हेमनिर्मितहस्तियुक्तरथ-सृष्टिसारदारुमयपञ्चलाङ्गलम-
हितभूमि-सुवर्णमयभूमि-सुवर्णमयषोडशरविश्वचक्र-चामीकरनिर्मितकल्प-
लता-काञ्चननिर्मितप्रादेशमात्रमप्रकुण्ड-रत्नमयोधेनु-रत्नयुक्ताञ्चनघट-
सुवर्णमयमहाभूतघटादिषोडशमहादानफलविधिप्रयोगकथनं ।

No. 762. भुवनदीपकटीका ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 31. Lines, 10 on a page. Extent, 1100 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1816. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Bhuvanadīpakāṭikā. A commentary on the Bhuvanadīpaka, a treatise on astronomy and astrology.

Beginning. सारस्वतमित्यादि । या० । सरस्वत्याः सम्बन्धि सारस्वतं तच्च तत् महस्य तन्म-
स्कृत्य मया ज्ञानमच्यते प्रकटीक्रियते ।

End. शीघ्र एकराशे तथा दश(?) प्राग्वज्जातभवयोगे मध्ये मुमुरिकाभिधः ।
मिथो दश विना खेटा द्वायान्तः(?) शीघ्रगो ग्रहः ॥

Colophon. इति श्रीभुवनदीपकस्य टीका समाप्ता ।

विषयः । भुवनदीपके वक्ष्यमाणानि २६ द्वाराणि सन्ति, तद्ग्राह्यान् । तत्र द्वाराणि यथा,
१ द्वारे, मेघादिलग्राधिपाः । २, उच्चनीचविचारः । ३, ग्रहाणां परस्परं
मित्रशत्रुत्वादिविचारः । ४, राक्षसचनीचगृहाणि । ५, राजतः सप्तमस्यस्य
केतोर्विचारः । ६, ग्रहस्वरूपस्वभावादि । ७, द्वादशस्यपि भावेषु कुत्र किं
विचार्यं । ८, अभीष्टकालनिर्णयः । ९, लग्नाधिपादिविचारः । १०, विनष्टो
ग्रहः कीदृश उच्यते । ११, राजयोगचतुष्टयं । १२, लाभालाभविचारः । १३,
लग्नेशवतिस्थितिसद्भावफलं । १४, अस्य गर्भस्य लेममसि वा न वा । १५,
गर्भिण्याः प्रसवकालादिविचारः । १६, युगलवालकस्य प्रसवज्ञानं । १७,
गर्भस्य माससङ्ख्या । १८, विवाहिताविविवाहितापरीक्षा । १९, विषस्वरूप-
कन्यालक्षणं । २०, भावविशेषस्यग्रहफलं । २१, विवाहादिविचारणा । २२,
वादिप्रतिवादिविवादादौ जयपराजयविचारः । २३, ग्रहसङ्कीर्णभावादि
निर्णयः । २४, विदेशस्यग्रहादि । २५, पथिकस्य आगमनप्रश्ना । २६, मृत्यु-

योगः २७, दुर्गभङ्गः । २८, चैर्यकर्मविचारः । २९, महर्ष्यविचारः । ३०, नैकागमनकुशलतादि । ३१, इष्टलाभालाभादिविचारः । ३२, लग्नपतेः सकाशात् कस्मिन् मासि लाभः । ३३, द्रुकाणादिफलं । ३४, अद्भुतदोषज्ञानं । ३५, राजादीनां कस्मिन् दिने किं भवतीति । ३६, अस्मिन् गर्भे पुत्रपुत्रिकास्तीत्यादि ॥ (प्रश्नप्रन्यायम्)

No. 763. मल्लारिमाहात्म्यं, ब्रह्माण्डपुराणान्तर्गतक्षेत्रखण्डोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 63. Lines, 9 on a page. Extent, 550 s/lokas. Character, Nágara. Dato ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance old. Verse. Generally correct.

Mallárimáhátmya. Legendary account of a place of pilgrimage called Mallári. This professes to be an episode of the *Khetra Khaṇḍa* of the *Brahmāṇḍa Purāṇa*. Contents : 1. A hermitage assailed by a demon of the name of Malla. 2. The sages of the hermitage repair to Indra for aid. 3. Thence they go to Vaikuṇṭha; thence to Kailása. 4. Description of Kailása. 5. Description of the court of S'ambhu. 6. Description of the person of S'iva. 7. The sages relate to S'iva their grievance. 8. The army of S'iva. 9. The encampment of the demon. 10. Defeat of the demon's forces. 11. Destruction of Khadgadañshtrá by Saḍánana. 12. Destruction of Ulkámukha and Kuṇṭaloma by Nandi. 13. Destruction of Manikásúra by Mártanḍa Bhairava. 14. Vishṇu's embassy to Malla. 15. Combat between Malla and Ghritamári. 16. Overthrow of Malla by S'ambhu. 17. Prayer of Malla to S'iva. 18. Praise of S'iva by the Devas. 19-20. Kapila and other places of pilgrimage described. 21. Directions for worshipping the image of S'iva at Mallári. 22. Speech of the Enemy of Mallári (S'iva) to the sages. 23. Mantras of Mallári.

Beginning. वाग्वज्रोपज्ञवैष्णोः लसरागकरभासुरं ।

गजास्यं सुन्दरं वन्दे वृन्दारकगणार्चितं ॥

विघ्नेशचरणभोजमकरन्देद्विन्दवः ।

सिञ्चन् भारतीं वज्रीं नतानां वदनालये ॥

कैलासाचलचूडाये मणिसुन्दरमन्दिरे ।

यप्रच्छ पार्वतो कान्तं रहस्यानन्दतुन्दरं ॥

श्रीपार्वत्युवाच । प्रियं किं दुर्लभं लोके किमास्यर्थकरं परम् ॥

त्वेवं तोर्यं सदा नृणां भुक्तिमृत्तिफलप्रदम् ॥

अवतारेण केन त्वं सर्वेषां सुलभः सदा ।

कैत्रैस्त्वं समाराध्यः कथयाशु मम प्रभो ॥

End.

नित्यं नमामि भवमागरताचणाय मञ्जारिपाद्युगलं परमार्थरूपम् ।

इन्द्रादिवन्दितमशेषसुखप्रदेयं चिन्तामणिं सकलमङ्गलकामधेननम् ॥

Colophon.

इति श्रीब्रह्माण्डपुराणे क्षेत्रखण्डे मञ्जारिमाहात्म्ये त्रयोविंशतितमोऽध्यायः ॥ २३ ॥

विषयः ।

१ अध्याये, मञ्जाख्यदेत्युक्ततथाश्रमपोदनं । २, दैत्यभयभीतानां ऋषीणां शक्रभवने गमनादि । ३, ऋषीणां वैकुण्ठे गमनादि । ४, कैलासवर्णनं । ५, शम्भुसभावर्णनं । ६, शिवमूर्तिवर्णनं । ७, शिवस्य निकटे मणिकमञ्जाख्येर्दित्य-
यो रूपद्रवनिवेदनं । ८, शिवसैन्यवर्णनं । ९, दैत्यचमूवर्णनं । १०, मार्तण्ड-
भैरवसैन्यकर्तृकमञ्जासुरसैन्यवधः । ११, पडाननकर्तृकखड्गदंष्ट्रवधः । १२, जय-
नन्दिकर्तृकोत्कामखकुन्तलोमदैत्यवधः । १३, मार्तण्डभैरवकर्तृकमणिकामसुरवधः ।
१४, युद्धनिवृत्तौ प्रबोधनार्थं मल्लदैत्यनिकटे शिवकर्तृकं विष्णुप्रेरणादि । १५,
मल्लदैत्येन सह घृतमारोयुद्धं । १६, शम्भुकर्तृकमञ्जासुरवधः । १७, किञ्चि-
ज्जोवितशेषमल्लदैत्युक्तशिवस्तुतिः । १८, देवकृतशिवस्तुत्यादि । १९, २०,
कपिलतीर्थोदिकतिपयप्रधानतीर्थकथनं । २१, मञ्जारिशिवपूजनविधिः । २२,
ऋषीन् प्रति मञ्जारिवाक्यं । २३, मञ्जारिसन्तकथनादि ।

No. 764. अग्निष्टोमपद्धतिः, कात्यायनसूत्रपद्धत्यन्तर्गता ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 580 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Agnishṭomapaddhati. Directions for the performance of the Agnishṭoma sacrifice, according to the rules of Kātyāyana, founded on the Mādhyandini Sākhā of the White Yajur Veda. By Yājñika Deva, son of Prajāpati. The work is a fragment of the author's *Kātyāyana-sūtra-paddhati*.

- Beginning. अथ माध्यन्दिनसवनमुच्यते. तत्र पूर्वमाग्नीध्रीयस्य पश्चादुद्दामुखोपविष्टस्य यजमानस्य लोकद्वारीयसामगानं(?) होमस्य । ततः सर्वे ऋत्विजः सयजमानाः स्नाताः भवनवद्विष्णोपस्थानादिभिर्विष्णोभिर्मन्त्रणान्तं समर्पणं कुर्वन्ति ।
- End. तदानोमेव पुनरुद्धृत्य स्वयमेवाग्निहोत्रहोमः । प्रातर्होमस्तु स्वकाल एव । अत ऊर्ध्वं सन्ध्यातर्पणवैश्वदेवक्रिया नातः प्राक् ।
- Colophon. इति श्रीविरमिचित्सम्पादस्यपतिमहायाज्ञिकप्रजापतिसुतयाज्ञिकदेवकृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ अग्निष्टोमपद्धतिः ।
- विषयः । आग्निष्टोमीयमाध्यन्दिनसवनप्रयोगकथनम् ।

No. 765. वाराणसीदर्पणकारिकाप्रकाशिका, वा दर्पणप्रकाशिका ।

Substance, country paper, 12 × 5 inches. Folia, 45. Lines, 10 on a page. Extent, 1000 s/lokas. Character, Nāgarā. Date, Sm. 1898. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vārāṇasīdarpaṇ-kāś'ikāprakāś'ikā, alias *Darpaṇaparakāś'ikā*. A commentary on his poem in eleven cantos on Benares. By Vatsarāja, son of Rāghava Tripāthī, and grandson of Gaṇesa Aguihotrī.

- Beginning. भट्टोजिदीक्षितं नत्वा रामाश्रमगुरुं पुनः ।
वत्सराजः करोत्येतां काशीदर्पणकारिकां ॥
गुरुपादरजःपूरस्तरतेजःसुजः खजः ।
राजान्ते वत्सराजस्य मानसे सच्चिरःखजः ॥
वाराणसी दर्पणकारिकाञ्च प्रकाशिकाख्यां प्रतनोति धीमान् ।
श्रीवत्सराजः किल विश्वनाथकृपाकटाक्षारितप्रसादः ॥
- End. चरमप्रसादसमाप्तिं ज्ञापयन्नाह । श्रीति । प्रत्यक्षभावसमुद्रे । एकादशरुद्राः, तत्सङ्गाक इति यावत् । कालेशः, रुद्रः, तस्य यः कण्ठः, तस्य क्विविरिव क्विर्यस्य सः । दर्पणस्य श्यामप्रभत्वादित्यर्थः । शोभा कान्तिर्युतिरित्यमरः । प्रसादात्मकस्य महारुद्रस्य नाम विश्वेश इति सर्वेषु एकादशसु अन्तिमः । एकादशरुद्रात्मकोऽयं ग्रन्थः ॥ १६ ॥ ग्रन्थसमाप्तात्तरं संवत्सरादिकं निबध्नाह । विश्वेशोत्तमेति । अष्टमूर्तिर्महादेवः । ताभिर्गणितं चाब्दे संवत्सरे । अङ्कानां वक्षतो गतिरित्यष्टाङ्कः । देव्याः, महः, उत्सवः, तस्य भावः, तथा । दिव्ये-

र्दिवसैः । सहस्रं सहस्रासहेति विश्वः । नवदिवसा इति नवाङ्कः । रसाः षट्
पङ्क्तयः । विश्वनाथ एक एवेत्येकाङ्कः । अन्यत् स्पष्टम् । संवत् पाडपाष्टजवति-
मिते वर्षे इति फलितोऽर्थः । अङ्कतोऽपि १६९८ ।

Colophon. इति श्रीमद्भारणसीवासिन्निपाठिकुलतिलकसामवेदोपाध्याययोगेशाग्निहोत्रि-
सूनुसूत्रिनिपाठिश्रीमद्राघवसूनुश्रीवत्सराजकृते प्रकाशश्रमः कामं समाप्ति-
मगाच्छुभम् ॥

विषयः । सङ्कलाचरणं, शिववर्णनं, नारदविश्वेश्वरकथोपकथनं, विश्वनाथकविकदेव-
ताभ्यां वरदानं, शिवस्य मन्दराचलेन भूय साक्षात्कारः, मन्दरकविकशिवस्यापनं
दिवेदासस्य विश्वनाथसाक्षात्कारः, काशीमाहात्म्यं, वाराणसीवर्णनं, दिवेदा-
सराज्यस्यापनप्रपञ्चः, शृङ्गारादिवर्णनं इत्यादिविषयगर्भितस्यैकादशप्रकाश-
परिच्छिन्नस्य वाराणसीदर्पणकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 766. हठदीपिका ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 20. Lines, 20 on a page. Extent 500 s/lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1689. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Haṭhādīpikā alias *Haṭhapradīpikā*. An essay on a peculiar form of Yoga meditation called *Haṭhayoga*. By Svātmārāma. Contents : 1. Introduction; Yoga teachers; importance of the Yoga proved; place for its performance; the mode of sitting; rules regarding food. 2. Use of the Prāṇāyāma; six ways of washing and purifying the guts. 3. Various forms of gesticulation and diverse postures. 4. Procedure for Samādhi. Signs of perfection, &c. Hall's *Contributions*, p. 15. This is a more complete and correct text than No. 250.

Beginning. नमामि त्रैपुरं धाम । अथादिनाथाय नमोस्तु तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या ।

विराजते प्रोन्नतराजयोगमारोढुमिच्छारधिराहणीव ॥

प्रणम्य श्रीगुरुं नाथं स्वात्मरामेण योगिना ।

केवलं राजयोगाय हठयोगोऽनुदिश्यते ॥

End. विद्यातीर्थे जगति विवृधाः साधवः सत्यतीर्थे

गङ्गातीर्थे मलिनमनसा योगिनो ज्ञानतीर्थे ।

राधानीर्थे(?) धरणिपतये दानतीर्थे धनाद्या

लज्जातीर्थे कुलयुवतयः पातकं चालयन्ति ॥

Colophon. इति श्रीमद्भारामविरचितायां हठदोषिकायां चतुर्थोऽध्यायः ॥

विषयः । १ अध्याये, हठयोगेन संमिद्धानां गारक्षणायादीनां कथनं, हठयोगसाधन-
मूलनिर्देशः, हठयोगप्रथमाङ्गीभूतस्वस्तिकाद्यामनेक्तिः, आहारनिषमस्य । २,
प्राणायामाभ्यासप्रकारकथनं, नाड्योशेषकधीतोवस्तिनेतिवाटकगोलिककपा-
लभ्रवोतिपट्कर्मकथनं, प्राणायामाभ्यामारम्भः, पूरककुम्भकादिफलान्तिः ।
३, खेचर्यादिनानाविधमुद्रावस्थादिकथनं, शुक्रादिस्तम्भफलकथनं, कुण्डलि-
न्यादियोगिशक्तिकथनादि च । ४, समाधिक्रमकथनं, लयप्रकारः, नादानु-
सन्धानादि च ॥

No. 767. आङ्गसूत्रपद्धतिः, कातीय ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 41. Lines, 7 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'rādīhasūtra paddhati. Directions for performing Pārvaṇa s'rādīha according to the rules of Kātyāyana. The MS. is incomplete, and the author's name is unknown.

Beginning. शिवच्च विघ्नहर्त्तारं गुरुं दामनं तथा ।

अम्बिकां शरदां चापि वन्दे विघ्नापशान्तये ॥

कात्यायनकृते आङ्गसूत्रे व्याख्यापरःसरम् ।

प्रयोगपद्धतिं कुर्वे याज्ञवल्क्यादिसम्प्रदायम् ॥

End. (खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति ।)

विषयः । पार्वण्यष्टप्रयोगविधायककातीयसूत्रव्याख्यानं ।

No. 768. आश्वलायनब्राह्मणपञ्जिका ।

Substance, country paper, $10 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 574 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

As'valāyana-brahmaṇa-pañchiká, alias *Aitareya Bráhmaṇa*. This is an imperfect MS. containing only the 5th Book. Professor Haug has published an edition of the text together with an English translation.

Beginning. विश्वं वै देवा द्यवापृथिवीमहवेहन्ति सप्तदशलोमा वै रूपं मान जगतोक्त न्ये
यथादेवतमेतेन यथास्मिन् यथासाम यथाह्णम् रात्राति ।

End. यज्ञस्य देवता मेन्द्रमेव तदुद्गीथं करोतोद्गा वै यज्ञ इन्द्रो यज्ञ इन्द्रान्मानागा-
दिन्द्रवन्नष्टुधमित्येनंस्तदाह तदाह ।

Colophon. इत्याश्वलायनब्राह्मणस्य पञ्चमपञ्चिकायां पञ्चमोऽध्यायः । पञ्चमपञ्चिका
समाप्ता ।

विषयः । १ अध्याये, द्वादशाहस्य तृतीयचतुर्थारहकर्तव्यसूचनं । २, पञ्चमपञ्चारहकर्त-
व्याक्तिः । ३, सप्तमाष्टमारहृत्यसूचनं । ४, नवमारहृत्यष्टपञ्चदशार्हत्यादि-
कथनं । ५, प्रायश्चित्तहोमकथनं ॥

No. 769. आश्वलायनगृह्यकारिका ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26. Lines, 11 on a page. Extent, 780 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

As'valāyana-grihya-káriká. Memorial verses containing the rules of the Gríhya Sūtra of As'valāyana. The MS. is defective at the end and the author's name cannot be ascertained. Contents: Technical terms; sthálipáka; the rites after conception, &c.; sacrifice to Vaisvadeva; the sandhyá prayers; *Upákarma* or putting on of new sacrificial thread, &c. in the month of Śrávaṇa; offerings to the manes; vástuhoma, &c.

Beginning. आश्वलायनमाचार्यं नत्वा तद्गृह्यकर्मणाम् ।

प्रयोगं वक्ष्मि केषाञ्चिद् वृत्तिकारादिभाषितं ॥

End. (खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति) ।

विषयः । सर्वकर्मसाधारणपरिभाषा, स्थालोपाककथनं, गर्भाधानादिसंस्कारोक्तिः, बलि-
वैश्वदेवादिकथनं, सन्ध्यापासनापाकर्मादिकथनं, पिबयज्ञः, क्षेत्रकर्षणवालु-
कर्मादिकथनञ्च ॥

No. 770. ब्रह्मसिद्धान्तं वा ब्रह्मसिद्धान्तपद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches. Folia, 61. Lines, 5 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1806. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Brahma-siddhánta alias *Brahma-siddhánta-paddhati*. A Tántric miscellany on theology, metaphysics, cosmogony, &c. Contents: Brahma a void, its character; the cosmic mass, its character; generation from that mass of S'iva, from him of Bhairava, and from him of S'ríkantha, &c. The origin of Prakṛití consisting of the five primary elements from the last; the organic and sensuous faculties—sleep, dreaming, and waking; will and the other four sensuous faculties; their agency in the creation of the world. Idá, piṅgalá, and other arterial paths to those faculties; thirteen vital airs, including Prána, samána, &c.; growth of the different members of the body; the essential elements of the body; the principal receptacles in the body; the proper mode of performing *pránáyáma* and the advantage thereof; praise of Yógis.

Beginning. ————— त्रिविधं गर्भसम्भवेत् (?) ।

यदा नास्ति स्वयं कर्त्ता कारणं न कुलकुलं ।

अथक्त्तपरमं तत्त्वसनामा विद्यते तदा ॥

End. वैद्यो रोगिणे तुर्वादिदृष्टिद्रशूरोभोरुधार्मिका । पापकारो ज्ञानो रागी तत्त्वविकर्मशीलोपायेन ते दास्यकामे वयान्ति(?) ॥

Colophon. इति योगशास्त्रब्रह्मसिद्धान्तपद्धतिः सम्पूर्णम् (?) ।

विषयः । शून्यब्रह्मनिरूपणं, तस्य गुणाः, ब्रह्माण्डपिण्डस्य तद्गुणानाञ्च कथनं, तत्पिण्डात् शिवस्य तस्माद् भैरवस्य तस्मात् श्रीकण्ठादीनामुत्पत्तिः, ततः पञ्चतत्त्वात्मक-प्रकृतिपिण्डोत्पत्तिः, चुटुष्णादिकथनं. अन्नःकरणस्य तद्गुणानाञ्च कीर्त्तनं, सत्त्वरजसो महाकालजीवात्मकपञ्चकुलस्य तद्गुणानाञ्च कीर्त्तनं, जायत्-स्वप्नसुषुप्ताद्यवस्थाकथनं, इच्छाक्रियादिशक्तिपञ्चकस्य प्रत्यकस्य पञ्चपञ्चगुणकथनं, कर्मकामचन्द्रसूर्याग्निस्वरूपप्रत्यक्षाचरणपञ्चकस्य तद्गुणानां कलानाञ्च कीर्त्तनं, इडापिङ्गलादिनाडीनां तद्द्वारस्य च कथनं, प्राणसमानादिदशनाड्युक्तं, शरीराङ्गप्रत्यङ्गाद्युक्तिकथनं, शुक्रमज्जादीनां प्रमाणं, आधारस्वाधिष्ठानादिचक्र-कथनं, प्राणायामप्रकारसत्फलकथनादि, अवधूतलक्षणयोगमार्गप्रसङ्गादिकथनं ।

No. 771. कोशलागमः ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1816. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Kos'alágama. This is a very defective MS. wanting both the beginning and end. It supplies a series of diagrams, and gives directions how to calculate therefrom the probable good and evil effects, and astrological influences under particular circumstances, of villages, houses, vehicles, dwellings, wells, wheels, commencement of journeys, &c.

Beginning. गजस्वरल्युगाश्चमहोगुणा द्विसंहितो मघवा दिशि क्रमात् ।

गृहपतेरभिधा पुरदिङ्घितो वसुहता भवनस्य दशा च सा ॥

अथ ग्रामवासचक्रम् ।

End.

इत्युत्तरयस्त्रिंशद्द्यूतास्ततो भक्ताः पञ्च१५५शदशेपास्तत्कालघटी फल । तय-
वित्तसुखोत्साह भो ५ क्लेशा ९ जयो मृत्यु ८ र्जयः ९ सुखं १० । नन्दा च शिलाभः
१२ सुखं १४ दुःखं १४ क्रमात् ।

Colophon. इति गृहप्रकारं समाप्तम् । (अस्य नान्नि प्रारम्भे च सन्देहः । प्रारम्भे प्रतिज्ञा-
वाक्यं नास्ति, खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यञ्च नास्ति ।)

विषयः । ग्रामवास-वाहन-वासु-कूपचक्र-यात्रात्रिनाडोचक्र-सेवाचक्रादिकतिपयचक्रा-
दिद्वारा शुभाशुभगणना ।

No. 772. चन्द्रालोकः ।

Substance, country paper, 9×4 inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent, 360 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1733. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chandrálóka. A treatise on Rhetoric in ten chapters. By Jayadeva, son of Mahádeva. The work is held in high repute by Vaishnavas, but it is rare.

Beginning. उच्चैरस्यति मन्दतामरसतां जाग्रत्कलङ्कैरव-

ध्वंसं हस्तयते च यासु मनसामुज्जासिनो मानसे ।

दुष्टोद्यन्मदनाशनचिरमलालोकत्रयीदर्शिका
 सा नेत्रत्रितयोव खण्डपरशेर्वाग्देवता दीयतु ॥
 हंहो चिन्मयचित्तचन्द्रमणयः संवर्द्धयध्वं रसान्
 रे रे स्मेरिणि निर्विचारवनिते मास्मत्प्रकाशोभव ।
 उल्लासाय विचारवीचिनिचयालङ्कारवारां निधे-
 स्यन्द्रालोकमयं स्वयं वितनुते पीयूषवर्षः कृती ॥
 पीयूषवर्षप्रभवं चन्द्रालोकमनोहरं ।
 सुधानिधानमासाय ययध्वं विवुधा मुदम् ॥
 जयन्ति याजकश्रीमन्महादेवाङ्गजन्मनः ।
 सूक्तपीयूषवर्षस्य जयदेवकवेर्गिरः ॥
 महादेवः सत्रप्रमुखमखविद्यैकचतुरः
 सुमित्रातद्भक्तिप्रणिहितमतिर्यस्य पितरौ ।
 प्रणोतलेनासौ सुकविजयदेवेन दशभि-
 र्यिरं चन्द्रालोकः सुखयतु मयूखैर्दशदिशः ।

End.

Colophon. इति श्रीपीयूषवर्षपण्डितश्रीजयदेवविरचिते चन्द्रालोकालङ्कारे अभिधास्वह-
 पाभिधानो नाम दशमो मयूखः ॥

विषयः । १ मयूखे, शब्दवाक्यप्रकारकथनं । २, शब्दवाक्यादिगतद्रूपणनिर्णयः । ३,
 काव्यलक्षणेक्तिः । ४, आलङ्कारिकगुणेक्तिः । ५, श्लेषोपमापरिकरादिविविधा-
 लङ्काराणां लक्षणेदाहरणयोः कथनं । ६, कृष्णादिरमस्य वैदर्भ्यादिरीतेषु
 कथनं । ७, ८, वस्त्वलङ्काराणां भेदकथनं । ९, लक्षणनिरूपणं । १०, नाम-
 निर्देशादिकथनं ।

No. 773. धर्मसिन्धुसारः, अनुक्रमणिकासहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{2}$ inches. some of the leaves are yellow.
 Folia, 467. Lines, 12—14 on a page. Extent, 12575 s'lokas. Character,
 Nāgara. Date, Sm. 1910, Sk. 1775. Place of deposit, Calcutta, Government
 of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Dharmasindhusāra. A compendium of modern ceremonial rites
 on the model of the *Nirṇayasīndhu*. By Kāsīnātha Upādhyāya, son
 of Ananta Upādhyāya, who was the younger brother of Yajñesvara
 Upādhyāya, and son of Kāsī Upādhyāya Sūri.—The work comprises

three books, of which the last is divided into two parts. Contents : I. Calculations of proper times for ceremonies. II. Calendar of ceremonies for the twelve months of the year beginning with Chaitra ; diurnal duties of religious people ; imperative duties ; Sthálipáka, Balivais'vya homa ; consecration of wells, tanks, &c. ; consecration of rosaries ; consecration of images of gods ; coronation ; starting on journeys ; influence of planets on mortals ; pacification of adverse supernatural influences. III. Duties of persons whose parents are living ; persons who should perform s'ráddhas ; time meet for s'ráddhas ; ritual for s'ráddhas ; mourning ; cremation ; expiatory rites ; duties of hermits.

Beginning. श्रीविट्ठलं सुकरुणार्णवमाशुतोषं दीनेष्टपोषमघसंहतिमिन्नुशोषम् ।

श्रीरुक्मिणीमतिमुषं पुरुषं परं तं वन्दे दुरन्तचरितं हृदि सञ्चरन्मम ॥

वन्दे प्रतिघ्नन्ममघानि शङ्करं घत्तां स मे मूर्द्ध्नि दिवानिशं करं ।

शिवाच्च विघ्नेशमथो पितामहं सरस्वतीमाशु भजेऽपि तामहम् ॥

श्रीलक्ष्मीं गरुडं सहस्रशिरसं प्रद्युम्नमीशं कपिं

श्रीसूत्र्यं विधुभौमविद्गुरुकविच्चायासुतान् पण्मुखं ।

इन्द्राद्यान् विबुधान् गुरुंश्च जननीं तातं त्वन्नाभिधं

नलार्यान् वितनोमि माधवमुखान् धर्माश्विसारं मितं ॥

दृष्ट्वा पूर्वनिबन्धाभिर्गणयमिन्मुक्तमेण सिद्धार्थान् ।

प्रायेण मूलवचनान्युज्झित्य लिखामि बालबोधाय ॥

तत्र कालः षड्विधः । वत्सरः, अयनं, ऋतुः, मासः, पक्षः, दिवस इति ।

End.

मूलभूतानि पद्यानि विद्यतानि क्वचित् क्वचित् ।

निर्विकाराण्यपि नवान्यप्युक्तान्यत्र कानिचित् ॥

मीमांसाधर्मशास्त्रज्ञाः सुधियोऽनलसा बुधाः ।

कृतकार्याः प्राङ्निबन्धैस्तदर्थं नायमयमः ॥

य पुनर्मन्दमतयोऽलसा अज्ञाश्च निर्णयम् ।

धर्मं वेदितुमिच्छन्ति रचितस्तदपेक्षया ॥

निबन्धोऽयं धर्मसिन्धुसारनामा सुबोधनः ।

अमुना प्रीयतां शोभद्विदुलो भक्तवत्सलः ॥

प्रेम्णा सङ्गिर्यन्यः सेव्यः शब्दार्थतः सदोषोऽपि ।

संश्लेष(?) वापि हरिणा सुदाममुनिसतुषष्टयकमुष्टिरिव ॥

श्रीकाश्यपाश्रायवरो महात्मा बभूव विद्वद्भद्रिजराजराजः ।

तस्मादुपाध्यायकुलावतंसो यज्ञेश्वरोऽनन्त इमावभूतां ॥
 यज्ञेश्वरो यज्ञविधानदत्तो देवज्ञवेदाङ्गमुशास्त्रशिस्तः ।
 भक्तोऽनन्तगुणैकधामानन्ताऋयोऽनन्तकलावतारः ॥
 एषोऽत्यज्जन्मभवं स्वकीयां तां कौङ्कुणाख्यां सुविरक्तशाली ।
 श्रीपाण्डुरङ्गे वसतिं विधाय भीमातटे मुक्तिमगात्सुभक्त्या ॥
 तस्यानन्ताभिधानस्योपाध्यायस्य सुतः कृतो ।
 काशीनाथाभिधो धर्मसिन्धुसारं समातनोत् ॥

Colophon. श्रीमत्काश्यपाध्यायसूरिस्त्रुनुयज्ञेश्वरोपाध्यायानुजाननोपाध्यायसूरिस्तुतकाशीना-
 थोपाध्यायविरचिते धर्मसिन्धुसारे द्वितीयपरिच्छेदोत्तरार्द्धं समाप्तम् ॥

विषयः । १ परिच्छेदे, काल-सङ्क्रान्ति-व्रत-तिथीष्टि-याग-श्राद्ध-ग्रहणादिनिर्णयः । २,
 तृतीयाचतुर्थ्यादितिथिव्रतविशेषमन्वादि-दशावतारजयन्ती-दमनोत्सव-चैत्रवै-
 शाखादिद्वादशमासकृत्य-प्रकीर्णकनिर्णयः । ३, पूर्वार्द्धे, गर्भाधानाद्युद्वाहान्तसं-
 स्कारदन्तधावनस्नानहोमादिनित्यकृत्य-स्थालीपाक-बलिवैश्वदेवादि-वापीकूप-
 तडागाद्युत्सर्ग-मालासंस्कार-स्थिरदेवप्रतिष्ठादि-राजाभिषेक-यात्रा-गोचरफ-
 लाद्भुतशान्त्यादिनिर्णयः । ४ उत्तरार्द्धे, जीवतपितृकर्तव्यकर्म-श्राद्धाधिकारिश्राद्ध-
 काल-श्राद्धपद्धति-सूतकान्धेष्टि-प्रायश्चित्त-सन्यासग्रहणादिनिर्णयः ॥

No. 774. प्रयोगरत्नीयचरकसौत्रामणी, वा बोधायनचरकसौत्रामणी ।

Substance, country paper, 10 × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 3. Lines, 16 on a page. Extent, 150 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Prayogaratnīya-charaka-sautrāmaṇi alias *Bodhāyana-charakasautrāmaṇi*. This is a chapter of a comprehensive work called *Prayogaratna*, or a manual for the performance of religious rites. The chapter under notice treats of the ceremony named *Sautrāmaṇi*, in which the principal offering is a spirituous liquor made from rice, *i. e.*, a kind of arrack. By Ś'eshanārāyaṇa. The author follows the rules of Bodhāyana.

Beginning. सौत्रामणी व्याख्यास्यामः । पूर्वैद्युर्नान्दीश्राद्धाद्यपरेद्युः स्नानादिनिविष्टमित्यन्ते
 चरकसौत्रामण्या यचे इत्युपयाहरणम् ।

End. इति पूर्णाहुतिं कृत्वा समारोप्यायतने मथित्वा विहृत्य मनस्यन्तीं कृत्वा साय-
 मग्निहोत्रं जुहोति । सन्निष्ठते सौत्रामणी ।

Colophon. इति श्रीम० शेषनारायणोक्ते प्रयोगरत्ने चतुर्थः ।

इति बोधायनचरकसौत्रामणी समाप्ता ॥

विषयः । सौत्रामणीष्टिप्रयोगः ॥

No. 775. अग्निप्रयोगः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 29. Lines, 11 on a page. Extent, 750 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Agniprayoga. A manual for the performance of the Agnishṭoma rite, according to the rules of Bodhāyana. Anonymous.

Beginning. बोधायनं नमस्कृत्य व्याख्यादृष्टं पुरातनान् ।

अग्निप्रयोगं वक्ष्यामि विष्णुवृद्धान्वयोऽग्निचित् ॥

उक्तः सर्वप्रकृतिभूतो अतिष्टोमोऽग्निष्टोमः । अथेदानीं सर्वप्रकृतिविकृति-

साधारणमग्निष्टोमेन सह व्याख्यातुमारभते ।

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति) ।

विषयः । अग्निष्टोमप्रयोगः ॥

No. 776. रसहेमः, वा कङ्कालीरसहेमः ।

Substance, country paper, 12×5 inches. Folia, 16. Lines, 20 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Rasahema alias *Kaṅkālīrasahema*. A pharmacopœia of mercurial and other metallic preparations. The MS. is incomplete. It gives receipts for upwards of two hundred kinds of metallic compounds.

Beginning. श्रीभैरवं प्रणम्यादौ सर्वज्ञं त्रिजगत्प्रभुम् ।

श्रीभारतीञ्च विद्मेशं वन्दे प्रत्यक्षशान्तये ॥

अथ धायन् समायातः श्रीकङ्कालीययोगिनः ।

हविष्यान्नं भवि स्वापं हविष्यञ्चापि भोजनम् ॥

क्रियाभ्रष्टे न सिध्यन्ति तपोनिष्ठे फलानि हि ।

सूतदोषांस्ततः शुद्धिं संस्कारान् प्राग् वदाम्यहम् ॥

End. (खण्डितत्वात्परिमसाग्निवाक्यादि नास्ति ।)

विषयः । पारदलोहादिद्रव्यद्वारा नानाविधरसायनौषधनिर्माणप्रकारः ।

No. 777. उपग्रन्थसूत्रम् ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 36. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1600 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1642. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Upagrantha Sūtra. A sūtra work treating of expiations and details in connexion with various Kalpa rites.

Beginning. अथ सम्पत्तिद्विरनादेशे स्तोत्रोपातः शते विशेषसङ्ख्यासमस्त्राख्ये प्रत्येकमर्च्चा-
द्विनियमो ज्योतिष्टोमेन वतमुक्थे त्रिपञ्चाशे—इत्यादि(?) ।

End. पुरीषपदशेषाणि निधानान्याचार्याः स्वरितान्तानि यथाधीतं वा तेषु रीपाच्च
विध्यचेद्वेधिकाराद्वागन्तोवागतः(?) ॥ १२ ॥

Colophon. इत्युपग्रन्थसूत्रे चतुर्थः प्रपाठकः । इत्युपग्रन्थसूत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । १ प्रपाठके, गायत्र्यादिच्छन्दःकथनं, यज्ञवृत्तिनिमित्तकप्रायश्चित्तोक्तिः; सत्राय
दीक्षितेन कर्त्तव्यादि च । २, अक्रोतसोमापहरणप्रायश्चित्तं, सोमकलशे भग्रे
प्रायश्चित्तादि, सोमे दग्धे प्रायश्चित्तं, पृष्ठानुकल्पादि च । ३, वैश्ववर्णकल्पोक्तिः
प्रवर्ग्यशंसये कर्त्तव्यम्, एकाहस्तोत्राणि, षड्विंशत्यं, द्वादशाह-वृद्धद्रव्यन्तरपृष्ठ-
स्तोत्रोपादिकथनं, गानेक्षरवृद्धिलोपस्य तन्त्यायसमुद्देश्याख्यादि । ४, प्रति-
हारोदाहरणकथनादि ॥

No. 778. उत्सर्गमयूखः ।

Substance, country paper, 10×5 inches. Folia, 26. Lines, 8—9 on a page. Extent, 520 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Utsarga Mayúka. Directions for consecrating tanks, wells, &c., and purifying them should they happen to be polluted by the death of a monkey, or a cat, or by other cause. By Nilakanṭha Bhaṭṭa. *Vide* No. 761 for another work of this author.

Beginning. उत्का दानविधिनाम राममाराध्य भास्करं ।

उत्सर्गविषये भट्टनीलकण्ठो वदत्यथ ॥ तत्र जलाशयोत्सर्गप्रशंसा विष्णुधर्माक्षरे ।

End. ततोऽभिषेकग्रहपूजाग्निपूजाविमर्जनशय्यादानमण्डपाद्युपस्करप्रतिपत्तिविप्रभोजनभूयसीदानकर्मस्वरार्पणानि जलाशयोत्सर्गवत् ॥

Colophon. इति श्रीमीमांसकभट्टनीलकण्ठकृते भास्करे जलाशयारामोत्सर्गमयूखः ।

इति उत्सर्गमयूखः समाप्तः ॥

विषयः । वापोद्गूततङ्गाद्युत्सर्गस्य विधिः प्रयोगश्च, वाप्यादिषु मार्जारवानरादिस्तकाद्युपघाते तन्प्रायश्चित्तकथनं च ।

No. 779. मोमहणविलासः, व्याख्यासहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Folia, 160. Lines, 9—10 on a page. Extent, 8000 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Momahaṇavilāsa. A treatise on the diseases peculiar to women and children, and on aphrodisiacs. By Momahaṇa, son of Prayāgādāsa, a Kshatrīya of Kālpi. The work was completed on Saturday, the 4th of the month of Chaitra, 1468, during the reign of Muhammad Shāh, son of Firuz Shāh.

Beginning. यं स्मृत्वा ललितां प्रजापतिरिमां दृष्टिं व्यधान्मानवीं

श्रीकण्ठस्त्रिषकान्यदनुजत्रेणीं जघान द्रुतम् ।

चक्रे रणमर्दुर्हृदा सुरहा चक्रे च्युतसञ्जयं (?)

तं प्रत्युद्धनिवृत्तये गणपतिं वन्देऽहमिष्टप्रदं ॥

यत्कर्मातालपयनादुद्धता(?) वारिराशयः सप्त ।

एकोयन्ति युगान्ते तमहं वन्दे गणेशानं ॥

क्षत्रान्वये वीहलगोत्रजन्मा प्रख्यातकीर्तिः किल वाघलाख्याः ।

आसीद्यदाख्यां बिभराम्बभूवुस्तदंशजाः सन्ति हि वाघलाख्याः ॥

यदंशजानां भूत्यर्थं बभूव कुलदेवताः ।

मरोट्टवाभिनी देवी सर्वदुर्हन्निहन्नी ॥
 तस्य कुलेऽतिथिभक्तः प्रसिद्धनामा बभूव हरिवाघलः ।
 यस्य दानस्य तुलायां लघुतां भजतीह कर्णदानमपि ॥
 तस्यात्मजोऽभूदभिरामकान्तिः प्रयागदासे गुणवान् वदान्यः ॥
 विरदाबली यस्य बभूव मद्यां मर्यादमेरुर्महिमममुद्रः ।
 तदङ्गजो मोमहणः प्रसिद्धो गुरुद्विजन्मातिथिदेवभक्तः ॥
 बभूव यस्मार्थिजनाः प्रशंसां कुर्वन्ति सर्वत्र बद्धप्रदस्य ।
 मोमहणः कुतुकादिह मोमहणविलासनामानं ।
 सकलजनहृदयद्रापितं(?) चकार सयोगसङ्गं रम्यम् ॥
 अय्ये नागरमयुतीन्दुरचिते १४६८ पक्षेऽस्मिन्ने चैवके
 हेरम्बस्य तिथौ विकर्त्तनसुतस्याङ्गि न्यलोक(?) वै प्रजानां पटेः ।
 त्र्यक्षे मोमहणे व्यधाद्भुजजनुः सयोगचूडामणिं
 ग्रन्थं सद्भिषजां मतानि च बह्वन्यालोक्य वैद्यागमान् ॥
 कालिन्या रुचिरे सुदक्षिणतटे सद्रलविद्युयुता
 नान्नाभूत् किल कालपोतिनगरी प्ल्याता घरामण्डले ।
 तस्यां कालपिदैवतं निवसति प्रायः स्वयं सर्वदा
 लोकानामभिलाषद् सुरजनैः संसेवितं सत्प्रभं ॥
 भूपालो महमूदसाहिरभवत्योरोजापानात्मजः
 सार्द्धं योद्धुमलं न ह्दिन्दुकजनास्तेनाभवन् सङ्गरे ।
 तस्योर्जत्करिष्टन्दुद्विन्दुमिहाश्वानाञ्च ह्येपारवं
 जुत्वा यान्यरयो भुवं जलनिधेः पारस्य तीरे भुवं ॥

End.

Colophon. इति कालपीग्रामवसथक्षत्रियप्रयागदासात्मजमोमहणविरचिते महमूदसाहि-
 राज्ये मोमहणविलासनामग्रन्थः समाप्तः ।

विषयः । १ प्रथमे अधिकारे, गुणवृद्धिकरौषधादिकथनं । २, गुणसम्भकोषकथनं ।
 ३, लिङ्गवृद्धिदार्ढ्यकथनं, स्त्रीकुचनितम्बवृद्धिकथनञ्च । ४, लिङ्गस्रस्त्रकारकौ-
 षकथनं । ५, पण्डलनाशकौषकथनं । ६, बन्ध्यात्वनाशकौषकथनं, गर्भ-
 रत्तार्थं सन्तौषधप्रयोगः, भगसङ्कोचविधिः, स्त्रीरोगचिकित्सादि च । ७, बाल-
 रोगचिकित्सापथोग्यौषधमन्त्रादिकथनं । ८, बालग्रहचिकित्साप्रकारः । ९, १,
 २०, डाकिनीचिकित्सादिप्रकारः । ११, बालग्रहादिनिवारणार्थं कतिपय-
 मन्त्रोक्तिः, माहेश्वरादिधूपनिर्माणविधिश्च ॥

No. 780. कात्यायनसूत्रपद्धतिः ।

Substance, country paper, 12 × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 55. Lines, 14 on a page. Extent, 3000 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kātyāyana-Sūtra-Paddhati. A guide to the performance of the ceremonies described in the Kalpa Sūtra of Kātyāyana. By Devayājñika, son of Prajāpati. The MS. is incomplete and contains only the first portion of the work. The first two folia are wanting.

Beginning. (प्रथमतः पत्रद्वयं खण्डितं) ।

End. प्रातर्होमस्तु स्वकाल एव । अत ऊर्ध्वं सन्ध्यातर्पणवैश्वदेवादिनित्यक्रियायामधिकारः । नातः प्राग् भवतीति शिवम् ।

Colophon. इति श्रीचिरमिचिन्महायाज्ञिकप्रजापतिमुत्तमोदययाज्ञिककृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतावगमिष्ठेयसमाप्तः ।

विषयः । दक्षितकर्त्तव्येष्टिः, अवष्टयपर्यन्तदक्षितनियमाः, महावीरसम्भरणं, प्रायणो-
येष्टिः, आतिथ्येष्टिः, प्रवर्ग्यचरणं, त्रैपमन्त्रविशेषाः, अध्वर्यागादोहनाथं,
गमनादि, प्रवर्ग्यकरणे घर्महोमः, उपमदिष्टिः, प्रवर्ग्यशान्तिः हविर्धाननिष्पादनं,
उपरवखननं, सदाकरणं, सदोमानादि, अग्निस्थाननिष्पादनं, आग्नि-
धोयादिस्थानकरणं, अग्नीधोमोयेष्टिः, अभिषवेष्टिः, प्रातःसवनं, साध्यन्दिन-
सवनं, तृतीयसवनं, अवष्टयेष्टिः, उदयनोयेष्टिः, अनुबन्धेष्टिः, पयसेष्टिः, इत्या-
दीनां विवरणम् ॥

No. 781. अनुमानमणिदीधितिब्याख्या, शिरोमणिमूलसंहिता ।

Substance, country paper, 13 × 5 $\frac{1}{4}$ inches ; some of the leaves are yellow. Folia, 460. Lines, 12-14 on a page. Extent, 18,130 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Śm. 1828. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Anumāna-maṇi-dīdhiti-ryākhyā. A commentary on Raghunātha Śiromaṇi's *Anumāna-maṇi-dīdhiti*. By Bhavānanda Siddhāntavāgīśa. Vide ante I, p. 285.

Beginning. श्रीगोविन्दपदाभोजनखचन्द्रमरोचयः ।

सच्चरित्रोत्समस्यन्धे सम सन्वत्सलम्बनम् ॥
नमस्कृत्य गुरुन् सर्वान् निगूढं मणिदीधितौ ।
श्रीभवानन्दसिद्धान्तवागीशेन प्रकाशिता ॥

शिरोम० प्रा० ॐ नमः सर्वभूतानि विष्टभ्यपरितिष्ठते ।
अखण्डानन्दबोधाय पूर्णाय परमात्मने ॥ १ ॥
अध्ययनभावनाभ्यां सारं निर्णीय निखिलतन्त्राणां ।
दीधितिमधिचिन्तामणि तनुते तार्किकशिरोमणिः श्रीमान् ॥

मू० प्रा० प्रत्यक्षोपजोवकत्वात् प्रत्यक्षानन्तरं बडवादिमम्भतत्वादुपमानात् प्रागनुमानं
निरूप्यते ।

End. नीलविशिष्टे घूमेऽपि विशेषलस्योपाधेः सत्त्वेन निरुपाधित्वं साधनव्यापकत्वा-
दिति विशेषलयाटस्य(?) प्रामाणिकत्वात्तदपेक्षितं भट्टाचार्यशिरोमणिभिरिति ।

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायसिद्धान्तवागीशभवानन्दविरचितानुमानमणिदीधिति-
व्याख्या समाप्ति पक्षात् ।

शि० म० तथापि जन्यत्वशरीरजन्यत्वावच्छिन्नप्रतियोगिताकावतिरिक्तावेवाभावाविति न
तत्र बह्वल्पाभावसम्भव इत्यत्र तात्पर्यम् ।

इति श्रीमन्महाभट्टोपाध्यायशिरोमणिकृतानुमानमणिदीधितिः सम्पूर्णा ।

मू० म० एकदृष्टित्वात् अवच्छेदेन दृष्टिरत्रापि तुल्या तत्र देशभेदेनात्र समयभेद इति ॥
विषयः । अनुमानमणिदीधितिव्याख्यानम् ।

No. 782. राक्षसकाव्यं, सटीकं ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 13—14 on a page. Extent, 175 s'lokas. Character, Nāgara, Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Rākshasa-kāvya. A poem of 20 stanzas in which a forester describes various pastoral objects for the gratification of his mistress. By Vararuchi Kavindra. The author is said to be the same person who formed one of the "nine jewels" of Vikramāditya. The MS. is in the *trivallī* form, and has a running commentary on the text.

Beginning. टीका० कश्चिदित्यनिर्दिष्टनामा तुरपः इमां वक्ष्यमाणां गां वाचं वनितां वभाष
उक्तवान् । किं कुर्वन् वनं काननं विचरन् । इत्यादि ।

मूल० कश्चिद्रनं बज्रवनं विचरन् वयस्यो वयसां वनात्मवदानां वनितां वनाडाम् ।
इत्यादि ।

End. टीका० । उत्तमवच उक्तं कथमपि त्वां भूयः किं कृत्वा दिनं दिवसं तथा प्रियया सह
रमिता, कथमभूतः अभोक्षणः पुष्टाङ्ग इत्यर्थः । हीति पादपूरे ॥ २० ॥

Colophon. इति श्रीवररुचिकवीन्द्रेण विरचितेन(?) राजसकायं समाप्तं । शुभं । टीका समाप्ता ।

मू० एतावदुत्तमवचः सुमनाः स उक्त्वा रत्नादिनं सह तथा प्रियया ह्यभोक्षणम् ।
युक्तञ्चतुर्भिरनडुर्भिरदीनवद्विरारुह्य यानमथ सम्प्रययौ स्वगेहे ॥ २० ॥

टीका० इति श्रीवररुचिकवीन्द्रेण कृतं राजसकायं समाप्तम् ।

विषयः । कश्चिद्वयस्यो वनस्यः पुरुषो विचरन् वनजान् वृक्षादीन् प्रदर्शयन् तद्वर्णनं
वनितां आवयति ।

No. 783. यज्ञप्रायश्चित्तविवरणं ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 42. Lines, 13 on a page. Extent, 1250 ślokaś. Character, Nāgara. Date, SM. 1783. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose, Generally correct.

Yajñaprāyaścitta vivaraṇa. A treatise on expiations for flaws in the performance of the Darsa, Paurṇamāsa and other ceremonies. By Gopāla. The MS. comprises three Prasnas, the first having 11, the 2nd 10, and the 3rd 8 chapters; but from the style of its commencement and end, it would seem that this is only a part of a larger work. Contents: I. 1, General expiations necessary where no special expiation has been ordained. 2, Expiation for not using the ordained number of pots. 3, Expiation for breakage of the wood used in producing fire by friction. 4, Expiation for defects in Agnihotras, &c. 5—6, Expiations for defilement of the wood for producing fire. 7—11, Expiations for defilement of oblatory articles; do. for suspicion of such defilement or for their use irregularly; and for their being spoiled in cooking.—II. 1, Expiation for rites performed by a consumptive person. 2, Expiation for absence from home for more than a year. 3, Expiation for defects in the Purodāś'a for the Nakshatra īśṭī. 4, Expiation for

substitutes 5, Expiations for animals intended for sacrifice. 6, Expiation for Cháturmásyá vrata, or the quadrimensial fast. 7, Expiation for defects in the initiation of the Adhvaryu. 8, Expiation for accidents in cooking offerings. 9. Expiation for defects in the use of mantras. 10, Optional courses. III. 1, Expiation for accidents to the cooking pot. 2, Expiation for irregularities in the actions of the priests. 4, Expiation for accidental omission of oblations. 5, Expiation for accidental blowing out of the fire when produced by friction. 6, Expiation for use of ordinary fire in rites. 7, Expiation for omission of partieuclar rites. 8, Duties of persons who have established the sacred fire, when they are about to start on a journey.

Beginning. अथातो मन्त्रगणान्नातानि प्रायश्चित्तानि व्याख्यास्यामः । उक्तानि दशपूर्णमासादीनि कर्माण्यनन्तरं तेषामकरणेऽन्यथाकरणे प्रायश्चित्तानि व्याख्यास्यामः ।

End. एवं हि यूयते, मन्त्रवदासमानसंवेदेन न सच्चाभोत नास्या अन्नमद्यादित्यारभ्याभ्यञ्जनप्रष्टितृष्ट्यक्तमन्यदित्युक्तम् । अन्यत्सदासनादिति भवस्वामिना व्याख्यातम् ।

Colophon. इति श्रीगोपालकृते यज्ञप्रायश्चित्तविवरणे तृतीयप्रश्नस्याष्टमोऽध्यायः ।

त्रुटितोऽयं ग्रन्थः । खण्डः २ (आदर्शे लिखितमित्यम्)

विषयः । १ प्रश्ने ।—१ अध्याये, अनुक्तप्रायश्चित्तस्थूलकर्तव्यसाधारणप्रायश्चित्तं । २, कपालविधिन्मूनाधिक्ये प्रायश्चित्तानि । ३, अरणिभङ्गादिप्रायश्चित्तं । ४, अग्निहोत्रादिप्रायश्चित्तं । ५, ६, अरण्यमेध्यस्यश्रेयप्रायश्चित्तं । ७, ८ हविषि दुष्टे प्रायश्चित्तं । ९, हविर्दीपप्रक्षार्या हविर्द्रव्यहोमव्यतिक्रमे च प्रायश्चित्तं । १०, मात्राव्यप्रायश्चित्तं । ११, हविर्विकृत्यादिप्रायश्चित्तम् ।

२ प्रश्ने ।—१ अध्याये, क्षयरोगप्रसून्यदारासक्ताहितान्निर्कर्तव्यप्रायश्चित्तं । २, संवत्सरातिरिक्तप्रवासो प्रायश्चित्तं । ३, पुरोडाशभेदेन कृता आयुष्मत्या न चचेत्ययः । ४, आग्रयणानुकल्पहरितयवादिद्रव्यकथनं । ५, पशुप्रायश्चित्तं । ६, चातुर्मास्यव्रतानि । ७, अध्वरदीक्षानियमभङ्गप्रायश्चित्तकथनं । ८, सर्वयज्ञानां स्कन्नभिन्ननष्टदुष्टादिगुणविशिष्टहविःप्रायश्चित्तं । ९, मन्त्रहीनादिप्रायश्चित्तं । १०, विहितकालद्रव्याद्यनुकल्पकथनं ।

३ प्रश्ने ।—१ अध्याये, हविर्धानीभग्नादिप्रायश्चित्तं । २, होतृमेत्रावरुणादीनां स्वस्वकर्तव्यकर्मव्यतिक्रमे प्रायश्चित्तं । ३, होमाहुतिविस्मृतिप्रायश्चित्तं । ४, ऊताहुतमोससंसर्गप्रायश्चित्तं । ५, अरणिमसारूढाग्निनाशप्रायश्चित्तं । ६, लौकिकाग्निहोत्रविधिः । ७, अग्निहोत्रकालेऽग्निहोत्रक्रियाकरणे प्रायश्चित्तं । ८, आहिताग्नेः प्रयागे कर्तव्यम् ।

No. 784. प्रश्नवैष्णवः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 24. Lines, 9 on a page. Extent, 480 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, nearly new. Verse, Generally correct.

Prasnavaishyava. Astrological questions and answers founded on the Vārāhi Saṅhītā, the Tājika and other standard works. By Nārāyaṇa Gosāiṇ Nṛipatī. The MS. is imperfect.

Beginning. नारायणं परमपूषमादिदेवं ज्योतिर्मथं शुभकरञ्च चराचरेशम् ।

शान्तं प्रणम्य शिरसा द्विजपुङ्गवानां प्रश्नार्णवस्रवमहं प्रकरोमि शास्त्रम् ॥ १ ॥

त्रोत्रक्षदासनयजातनयः सुविद्वान् श्रीमान् गुमांथिवृपतिर्यदुनायभक्तः ।

वाराहनाजिकमुकुन्दमतं समीक्ष्य नारायणः परमशास्त्रमिदं चकार ॥ २ ॥

प्रष्टा प्रणम्य हरिमिन्द्रककुप्सुखस्थो ज्योतिर्विदं सकलशास्त्रकलाविदग्धं ।

आह्वय सद्भुवि हितं फलपुष्परत्नहस्तः प्रसन्नवदनः सकृदेव शृच्छेत् ॥ ३ ॥

लग्ने चरे च हृतलाभ ऋणास्पदार्थनाशे गदक्षयगमागमबन्धमोक्षाः ।

प्रयुर्भवन्ति परचक्रमुपैति शीघ्रं रोगी च जीवति कलिः शमते नु भूयः ॥ ४ ॥

End. (खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति) ।

विषये । १ अथ्याये, प्रश्नकालीनलग्नादिभावस्थितरव्यादिग्रहद्वारा शुभाशुभकार्यसिद्धि-
कथनं । २, धनलाभ-राज्यलाभ-वृषमन्त्रिस्त्रेह-राज्यचलाचल-वृषदर्शनादि-
प्रश्नफलकथनं । ३, ४, जयपराजयप्रश्नफलकथनं । ५, ग्रहवधादिज्ञानार्थं
सङ्खटचक्रकथनं । ६, राज्यधंशकरनिमित्तकथनादि । परचक्रागमनादिप्रश्न-
फलम् ।

(२४ पत्रेषु एते विषयाः सन्ति । इतः परं खण्डितत्वात् परग्रन्थविषया न प्राप्ताः ।)

No. 785. भास्वती, टीकासहिता ।

Substance, country paper, $11\frac{3}{4} \times 6$ inches. Folia, 64. Lines, 11 on a page. Extent, 1920 s'lokas. Character, Nāgara, badly written. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Bhāsratī. A treatise on astronomy and astrology. By Satānanda, son of S'āṅkara by Sarasvatī. Attached to the work is a com-

mentary entitled *Bālabodhinī* by Balabhadra, son of Vasanta, and grandson of Vimalākara of the Kausika gotra. The text was written in the Śaka year 1021, = A. D. 1099 and the commentary was completed on Thursday, the 2nd of the wane in the month of Chaitra, Samvat year of Vikramaditya, 1465, = A. D. 1521, in the town of Umā, in the country of Jāmila, during the reign of the Shāhi dynasty.

Beginning. टीका प्रा० । आदिमध्यान्तशून्याय विधाविग्रहधारिणे ।

ग्रहर्क्षादिस्वरूपाय नित्याय हरये नमः ॥ १ ॥

आसीद् द्विजन्मा विमलाकराख्यः ख्यातः सुशीलो द्विजदेवभक्तः ।

तस्यात्मजः श्रीहरिपादभक्तो नित्यं हराराधनसक्तचित्तः ॥ २ ॥

विष्णुत्वजः श्रीमान् देवज्ञः श्रीवसन्त इति नामा ।

शास्त्रार्थविद्वणवान् गुरुपादार्चने सदा निरतः ॥ ३ ॥

बलभद्रस्तस्य सुता हरिगुरुचरणारविन्दकृतसेवः ।

कुरुते गुणोपयुक्तां सङ्क्षिप्तां भास्वतीं टीकां ॥ ४ ॥

इह तावद् ग्रन्थारम्भे निर्विघ्नपरिसमाप्तिमुद्दिश्य खेष्टदेवतानमस्कारपूर्वकं
मङ्गलाचरणमात्मनामकथनमङ्गलिण्डानयनञ्च श्लोकेनैकेनाह । नत्विति ।

मूलप्रा० नत्वा मुरारेखरणारविन्दं श्रीमाञ्जुतानन्द इति प्रसिद्धः ।

तां भास्वतीं शिष्यदितार्थमाह शाके विद्वांश्च शशिपक्षखेकेः ॥ १ ॥

End. टीका स० । श्रीमान् शतानन्दनामा गणितसिद्धान्तवित् सरस्वतीशङ्करयोस्तनूजः ।

सरस्वती मातुर्नाम, शङ्करः पितुर्नाम, तयोस्तनूजः पुत्रः, इमां भास्वतीं
कृतवान् ।

व्याख्यायां यन्मयायुक्तं यच्च युक्तिविवर्जितं ।

धान्या वा लिखितं यच्च तत्कार्यं क्षम्यतां बुधैः ॥

Colophon. इति बलभद्रविरचितायां प्रतिलेखाधिकारोऽष्टमः ।

रसवह्निर्निधौ शाके मार्गशीर्षमासे शुक्लेऽष्टम्यां सोमवासरेण ।

लिखितं बलभद्रेण—

शररममनुमितशाके चैत्रे शुक्लेतरद्वितीयायां ।

गुरुवासरे सम्पूर्णा कृतवान् बलभद्रेण सा टीका ॥

खरशशिशक्रसमेते शाकेऽवातोच्चताकुले जन्म(?) ।

वसुयुगवर्षेण मया रचिता बालावबोधिनी विमला ॥

श्रीविक्रमादित्यशाके १४६५ चैवमासस्य कृष्णद्वितीयायां तिथौ जीववामर

श्रीमहाराजाधिराजश्रीमानसाहिभुज्यमाने श्रीमज्जुमिलादेशे उमासञ्जकनगरे

श्रीमत्सुकलविद्याविशारदकौशिकान्वयजन्मादेवज्ञसस्यात्मजो बलभद्रनामा ज्यो-
तिर्विज्जने इमां बालबोधिनीं भास्वतीटीकां कृतवान् ।
इति श्रीवसन्तात्मजबलभद्रदेवज्ञविरचितायां भास्वतीटीकायां परिलखाधिकारो
ऽष्टमः समाप्तः ॥

मूलसः

खखाश्विवेदाब्दगते युगाब्दे दिव्योक्तितः श्रीपुरुषोत्तमस्य ।

श्रीमान् शतानन्द इतोदमाह सरस्वतीशङ्करयोस्तनूजः ॥ १० ॥

विषयः ।

१ अधिकार तिथिध्रुवानयनं । २, ग्रहध्रुवानयनं । ३, तिथिनक्षत्रानयनं ।
४, ग्रहसंयुक्तकरणं । ५, प्रश्नफलकथनं । ६, ७, ग्रहणविवरणं । ८, स्पर्शभोच-
समयनिर्धारणादि ।

No. 786. पदगाढः ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 74. Lines, 7 on a page. Extent, 740 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, nearly new. Prose. Generally correct.

Padagāḍha. Vedic measures. Anonymous.

Beginning. इदानीं सर्वसामानि । अमितौजा अङ्गिरा नीवया गभीरवेपा दृढच्छ्रवा
नोधादमूना नवेदा अद्रया दीर्घतमाः प्रथुपाजा नृमणा नृतमाः सुमना वि-
मनाः सुवासा गृध्रया नया उषाः पन्या भोजा ऋभक्षाश्चन्द्रमा अप्सराः सजोषा
जातवेदा इति सर्वत्र विसर्जनीयाः ।

End.

राजन् राष्ट्रञ्च राशिश्च राथो राथरथर्यसि ॥

रराति रपसो राज्ञो रभस्वद्रस्वभस्वान् ।

रसररावाथ रराव्ण रवथेन ररपांसि च ॥ रथो सप्तविंशतिः ।

Colophon. इति पदगाढः समाप्तः ।

विषयः ।

सर्वसामान-सर्ववृत्तवाच्यानाम्बुचां कथनं, द्विसंख्यादिपञ्चाशत्संख्यानिततन्नाम-
वाच्यानाम्बुचां कथनं, पूर्वापराख्यनामवाच्यानाम्बुचां कथनं, अखण्डितनाम-
वाच्यानाम्बुचां कथनं, खण्डितनामवाच्यानाम्बुचां कथनं, द्वैपदनामवाच्याना-
म्बुचां कथनं, पदच्छेदप्रकारदर्शनं, अथशब्दवतीनां सप्ताशीत्युचां कथनञ्च ।

No. 787. दैवज्ञचिन्तामणिः ।

Substance, country paper, $7\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 63. Lines, 11—12 on a page. Extent, 950 ślokaś. Character, Nāgarī. Date, SM. 1870. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, nearly new. Verse. Generally correct.

Dairajña chintāmaṇi. A treatise on judicial astrology. By Yaso-dhara, son of Kañśarī Mis'ra. The MS. is incomplete.

Beginning. अथान्यं सम्प्रवक्ष्यामि फलं योगसमुद्भवं ।

मासवारतिथिनाञ्च सम्यग् ज्ञानप्रकाशकं ॥ १ ॥

प्रतिपदि रविवारे चैत्रमासे यदि खस्या-

न्न भवति वज्रदृष्टिर्दुःखिता लोकसङ्घाः ।

अमृतकिरणवारे ज्ञस्फुजिद्वाक्पतीनां

भवति न तु धरित्री शस्यतोयाभिपूर्णा ॥ २ ॥

End. यदा च जायते पक्षत्रयोदशदिनात्मकः ।

तदा लोकातिघोराः स्यान्मण्डला च × मेदिनी (?) ॥ ५८ ॥

Colophon. इति श्रीकेशारिमिश्रात्मजमिश्रयशोधरविरचिते दैवज्ञचिन्तामणौ सामान्यग्रह-
कथनो नाम प्रकाशस्तुर्दश ॥ १४ ॥

विषयः । १ प्रकाशे, वैशाखादिद्वादशमासानां तिथिविशेषेषु वारनक्षत्रादिविशेषयोगे
दृष्ट्यादियोगे च वा सति दुर्भिक्ष-राजविद्रोह-प्रजासुखदुःख-मारीभय-शस्य-
महर्घ्यसमहर्घ्यतादिविविधशुभाशुभफलकथनं । २, प्रभवादिपष्टिसंवत्सरशुभा-
शुभफलं । ३, तत्तन्मन्त्रविशेषकथनं । ४, रथ्यादिग्रहाणां स्वभावादिवर्णनं ।
५, नक्षत्रादिविशेषगतस्य सूर्यस्य ताघदरितादिवर्णदर्शने शुभाशुभफलं ।
६, नक्षत्रराशिविशेषगतस्य वैवर्णादिसतस्य चन्द्रस्य शुभाशुभफलं । ७, नक्षत्र-
विशेषराशिविशेषगतस्य किंशुकादिवर्णान्तरं गतस्य भौमस्य शुभाशुभफलं ।
८, नक्षत्रविशेषराशिविशेषगतस्य आश्विनादिमासदृष्टस्य बुधस्य शुभाशुभफलं ।
९, नक्षत्रविशेषराशिविशेषगतस्य गुरोः शुभाशुभफलं । १०, नक्षत्रराशिविशेष-
गतस्य ग्रहविशेषादियुक्तस्य शक्रस्य शुभाशुभफलं । ११, नक्षत्रराशिविशेष-
गतस्य शनैश्चरस्य शुभाशुभफलं । १२, राशिविशेषादिगतस्य राहोः शुभा-
शुभफलं । १३, नक्षत्रविशेषादिग्रहविशेषगतस्य केतोः शुभाशुभफलं । १४,
सूर्यादिग्रहाणां द्विव्यायगादिजनितशुभाशुभफलकथनं ।

No. VI.

NOTICES
OF
SANSKRIT MSS.

BY

RÁJENDRALÁLA MITRA,

*Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and
Ireland, and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences,
Vienna; Corresponding Member of the German and of the American
Oriental Societies, and of the Royal Academy of Science,
Hungary; Fellow of the Royal Society of Northern
Antiquaries, Copenhagen, &c., &c.*

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL.

VOLUME II.—PART III.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1873.

No. 783. जानक्यानन्दबोधनं ।

Substance, country paper, 10 × 3 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 264. Lines, 7 on a page. Extent, 2544 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Jānakyaṇanda-bodhana. A poem in twenty cantos, in which the river Ganges appears in human form before Sitā, during her exile in the hermitage of Vālmīki, and consoles her by religious advice. By S'rīpatigovinda.

Beginning. (प्रथमतः ५२ पत्राणि न सन्ति ।)

End. यथाशास्त्रं मया चित्ते जानकीजगदीशितुः ।
 कृतं तेन सदा रामः प्रसन्नोऽस्तु गुरुर्मम ॥ ७२ ॥
 यदस्मिन् सौष्ठवं भाति तद्गुरोरेव मे न हि ।
 यच्च निन्द्यं भवेदत्र तन्ममैव गुरोर्न हि ॥ ७३ ॥
 इति गोविन्दसङ्कीर्ते जानक्यानन्दबोधने ।
 लयाख्या विंशतितमस्तरङ्गो रङ्गदायकः ॥ ७४ ॥

Colophon. इति श्रीपतिगोविन्दविरचित जानक्यानन्दबोधने भागीरथीजानकीसंवादे
 विंशतितमस्तरङ्गः ।

विषयः । अस्मिन् ग्रन्थे वाल्मीक्याश्रमे परित्यक्तया जानक्या सद्यः मूर्त्तिमत्या गङ्गायाः प्रबोध-
 वाक्योक्तिः । अत्र २० तरङ्गाः सन्ति । तत्र ५२ पत्राणां खण्डितत्वात्तरङ्गत्रयस्य
 विषयो न प्राप्तः । ४, तरङ्गे, आत्मानात्मादिकतिपथपदार्थनिर्णयं वेदान्तमतेन
 नैयायिकं बोधयन् कथयति । ५, श्रुतिस्मृतिपुराणादिवाक्योपन्यासेन ज्ञानस्यैव
 मोक्षकारणत्वोपपादनं । ६, वेदपुराणादिवाक्यैर्नारायणस्यैव मोक्षकारण-
 त्वोपपादनं । ७, वेदपुराणादिवाक्यैर्हरेरस्य हर्यभिन्नत्वस्य जगत्कारणत्वादेय
 प्रतिपादनं । ८, मनोलयप्रकारयनं । ९, बन्धमोक्षकारणकथनादि । १०,
 अहन्तोत्पत्तिनिरासकवाक्योक्तिः । ११, पञ्चवटीवृत्तान्तकथनादि । १२, सीता-
 रामयोः पूर्वकृतरहस्यरामलोलकथनं । १३, रामस्य सखीगणपरिवृत्या सीतया
 जलकेलिकथनादि । १४, १५, १६. नानाविधशान्तिवाक्यैर्जानक्याः पुनः
 प्रबोधनादि । १७, वामनाह्वासप्रकारकथनादि । १८, सर्वत्र रामभावनाकथ-
 नादि । १९, रामस्य सर्वात्मकादिवर्णनं । २०, परमात्मभावनादिकथनञ्च ।

No. 789. काव्यकामधेनुः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 30. Lines, 14 on a page. Extent, 1200 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1671. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Kāvyaakāmadhenu. This work has already been noticed in the first volume, (No. 358,) but the MS. examined for that notice having been very defective, the initial and the final words there given, are not correct. The following supplies many details about the work and its author.

Beginning. येनाऽविवदिकरणैराख्यतैर्धातुलोहितैः ।

प्रकाशैः सम्प्रकाशन्ते क्रियास्तन्नामि गोपितम् ॥ १ ॥

कविकल्पद्रुमं धातुपाठं विरचितुं निजं ।

धातुवृत्तिः काव्यकामधेनुर्नाम विधीयते ॥ २ ॥

तत्र प्रयोगा धातूनामिक्त्वादिफलान्विताः (?) ।

शक्तिपोस्वनितां तुल्यप्रयोगाणां सभेदकाः ॥ ३ ॥

तत्रादौ ग्रन्थकटुचितेष्टदेवतामादित्यमुपास्ते ।———

शब्दाकरकरग्रामसमर्थमण्डलमण्डलं ।

ज्ञानात्माजमनाद्यन्तमादित्यं तमुपास्महे ॥

तमिति, तच्छब्दः प्रतिसमाधिसमयसङ्ग्रहसमर्थकत्वेनानुभूतस्य स्वरूपस्य प्रति-
पादनाद्यच्छब्दं नापचते । यथा, सेयं समाह्वेषु सुधारमच्छदेत्यादौ । अथ
पूर्वाचार्यान् जयवादेन धिनेति ।

इन्द्रयन्त्रः काशकृत्त्रापिशली शकटायनः ।

पाणिन्यमरजैनेन्द्रा जयन्त्यष्टादिशाब्दिकाः ॥

अथ ग्रन्थस्वरूपं निरूपयति ।

मतानि तेषामालोच्य सर्वसाधारणः स्फुटः ।

धातुपाठस्वराद्याद्यक्रमादन्नादिसंक्रमः ॥

कविकल्पद्रुमो नाम पद्यैर्निष्पाद्यते (मया) ।

End.

धूतूना (धातूना) मिह सौत्राणां द्विचत्वारिंशदीरिताः ।

धूतून्निर्द्धार्येत्समंहरति ।

इति स्फुटः सप्तदशशत्या षट्कोनषष्ट्या ।

धातुस्कन्धेर्बुधाः सेव्यः कविकल्पद्रुमः फलन् ॥

सप्तदशशतानां समाहारः सप्तदशशती, षट्कोनषष्टाऽधिका षट्कोनषष्टा तथा ।
धातव एव स्कन्धासौः । फलन् प्रतिस्कन्धं प्रयोगरूपाणि फलानि स(मर्पयन् ॥

अथ ग्रन्थकृतात्मानं व्याख्यापयति ।——

विद्वदनेशशिष्येण भिषक्नेशवस्त्रना ।

तेने वेदपदस्येन वोपदेवद्विजेन यः ।

यः कविकल्पद्रुमो वोपदेवद्विजेन तेने व्यस्तारि स मेव इति पूर्णान्वयः ।

सम्पादयन्तोमङ्गादौ कार्त्तस्वरलसन्निधिं ।

अयध्वं विबुधाः कामकामधेनुमतन्द्रिताः ॥ १ ॥

युत्यादयन्तु शब्दज्ञासैः स्वरैरुदाहृतीः ।

सर्वव्याकरणार्त्तायां नास्यां तान्यलिखं ह्यहं ॥ २ ॥

य एनामविदित्वेच्छेत्कर्त्तुं धात्वर्थनिर्णयम् ।

स वै मूढो विदां मध्ये ह्युपहासमवाप्नुयात् ॥ ३ ॥

Colophon. इति श्रीपण्डितवोपदेवविरचिता कायकामधेनुर्नाम धातुवृत्तिः समाप्ता ।

स्वर्गं गोर्वाणनार्थः सुरपतिमभितः शाब्दिकानां वरेण्यं

पाताले शेषदेवं भुजगयुवतयो यस्य गायन्ति कीर्त्तिं ।

यस्तीर्णः शास्त्रपाथोनिधिमखिलमिमं गोष्यदं वा सुराद्वै ।

शिष्योऽकार्षीदनेशः कविकुलतिलकः केशविर्बोपदेवः ॥

गजाननं भूतगणाधिमवितं कपित्थजम्बूफलसारभक्षितम् ॥

उमासुतं शाकविनाशकारणान्नमामि विघ्नेश्वरपादपङ्कजम् ॥

विषयः । इकारायनुबन्धद्वारा सेडवेणनेडधातुनिर्देशः । अकारादिहकारपर्यन्तवर्णान्-
विन्यासक्रमेण दशगणिधातूनां कथनं, सौत्रधातुकथनञ्च । (कविकल्पद्रुमनाम्ना
धातुपाठग्रन्थस्य वृत्तिः कायकामधेनुनाम्नो । उभयोः कर्त्ता वोपदेव एव ।
ग्रन्थशेषे सर्वधातुपरिगणना च कृतास्ति ।)

No. 790. शार्ङ्गधरसंहिता ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 96. Lines, 13 on a page. Extent, 2470 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Śm. 1725. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sārāṅgadhara Saṅhita. Materia Medica and pharmacopoeia in three parts. By Sārāṅgadhara, son of Dāmodara. Contents : Part I, Chapter 1, Weights and measures. 2, Dissertation on physicians. 3, Pulse, dreams, character of messengers who are to go for physicians ; effects of particular omens when proceeding to treat a case. 4, Infusions and decoctions. 5, Nerves, arteries, veins, &c. 6, Alimentation ; treatment of infants ; humours of the body. 7, Nosology and enumeration of diseases. Part II. 8, Extracts, decoctions, levigates, &c. 9, Certain extracts recommended for particular diseases. 10, Churning of infusions. 11, Cooling applications. 12, Levigation. 13, Powders. 14, Pills, boluses and conserves. 15, Electuaries. 16, Pomades or medicines boiled in ghi. 17, Medicated oils. 18, Asavāriṣṭa medicines. 19, Preparation of oxides and metallic compounds. 20, Mercurials. Part III. 21, Uses of oils, ghi, fat and marrow. 22, Fomentations, 23, Emetics. 24, Purgation. 25, 26—27, Injections, 28, Snuffs. 29, Fumigation. 30, Gargles. 31, Plasters. 32, Bleeding, 33, Collyrium, &c.

Beginning. त्रिंशद्द्वयं पुरारिर्दृढतेजःप्रमरे भवानी ।

विराजते निर्मलचन्द्रिकायां सहोपधीव ज्वलिता हिमाद्रौ ॥ १ ॥

प्रसिद्धयोगा मुनिभिः प्रयुक्ताश्चिकित्सकैरेव बह्विधैः सुभूताः ।

विधीयते शार्ङ्गधरेण तेषां सत्सङ्ग्रहः सञ्चारवृत्तनाय ॥ २ ॥

हेत्वादिरूपात्मकजातिभेदैः * * मस्यैव्यतुरसर्वरोगान् ।

चिकित्सितं कर्म न वृद्धणाख्यं कुर्वति वैद्यो विधिवत् सुयोगैः ॥ ३ ॥

द्विष्योषधीनां बहवः प्रभेदा वृन्दारकाणामिव विस्फुरन्ति ।

ज्ञात्वैति सन्देहसपास्य धीरैः सम्भावनीया विविधप्रभावाः ॥ ४ ॥

स्वाभाविकागन्तुककायिकान्तरा रोगा भवेयुः क्लिप्त कर्मदोषजाः ।

तच्चेदनाथं दुरितापहारिणः श्रेयोमयान् योगवरान् नियोजयेत् ॥ ५ ॥

प्रयोगानागमात् सिद्धान् प्रत्यक्षादनुमानतः ।

सर्वलोकहितार्थाय वक्ष्याम्यनतिविस्तरात् ॥ ६ ॥

अथानुक्रमणिका ।—

प्रथमं परिभाषा स्याद्वैपद्याख्यानकं तथा ।

नाडोपरीक्षादिविधिस्ततो दीपनपाचनं ॥ ७ ॥

ततः कलादिकाख्यानमाहारादिगतिस्तथा ।

रोगाणां गणना चैव पूर्वखण्डेऽयमोरितः ॥ ८ ॥

खरसः काथफाण्डो च हिमः कल्कश्च चूर्णकम् ।
 तथेव गुटिकालेहो स्नेहः संयानमेव च ॥ ९ ॥
 धातुसुद्धी रसाश्चैव खण्डोऽयं मध्यमः स्मृतः ।
 स्नेहपानं स्नेदविधिर्वसनञ्च विरेचनं ॥ १० ॥
 ततस्तु स्नेहवासः स्यात् ततस्यापि निरुद्धनं ।
 ततस्याप्युत्तरो वास्तिस्ततो नस्यविधिर्मतः ॥ ११ ॥
 धूमपानविधिश्चैव गण्डूपादिविधिसुधा ।
 * * दीनां विधिः प्यातस्तथा शोणितविश्रुतिः ॥ १२ ॥
 नेत्रकर्मप्रकारश्च खण्डः स्यादुत्तरत्रयम् ।

End.

द्वाविंशत्संज्ञिताध्यायैर्युक्तेयं संहिता स्मृता ॥ १३ ॥
 षड्विंशतिशतान्यत्र श्लोकानां गणितानि च ॥
 आर्युर्वेदसमुद्रस्य गूढार्थपदसंशयम् ।
 ज्ञातः कैश्चिद्गुणैस्तेषु कृता विविधसंहिताः ॥
 कश्चिदर्थं ततो नीत्वा कृतेयं संहिता मया ।
 कृपाकटाक्षविशेषमस्यां कुर्वन् साधवः ॥
 विविध * या * * दरिद्रनाशनं हरिरमणीव करोति योगरतैः ।
 विलसतुशार्ङ्गधरस्य संहिता (क)विहृदयेषु मरोजनिर्मलेषु ॥

Colophon.

इति श्रीदामोदरखनुना शार्ङ्गधरेण विरचितायां संहितायां चिकित्सास्थान
 नेत्राक्षनविधिर्नाम त्रयस्त्रिंशत्तमोऽध्यायः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः ।

पूर्वखण्डे ।—१ अध्याये, मापटङ्गादिमानकथनं । २, भेषज्यकालगुणवीर्यादि
 कथनं । ३, नाडीपरीक्षा । खप्रदर्शनप्रतीकारः । वैयाकारकद्रुतलक्षणादि ।
 रोगिचिकित्सार्थं गमनकालीनशकुनस्य शुभाशुभफलम् । ४, दीपनपाचना-
 दिगुणोक्तिः । ५, शरीरस्यस्नायुसज्जानाङ्गस्थग्रादिमह्नुषास्त्रहृत्पादिकथनं ।
 विश्वसृष्टिकथनम् । ६, आहारपाकप्रकारः । गर्भोत्पत्तिप्रकारः । कुमारपोषण-
 प्रकारः । नरस्य वातपित्तादिप्रकृतिज्ञानकथनम् । ७, रोगगणना ।
 २ खण्डे ।—८, खरसकल्ककाथादिरसकथनं । पुटपाकयोग्यद्रव्यविशेषकथनम् ।
 ९, रोगविशेषे गुडूच्यादिविविधकायविशेषोक्तिः । १०, फाण्डमन्यादिकथनं ।
 ११, रोगविशेषे हिमौषधकथनं । १२, कल्कस्वरूपगुणकथनादि । १३,
 चूर्णौषधकथनं । १४, वटकमोदकगुटिकौषधकल्पना । १५, अवलेहोषध-
 कथनं । १६, घृतपाच्यौषधकथनं । १७, नारायणतेलादिविविधतेलविशेष-
 कथनं । १८, असवारिष्टनामकौषधकल्पना । १९, नानाविधधातुशोधन-
 मारणकल्पना । २०, पारदादिनानारुणशोधनमारणप्रकारः ।

३ खण्डे ।—२१, घृततैलवमामज्जादिचतुर्विधस्नेहपदार्थपानविधिः । २२, स्नेदविधिः । २३, वमनविधिः । २४, विरेचनविधिः । २५, वस्तिविधिः । २६, निरुहवस्तिविधिः । २७, उत्तरवस्तिविधिः । २८, नस्यविधिः । २९, धूमपान-
विधिः । ३०, गण्डूषविधिः । ३१, प्रलेपादिविधिः । ३२, रक्तश्रावविधिः ।
३३, नेत्राञ्जनविधिः ॥

No. 791. प्रौढमनोरमा सविवरणा ।

Substance, country paper, $14\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 141. Lines, 10 on a page. Extent, 6204 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1834. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Prauḍhamanoramā. A commentary on the *Siddhānta Kāumudī*. By Bhaṭṭojī Dikshita, son of Lakshmīdhara Śūrī. Attached is a gloss on the commentary, by Harihara Dikshita, son of Vīres'vara, and grandson of Bhaṭṭojī Dikshita. The name of the gloss is *Laghuś'abdaratna*.

Beginning. टो० प्रा० । इत्यनुवर्त्तत इति । शब्दादीनां सार्वधातुकत्वाद्यर्थमिति भावः
तेन न सार्वधातुकानुदात्तत्वमिदिरिति दिगिति ।

मू० प्रा० । धातोः । यद्यपि धातोरेकाचोहलादेरिति सूत्राद्धानोरित्यनुवर्त्तत एव तथापि
आर्द्धधातुकसञ्ज्ञाया आश्रितशब्दव्यापारत्वलाभाय पुनर्धातुग्रहणम् ।

End. टो० समा० । व्यवस्थिततयेति । क्वन्दिमि सर्वविधीनां वैकल्पिकत्वादिति भावः ।
विकल्पश्ववस्थयेति व्यवस्थितविकल्पनेति यावत् । इत्यष्टमोऽध्यायः समाप्तः ।

Colophon. इति श्रीमदीक्षितभट्टोजिपौत्रदीक्षितवीरेश्वरपुत्रदीक्षितहरिहरविरचिते लघु-
शब्दरत्ने वैदिकी समाप्ता ।

मू० म० । चकारोऽनुक्तममुच्चयार्थ इत्याशयेनाह । चिदिति । ऋतीसाहमिति । अति-
शब्दस्यान्येषामपीति दीर्घः । इत्यष्टमः ।

इति पदवाक्यप्रमाणज्ञश्रीलक्ष्मीधरसूत्रेः सूनुना भट्टोजिदीक्षितेन रचितायां
प्रौढमनोरमायां वैदिकी समाप्ता ।

विषयः । सिद्धान्तकौमुद्याः छन्दभागस्य व्याख्यानं । पुनस्तस्या एव स्त्रीलिङ्गावधि-स्त्रोप्र-
त्ययपर्यन्तस्य व्याख्यानं । पुनः स्वरवैदिकीप्रक्रियाख्यशेषभागस्य व्याख्या च ।
(आदौ मध्ये च खण्डितमेतत्)

No. 792. कूटमुद्गरः, सटीकः ।

Substance, country paper, $14 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 140 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Kūṭamudgara. Essays on Digestion and Dietetics. By Mádhaba. Attached to the text is an anonymous commentary.

Beginning. टी० प्रा० । ॐ मधुरास्त्रलवणकटुतिक्तकषायाः पद्मसाः । तत्र त्रिभिराद्यै-
र्मधुरास्त्रलवणेः कफवातौ यथाक्रमं वृद्धिसमौ यातः । कफो वृद्धिं याति वातः
शमं यातीत्यर्थः ।

मू० प्रा० । कफवातौ वातकफौ यातः पित्तञ्च वृद्धिसमौ ।
त्रिभिराद्यैस्त्रिभिरन्यैस्त्रिभिराद्यपरेस्तदन्यैश्च ॥ १ ॥

End. टी० परि० । किं ज्ञानेन निन्द्यज्ञानेनेत्यर्थः । अल्पदर्शिना अल्पाध्ययनेन एतेन
आत्मनः सविनयत्वमुक्तम् ॥ २० ॥

क्षीरमिव वारिविमिश्रं भक्ष्यहेमेन(?) पीयते यद्वत् ।

क्षित्वा दोषमशेषं गुणमिच्छ गुणिनो ग्रहीष्यन्ति ॥

मूलपरि० । भिषजा माधवेनेद् किं ज्ञानेनाल्पदर्शिना ।

यत्किञ्चिदुक्तमज्ञानात्तत् क्षमध्वं मनोषिणः ॥

Colophon. इति श्रीमाधवविरचितः कूटमुद्गरः समाप्तः ।

विषयः । मधुरास्त्रादिपद्मसगुणदोषकथनं । जीर्णाजीर्णान्नगुणदोषः । पानीयापानीयजल-
निर्णयः । सन्निपातभेदादि । व्रणचिकित्साप्रकारः । पथ्यापथ्यनिर्देशश्च ।

No. 793. ज्योतिरतिरात्रं ।

Substance, country paper, $6\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Jyotiratriraṭra. Hymns and mantras for the performance of the Atirātra sacrifice.

Beginning. अथोक्तेया लिख्यते । १२ ११ २३ १ २। ११ २३ १२ ३१।
पवस्व वाचा अग्निं यः सामं चित्राभिहाताभिः । अभि-

२। ११ २
विश्वानि काव्या ॥ १ ॥

End. ॐ वायिश्रं हि गच्छं युवं चित्रं ददयुर्भोजनाद्वर । वेदेयां स्तब्-
 तावते अर्वाग्रथं समनसा निया २२८ताम् । पाथिवतं मो २२मा १ ।
 यां मा २२४ धा ॐ वा ६ हा उवा ॥ अस् ॥ आश्विनश्रुतान्ते भक्ष्यः ।

Colophon. इति ज्योतिरतिरात्रः समाप्तः ॥

विषयः । १, उक्त्युजपः । २, वहिष्यवमानं । ३, आज्यानि । ४, माध्यन्दिनपवमानं ।
 ५, रात्रिपर्यायः । ६, सन्धिः ।

No. 794. श्रीमद्भागवतस्कन्धार्थनिरूपणं, वा हरिलीलाविवरणसङ्ग्रहः
 सूचीसहितः ।

Substance, country paper, 12 $\frac{3}{4}$ × 5 inches. Folia, 33. Lines, 15 on a page. Extent, 1650 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

S'rīmadbhāgavata-skandhārtha-nirūpaṇa, alias *Harilīlā-ivaraṇa-saṅgraha*. An abstract of the Bhāgavata Purāṇa. By Vopadeva. The MS. is incomplete and comprises abstracts of the first five books only. Vide ante, p. 47.

Beginning. श्रीमद्भागवतस्कन्धाध्यायादि निरूप्यते ।

विदुषा वोपदेवेन सन्निहमाद्रितुष्टये ॥ १ ॥

तत्र भागवतार्थमाह । आनन्दस्य हरेर्लीलावक्ता भागवतागमः ।

स्कन्धेर्द्वादशभिः श्रृङ्खाः प्रतन्वद्द्विजसेविताः ॥ २ ॥

End. (पञ्चमस्कन्धपर्यन्तं वर्तते । अतः खण्डितत्वाच्चेष्टवक्तव्यं नास्ति) ।

विषयः । श्रीभागवतस्य प्रथमस्कन्धावधिपञ्चमस्कन्धपर्यन्तानां पञ्चस्कन्धानामध्यायानामर्थः
 सुङ्क्षेपेणात्र सङ्गृहीतः ।

No. 795. अनुभवसारः ।

Substance, country paper, 9 $\frac{1}{2}$ × 4 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 12. Lines, 12 on a page. Extent, 350 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1872. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Correct.

Anubhavasāra. The essence of the Vedānta, or a treatise on salvation, according to the Vedānta doctrine. By Sachchidānanda Yati.

Beginning. जय जय सकलनिषेधशेषा । जय जय मायादिगुणशेषा ॥

जय जय जडचैतन्यपरेशा । श्रीसदानन्द गुरुवरा ॥ १ ॥

End. तथा अत्रि त्यास चतुरानन । त्यालागि श्रीनारायण ॥

खये उपदेशि आपण । चतुः श्लोकी भागवत ॥

Colophon. इति अनुभवसारग्रन्थे सच्चिदानन्दयतिविरचिते पञ्चमप्रकरण समाप्तम् ।

(अतःपरं) अर्थादर्थे यदा वृत्तिं गन्तुं चलति चान्तरे ।

निराधारा निर्विकारा या दशा सोमनी स्मृता ॥ (इत्यादयः)

काशी ब्रह्मेति विख्यातं तद्विवर्त्तो जगद्भ्रमः ।

अविवर्त्तं ततस्याहुः काशीति ब्रह्मवादिनः ॥ (इत्यन्ताः पञ्चश्लोकाः सन्ति)

विषयः । शारीरिकतत्त्व-ब्रह्मतत्त्व-जीवब्रह्मेक्यमोक्षोपायमुमुक्षुर्कृत्यादिकथनम् ।

No. 796. नैगेयानां चतुर्दैवतम् ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 17. Lines, 10 on a page. Extent, 400 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1674. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Naigeyānām rikshu-daivatam or simply *Naigeya*. An Index to the Sāma Veda, giving “the names of the poets, and the deities for the verses composing the Archika of the Chhandogas according to the Sākhā of the Naigeyas, a subdivision of the Kauthumas.” Max Müller, *Ancient Sanskrit Literature*, p. 227. The work comprises two prapāṭhakas, the first giving the poets and deities of the richās, and the second the same of trichās, ardharichās, &c.

Beginning. अशार्पमार्चिकस्याग्ने त्वमग्नेऽग्निरेहि त्वमग्ने भरद्वाजो वार्हस्पत्योऽग्निस्मेधातिथिः

काण्वः प्रेष्ठमुशना काव्यस्वन्नः सुदीतिर्वार्हङ्गिरसः सौद्योचः पुरुमोढो वाते वत्सः

काण्वोऽग्ने सुमित्रो वाध्रथ्यो वध्रथ्यो वाजुरूपः ॥ १ ॥

End. आश्वरथ्याय ऐन्द्रे दृहस्यते दृहस्यतिः प्रथमोऽग्निगोत्राणि दृहस्यतिः पञ्चमे

दक्षिणा षष्ठे मरुतोऽष्टमे वरुणो नवमे आदित्या दशमे उदर्यय देवा अष्टमे

मारुत्युत्तमोषां प्रथमाघो देवीकङ्का अष्टमे विरत्तसृतीया सङ्क्रामाशीर्माण्यः

नरे सङ्गामाशिषामेन्द्री सथमे वर्म प्रथमे सोमो द्वितीये वरीयसृतीये देवा-
स्यतुर्थ एकादशे चाग्निः सप्तमे भद्रं वैश्वदेव्यौ ।

Colophon. इति नेगेयानाम्बुदेवतं समाप्तम् । द्वितीयः प्रपाठकः ।

विषयः । १ प्रपाठके, नेगेयानाम्बुदेवतनिर्णयः । २, तेषामेव तृचार्द्धचपादाना-
म्बुदेवतनिर्णयः ।

No. 797. त्रिस्थलीसेतुः ।

Substance, country paper, 11 × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 103. Lines, 9 on a page. Extent, 2600 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Tristhalīsetu. A treatise on pilgrimage. By Nārāyaṇa Bhatta, son of Rāmes'vara Sūrī. The work is of some antiquity and great repute, having been extensively quoted by all subsequent writers on the subject. The MS. is incomplete, and breaks off at the end of the 10th chapter. Contents : 1. Propriety of pilgrimage to sacred pools or *tīrthas* ; *tīrthas* defined. 2. Secondary *tīrthas* ; persons who should perform pilgrimage ; difference in the merit of pilgrimages according to the conveyance used, &c. 3. Comparison of the merits of pilgrimages with penances ; proper times for pilgrimages. 4. Rules for starting on pilgrimages. 5. Do. to be observed in the way ; duties on arrival at a place of pilgrimage ; fasts, and shedding of the hair of the head at *tīrthas*. 6. Bathing at *tīrthas*. 7. Offering of water to the manes ; *s'rāddhas* ; what to be offered and what forbidden at such *s'rāddhas*. 8. Who are fit to perform such *s'rāddhas*. 9. Gifts at such *s'rāddhas* &c. Throwing of the bones of the dead in *tīrthas*. 10. General observations on the various topics above set forth.

Beginning. सरस्वतीं नमस्यामः प्रत्यक्ष्यन् हृद्धानये ।

यदेकतानचित्तानां चित्ते संवित्तिरुत्तमा ॥

विघ्नाधिप नमस्तुभ्यं विघ्नसङ्घं विघातय ।

प्रचयं रचयत्युच्चं बुद्धिगुडिं विधेहि मे ॥

उन्निद्रपत्रशतपत्रसर्गावनेत्रं सुग्रीवमित्रमतिचित्रपवित्रपात्रं ।

उन्नीलनीलमणिवर्णसर्वर्णगात्रं रामं भजे कुलपतिं कमलाकलत्रं ॥

विश्वामित्रकुलोदधौ विधुरिवाखडः कलानां निधि-
 वाग्मुक्ते निखिलेऽपि यस्य वसुधा शिष्यप्रशिष्येक्षिता ।
 विद्या पद्मविकाशनेकतरणिः श्रीभट्टगोविन्दजः
 सङ्ख्यावद्गणनाप्रणीर्विजयते श्रीभट्टरामेश्वरः ॥
 श्रिता वाराणसी तेन नगरी नगरीयसी ।
 यतोऽन्यनगरीहेमनगरीतिमुपेयुमी ॥
 शास्त्रेष्वधीती पितुरेव यः श्रुतीः स्मृतीः समालोच्य च देशरीतोः ।
 नारायणस्तनयो विमुक्ते तीर्थत्रयीमेतुमसौ विधत्ते ॥
 ग्रन्थेऽस्मिन् गुणगणवत्त्वमुच्यते चेत् स्वं ग्रन्थं गुणगणवन्तमाह को न ।
 तत्सन्तः शिरसि कृताञ्जलिस्तु याचे शेषं तत्सदसदिहोच्यते मया यत ॥
 खलानां प्रार्थनेषेह खलताखलतास्तु वः ॥
 भवतां भूषणेऽप्यत्र दूषणे मास्तु मानसं ॥

End.

यत्र यत्र दृढा भक्तिर्यदा यस्य महात्मनः ।

तत्र तस्य महादेवः प्रसादमुपगच्छति ॥ इत्यादि वज्रनालम् ।

Colophon. इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटमाणिक्यश्रीमद्रामेश्वरस्वरिखनुनारायणभट्टविरचिते त्रिष्य-
 लोमेतौ सामान्यप्रघटके प्रकीर्णकतीर्थधर्मप्रकरणं समाप्तं । समाप्त्य प्रघटकः ।

इतः परं प्रयागप्रकरणं भविष्यति । (अत इदं पुस्तकमसम्पूर्णं)

विषयः ।

१ प्रघटके, तीर्थयात्राकर्तव्यतानिरूपणं । सामान्यतस्तीर्थप्रशंसा । तीर्थस्वरूपं ।
 २, गोगुर्वादिगौणतीर्थं । तीर्थयात्राधिकारिणः । तीर्थफलतारतम्यं । यानवि-
 शेषेण तीर्थयात्रायां फलतारतम्यादि । ३, तीर्थस्नानफलविशेषेण सह कच्छा-
 दिप्रायश्चित्तेन तुल्यता । तीर्थयात्रायां कालः । ४, तीर्थगमनविधिः । ५, तीर्थ-
 यात्रायां नियमाः । नीर्थप्राप्तिदिनकृत्यं । तीर्थपवासविधिविचारः । तीर्थ-
 मुण्डनविधिविचारः । ६, तीर्थस्नानविधिः । ७, तीर्थतपणं । तर्पणीयव्यक्ति-
 क्रमोल्लेखः । नदीरजोदोषोद्भवमासदिननिर्देशः । तीर्थयात्राविधिः । तीर्थयात्रे
 निषिद्धद्रव्याणि । आमाम्नहेमश्राद्धादिविचारः । तीर्थयात्रे एकोद्विद्यादिश्राद्धान्त-
 समवाये निर्णयः । ८, तीर्थयात्राधिकारिणः । ९, तीर्थयात्रे दानकालपार्वण-
 श्राद्धादिनिर्णयः । तीर्थेऽस्थिनिक्षेपविधिः । १०, प्रकीर्णकतीर्थधर्मः । पुनरस्थि-
 प्रक्षेपविधिः । प्रतिग्रहप्रतिषेधार्थं तीर्थगर्भनिर्णयादि ।

(साधारणस्तीर्थविधिः प्रथममुक्तः, प्रयागादिव्यविधिः पश्चात्, इत्यत्र सङ्ग्रहः)

No. 798. खण्डप्रशस्तिटीका ।

Substance, country paper, 8 × 3 inches. Folia, 131. Lines, 8 on a page. Extent, 2000 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Khaṇḍa-pras'asti Tīkā. A commentary on the Khaṇḍapras'asti, of Nārāyaṇa, a poem in praise of the ten incarnations of Vishnu. By Raghunātha.

Beginning. श्रीरामविश्वेशगजाननादीन् प्रणम्य मातापितरौ पिब्यं ।

नारायणश्च प्रकरोति टीकां खण्डप्रशस्ते रघुनाथनामा ॥

End.

प्रख्यात इति । कल्की देवः वः कल्मषान् पापान् । पापं किल्बिषकल्मषमित्यमरः ।

त्रायतां रक्षतां । किं विधः । पुरी मथुरा तत्प्रभवतः प्रख्यातः प्रसिद्धः ।

प्राष्टय पयोदः वर्षाकालमेघः तद्द्युतिः तत्कान्तिः मेघश्यामः । बालः अल्पवयः ।

दैत्येश्वराणां द्विषां वैरिणां काल इव दलयिता मारयिता किलेति
पुराणादौ श्रूयते ।

पाठीनः कमठः किटिर्नरहरिः खर्वाकृतिर्भागवो

रामः कंसनिस्त्रुदना दशवलिः कल्की च नारायणः ।

अस्माकं सविभूतयेऽस्तु भगवान् सेतुर्भवाभोनिधा-

वुत्ताराय युगे युगे युगपतिस्त्रैलोक्यनाथो हरिः ॥

अत्र परिमार्गिस्त्रुचकं शेषवाक्यं नास्ति । (९२, पञ्चात्तरमसंलग्नपञ्चाङ्गत्वात्
खण्डितमित्यनुमीयते ।)

विषयः ।

मत्स्य-कूर्म-वराह-वृषि-वामन-परशुराम-राम-कृष्ण-कल्काद्यवतारवर्णनं ।

No. 799. समरसारः, सटीकः ।

Substance, country paper, 13 $\frac{3}{4}$ × 5 $\frac{1}{4}$ inches. Folia, 24. Lines, 11 on a page. Extent, 816 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Samarasāra. An essay in verse on supernatural means for success in warfare. By Rāmachandra. Attached is a commentary in prose by Śivadāsa, son of Śūryadāsa Yati by Viśālākshā. Contents. Calculations

to be made from the names of the belligerents as to the probability of success, onomaney. The same from those of the day of the week, the age of the moon and of the Nakshatra when war is declared. Calculation from initial letters of names. Do. from the letters, accents, &c., of do. Do. from the positions of armies on the different sides ; obnoxious sides ; calculations from the directions of the wind austromaney. Peculiar stellar conjunctions. Times improper for war. The snake diagram for calculating success in war. Knowledge of nakshatras from names. Calculations from the breath ; considerations about the left and right sides. Connexion with women. Success of embassy by the nature of the breath. Success by putting on particular drugs. Various diagrams for assaults, blockade, &c. Reduction of forts, &c. Ornithomaney.

Beginning. मूलप्रा० । नला गुरुन् समालोच्य खरशास्त्राणि भूरिशः ।

वक्ष्ये युद्धजयोपायं धार्मिकानां सच्चोचिताम् ॥

टीकाप्रा० । अभिवन्द्य रामचन्द्रं गुरुं तदुक्तखरग्रन्थम् ।

विद्वेषामि यथाप्रज्ञं तदभिहितार्थानुसारेण ॥

तत्र श्रीरामचन्द्रनामा ग्रन्थकृत् प्रारीप्सितग्रन्थपरिसमाप्तिपरिपत्त्यप्रत्यूहायो-
पहाय शिष्टाचारपरिपालनाय गुरुप्रणामं चिकीर्षितं प्रतिजानोते । नन्वेति
भूरिखरशास्त्राणि रुद्रयामलादीनि । युद्धशब्द उपलक्षणार्थः । तेन वादिप्रति-
वादिदम्पतीसुभटयूतकृन्मलादीनां जयपराजयोपायप्रतिपादकत्वस्य ग्रन्थस्य ।
धार्मिकानामिति ग्रन्थाप्रामाण्यशङ्कानिवारणाय । यत्तल्लूपायप्रवृत्तौपायो नृपतिः
परिपत्त्यभिः पराभूयत एव रावणदुर्योधनवत् । नानामतवज्जनरस्त्रग्रन्था-
विरोधं गुरुमतमनुसृत्य परिहरति तत्र शस्त्रेङ्गेत्यादि ॥

End. टीकापरि० । वंशे वत्समुनीश्वरस्य शिवदामाख्यादुरुख्यातिः

सम्राडग्निचिदाप यस्य जनकः श्रीस्वर्यदासोऽजनि ।

यन्मातुर्यशसा दिशो दश विशालाक्षा वल्लभा व्यधात्

स प्राच्यं खरशास्त्रसारविचितं रामोऽवसन्नैमिपे ॥

विषयः । युद्धादौ वादिप्रतिवादिनोर्नामलब्धाङ्गमादाय जयपराजयविचारप्रकारः ।
नक्षत्रतिथिवारादिद्वारा जयपराजयप्रकारः । अकारादिस्वराणां बालयुवा-
यवस्था । अकारादिस्वराणां ग्रहराशीशदिकथनं । मात्रावर्णादस्वरमसूह-
कथनं । नामाक्षराङ्गनूनाधिकभावेन जयपराजयविचारः । भटानां पूर्वादि-
दिग्वस्थितिद्वारा जयपराजयकथनादि । केतुद्वतदिग्विचारः । वायुबल-
ज्ञानं । राज्याग्निनीवलकथनादि । युद्धे वर्षकालादि । युद्धे जयपराजय-

ज्ञानार्थं सर्पचक्रोक्तिः । दिकशूलादि । नामाचरात् नक्षत्रज्ञानं । नित्यास-
प्रश्नासाष्टतिसङ्गविशेषैः पृथिव्यादिपञ्चभूतकथनं । पञ्चभूतफलं । वामदक्षिण-
श्वासवहनद्वारा जयपराजयः । स्वरविशेषवहनकाले नारीसंसर्गं कृते नारी-
वशीकरणं । नामास्वरवलद्वारा द्यूतजयः । आपधिविशेषधारणेन जयपरा-
जयः । म्याय्यम्यायिनोर्जयपराजयज्ञानार्थकोटचक्रोक्तिः । दुर्गादौ यज्ञ-
वेधज्ञानार्थं सर्वतोभद्रचक्रं । आतुरसाध्यासाध्यज्ञानार्थं ऋणिधनिचक्रोक्तिः ।
शकुनोक्तिश्च ।

No. 800. गणपत्यादिपूजनपद्धतिः ।

Substance, country paper, $10\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent, 400 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Gaṇapatyādīpūjana-paddhati. Manual for the worship of Gaṇeśa and other deities on particular auspicious occasions. Anonymous. The MS. is defective.

Beginning. अथ श्रौतस्मार्त्तादिकर्माङ्गसाधारणगणपतिपूजनादिपद्धतिरुच्यते । सहत्कर्मसु पूर्वयुरन्तेषु तु तस्मिन्नहनि पूर्वाह्णे निर्जेज्जनान्तपञ्चमहायज्ञान्तकृतमित्यक्रिय-
यजमानः सपत्नीकः स्वासने प्राङ्मुख उदङ्मुखो वोपविश्य द्विराचम्य प्राणाना-
यम्य देशकालौ सङ्कीर्त्तय कर्त्तव्यमाणामुक्तकर्माङ्गतया स्नानं करिष्ये ।

End. खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । शुभकर्मारम्भे कर्त्तव्यगणपतिपूजनवसोर्धारानान्दीमुखश्चाहप्रयोगकथनं ।
(खण्डितत्वादित उत्तराः पुण्याहवाचनादिविषया न प्राप्ताः ।)

No. 801. अश्वमेधः, वा, अश्वमेधप्रयोगः ।

Substance, country paper, 11×5 inches. Folia, 38. Lines, 10 on a page. Extent, 1300 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

As'vamedha Prayoga. A manual for the performance of the horse sacrifice. Anonymous. The MS. is defective.

Beginning. ब्रह्मोदनं पचति । रेत एव तद्धते । यदाज्यम् * * ते तेन रशनामुभाभ्यामा-
दत्ते । तेजो वा आज्यं, प्राजापत्योऽश्वः, प्रजापतिमेव तेजसा समर्द्धयत्यपनेतो
वा एषो मेधो यदश्वः ॥

End. खण्डितत्वाच्चेष्टवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । अश्वमेधयज्ञकर्त्तव्यानुष्ठानकथनं, दृष्टकाचयनारम्भपर्यन्तं ।

No. 802. चातुर्मास्यप्रयोगः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 50. Lines, 9 on a page. Extent, 800 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chāturmāsya Prayoga. A manual for the performance of the Chāturmāsya or the quadrimensial fast. By Tryambaka. The MS. is incomplete.

Beginning. नत्वा गणेशपादाब्जं गुरुनपि महीयमान् ।

कुर्वेद्व्यम्बकनामाहं चातुर्मास्याख्यमादितः ।

प्रयोगं सर्वथा ग्रन्थाननुसृत्यैव सिद्धये ॥

अक्षय्यं ह वै चातुर्मास्ययाजिनः सुकृतं भवति ।

End. (खण्डितत्वाच्चेष्टवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । चातुर्मास्येष्टिकर्त्तव्यानुष्ठानकथनं । चातुर्मास्येष्ट्यारम्भकर्त्तव्यविभ्रष्टेष्टिकथनं ।

आपस्तम्बीयामिहोत्रकथनं । आश्वलायनीयवरुणप्रधानेष्ट्यादि ।

(खण्डितत्वाद्विषयान्तराप्राप्तिः)

No. 803. रुद्रानुष्ठानपद्धतिः वा, रुद्रानुष्ठानदीपिका ।

Substance, country paper, 11×5 inches. Folia, 91. Lines, 10 on a page. Extent, 1850 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Rudrānushthāna Padāhati. Directions for performing the *Mahā-rudrānushthāna* ceremony. By Meṅguātha. This is different from No. 187, ante I, p. 100.

Beginning. अथ महारुद्रानुष्ठानक्रमो लिख्यते । मन्त्रादिरहितं पूर्वं केवलः क्रम ईरितः ।

अधुना सेतिकर्तव्यः सर्वच्छन्दोधिदेवताः ॥

समन्तविनियोगश्च जपहोमादिकर्मसु ।

निरूप्यते क्रमस्तस्मान्न शङ्का पुनरुक्तिता ॥

अवसेव(?) वक्तव्यं मन्त्राणामुपदेवतं ।

ऋष्यादिना विना मन्त्रः प्रयुक्तो निष्फलो भवेत् ॥

यतः । तदुक्तं व्यासेन । ऋषिच्छन्दोऽधिदेवश्च विनियोगादिकश्च यत ।

अज्ञात्वा यदि कुर्वीत तत्सर्वं निष्फलं भवेत् ॥

निरूपितमिदं विशेषतः परिभाषायां । एवमत्र महारुद्रानुष्ठानक्रमः ।

End.

अनेन विधिना यमु रुद्रानुष्ठानमाचरेत् ।

सर्वान् कामानवाप्नोति मुच्यते सर्वपातकैः ॥

नानेन सदृशं किञ्चित् त्रिषु लोकेषु विद्यते ।

ऐहिकामुष्मिकार्थानां प्रायसः साधनं परं ॥

महार्णवमुखान् ग्रन्थानवलोक्य विनिर्मिता ।

सर्वज्ञसेङ्गनाथेन (?) रुद्रानुष्ठानदीपिका ॥

कृता विद्योपकाराय रुद्रानुष्ठानपद्धतिः ।

अनया प्रीयतां देवः परमात्मा सदाशिवः ॥

Colophon. इति सर्वज्ञान्वयसम्भूतसेङ्गनाथविरचिता रुद्रानुष्ठानपद्धतिः ।

विषयः । ऐहिकामुष्मिककामनासिद्ध्यर्थं रुद्रपूजनरुद्रमन्त्रजपहोमाद्यनुष्ठानप्रयोगकथन ।

No. 804. सप्तसोमसंस्थापद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 38. Lines, 9 on a page. Extent, 760 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Saptasoma-saṁsthā Paddhati. Rules for the performance of the Agnishtoma rite. By Govardhana Tripāthi.

Beginning. अथाग्निष्टोमादिसप्तसंस्था लिख्यते । अथ विधं अपदेशे सर्वक्रत्वधिकारः ।

तत्रादौ मातृपूजा वृद्धिश्राद्धं । एकश्रुतिविधानान्मन्त्रान् कर्माणि चोद्गातैव

कुर्यादनादेशे । सर्वेषां यज्ञोपवीतोदकाचमने नित्ये कर्मापयतां । अयवाद्ये

यावन्ति यज्ञाङ्गैः । प्राङ्मुखकरणज्ञानादेशे । तत्र प्राङ्मुखोपविष्टा ऋत्विजः ।

उदङ्मुखो यजमानः स्वस्यादिमाङ्गल्यं कृत्वा देवर्त्विग्वरणं ।

- End. सप्तदश आर्भव एकविंशेश्चग्रिष्टोमः । द्वादशशतं दक्षिणा । प्रथमायां पूर्व-
पक्षस्य दीक्षितैकादशेभ्यः । दृष्ट्वा वा नक्षत्रयोगमिति दीक्षाकालः ।
- Colophon. इति श्रीदीक्षितत्रिपाठिगोवर्द्धनेन विरचितायां सप्तमेमसंस्थापद्धतौ प्रथमो-
ग्रिष्टोमः समाप्तः ।
- विषयः । अग्रिष्टोमयागानुष्ठानविधिः ।

No. 805. दर्शपूर्णमासयोरार्ध्वयवप्रयोगः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 27. Lines, 9 on a page. Extent, 462 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Dars'a-pūrṇa-māsayorārdhvarya Prayoga. The duties of the Adhvaryus in the Dars'a and Pūrṇamāsa rites. Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. अथ दर्शपूर्णमासयोरार्ध्वयवप्रयोगः । प्रातरग्रिष्टोचानन्तरमध्वरुः कृतसन्ध्या-
पास्त्याचमनो यजमानेन दत्तोस्मि करिष्यामीति वदति ।

End. (खण्डितत्वाच्चेष्टवाक्यादिकं नास्ति)

विषयः । दर्शपूर्णमासयोः कर्तव्यानुष्ठानप्रयोगविधिः ।

No. 806. छन्दोगापरसूत्रं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 225 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chhandogāpara-sūtra. A treatise on the funeral rites according to the Chhandogas. Anonymous.

Beginning. प्रयाणकाले प्राक्स्मृतिर्वियोगान्तरं मातरं धातरं गुरुमन्यं सहृदयं ब्राह्मणं
तत्स्वर्गार्थेन निमित्तेनेमानि हन्दांसि संस्कर्त्ता आवयेत् ।

End. तस्मात्त्वमधिजातोऽसि त्वदयं जायतां पुनः ।

अमौ स्वर्गाय लोकाय स्वधा नम इति शान्तिर्वै वामदेवे शान्तिर्वै वामदेवे ।

Colophon. इति छन्दोगापरसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । अन्त्येष्टिक्रियाप्रयोगः ।

No. 807. सत्यनाथाभ्युदयः, सटीकः ।

Substance, country paper, $11\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 164. Lines 9 on a page. Extent, 5000 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Satyanāthābhijudaya. A poem, in eleven cantos, in praise of *Satyanātha*. By Ś'eshāchārya. Attached is a commentary in prose by a disciple of the author, named Saṅkarshaṇa.

Beginning. टीका० प्रा० । श्रीरामचन्द्रं गुरुं पूर्णबोधं श्रीसत्यनाथेन्द्रमपि प्रणम्य ।

श्रीश्रप्रसन्नै विष्टणोमि सम्यक् श्रीसत्यनाथाभ्युदयाख्यकाव्यं ॥

अथ कविः स्वचिकीर्षितकाव्यस्य निरन्तरताय समान्नाद्यर्थं खेष्टदेवतानति-
लक्षणमङ्गलमनुष्ठाय ग्रन्थादौ निबध्नाति श्रीरामेति ।

मूल० प्रा० । श्रीरामचन्द्रं शुभवक्त्रचन्द्रं गुणैघसान्द्रं जनकात्मजेन्द्रं ।

निरस्ततन्त्रं प्रणमामि वोढ्रं धनुर्दरेन्द्रं चिजगन्नरेन्द्रं ॥

End.

इदानीं स्वकृतकाव्यं काव्यनायकगुर्वन्तर्यामिश्रीरामचन्द्राय समर्पयेत् तत्प्रश-
मनरूपं मङ्गलमन्त्रे करोति मयापितामिति । असत्यनाथेन्द्रहृदज्जवासी रामः
आदरतः भक्तितो मयापितां अभिनवां नवीनां प्रसिद्धसुवर्णमालापेक्षया विल-
क्षणत्वेनाभिनवां सुवर्णमालां शोभनाः वर्णा येषु काव्यगतपद्येषु तानि सुवर्णानि
तेषां माला काव्यरूपेत्यर्थः । तां कनकमालामिति ध्वनिः । स्वे हृदि मनसि
वक्ष्येति ध्वनिः । हृदयमि च मानस इति सज्जनः । स्वीकृत्य प्रसन्नो भवतु ।
इत्यशेषमतिमङ्गलं । श्रीसत्याभिनवीनेति ॥ ६९ ॥

Colophon. इति असत्यनाथाभ्युदयटीकायामेकादशः सर्गः । असत्यनाथाभ्युदयकाव्यस्य
टीकया कृतया प्रियतां रामः सत्यनाथेन्द्रहृदतः ।
सत्याभिनवतीथार्थं पितरं मातरं गुरुं ।

सुहृदं सद्गुणान्नाधिं भूयो भू० ॥

मूल० शेष० । श्रीसत्याभिनवीनतीर्थयतिराट् शिष्येण तत्प्रीतये

शेषाचार्यतनूद्भवेन रचिते सङ्कर्षणेनादरात् ।

काव्ये यावत्पदे महागुणनिधे श्रीसत्यनाथादये

स्त्वाध्वंभूद्गुणसागरे सुकविभिः सर्गाऽयमेकादशः ॥

इति असत्यनाथाभ्युदये एकादशः सर्गः ।

विषयः । असत्यनाथयतेः कृष्णाचार्यादारभ्य वंशानुकीर्तनं तत्तद्गुणादिवर्णनञ्च ।

No. 808. वाजपेयपद्धतिः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 17. Lines, 11 on a page. Extent, 450 ślokaś. Character, Nāgara. Date, SM. 1655. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vājapeya-paddhati. Directions for the performance of the Vājapeya rite. By Yajñika Deva.

Beginning. अथ वाजपेयप्रयोगः । ब्राह्मणक्षत्रिययोरेव शरदि वाजपेयो भवति न वैश्यस्य ।

तत्र वाजपेयस्य पुरस्तादनन्तरं शुक्लपक्षे वृहस्पतिसुवे भवति ॥

End. मापि विस्तारेण द्वादशाहे उक्ता । तदन्ते यूपवेष्टनान्यध्वर्यवे दानं । क्षिरण्य-
मालास्य या यावेन दद्यात् सा तस्मै देया । ? पञ्चमी कण्डिका । इति वाजपेयः ।

Colophon. इति याज्ञिकदेवकृता वाजपेयपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । वाजपेययज्ञानुष्ठानपद्धतिः ।

No. 809. पञ्चपादिकाविवरणं ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 220. Lines, 11 on a page. Extent, 5500 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Pañchapādikā-vivarana. The *Pañchapādikā* is a gloss on the whole of the first, and a fourth of the second, chapter of the commentary of S'aṅkara on the Vedānta aphorisms. By Pādapadma Āchārya, a disciple of S'aṅkara. The *Vivarana* is a commentary on this gloss. The object of the author is to prove the identity of the supreme and the human souls, or the superiority of the nondual theory. By Prakāśātma Yati. Hall's Contributions, p. 88.

Beginning. पालने विमलसत्त्ववृत्तये जन्मकर्मणि रजोजुषे लये ।

तामसाय जगतः प्रकाशकृद् द्वैतजालवपुषे नमः सुते ॥

यस्याः प्रसादमवलम्ब्य जगद्गुणामप्यसवलद्भङ्गुणाः प्रसरन्ति वाचः ।

सा वेदशाल्मपरिनिर्मितवन्द्यदेहा भूयात्समयवरदैव मरुस्वती नः ॥

विघ्नाभिनामपमृद्यत्य मदीयकृत्यवोजं प्रवृद्धमदनुग्रहवर्ष्पातेः ।

सम्प्रार्थतः सिततरोऽपि गणेशमेघः सिद्धब्रभीष्टफलमङ्कुरयत्वमेघं ॥

शामोऽपि श्रुतिकमलावबोधरागः * * सन्नयति तमोविनाशमन्तः ।
 नीरूपं प्रथयति योऽपि गोसदृशैस्त्वं व्यासं नमत जगत्यपूर्वभानुम् ॥
 उद्धृत्य वेदपयसः कमलामिवाश्वेरालिङ्गिताखिलजत्प्रभवैकमूर्तिम् ।
 विद्यामशेषजगतां सुखदामदायस्त्वं शङ्करं विमलभाष्यकृतं नमामि ॥
 वन्दे तमात्मसम्बद्धसङ्करट्टन्नञ्चावबोधतः ।
 अर्थतोऽपि न नास्मैव योऽनन्यानुभवो गुरुः ।
 प्रकाशात्मा यतिः सम्यक् प्राप्तविद्या शुशुनमया (?) ॥
 यथाश्रुतं यथाशक्ति व्याख्यास्ये पञ्चपादिकां ॥

End.

(खण्डितत्वाच्चेष्टवाक्यादिकं नास्ति) ।

विषयः ।

मोक्षोपयोगित्रिच्छजानमाधनोपयोगिवेदान्तवाक्यविचारगर्भितवाट्टारायणसूत्र-
 भाष्यस्य विवरणं ।

No. 810. अजामिलोपाख्यानं, रत्नमालादिस्तोत्रद्वयमहितं ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines 17 on a page. Extent, 180 ślokaś. Character, Nāgara, Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Ajāmīlōpākhyāna. Life of Ajāmila, a Brāhmaṇ who obtained salvation by unconsciously repeating the word Nārāyaṇa when calling his son at his death bed. By Jayakṛishṇa. Attached to the work are two short hymns in praise of Nārāyaṇa by an unknown author.

Beginning. अवशेष्यववान् * * यस्य नाम सुमङ्गलं ।

सुक्तिं प्रथयति तं वन्दे * श्रीनारायणं प्रभुं ॥ १ ॥

मलिनोऽप्यजामिलोऽन्ते पुत्रस्तेष्ठाकुलीखानः ।

यन्नामगृह्णन्मुक्तः सोऽयं नारायणेन वसन्तः ॥ २ ॥

कान्यकुलभुवि कश्चिदपूर्वं शीलवृत्तगुणवानतिमान्यः ।

देवतातिथिपरः पितृमेवो भूसुरोऽभवदजामिलमञ्जुः ॥ ३ ॥ इत्यादि ।

End.

सम्प्रेष्य पार्षदवरान् सदयेन येन

नारायणेति सुतनाम गृणन् किलान्तः ।

दामीपतिः पतित इत्यमजामिलोऽपि

सम्प्रोक्षिता निजधिया सजयत्यनन्तः ॥ ६२ ॥

श्रीकृष्णपादाब्जधिया कृतं यत् बालेन बाल्याञ्जयकृष्णनाम्ना ।

नाम्नो महिम्ना विलसन्मुरारेरजामिलाख्यानमिदं मुदेसु ॥ ६३ ॥

Colophon. श्रीमत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णकृतमजामिलोपाख्यानं सतां मुदे भूयात् ।
विषयः । अजामिलनाम्नो विप्रस्य जन्मावध्यामरणान्तविवरणं ।

No. 811. वामनचित्रचरित्रं, विष्णुस्तवद्वयमहितं ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 5. Lines 16 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vāmanachitracharitra. A poetical description of the dwarf incarnation of Vishṇu. By Jayakṛishṇa. Attached to the work are two short hymns in praise of Vishṇu.

Beginning. मनुमतेऽप्यतनोत्तां खजनस्योत्तुङ्गतामन्ध्रायः (?) ।

तं वन्दे श्रीकान्तं लीलावामनमवामनं विभवैः ॥ १ ॥

विधिमुखैरमरैर्विमतार्दितैः (?) सविनयं नयशालिभिरर्थितः ।

सकृष्णः शरणागतशर्मदः स हरिराविरभूत् किल कश्यपात् ॥

End. परिचारकवंशजन्मना जयकृष्णेन कृता सत्वात्मिका ।

वटुवेशपटार्द्धरेर्मुदे रचना स्त्रीक्रियतां सहात्मभिः ॥ ५६ ॥

Colophon. श्रीमत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णरचिता श्रीमद्भगवद्वामनचित्रचरित्ररचना
सतां मुदे भूयात् ।

विषयः । वामनावतारलीलावर्णनं ।

No. 812. गोवर्द्धनधृतकृष्णचरित्रं ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines 16 on a page. Extent, 100 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Govardhanadhrita Kṛishṇa Charitra. A poetical description of a miracle performed by Kṛishṇa by holding up the mount Govardhana near Vrindāvana like an umbrella over the cowherds and their flock of that place to protect them from a monstrous shower of rain with which Indra wished to destroy them. A legend occurs in the Trittiriya Aranyaka in which Vishṇu is said to have performed a similar feat. By Jayakṛishṇa.

Beginning. स श्रीकृष्णः पायाद्भुवि यः स्वीयमानवन्मदापायात् ।

पूजां नन्दारब्धां जग्राह पुरा वल्लारिणा लब्ध्वाम् ॥ १ ॥

एकदा सकलगोकुलगोपैरर्थितो ब्रजपतिः किल नन्दः ।

गोकुलस्य कुशलार्थमुपेतं गोपतेरुच्चिरमर्हणमैच्छत् ॥ २ ॥

End. या भगवत्परिचारकजयकृष्णेन रचिता हरेस्तुष्टैः ।

सा गिरिधरहरिलीलावर्णनरचना प्रमोदयत्नघान् ॥ ५२ ॥

Colophon. श्रीभगवत्परिचारकजयकृष्णकृतं गोवर्द्धनधृतकृष्णचरित्रं सदा सतां मुदे
भूयात् ॥

विषयः । श्रीकृष्णस्य गिरिवरोद्धरणलीलावर्णनं ।

No. 813. लघुजातकमूलसहिता शिष्यहिताभिधा, लघुजातकटीका ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 74. Lines 6 on a page. Extent, 1000 śloka. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit. Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Laghujātaka. An astrological treatise on the influence of astral conjunctions on the life of man, and on calculating nativities, being an abridgement of a work on the subject called *Jātaka*, or, to distinguish it from the work now under notice, *Vrihajjātaka*. By Bhaṭṭotpala. There is a commentary by this author on the larger work. The text of the *Laghujātaka* in the codex before me has a commentary entitled *Śiṣyahitābhīdhā Tīkā*, by an unknown author. The MS. is incomplete.

Beginning. टी० प्रा० । प्रणिपत्य महादेवं भुवनगुरुं दिनकरं च लोकेशं ।

भट्टोत्पलेन लघुतरजातकटीकां * * रोमि हितां ॥ १ ॥

सतामयमाचारे यच्छास्त्रप्रारम्भेष्वभिमतदेवतानमस्कारं कुर्वन्ति. तद्यमव-
निकाचार्यवराहमिहिराज्यस्य (?) वरप्रसादः ज्योतिःशास्त्रमङ्गलं कृत्वा तदेव
पठनभीरुजनकृते मङ्गलिप्रं गणितमङ्गलं कृत्वा ह्येराशास्त्रमूर्तिं प्रवक्तुमा-
शेषविघ्नोपशान्तये । भगवन्तं सूर्यमादावेव प्रणमति ।

मूल० प्रा० । यस्याद्यास्त्रसमये सुर(सु)कुटनिघृष्टचरणकमलोऽपि ।

कुरुतेऽञ्जलिं त्रिनेत्रः स जयति धाम्नां निधिः सूर्यः ॥

End. (खण्डितत्वाच्चेपवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । १ अध्याये, राशिप्रभेदकथनादि । २, ग्रहयानिभेदकथनादि । ३, गर्भाधान-
मुहूर्तादिकथनं । ४, सूक्तिकावृत्तान्तकथनं । ५, शिशुसूक्तिकयोररिष्टयोग-
कथनं । ६, शिशोरायुर्दायकथनं । ७, ग्रहदशानन्दशदिविभागकथनं ।
८, राश्यष्टवर्गशुभाशुभफलं । ९, ग्रहयोगफलकथनादि । १०, राजयोगादि-
कथनं । ११, स्त्रीजातककथनं । १२, मरणज्ञानकथनादि । (इतः परं
खण्डितं)

No. 814. काशिकावृत्तिः ।—५, ६, ७, ८ अध्यायस्य च ।

Substance, country paper. The Fifth Chapter $9 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 49. Lines 15 on a page. The sixth Chapters $11\frac{3}{4} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 175. Lines, 8 on a page. The seventh and eight Chapters $11\frac{3}{4} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 180. Line 9 on a page. Extent of the 4 chapters 12000 slokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance. Fifth Chapter old and smudgy, the remainder, old but not smudgy. Prose. Generally correct.

Kāśikā-vṛtti. A commentary on the grammatical aphorisms of Pāṇini. By Vāmana. The MS. is incomplete containing the last four chapters only ; but it is old and correct. There is a good MS. of this work in the library of the Asiatic Society, and codices are available in the Libraries of the Sanskrit Colleges of Calcutta and Benares. Next to the Mahābhāṣya of Patañjali, this work enjoys the highest repute.

Beginning. ५ अध्यायारम्भः । प्राक् क्रीताच्छः । तेन क्रीतमिति वक्ष्यति ।

६ अध्यायप्रा० । एकाच्चा द्वे प्रथमस्य । अधिकारोऽयम् । एकाच् इति च
द्वे इति च प्रथमस्येति च त्रितयमेतदधिकृतं वेदितव्यं ।

७ अध्यायप्रा० । युवोरनाकौ । अङ्गस्येत्येव । युव इत्येतयोस्तन्मृष्टविशेषणयो-
रनुनासिकयणोप्रत्यययोर्यङ्गणम् (?) । तयोः स्थाने अन् अक् इत्येतावादेशौ
भवतः ।

८ अध्यायप्रा० । सर्वस्य द्वे । सर्वस्येति च द्वे इति च एतदधिकृतं
वेदितव्यं ।

End. ५ अध्यायसमा० । निर्गता प्रवाणी अस्मिन्निष्प्रवाणिः । सूत्रादिभ्यो चिरा-
दपहृत इत्यर्थः ।

Colophon. इति काशिकायां वृत्ते पञ्चनाध्यायस्य चतुर्थः पादः ।

६ अध्यायसमा० । हिरण्यशब्दाद्विहितस्य मयटो मशब्दलोपो निपात्यते
हिरण्ययः ।

इति काशिकायां वृत्तौ षष्ठाध्यायस्य तुरीयस्वरणः समाप्तः ।

७ अध्यायसमा० । 'ई च गणः । गणेरभ्यासस्य ईकारादेशो भवति चङ्परे
णौ परतः । चकारादच्च । अजीगणत् अजगणत् ९७ ।

इति वामनकाशिकायां वृत्तौ सप्तमाध्यायस्य चतुर्थः पादः । समाप्तः सप्तमोऽध्यायः ।

८ अध्यायसमा० । उदात्त उद्दो यस्य स उदात्तोदयः उदात्तपर इत्यर्थः ।
एवं प्रत्यापद्यते ।

इति वामनकाशिकायां वृत्तौ अष्टमाध्यायस्य चतुर्थः पादः समाप्तः ।

विषयः । पाणिनिकृताया अष्टाध्याय्याः पञ्चमाध्यायगतानां 'प्राक्क्रीताच्छः' इत्यादि-
सूत्राणां व्याख्या ।

तस्या एवाष्टाध्याय्याः षष्ठाध्यायगतानां "एकाचो द्वे प्रथमस्य" इत्यादि-
सूत्राणां व्याख्या ।

तस्या एवाष्टाध्याय्याः सप्तमाध्यायगतानां "युवैरनाकौ" इत्यादिसूत्राणां
व्याख्यानं ।

तस्या एवाष्टाध्याय्या अष्टमाध्यायगतानां 'सर्वस्य द्वे' इत्यादिसूत्राणां व्याख्यानं ।

No. 815. कवीन्द्रचन्द्रोदयः ।

Substance, country paper, $11\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia 31. Lines 10 on a page. Extent, 900 s'lokas. Character, Nāgara. Date S. 1734. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Kavīndra-chandrodaya. A miscellany in prose and verse, containing notices of nearly a hundred different poets of the middle ages. By Vidyānidhi Kavīndra.

Beginning. पुण्डरीकाक्षचण्डांशुचण्डौ चण्डीश्वरं तथा ।

वेतण्डतुण्डमानस्य निबन्धोऽयं निबध्यते ॥ १ ॥

तमस्तमःसङ्गविधातकारी समस्तविद्वत्प्रितापहारी ।

कवीन्द्रचन्द्रोदयनामधारी प्रबन्ध एषोऽस्तु जगतप्रचारी ॥ २ ॥

विद्यानुकृतफणीन्द्रो विजितमतीन्द्रो यतीन्द्रो यः ।

खवशीकृतयथिवीन्द्रो जयति कवीन्द्रो यतिर्जगति ॥ ३ ॥

गोदातोरनिवासो पद्याद्येनायिता काशी ।
 ऋग्वेदीयाम्यस्ता साङ्गा शाखाश्चलायनी शस्ता ॥ ४ ॥
 निःस्पृहता विषयेभ्यः परनिजजनताभिमानेभ्यः ।
 प्राप्ता शैशवसमये विश्वेशानुपद्म हृदये ॥ ५ ॥
 लघुवयसा गततमसा * * लाधिव्यादभिद्रवद्रजसा ।
 यन च विद्या तरसा तपसा सर्वा वशीकृतैव रसा ॥ ६ ॥
 बुद्ध्या विबुधाधिकृतां दत्ता यस्मै कवीन्द्रसम्यद्वो ।
 यवनकरग्रहणाञ्चै मग्रा येनाद्भुता पृथिवी ॥ ७ ॥
 विजितमहीतल तस्मै (?) दत्तं विद्यानिधानपदमस्मै ।
 आचार्याऋषयमहितं यतिबुधवृन्दैर्महीतले महितं ॥ ८ ॥ इति कवीचन्द्रवर्णनं ।
 श्रीमत्काशिकाशिशिभिः सुकविभिस्तद्वत्प्रयागाशिशिभिः(?)
 नानादेशनिवासिभिश्च रचिता विद्यागणोल्लासिभिः ।
 श्रीकृष्णेन सरस्वतीपद्युताचार्योपनामयित-
 श्रीविद्यानिधिसत्त्वकीन्द्रविषया पद्यावली लिखिते ॥ १ ॥ तत्रादौ कवीन्द्राष्टकं ।
 प्रयागतः स्नानपुण्याम्बूपरैः समुत्पाद्य सत्कीर्त्तिवक्त्रोमतक्नीः ।
 पविचारुगोत्रा सुरचाणकारी सच्चाकीन्द्रसंमत्कविन्द्रो(?) विभाति ॥
 * * सद्रमालङ्कृतिरुद्रजसन्ती वसत्प्रमदारलीलयेव (?) वाणी ।
 कवीन्द्रस्य मुनेः कवीन्द्रशिरोमणेरेति शिरोमणित्वं ॥ ९ ॥
 दैत्या * वेपचितोचितश्रीसुखाय यो दक्षिणमनुखस्यः ।
 इनांनिके(?)प्युत्कटकायकान्निर्जीव्यात्कवीन्द्रः कविरद्भुतोऽयम् ॥ १० ॥
 एते रघुनाथभट्टगुर्जरस्य ।

End.

Colophon. श्रीसर्वविद्यानिधानकवीन्द्राचार्यसरस्वतीकवीन्द्रचन्द्रोदयपुस्तकं ।

विषयः । हेमराजमित्र—माधवभट्ट—खड्गमित्र—रघुनाथदीक्षित—चमानन्दवाजपेयि—
 भय्याभट्ट—केशवमित्र—सीमांसकसिद्धेश्वरभट्ट—चक्रपाणिपण्डित—गणेशभट्टधर्मा-
 धिकारि—परमेश्वराचार्य—रामकृष्णनागर—मैथिलोपाध्यायविश्वम्भर—जगदीश-
 जानि—श्रीरामेश्वरपद्माननभट्टाचार्य—जयकृष्णोपाध्याय—गौरीपतिमित्र—दा-
 मोदरभट्टकालोपनामका—ऽग्निहोत्रिधर्मेश्वर—ब्रजभूषणकवि—कृष्णचन्द्रभट्टा—
 ऽनिरुद्धमित्र—बालकृष्णज्योतिर्वित्—पूर्णानन्दब्रह्मचारि—कालिदासमित्रपोच-
 मुरलीधर—कृष्णाचार्य—पट्टवर्द्धनमहादेवभट्ट—दाक्षिणात्यलीलाधरभट्ट—मैथि-
 लवद्रोनाथोपाध्याय—होरारामकवि—गणेशभट्ट—मौनिविश्वेश्वरभट्ट—श्रीमही-
 पत्युपाध्याय—शिवदत्तमित्र—कविशेखर—रघुनाथोपाध्याय—तिलभाण्डेश्वर—ब्र-

ह्येन्द्रमरस्वती—वह्नेन्द्रस्वामि—नारायणचतुर्वेदि—गङ्गारामसिन्धु—जगन्नाथपञ्चा-
ननाचार्य—मैथिलकायस्थ—दयालसिन्धु—वोरेस्वरभट्ट—कमलनयनदीक्षित—प-
रमेश्वराचार्य—त्वरितगतिकवि—रामभट्टवाजपेयि—दिवाकरभट्ट—रघुनाथभट्ट-
गुर्जरप्रभृतिभिः कृतानां श्रीसर्वविद्यानिधानकवीन्द्राचार्यप्रशंसापराणां गद्यपद्या-
नां सङ्ग्रहः ।

No. 816. सङ्क्षिप्तप्रयोगः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 78. Lines 9 on a page. Extent, 1200 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1871. Place of deposit. Calcutta, Government of India. Appearance, soiled and old. Prose. Generally correct.

Saṅkshipta Prayoga. A manual of sacramentary rites from conception to marriage, founded on the rules of Āśvalāyana. Anonymous.

Beginning. श्रीरामं सपत्नीवारं गणेशं च सरस्वतीम् ।

आश्वलायन-तच्छिष्यान् प्रणम्य पितरं गुरुम् ॥

अथ किञ्चित् सङ्क्षेपेण प्रयोगमात्रमुच्यते ।

End. ततो गृहप्रवेशनीयहोमः कार्यः । ततः शुभदिने स्वस्यादि वाचयित्वा खलु-
ङ्कतः खलङ्कतां रात्रावुपगच्छेत् ।

Colophon. इति दधूमहितस्य गृहप्रवेशविधिः ।

विषयः । दुष्टप्रथमरजोदर्शनशान्तिविधिः । गर्भाधानविधिः । पुंसवन-सीमन्तोन्नयन-
विधिः । जातकर्मनामकरणादिविधिः । चूडाकर्मापनयनविवाहवधूप्रवेशादि-
कर्मविधिश्च ।

No. 817. ऋषितर्पणं ।

Substance, country paper, 9×4 inches. Folia, 27. Lines 9 on a page. Extent, 500 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1802. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Rishitarpana. Directions for offering water to the first seven saintly progenitors of the human race, now identified with the stars

of Ursa Major. The names of the sages are Maríchi, Atri, Aṅgiras, Pulastya, Pulaha, Kratu, and Vasishṭha.—Anonymous.

Beginning. अथ ऋषीणामावाहनप्रतिष्ठाषोडशोपचारैः पञ्चाशतेन पूजातर्पणं । आच०
प्रा० अवाद्य० सप्तर्षीणां प्रीत्यर्थं कन्दमां सामसञ्ज्ञिकानां यातयामलनिवृत्त्यर्थं
वेदस्याध्यापननिमित्तमुपाकर्मात्सर्गकर्माहं करिष्ये इत्यादि ।

End. अथ पूर्वा० वेदस्याध्यापननिमित्तं ऋषीणां पूजनतर्पणकर्मणो यश्चूनातिरिक्तं
तत्सर्वं भवतां ब्राह्मणानां वचनात् तीर्थविष्णोः प्रसादात् सर्वं परिपूर्णमस्तु
उत्तरे कर्मणि निर्विघ्नमस्तु इत्युप० वाञ्छिताथफलप्राप्तिरस्तु ।

विषयः । सप्तर्षीणां पूजनतर्पणादिकथनं ।

No. 818. बालतन्त्रं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 43. Lines 10 on a page. Extent, 900. s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled and old. Verse. Generally correct.

Bāla Tantra. A treatise on the diseases of women and children, founded on the *Prayogas'ara*, and other Tantras. By Kalyāna, son of Mahidhara, and grandson of Rāmadāsa. The author was born in Ahichhatrá, but the work was completed at Benares on Sunday the full moon of Srāvana in the Ś'aka year 644.=A. D. 720. Contents I—III. Treatment of barrenness. IV. Treatment of females during pregnancy. V. Prevention of miscarriage and abortion. VI. Means for promoting easy delivery. VII—XI. Directions for rearing children. XII. Infantile fevers. XIII. Infantile piles, cough, convulsions and boils. Treatment of diseases in the eyes, nostrils, head and other organs of children.

Beginning. विघ्नव्रततिविध्वंसकारिणं विघ्नहारिणं ।

कल्याणोऽहं नमस्कुर्वे विघ्नेशं ग्रन्थसिद्धये ॥ १ ॥

प्रयोगसारप्रमुखगमेषु प्रोक्तेषु शास्त्रेषु च सुयुताद्यैः ।

यदुक्तमेकत्र निबध्यतेऽस्मिन् ग्रन्थे स्यात् तत् खलु बालतन्त्रे ॥ २ ॥

End. पद्यान् विलोक्य प्रचुरप्रयोगान् पद्यैः सक्तीयैः कतिचित् प्रदात्रैः ।

प्रोक्ता चिकित्सा रूचिरा शिशूनां सदृशकालादिसमीक्ष्य कुर्यात् ॥ १७ ॥

अहिच्छवाच्च यो जातः पण्डितैकशिरोमणिः ।
 रामचन्द्रार्चनरतो रामदासः सतां प्रियः ॥ २८ ॥
 विद्वज्जनाल्लादकरोऽतिमानी सद्योधरः सर्वजनाभिवन्द्यः ।
 लक्ष्मीन्दसिंहान्त्रिमरोजभृङ्गसदात्मजोऽभूद्विदितागमार्थः ॥ २९ ॥
 कल्याण इत्युक्तत्वात् (?) नामधेयसदात्मजा ग्रन्थवरान् विलोक्य ।
 परोपकाराय प्रदन्वतन्तं सतां समालोकनयोग्यमेतत् ॥ ३० ॥
 युगवेदरसाकाशमिते वर्षे नभेरवौ ।
 पौर्णिमायां चकारेदं लिलेख च शिवालये ॥ ३१ ॥
 स्वभावात् कृशकाये यः स्वभावाद्ल्पपावकः ।
 स्वभावाद्वल्लो यथ तस्य नास्ति चिकित्सितम् ॥ ३२ ॥

Colophon. इति श्रीकल्याणेन कृते बालतन्त्रे नानाप्रयोगकथनं नाम चतुर्दशः पटलः ।

विषयः । १ पटले, बन्ध्यात्वप्रतीकारः । २, साधारणासाधारणबन्ध्यात्वनिवारकौषधकथनं ।
 ३, पुरुषनोर्यनिरोधनं । ४, गर्भाधानदिवसीयस्त्रीकर्तव्यस्नानविधिः । ५,
 गर्भरक्षाप्रकारः । ६, सुखप्रसवोपायः । ७, ८, ९, १०, ११, नानाविधबाल-
 ग्रहनिवारणादिप्रकारः । १२, बालकज्वरचिकित्सा । १३, अर्शकाशमूर्च्छा
 विस्फोटकादिबालरोगचिकित्सा । १४, बालकनेत्रनामिकाशिरःप्रभृतिषु जात-
 रोगचिकित्सा ।

No. 819. जैमिनिसंहिता, मध्यमखण्डात्मिका ।

Substance, country paper, 11 × 6 inches. Folia, 234. Lines 11 on a page. Extent, 5000 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Jaimini Sañhitā. The name of this MS. is doubtful. At the ends of the 2nd and the 3rd chapters, it is called *Brahmāṇḍa Purāṇa*, and the colophon at the end of the work likewise has the same name, but it is in a different handwriting from that of the body of the text. The epigraph of the first chapter calls the chapter "the first of the middle part (*madhya bhāga*) of the *Jaimini Sañhita*, a *Mahā Puraṇa* of 50,000 ślokas." *Itiādī mahāpurāṇe pañchās'itī sāhasrikāyām jaimini-sañhita-yām madhyabhāge prathamodhyāyah.* The epigraphs of the other chapters have only *iti śrī* and the numbers of the chapters. According

to the Nárada Purāṇa, the Brahmāṇḍa P. contains only 12,000 verses, whereas the MS. under notice in its entirety should embrace 50,000 verses. The Brahmaṇḍa P. is divided into three parts; but the contents of its 2nd part, as given in the Nárada P. appears to be different from those of the MS. I am disposed therefore to take it as a part of the Jaimini Sañhitá, and not that of the Brahmāṇḍa P. It should be added, however, that the middle part of the latter has no where yet been found, and according to Wilson (*Vishṇu Purāṇa*, p. liv) the entire work "is considered to be in much the same predicament as the Skánda, no longer procurable in a collective body, but represented by a variety of Khaṇḍas and Máhátmyas, professing to be derived from it," and this may be one of them.

Contents, I. Description of Ayodhyá and the genealogy of the Iksháku race. II. Account of Nahusa, Yajáti &c., III. Story of Bhadrás'renya and Urvasí. IV to XIV wanting in the MS. XV. Story of Kás'irája. XVI to XVIII. Do of Tálajaṅgha. XIX. Do of Garuḍa. XX—XXI. Sagara's establishment of a kingdom in Ayodhyá. XXII. Nárada's visit to Náráyana sleeping on the primeval waters. XXIII. Conversation of Nárada and Náráyana. XXIV—XXV. Story of King Bali. XXVI. Prahláda's advice to Bali. XXVII—XXVIII. Story of Kártavírya. XXIX to XXXIII. Do of Ila Rája. XXXIV to XXXVII. Merit of dedicating lamps to the glory of various gods. XXXVIII—XII. Do. of a saint in the court of Kártavírya. XL to XLIII. Do of Sílavatí, a chaste lady. XLIV. Birth of the sage Durbásas. XLV—XLVI. Destruction, by Rávana, of a sacrifice celebrated by Marutta, and its consequences. XLVII. Dislike of worldly pleasures by Kártavírya. XLVIII. Origin of the human frame, XII—LII. Asita's advice to Kártavírya. LIII—LIV. Description of the court of Kártavírya. LV. Kusámbar's obtaining a son by penance. LVI. Birth of Vis'vámitra. LVII—LXXXIV. Life of Paras'uráma. LXXXV—XCII. Story of Sagara. XCIII. Description of Bhárata-varsha. XLIV. Parasuráma visited by certain sages.

Beginning. विद्योत्पत्त्यादिषु गुणतया यत्कलां शक्तिं सूते-

रत्नव्यामोहयति सततं शक्तिलेशो यदीयः ।

शश्वच्छक्तं सकलभवनयापि नारायणाख्यं

प्रत्यग्योतिः स्फुरतु हृदये सच्चिदानन्दरूपम् ॥

हसाम्भोरुहकेसरारुणरुचामालोलदुर्वादल-
 श्यामानावकरोतु (?) याश्च गतये श्रेयांसि गात्रे त्विषाम ।
 श्रीभूयोरितरेतरव्यतिकरवक्तं वपूर्वा निशं
 तत्प्रीनस्तनचूचुकास्त्रुदर * त्वास्तनहस्त हरेः (?) ॥
 ऋषय ऊचुः । विचित्रार्थकथोपेता ब्रह्माण्डीया सुविस्तरा ।
 पुराणमंहिता सूत त्वया सम्यगिहोच्यते ॥
 भूयोऽप्याचक्ष्वं नः सम्यग् विस्तरेण सहासते ।
 हिरण्यनाभः किं भूयो जैमिनिं पर्यष्टकृत ॥
 सूत उवाच । श्रुत्वा बद्धविधा रम्याः कथा मुनिमुखोद्गताः ।
 हिरण्यनाभा विप्रेन्द्रे जैमिनिं पुनरब्रवीत् ॥
 भगवन् यन्मया शृष्टं त्वया तत्सम्यगोरितं ।
 सहदाद्यं हि जगतो नवधा सृष्टिलक्षणं ॥
 नक्षत्राणां ग्रहाणाञ्च ज्योतिषां मरुतां तथा ।
 स्थितिसारक्रमस्यैव लोकानाञ्च सहस्रैः ॥
 संस्थानं द्वीपवर्षाणां पर्वतानाञ्च भूतले ॥
 नदीनदसमुद्राणां नामानि च यथाक्रमम् ।
 कथितानि त्वया सम्यग् ब्रह्मर्षे शृण्वतो मम ॥
 नानाकथामृतमिदं भवदङ्गोन्मुसण्डलात् ।
 श्रूयमाणं श्रुतिपुटेर्न दृष्यामि पिवन्नपि ॥
 सोऽहमिच्छामि भगवन् खण्डोऽयं नवमः कथम् ।
 चतुःशतं योजनानां सहस्रत्वमुपागतः ।
 खण्डानामुत्तमो ह्येष कर्मभूमिश्च कर्मिणाम् ॥
 अत्रैव पुरुषार्थाश्च साध्यन्ते ल * मानवैः ।
 * यं सगरपुत्रैः स (?) योजनानां चतुःशतं ॥
 समुद्रो योजितः कस्मात् पश्चिमे ब्रूहि मेऽखिलं ।
 सगरः स महीपालः कस्य वंशसमुद्भवः ॥
 तस्य पुत्रैरयं द्वीपः सङ्क्षिप्तः पयसां निधो ।
 खण्डोऽयं कतिमह्यवानि योजनानि विलोपितः ॥
 रामेणाभूत् पुनः सृष्टं कियदर्थेर्महासुने ।
 रामनामा च को यस्य समुद्रो मोरणं मतः (?) ॥
 ऽभावोऽप्यपि लोकेषु कीर्त्यते तच्च मे मुदा ।

मगरस्य च मे शंस जन्म कर्म च विस्तरान् ।
 यन्नाम्नाद्यापि लोकेषु प्रख्यातोऽभूदपान्निधिः ॥
 जैमिनिरुवाच । शृणुष्व सत्तः सकलं यत्पृष्टोऽहमिह त्वया ।
 भारतं खण्डमुद्दिश्य मगरश्च महीपतिं ॥ इत्यादि ।
 ततः सरभसं रामस्यापे कालानलोपमे ।
 सुवर्णपुङ्गवानिशितं सन्दधे शरमुत्तमम् ॥
 तस्मिन्नस्त्रं महाघोरं भार्गवं वक्त्रिदैवतं ।
 युयुजे भृगुशार्दूलः समन्त्राभ्यामतत्परः ।
 ततश्चालं वसुधा मशैलवनकानना ॥

End.

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणं भस्मर्णम् ॥

विषयः । १ अध्याये, अयोध्यावर्णनं, इत्थाकुवंशवर्णनारम्भश्च । २, नङ्गप्रयायादिराज-
 वृत्तान्तकथनं । ३, भद्रश्रेणोर्वश्यादेव वृत्तान्तकथनं । (४ अध्यायावधि १४
 अध्यायपर्यन्तपाठो नास्तीत्यनुमीयते ।) १५, काशिराजादिवृत्तान्तः । १६,
 शङ्कुतालजङ्गादिराजवृत्तान्तकथनादि । १७, १८, तालजङ्गपराजितस्य
 तुवाङ्गराजस्य सभार्यस्य और्वमुनेरात्र्यमवासादेर्वनतेयस्य और्वायमागमनवृत्ता-
 न्तस्य च कथनं । (अत्र सप्तदशध्यायममाप्तिर्न दृश्यते । एकदैवाष्टादशध्याय-
 समाप्तिः ।) १९, गरुडस्य पुनरौर्वमहर्षिनिकटे गमनादि । २०, मगरस्य
 अयोध्यापुरीगमनादिकथनं । २१, मगरकर्तृकरात्र्यशासनादि । २२, नारदस्य
 क्षीरसमुद्रशायिनो भगवतो निकटे गमनादि । २३, नारदभगवत्कथोप-
 कथनादि । २४, २५, बलिप्रह्लादवृत्तान्तकथनादि । २६, २७, २८, बलिं
 प्रति हरिस्माराधनविषये प्रह्लादकर्तृकं व्रतायनुष्ठानोपायकथनं । कार्त्तवीर्य-
 तपःकरणं, नारदकार्त्तवीर्यसंवादादिकथनञ्च । (२६ शेषभागः २७ अध्यायस्य
 न दृश्यते) । २९, ३०, ३१, पुत्रकामनार्यमिलराजकृतपितृयज्ञकथनं ।
 इलस्य राज्ञः स्त्रीभावप्राप्तादि च । ३२, शिवप्रसादान्तस्य स्त्रीत्वमोक्षादि ।
 ३३, गोकर्णतोर्थ इलस्य गमनकथनादि । ३४, ३५, ३६, केशवाराधना-
 ङ्गीभूतदीपप्रतिष्ठाप्रकारः । ३७, भद्रदीपप्रतिष्ठाख्यव्रतविधिकथनादि । ३८,
 कार्त्तवीर्यदृष्टापूर्वमुनिरूपवर्णनादि । ३९, मुनिदर्शनतः कार्त्तवीर्यविस्मयभव-
 नादिकथनं । ४०, ४१, ४२, पतिव्रतायाः शीलवत्या उपाख्यानं । ४४,
 रुद्रक्रोधादुर्वामसो मुनेरुत्पत्तिकथनादि । ४५, रावणकृतमरुत्तराजयज्ञभङ्गा
 रावणमरुत्युद्धादि च । ४६, रावणकार्त्तवीर्ययोर्द्विवर्णनादि । ४७, कार्त्त-
 वीर्यस्य वैराग्योदयादिकथनं । ४८, शरीरोत्पत्तिवर्णनादि । ४९, ५०, ५१,

५२, अमितमुनिः कार्तवीर्याय तत्त्वज्ञानमुपदिशति । ५३, विविधजनेषु-
पास्यमानस्य कार्तवीर्यस्य राज्ञः सभावर्णनादि । ५४, सभायामागतस्य कस्य-
चिद् द्विजवरस्य पूजनं परस्परकुशलप्रश्नादि च । ५५, कुशाम्बराजस्य
तपस्यादिना पुत्रोत्पत्तेर्हृत्तान्तादि । ५६, विश्वामित्राद्युत्पत्तिवर्णनादि । ५७,
अवधि ८४, पर्यन्तं परशुरामजन्मकर्मकथनादि । ८५, अवधि ९२, पर्यन्तं
सगरजन्मकर्मकथनं । ९३, भारतवर्षवर्णनादि । ९४, सहेन्द्राचलवामि-
परशुरामदर्शनार्थं मुनीनां गमनादिवृत्तान्तवर्णनं । (अमंलग्नममाप्रवृत्तान्त-
त्वात् खण्डनमिदमिति भाति । अत्र प्रायेऽमंलग्ना अध्यायाङ्काः ।)

No. 820. मध्यमनोरमा, आरम्भावधिलकारार्थप्रक्रियापर्यन्ता ।

Substance, country paper, first Chapter $9\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Folia, 37. Lines 13 on a page. Second Chapter, $12\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Folia, 85. Lines 12 on a page. Extent, 5400 ślokaś. Character, Nāgara. Date Sm. 1850. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Madhyamanoramā. A commentary on the *Madhya-siddhānta-kaumudī*, an abridgment of the Sanskrit Grammar of Pāṇini. By Rāma Śarmā. There are three abridgments of Pāṇini; the most elementary is called *Laghukaumudī*, the next *Madhya-kaumudī* alias *Madhya-siddhānta-Kaumudī* and the most elaborate, *Siddhānta-Kaumudī*, which embraces the whole of the aphorisms of Pāṇini arranged in a convenient form. The first two are by Varadārāja, a disciple of Bhaṭṭoji Dikshita, who compiled the last. Each of these abridgments has a host of commentators. I have heard of a fourth abridgment under the name of *Sārakaumudī*, but I have not yet seen it. Aufrecht's Bodleyan Catalogue, p. 165.

Beginning. सहेश्वरं नमस्कृत्य पाणिन्यादीन् गुरुनमि ।

करोमि मध्यकौमुद्या व्याख्यां मध्यमनोरमां ॥

ग्रन्थारम्भे विघ्नविघाताय कृतं सङ्कलं शिष्यशिक्षायै निवध्नाति, नलेति । वरद-
राजनामा ग्रन्थकारकः पाणिनीयानां मध्यमिद्वान्तकौमुदीं करोति ।

End. इत्थं शब्दनं बुध्यते अत एवाह । अवस्कन्दनलवनरूपेति दिवापत्तेरिति ।
क्रियासमभिव्याहारे द्वे वाच्ये इत्यनेनेत्यर्थः ।

Colophon. इति लकारार्थप्रक्रिया । श्रीशिवानन्दभट्टानामाज्ञया रामशर्मणा व्याख्यातं
मध्यसिद्धान्तकौमुद्याष्टौकाया मध्यसनारमायाः सुप्तिङन्तं समाप्तम् ॥

विषयः । मध्यसिद्धान्तकौमुद्या प्रथमत आरभ्य लकारार्थप्रक्रियापर्यन्तानां प्रकरणानां
व्याख्यानम् ।

No. 821. शिवपूजापद्धतिः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 20. Lines 10 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1843. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'ivapūjā-paddhati. Directions for worshipping Siva. Anonymous.

Beginning. अथ शिव(पूजा)पद्धतिर्लिख्यते । ब्राह्मे मुहूर्ते चात्याय यामिनोचैल्लसृजेत् ।
सहस्रदलकमलमध्यस्थस्य(?) मूर्द्धि ध्यायेद् गुरुं समं ॥ तता ध्यानं ।

End. निर्मात्य मस्तके धारयेत् । मूलं । पादोदकं पिबेत् । नैवेद्यं तद्भक्त्या विभजेत् ।
स्वयं भक्ता तन्मयो विहरेत् ।

Colophon. इति शिवपूजापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । शिवमूर्त्तिपूजनविधिः ।

No. 822. पराशरोपपुराणं ।

Substance, country paper, $11 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 57. Lines 8 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Parāsara Upapurāṇa. An Upa or minor Purāṇa. Contents, 1. Descriptions of Upapurāṇas, 2. Origin of the universe. 3. Relative importance of the various objects of creation. 4. Sectarial marks. 5—6. Meaning of S'rutis. 7. Praise of Brāhmanas, 8. Knowledge of the Divinity. 9. Daily religious duties. 10. Occasional religious ceremonies. 11. Conduct of the sinful. 12. Forbidden food. 13 to 15. Expiations for various offences. The MS. is probably incomplete.

Beginning. सौरमण्डलमध्यस्थं साम्बं संसारभेषजम् ।

नीलप्रावं विरूपाक्षं नमामि शिवमययम् ॥ १ ॥

मरुष्ट्रे समासीनं संसारेदधितारकं ।

शुक्लं प्रणम्य सर्वज्ञं श्रीपराशरमादरात् ॥ २ ॥

पप्रच्छ परमं गुह्यं भक्त्या परमया मुदा ।

भवपाशेन बद्धानां भवपाशविमोचनं ॥ ३ ॥

पराशरोऽपि भगवान् भवानोपतिवल्लभः ।

प्राह कारुणिकः श्रीमान् ध्यात्वा माम्बं त्रिलोचनम् ॥ ४ ॥

End. अवश्यमनुभाव्यक्तं पापानां फलमास्तिक ।

प्रायश्चित्तविहीनेन प्रायश्चित्तमथाचरेत् ॥ १०१ ॥

सर्वमुक्तं समासेन प्रायश्चित्तं शुकानघ ।

अदधानस्य दातव्यं न देयं यस्य कस्यचित् ॥ १०२ ॥

Colophon. इत्युपपुराणे पाराशरे पञ्चदशोऽध्यायः ।

विषयः । १ अध्याये, मुनिकृतशिवस्तुतिः । मुनिकृतसनत्कुमार-नारसिंहाद्युपपुराणादि-
रचनःदि । २, सृष्टिक्रमकथनं । ३, अपेक्षाकृतपदार्थाधिक्यवर्णनं । ४, उपा-
सनानुसारेण त्रिपुण्ड्रोर्द्ध्वदुष्टादिचिह्नधारणवर्णनं । ५, ६, श्रुत्यर्थमङ्गलकथना-
दि । ७, ब्राह्मणवैभवकथनं । ८, ज्ञानतत्त्वकथनं । ९, प्रातःकृत्यायाज्ञिककृत्य-
कथनं । १०, युतिस्मृत्युक्तधर्मानुष्ठानकथनं । ११, पापिचरितादिकथनं । १२,
अभक्ष्यान्नकथनं । १३, १४, १५, प्रायश्चित्तादिकथनं ।

No. 823. निघण्टुः ।

Substance, country paper, $7\frac{3}{4} \times 5$ inches. Folia, 78. Lines 23 on a page. Extent, 1350 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Nighaṇṭu. A list of synonyms of medicinal drugs. Anonymous.

Beginning. नमामि धन्वन्तरिमादिदेवं सुरासुरेर्वन्दितपादपद्मं ।

लोके जरारुग्भयदृष्ट्यनाशं धातारमाशं विविधौषधीनाम् ॥ १ ॥

अनेकदेशान्तरभाषितेषु सर्वेष्वथ प्राकृतमसंस्कृतेषु ।

गूढेष्वगूढेषु च नास्ति सङ्ख्या द्रव्याभिधानेषु तथोपधीनां ॥ २ ॥

प्रयोजनं यस्य तु यावता स्यात् तावत्सगृह्णाति यथाशु कृपात् ।

तस्मान्निघण्टुस्मृतिधरेनन्ताद् गृह्णाम्यहं किञ्चिद्वैद्यकदेशं ॥

End. (खण्डितत्वात्समाप्तिवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । गुडूच्यादिनानौषधीनां नामानि गुणाश्चात्रोक्ताः ।

No. 824. आह्निकप्रकाशः, वीरमित्रोदयोः ।

Substance, country paper, $14\frac{3}{4} \times 6$ inches. Folia, 174. Lines 11 on a page. Extent, 6000 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Correct.

Ahnikapraśāśa. The proper daily duties of Brāhmanas from sunrise to the time of retiring for rest at night. By Mitra Miśra, son of Paras'urāma Miśra, and grandson of Haṇsa Paṇḍita. This is a part of the well known Smṛiti compilation called *Vīramitrodaya*, which was compiled under the auspices of Vira Siṃha a king of Kāsī, who belonged to the Bundelā clan. He was the son of Madhukara Shāh and grandson of Pratāparudra. The part of the work which treats of inheritance is a leading authority on the subject in the North Western provinces.

Beginning. सिन्दूरारुणगण्डमण्डलगलदानाश्रमां धारया

सिद्धिनां पदसक्तभक्तजनताविघ्नाघधूलोरिव ।

धम्मिल्लालिमिवान्निष्टन्दमनिशं मूर्द्धा दधानं हर-

प्रेथामं गिरिजाङ्गजं गजमुखं वन्द्यैरविन्देक्षणम् ॥ १ ॥ इत्यादि ।

End.

प्रत्याशं परिवर्द्धितैर्यजनता देव्यान्धवारापद्मे

श्रीमद्वीरसुगन्ददानजलधिर्द्वन्द्वचन्द्रोदये ।

राज्ञादेशितमित्रमित्रविदुषस्तस्योक्तिभिर्निर्मिते

ग्रन्थेऽस्मिन् परमाह्निकोक्तिभणितः पूर्तिः प्रकाशोऽगमत् ॥

Colophon.

इति श्रीमत्सकलसामन्तचक्रचूडामणिमरोचिमञ्जरीनीराजितचरणकमलश्रीमन्म-
हाराजाधिराजप्रतापरुद्रतनूजश्रीमन्महाराजसमुकरमाहसूनुश्रीमहाराजाधि-
राजचतुर्दधिवल्लयवसुन्धराहृदयपुण्डरीकविक्रमदिनकरश्रीवीरमित्रोदयोदयो-
तितश्रीहंसपण्डितात्मजश्रीपरशुराममित्रसूनुसकलविद्यापारावारोणजगदागिद्रा-
महागजपारोन्द्रविद्वज्जनजीवातुश्रीमन्मित्रश्रीमित्रकृते श्रीवीरमित्रोदयाभिधानि-
बन्धे आह्निकप्रकाशः पूर्तिमगात् ।

विषयः ।

ग्रन्थकारवंशकथनं । ब्रह्मसूक्त्यादिकृत्यं । स्वधर्मचिन्तनादि । गोश्रोत्रियादिसा-
ङ्गन्यदर्शनं । विष्णुत्रैलोक्यविधिः । मृत्तिकादिशौचक्रिया । आचमनद्विराचम-
नादिकथनं । दन्तधावनस्य स्नानस्य च विधिः । एतदहःप्रथमभागीयकृत्यं । ततो
विद्याभ्यासस्याहो द्वितीयभागे कर्तव्यताक्तिः । ततोऽहभागे तृतीयापार्जनार्थमुपस-
र्पणं । चतुर्थभागे कात्यायनगोभिलादिसतानुयायिष्यकृष्टकस्नानविधेः कथनं ।

स्नाननिमित्तकथनं । तिलकविधिः । सन्ध्यातदुपासनतद्देशनिरूपणादि ।
 मार्जनप्राणायामाघमर्षणप्रकारकथनं । ऋषिचपराणोक्तसन्ध्याकल्पकथनं । शौ-
 नकोक्तसन्ध्यावन्दनविधिः । जपविधिः । कातोयवक्त्रुचादिब्रह्मयज्ञस्वरूपस्वस्व-
 शाखोक्तवेदमन्त्रपाठविधिः । कातोयादिप्रयोगानुसारितर्पणविधिः । तर्पणा-
 त्तरुत्थकथनञ्च । पञ्चमभागे सोम-वनस्पत्यग्नौषोमेन्द्राग्निद्यावाष्टथिवीधन्वन्तरी-
 न्द्रविद्येदेवोद्देश्येन प्रस्तुतान्नस्याग्नौ होमात्मकस्य आश्वलायनादिशाखीयवैश्वदेव-
 कर्मणः कथनं । नित्ययाज्ञातिथ्यभोजनविधिः । भोज्याभोज्यान्नादिनिर्णयः ।
 अभक्ष्यमांसकथनं । पशुहिंसाविधिः । अभक्ष्यपशुकथनं, अपेयमद्यकथनं,
 पूराणश्रवणादिभोजनोत्तरकर्त्तव्यकर्मकथनं, मायंसन्ध्याशयनविधिकथनञ्च ।

No. 825. आधानविधिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches. Folia, 53. Lines 7—8 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Āhānabidhi-prayoga. Directions for collecting and preserving the sacred household fire, or the rite of Agnyādhāna, according to the rules of Āpastamba. By Tryambaka Bhaṭṭa, son of Kṛishṇa Bhaṭṭa. The work was composed at Benares.

Beginning. यदीक्षणादिदं विश्वं भवत्यृध्रेत्यपैति च ।

तमक्षयमहं वन्दे वन्दे दाक्षायणीधवं ॥ १ ॥

यत्क्षपालेशतोऽपि स्यान्मूको वाचस्पतिः स्वयं

तं गुरुं नौमि सर्वज्ञमाडवाशुक्लदीक्षितं ॥ २ ॥

नत्वा गणेशं प्रत्युहमाहध्वान्तदिवाकरम् ।

समस्तवेदतत्त्वज्ञमापस्तम्बं महासुनिम् ॥ ३ ॥

मोष्णाख्यवशास्तवारिधीनुश्रीकृष्णभट्टप्रवरात्मजोऽहं ।

सूत्रार्थवित् त्र्यम्बकभट्टनामा तन्वेऽमुसाधानविधिप्रयोगम् ॥ ४ ॥

अनेकग्रन्थसम्याद्भोक्तृभिः स्मृतिभिस्त्वयम् ।

निर्मलरैर्दशैर्द्विद्वैराद्रीयेतेष्टमेव मे ॥ ५ ॥

End. अथारणीलक्षणं । चतुरङ्गुलोच्छ्रायः । विस्तारः षडङ्गुलः । अरलिमाचं दैर्घ्यं ।
 इत्येके शाखिनः । चतुरङ्गुलोच्छ्रायः । उभयोररणोरेकवृत्तादाक्षणं । अन्यत-
 राणि वृत्तान्तरादाक्षरणेनाग्न्युत्पत्तिः । इत्याधानं समाप्तं ।

इति श्रीमालोपनाम्नः कृष्णभट्टस्य सूनुना त्र्यम्बकेन काश्यां कृतः प्रयोगः समाप्तः ।
(इतः परं सार्द्धपञ्चदश्यात्मकः पाठोऽस्ति) । तदारम्भवाक्यं यथा, गङ्गाभट्टकृता-
धानपद्धतौ सर्वाधानसाधकं—इत्यादि । (परिसमाप्तिर्न दृश्यते)

विषयः । अग्न्याधानेऽधिकारी । अग्न्याधानकालः । आधानकर्तुरनाहिताग्नितापप्रयुक्त-
दोषपरिहाराय देहशुद्ध्यर्थञ्च प्रायश्चित्तकथनं । भस्मसृत्तिकापञ्चगव्यादिसंस्नान-
मन्त्राः । तर्पणधेनुदानादिकथनं । प्रायश्चित्ताङ्गीभूतकुष्माण्डहोमः । गार्हपत्या-
द्यग्निस्थाननिर्माणविधिः । प्रकृताग्न्याधानप्रयोगकथनं । अन्वारम्भणोपेष्टिः ।
प्रथिवीद्युःसुद्रवृहस्पत्यादिचतुर्होतृहोमः । वपनप्रकारः । सम्भारसङ्ग्रहादिकथनं ।
(अत्राधानस्य कर्तव्यताकर्तव्यतादिविचारः ।)

No. 826. गूढार्थादर्शः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 55. Lines 15—16
on a page. Extent, 2500 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place
of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance. New. Prose
and verse. Correct.

Gūḍhārthādars'a. A commentary on the Jñānārṇava Tantra. By
Kāś'ínātha alias Sivānandanātha, son of Jayarāma Bhaṭṭa.

Beginning. अनन्ताख्यं गुरुं नैमि कविलप्रतिभाकरम् ।

शस्त्रवस्त्रोजलधरं स्फुरत्कीर्तिकरं परं ॥ १ ॥

नमामि कामेश्वरपादपङ्कजं करोमि कामेश्वरपूजनं सदा ।

वदामि कामेश्वरनाम निर्मलं स्मरामि कामेश्वरतत्त्वमव्ययं ॥

या विद्येत्यभिधीयते श्रुतिपथे शक्तिः सदाद्या परा

सर्वज्ञा भवबन्धभित्तिनिपुणा सर्वाशये संस्थिता ।

दुर्ज्ञेया सुदुरात्मभिश्च मुनिभिर्भानास्पदं प्रापिता

प्रत्यक्षा भवतीह सा भगवती बुद्धिप्रदा मेऽस्तु वै ॥

अनाद्यायाखिलाद्याय मायिने गतमायिने ।

अरूपाय मरूपाय दक्षिणामूर्तये नमः ॥

वाराणसीमहं वन्दे सच्चिदानन्दरूपिणीं ।

माढरूपेण सततं सच्चखारेऽखिलेष्टदां ॥

ज्ञानार्णवे महातन्त्रे गुरुणामुपदेशतः ।

गूढार्थादर्शटीकयं काशीनाथेन तन्यते ॥

End. राजराजेश्वरो गङ्गा माधवो मणिकर्षिका ।
 अन्नपूर्णा च विश्वेशो दत्ता मेनिशं शिवं ॥
 श्रीमच्चिपुरसुन्दर्याः प्रीत्यर्थं लिखिता मया ।
 प्रभवान्दे लिपेः शुक्लपत्र्यां ललिताग्रये ॥
 श्रीशिवानन्दनाथेन काशीनाथाख्यशर्मणा ।
 कृता टीका गुरुप्रीत्यै भवन्तु सदुपासकाः ॥

Colophon. इति श्रीमच्छ्रुतिस्मृतिमतप्रमाणपारावारीणसर्वतन्त्रदक्षिणारतन्त्रधुरीणभट्टो-
 पाख्यजयरानभट्टाद्व्याजवाराणसीगर्भमन्त्रवकाशीनाथाख्यशिवानन्दनाथविरचि-
 तायां ज्ञानार्णवटीकायां त्रयोविंशतिः पटलः समाप्तः ।

विषयः । १ पटले, हे ईश किं त्वया जप्यते इत्यादि पार्वतीवाक्यस्य महादेवकर्तृक-
 मुत्तरदानं । २, त्रिपुरामन्त्रोपासनाप्रकारादिकथनं । ३, अन्तर्याम्यप्रकार-
 कथनं । ४, मन्त्रपूजाप्रकारः । ५, बलिदानप्रकारः । ६, ७, पञ्चसिंहासन-
 स्थितत्रिपुराया विवरणं । ८, त्रिपुरभैरवीवोजादिकथनं । ९, महाविद्याया
 बीजादिकथनं । १०, त्रिपुरात्रिविधभेदतन्त्रादिकथनं, श्रीविद्याया दश-
 भेदकथनादि च । ११, चतुर्विधषोडशोक्तकथनं । १२, आसनशुद्ध्यास्थापनं,
 देवताभेदेन मन्त्रन्यासादिप्रकारभेदश्च । १३, नित्यपूजाप्रकारः, गुरुपूजन-
 प्रकारः, कामेश्वर्यादिपूजनादि च । १४, श्रीचक्रपूजावशीकरणादिकथनं ।
 १५, स्वर्णपुष्पकृतपूजाफलकथनादि । १६, देवतासाधनप्रकारविशेषकथनं ।
 १७, जप-होम-नानाविधकुण्डनिर्माणादीनां विधिः । १८, होमानन्तरं क-
 र्तव्यकुसारीपूजनेति । १९, २०, द्रुतोपूजनविधिः । २१, मन्त्रदीक्षाविधिः ।
 २२, सुवर्णरौप्यतप्तस्त्रादिनिर्मितपवित्रपूजनविधिः । २३, दमनाख्यलता-
 पूजनप्रकारादि ।

No. 827. हेतुप्रयोगवृत्तिः, वा आश्वलायनसूत्रप्रयोगवृत्तिः ।

Substance, country paper, 9 $\frac{3}{4}$ × 4 inches. Folia, 198. Lines 10 on a page. Extent, 3800 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Hotraprayoga-vṛitti. Directions for performing the rites mentioned in the Kalpa Sūtra of As'valāyana according to the commentary of Deva Svāmī. By Tālavrintanivāsī. The MS. is incomplete, and extends only to *Paṇḍarāikākūlas'a* rite.

Beginning. समस्तग्राणिजातस्य हृत्यन्निलये स्थितः ।

वेदार्थविदुषा ज्ञेयं यज्ञात्मानं नमाम्यहम् ॥

आश्वलायनसूत्रस्य देवस्याद्यादिव्याख्यानानुसारेण प्रयोगवृत्तिः क्रियते ।

End. (यतः खण्डितं तच्छेषः) । आ नो मित्रा वरुणेति स्तोत्रियानुरूपैः ऋजुनीति न इत्यारम्भणीया । मित्रं वयमित्यादिविश्वजिच्छस्त्रशेषः । ब्राह्मणाच्छमिनः ।

सुरूपकृतसूत ———

विषयः । दर्शपूर्णमासप्रयोगः । अग्निहोत्रहोमः । आहिताग्नेः प्रवासकालीनाग्न्युपस्थानम् । पिण्डपितृयज्ञः । अन्वारम्भणीयेष्टिः । पुनराधेयेष्टिप्रयोगादि । आग्रयेष्ट्यादि । पुत्रादिकाम्येष्ट्यादि । चातुर्मास्येष्टिप्रयोगः । पशुवन्धप्रयोगः । एकादशिनं पशुगणानां देवतानां क्रमः । तत्तद्वदेवतादिभौत्रासणीकर्म । हविर्यज्ञप्रायश्चित्तोक्तिः । सोमप्रयोगः । यज्ञशेषकृत्यं । अत्यग्निष्टोमप्रयोगः । षोडशिकर्म । विहृतषोडशी । वाजपेयप्रयोगः । अतिरात्रप्रयोगः । अग्नेर्यामस्य क्लृप्तिः । शस्त्रस्य प्रतिगरः । अतिरात्रपर्यायः । षोडशिकोक्त्यादशप्रयोगः । (खण्डितत्वादितः परविषयो न प्राप्तः) ।

No. 828. पुरुषोत्तममाहात्म्यं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 59. Lines 8 on a page. Extent, 1100 ślokas. Character, Nāgara. Date, Śr. 1889. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Purushottama-māhātmya. Description of the sacred places in Purushottama or Puri. It professes to be a part of the *Khetrakāṇḍa* of the *Vishṇu rahasya* section of a work named *Mahāpuruṣavidyā*, probably a Tantra. Though its subject is the same as that of the well known *Purushottama Māhātmya* of the Skanda Purāṇa, the treatment thereof is entirely different. The MS. is incomplete, and comprises only nine chapters as follows: I. Incarnations of Viṣṇu. II. Origin of Nīlāchala, and the reasons why Viṣṇu assumed the form of a wooden divinity. III—IV. Creation of the different regions of the universe and the guardians of Puri, (different forms of Mahādeva). V. The temples of Jagannātha, VI. The shape of Jagannātha. VII. Vyāsa's visit to Puri and praise of the locality. VIII. Merit of visiting Jagannātha at Puri. IX. The mantra of Jagannātha and the merit of tasting food offered to him.

Beginning. वन्देऽहं परमात्मानं नीलाचलपतिं प्रभुं ।

संसाराभोधिसग्रानामुद्धारणपरायणम् ॥

श्रीशैलक उवाच । सूत सूत महाभाग वेदतत्त्वार्थकोविद् ।

यासंश्लिष्य महाबुद्धे यत्पृच्छामि तदुच्यतां ॥

कस्माज्जातमिदं विश्वं कस्मिंश्च लयमेष्यति ।

कुत्र तिष्ठति कः कर्त्ता विश्वस्यास्य वदस्व मां ॥

संसाराभोधिसग्रानां कोऽर्त्ता स्मृतिमात्रतः ।

ब्रह्मादीनां परेशानां कः प्रभुलं वदस्व माम् ॥

सूत उवाच । आदिसम्यन्तरहितः सच्चिदानन्दरूपवान् ।

सर्ववेदान्तसारार्था हरिरित्यभिधीयते ॥

End.

सूत उवाच । इत्युक्त्वा भगवांसस्मै स्वप्रसादं सुदुर्लभं ।

ददौ विनयनघ्राय कृपया परया मुने ॥

लब्ध्वा प्रसादं स मुनिर्जीवन्मुक्तो बभूव ह ।

उवाच सुचिरं कालं गायंस्तस्य यशोऽमलं ॥

एवं सर्वं मयाख्यातं तुभ्यं श्रुत्पूषवे मुदा ।

मयापि नारदादेव विशालायां श्रुतं मुने ॥

Colophon.

इति श्रीमहापुरुषविद्यायां विष्णुरहस्ये क्षेत्रकाण्डे श्रीपुरुषोत्तमसाहाय्ये प्रसाद-
वैभवं नाम नवमोऽध्यायः ।

विषयः ।

१ अध्याये, रामकृष्णायवतारकथनं । २, नीलाचलोत्पत्तिर्विष्णोर्दासमयविग्रह-
धारणप्रयोजनकथनं स्वरूपव्याख्यानञ्च । ३, ४, श्रीजगन्नाथज्ञप्रसायासृष्ट-
ब्रह्माण्डभूलोकादिवर्णनम्, पुरुषोत्तमक्षेत्रस्य तत्तत्स्थाने क्षेत्रपालकमहादेव-
देव्यास्थितिवर्णनादि च । ५, जगन्नाथस्य प्रसादस्थितिस्थलस्य तत्पार्श्वदादीनां
च वर्णनं । ६, जगन्नाथमूर्तिवर्णनादि । ७, यासस्य श्रीक्षेत्रस्यदेवतादर्शनार्थं
गमनं । यासकृतजगन्नाथस्तुतिवर्णनादि । ८, जगन्नाथदर्शनाराधनसाहाय्य-
कथनादि । ९, जगन्नाथमन्त्रजपफलं प्रसादसाहाय्यवर्णनादि च ।

No. 829. साङ्गहण्येष्टिः ।

Substance, country paper, 8½ × 4½ inches. Folia, 23. Lines 9 on a page. Extent, 400 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sāṅgrahanyeshṭī. A collection of the mantras required in the performance of the rite of that name. Anonymous.

Beginning. साङ्गहृण्येष्टा यजते । इमा जुनतां मङ्गलानि । द्वादशरत्न-
शुभा भवति । द्वादश मासाः संवत्सरः । संवत्सरमेवावस्थे ।

End. साङ्गहृण्या, तस्मादश्वमेधयाजो यत्परिमिता ययज्ञमुखे यज्ञं मुखे या
दीक्षां देवानेव तेजस्य इमे लोकाः । श्रिताय प्राणापानावेवास्मिन्तस्माद्राज्यं
एकं नवतिः ॥ ८९ ॥

विषयः । अश्वमेधयागविधिः ।

No. 830. अन्त्येष्टिपद्धतिः ।

Substance, country paper, $10 \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 21. Lines 8 on a page. Extent, 400 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled, but not old. Prose. Generally correct.

Antyeshṭī-paddhati. Funeral ceremonies meet for Brāhmanas who have kept up the sacred household fire. By Anantadeva.

Beginning. अथानन्तदेवस्यान्त्येष्टिप्रयोगः । अथाहिताग्नेः कृष्णपक्षे मरणशक्तायामुपहोम-
न्यायेन अतिनैकटे समस्यहोमन्यायेन वा अर्वाश्रया होमाः कार्याः ।

End. अकृतारम्भमेत्यां भार्यामेवानुवर्त्तते ।
नास्ति साहेन्द्रसान्नाय्यं सन्ति सारस्वतादयः ॥
केचित्पत्युः प्रधानत्वाद्वाद्रियन्ते तु येपिता ।
तेनेष्टौ स्यान्महेन्द्रेत्या न स्युः सारस्वतादयः ॥

Colophon. इत्यनन्तदेवकृतान्त्येष्टिपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । आहिताग्नेरन्त्येष्टिक्रियाप्रकारः ।

No. 831. विवरणतत्त्वदीपनं ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 41. Lines 12 on each page. Extent, 1100 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Tolerably correct.

Vivarana-tattva-dīpana. A gloss on the *Vivarana* alias the *Vārtika* of Sūres'varāchārya on Saṅkara's great commentary—the *S'ārīraka-mīmāṃsā-bhāṣya*. By Akhaṇḍānanda Maṇi, disciple of Akhaṇḍānubhūti. The manuscript is defective both at the beginning and the end. Hall's *Contributions*, p. 90.

Beginning. अनुबन्धचतुष्टयं विचारप्रयोजकं तच्च निवृत्तमित्युत्तरग्रन्थवैयर्थ्यमिति चेत् सैवं ।
(प्रारम्भे मङ्गलाचरणायभावे खण्डितमित्यनुमीयते) ।

End. अनुबन्धचतुष्टयसम्भवाद्देहातिविचारकर्त्तव्यतायुक्ते अधिकरणार्थमुपसंहरति
तस्मादिति । रमणीयमिति ।

विषयः । विवरणनामकवेदान्तग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 832. कात्यायनगृह्यसूत्रभाष्यं ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches. Folia, 44. Lines 10—11 on a page. Extent, 880 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, decayed and worm-eaten. Prose. Generally correct.

Kātyāyana-grihya-sūtra Bhāṣya. A commentary on the *Grihya Sūtra* of Kātyāyana. By Gadādhara Dikṣhita, son of Vāmana. The manuscript is incomplete, terminating with the 3rd chapter.

Beginning. आविर्भूतं चतुर्धायः कपिभिः परिवारितः ।

हतवान् राक्षसानीकं रामं दाशरथिं भजे ॥ १ ॥

स्वाभिप्रायेण हि मया किञ्चिदिह विलिख्यते

किन्तु वाचनिकं सर्वमतो ग्राह्यञ्च निर्भयैः ॥ २ ॥

अथातोऽधिकार इत्यादिना अतानि कर्माणुक्तानि । तदनन्तरं स्मार्त्तानि विधीयन्ते । तत्रैतत् प्रथमं सूत्रं । अथातो गृह्यस्थालीपाकानां कर्म । उच्यते इति शेषः ।

End. (खण्डितत्वाच्चेष्टवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । प्रथमकाण्डोऽथप्रथमकण्डिकायां स्थालीपाकः कुत्र कर्त्तव्य इत्यत्र विचारः, पञ्च भूस्कारः । ब्रह्माद्यासनकल्पनादि । यज्ञपात्राद्यासादनविधिः । आज्याधिश्रयणानन्तराज्यहोमादिकथनादि । २, वैवाहिकाग्न्याधानादिकर्म । अस्मिन्नग्नौ निर्वाणे सति पुनराधाने शुभदिननिरूपणादि । अग्न्याधानेऽधिकारिणः ।

अग्न्यायनस्याननिरूपणेति । अरणिप्रमाणेति । अरणिमन्यनादग्निसम्पाद-
नेति । सूर्पेपादूखलमुशलादीनां परिमाणकथनं । इष्टिभेदेन चरुभेदकथनं ।
चरुहोमादिकथनं । इष्टिभेदेन भोज्यव्राक्ष्यणसङ्ख्याभेदश्च । ३, आवस्ययाग्राधाने
कर्त्तव्यादि । पुण्याहवाचनविधिः । नान्दीमुखयाज्ञादिकथनं । स्मार्त्ताग्न्या-
धानप्रकारादिकथनं । आधानकाले प्रतिबन्धके सति तत्प्रतिप्रसवादि
(खण्डितत्वादितः परविषये न प्राप्तः) ।

No. 833. आधानबौधायनः ।

Substance, country paper, 8½ × 4 inches. Folia, 56. Lines 9 on a
page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1866 SK,
1731. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance,
soiled. Prose. Generally correct.

Ādhānaprayoga alias *Ādhānabaudhāyana*. A treatise on the collec-
tion and preservation of the sacred household fire, founded on the rules
of Baudhāyana. The manuscript is imperfect and the author's name is
missing. This work is more detailed than No. 825.

Beginning. अथाग्न्याधानं निरूप्यते । तस्य कालः । शिशिरवसन्तग्रीष्मर्तवः । पौर्णमास्य-
मावास्या यजनीयास्तथयः । कृत्तिकारोहिणीपुनर्वसुपूर्वाश्रपदश्रुनोचित्रा
नक्षत्राणि । स्रगशीर्षविप्रोष्ठपदश्रवणानुराधा अपीति केचित् ।

End. ब्रह्मविमर्जनं न कुर्यात् । पौर्णमासीयागपर्यन्तं त एवाग्नयः पौर्णमासीयागान्वा-
धानस्व(स्त्रिष्ट)कृतः ।

Colophon. इत्यन्वारम्भणीया । पौर्णमासीयागः तपदि कर्त्तव्यः ।
(परिममाग्निस्त्रचकवाक्यादेः परमपि पाठोऽस्तीति समाप्तौ मन्वेहः) ।

विषयः । अग्न्याधानकालनक्षत्रादिकथनं । ऋत्विगादिवरणं । ऋत्विगादिभ्यो बौधा-
यनमतानुयायिमधुपर्कदानं । गार्हपत्यायायतननिर्माणकरणं । यज्ञपात्रा-
णामायतननिर्माणप्रमाणादेः कथनं । गापित्यज्ञादिकरणकथनं । राष्ट्र-
भृतो राज्ञो मङ्गलार्थं अमात्यनामकहोमकथनादि । गोधूमकुलित्यादिहोम-
कथनादि । आहवनीयगार्हपत्यकर्त्तव्यहोमविशेषकथनं । यजमानकर्त्तव्याग्न्य-
पस्यानं । पूर्णाहुतिदानप्रकारकथनादि । पवमानेष्टिकथनादि । पौर्णमासेष्टि-
कथनञ्च ।

No. 834. मावित्रचयनं ।

Substance, country paper, $10 \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 12. Lines 9 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose, and verse. Correct.

Sāvitrachayana. Rules for the collection and installation of the Sāvītri fire in a household. The manuscript is incomplete, and the author's name is unascertainable.

Beginning. अथ सावित्रचयनमुच्यते । सावित्रमग्निं चेष्टमाण उपकल्पयति । पञ्चाशीत्यधिकमित्यादिशर्कराः । चतस्रः स्वयमावृणाः । दधिमधुघृतोदपात्रं सहस्रहिरण्यमकलाश्व । चतुर्दश्यां प्रातरग्निहोत्रं जुवा दर्भेष्वासीन इत्यादि । वियुदमीत्यप उपस्पृश्य । अथाग्निसङ्कल्पः ।

End. होत्रे प्रयच्छति । होतारमुपह्वयते । वाजिनमक्षः । शेषं प्रकृतिवत् । सन्निष्ठतमेवावरुणामिच्छाप्रयोगः । (परिममाग्निस्त्वचकवाक्याभावात् खण्डितमिदमित्यनुमीयते ।)

विषयः । सावित्राग्निस्थापनादिकथनं ।

No. 835. महाशान्तिपद्धतिः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 18. Lines 6 on a page. Extent, 260 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mahāśānti Paddhati. Rules for the performance of various Atharva Vedic rites for the pacification of adverse Rudras or fierce divinities. Anonymous.

Beginning. अथर्ववेदोक्त एकादशरुद्रो विशिष्टपरिशिष्टोक्तरुद्रविधानानुसारेण एकरुद्रविधिर्लिख्यते । आदौ यजमानः स्नानविधिना स्नानपूर्वकं सन्ध्यातर्पणादिकं देवतार्चनं दिकं सर्वं कृत्वा आचमनप्राणायामपूर्वकं शरीरशुद्ध्यर्थं यथाशक्ति गायत्रीं जपेत् । पश्चान्मण्डपे रुद्रस्योपहारः ।

End. अभगणे अभयार्थां जुहुयात् । ततः पार्वण्यायुत्तरतस्तं । ततो दक्षिणा । ब्राह्मणे दश गा दद्यादनङ्गाच्च ततोऽविकं ।

मोराधिकं ततो वैश्यस्तथा प्रादेशिको जयम् ॥

राजा दद्याद्द्वरं ग्रामं समूहो राज्ञावत्तथा (?) ।

यथोक्तां दक्षिणां दद्यात्सकलं फलमश्रुते ॥

Colophon. इति श्रीमहाशान्तिपद्धतिः समाप्ता ।

चत्वरनाश्लोका (?) ।

बलिं गृह्णन्विमं देवा आदित्या वसवस्तथा ।

मरुतोऽथाश्विनो रुद्राः सुपर्णाः पद्मगा ग्रहाः ॥

असुरा यातुधानाश्च पिशाचा मातरो नगाः ।

शकिन्यो यक्षवैताला योगिन्यः पूतनाः शिवाः ॥

जम्भकाः सिद्धगन्धर्वा माला विद्या वराननाः ।

दिक्पाला लोकपालाश्च ये च विघ्नविनायकाः ॥

जगतां शान्तिकर्तारो ब्रह्माद्याश्च महर्षयः ।

मा विघ्ने मा च मे पापं मा सन्तु परिपन्थिनः ॥

सौम्या अवन्तु त्वेष्टाश्च भूतप्रेतसुखावहाः ।

अस्य यागस्य निष्पत्ते (?) भवन्तोऽभ्यर्थिता मया ।

मप्रसादं प्रकर्तव्यं शान्तिकं विधिपूर्वकम् ॥ प्रार्थनामन्त्रः ।

विषयः । यक्षमखरुद्रसूक्तादिभिः शान्तिकर्मानुष्ठानम् ।

No. 836. महाग्निप्रयोगः ।

Substance, country paper, 8 × 4 inches. Folia, 113. Lines 7—10 on a page. Extent, 2200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, somewhat old. Prose. Generally correct.

Mahāgni-proyoga. Rules for the performance of the rite called Mahāgni. By Vāsudeva Dikshita, son of Mahādeva Vājapeyi, disciple of Viśvesvara Vājapeyi. The work was compiled under the patronage of the Chola king Śāhijī Sarabhaḥji Tukoḥji Bhoslā. The manuscript is incomplete, wanting ten leaves of the second chapter. The total number of chapters is 19.

Beginning. स्वाद्वीं लो स्वादुना । त्रीं त्रीं । अष्टतमस्तुतेन । मधुमर्तुं मधु-
मता । मृजामि मृष्टमेन । सोमोऽस्य अग्निर्वा पचय । सरस्वत्ये पच-

स्त्र । इन्द्राय सुत्राम्णे पञ्चस्र । परीतोपिञ्चता सुतं । सोमो य उ॒त्तम॑
हृविः ॥ १ ॥

End.

अथ पूर्वाग्निश्च शकले समारोपयतीत्यादि अथोदवसानोपमायजत । अथ
देविकाहविर्भियजते । अथाग्निकानीमानि देविकाहवींषि कुर्यादिति बोधा-
यना न कुर्यादिति शालोकिः । अथ वेधातवोयया यजते । अथ सौत्रामण्या
यजते । चरक्या सौत्रामण्या कोकिल्या वा । संवत्सरं न कञ्चन प्रत्यवरोहति ।
न शीर्षमांसं खादयति । न वयसां सांसं नाग्निं चित्यारामुपेयान्नाग्निचिद-
र्पति धावेद्यदि धावेदुपावर्त्ततान्नाद्यमेवाभ्युपावर्त्तत इति ब्राह्मणम् । विस्तरस्तु
अस्मत्कृतमहाग्निसर्वस्वे मन्त्रेयः । एकोनविंशः ।

Colophon. इति श्रीमत्सुन्तमन्त्रन्यमानयेनकूर्मपोडशररथचक्राकारायनेकगुणविराजमान-
महाग्निलसितप्रौढापरिमितमहाध्वरस्य श्रीशङ्खजीशरभजित्तुकोजीभोसल-
चोलमहोपालत्रयामात्यधुरन्धरस्य श्रीमदानन्दरायविद्वत्सार्वभौमस्य पञ्चपुरुषी-
पोष्येण तदध्वर्युणा बान्ध एव तदयानिर्वर्त्तितापरिमितमहाग्निविज्झितमहा-
ध्वरेणाग्रजन्मविद्येश्वरवाजपेययाजितो(?) लब्धविद्यावेशदेन महादेववाजपेय-
याजिसुतेनान्नपूर्णगर्भजातवाराणमोवास्त्येन वासुदेवदीक्षितविदुषा विरचितो
महाग्निप्रयोगः ।

विषयः । १ प्रथमपत्रावधि १६ पत्रपर्यन्तं मन्त्रपाठः । (भिन्नमेतत्प्रकरणं) । (द्वितीयप्रकरणस्य
प्रथमावधि १० पत्राणि न सन्ति ।) २ अध्याये, वायव्यपशुयागविधिः । ४, तत
दृष्टकाचयनं, दीक्षाकथनं, भ्रातृयजननादिप्रकारः, पञ्चोदुम्बरममिदाधानादि,
यजमानार्थकृष्णाजिनास्तरणादि, उष्याग्निसमिन्धनादि च । ५, प्रयाणमीमां-
सादि, उष्याग्निलनिचेपादि च । ६, वेदीमानसंस्कारकरणादि । ७,
प्रायणेष्टिविधिकथनं । ८, महाग्निचयनविधिः । ९, १०, ११, १२, १३, १४,
१५, १६, विविधदेवतादेशेन द्विवसविशेषे वेद्यामिष्टकोपाधानं, तत्फलकथ-
नञ्च । १७, प्रवर्ग्यहोमः । १८, अध्वरधिष्ण्यनिर्वापादि । १९, कागमेदवपा-
वदनादिशेषकृत्यकथनं ।

No. 837. अग्निहोत्रहोमः ।

Substance, country paper, 9 X 4 inches. Folia, 66. Lines 8—9 on
a page. Extent, 950 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, somewhat old. Prose.
Generally correct.

Agnihotrahoma. Directions for offering oblations on the sacred perpetual household fire, the mode of establishing the fire, how to preserve it during mourning, and when away from home on business, the articles to be offered to it, &c. &c. By Rudra Deva, son of Tero-nārāyaṇa Deva.

Beginning. श्रीष्टमिहं श्रिया युक्तं गणेशं च सरस्वतीं ।

आपस्तम्बमुखान्मान्यान् प्रणम्य पितरं गुरुम् ॥

तारो नारायणस्तुतो रुद्रदेव इति श्रुतिः ।

तेनाग्निहोत्रहोमोऽयं तन्यते प्रीतये सताम् ॥

End. अथ दर्शपूर्णमासातिपत्तौ पथिकते वैश्वानरी च समानतन्नेः पूर्वमेवाक्ता आय-
यणमकृत्वा नवाग्राशने वैश्वानरी । अथ यमौ पत्न्यां गवां जायेतां तदा मारुतं
त्रयोदशकपालं निर्वपेत् । ऐन्द्राग्नविकारः । आमावास्यातन्त्रं पूर्वाक्षयाज्यानु-
वाक्ये ।

Colophon. इत्यापस्तम्बोक्ता इष्टयः समाप्ताः ।

विषयः । अग्निहोत्रहोमप्रतिज्ञासङ्कल्पादि । अग्निहोत्रहोमकाले होमद्रव्याद्युक्तिः । अ-
ग्निहोत्रद्रव्याधिययणादिप्रकारः । हविःसंस्कारादि । हविर्होमः । समिहोमः ।
अग्निमसंस्कारः । पर्वहोमद्रव्यकथनं । अशोचे ऋत्विजाभावे यजमानकर्त्तव्यं ।
पक्षहोमविधिः । सायस्मातर्होमादि । अग्निभिः सह प्रवासो कर्त्तव्याग्निहोत्रहवन-
प्रकारादि । प्रवासगमने विधिः । प्रवासोदागतस्य विधिकथनादि । अग्नि-
प्रणयनकालातिक्रमप्रायश्चित्तं । होमकालातिक्रमप्रायश्चित्तं । होमलोपप्राय-
श्चित्तादि । गार्हपत्यादौ हवनक्रमः । अग्निनाशप्रायश्चित्तं । केशकोटायुपहत-
हविःसंस्कारप्रकारः । हविःस्कन्नप्रायश्चित्तादि । अङ्गारस्य वह्निर्गमने प्राय-
श्चित्तादि । दर्शपूर्णमासेष्टितत्प्रायश्चित्तादिकथनञ्च ।

No. 838. लक्षहोमपद्धतिः ।

Substance, country paper, 8½ × 5 inches. Folia, 16. Lines 10 on a page. Extent, 260 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1672. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, the writing faded. Prose. Generally correct.

Lakṣa-homa Paddhati. Directions for offering a hundred thousand oblations to the sacred fire. Anonymous.

Beginning. ॐ लक्ष्मोसपदार्थानुक्रमः । गणशान्तिः । यजमानाचार्यैर्विजां प्राणाया-
मादिना देहशुद्धिः । साष्टस्यापनम् । इत्यादि ।

End. अतिरिक्ते द्वे आङ्गती सूर्यमन्त्रेण अतिरिक्ते अन्ते निविशतीति न्यायात् ।

Colophon. इति लक्ष्मोसपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । लक्ष्मोसपद्धत्येवयोगकथनं ।

No. 839. आरण्यगानं ।

Substance, country paper, $7\frac{3}{4} \times 8$ inches. Folia, 110. Lines 6—7 on a page. Extent, 1000 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1974. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, some of the leaves are torn. Verse. Correct.

Āraṇyagāna. A collection of hymns appropriate for singing in forests, being a section of the Sāma Veda Saṁhitā.

Beginning. अथार्कपदो अङ्गो वै रूपं । यद्वा यव ई । ऊता३१ उवा२२ शा उताम् ।
२।
हा हा३१ उवा२२ । ई २२४ डा ।

End. २९ ९ ९ १ २ १ २ १ २ १ २ ९
हाउ हाउ हाउ वा । सुवस्सु तर्पन्तः । नवे दिन्द्रवमं वसु । हाउ
९ ९ १ २ १ २ १ २
हाउ हाउ वा । सुवस्सु तर्पन्तः । त्वं पुष्यसि मथ्य ।

Colophon. इति श्रीआरण्यगानसामसङ्ख्या २९१ ॥

विषयः । अरण्ये गीयमानानां २९१ साम्नां कीर्तनं ।

No. 840. तर्कपरिभाषा ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia 32. Lines 9—10 on a page. Extent, 650 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1682. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Tarkaparibhāṣā. The categories of the Nyāyā Philosophy. By Keśava Miśra. Hall's *Contributions*, page 22. Aufrecht's Bodleyan Catalogue, p. 244.

Beginning. बालोऽपि यो न्यायनये प्रवेशमन्त्रेण वाञ्छत्यलमश्रुतेन ।

सङ्क्षिप्तयुक्त्यन्विततर्कभाषा प्रकाश्यते तस्य कृत मयेषा ॥

प्रमाणप्रमेयशंसयप्रयोजनदृष्टान्तसिद्धान्तावयवतर्कनिर्णयवादजल्पवितण्डाहेत्वा-
भामञ्चलजातिनिग्रहस्थानानां तत्त्वज्ञानाग्निश्रेयसाधिगम इति न्यायस्यादिमं
सूत्रम् । अस्यार्थः । प्रमाणादिषोडशपदार्थतत्त्वज्ञानान्ते च प्राप्तमिवतीति ।

End. इति हात्यन्तमनुपयुक्तानां स्वरूपभेदप्रतिपादकानामनतिप्रयोजनानां लक्ष-
णावभिमानदोषाय । एतावतैव बलव्युत्पत्तिसिद्धेः ।

Colophon. इति श्रीकेशवमिश्रविरचिता तर्कपरिभाषा समाप्ता ।

विषयः । प्रमाणप्रमेयादिषोडशपदार्थविवरणं ।

No. 841. ऋषितर्पणं, मैत्रायणीयशाखीयं ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 23. Lines, 7 on a page. Extent, 290 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Śm. 1827. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, somewhat old. Prose. Generally correct.

Rishi Tarpana. Directions for worshipping the seven patriarchs identified with the seven stars of Ursa Major, according to the Maitrāyaṇi Sākhā of the Rig Veda. Anonymous.

Beginning. अथ मैत्रायणीयशाखायां ऋषितर्पणं लिख्यते । तत्र प्रथमं गृहात् सर्वां सामग्रीं
गृहीत्वा ऋषितर्पणार्थं गच्छेयुः । तत्र निकटवर्तिनि तीर्थे जाते सति उदेन
मूर्त्ताग्नेयेति शान्तिः पठनीया । तीर्थे गत्वा दर्भानानीय दर्भविष्कणं कृत्वा
सप्तर्षिपठदन्वनं । तत्र क्रमः ।

End. स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।

स्वस्ति नः सार्वर्षो अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥

Colophon. इति अन्तरकल्पं सम्पूर्णं ।

विषयः । सप्तर्षिपूजनतर्पणादिकथनं ।

No. 842. लघुशौनकी ।

Substance, country paper, 8 × 4 inches. Folia, 29. Lines, 7 on a page. Extent, 350 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1730. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Laghushaunaki. An abridgement of S'aunaka's astrology. The subject of the work is the adoration of the planets when they affect injuriously the destiny of man. The rules for the adoration are given in detail, and the author gives the heads of his topics at the end. Anonymous.

Beginning. नत्वा शौनकमाचार्यं तदुक्तस्य यथाविधि ।

नवग्रहमखस्याहं प्रयोगं वच्मि दीपवत् ॥ १ ॥
 ग्रहतारावलं लब्ध्वा शुभलग्नं विलोकयेत् ।
 नापविघ्ना न च व्याधिर्नाधिपीडा दरिद्रता ॥ २ ॥
 नारिभिर्जीयते नित्यं कृत्वेसं स्वर्गमोक्षदं ।
 विवाहात्सुखमाङ्गल्यैः शुभैर्याम्यैः प्रयोजकैः ॥ ३ ॥
 प्रथमं शान्तिकं कुर्यात् पश्चात् कर्म समाचरेत् ।
 ग्रहकर्म विना यज्ञं करोति भुवि मानवः ॥ ४ ॥
 सत्यर्वं निष्फलं याति कृतघ्ने सुकृतं यथा ।
 वर्षं वर्षं प्रकर्तव्यं श्रीमद्भिः शुभकाङ्क्षिभिः ॥ ५ ॥

End.

नवग्रहमखे कार्ये मण्डपः कुण्डमेव च ।
 स्थण्डिलं रुद्रकलशमृत्विजां वरणादिकं ॥ १ ॥
 कुशण्डोभूमिसंस्कारपूर्वाधिश्रयणान्तिका ।
 स्थापनं नवग्रहादीनां पूजा मङ्गलपतस्ततः ॥ २ ॥
 श्रुताभिघारणाद्याव्यभागान्ता च कुशण्डिका ।
 समिदाव्यचरुणाञ्च होमस्तिलयवैः क्रमात् ॥ ३ ॥
 पञ्चाङ्गरुद्रजपनं तद्धोमस्य दशशङ्कः ।
 ग्रहपूजार्थदानञ्च प्रार्थनार्चनकल्पनं ॥ ४ ॥
 वस्त्रपूजा बलेर्दानं पूर्णाङ्गतिरतः परं ।
 खिष्टकृत्यैर्विकावर्चिर्होमान्ता च कुशण्डिका ॥ ५ ॥
 होमस्य दक्षिणानाञ्च भूयस्याखेव कल्पनं ।

अभिषेकादिमाङ्गल्यं भार्यापुत्रान्वितस्य च ॥ ६ ॥
 प्रणीतानां विमोकादि शान्त्यन्ता च कुशण्डिका ।
 विसर्जनं ग्रहादीनां पदार्थानामयं क्रमः ॥ ७ ॥
 वशिष्ठः सर्वकल्याणं नवग्रहसखं तथा ।
 शान्तिदं राज्यदं श्रीदमायुरारोग्यवृद्धिदं ॥ ८ ॥
 अभिषेकं मूर्द्धिहोमं माङ्गल्यं स्वस्तिवाचनं ।
 आशीर्वादान् क्रतोः प्रैषानूर्द्ध्वस्यैव कारयेत् ॥ ९ ॥
 ब्रौह्मिण्डुलममूर्णं दूर्वाङ्कुरशमीयुतं ।
 कांस्यपात्रं सताम्बूलमाज्ज्वलपिनं बुधाः (?) ॥ १० ॥
 समिदाधानमेतेषां ग्रहयज्ञे विधीयते ।
 दक्षिणादानमेतेषां तेषां ब्राह्मणभोजनं ॥ ११ ॥
 यज्ञे शान्तिककल्याणे ऋषी हंसो च कीर्तिता ।
 अभिचारे तथा प्रेते शूकरी कथ्यते बुधैः ॥ १२ ॥
 मुख्या कनिष्ठतर्जन्या हंसो मुक्तकनिष्ठिका ।
 शूकरी करमङ्गोची मुद्रावयमुदाहृतम् ॥ १३ ॥
 आवाहनस्यापनसन्निधापनसन्निरोधनसन्मुखोक्तरणसकलाकरणावगुण्ठनकरणा-
 न्वृत्तीकरणपरमोक्तरणप्रार्थनमुद्राः प्रदर्श्य ॥

Colophon. इति श्रीलघुशैलकी समाप्ता ।

विषयः । कुण्डमण्डपशृङ्गिलकरण—कलशस्यापनर्त्विग्वरण—कुशण्डिका—ग्रहस्यापन-
 पूजन—हविरभिघारण—समिदाज्यचरुतिलयवहोम—पञ्चाङ्गरुद्रजप—तद-
 शंशहोम—ग्रहपूजार्थदानप्रार्थना—वक्त्रपूजा—बलिदान—पूर्णाङ्गतिस्त्रिष्टक-
 द्वाह्निहोमादिकर्मणामनुष्ठानप्रयोगः ।

No. 843. रुद्रजपः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 259 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1897. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old; some of the leaves are torn. Prose. Generally correct.

Rudrajapa. Certain verses from the Vedas in praise of Rudra, arranged in the order in which they should be repeated. Anonymous.

- Beginning. २१ १ २२ २ २ १२ २
 ॐ भ्राजाः २ भ्राजा २१ उषार अग्र आयूष्कृधि पवेस आसुवार्जमित्यचनः
 आरे बाधस्य दुघाटाम् भ्राजा २ भ्राजा २१ उवा २ स्वभ्राज २ आन्नाज २ ।
 (इत्यादि) ।
- End. स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धयवाः स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।
 स्वस्ति नस्तार्क्ष्या अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो वृद्धस्पतिर्दधातु ॐ स्वस्ति नो वृद्ध-
 स्पतिर्दधातु ।
- Colophon. इति रुद्रजपः सम्पूर्णः ।
- विषयः । रुद्रादिमाहात्म्योत्तककतिपयसाम्नां पाठक्रमः ।

No. 844. हौत्रकल्पद्रुमः ।

Substance, country paper, 11 × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 149. Lines, 9—10 on a page. Extent, 4500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old ; some of the leaves are torn. Prose. Correct.

Hautrakalpadrūma. Directions for performing Homas. Compiled under orders of Bhāvasiṅha Deva of the Bāghel clan, by Lakshmaṇa Bhaṭṭa, son of Nārāyaṇa Bhaṭṭa. Contents ; Dars'a and Paurṇamāsa homas, according to the rules of Ās'valāyana. 2 Ādhāna, Āgrayana, Anvārambhānīya, Kāmya, Chāturmāsya, Varunapraghāsa, Sāyāhna-grahamedhīya, Kṛilānīya, and Māhendri Ishtis. The concluding portion of the second chapter, and the whole of the 3rd and 4th chapters wanting in the MS. Then follow directions for performing the Pasu-bandha, Soma, Agnisomīya and other rites.

- Beginning. नत्वा ङेरम्बमोशं गिरिवरतनयां लेशमेव गुरु तौ
 लक्ष्मीनारायणाख्यावपि निजपितरो लक्षणः शस्त्रदर्शी ।
 प्रीत्यर्थं हौत्रकल्पद्रुममिदं विवुधस्त्रान्तवृत्तेर्विधत्ते
 लक्ष्मणज्जां वधेलान्वनयजलधिविधोर्भावमिदस्य राज्ञः ॥
 प्रणम्य शारदां देवीं पितृव्यचरणे तथा ।
 विचार्य सूत्रवृत्त्यादि कुर्वे हौत्रस्य सङ्ग्रहम् ॥

- End. यत्र मन्यनस्यार्धमिदस्य पुनर्वचनात्स एवोदवसानीयया यद्ये प्राप्तेऽप्यग्नि-
 हौत्रकाले तेनोदवसानीयायाः सोमाङ्गत्वादिति समाधेयं सायमग्निहोत्रं
 होतव्यमिति सिद्धं ॥

Colophon. इति श्रीमद्भेल्लवंशावतंसमिडिभीभावमिहदेवकारिते षड्दर्शननारायणभट्टा-
त्मजलक्षणभट्टकृते ह्यैवकल्पद्रुमे अग्निष्टोमे सुत्याकाण्डं नाम पञ्चमं कुसुमम् ।

विषयः । १ प्रथमकुसुमे, आश्वलायनसूत्रानुसारिदर्शपूर्णमामह्यैवप्रयोगकथनं । २,
आधानेष्टिः, आग्रयणेष्टिः, अन्वारम्भणीयेष्टिः, कतिपयकाम्येष्टिः, चातुर्मासेष्टिः,
वरुणप्रघामेष्टिः, सायान्ते गृहमेधीयेष्टिः, क्रीलनीयेष्टिः, माहेन्द्राष्टिः, पित्र्येष्टिः ।
(४४ पत्रे पित्र्येष्ट्यारम्भः । ततः पत्राणि न सन्ति ।) पुनरपरखण्डस्यैकादशपत्राणि
न सन्ति । (द्वादशपत्रावधि विषयः । द्वितीयकुसुमस्य शेषसृतीयचतुर्थ्या
पञ्चमारम्भश्च नास्ति ।) आश्वलायनसूत्रानुसारिपशुबन्धप्रयोगकथनं, सोमप्रयोग-
कथनं, दोन्निणीयेष्ट्यादि । अग्नीषोमीयपशुप्रयोगस्य कथनं, सौत्याहप्रयोगस्य
तदन्तर्गतानां प्रातःसवनमाध्यन्दिनसवनादीनाञ्च कथनं ।

No. 845. आख्यातवाट्टीका ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 38. Lines, 9—10 on
a page. Extent, 1180 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

A'khyātarāda Tīkā. A commentary on the *A'khyātarāda* or *A'khyā-
tarireka* of Raghunātha Sīromani, a work on the logical powers of the
Sanskrit affixes. By Jayarāma Nyāyapañchānana. Dr. Hall gives two
aliases for the name of the work, *A'khyātarāda ṭippanī* and *A'khyāta-
rāda-vyākhyā-sudhā*, noticed in MSS. examined by him. Contributions, 59.

Beginning. न्यायपञ्चाननः श्रीमान् जयरामः समासतः ।

आख्यातवादव्याख्यानमातनाति मनोरमं ॥ ० ॥

अनुकूलयापारत्वमाख्यातशक्यतावच्छेदकमिति केचित् । अनुकूलत्वस्य संसर्ग-
त्वात् व्यापारत्वमात्रं तथेत्येके ।

End. तत्र चैवः पचति सुन्दरः पचतीत्यादौ मण्डनमतद्रूपेणैवैतन्मतं दूषितप्राय-
मित्यस्मत्कृतशब्दालोकरहस्ये विस्तरः ।

अपूर्जि जयरामेण विवधानन्ददायिनी ।

आख्यातवादव्याख्यानसुधा कण्ठे निधीयताम् ॥

Colophon. इति श्रीजयरामन्यायपञ्चाननकृत आख्यातवाट्टीका समाप्ता ।

विषयः । धातुतिवादीनां शक्यार्थनिष्पत्तिविचारः ।

No. 846. बुधमनोहरा, अमरकोषटीका ।

Substance, country paper, 10 × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Folia 97. Lines, 10—12 on a page. Extent, 2800 s/lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1802. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Budhamanoharā Tīkā. A commentary on the Amarakosha. By Mahādeva, a disciple of Svayamprakāśa Tīrtha. The MS. is incomplete, and contains only the 3rd Book.

Beginning. टीकाप्रा० । सामान्ये काण्डद्वयोक्तसाधारारण्यात्सामान्यकाण्डेऽस्मिन् विशेष्य-
निघ्नादिभिः पञ्चभिरुपलक्षिता वर्गा उच्यन्त इति शेषः । विशेष्यनिघ्नैर्विशे-
षणैः । लिङ्गादीत्यत्र आदिशब्दः प्रकार इति स्वामी । कीदृशा वर्गाः । वर्गान्
अवान्तरवर्गान् संश्रयन्ति तथा । यथा, विशेष्यनिघ्नवर्गे प्राणिवर्गः । नानार्थवर्गं
कान्तादिवर्गाः । अय्ययवर्गे अनेकार्थकार्थवर्गौ । लिङ्गमङ्गुहवर्गे स्त्रीलिङ्गादि-
वर्गाः । वर्गमङ्गुह इति केचित् पठन्ति । सामान्यकाण्डे ये पञ्च वर्गाः स वर्ग-
मङ्गुह इति योजयन्ति ।

मूलप्रा० । विशेष्यनिघ्नः सङ्कीर्णनानार्थरव्ययैरपि ।
लिङ्गादिमङ्गुहे वर्गाः सामान्ये वर्गसंश्रयाः ॥ १ ॥

End. टीकास० । अपां द्वादशगण्डेष्वेत्यादिस्मृतेर्गण्डपशब्दस्य पुंस्त्वमपि कलिकाकोरकः
पुमानित्युक्तेऽपि कोरकानोति साधप्रयोगाद्गुप्तमकत्वमपि ॥ ४६ ॥ इतीति स्पष्ट ।

Colophon. इति श्रीमत्स्वयम्भकाशतोर्थश्रीचरणसेवामसामादितवेदान्तिसत्यदेन महादेवेन
विरचितायां बुधमनोहरायाममरमिहकृतनामलिङ्गानुशासनव्याख्यायां तृतीय-
काण्डः सम्पूर्णः ।

मूलस० । षट्सञ्ज्ञाकास्त्रिपु ससा युस्मदस्मत्तिङव्ययं ।
परं विरोधे शेषं तु ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः ॥ ४६ ॥
इत्यमरमिहकृतौ नामलिङ्गानुशासने ।
सामान्यकाण्डस्तृतीयः साङ्ग एव समर्थितः ॥ ४७ ॥

विषयः । १ प्राणिवर्गं, सुकृतादिगुणविशिष्टप्राणिनामानि । २, विशेष्यनिघ्नवर्गे विभि-
न्नार्थक-विशेषणशब्दादिकथनं । ३, सङ्कीर्णवर्गे सङ्कीर्णधर्मिकशब्दकथनं ।
४, नानार्थवर्गे नानार्थकशब्दकथनं । ५, अय्ययवर्गे अय्ययशब्दकथनं । ६,
लिङ्गादिमङ्गुहेऽनुक्तलिङ्गमङ्गुहः । (मध्ये खण्डितमिदं पंक्तम्)

No. 847. चातुर्मास्यहोत्रं ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 22. Lines, 7 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1707. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chāturmāsya-hotra. Directions for performing the quadrimensal rites which include Pārjanya, Varuṇa-praghāsa, Śākamedha and Sunā-sira ceremonies. Anonymous.

Beginning. अथ चातुर्मास्यानां होत्रम् । अन्वारम्भणीया वैश्वानरपार्जयेष्टिर्वा । नमः प्रवक्र इत्यादि । पञ्चदश सामिधेन्यः । आवाहने प्रकृतं सर्वं ।

End. आहवनीये समिदाधानान्तं । इष्टिः सन्निष्ठते सन्निष्ठते । सन्निष्ठन्ते चातुर्मास्यानि ।

Colophon. इति चातुर्मास्यानां होत्रं समाप्तम् । यजुर्वेदीनां होत्रिकं समाप्तम् ।

विषयः । पार्जन्य—वरुणप्रघास—साकमेध—शुनासीरीयादीष्टानुष्ठानकथनं ।

No. 848. कैवल्योपनिषद्दीपिका ।

Substance, country paper, 11 × 5½ inches. Folia, 8. Lines, 11—14 on a page. Extent, 195 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1892. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kaivalyopanishad Dipikā. A commentary on the Kaivalya Upanishad of the Atharva Veda. By Vidyāranya. This is different from the work of this name noticed under No. 54, Ante I, p. 32.

Beginning. टीकाप्रारं । कैवल्योपनिषदं कैवल्यार्थावबोधिनीं ।

वाख्यास्ये केवल्लेने कैवल्यत्मा प्रसीदतु ॥

भगवती श्रुतिर्भातेव सुखप्रतिपत्त्यर्थं कञ्चनाश्चलायनमुररीकृत्य निमित्तोक्त्य

आख्यायिकासमवतारयति ब्रह्मविद्यायामास्तिक्यं जनयितुं, अथ साधनचतुष्टय-

सम्पत्तानन्तरम् आश्चलायन ऋग्वेदाचार्या भवन्तं पूजावन्तं परमेष्ठिनं सर्वो-

त्कष्टस्थाननिवासिन् परिममेत्य शस्त्रीयेण विधिना समीपमागत्य उवाच

उक्तवान् । इत्यादि ।

मूलप्रा० अथाश्चलायनो भगवन्तं परमेष्ठिनं परिममेत्योवाच । इत्यादि ।

- End. कैवल्यं तत्फलं पुरुषाभिलाषविषयं सर्वपुरुषार्थसमाप्तभूतम् अश्रुते प्राप्नोति
कवल्फलं कैवल्यफलमश्रुते व्याख्यातं, पदाभ्याम उपनिषत्परिसमाप्तार्थः ।
- Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्विशारण्यविरचिता कैवल्योपनिषदोपिका
समाप्ता ।
- मूलम्. तस्मादेवं विदित्वैनं कैवल्यं पदमश्रुते कैवल्यं पदमश्रुते ॥
इति कैवल्योपनिषत् समाप्ता ।
- विषयः । ऋग्वेदाचार्यायाचलायनाय परमेश्वरी अष्टाविंशत्युपनिषद्भिर्मातृप्रदां ब्रह्मविद्या-
मुपदिशति ।

No. 849. शिरोमणिपूर्वार्द्धव्याख्या ।

Substance, country paper, $13\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 149. Lines, 13 on a page. Extent, 8500 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sk. 1827. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Śiromani-pūrvārdha-ryākyā alias *Bhavanāndi*. A commentary on Raghunātha Śiromani's commentary on the Chintāmaṇi of Gaṅgeśa Upādhyāya. By Bhavanānda Siddhāntavāgīśa. Hall's Contributions, &c., p. 33.

Beginning. नमस्कृत्य गुरुन् सर्वान् निगूढं मणिदीधिता ।

श्रीभवानन्दसिद्धान्तवागीशेन प्रकाशयते ॥ १ ॥

ॐ नम इति परमात्मने नमः सर्वोत्कृष्टात्मने नमः । उत्कर्षश्च जगतः सृष्टि-
स्थितिप्रलयकर्तृत्वम् । एकस्य तस्य कथं सृष्ट्यादिविचित्रकार्यकारिणं तत्र
हेतुमाह । अस्मिति । ब्रह्मविष्णुशिवात्मकायत्यर्थः । अङ्कारघटकेकारोकार-
मकारैर्ब्रह्मवादीनां प्रतिपादनात् । इत्यादि ।

End. सर्वस्य सामान्यलक्षणया घटत्वप्रकारकज्ञानसम्भवेऽपि घटत्वांशेऽन्याप्रकारक-
तादृशज्ञानासम्भवेनान्यत्वं तादृशघटत्वप्रकारकज्ञानवत्वव्याप्यमिति विशेषदर्शना-
भावात्तादृशज्ञानस्य संशयो नानुपपन्न इति सिद्धान्ततात्पर्यमिति वयं ब्रूमः ।

Colophon. इति श्रीभवानन्दभट्टाचार्यतर्कवागीशविरचिता शिरोमणिपूर्वार्द्धव्याख्या समाप्ता ।
विषयः । शिरोमणिपूर्वार्द्धव्याख्यानं ।

No. 850. भुवनदीपिका, भावबोधिका टीकासहिता ।

Substance, country paper, $11 \times 5\frac{3}{4}$ inches. Folia, 46. Lines, 9—10 on a page. Extent, 820 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Bhuvanadīpikā. A treatise on astronomy. By Brahmaprabhu Sūri. The work is written in the trivalli form, and the longer lines comprise a commentary, by Daivajña Śīromaṇi, entitled *Bhāvabodhikā*. The commentary is the same which has been noticed under the name of *Bhuvanadīpa-ṭīkā*. No. 762, p. 169.

Beginning. अर्द्धदादीन् प्रणम्याथ गुरुनयाम् ते कृते (?) ।

श्रीमद्भुवनदीपस्य क्रियते विवृतिर्मया ॥ १ ॥

शास्त्रकारः सम्बन्धाभिधेयपूर्वकं सर्वदर्शनसाधारणसरस्वतीदेवतास्त्ववाचकं प्रथमश्लोकमाह । व्याख्या (?) । सारस्वतमिति सरस्वत्याः सम्बन्धि सारस्वतं, तच्च तन्महद्य तन्नमस्कृत्य मया ज्ञानम् उन्मील्यते प्रकटीक्रियते । इत्यादि ।

मूलप्रा० । सारस्वतं नमस्कृत्य महः सर्वतमोपहम् ।

ग्रहभावप्रकाशेन ज्ञानमन्मील्यते मया ॥ १ ॥

End. टीकास० । तेषां प्रकाशाय हेत्वर्थं चतुर्थी, प्रकाशनिमित्तायेत्यर्थः । अत इति जगति भुवनदीपवत् प्रकाशकत्वाद् भुवनदीपकं शास्त्रिमिति लोके प्रसिद्धं भविष्यतीति सूचितम् ॥ ६२ ॥

टीका भुवनदीपस्य प्रश्नशास्त्रस्य निर्मिता ।

केनापि कृतिना भावबोधिका बालबुद्धये ॥

Colophon. इत्यनेकज्योतिर्न्यस्तत्त्वविचारसारनिष्णातान्तःकरणदेवज्ञशिरोमणिनिर्मिता भुवनदीपिकाख्यप्रश्नग्रन्थार्थभावप्रकाशिका टीका समाप्ता ।

विषयः । सूर्यादिग्रहाणामुच्चनीलग्रहादिभावकथनं । ग्रहाणां परस्परं मित्रामित्रभावकथनं । जलस्थलचारिग्रहनिरूपणं । ग्रहस्वरूपविशेषकथनादि । ग्रहविशेषस्य कटुतिक्तादिरसविशेषप्रियतादिकथनं । ग्रहक-धातुमूलजीवचिन्नाविशेषपरिज्ञानोपायकथनं । ग्रहाणां जातिनिरूपणं । तेषां रक्तपीतादिवर्णादिकथनं । प्रश्नलग्नगतसूर्यादिग्रहफलं । चारज्ञानप्रकारादि । धातुमूलादिविज्ञानपरिज्ञानकथनं । तनुधनादिद्वादशभावस्यग्रहानुरूपशुभाशुभफलकथनादि ।

ग्रहदृष्टिविचारकथनादि । कार्यसिद्धिज्ञानोपयोगिराजयोगकथनादि । गर्भा-
दिप्रश्नविचारः । विवाहादिष्टुष्काफलकथनं । देशान्तरगतादिष्टुष्काफलकथनं ।
रोगिष्टुष्काफलकथनं । दुर्गादिभङ्गष्टुष्काफलकथनं । क्रयविक्रयलाभालाभ-
ष्टुष्काफलकथनादि । चैत्रपालादिहस्तपीडापरिज्ञानकथनादि । अस्मिन्
गर्भे किं सविष्यतीत्यस्य विचारः । निधिप्रश्नविचारः । एककालीनकृतानेक-
प्रश्नविचारश्च ।

No. 851. सिद्धान्तचन्द्रोदयः ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 45. Lines, 13—15 on
a page. Extent, 1500 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Appearance,
somewhat old. Prose. Generally correct.

Siddhānta-chandrodaya. A commentary on the Tarka-saṅgraha
of Annam Bhaṭṭa. By Kṛṣṇadhūṛjaṭi Dikshita, son of Kekantes'a
and S'eshī. The work was compiled in the Kali era 4875 = S'aka
1696, for the use of Mahārāja Rājasiṅha, son of Gajasiṅha of Vikra-
mapaṭṭana or Ujain. Hall's *Contributions*, p. 70.

Beginning. यं वेदाः सततं सुवन्ति नितरां ध्यायन्ति यं योगिनो

यः सृष्ट्यादिनिदानमण्यकिरणेन्दुग्रीच्छेपो यः पुमान् ।

तस्मिञ्चैलसुताकृताङ्गवपुषि प्रज्ञात्मके शायते

सच्चित्तं रमतां सदा भयदरे श्रीमत्परब्रह्मणि ॥ १ ॥

चित्रामान्वयसागरे हिमरुचेर्विदम्बणेः श्रीगुरोः

काशीनाथशुभाभिधानलसतः कारुण्यबोधासुधेः ।

स्वान्तः स्वान्तगतात्मकारतरणिं श्रोपादपङ्केरुह-

दन्दं सङ्कलयामि हृद्यममलं प्रत्यक्षदैवं शुभम् ॥ २ ॥

ज्ञात्वा तन्त्रमनेकं श्रीकृष्णधूर्जटिदीक्षितः ।

तर्कसङ्ग्रहगूढार्थान् विवृणोमि यथामति ॥ ३ ॥

श्रीमद्विक्रमपट्टणाधिपमहाराजाधिराजामित-

प्रज्ञश्रीगजसिंहभूपतनयश्रीराजसिंहप्रभाः ।

सुज्ञानाय विनिर्मितोऽतिसुगमः सिद्धान्तचन्द्रोदयो

रम्यः साधु तनोतु पण्डितमनोर्ध्वं तरङ्गायितम् ॥

पन्थादौ निर्विघ्नपरिममाप्रार्थमन्नभट्टोपाध्यायः शिष्टाचारानुमितश्रुतिबाधित-
कर्त्तव्यताकं नमस्कारात्मकं मङ्गलमाचरन् श्रोत्रप्रवृत्तयेऽनुबन्धचतुष्टयं दर्शयन्
शिष्टाणामवधानाय चिकीर्षितग्रन्थप्रतिज्ञां कुर्वन् शिष्टाणां मङ्गलप्रवृत्तये आ-
स्तिकमार्गप्रवृत्तये वा तन्निबध्नाति । निधायेत्यादिना ।

End.

एवं सति तत्त्वज्ञाने जाते शरीरपुत्रादावात्मत्वस्वीयत्वाभिमानरूपमित्याज्ञानस्य
नाशः । तेन दोषाभावः । तेन प्रवृत्त्यनुत्पत्तिः । तत्कालीनशरीरेण कायव्यूहेन
वा भोगतत्त्वज्ञानाभ्यां सञ्चितप्रारब्धकर्मणां नाशः । ततो जन्माभावः । ततो
मोक्ष इति क्रमः ।

नित्यनैमित्तिकैरेव कुर्वाणे दुरितक्षयम् ।

ज्ञानी च विमलीकुर्वन्नभ्यासेन च पाचयेत् ॥

अभ्यासात् पक्वविज्ञानः कैवल्यं लभते नरः ।

इत्यादिवचनात् । तमेव विदित्वा तिसृष्वेति नान्यः पन्था विद्यते अयनायेति
श्रुतेषु मगुणोपासना काशीमरणादेरपि तत्त्वज्ञानद्वारा मुक्तिहेतुत्वं । अतएव
परमेश्वरः कस्यां तारकमुपदिशतीति सारम् ।

Colophon. इति श्री ० मोक्षनिरूपणं नाम दशमः परिच्छेदः ॥ १० ॥

सामान्नायगकौशिकान्वयभवश्रोवेकूटेशात्मजः

शेषीनामभतीजनिर्द्विङ्भूः कायंपुरोर्मस्थितिः ।

कृतान्धाचरमाद्यभावसमलं सिद्धान्तचन्द्रोदयं

+ + सार्द्धसहस्रपद्यकिरणं श्रीचन्द्रचूडार्पणं ॥

सपादशतकन्यूनशरत्पञ्चसहस्रके ।

भूते कलो च सिद्धान्तचन्द्रोदय इहोद्भूतः ।

इति श्रीसिद्धान्तचन्द्रोदये समाप्तिर्विलसति ॥

विषयः । तर्कसङ्ग्रहस्याख्यानं ।

No. 852. सुधाख्या, अमरकोषटीका ।

Substance, country paper, 11½ × 5 inches. Folia, 154. Lines, 6—10
on a page. Extent, 3600 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place
of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and
verse. Generally correct.

Vṛgākyā-sudhā alias *Amarakoshaṭīkā*. A commentary on the Amara-kosha. By Bhānujī Dīkshita, son of Bhaṭṭoji Dīkshita. The work was compiled by order of Rājā Kīrti Siṅha Deva of the Baghelā clan, The MS. is incomplete, and comprises only one-third of the work. Dr. Wilson is of opinion that "it is the ablest commentary on the Amara-kosha that has yet appeared; the interpretations are full and distinct, and the etymological analyses are founded on the most thorough acquaintance with the system of Pāṇini; the commentator is also a very laborious corrector of the mistakes of his brethren, and rectifies especially the grammatical errors of his predecessor Mukuṭa." Essays III, p. 204. According to some, the commentator's title was Rāmās'rama or Bhadrarāmās'arma, but others take that to be the name of his tutor. In Wilson's MS. the clan of the patron is Bundellā. Dow (III, 126) calls him "Hidgar Singh, Rājā of Bundelkhand, and his father Judger Singh."

Beginning. टीकाप्रा० । वल्लविवल्लभं नत्वा गिरं भट्टोजिदीक्षितं ।

अमरे विद् + व्याख्यां मुनित्रयमतानुगाम् ॥

प्रारीप्सितप्रत्युद्वापनत्तये कृतं मङ्गलं शिष्यशिष्येभ्योऽपि निबद्धम् । यस्येति ।

मूलप्रा० । यस्य ज्ञानदयामिन्धारगाधस्यानघा गुणाः ।

सेव्यतामच्चयो धीराः स त्रिये चास्मताय च ॥ १ ॥

End. टीकाप० । उक्तायुगान् सङ्गृह्णाति । उक्तमिति । अत्रैकादशवर्गाः ।

Colophon. इति श्रीवघ्नेश्वरशेखरवृक्षीभट्टोपरविषयाधिपश्रीकीर्तिमिहदेवाज्ञया श्रीभट्टोजि-
दीक्षितात्मजश्रीभानुजीदीक्षितविरचितायाममरटीकायां सुधाख्यायां प्रथम-
काण्डः सम्पूर्णतामगात् ॥

विषयः । अमरकोषव्याख्यानं ।

No. 853. हरितत्वमुक्तावलिः ।

Substance, country paper, 8 X 4 inches. Folia, 78. Lines, 10 on a page. Extent, 1200 s/lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, some of the leaves are destroyed by worms. Prose and verse. Generally correct.

Haritattva-muktāvalī. A commentary on a hymn, by S'aṅkara Acharāya, in praise of Hari. By Svayamprakāś'a Yati, disciple of Brahmānanda Yogīndra.

Beginning. (प्रथमपत्रस्याभावात् प्रारम्भवाक्यं न प्राप्तम्) ।

End. इन्द्रपलेन्द्रमणिमुन्दरमिन्दुचूडं वन्दारुष्टन्दपरिवन्दितपादपद्मं ।
आनन्दमन्दहसितोल्लसदाननेन्दुं वन्दामहे वयममन्दमुदां विशेषं ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यब्रह्मानन्दयोगीन्द्रपादकमलभट्टायास्मानख्य-
म्प्रकाशाख्ययतिविरचिता शङ्करभगवत्पादकृतहरिसुतियाख्या हरितत्त्वमुक्ताव-
ल्लिसमाख्या समाप्ता ।

विषयः । हरिगुणमहिमस्वरूपादिवर्णनपराणां शङ्कराचार्यविरचितानां द्विचत्वारिंश-
होक्तानां व्याख्यानं ।

No. 854. ब्रह्माण्डपुराणीयोत्तरखण्डः ।

Substance, country paper, 12 × 5 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 92. Lines, 14 on a page. Extent, 3438 śloka. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, 62 pages, old, the remainder new. Verse. The first 62 pages are generally correct, the remainder incorrect.

Brahmāṇḍa Purāṇa, Uttara khaṇḍa. The last part of the *Brahmāṇḍa Purāṇa*. The following is Dr. Wilson's account of this work. "Copies of what profess to be the entire *Brahmāṇḍa Purāṇa* are sometimes, though rarely, procurable. I met with one in two portions, the former containing one hundred and twenty-four chapters, the latter, seventy-eight; and the whole containing about the number of stanzas assigned to the *Purāṇa*. The first and largest portion, however, proved to be the same as the *Vāyu Purāṇa*, with a passage occasionally slightly varied, and at the end of each chapter the common phrase 'Iti *Brahmāṇḍa Purāṇe*' substituted for 'Iti *Vāyu Purāṇe*.' I do not think there was any intended fraud in the substitution. The last section of the first part of the *Vāyu Purāṇa* is termed the *Brahmāṇḍa* section, giving an account of the dissolution of the universe: and a careless or ignorant transcriber might have taken this for the title of the whole. The checks to the identity of the work have been honestly preserved, both in the index, and in the frequent specification of *Vāyu* as the teacher or narrator of it.

"The second portion of this *Brahmāṇḍa* is not any part of the *Vāyu* : it is, probably, current in the *Dakhin* as a *Samhitā* or *Khāṇḍa*. *Agastya* is represented as going to the city *Khānchī* (*Conjeveram*), where *Vishṇu*, as *Hayagrīva*, appears to him, and, in answer to his inquiries, imparts to him the means of salvation, the worship of *Para-s'akti*. In illustration of the efficacy of this form of adoration, the main subject of the work is an account of the exploits of *Lalitā Devī*, a form of *Durgā*, and her destruction of the demon *Bhāṇḍāsura*. Rules for her worship are also given, which are decidedly of a *Sākta* or *Tāntrika* description ; and this work cannot be admitted, therefore, to be part of a genuine *Purāṇa*." Works VI. p. LXXXV. The contents of the MS. under notice corresponds with the above.

Beginning. ॐ चतुर्भुजे चन्द्रकलावतंसे कुचोन्नते कुङ्कुमरागशेले ।

पुण्ड्रेक्षुपाशङ्कुशपुष्पवाणक्षसे नमस्ते जगदेकमातः ॥ १ ॥

अस्तु नः त्रेयसे नित्यं वस्तु वामाङ्गसुन्दरं ।

यतः सृतीयो विदुषां तुरीयस्तु परं महः ॥

स्मृत उवाच । अगस्त्यो नाम देवर्षिर्वेदेदाङ्गपारगः ।

सर्वमिदं नमस्कारो ब्रह्मानन्दरसात्मकः ॥ २ ॥

चचाराद्भुतहेतूनि तीर्थान्यायतनानि च ।

शैलारण्यपगा मुख्याः सर्वान् जनपदानपि ॥ ३ ॥

तेषु तेष्वखिलाञ्च नूनज्ञानतिमिरावृतान् ।

शिशोः परान्द्रष्टुं चिन्तयामास तान् प्रति ॥ ४ ॥

तस्य चिन्तयमानस्य चरतो वसुधामिमाम् ।

प्राप्तमामीन्द्रापुण्यं काञ्चीनगरमुत्तमम् ॥ ५ ॥

तत्र वारणशैलेन्द्रमेकाग्रनिलयं शिवम् ।

कामार्ची कलिदोषघ्नमपूजयद्यथात्मवान् ॥ ६ ॥

लोकहेतेरयार्द्रस्य चिन्तयमानस्य धीमतः ।

चिरकालेन तपसा तोषितोऽभूज्जनार्दनः ॥ ७ ॥

इयमेषां तनुं कृत्वा साक्षाच्चिन्मावविग्रहाम् ।

शङ्खचक्राक्षवलयपुष्पकोज्ज्वलबाहुकाम् ॥ ८ ॥

पूरयित्रीं जगत् कृत्स्नं प्रभया देहजातया ।

प्रादुर्बभूव पुरतो मुनेरमिततेजसः ॥ ९ ॥

तं दृष्ट्वानन्दभरितः प्रणम्य च मुहुर्मुहुः ।

विनयावनतो भूत्वा मनुष्टाव जगत्पतिम् ॥ १० ॥

अथोवाच जगन्नाथकुष्ठोऽस्मि तपसा तव ।

वरं वरय भद्रं ते भविता भूसुरोत्तम ।

इति शृष्टो भगवता प्रोवाच मुनिसत्तमः ।

अगस्त्य उवाच । यदि तुष्टोऽसि भगवन्निमे पासरजन्तवः ॥ १२ ॥

केनोपायेन मुक्ताः स्युरेतन्मे वक्तुमर्हसि ।

इति शृष्टो द्विजेनाह देवदेवो जनार्दनः ॥

End. चक्रेश्वरीं हृदि न्यस्य कृत्वा चक्रमसर्पणं ।

मुद्रां प्रदर्श्य योन्याख्यां सर्वानन्दमनुं न्यसेत् ।

इत्यात्मन्यस्यचक्रसु साक्षादेवो भविष्यति ॥ ११२ ॥

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणे हयग्रीवार्ककागस्त्यप्रश्नोत्तरदानं । २. महादेव्या आविर्भावः, देवी-
स्त्रिशोऽध्यायः ॥ ३४ ॥

विषयः । १ अध्याये, हयग्रीवार्ककागस्त्यप्रश्नोत्तरदानं । २. महादेव्या आविर्भावः, देवी-
विविधरूपान्तरादि च । ३, हिंसकादपि विश्वासघातकादेः पापाधिक्यं,
वज्राख्यचोरोपाख्यानञ्च । ४, अगम्यागमनादिदोषनिष्कृतिकथनं, लशुनादि-
भक्षणजन्यपापक्षालनविधिश्च । ५, केन पापेनाहं निश्चिको जात इति इन्द्र-
प्रश्नस्य दृष्टस्यतिरुत्तरं ददाति, समुद्रमन्यनविवरणादि च । ६, देवेभ्यो-
ऽमृतदानार्थं भगवतो मोहिनीरूपधारणादि । महादेवस्य मोहिनीरूपदर्शन-
वृत्तान्तकथनादि च । ७, कन्दर्पोत्पत्तिध्वंसवृत्तान्तं, भण्डादिदैत्योत्पत्तिकथनादि
च । ८, भण्डदैत्यश्रीवृद्धिसमयकथनं, भण्डदैत्यमोहनार्थं विष्णुकर्तृकमाया-
प्रेषणादि, इन्द्रं प्रति नारदकर्तृकभण्डदैत्यहननोपायकथनादि च । ९, देवता-
कृतदेवीकृतिः । देवीसकाशादेवतानां वरप्राप्तिश्च । १०, देवीदर्शनार्थं ब्रह्म-
विष्णुशिवदीनामागमनञ्च । ११, शिवदेवीविवाहोत्सववर्णनं । १२, भण्डदैत्य-
बधार्थं ललितादेव्या दुडुसज्जादि । १३, देवीसैन्यवर्णनादि । १४, १५, देव्या
दुडुयात्रादि । १६, जम्बिनीमोहिन्यादिदेवीप्रकाशकथनादि । १७, महेन्द्रपर्व-
तोपान्तस्थमहर्षवतटविराजमानभण्डपुरीवर्णनादि, भण्डासुराहङ्गारप्रकाशादि
च । १८, देवीकर्तृकदुर्मदसैन्यबधः । १९, देवीकर्तृककरङ्गादिपञ्चमेनापति-
बधः । २०, भण्डसप्तमेनापतिबधः । २१, विषङ्गदैत्यस्य दुडुचेत्रात्पलायनं ।
२२, भण्डदैत्यपुत्रबधादि । २३, दैत्यसैन्ये गणेशवीर्यप्रदर्शनादि । २४, विषङ्ग-
दैत्यबधादि । २५, भण्डासुरबधः । २६, भण्डासुरसैन्यबधादि । २७, २८,
ललितानिवासरार्थं ललिताचेत्रनिर्माणकथनादि । २९, ३०, ३१, ३२,

उक्तचेवम्य स्थाने स्थाने देवताविशेषस्थापनादि । ३३, मन्त्रसाधनप्रका-
रादि । ३४, मन्त्रन्यासप्रकारादि ।
(पुराणानुसारिमङ्गलाचरणं नास्त्यत्रातः किमिदं पुराणं वा न वेति सन्दिह्यते) ।

No. 855. अष्टाध्यायीकाण्ड ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 56. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1219 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Aṣṭādhyāyikāṇḍa. The eleventh Book of the Ś'atapatha Brāhmaṇa. It contains descriptions and legends regarding various Vedic rites. Max Müller's *Ancient Sanskrit Literature*, p. 354. Weber's *Catalogue*, p. 44.

Beginning. संवत्सरो वै यज्ञः प्रजापतिः । तस्मैतद् द्वारं यदमावास्या चन्द्रमा एव
द्वारपिधानः ॥ १ ॥

End. नतो ह्येव स तुल्यमाद कैशिनी त्वेमा अयेवर्हि प्रजा जायते । अथ वै
यज्ञे योऽथ पुवने ब्राह्मणं ॥ १५ ॥

Colophon. इति चतुर्थः प्रपाठकः समाप्तः । अष्टाध्यायीमञ्जुं काण्डं समाप्तम् ।

विषयः । १ प्रपाठके, अमावास्याग्रधाधनादि । पौर्णमास्येष्टिकथनादि । अग्निनिमित्तक-
द्वादशकपालपुरोडाशनिर्वपनादि । हिरण्यगर्भादुत्पत्तिः । होमविषये देवा-
सुरविवादकथनादि । देवाग्निवाय्वादिसृष्टिः । प्राणापानादिवायुविवरणञ्च ।
२, अश्वमेधकथनादि । प्रणीताप्रणयनादि । अनुयाजादिकथनं । अर्द्धमासेष्ट्या-
दि, अग्निहोत्रविचारादि, ब्रह्मचरिकर्तव्यकथनादि, इडाप्राशनवर्हिस्तरणादि-
फलकथनादि च । ३, दशहविरिष्टिकथनादि । हविर्दोषगुणकथनादि ।
उर्वशीपुरुषोत्तमकथनादि । अनीकवत्यादीष्टोनां मुखादितुलनादि, अ-
र्ह्येष्टिकथनादि, अग्निष्टोमकथनादि, पितृयज्ञादिकथनञ्च । ४, स्वाध्यायप्रशं-
सादि, त्रिलोकसृष्टिकथनादि, भृगुवरुणसंवादादि, अग्निहोत्रविषये पुनर्वदेह-
जनकयाज्ञवल्क्यप्रश्नोत्तरकथनादि, जनककृतयज्ञविवरणादि । पशुबन्धकथ-
नादि, लोकधारणोपायकथनादि च ।

No. 856. लग्नचन्द्रिका ।

Substance, country paper, $11 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 61. Lines, 9 on a page. Extent, 1000 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1918. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Lagna-chandrikā. An astrological treatise, describing the influence of planetary conjunctions on the destiny of man, and the most auspicious moments for marriages, &c. By Kās'ínātha. The work comprises four chapters.

Beginning. तमिस्राजगरयस्तं यो जीवयति भूतलं ।

तं वन्दे परमानन्दं सर्वसाक्षिणमीश्वरं ॥

तनुं धनञ्च भ्राता च सुहृत्पुत्ररिपुस्त्रियः ।

मृत्युञ्च धर्मकर्मायुष्यया भावाः प्रकीर्त्तिताः ॥

End. सप्तविंशंशके शुक्रो विंशत्यंशे शनैश्चरः ।

मैत्रिकेयश्च विंशंशे परमोच्चः प्रकीर्त्तितः ॥ ५२ ॥

Colophon. इति श्रीकाशीनाथकृतो लग्नचन्द्रिकायां चतुर्थः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । १ परिच्छेदे, तनुधनादिद्वादशभावसञ्ज्ञाकरणादि । पृष्ठोदयादिराशिकथनं । उच्चनीचखट्वच्चिग्रहनिर्णयः । राजयोगादिकथनं । स्त्रीराजयोगकथनं । लग्नादिद्वादशभावस्थितरव्यादिग्रहशुभाशुभफलं । जन्मनक्षत्रतिथिवारयोगकरणगणमासादिशुभाशुभफलं । उच्चनीचादिग्रहशुभाशुभफलं । प्रत्येकरव्यादिग्रहवद्वद्वादशभावफलं । स्त्रीजन्मलग्नादिशुभाशुभफलञ्च । २ परिच्छेदे, नवग्रहाणां चक्राणि । जन्मलग्नज्ञानप्रकारः । अष्टोत्तरीदशकथनादि । रव्यादिग्रहदशशुभाशुभफलानि च । ३, ४, द्वित्र्यादिग्रहयोगफलकथनादि ।

No. 857. योगिनीदशफलं ।

Substance, country paper, $11\frac{1}{4} \times 5$ inches. Folia, 14. Lines, 9—10 on a page. Extent, 250 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Yoginī-das'ā-phala. The influence of certain fairies, called Yoginis, on the destiny of man. According to Tāntric astrological works there

are eight such fairies, and their names are, Maṅgalá, Piṅgalá, Dhanyá, Bhrámarí, Bhadríká, Ulká, Siddhá, Saṅkatá. Their ordinary occupation is to serve as maids of honour to the great goddess Durgá, but they also exercise, by turns, control on the destiny of man, and on certain hours of every day, some of them are malevolent, others benign. Their turns are dependent on the relation of certain Nakshatras to the moon. The work is written in the Tántric style, and quotes the Ádí Yámala Tantra, as its authority. Anonymous.

Beginning. अथ योगिनीदश लिख्यते,—

अथातः सम्प्रवक्ष्यामि यदुक्तमादियामले ।
 कथयिष्याम्यतो देवि ग्रहाणाञ्चादियोगिनीम् ॥ १ ॥
 तासां दशाक्रमे चैव फलं प्रत्येकसंस्थिते ।
 अन्तर्दशा च सर्वासां सर्वदा परिपूजनं ॥ २ ॥
 विशेषेण विरुद्धानां पूजनं तन्मनूनपि ।
 नातः परतरा रक्षा कथित् विभुवनेष्वपि ॥ ३ ॥
 एतासु च विरुद्धानु न व्रज्या न च शङ्करः ।
 न विष्णुर्न च लोकेशो ग्रहा अपि न रत्नकाः ॥ ४ ॥
 तासां दशाविशेषेण कर्तव्यं परिपूजनं ।
 विद्या कीर्त्तिधनारोग्यराज्यसौभाग्यमिच्छता ॥ ५ ॥
 मङ्गला पिङ्गला धन्या धामरी भद्रिका तथा ।
 योगिन्यष्टौ समाख्याता उल्का मिद्धा च मङ्गटा ॥ ६ ॥

End.

प्रथमे विंशतिः सूर्यस्तृतीये शब्द चन्द्रमाः ।
 चतुर्थे चाष्टमोमस्य षष्ठे बुधचतुर्थकम् ॥ २ ॥
 सप्तमे शनिदिक्सङ्ख्या नवमे गुरुष्टकम् ।
 दशमे विंशती राज्ञः शेषाः शुक्रदशाः स्मृताः ॥ ३ ॥

Colophon.

इति मासदशा समाप्ता । इति श्रियोगिनीदशाफलं समाप्तं ।

सूर्यः	चन्द्रमाः	मङ्गल	बुधः	शनिः	गुरुः	राजः	शुक्रः
१०	५०	२८	५६	३६	५८	४२	७०

विषयः ।

मङ्गलादियोगिनीदशानयनप्रकारः । मङ्गलादियोगिनीनां भागकालनिरूपणं,
 तासां दशान्तर्दशामासदशादिशुभाशुभफलकथनञ्च ।

No. 858. केतूदयफलं ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 14. Lines, 7—8 on a page. Extent, 240 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Ketūdayaphala. The effect of comets on the affairs of the terrestrial globe. Various kinds of comets are described, such as bow-shaped, three-tailed, twenty-five-tailed, pearly-hued, twenty-five-tailed, many-coloured, dark-hued, curved-tailed, annular and watery, mildly brilliant like diamond, three-coloured and having three tails, soothing white-coloured and formed of 84 stars, similarly coloured and formed of 60 stars; one-starred with a slender tail, white-starred of great brilliancy, ditto of a bright red colour, three-tailed and three starred, flaming and many-coloured, a hundred and twenty tailed, blackish red with 77 tails placed amidst a constellation of eight stars; white-coloured with 204 tails and square; bushy like 24 bamboo tufts put together; like a headless trunk and brown coloured; thick and transparent; having three nuclei; like a smoky mass; having a tail of smoke; having 13 tails; having a tail like that of a horse; annular with tails projecting from every side; spike-shaped, &c., &c. The times when these comets appear, their durations, and their effects on the earth are detailed at great length. Anonymous.

Beginning. उदयास्तमनं केतोर्गणिते तत् प्रकाशये ।

जातुं खदियभेमाश्च यतस्ते त्रिविधा मताः ॥ १ ॥

एकोत्तरशतं त्वेके सप्तसमयुतं विदुः ।

एकश्च बद्धधा भाति प्राह वै नारदो मुनिः ॥ २ ॥

यावन्त्यहानि दृश्यन्ते तावन्मासैः फलं भवेत् ।

मासाः समाश्च विज्ञेया इत्युचुर्मुनयः किल ॥ ३ ॥

मुस्तिग्धा रुचिरः सूक्ष्म ऋजुः शुक्लः शुभप्रदः ।

विपरीतस्याशुभः केतुस्तिग्धश्चन्द्रधनुःप्रभः ॥ ४ ॥

मुक्ताकनकसङ्काशाः सशिखाः पञ्चविंशतिः ।

प्राक् परस्याश्च तदृष्टाः सूर्यपुत्रा भयप्रदाः ॥ ५ ॥

बद्धवर्णाग्निः सङ्काशाः पञ्चविंशतिसङ्क्राकाः ।

आग्नेय्यां दिशि सन्दृष्टालेग्निपुत्रा भयप्रदाः ॥ ६ ॥

याम्याशामस्थिताः कृष्णरक्ता वक्रशिखास्तथा ।
 तावन्तो वै मृत्युसुताः प्रजाक्षयकराः स्मृताः ॥ ७ ॥
 दृत्ताकाराश्च विशिखा जलतैलमसप्रभाः ।
 द्वाविंशभूमितनया दुर्भिक्षायेष्टदिग्गताः ॥ ८ ॥
 द्विमरस्त्रिद्विरण्याभास्तयश्चन्द्रसुताः स्मृताः ।
 उत्तरस्यां यदा दृष्टास्तदा शुभफलप्रदाः ॥ ९ ॥
 क्रूरस्त्रिवर्णस्त्रिशिख एको ब्रह्मसुतः स्मृतः ।
 सर्वास्वाशाम्बु सन्दृष्टो ब्रह्मदण्डचयावहः ॥ १० ॥
 विसर्पाख्याः शुक्रसुताः सुस्त्रिधाः श्वेततारकाः ।
 चतुरशीतिसङ्ख्याकाः पुरोदृष्टा भयप्रदाः ॥ ११ ॥
 सुस्त्रिधाः सुशिखाश्चैव पृथिक् कनकाकयाः (?) ।
 शनैश्चरसुता घोरा केतवः श्वेततारकाः ॥ १२ ॥
 एकतारा मङ्गास्त्रिधाः श्वेततारा मङ्गाप्रभाः ।
 विशिखाश्च गुरोः पुत्राः प्रायशो दक्षिणायनाः ॥ १३ ॥
 नामतोऽधिकचा घोराः पृथिव्यादधिकाः स्मृताः ।
 सौम्यसुताः सारकाख्याः सर्वदिक्प्रभवश्च ते ॥ १४ ॥
 नातिव्यक्ताश्च रुक्षाश्च श्वेतरूपा भयप्रदाः ।
 एकाधिकाश्च पञ्चाशत्केतवः परिकीर्तिताः ॥ १५ ॥
 यदि कुजात्मजा रक्ताः कौकुमाः सौम्यदिग्गताः ।
 त्रिशिखाश्च त्रिताराश्च मङ्गापापफलप्रदाः ॥ १६ ॥
 राक्षोः पुत्रास्तयस्त्रिंशत् प्यातास्तमसकीलकाः ।
 चन्द्रार्कमण्डलस्यास्ते लोकानां कष्टदायकाः ॥ १७ ॥
 नानावर्णाग्निपुत्राश्च किरन्तोऽग्निं विचूडिनः ।
 विंशेत्तरशतं विश्वरूपा वक्त्रिभयप्रदाः ॥ १८ ॥
 अरुणाख्या वायुपुत्रा वर्णतः श्यामलोद्दिताः ।
 त्रिताराश्चामरप्रख्या भयदाः सप्तमप्रतिः ॥ १९ ॥
 प्रजापतिसुताश्चाष्टौ तारामण्डलवर्तिनः ।
 तारापुञ्जप्रतीकाश्च गणका भयदायिनः ॥ २० ॥
 द्वे श्वेते चैव चत्वारः सशिखाः श्वेतरश्मयः ।
 चतुराश्च ब्रह्मपुत्राः + + भयकरा मताः ॥ २१ ॥
 वंशगुल्मसमाः प्रोक्ता द्वाविंशदरुणात्मजाः ।

सशिखप्रभास्य काकाख्याः केतवः कष्टदायकाः ॥ २२ ॥
 कालपुत्राः कवन्धाख्या कवन्धसदृशरूपाः ।
 पञ्चवतिश्च भयदा हिमरश्मिसमप्रभाः ॥ २३ ॥
 विदिकुपुत्रास्त्वक्तारा विदिक्षु च समाश्रिताः ।
 नवसङ्ख्याश्च विपुला महाभयनिवेदिनः ॥ २४ ॥
 उत्तरस्यां महास्यूला निर्मलाद्यापरोदयाः ।
 दृष्टः करोति मरणं पयादन्नसद्विहृत ॥ २५ ॥
 अलि केतुश्च त्रिचिह्नः + कर्कचुद्गयावहः (?) ।
 दृष्टः प्राच्यां च शस्त्राख्यास्तादृक्स्निग्धश्च पापदाः ॥ २६ ॥
 कपालाख्या धूषशिखा दृष्टा मायां (?) जलापहः ।
 दृष्टाः प्राच्यां च शस्त्राख्यास्तादृक्स्निग्धाश्च पापदाः ॥ २७ ॥
 प्राग्व्योमार्द्धविहारी स्यात्तथा क्षुण्णस्युत्कारकः ।
 प्रागग्निमार्गं स्यूलायो दृष्टः स्यादरुणप्रभः ॥ २८ ॥
 व्यामत्रिभागगामी च रौद्रः क्षुद्ध्यमोददः ।
 पश्चिमाशास्थितो यस्तु शिखास्याभ्यप्रसंस्थिता ॥ २९ ॥
 यथायथो+दं परा (?) गच्छेत्तथा दैर्घ्यं प्रयाति च ।
 संक्षुण्णत्वमुनो न सङ्गं (?) ध्रुवं चाभिजितं तथा ॥ ३० ॥
 व्योमार्द्धमात्रं गत्वा नै याम्येनास्तं प्रयाति च ।
 व्याप्रयागादवन्तीं च पुष्करारण्यमेव च ॥ ३१ ॥
 मध्यदेशमुद्गभागं देविकाख्यानैव च ।
 धवलाख्यं निहन्त्याशु केतुर्दुःखभयप्रदः ॥ ३२ ॥
 शेषेष्वन्येषु दुर्भिर्ज्ञं दशमासावधि स्मृतं ।
 धूमाकारा शिखा यस्य कृत्तिकायां समाश्रिता ॥ ३३ ॥
 दृश्यते रश्मिकेतुः स्यात् सप्ताहान्यशुभप्रदः ।
 त्रयोदशशिखी याम्यां दृष्टो धूमाक्षयः शिखी ॥ ३४ ॥
 महाभयकरः प्रोक्तो ज्येष्ठायां वा समाश्रितः ।
 सरासाशाभ्यधिको दृष्टो दशवर्षाणि दुःखदः ॥ ३५ ॥
 गृहपर्वतदृक्षेण सेनागोपुष्करेण च ।
 दिव्यन्नरिचभौमाख्यो धूमकेतुः प्रदृश्यते ॥ ३६ ॥
 यदा तदा विनाशः स्यात् प्राणिनां भवति ध्रुवं ।
 सक्रयाम्यैकदृष्टश्च मणायथः (?) सूक्ष्मतारकः ॥ ३७ ॥

शिखास्य सूक्ष्मा सृज्वी च यदा मामान् सुभिच्छत् ।
 जलकेतुर्महास्निग्धः शिखा यस्यापरोन्नता ॥ ३८ ॥
 दृष्टः करोति शान्तिं च नवमामान् सुभिच्छत् ।
 भवकेतोस्य सुस्निग्धा हरिपुच्छोपमा शिखा ॥ ३९ ॥
 सूक्ष्मैकता + प्राग् दृष्टा लोकानां शुभदा मता ।
 पद्मकेतुसृणालाभः पश्चिमस्यां प्रदृश्यते । ४० ॥
 निशामेकान्तदा सप्तवर्षाणि च सुभिच्छत् ।
 आवर्त्तकः स्यशिशो निशार्द्धं सम्प्रदृश्यते ॥ ४१ ॥
 यावत् सहतारनं आवर्त्तकं मक्ताभलावन्मामान् (?) सुभिच्छत् ।
 सन्ध्याकाले पश्चिमायां शूलाकारो + सप्रभः ॥ ४२ ॥
 End. (खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यादिकं नास्ति ।)
 विषयः । उदितधूमकेतोः स्वरूपलक्षणाद्यनुसारेण शुभाशुभफलकथन ।

No. 859. सारसङ्ग्रहः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 96. Lines, 7 on a page. Extent, 1200 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1865. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Sārasaṅgraha. A manual for Vaiṣṇavas, comprising quotations from various Purāṇas, Smritis, &c., on the importance of putting on sectarian marks, of worshipping Viṣṇu, of tasting water with which the feet of Viṣṇu's image have been washed, or of food offered to him, of putting on beads made of tulasī wood, &c. About the end of the work there is a short note on the life of Rāmā-nuja, according to which he was the son of Kes'ava Tripāthī and born after a Yajña performed by his father in which a child was prayed. He is said to have had in him a portion of the essence of Viṣṇu, which became incarnate for the salvation of man in this sinful iron age.

Beginning. शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजं ।
 प्रभन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥ १ ॥
 यस्य द्विरद्वक्तायाः पारिषदाः परं श्रुतं ।

विघ्नं निघ्नन्ति शततं विश्वकुमेनं तमायये ॥ २ ॥
 वकुलाभरणं वन्दे जगदाभरणं मुनिं ।
 यः श्रुतेरुत्तरं भागं चक्रे द्राविडभाषया ॥ ३ ॥
 श्रीरङ्गसङ्गलमहोत्सववर्द्धनाय वेदान्तपाथपरमार्थसमर्थनाय ।
 कैङ्कर्यलक्षणविलक्षणमोक्षभाजो रामानुजो विजयते यतिराजराजः ॥ ४ ॥
 वेदे रामायणे च व भारते भरतर्षभ ।
 आदौ मध्ये तथा चान्ते हरिः सर्वत्र गीयते ॥ ५ ॥
 श्रुतिस्मृतीतिहासाश्च पुराणं धर्ममंहिता ।
 सर्वतः सारमादाय षट्पदः कुसुमाद् यथा ॥ ६ ॥
 वैष्णवं नारदीयञ्च तथा भागवतं शुभम् ।
 गाढञ्च तथा पाद्मं वाराहं शुभदर्शनम् ॥ ७ ॥
 ब्रह्माण्डं ब्रह्मवैवर्तं मार्कण्डेयं तथैव च ।
 भविष्यं वामनं ब्राह्मणं राजमानि निबोध मे ॥ ८ ॥
 मात्स्यं कोम्यन्तथा लैङ्गं शैवं स्कान्दं तथैव च ।
 आग्नेयञ्च षडेतानि तामसानि निबोध मे ॥ ९ ॥
 तथैव स्मृतयः प्रोक्ता ऋषिभिस्त्रिगुणान्विताः ।
 सात्त्विका राजसा चैव तामसाः शुभदर्शने ॥ १० ॥
 वाशिष्ठश्चैव हारीतं व्यासं पाराशरं तथा ।
 भारद्वाजं काश्यपञ्च सात्त्विका मोक्षदाः शुभाः ॥ ११ ॥
 वामनं याज्ञवल्क्यञ्च आत्रेयं दाक्षमेव च ।
 कात्यायनं वैष्णवञ्च राजसाः स्वर्गदाः शुभाः ॥ १२ ॥
 गौतमं वार्हस्पत्यञ्च सांवर्यञ्च यमस्मृतं ।
 शार्ङ्गं चोशनसं देवि तामसा निरयः प्रदाः ॥ १३ ॥
 सात्त्विका मोक्षदाः प्रोक्ता राजसाः स्वर्गदाः शुभाः ।
 तथैव तामसा देवि निरयप्राप्तिहेतवः ॥ १४ ॥
 सात्त्विकानि पुराणानि तथैव स्मृतिरेव च ।
 वैष्णवानां मूर्धेयाय क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥ १५ ॥
 वैष्णवो नाम, तदुक्तं पाद्मे ।
 ये कण्ठलग्नतुलसीनलिनाक्षमाला ये वाङ्मूलपरिचिह्नितशङ्खचक्राः ।
 ये वा ललाटपटले लसद्गूर्ज्जपुण्ड्रास्ते वैष्णवा भुवनमाशु पवित्रयन्ति ॥ १६ ॥
 ये जनास्मान् प्रियान् विष्णोः पूजयन्ति स्मरन्त्यपि ।

तत्प्रसादादघं तेषां सर्वं नष्टमभूद्भटाः ॥ ३१ ॥

यः पठेच्छृणुयाद्भक्त्या सन्दर्भमिदमुत्तमम् ।

सर्वार्थमिद्धिं सम्प्राप्य लभेदन्ते हरेः पदं ॥ ३२ ॥

Colophon. इति श्रीसारसङ्ग्रहः समाप्तः ॥

विषय । १ संस्कारे, वैष्णवलक्षणकथनप्रसङ्गेन शङ्खचक्रादिधारणपरश्रुतिस्मृतिपुराणादि-
वचनप्रमाणकथनं, शङ्खचक्राद्यनङ्कितस्य निन्दाकथनं । २, ऊर्द्धपुण्यधारणे
श्रुतिस्मृत्यादिवचनप्रमाणतल्लक्षणतद्द्रव्यादिकथनं । ३, वैष्णवानां नामधेय-
स्थापनप्रकारः । ४, वैष्णवमन्त्रोपदेशप्रकारः । ५, वैष्णवाचरणशिक्षादिकथनं ।
६, भगवदाराधनप्रकारतद्द्रव्यादिकथनं । भगवत्पादादिकमाद्यात्म्यं । भगवत्-
प्रसादमाद्यात्म्यादिकथनं । पूजाकाले तुलसीमालाधारणावश्यकतादिकथनं ।
आचमनविधिः । आश्रमधर्मादिकथनं । रामानुजात्यन्तिकथनादि । प्रपन्नभक्त-
लक्षणं । भगवदाराधनमाद्यात्म्यकथनादि च ।

No. 860. मदनविनोदनिघण्टुः ।

Substance, country paper, 10 × 5½ inches. Folia, 54. Lines, 13 on a page. Extent, 1620 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, and smudgy. Verse: Generally incorrect.

Madanavinoda-nighaṇṭu. Indian materia medica, comprising descriptions of various articles of food, drink, and medicines, and their effect on the human system. The work is of considerable repute, and includes the names of almost all medicinal substances, vegetable, animal, and mineral, that are in common use. Among articles of diet, the flesh of horses, elephants, donkeys, sparrows, parrots, &c. are mentioned, and their qualities described. The effect of air on health is also noticed at some length. By Madana Pāla, a King of Kanouj.

Beginning. वीजं श्रुतोनां सुखदं मुनीनां जीवं जडानां महदादिकानां ।

आग्नेयमखं भयपातकानां किञ्चिन्महः श्यामलमाश्रयामि ॥ १ ॥

लब्ध्वा कपोलमधुवारि मधुव्रतालिः कुम्भस्थलीमधुविभूषणलोहिताङ्गो ।

माणिक्यमैलिरिव राजति यस्य मौलौ विघ्नं मधूनश्रुतु विघ्नपतिः सदा नः ॥ २ ॥

योध्वान्तत + + + विशालपयोधिमध्याग्निः कासयत्यशरणं भुवनं निमज्जत् ।
 दत्त्वा जगत्त्रयद्वितः स्वकरावलम्बं वाक्कां स नो दिनकरः सफलीकरोतु ॥ २ ॥
 मिथ्याशनादिकृतदोषत्रयप्रकोपनयम्बुवर्द्धित उपद्रवनक्रमीने ॥
 रोगाम्बुधौ भवजनस्य निमज्जतो यः पीतः प्रयच्छतु शुभाभि च काशिराजः ॥ ४ ॥
 केचित् सन्ति निघण्टवोऽतिलघवः केचिन्महान्तः परे
 केचिद् दुर्गमनामकाः कतिपये भावस्वभावाहिताः ।
 तस्मान्नातिलघुर्न चातिविपुलः ख्यातादिनामा सतां
 प्रीत्यै द्रव्यगुणान्वितोऽयमधुना ग्रन्थो मया लिख्यते ॥ ५ ॥
 सर्वकायन (?) संसाध्यं तस्यायुःस्थितिकारणं ।
 आयुर्वेदोपदेशेन कस्य न स्यात्सुखावहः ॥ ६ ॥
 तत्रापि पूर्वं ज्ञातव्या द्रव्यनामगुणगुणाः ।
 अतस्त एव वक्ष्यन्ते योजनेन हि क्रियाक्रमाः ॥ ७ ॥
 शिवा हरीतकी पथ्या चेतकी विजया जया ।
 प्रमथ्या प्रमथामोघा कायस्था प्राणदान्ता ॥ ८ ॥ (इत्यादि)

End.

जयति मदनपालः सर्वविद्याविशालः कृतसरभिजमित्रः कर्मधर्मः पवित्रः ।
 सुजनपिकरसालसुष्ठुगोपालबालो रुचिरतरचरित्रश्चाश्चातुर्यचित्रः ॥
 तेन श्रीमदनेन्द्रेण निघण्टुरयमद्भुतः ।
 कृतः सुकृतिना लोकहिताय महितात्मना ॥
 अथवयानि पथ्यानि दश द्वादश वा मया ।
 परेषामपि केषाञ्चिस्त्रिखितानीह कौतुकात् ॥

Colophon.

इति श्रीमदनपालविरचिते मदनविनोदनिघण्टौ प्रशस्तिवर्गस्तुर्दशः ॥

विषयः ।

१ वर्गे, हरीतक्यादिनामानि तद्गुणाय । २, शुण्डादिनामानि तद्गुणाय । ३, कर्पूरादिनामानि तद्गुणाय । ४, हेमादिधातूनां नामानि गुणाय । ५, वट-
 ट्वादिनामानि तद्गुणाय । ६, द्राक्षादिनामानि तद्गुणाय । ७, शकनामानि
 तद्गुणाय । ८, पानीयनामानि तद्गुणाय । ९, दुग्धनामानि तद्गुणाय । १०,
 दधिनामानि तद्गुणाय । ११, घृतनामानि तद्गुणाय । विविधतैलगुणाः ।
 नानाप्रकारमद्यगुणाः । गोमहिषमनुष्यादिमूत्रगुणाः । दूतगुणाः । शर्कराषण्ड-
 कादिनामानि तद्गुणाय । शालिनामानि तद्गुणाय । गोधूमयवचणकमाष-
 मसूरतिलसर्षपादिनामानि तद्गुणाय । पायसशिशिरिणादिनामानि तद्गुणाय ।
 मण्डकौदनादिनामानि तद्गुणाय । घृतपक्वविविधभक्ष्यनामानि तद्गुणाय । भृष्ट-
 द्रव्यगुणाः । १२, हस्तिघोटाकादिपशूनां चटककपोतादिपक्षिणाञ्च नामानि

तन्मांसगुणाय । सत्त्वमर्पादिनामानि तन्मांसगुणाय । १२, पय्यापय्यविचारः ।
१४, वायुगुणादिकथनञ्च ।

No. 861. अमरकोषटीका, प्रथमकाण्डीया, द्वितीयकाण्डीया खण्डिता ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches. Folia, 131. Lines, 9—11 on a page. Extent, 3300 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, decayed, and in some places obliterated. Prose. Incorrect.

Amarakosha Tīkā. A commentary on the Amarakosha, by Rāya-mukūṭa. The MS. is incomplete, and breaks off at the middle of the second book. The following is Professor Wilson's opinion of this work. "The next in the order of antiquity is the work of *Mukūṭa* or *Rāya Mukūṭa Maṇi*, compiled, according to the author's own account, from sixteen older commentaries to which he frequently refers : they seem, however, to be in many cases original compositions, and not merely glosses on the text of Amara. The list includes the work of *Kṣhīra Śrāmī*, *Subhūti*, *Haḍḍa Chandra*, *Kulīṅga*, *Konkaṭa*, *Sarvadharma*, *Rājadeva*, *Govardhana*, *Drāviḍa* and *Bhoja Rāja*, and the *Vyākhyāmṛita*, *Tikāsarvasva*, *Mādhavī*, *Madhu Mādhavī*, *Sarvānanda*, and *Abhinanda*. Mukūṭa also cites the names of the principal grammatical writers, and quotes many Koshas of which the titles are of frequent and familiar occurrence, amongst which some, as the *Viśva* and *Medinī*, are still in existence. The commentary of Rāya Mukūṭa is full and satisfactory—it is erroneous sometimes in the etymological analysis of grammatical derivatives, but it is in general accurate, and in most of the schools is of high authority. The date of the composition is inferred from dates mentioned by the author, 1352 S'āka or A. D. 1430." Essays II, 203.

Beginning. दिश्याच्छिवं हि शिवयोः सिलकायमानं गोरौचनावचिललाटविलोचनं नः ।

अन्योन्यागदपरिरक्षनिपीडनेन पिण्डीभवद्गृहिरिव स्फुरिताऽनुरागः ॥ १ ॥

अद्याप्यपीतमुद्रो योर्थार्थिभिरमरकोष एव बुधाः ।

उद्घाटयते यथेच्छं गृह्णीष्वं नामरत्नानि ॥ २ ॥

प्रकृतिप्रत्ययवाक्यैर्व्यस्तमस्रैर्निबन्धनिगदाभ्यां ।

इति सप्ताष्टपयिभिर्नानां पारायणं कुर्मः ॥ ३ ॥

(द्वितीका० प्रा०) अथ द्वितीयकाण्डे वर्गान् सङ्गृह्णीते । महान्तः, अङ्गैर्भृगादिभिः, उपाङ्गैरखि-
लादिभिः, सङ्घवर्त्तमानैः श्रुतिभिर्यादिभिः, सम्यादितवर्गा इह वक्ष्यमाणाः काण्डे
वदितुमारब्धा उदिताः ।

End. अत्रानुक्तमपि प्रसक्तानुप्रसक्ततया ख+++++रिति आदिशब्देन पाता-
लस्य ग्रहणं । पातालं स्यात् स्वर्गे तु स्वर्गतुल्यत्वात् । अत एव++रकथनं ।

Clophon. इति काण्डप्रस्तावः । इति महान्नापीयकविचक्रवर्त्तिराजपण्डितश्रीरायमुकुट-
कृतायां टीकायां प्रथमकाण्डविवरणं समाप्तम् ।

(द्वितीयकाण्डटीकायाः खण्डितत्वाच्चेष्टावाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । अमरसिंहकृतामरकोषप्रथमकाण्डव्याख्यानं । द्वितीयकाण्डव्याख्या त्वसम्पूर्णा ।

No. 862. दत्तगीता ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 27. Lines, 89 on
a page. Extent, 350 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1857. Place
of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, some
leaves are destroyed by worms. Verse and Prose. Incorrect.

Datta-gītā. An imitation of the Bhagavadgītā, treating of the
Vedānta doctrine. By Dattātreyā. The work is similar in character to
the Avadhūta-gītā noticed under No. 669.

Beginning. ॐ अस्य श्रीअवधूतगीतामालामन्त्रस्य योगीश्वरो ऋषिः श्रीदत्तात्रेयपरमपुरुषो
देवता येनेदं पूरितं सर्वमात्मनैवात्मनोति वीजं ज्ञानानृतं समरसं गगनोप-
मोहमिति शक्तिर्गायत्र्यादोनि च्छन्दांसि किमरोदसि (?) मानससर्वसममिति
कीलकं स्वरूपनिर्वाणमनामयोऽहं विधकं (?) योगमोक्षयोः खनिष्ठायाः परि-
पाकमित्यर्थं जपे विनियोगः ।

End. विन्दति विन्दति नहि नहि मन्त्रो नहि नहि तन्त्रं लक्षणच्छन्दः ।
समरसमग्नो भावितपूतः प्रलपति चेतत्परमवधूतः ॥ २० ॥

Colophon. इति श्रीदत्तात्रेयविरचिता दत्तगीता समाप्ता । प्रकरणमष्टमम् ।

विषयः । १, २ प्रकरणे, आत्मज्ञानोपदेशः । ३, एतत्प्रकरणोक्तपदैर्ज्ञानस्यास्तत्वप्रति-
पादनं । ४, ५, आत्मनो निर्वाणवत्त्वादिभावप्रतिपादनं । ६, सङ्क्षेपेण वैदा-
निकसारवाक्यकथनं । ७, नित्यानित्यकतिपयपदार्थालोचकवाक्यविन्दूपदेशः ।
८, देहादिमायिकपदार्थेषु हेयत्वासारलक्षणकथनादि ।

No. 863. शाकलसंहिता, प्रत्यध्यायानुक्रमणिकासंहिता ।

Substance, country paper, $8\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 54. Lines, 7 on a page. Extent, 800 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1856. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, modern. Prose. Generally correct.

S'ākala Sañhitā. The hymns of the Rig Veda according to the S'ākala school. The MS. is imperfect and contains only the last five chapters of the seventh book of the work. Every chapter has its Anukramanī attached to it.

Beginning. अ॒स॒र्जि॒ कश्य॑पः परि॒सु॒वानः॑ सा॒कमु॑चः प॒ञ्च नो॑धा अ॒धि यत् क॑ण्वः क॒निक॑रि॒नि
प्र॒क्त॑णः प्र॒मे॒ना॒नी॒क्षतु॑र्वि॒ंशति॑र्दे॒वो॒दा॒सिः प्र॒तर्द॑नो॒स्रप्रे॑षा॒ष्टा प॒ञ्चाश॑दा॒द्यं त्व॑चं
व॒शि॒ष्टोऽप॒श्यदु॑त्तरान्त॒व पृथ॑ग्व॒शि॒ष्टा इन्द्र॑प्र॒मति॑र्ष॒गणे म॑न्यु॒सप॑म॒न्युर्वा॒ग्नश्च॑क्तिः
कर्ण॑श्रु॒न्मृ॒डीको वसु॑क्र इति च॒तुर्द॑श॒परा॑श॒रोऽन्त्याः॑ कु॒त्सेभि॑नो द्वा॒दश॑व॒रीष॑-
॒त्तश्च॑ चानु॒द्युभं॑ ह॒व्युपा॑न्या॒द्यता॑या॒ष्टौ रेभ॑स्त्र॒नुका॑श्य॒पौ वृ॒हत्या॑भोन॒वं ते
न॒व ॥ ५१ ॥ हरिः॑ आ॒म ॥

अ॒स॒र्जि॒वक्त्रा॑ रथ्ये॒ यथा॑ जो॒धिया॑ म॒नो॒ता प्र॑थ॒मो म॑नी॒षो ।

End. अ॒द्रे॒षे द्या॒वा॒ष्टि॒वो ऊ॒वेम॑ दे॒वा धृ॒त र॒यिम॑स्मे॒सु वी॒र ॥ २९ ॥

Colophon. इति शाकलसंहितायां सप्तमाष्टके अष्टमाध्यायः ॥ इति सप्तमाष्टकः समाप्तः ।
विषयः । शाकलसंहितायाः सप्तमाष्टके अष्टमाध्यायाः सन्ति, तत्रात्र पुस्तके (प्रथमतोऽध्याय-
त्रयं नास्ति । चतुर्थाध्यायावधिकाऽष्टमाध्यायसमाप्तिपर्यन्तः पाठोऽस्ति । तत्र)
४ अध्याये २८ दशतयः । ५ ।—२२ दशतयः । ६ ।—२८ दशतयः ।
७ ।—२० दशतयः । ८ ।—२९ दशतयः सन्ति ।

No. 864. सारसमुच्चयः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 67. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1000 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Sāra-samuchchaya alias *Yogasāra Sañgraha*. A compendium of the Yoga system with details for performing various kinds of Yoga meditation. By Harisevaka Miśra. The work was compiled under the

patronage of Hridayarāma Deva, in the (Samvat ?) year 1770. This is different from the *Yoga-sāra-saṅgraha* of Vijñāna Bhikshu noticed by Dr. Hall. Contributions, p. 12.

Beginning. सम्यगाराध्यतामीशं पञ्चविंशतिमप्रदम् (?) ।

गुणातीतं विभुं वन्दे चतुर्विंशतितः परम् ॥ १ ॥

श्रीयुक्तभवदेवाख्ये ग्रन्थे यो योगसङ्ग्रहः ।

तस्य सारं समुद्धृत्य कुर्वे सारसमुच्चयं ॥ २ ॥

श्रीसूत्र (तत्र) को नाम योगः किं फलं चास्थेत्यत आह ।

प्रज्ञासत्यवतीनाम्नि ग्रन्थे या ब्रह्मभावना ।

प्रेरिता सा योगसाध्येति योगोऽत्र परिकीर्त्यते ॥

प्राधान्येन योगो नामान्तःकरणवृत्तिनिरोध एव । तदुक्तं पातञ्जले योगस्थिति-
वृत्तिनिरोधः । तदा द्रष्टुः स्वरूपेणावस्थानमिति अर्थं भवः

End.

गगनमुनिचिरायुश्चन्द्रयुक्ते शुभेऽब्दे प्रवरसहस्रि मासे कृष्णपक्षे चतुर्थ्यां ।

विबुधहृदयरामैर्दोक्षितैर्वीक्ष्य सारं रचितमखिलमेतद्योगशाले निबन्धम् ॥ १ ॥

निखिलगुणनिधानो ब्रह्मविद्वाग्भरीयो गुरुखिलबुधानां लोकविख्यातकीर्तिः ।

सततनिगममर्माचारसंलग्नबुद्धिर्विबुधहृदयरामो देवपूज्योऽथ वा किम् ॥ २ ॥

तस्याज्ञया श्रीहरिसेवकेन मिश्रेण योगस्य समीक्ष्य सारं ।

एकीकृतं तत्प्रविचार्य बुद्ध्या योगोक्तिविज्ञाः प्रतिशोधयन्तु ॥ ३ ॥

Colophon. दति योगसारसङ्ग्रहे समाश्रुपदेशे नाम समाप्तः ।

विषयः । नानाप्रमाणद्वारा योगाशब्दार्थप्रतिपादनं । योगिलक्षणतत्पर्यशादि । ज्ञान-
भूमिकासप्तककथनादि । अज्ञानभूमिकासप्तककथनं । चिरञ्जीविलसाधकोपा-
योक्तिः । योगोपयोगिशरीररक्षादिकथनं । जरायुशरीरोत्पत्तिक्रमः । शरी-
रस्थचक्रकथनं । इडापिङ्गलादिनाडीकथनं । मूर्धहृदयादौ अयोध्यामथुरादि-
सप्तपुरीणां भावना । नासाग्रे प्रयागस्य, सुषुम्णायां सरस्वत्याः, अन्यनाडीषु
नर्मदानन्दनदीनाञ्च भावना । मनोबुद्धिचित्तादौ चन्द्रचतुर्मुखवासुदेवादिदे-
वताविशेषभावनादि । लिङ्गमूलस्थस्वाधिष्ठाननाम्नो नाभिस्थपूरकनाम्नो हृद-
यस्थानाहतनाम्नः कण्ठस्थविशुद्धनाम्नो धूमध्यस्थानान्तरिक्षस्थ मूर्धस्थसहस्र-
दलचक्रस्य च स्वरूपादिवर्णनं । त्रिंशदादिआसाष्टतिविशेषक्रमेण आकाशा-
दितत्त्वाश्रयपूर्वकजीवधर्मणोक्तिः । अहोरात्रश्वाससङ्ख्या । पङ्क्तिः आसैरेकः
पलः षष्ट्यधिकशतत्रयश्चासैरेका घटिका, एवं आसाष्टतिविशेषैरहोरात्रादि-
मानकथनं । अष्टप्रकारमनोवृत्तिकथनादि । आकाशादितत्त्वाश्रितजीवावस्था-

विशेषकथनं । निर्विकल्पकसमाधिस्वरूपयोगराजाष्टाङ्गकथनं । शैवसन्तो-
पादियोगिनियमकथनं । स्वस्तिकगोमुखपद्मवीरादिपञ्चदशसनकथनं । प्राणा-
यामप्रकारः । प्राणायामाकृष्टवायुधारणक्रमः । सूर्यभेदनाद्यष्टविधप्राणायाम-
कथनं । योगस्यावस्थाचतुष्टयलक्षणानि । देहशुद्ध्यर्थं धैतीवस्तिप्रभृतिषट्-
कर्मकथनं । मन्त्रादिदशमुद्राकथनं । इन्द्रियवृत्तिनिरोधरूपप्रत्युच्चारकथ-
नादि । ध्यानलक्षणादि । पञ्चप्रकारधारणालक्षणादि । समाधिप्रकारादि-
कथनञ्च ।

No. 865. बौधायनचातुर्मास्यसूत्रं ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 15. Lines, 11—12 on a page. Extent, 375 ślokaś. Character, Nāgara, Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, slightly soiled. Prose. Generally correct.

Baudhāyana-Chāturmāsya-sūtra. A portion of the Kalpa Sūtra of Baudhāyana, treating of the quadrimensal fast, beginning from the full-moon of Phālguna, or Chaitra. This fast became the *Wasso* of the Buddhists, and was observed during the four months of the rainy season, beginning with the full-moon in Āśhādha. In modern Hinduism, a similar fast is enjoined which commences on the eleventh of the waxing moon in Āśhādha, and terminates on the eleventh of the waxing moon in Kārtika, the period being sacred to Vishṇu, who is then supposed to be asleep on a fig leaf floating on the great ocean. It is known by the Vedic name of Chāturmāsya.

Beginning. वैश्वदेवहविर्भिर्यक्ष्यमाणे भवति फाल्गुन्यां वा चैत्र्यां पौर्णमास्यां नचत्रयोग
इत्येक आह्वरुदगयने आपूर्यमाणपक्षस्य पुष्णाहे प्रयुञ्जीतेति ।

End. तेन शक्यं तेन रात्र्यामिति पुरस्तादेवायेऽथ दक्षिणतेऽथ पश्चादथोत्तरते-
ऽथोपरिष्ठित् सन्तिष्ठते सुनामीरीया हवींश्चयनुवत्सरीणां स्वस्तिमाशास्ते
इत्याशास्ते ।

Colophon. इति बौधायनचातुर्मास्यसूत्रं ।

विषयः । फाल्गुनस्य चैत्रस्य वा पौर्णमासीमारभ्य चतुर्षु मासेषु कर्त्तव्यकतिपयविधेरनु-
क्रमेणाश्लेषः ।

No. 866. भावविशोधिनी, कातीयश्रौतसूत्रतृतीयाध्यायस्य
कर्कभाष्यटीका ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 42. Lines, 10—11 on a page. Extent, 1050 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bhāva-viśodhīnī. A gloss on the commentary of Karka Upādhyāya, on the Kalpa Sūtra of Kātyāyana. By Atmārāma Bhaṭṭa, son of Jayakṛiṣṇa Bhaṭṭa. The MS. is incomplete and comprises only the third chapter.

Beginning. होवासंमिश्रं कर्म द्वितीयेऽनुविधायेदानीं तत्संमिश्रमनुविधातुं तृतीयमारभते
सूत्रकारः । हो० ह० । ननु होदपदनशब्दे न गवादिवत् कचिद्रूढ इत्यत
आह । होतेति ।

End. श्रीमदाचार्यवर्गाणां वरेण्येन विनिर्मितं ।
सूत्रे कर्केण यद्भाष्यमभाणि न्यायसंयुतम् ॥ १ ॥
तत्रात्मारामसङ्क्षुप्ता टीका भावविशोधिनी ।
तृतीये विदुषा सृश्या सन्त्यक्ता पक्षपातताम् ॥ २ ॥
पुनर्दृष्ट्याथवा भूष्या यथेच्छं न्यायवर्त्मनि ।
गच्छतो न्यायमार्गेण खलनं नैव दोषदं ॥ ३ ॥
दोष उद्भाष्यतां वाच दोषो मे नास्ति तत्र तु ।
क वा नोद्भाष्यते दोषो रागद्वेषविशारदैः ॥ ४ ॥

Colophon. इति श्रीभट्टजयकृष्णभट्टात्मारामविरचितायां श्रौतकातीयसूत्रकर्कभाष्य-
टीकायां भावविशोधिनीयां तृतीयेऽध्यायः ।

विषयः । कातीयश्रौतसूत्रतृतीयाध्यायकर्कभाष्यार्थविवरणम् ।

No. 867. द्वैतनिर्णयसिद्धान्तसङ्ग्रहः, विधानमालामहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 123. Lines, 8 on a page. Extent, 2000 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1867. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Prose and verse. Generally correct.

Dvaitanirṇaya-siddhānta-saṅgraha. An epitome founded on the Dvaitanirṇaya, a treatise on various feasts and fasts, by the author's grand-

father. By Bhānu Bhaṭṭa, son of Nīlakaṇṭha Bhaṭṭa. The feasts and fasts noticed are : Navarātra, or nine nights' fast ; Chaturthī, fourth of the wane ; Panchamī, 5th of the waxing moon ; Janmāśṭamī, birthday of Kṛishṇa ; Ekādasī, fast on the eleventh of the moon ; S'rāvaṇa-s'ukla-chaturdaśī, tying of a thread on the arm on the 14th of the waxing moon in S'rāvaṇa ; Nṛsiṅha-chaturdaśī, a fast in honor of the man-lion incarnation ; Siva-rātri, fast of S'iva ; S'rāvaṇa-s'ukla-pūrṇimā ; Holi ; Sāvitrī-vrata, a fast in celebration of the constancy of a celebrated female ; Saṅkrānti, or conjunctions of months ; duties during eclipses ; mourning ; impurity to relations caused by birth ; S'rāddhas ; Sapindikaraṇa ; sacred fires at s'rāddhas ; duty on the death of both parents on the same day ; con cremation ; Agnyādhāna ; Nityahoma ; adoption ; pilgrimage ; persons bound to offer the funeral cake ; flesh meat for Brahmans ; gifts ; expiations ; various kinds of weights and measures, &c. Annexed to the work is a short abstract entitled Vidhānamālā, &c.

Beginning. लक्ष्मीनारायणं नत्वा सीतया सहितं रघु ।

गङ्गायुतं नीलकण्ठं गुरोः पादाम्बुजं तथा ॥ १ ॥

पितामहकृतद्वैतनिर्णयार्थस्य सङ्ग्रहः ।

नीलकण्ठात्मजेनेह क्रियते भानुनाधुना ॥ २ ॥

तत्रादौ नवरात्रिसिद्धान्तः ।

विधान० प्रा० । अथ द्वादशाब्दानवलोकनविधिर्वक्ष्यते ।

दम्पती पित्रपुत्रौ च स्वसरो भ्रातरौ तथा ।

पितृव्यमातुलादौ च दौहित्रौ भागिनेयकः ॥

पुत्रिका पितरौ चैव भगिनी भ्रातरौ तथा ।

द्वादशाब्दे व्यतीते तु दूरदेशं गते यदि ।

एतेषामेकमेकोपि नान्योन्यमवलोकयेत् ॥

End.

अपरे तु अग्निस्थापनानन्तरमेवाचार्यकुण्डादन्यकुण्डेषु अग्निप्रणयनं कार्यं ततश्च प्रतिकुण्डं पूर्वोत्तराङ्गाणां भेदेनानुष्ठानमित्याहुः । अत्र मध्यकुण्डात् प्रणयनं कार्यमिति केचित् । अन्ये तु नैर्ऋतकुण्डादित्याहुः ।

Colophon.

इति श्रीमन्मीमांसकभट्टनीलकण्ठात्मजभट्टभानुकृते द्वैतनिर्णयसिद्धान्तसङ्ग्रहे कोटिल्लचायुतहोमनिर्णयः समाप्तः ।

विधान० स० ।

पूर्वावलोकितानान्तं विधिरेष उदाहृतः ।

न चैवापूर्वदृष्टानामिति प्राङ्मर्शनीयिणः ॥

इति विधानमालायां स्वबन्धजनानां द्वादशान्तरितावलोकनविधिः समाप्तः ।

विषयः । १ प्रकरणे, नवरात्रनिर्णयः । २, नवरात्रपारणाप्रकारः । ३, चतुर्थीपञ्चमी-
व्रतकथनादि । ४, जन्माष्टमीनिर्णयः । ५, जन्माष्टमीपारणानिर्णयः । ६, एका-
दशीवैधनिर्णयः । ७, आवणशुक्लचतुर्दशीनिर्णयः । ८, वैशाखशुक्लपक्षीय-
वृसिंहचतुर्दशीनिर्णयः । ९, शिवरात्रिनिर्णयः । १०, सावित्रीव्रतयिर्णयः ।
११, आवणशुक्लपौर्णमासीकर्त्तव्योपाकर्मसिद्धान्तकथनं । १२, फाल्गुनशुक्लपौर्ण-
मासीकर्त्तव्यहोत्रिकोत्सवनिर्णयः । १३, सङ्क्रान्तिनिर्णयः । १४, ग्रहणोपवास-
निर्णयः । १५, १६, १७, वृताशौचविशेषनिर्णयः । १८, दत्तकपुत्रमरणाशौच-
निर्णयः । १९, देशान्तरमृताशौचनिर्णयः । २०, अशौचसङ्करनिर्णयः । २१,
जननाशौचनिर्णयः । २२, संसर्गाशौचनिर्णयः । २३, आद्याधिकारिणः । २४,
मासिकादिश्राद्धनिर्णयः । २५, सपिण्डीकरणकालः । २६, सपिण्डीकरणकाल-
निर्णयः । २७, सपिण्डीशौचनिर्णयादि । २८, पितामहपिण्डाशननिर्णयः । २९,
अग्नौ करणेऽग्निनिर्णयः । ३०, मातापित्रोः क्षयाहसन्निपाते निर्णयः । ३१,
सहसृताश्राद्धनिर्णयः । ३२, मातामहश्राद्धं भाद्रशुक्लपौर्णमास्यां कार्यं न वेत्यस्य
निर्णयः । ३३, नान्दीश्राद्धनिर्णयः । ३४, अमृताधाननिर्णयादि । ३५, आधा-
नेऽधिकारिनिर्णयः । ३६, नित्यहोमविध्यादि । ३७, दत्तकपुत्रग्रहणविधिः ।
३८, तीर्थयात्रानिर्णयः । ३९, सापिण्डनिर्णयादि । ४०, ब्राह्मणस्य मांस-
भक्षण विचारः । ४१, दत्ताप्रदाननिर्णयादि । ४२, कर्तुः पत्न्यां रजस्वलायां
क्षयाहश्राद्धनिर्णयः । ४३, स्नेयान्यमहापातके प्रायश्चित्तं । ४४, यवपलमाषादि-
मानद्रव्यनिर्णयः । ४५, कोटिहोमादिनिर्णयश्च ।

No. 868. मुक्तावलीप्रकाशः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 197. Lines, 11 on a page. Extent, 5900 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Muktāvalī-prakāś'a, otherwise called *Siddhānta-muktāvalī-prakāś'a*, *Nyāyamuktāvalī-prakāś'a*, *Muktāvalī-dīpikā*, *Muktāvalī-kiraṇa*, or *Dinakarī*. An exegesis on the *Muktāvalī*, an elementary treatise on the *Nyāya*. By Bālakrishṇa and his son Mahādeva Dinakara. Hall's Contributions, p. 74.

Beginning. लक्ष्मीपादयुगं प्रणम्य पितरं श्रीबालकृष्णभिक्षं

भारद्वाजकुलाम्बुधौ विधुमिव श्रीगौरवास्याम्बुजात् ।

शास्त्राशेषमतं मितेन वचसा सिद्धान्तमुक्तावली-

गूढार्थास्तनुते यथामति मद्भादेवः परेषां कृते ॥

भाषापरिच्छेदयाख्यानं चिकीर्षुः श्रीविश्वनाथपञ्चाननो निर्विघ्नपरिसिद्धये
कृतस्येश्वरनिर्देशरूपसङ्गलस्य शिष्या अध्येवं कुर्युरिति शिष्यशिष्याये निवम्भं
कुर्वन्नीश्वरं प्रार्थयते । चूडामणीकृतमिति ।

End.

भानुं प्रणम्य परिभाष्य च शास्त्रशारं मुक्तावलीकिरण एष पिटप्रदिष्टः ।

सदुक्तिभिर्दिनकरेण करेण सोऽयं नीतः प्रकाशपदवीं सुधियां मुदेऽस्तु ॥ १ ॥

मुक्तावलीकाशो यः स्वाज्ञानतिमिरापहः ।

तेन स्नापसायातु नीलकण्ठः सतां प्रियः ॥

Colophon.

इति श्रीमद्दिनकरभट्टविरचिता न्यायसिद्धान्तमुक्तावलीदीपिका समाप्ता ॥

विषयः ।

द्रव्यगुणादिसप्तपदार्थप्रतिपादकस्य भाषापरिच्छेदनाम्नो न्यायग्रन्थस्य विश्वनाथ-
पञ्चाननकृतायाष्टीकाया मुक्तावलीनाम्नया गूढार्थानां विवरणम् ।

No. 869. ध्रुवचरितं ।

Substance, country paper, 9 $\frac{3}{4}$ × 4 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 17 on a page. Extent, 180 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Dhruvacharita. A poetical life of Dhruva, son of king Uttānapāda, who was deprived of his inheritance by a step-mother. By Jayakrishna.

Beginning. भर्त्ते त्रियः प्रवरपद्मभुवोऽपि पित्रे तस्मै नमो भगवते भवभीतिहन्त्रे ।

येनामरेन्द्रपदतोऽपि पदेतिरम्ये सुस्थापितः स्वपदपद्मरतिर्धृतेऽसौ ॥ १ ॥

स्वायम्भुवाभिधमनोस्तनयः किलासीदुत्तानपाद इति तस्य सुतः सुनीत्यां ।

राजा यदासनगतः सुतमुत्तमन्तमङ्गे निधाय मुदमाप तदन्तिकस्थं ।

बालं ध्रुवं शिशुतयासनमारुरुक्षुं नादातुमैच्छदवशः क्षणमीक्षितुं वा ॥ २ ॥

अत्रान्तरे सुरचिराद् सुतं सपत्न्या रे मूढधिष्ण्यमिदमुत्तममुत्तमस्य ।

तद्गच्छ साधु तपसा तमनाथबन्धुमाराधयामुच्चि समोदरमिष्टमित्रौ ॥ ३ ॥

End.

श्रीकृष्णपादपरिचारकबालकृष्णबालेन या विरचिता जयकृष्णनाम्ना ।

सयं ध्रुवानुचरितेन विचित्रपद्या भूयान्मुदे विरचना सुधियामजस्रं ॥ ८९ ॥

Colophon. श्रीमद्भगवत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णविरचिता श्रीमद्भगवत्प्रसादसमासा-
दितध्रुवपदध्रुवचरितरचना सदा सतां मुदे भूयात् ।
विषयः । उत्तानपादाभिधस्य राज्ञः पुत्रस्य ध्रुवस्य तपस्ययादिविरचवर्णनं ।

No. 870. प्रह्लादचरित्रामृतप्रकरणं, श्रीकृष्णस्तोत्रसहितं ।

Substance, country paper, $10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 16 on a page. Extent, 180 s/lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Prahlādacharita. A poetical life of Prahlāda, son of Hiranyakas'ipu, who, in early youth, devoted himself to the adoration of Vishṇu against the wishes of his father, on account of which he was subjected to very rigorous treatment, and several times exposed to death ; but through the grace of Vishṇu, he always escaped unhurt. By Jayakṛishṇa. At the end of the work there is a short hymn to Kṛishṇa.

Beginning. आर्विर्बभूव यः सन्महादाविष्कर्तुं स्ववैभवं ।

स जयत्यजितोऽजस्रं प्रह्लादवरदो हरिः ॥ १ ॥

लक्ष्मीन्दसिंहपादात्मवसत्य सुखप्रदम् ।

चेतोमिलिन्दमन्दलं किं रे धमसि मन्दिरे ॥ २ ॥

इन्द्रादिकान् किल पुराखिललोकपाला-

न्निर्जित्य यः खलु चकार गताधिकारान् ।

दैत्याधिपोऽतिबलवान् भुवनत्रयेऽपि

नाम्ना हिरण्यकशिपुः स बभूव भूपः ॥ ३ ॥

तस्यात्मजोऽजपदसक्तधियां समाजे

प्रह्लाद इत्यभिधया प्रथितोऽभवच्च ।

बालोऽप्यबालमतिरादरतः सदा यः

श्रीशस्त्रुतेरितरविस्मृतिशील आसीत् ॥ ४ ॥

(श्रीकृ० प्रा०) नमस्तुभ्यं रमाकान्त प्रपन्नार्तिहर प्रभो ।

कृपालो पाहि बालं मामपराधकुलाकुलं ॥ १ ॥

End. श्रीमद्रमेशपरिचारकबालकृष्णबालेन यद्विरचितं जयकृष्णनाम्ना ।

तच्छ्रीन्दसिंहपदवैभवसाधचित्रं प्रह्लादसच्चरितमात्मवतां मुदेऽसु ॥ ६७ ॥

श्रीमत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णरचितं श्रीमन्नृसिंहप्रसादसम्पन्नं ।
श्रीमत्प्रह्लादसच्चरितं श्रीमद्भगवत्परायणानां सतां सदा मुदेऽलु ॥ ६८ ॥

Colophon. इति श्रीमत्प्रह्लादचरित्राख्यप्रकरणं सम्पूर्णम् ।

(श्रीकृ०परि०) परिचारकवंशजन्मना जयकृष्णेन कृतो हरिसूत्रः ।

हरिपादविहारिचेतसां सुजनानां भवतु प्रमोदकृत् ॥ १२ ॥

इति श्रीजयकृष्णेन विरचितं श्रीकृष्णसौत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । हिरण्यकशिपुदेव्यपुत्रस्य प्रह्लादनाम्नश्चरित्रवर्णनं ।

No. 871. योगशताभिधानं, वा धन्वन्तरिगुणागुणयोगशतं ।

Substance, country paper, 11½ × 7 inches. Folia, 12. Lines, 7-15 on a page. Extent, 600 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1897. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, slightly soiled. Verse. Incorrect.

Yoga-s'atābhidhāna alias *Dhanvantari-guṇāguṇa-yogas'ata*. A work on the practice of medicine, treating of various kinds of fevers, dysentery, derangements of wind and blood, worms in the intestines, gonorrhoea, diseases of women, pregnancy, diseases of the mammae, diarrhoea, asthma, itch, diseases of the eyes and the ears, boils, diseases of children, &c.—Anonymous.

Beginning. प्रणम्य धन्वन्तरिमादिदेवं वरं मुनीनामपि शालिहोत्रम् ।

परोपकाराय सतां हितार्थं करिष्यते योगशताभिधानम् ॥ १ ॥

कृत्स्नस्य तन्त्रस्य गृहीतधाम्ना चिकित्सिता विप्रसूतस्य दूरं ।

विदग्धवैद्यप्रतिपूजितस्य करिष्यते योगशताभिधानं ॥ २ ॥

परीक्ष्य हेत्वामयलक्षणानि चिकित्सितज्ञेन चिकित्सितेन ।

निरामदेहस्य हि भेषजानि भवन्ति युक्तान्यसृतापमानि ॥ ३ ॥

शरीरनेत्रव्रणरोपणानि विषाणभूतानि च बालतन्त्रं ।

रसायनं पञ्चविधञ्च कर्म चाष्टाङ्गमायुः कथयन्ति वैयाः ॥ ४ ॥

End. रसाद्यङ्गानामेदोऽस्थिमज्जाशुक्राणि धातवः ।

समरूप्यामलामूत्रा(?) सहस्रस्वेदादयोऽपि च ॥

Colophon. इति धन्वन्तरिगुणागुणयोगशतं समाप्तम् ॥

विषयः । वातपैतिकफज्वरादीनां लक्षणं चिकित्सा च । अतीमारादिचिकित्सा । वात-
रक्तशमिप्रमेहादिलक्षणचिकित्साकथनं । स्त्रोरोगनिदानचिकित्सादिकथनं ।
पूर्णगर्भिणीलक्षणानि । स्तरोगवातव्याधिचिकित्साकथनं । उदरामयश्वास-
कासादिचिकित्सा । कण्डूतिनेत्रमुखकर्णरोगादिचिकित्सा । व्रणचिकित्सा, बाल-
कचिकित्सा च ।

No. 872. मुकुन्दविजयः ।

Substance, country paper, $14\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 53. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1150 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1909. Sk. 1774. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Verse. Incorrect.

Mukunda-vijaya. An astrological treatise, containing rules for divining success in warfare, for calculating auspicious and inauspicious days for war; starting for employing charms for destroying enemies, &c.—By Śrī Parama, son of Yadumani, and grandson of Prayāga. The work was compiled in the Samvat year 1591, for Rājā Mukunda Sena, son of Rudra Sena, grandson of Chandra Sena, and great-grandson of Rūpanā-rāyaṇa.—The name of the Rājā's country is not given.

Beginning. अविद्यातिमिरच्छेदी विद्याकरमहचक्रं ।

जगदानन्दकन्दं वै मुकुन्दमिहिरन्ममः ॥ १ ॥

कमलकुमुदबन्धुलोचने वारवत्पद्महसितजलधिपेः प्रोक्षितः प्रोक्षितः ॥ २ ॥

हृतवसनमुपोतेतुङ्गवज्रोज्ज्वल्य क्षुधित इव दिश्लानन्दद्वन्द्वं मुकुन्दः ॥ ३ ॥

विध्वस्तारिकुलान्धकारनिचयः श्रीरूपनारायणे

दोर्दण्डप्रथितप्रतापविभवो भूमण्डलाखण्डलः ।

शैर्योदार्यगभीरतागुणगणः श्रीखाम्बराजाम्बुधे-

सन्दादप्यधिकः कलानिधितया श्रीचन्द्रसेनोऽभवत् ॥ ४ ॥

अर्थिभ्यः प्रतिवासरं वितरणादधोनिधेर्यद् यश-

स्यन्दय्यहत्तमास्कराखिलकरात् पूर्णोदयः सर्वदा ।

दुर्गाधोशविमर्दनादिव महाराजाधिराजो गिरेः

कक्षो रुद्रपराक्रमो रणभुवि श्रीरुद्रसेनस्ततः ॥ ५ ॥

तदीयतनयो नयेः पृष्टरिवाभवत् पार्थिवः
 प्रशास्युदयपर्वतावधि धरान्मथा भूधरान् ।
 सुरद्रुमनिख्यमं दृढ + + + + + ग्रेपठ-
 न्ननोरथफलप्रभर्तुमुकुन्दमेनोऽभवत् (?) ॥ ५ ॥
 साक्षान्मुकुन्दो धरणीमवाप्य लोकानशेषान्मुदितान् करोति ।
 वाग्देवतायाः कमलालयायाः सीमान् विवादाय वपुर्धदीयम् ॥
 इति वंशवर्णनम् ।

तस्याज्ञयाशेषविशेषबोधः कृतस्तुर्धादितमङ्गरस्य ।
 मताम्मुदे श्रीपरमेण सम्यग् विनिश्चयार्थं क्रियतेऽत्र यत्नः ॥
 ब्रह्मविष्णुशिवयामलागमानाकलय्य गिरिजानुशासनं ।
 रच्यते स्वरविदां सुखावहः श्रीमुकुन्दविजयो जयोदयः ॥

End.

चातुरङ्गकतरोऽस्तु घातकं मूलकं स्वरविधिसु पत्रकम् ।
 + + + गमनमुक्तभूमयः सत्फलानि जगदुः पुरातनाः (?) ॥ १८ ॥
 श्रीमन्मुकुन्दविजये विजयैकधाम्नि सङ्ग्रामसीमि नृपतेः परमोदितेऽस्मिन् ।
 घातोपघातरचनाश्चितमन्त्रयन्त्राध्यायः समाप्तिमगमत् किल सप्तमाख्यः ॥ १ ॥
 धार्या गले वक्षसि चावधार्या स्वरोक्तिमुक्तामणिचक्रमाला ।
 आचार्यसञ्चारकष्टद्विचारमभाचमत्कारकरी प्रकाश्या ॥ २ ॥
 आसीत् प्रयाग इव पुण्यतनुः प्रयागः सङ्क्रयुतेर्विदित एष स पारहृष्या ।
 विश्वोपकारकरुणानिलयोपयोगः साक्षादधोक्षज इव प्रथितः पृथियाम् ॥ २ ॥
 तस्यात्मजा यदुमणिर्दुमणिसुपोभिः ख्यातो यशोभिरधिको विबुधाग्रणी सः ।
 कातन्त्रकाव्यगणितागमसंहितानां व्याख्याल्लदेक इह तर्कविशुद्धबुद्धिः ॥ ४ ॥
 तत्पुत्रः परमः पवित्रहृदयः पात्रे धरित्रीतले
 काव्यालङ्कृतिकोषभूषणमणिसर्कष्वनल्पश्रमः ।
 ज्योतिःशास्त्रचिकित्सितार्जितयशोरापुराणाश्चित्तिनो प्रोक्षस-(?)
 यज्ञागारविभूषिते सुनिवसन् विद्वद्भिर्नोदोदये ॥

अब्दे चन्द्रनवाशुगेन्दुगणिते १५९९ श्रीवक्रमे भूभट्टां
 भूत्यै श्रीपरमो मुकुन्दविजयं मान्यो न्यबध्नादमुम् ॥ ५ ॥

Colophon.

विषयः ।

इति श्रीशकद्वीपिकुलावतंसपरमप्रियसेन मुकुन्दविजयः कृतः ।
 अस्मिन् ग्रन्थे नृपतेर्जयपराजयोपायः कथितः । तत्र १ अध्याये, अ ६ उ ए शो
 इति पञ्चस्वरदिचक्रद्वारा शुभाशुभफलकथनं । २, सर्वतोभद्रचक्रादि-
 शुभाशुभफलकथनं । ३, युद्धयाचाशुभाशुभविचारार्थं राडकालानलादि-

चक्रकथनं । ४, चतुरङ्गमैत्र्यचक्रादिशुभाशुभनिरूपणं । ५, हस्त्यश्वपत्तनादि-
बलाबलविचारकथनादि । ६, मन्त्रयन्त्रद्वारा वैरिसारणप्रकारकथनादि ।

No. 873. सर्वानुक्रमणी व्याख्या ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 17 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Sarvānukramanī-ryākhyā. A brief abstract of Kātyāyana's Sarvānukramanī, or General Index to the Vedas. Anonymous.

Beginning. सर्वानुक्रमणी सैषा कात्यायनमुनेः कृतिः ।

अर्त्तं व्याख्यायते भक्त्या जन्मसाफल्यहेतवे ॥ १ ॥

अथ ऋग्वेद इत्यादि ढत्तीयादिविद्युबन्तकं ।

इदं शास्त्रमधीयानः प्रणवार्थात्मनामियात् ॥ २ ॥

एकपञ्चाशद्वेदे गायत्र्यः शाकल्यके ।

सहस्रद्वितयं चैव चत्वार्येकशतानि तु ॥ ३ ॥

End. रात्रौ । रात्रिः । कुशिकसौभरः ॥ २६ ॥ सूर्या च सावित्री । सत्येन सप्त-
चत्वारिंशत्सावित्री सूर्यात्मदैवतं ॥ २७ ॥ इति ब्रह्मवादिस्यः ॥

Colophon. इति कात्यायनकृते सर्वानुक्रमणी समाप्ता । अग्निमीले वात आवातु षड्-
वर्गाग्निं नरोऽप्ये दृष्टत्पञ्चवर्गाः प्रकृतान्ययंसयस्याद्यन्तं द्वे विरूपे निहता-
द्यन्तं पशुरिति भुक्त्वा पठेत् । इत्याद्यन्तानुवाकः । प्राग्भोजनं समाप्तम् ।
ऋचस्तु पञ्चलक्षाः स्युः सैकोनशतपञ्चकं । ५००५९९ । आद्यन्ते पादार्द्धहतमि-
त्यार्षभगसङ्ख्याया ॥

विषयः । ऋग्वेदीयानाम् चानि गायत्र्यादिकन्दमाञ्चानुक्रमणिका ।

No. 874. आरण्यपञ्चकं ।

Substance, country paper, 10½ × 4¾ inches. Folia, 50. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Āraṇya-pañchaka, alias *Aitareya Āraṇyaka*. The *Āraṇyaka* of the Rig Veda. This includes the Mahānāmni which is generally reckoned as a part of the *Āraṇyaka Saṁhitā*, a section of the Sama Veda. As its name implies, it comprises five *Āraṇyakas* or parts, each of which is divided into two or more chapters.

Beginning of the 1st *Āraṇyaka*. भूमिमुपस्पृशेद्ग्रस इडा नमः इडा नमः इत्यादिकः,

शान्तिः सुशान्तिर्भवेत्यन्तः सप्तदशपङ्क्तात्मकः शान्तिपाठः। ततः प्रथमारण्यकारम्भः।
 ओ३म् । अथ महाव्रतमिन्द्रो वै वृत्रं हत्वा महानभवद्यन्महाव्रतमभवत्तन्महा-
 व्रतस्य महाव्रतत्वं—

End of the 1st *Āraṇyaka*. समानोदर्कं समानोदर्कं वाऽ एतद्वरेतस्याङ्गो रूपमङ्गो
 रूपम् ॥ २ ॥ २२ ॥ इति पञ्चमोऽध्यायः । ओ३म् । इति प्रथमारण्यकं समा-
 प्तम् ॥ It contains 5 chapters.

Beginning of the 2nd ditto. ओ३म् । एष पन्थाऽ एतत्कर्मैतद् वृक्षैतत्सत्यं—

End of ditto. स्वर्गे लोके सर्वान् कामानाह्वान्तः समभवत् समभवत् ॥ २५ ॥

ओ३म् ॥ इत्येकादशोऽध्यायः ॥

ॐ वाङ्मे मनसि प्रतिष्ठिता मनो मे वाचि प्रतिष्ठितमाविरावीर्म एधि ।
 वेदस्य स आणेच्छ । युतं मे मा प्रहामीरनेनाधीतेन । अहोरात्रान्तस्यधा-
 म्युतं वदिष्यामि सत्यं वदिष्यामि तन्मासवतु तद्वक्तारमवलवतु मासवतु वक्तार-
 मवतु वक्तारम् ॥ २६ ॥ ओम् । इति द्वादशोऽध्यायः । इति द्वितीयारण्यकं
 (समाप्तम्) । It contains 7 chapters.

Beginning of the 3rd ditto. ओ३म् । अथातः संहिता वा उपनिषत्पृथिवी पूर्वरूपं
 द्यौरुत्तररूपं—

End of ditto. स एवाप्यथला एताः संहिता नानन्तेवासिने प्रब्रूयान्नासंवत्सरवासिने नाप्रक्त
 इत्याचार्याः आचार्याः ॥ ६ ॥ १२ ॥ इति चतुर्दशोऽध्यायः । ओ३म् ॥
 इति तृतीयारण्यकं समाप्तम् ॥ It contains 2 chapters.

Beginning of the 4th ditto. ओ३म् । विदाम मघवन्विदा गातुमनु शंसिषो दिशः ।
 शिक्ता शचीनां पते—

End of ditto. एवा हि शक्रो वशो हि शक्रो वशः अनु । आयोमन्याय मन्यवः उपो मन्याय
 मन्यवे । उप हि विश्वधा । विदा मघवन्विदो३म् ॥ १ ॥ इति पञ्चदशोऽध्यायः ।
 ओ३म् । इति चतुर्थारण्यकं समाप्तम् । It contains 6 chapters.

Beginning of the 5th ditto. ओम् । महाव्रतस्य पञ्चविंशतिसामिधेन्यः एकविंशते
 प्रागुपात्तमायाः—

End of ditto. नास्मिन् कथां वदेत् । नास्य रात्रौ च न च कीर्त्तयिष्येत्तदिति वा
एतस्य मन्त्रतो भूतस्य नाम भवति । योऽस्यैतदेव नाम वेद ब्रह्म भवति ब्रह्म
भवति ॥ २ ॥ १४ ॥ It is divided into 3 chapters.

Colophon. ॐ । इत्यष्टादशोऽध्यायः । इति पञ्चमारण्यकं समाप्तम् ॥

विषयः । १ आरण्यके ५ अध्यायाः । २। ६,—१२, (७) अध्यायाः । ३। १२,—१४ अध्याये ।
४। १५,—(१) अध्यायः । ५ । १६,—१८, (२) अध्यायाः । सर्वे एते अध्याया
मिलित्वा अष्टादश भवन्ति । अत्र खाडभेदेऽप्यध्यायमह्यैक्यमस्ति ।

No. 875. सप्तपदार्थी ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a
page. Extent, 180 slokas. Character, Nāgara. Date, SM. 1485. Place of
deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old and decayed. Prose.
Generally correct.

Saptapadārthī. A brief summary of the seven categories of the
Vaiśeṣika philosophy. The categories are matter, quality, motion,
generality, specialty, aggregation, and negation. By Śivāditya. There
are two commentaries extant on this work, one entitled Mitabhāṣinī by
Mādhava Sarasvatī, and the other, Saptapadārtha Vyākhyā, by Hari.
The MS. is 446 years old. Hall's Contributions, p. 74.

Beginning. प्रारभ्यते शास्त्रमनुत्तमञ्च सर्वार्थसम्पत्तिनिदानयुक्तं ।

महेशपादाम्बुजरेणुजुष्टप्रसादपुष्पेन शिवांशुमालिना ।

हेतवे जगतामेव संसारार्णवसेतवे ।

प्रभवे सर्वविद्यानां शम्भवे गुरवे नमः ॥

प्रमितिर्विषयाः पदार्थाः । ते च द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाः

सप्तैव ।

End. सप्तद्वीपा घरा यावद्यावत् सप्तधरा घरा ।

तावत् सप्तपदार्थीयमस्तु वस्तुप्रकाशिनी ॥

Colophon. इति शिवादित्यविरचिता सप्तपदार्थी लिखि + +

विषयः । द्रव्यगुणकर्मसमवायाभावादि सप्तपदार्थनिरूपणं ।

No. 876. पवमानहोमविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 7. Lines, 9—10 on a page. Extent, 105 s'lokas. Character, Nágara. Date, S'k. 1713. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Paramána-homa-vidhi. Directions for performing the Pavamána-homa for the expiation of sins. Anonymous.

Beginning. अथ पवमानहोमविधिः । बृहदिधानभाष्ये । पवमानमन्त्राणां जपादिना सर्वतपोभ्यः श्रेष्ठं श्रूयते ।

End. एवमशीत्यधिकद्विशतोत्तर एकोनविंशत्सहस्राष्टतयः सम्पद्यन्ते ।

Colophon. इति पवमानहोमविधिः ।

विषयः । महापातकोपपातकादिनिरासार्थं कृतस्य पवमानमन्त्रजपस्याङ्गीभूतहोमविधिकथनं ।

No. 877. छन्दोमञ्जरी ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines, 34. Extent, 50 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Chhandomanjarí. A treatise on Vedic metres. This is entirely different from the elementary treatise on versification of this name by Gangádása, son of the physician Gopáladása, which has been repeatedly printed in Calcutta.

Beginning. अथ छन्दोमञ्जरीप्रारम्भः । अथ अतिजगत्यादिसप्तवर्गे पादविशेषा अनुक्रमणनरोक्ता उच्यन्ते ।

End. यवमथा ८ । ८ । १२ । ८ । ८ स ययियस्य चर्कतिः ॥ २ ॥

Colophon. इति छन्दोमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । गायत्र्यादिवैदिकछन्दसामुदाहरणीभूतानां ऋचां प्रतीककथनं, तेषां नामो-ल्लेखपूर्वकपादाक्षरव्यवस्थाकथनञ्च ।

No. 878. योगेशीसहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 12 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Yoges'ī-sahasranāma-stotra. A metrical list of the thousand names of Yoges'ī, a form of Durgā. This is a fragment of the Rudra-yāmala Tantra.

Beginning. या तुरीया परा देवी दोषत्रयविवर्जिता ।

मदानन्दतनः शान्ता मेवाहमहमेव सा ॥ १ ॥

यस्याः संस्मरणादेव क्षीयन्ते भवभोतयः ।

तां नमामि जगद्धात्रीं योगिनीं परयोगिनीम् ॥ २ ॥

End. सत्यं सत्यं पुनः सत्यमुद्धृत्य भुजमुच्यते ।

नानया सदृशी विद्या न देवी योगिनीपरा ॥ ७३ ॥

Colophon. इति श्रीरुद्रयामलतन्त्रे विष्णुहरसंवादे योगेशीसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

देवीं भक्तजनप्रियां सुवदनां खड्गश्च पात्रं तथा

खर्णालङ्घुतलाङ्गलं कुमुदलं हस्तैर्दधानां प्रियं ।

विदुल्कोटिरवीन्दुकान्तिममलां दन्तासुरोन्मूलिनीं

त्रक्ष्णेन्द्राद्यभिवन्दिताञ्च वरदां योगेश्वरीं तां भज ॥

विषयः । योगेशीदेवीसहस्रनामकथनं, तत्प्राप्तफलकीर्तनञ्च ।

No. 879. शौनकोक्तवास्तुशान्तिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 12 on a page. Extent, 125 ślokaś. Character, Nāgara. Date, S'k. 1718. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

S'aunakokta-vāstuśānti-prayoga. Directions for performing certain rites and ceremonies for the pacification of the nine planets, on the occasion of taking possession of a new dwelling. The directions follow the rules of S'aunaka. Anonymous.

- Beginning. अथ शैनकोक्तवास्तुशान्तिप्रयोगो लिख्यते । उक्तक्रमेण गृहं निर्माय ज्योतिः-
शास्त्रोक्ते शुभे मूर्द्धने प्रवेशसमयात् प्राक् सप्तवीक्षा यजमानः कृतनित्यक्रिय
इत्यादि ।
- End. ब्राह्मणेः सह पुण्याहं वाचयित्वा ज्योतिषिकं समोष्य ।
- Colophon. इति शैनकोक्तवास्तुशान्तिः समाप्ता । (असमापिकाक्रियाप्रयोगात् अस्य समाप्ता
सन्देहः)
- विषयः । गृहशान्तिप्रयोगकथनं ।

No. 880. यज्ञोपवीतनाशप्रायश्चित्तप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 15 on a page. Extent, 50 śloka. Character, Nāgara. Date, S'k. 1747. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Yajñoparita-nāśa-prāyas'chitta-prayoga. Rites to be performed for the expiation of the evil resulting from the accidental destruction, breaking, or soiling by contact with impurities, of the Brahmanical thread. Anonymous.

- Beginning. अथ यज्ञोपवीतनाशप्रायश्चित्तं । रत्नमालायां । यज्ञोपवीते वृद्धिर्दग्धे नष्टे
कटेरधस्ताद्वते । अभ्यङ्गेऽधिस्नानपिष्टमाहृत्याहान विना क्षान्तनार्थमपि
कण्ठादुत्तरिते सूत्रपुरीषोत्सर्गकाले कर्णे यज्ञोपवीताधारणे रक्तक्षेत्रसुरामांस-
विष्णूवादिभिरुपहृते तस्य त्यागं कृत्वा प्रायश्चित्तमकृत्वा नूतनयज्ञोपवीतं
धारयेत् ।
- End. खिष्टकृदादिहोमशेषं समाप्य यज्ञोपवीतं समन्तकं धारयेत् ।
- Colophon. इति यज्ञोपवीतनाशप्रायश्चित्तप्रयोगः ॥
उपवीतं यज्ञनष्टं गायत्र्याष्टशतं कृनेत् ।
प्राजापत्यं चरेद् यद्वा यद्वा गोदानमिष्यते ॥ इत्येकप्रकारः ।
- विषयः । यज्ञोपवीते नष्टे वृद्धिर्दग्धे असेधोपहृते तत्र प्रायश्चित्तविधानं ।

No. 881. गायत्रीहृदयं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 17 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Gáyatrī-hṛidaya. Origin, derivation, and meaning of the Gáyatrī, related by Brahmá in reply to a query of Yājñavalkya. This is a Purāṇic account, different from No. 442.

Beginning. अथ गायत्रीहृदयं । नमस्कृत्य भगवान् याज्ञवल्क्यः स्वयम्भवं परिप्रच्छति ।
तन्ना ब्रूहि भगवन् गायत्र्युत्पत्तिं तुरीयं श्रोतुमिच्छामि ब्रह्मज्ञानोत्पत्तिं प्रकृतिं
परिप्रच्छामि ।

End. (खण्डितत्वाच्चेष्टवाक्यादिकं न प्राप्तं) ।

विषयः । गायत्र्युत्पत्ति-गायत्र्यर्शादिकथनं ।

No. 882. गायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines 19. Extent, 42 ślokaś. Character, Nāgara. Date, S'k. 1747. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Gáyatrya-aśṭōttara-s'ata-dīrya-nāmāmṛita-stotra. A hymn in praise of the 108 names of the Gáyatrī. This is apparently an extract from a Tantra, and, according to it, Viśvāmitra recites the hymn for the edification of Rāma.

Beginning. अस्य श्रीगायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतमहानन्तस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा ऋषय
ऋग्यजुःसामाथर्वाणि च्छन्दांसि गायत्रीमावित्रीसरस्वत्यादयो देवता ह्येवो-
जानि स्वराः शक्तयः, अथ शक्तयः कीलकं सम गायत्रीप्रसादमिद्वार्यं जपे
विनियोगः ।

End. रोगिणां रोगशमनं सर्वैश्वर्यप्रवर्द्धनं ।

किमत्र बहूनोक्तेन स्तोत्रं सर्वस्य दर्शनं ॥ २२ ॥

Colophon. इति श्रीविश्वामित्राघवभवादे गायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । गायत्र्या अष्टोत्तरशतनामकथनं ।

No. 883. अस्थिशुद्धिप्रयोगः ।

Substance, country paper, $12 \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folium, 1. Lines, 18. Extent, 22 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Asthis'uddhi-prayoga. Directions for performing a rite for the purification of the bones of a deceased parent, in order that thereby the spirit of the parent may be translated to a higher and happier region. Anonymous.

Beginning. अथास्थिशुद्धिः । पुण्यतिथौ मम पितुर्मातुश्च सोक्षपदस्वर्गवासनभूय विष्णोः
पदमायुज्यपदवीप्राप्त्यर्थमस्थिशुद्धिविधानं करिष्ये ।

End. उदीरतेति मन्त्रेण तिलान्धेनाष्टशतं होमं कुर्यात् । ततो स्नानं कृत्वा दक्षिणं
दद्यात् ।

Colophon. इत्यस्थिशुद्धिप्रयोगः ।

विषयः । मातुः पितुश्चास्थि आदाय पवित्रस्थाने तन्निक्षेपस्य प्रयोगः ।

No. 884. गायत्रीपञ्जरं, गायत्रीवर्णजस्तोत्रमहितं ।

Substance, country paper, $12 \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 6. Lines, 13 on a page. Extent, 220 s'lokas. Character, Nágara. Date, S'k. 1746. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Gáyatrī-panjara. Origin and derivation of the Gáyatri and the merits of repeating it. An extract from the Vas'ishṭha Saṁhitá. Annexed is a hymn in praise of the Gáyatri. Anonymous.

Beginning. अथ गायत्रीपञ्जरप्रारम्भः । भगवन्तं देवदेवं ब्रह्माणं परमेष्ठिनं ।

विधातारं विश्वसृजं पद्मयेनिं प्रजापतिं ॥ इत्यादि ।

(गायत्रीस्तो० प्रा०) । अथ गायत्रीवर्णप्रारम्भः । ॐकारस्य त्रयं रूपं श्रुतं पीतञ्च लोहितम् ।

End. किमत्र वज्रनात्तेन शृणु नारद तत्त्वतः ।

यं यं चिन्तयते कामं तं तं प्राप्नोति निश्चितं ॥ ११४ ॥

Colophon. इति श्रीमद्वसिष्ठसंहितायां ब्रह्मनारदसंवादे श्रीमद्गायत्रीपञ्जरं समाप्तम् ॥

(गायत्रीस्तोत्रसमाप्तिवा०) । गायत्रीवर्णजं स्तोत्रं प्रत्यहं पठते नरः ।

सर्वपापविशुद्धात्मा ब्रह्मलोके महीयते ॥ २७ ॥

इति गायत्रीवर्णजं स्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । गायत्रीध्यानादि, गायत्रीवर्णफलं, एतत्पाठफलकथनादि च ।

No. 885. विद्यामित्रकल्पः ।

Lat. 33.31,

Substance, country paper. 12 × 4½ inches. Folia, 38. Lines, 4 on a page. Extent, 1600 ślokas. Character, Nágara. Date, S'k. 1746. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Vis'rámitra-kalpa. A Smṛiti treatise. Contents: meditation of the divine soul immediately on waking from sleep in the morning; meditation of some tutelary divinity; brushing of the teeth and other morning duties; bathing; putting on rosaries of Rudráksha; purification of the body by mantras; the three Sandhyá prayers; reciting of Vedic mantras; purification of food; offerings to the Vis'vedevás; offerings to cows; rules for eating; proper and improper food; altar for the ceremony of initiation in the Gáyatrí; rules for initiation; purification of one's self by repeating the Gáyatrí; diurnal duties; Gáyatrihoma, &c.—The work professes to be a part of the *Vis'rámitra-Saṁhitá*, which, however, is a little-known treatise—at least, it has been nowhere quoted.

Beginning. अथ विद्यामित्रकल्पप्रारम्भः । अथ नित्यविधानं ।

प्रातरुत्थाय कर्त्तव्यं यट् द्विजेन दिने दिने ।

तमहं सम्प्रवक्ष्यामि द्विजानामुपकारकम् ॥ १ ॥

End. अङ्गहीनादिकं कर्म जपो द्विगुण उच्यते ।

तर्पणं सार्जनञ्चैव भोजनञ्च चतुर्गुणं ॥

Colophon. इति विद्यामित्रकल्पे नित्यनमितिकादिगायत्रीपुरस्सरणविधानं समाप्तम् ।

विषयः । प्रातरुत्थायात्मचिन्तनप्रकारः । देवताध्यानप्रकारः । दन्तधावनादिप्रातःकृत्यं । स्नानविधिः । रुद्राक्षधारणविधिः । भूतशुद्ध्यादिप्रकारः । त्रिकालसन्ध्याविधिः । वेदादिमन्त्रपाठपत्रसंयज्ञकथनादि । अन्नशुद्धिप्रकारादि । प्रसूतान्नहोमप्रकारस्वरूपवैद्यदेवकथनादि । गोयामादिकथनं । भोजनविधिः । भक्ष्यद्रव्यविधिनिषेधः । दीक्षार्थं वेदीनिर्माणं । दीक्षाप्रकारः । गायत्रीपुरस्सरणविधिः । नित्यकर्त्तव्यकर्मविधिः । गायत्रीमन्त्रेण होमविधेः कथनादि च ।

No. 886. गायत्रीस्वराजस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 13 on a page. Extent, 65 ślokaś. Character, Nāgara. Date, S'k. 1745. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Gáyatrī-stavarāja-stotra. A hymn in praise of the Gáyatrī, an extract from the Visvāmītra Saṁhitā.

Beginnng. अस्य श्रीगायत्रीस्वराजस्तोत्रमन्त्रस्य नूतनदृष्टिकृता विश्वामित्र ऋषिर्गायत्री-
च्छन्दो नानाच्छन्दांसि सकलजननी चतुष्पदा गायत्री परमात्मा देवता इत्यादि ।

End. विश्वामित्रमुद्भूतं हितकरं सर्वार्थसिद्धिप्रदं
स्तोत्राणां परमं प्रभातसमये पारायणं नित्यशः ।
वेदानां विधिवादमन्त्रसकलां सिद्धिप्रदां सम्पदां
सम्प्राप्नोत्यपरं समग्रसुखदा(?) आयुष्यमारोग्यदाम् ॥ २५ ॥

Colophon. इति श्रीविश्वामित्रसंहितायां परमरहस्ये गायत्रीस्वराजस्तोत्रं सम्पूर्णं ।

विषयः । गायत्र्याः स्तुतिः ।

No. 887. ऋग्वेदसंहिताहोमविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10—11 on a page. Extent, 300 ślokaś. Character, Nāgara. Date, S'k. 1744. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, New. Prose and verse. Generally correct.

Rigveda-saṁhitā-homavidhi. Directions for performing Rīg Vedic homas, according to the school of Yāskala.—The first two pages contain some excerpts unconnected with the text. The work begins on the 3rd page.

Beginning. अथ कमलाकरभट्टवचनं । तत्र मन्त्रः ।

ब्राह्मणाः सन्तु वै शान्ताः पापात् पान्तु समाहिताः ।

वेदानाञ्चैव दातारस्वातारः सर्वदेहिनाम् ॥ १ ॥

(इत्यादिष्टव्यपाठानन्तरं ग्रन्थारम्भः)

नलोमामाधवौ देवौ ब्रह्मणे च स्वयम्भुवे ।

ऋग्वेदमन्त्रद्वयस्य शौनकादिभ्य एव च ॥ १ ॥

13/11/74

No. VII.

NOTICES

OF

SANSKRIT MSS.

BY

RÁJENDRALÁLA MITRA,

Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland, and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences, Vienna; Corresponding Member of the German and of the American Oriental Societies, and of the Royal Academy of Science, Hungary; Fellow of the Royal Society of Northern Antiquaries, Copenhagen, &c., &c.

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL.

VOLUME II.—PART IV.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1874.

ऋग्विधानादिकं दृष्ट्वा ऋग्वेदे देवताक्रमम् ।

बालकृष्णः श्रोत्रियोऽत्र वक्त्रे होमविधानकम् ॥ २ ॥

- End. जातवेदाग्निं २ । सूर्यं २ । भाववृत्तं २ । सञ्ज्ञानं ४ । ऋचा २१८ । सूक्ते ४९ ।
 Colophon. इत्यष्टमाष्टकः समाप्तः । इति शकलमंहिताया अन्वाधानं समाप्तं ।
 विषयः । ऋग्वेदपारायणविधानं । ऋग्वेदपारायणकरणप्रकारदर्शनं । एतत्पारायणाङ्गी-
 भूतहोमादिकथनञ्च ।

No. 888. गङ्गास्नानविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 10 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Gaṅgā-snānavidhi. Directions for bathing in the River Ganges. Anonymous.

Beginning. अथ गङ्गास्नानविधिः । यानानि तु परित्यज्य भाग्यं पादचरैर्नरैः ।

लुटित्वा लोटणोच्चैव कृत्वा कर्पाटिकाकृतम् ॥ इति । साष्टाङ्गं प्रणम्य ।

End. गङ्गास्नानसाङ्गतामिद्वयार्थं गोदानं दत्त्वा दशधिकान् ब्राह्मणान् भोजयित्वा
 तेभ्यो दक्षिणं दत्त्वा आशिषो गृहीत्वा विष्णुं स्मरेत् ।

Colophon. इति गङ्गास्नानविधिः ।

विषयः । गङ्गास्नानविधिकथनं ।

No. 889. गकारादिगणपतिसहस्रनामस्तोत्रम् ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 9; line 10 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1713. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Gakārādi-gaṇapati-sahasra-nāma-stotra. A hymn in praise of Gaṇeśa in which a thousand epithets, each beginning with the letter ग, are strung together. Śiva recited the hymn at the request of his consort. The work is alleged to be a section of the Rudrayāmala Tantra.

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये सुखामीनं त्रिलोचन ।

प्रणम्य शिरसा नाथं पार्वतो पर्युच्छत ॥ १ ॥

त्वत्तः श्रुतं पुरा देव गणेशस्य महात्मनः ।

नाम्नां सहस्रं तच्चित्रं गकारादिकमिष्टम् ॥ २ ॥

End.

इति श्रुत्वा महादेवादेवी विस्मृतमानसा ।

पूजयामास विधिना गणेशरूपद्वयम् ॥ ८२ ॥

Colophon. इति श्रीब्रह्मसंहिताशिवशक्तोपनिषद्गङ्गादे गकारादिगणपतिसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । गकाराद्दशब्दवर्णितगणपतिसहस्रनामकथनं ।

No. 890. महागणपतिसहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1712. Place of deposit, Calcutta, Bābu Rājendralāla Mitra. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Mahāganapati-sahasra-nāma-stotra. A hymn in praise of Gaṇeś'a in which a thousand epithets are strung together. This hymn is said to have been recited by Gaṇeś'a himself at the request of his father Śiva, with a view to ensure success in the battle against Tripurāsura. It professes to be an extract from the Gaṇeś'a Purāṇa.

Beginning. व्यास उवाच । कथं नाम्नां सहस्रं स्वं गणेश उपदिष्टवान् ।

शिवायैतन्मया चक्षुः लोकानुग्रहतत्परः ॥ १ ॥

ब्रह्मेवाच । देव एवं पुरा रातिः पुरत्रयजयेद्यमे ।

अनर्चनाङ्गणेशस्य जातो विघ्नाकुलः किल ॥ २ ॥

मनसा संविनिर्धार्य ततस्तद्विघ्नकारणम् ।

महागणपतिं भक्त्या समभ्यर्च्य यथाविधि ॥ ३ ॥

विघ्नप्रशमनोपायमष्टच्छन्दपरार्जितः ।

मन्तुष्टः पूजया शम्भोर्महागणपतिः स्वयं ॥ ४ ॥

ततस्तस्मै स्वं नाम्नां सहस्रमिदमब्रवीत् ।

सर्वविघ्नैकहरणं सर्वकामफलप्रदम् ॥ ५ ॥

End.

नमो नमः सुरवरपूजिताङ्गये नमो नमो निरुपमसङ्कलात्मने ।

नमो नमो विपुलदयैकस्मिन्वे नमो नमः करिकलभननाय ते ॥ ४३ ॥

Colophon. इति श्रीमद्गणेशपुराणे उपासनाखण्डे महागणपतिमहत्तमनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । त्रिपुरासुरवधसमये विघ्ननिरासार्थं शिवश्रुतेन गणपतिना प्रोक्तं स्वकीयमहत्तमनामस्तोत्रमिदम् ।

No. 891. सरस्वतीस्तोत्रम् ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 5. Line, 11—13 on a page. Extent, 150 śloka. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sarasvatī-stotra. A hymn in praise of Sarasvatī, being an extract from the *Sudarsana Saṁhitā*. The hymn is designed to ensure the instantaneous acquisition of profound knowledge.

Beginning. अस्य श्रीशुक्तासरस्वतीस्तोत्रमन्त्रस्य आश्रयायन ऋषिः सगंधराच्छन्दः श्रीशुक्ता-
सरस्वती देवता महाशुक्तासरस्वतीप्रोत्यर्थे जपे विनियोगः ।

End. सर्वपापविनिर्मुक्तः सुभगा लाकवियुतः ।
वाञ्छितं फलमाप्नोति सर्वलोकं नात्र संशयः ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीसुदर्शनसंहितायां पूर्वभागे उमासहेश्वरसंवादे सद्योमतिप्रसादसरस्वती-
स्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । सद्योबुद्धिप्रदसरस्वतीस्तोत्रकथनं ।

No. 892. सरस्वतीस्तोत्रं, त्रिपुरसिद्धान्तोयं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 4. Lines, 11 on a page. Extent, 150 śloka. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Vis'vanātha Śāstrī. Appearance, new. Verse. Correct.

Sarasvatī-stotra. A short hymn in praise of Sarasvatī, said to have been composed by Kṣ'valāyana. It is preceded by certain directions for reciting it in the way which is likely to prove most effectual.

Beginning. अथ साधारणसरस्वतीमन्त्रविधिः । कृतनित्यक्रियः शुक्ताम्बरधरो भूतशुद्ध्या-
दि विधाय देशकालौ सङ्कीर्त्तयन् समामुक्तकामनासिद्ध्यर्थं धारणासरस्वतीमन्त्र-
जपमहं करिष्ये इति सङ्कल्प्य ।

- End. शरदा शरदाम्भोजवदाना वदनाम्बुजं ।
 सर्वदा सर्वदास्माकं सन्निधिः सन्निधिः क्रियात् ॥ २१ ॥
- Colophon. इत्याश्रलायनप्रोक्तं सरस्वतीस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।
- विषयः । युतधरसरस्वतीमन्त्रजपादिप्रकारः । महासरस्वतीस्तोत्रं । (अत्र सरस्वती-
 स्तोत्रद्वयं । तत्र महासरस्वतीस्तोत्रस्य आश्रलायनः कर्त्ता ।)

No. 893. अपामार्जनस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 175 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1712. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Apāmāryjana-stotra. A charm for the cure of fever, dysentery, and other diseases. It is an extract from the Vishṇudharma Purāṇa.

- Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि अपामार्जनसूक्तमम् ।
 पैलस्येन तथा प्रोक्तं दाक्ष्यस्य च महात्मनः ॥ १ ॥
 भक्तिभावेन सम्पूज्य प्राणिनां हितकाम्यया ।
 सर्वरोगत्रिदोषाणां नाशनं मङ्गलप्रदं ॥ २ ॥
 योऽन्तः प्रविश्य सम वाचमिमां प्रसृतां मञ्जीवयत्यखिलशक्तिधरः स्वधात्मा ।
 अन्यांश्च हस्तचरणयवणत्वगादीन् प्राणान्नमो भगवते पुरुषाय तुभ्यम् ॥ ३ ॥
- End. पठतां शृण्वताञ्चैव ददाति परमां गतिं ।
 निरपेक्षैः प्रकर्त्तव्यं नान्यथा सिद्धिदं द्वयोः ॥ १६० ॥
- Colophon. इति श्रीविष्णुधर्मोत्तरे दाक्ष्यपुलस्त्यसंवादे अपामार्जनस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।
- विषयः । ज्वरातीसारदिरोगशान्तिकरमन्त्रविशेषोक्तिः ।

No. 894. दत्तकपुत्रविधानं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 125 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1714. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Dattakaputra-vidhāna. Ceremonial rites to be observed when adopting a son. By Nṛsiṅha Bhaṭṭa.

Beginning. अथ दत्तकपुत्रविधानं । शानकस्मृता । इदानीं सम्प्रवक्ष्यामि पुत्रसङ्ग्रहमुत्तमं ।

वन्धो नृत्तप्रजो वापि पुत्रार्थं समुपाय च ।

आधाय विधिवदङ्गि खगद्योक्तेन वर्त्मना ॥ इत्यादि ।

End. गुरवे यथाशक्ति दक्षिणां दत्वा अन्येभ्यो ब्राह्मणेभ्यो यथाशक्ति भूयसीं दक्षिणां दत्वा यथाशक्ति ब्राह्मणान् भोजयित्वा आशिषो गृह्णीयात् ।

Colophon. इति ऋषिर्हभट्टविरचितायां दत्तकपुत्रविधानं समाप्तम् ।

विषयः । दत्तकपुत्रग्रहणविधिः ।

No. 895. वास्तुपूजाविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 150 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1717. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Vāstupūjā-vidhi. Directions for worshipping the presiding divinity of a dwelling when a new house is about to be occupied. The sage S'ākala is said to be the author of the work.

Beginning. अथ शकलोक्तवास्तुपूजाविधिः । यथा ।

शकलोऽहं प्रवक्ष्यामि वास्तुपूजाविधिं क्रमात् ।

तत्रादौ सम्प्रतिष्ठेन्ने भूमिं सदनसिद्धये ॥

निर्विवादासपासार्गकण्टक्यादिविवर्जिताम् ।

मध्ये निम्नां प्राक्प्रवर्णां किञ्चित् सर्वत्र उच्छ्रिताम् ।

End. ततस्तस्मिन्नेव दिने शुभे मुहूर्ते प्रवेशः । ततः सात्वाहः शिष्टैरिष्टैश्च वस्तुभिः

सह भुञ्जीतेति सङ्क्षेपो वास्तुशान्तिप्रयोगः ।

Colophon. इति वास्तुशान्तिप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । शकलमतानुयायिवास्तुपूजाविधिकथनं ।

No. 896. वास्तुशान्तिः, आश्वलायनगृह्योक्ता ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines, 20. Extent, 25 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Vāstus'ānti. Directions for performing certain rites for overcoming the evil effects of adverse planets on a dwelling. The work professes to be founded on the rules of As'vulāyana as given in his Grihya Sūtra. By Rāmakṛiṣṇa Bhaṭṭa.

Beginning. इदानीं सूत्रोक्ता वास्तुशान्तिरभिधीयते । सा च द्विजानां पूर्वोक्तया रीत्या समुच्यते । पूर्वोक्तायां लशक्तौ खखेसूत्रोक्त्यैव कर्त्तव्या ।

End. तैः शिवं वास्तुशिवं वास्तु इत्युक्तम् । सुहृद्युतो भुञ्जोतेति विशेषेण गृहसञ्जकरणे ह्येतदिष्यते, साधारणशान्तिवत् ।

Colophon इति श्रीभट्टरामकृष्णरचिता आश्वलायनगृह्योक्तवास्तुशान्तिः ।

विषयः । आश्वलायनगृह्योक्तसङ्क्षिप्तवास्तुशान्तिविधिकथनं ।

No. 897. मण्डपपूजा ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 5. Lines, 10 on a page. Extent, 125 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Maṇḍapapūjā. Worship of the Maṇḍapa, or Hall of Sacrifice, before commencing the Agnyādhāna and other fire sacrifices. The MS. is incomplete.

Beginning. कर्माङ्गत्वेन मण्डपपूजनविधिः । पूर्वस्यां दिशि मण्डपद्वाराद्वहिर्हस्तमात्रे अश्वत्येतारणं सुदृढनामकं सुशोभननामकं वा शङ्खचिह्नितं ।

End. (शेषे खण्डितत्वाच्चरमवाक्यादिकं न लिखितं ।)

विषयः । अग्न्याधानादिकार्यानुष्ठानार्थं कृतस्य मण्डपाख्यगृहस्य प्रतिष्ठाविधिकथनं । (मण्डपप्रतिष्ठानन्तरमत्र अग्निप्रतिष्ठाद्यन्यत्कर्मारम्भो दृश्यते, परन्तु शेषखण्डितत्वात् तद्विषयप्राप्तिः ।)

No. 898. गायत्रीपरश्वरविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1716. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Correct.

Gáyatrī-purus charaṇa-vidhi. Directions for performing certain ceremonies for acquiring proficiency and mastery over the Gáyatrī. Anonymous.

Beginning. अथ गायत्रीन्यासप्रारम्भः । ॐ ह्रीं आत्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा । ॐ कं परतत्त्वं शोधयामि स्वाहा । ॐ सं ह्रं परात्परतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ।

End. सुरभिज्ञानशूरैश्च योनिः कूर्माश्च पङ्कजं ।
लिङ्गनिर्वाणमुद्राच्च जपान्तेऽष्टौ च कारयेत् ॥
जपं निवेद्य ईश्वरार्पणं कुर्यात् ।
यदक्षरपदं धष्टं मात्राहोमश्च यद्भवेत् ।
तत्सर्वं क्षम्यतां देव प्रसीद परमेश्वर ॥

Colophon. इति पुरश्वरविधिः समाप्तः ।

विषयः । अङ्कप्रत्यङ्कप, गायत्र्यक्षरविशेषन्यासकथनं, गायत्रीमानसीपूजा, गायत्रीशाप-
मन्त्रचनं, गायत्रीमन्त्रस्य ब्रह्मास्त्राग्नेयास्त्रादिकरणप्रकारः । गायत्रीजपविधिः ।
उत्तरन्यासविधिश्च ।

No. 899. सङ्क्षेपगायत्रीन्यासप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 4; lines, 10 on a page. Extent, 100 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1715. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Correct.

Saṅkshēpagáyatrī-nyāsa-prayoga. A brief manual for the adoration of the Divinity through the Gáyatrī. Anonymous.

Beginning. अथ सङ्क्षेपगायत्रीन्यासः । अथेत्यादि ० कृतपूर्वसङ्कल्पसिद्धिद्वारा श्रीपरमेश्वर ० पूर्वसङ्कल्पितचतुर्विंशतिलतात्मकगायत्रीपरश्वरमध्ये यथाशेन गायत्रीजपमहं करिष्ये, तदङ्कविहितं शरीरशुद्धिपूर्वकं गायत्रीमन्त्रजपाधिकारसिद्ध्यर्थं पवनभूतशुद्धिप्राणप्रतिष्ठान्तर्मातृकावह्निर्मातृकागायत्रीन्यासांश्च करिष्ये ।

End. त्वं मातः सर्वदेवानां प्रीतिदा शुभदा भव ।
 शुभं कुरुष्व मे भद्रे यशो वीर्यं सर्वदा ॥ ३ ॥
 जपं कुर्यात् । जपान्ते षडङ्गं कृत्वा । मुद्राः ।
 सुरभिर्ज्ञानशूर्पं च योनिं पञ्चवपङ्कजं ।
 लिङ्गनिर्वाणमुद्राञ्च जपान्तेऽष्टौ प्रदर्शयेत् ॥

Colophon. इति सङ्क्षेपगायत्रीन्यासः ।

विषयः । अङ्गप्रत्यङ्गादिषु गायत्र्यक्षरविशेषमङ्क्षिप्तन्यासकथनं, गायत्रीमानसपूजनादि-
 कथनञ्च ।

No. 900. गायत्रीब्रह्मकल्पः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10—11 on a page. Extent, 275 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1715. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Gāyatrī-brahmakalpa. This work is similar to the last two, and treats of the same subject. It professes to be founded on the Rīg-vidhāna Brāhmaṇa. Anonymous.

Beginning. अथ ब्रह्मकल्पे गायत्रीकल्पं व्याख्यास्यामः । नारद उवाच ।

गायत्र्याः कीदृशं न्यासं वर्णरूपञ्च कीदृशं ।
 ऋषिषु देवता च्छन्दो आवाहनविसर्जनं ॥ १ ॥
 हृदयञ्च शिखा गोत्रं तथा शीर्षञ्च कीदृशं ।
 विनियोगस्तथा कुक्षिं पादौ तु परमेश्वर ॥ २ ॥
 ध्यानं मुखञ्च माहात्म्यं पदन्यासविधिं ततः ।
 तदहं श्रोतुमिच्छामि ब्रूहि मे कमलासन ॥ ३ ॥

End. गायत्र्या न परं जायते गायत्र्या न परं तपः ।
 गायत्रीं जपमानस्य पुनर्जन्म न विद्यते ॥ ४३ ॥

Colophon. इति श्रीऋग्विधाने ब्रह्मनारदसंवादे गायत्रीब्रह्मकल्पः समाप्तः ।

विषयः । गायत्रीध्यानविशेषवर्णनं । आसनशुद्ध्यादिकथनं । गायत्रीमन्त्राक्षररङ्गादि-
 न्यासप्राणायामादिकथनं । सुमुखसंयुतादिचतुर्विंशतिमुद्रानामकथनादि । गा-
 यत्र्यास्तैकालिकध्यानं, गायत्रीपूजनप्रकारः । गायत्रीजपोत्तराङ्गन्यासादिकथनं ।
 मन्थाङ्गीभूतगायत्रीतर्पणं । गायत्रीजपाङ्गीभूतहोमप्रकारश्च ।

No. 901. स्मार्त्तप्रायश्चित्तप्रयोगः, स्मार्त्तप्रायश्चित्तोद्धारोयः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 1300 ś'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1715. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Smārta-prāyas'chitta-prayoga. A treatise on expiations and purifications. By Divākāra Bhāṭṭa, son of Mahādeva, and grandson of Bhāṭṭa Rames'vara, who had the soubriquet of Kāla.—The author enjoys high reputation as a correct expounder of the Smṛiti, and several standard compilations on law are attributed to him.

Contents: expiations for neglecting certain necessary ablutions and bathing; do. for allowing the proper times for the daily triple prayers to pass without performing the necessary ceremonies for those occasions; do. for the removal of diseases caused by sins; do. for bad dreams; do. for sneezing and yawning; do. for incest; do. for sleeping at the moment of sundown; do. for certain wild birds sitting on the house-top; do. for neglect of the household sacred fire caused by a man's absence from home for more than ten days while earning his livelihood in a foreign country; do. for accidental blowing out of the sacred fire; do. for being called away on a business after commencing a fire sacrifice; do. for irregularities in the performance of Ishti sacrifices; do. for the dropping out of burning embers from the altar and other accidents; defects in offerings; expiations in connexion with the *Pind-pitriyajña*; purification of sacrificial vessels.

Beginning. अथ स्मार्त्तसूत्रप्रायश्चित्तानि वक्ष्यन्ते । तत्रादावावग्रहकविशेषानित्यप्रायश्चित्तानि वक्ष्यन्ते । तत्रादौ शैचमाह, मनुः ।

शैचे यत्रः सदा कार्यः शैचमूलो द्विजः स्मृतः ।

शैचाचारविहीनस्य समस्ता निष्फलाः क्रियाः ॥ इति । तदेतद्विविधं ।

End. कर्मसमाप्तिरसमयेऽङ्गलोपे ज्ञातेऽज्ञाते वा प्रायश्चित्तमाह, प्रजापतिः ।

प्रमादात् कुर्वतां कर्म प्रच्यवेताध्वरेषु यत् ।

स्मरणादेव तद्विष्णोः सम्पूर्णं स्यादिति श्रुतिः ॥

प्रायश्चित्तान्यशेषाणि ततः कर्मात्मकानि वै ।

यानि शेषाशेषाणां (?) कृष्णानुस्मरणं परं ॥

Colophon. इति श्रीमत्कालोपनामकभट्टराजेश्वरात्मजमहादेवद्विजवर्यस्तुभट्टद्विवाकरवि-
रचितस्मार्तप्रायश्चित्तोद्धारं सङ्क्षिप्तप्रयोगरूपेण नित्यनैमित्तिकप्रायश्चित्तानि
कारिकायुक्तानि निरूपितानि । (इतः परं पञ्चविंशतिपङ्क्त्यात्मकः पाठोऽस्ति ।
तत्राचमनप्राणायामादिविधिकथनं ।)

विषयः । शौचविधिः, स्नानविधिः, अकरणप्रायश्चित्तं । सन्ध्याकालातिक्रमप्रायश्चित्तं ।
आधिनारायणप्रायश्चित्तं । दुःखप्रशान्तिः । क्षुब्धप्रशान्तिः । अगम्यागमनप्राय-
श्चित्तं । स्वापकाले सूर्यास्ते मति प्रायश्चित्तं । आगारोपरि आरण्यकोपतविशेषो-
पवेशनप्रायश्चित्तं । धनार्जनार्थं प्रवासं गतो दशदिग्भ्यः परत आगच्छेत्
चेत्तत्र प्रायश्चित्तं । अग्निनाशप्रायश्चित्तं । अन्वाहिताग्निर्योगात् प्रागनुगते प्राय-
श्चित्तं । इष्टिगतवैगुण्यनिमित्तकप्रायश्चित्तं । आयतनाग्निस्त्रलनादिवज्ज्वलेधनेमि-
त्तिकर्मप्रायश्चित्तं । हविर्दोषकथनं । पिण्डपिण्डयज्ञाद्यकरणे प्रायश्चित्तं । यज्ञ-
पात्रादिशुद्धिः ।

No. 902. प्रातिशाख्यं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 22. Lines, 10 on a page. Extent, 660 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1719. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Prātis'ākhya. Phonology of the Rig Veda. By S'aunaka. The work comprises three chapters (*Adhyāyas*), and 18 sections, (*Paṭalas*.) Contents: (I), 1, letters; 2, combinations and mutations of vowels; 3, accents; 4 to 6, combinations and mutations of consonants; (II) 7 to 10, circumflex accent; 11, elision of nasals, &c.; 12, compound letters; (III) 13, origin of letters; 14, powers of letters; 15, rules for reading the Veda within certain prescribed times; 16 to 18, metres, their feet and presiding divinities. Two editions of the work have already appeared, one with a French translation in the *Journal Asiatique*, and the other with a German version in Max Müller's *Rig Veda, oder die Heiligen Lieder der Brahmanen*. Leipzig, 1856.

Beginning. परावरे ब्रह्मणि यः सदाऽर्चयेदात्मानं वेदनिधिं मुतीन्द्राः ।

तं पद्मगर्भः परमं त्वादिदेवं प्रणम्य च लक्षणमाह शौनकः ॥

माण्डूक्यैः संहितां वायुमाह तथाकाशं चास्य माक्षय्य एव ।

समानतामनिले चाम्बरे च गलागस्त्यो विपरिहारं तदेव ॥

अथात्मकृपौ शूरवीरः सुताय वाङ्मनसयोर्विवदन्त्यानुवृत्त्यं ।

End.

यश्चन्द्रसां वेद विशेषमेतं भूतानि च त्रैष्टुभजागतानि ।

सर्वाणि रूपाणि च भक्तितो यः स्वर्गं जयत्येभिरथास्तत्त्वम् ॥ ३८ ॥

Colophon.

इति प्रातः(ति)शास्त्रेऽष्टादशपटलः । इति तृतीयोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः ।

१ अध्याये ।—१ पटले, वर्णादिनिर्णयः । २, स्वरसन्धिविचारकथनादि । ३,

उदात्तादिस्वरविचारकथनादि । ४, ५, ६, हलसन्धिकथनादि ।

२ अध्याये ।—७, ८, ९, १० पटलेषु, मोदाहरणश्रुतादिविचारकथनं । ११,

नकारादिवर्णलोपविचारः । १२, संयुक्तवर्णविचारः ।

३ अध्याये ।—१३, वर्णान्तिप्रकारकथनादि । १४, वर्णगुणकथनादि । १५,

पारायणप्रकारकथनादि । १६, गायत्र्यादिक्वन्ःकथनं । १७, १८, क्वन्सां

दैवतपादनिर्णयकथनं ।

No. 903. अद्भुतशान्तिः ।

Substance, country paper, 12 X 4½ inches. Folia, 4. Lines, 11 on a page. Extent, 166 śloka. Character. Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Adbhuta-s'ānti. A fragment of the Adbhuta Brāhmaṇa of the Sāma Veda. The whole of the Adbhuta Brāhmaṇa has been published by Professor Weber in the transactions of the Berlin Academy for 1865.

Beginning. अथ दशाद्भुतशान्तिप्रारम्भः । देवाय ह वा असुरास्यै लोकेषु लोकेषु स्पर्धन्ते देवाः प्रजापतिमुपाधावन् तेभ्य एतां देवीं शान्तिं प्रयच्छन्ते । ततः शान्तिका असुरानभ्यजयन्ततो वै देवा अभवन् परासुराः ।

End.

ब्राह्मणान् भोजयित्वा स्वस्वयनं वाचयत ॥ १२ ॥

Colophon.

इत्यद्भुतशान्तिः । (इतः परं “सुमुखयेत्यादिः, आचार्यवरणमहं करिष्ये” इत्यन्तः पङ्क्तिचतुष्टयात्मकः पाठोऽस्ति ।)

विषयः ।

यानकृत्वादेकदेशभङ्गशान्तिः । पञ्चाय्यरिष्टशान्तिः । शूलभादीतिदोषशान्तिः ।

दुर्दृशादिशान्तिः । अकालफलपुष्पादिशान्तिः । रुधिरवर्षादिशान्तिः । पञ्च-

पदपञ्चादिशान्तिः । उल्कापातादिशान्तिः । होनाधिकाङ्गशान्तिः । स्वकाल-

गर्भाप्रसवादिशान्तिः । देवतायतनकम्पादिशान्तिः ।

No. 904. शान्तिकल्पदीपिका ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1714. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

S'ántikalpadípiká. Expiations for certain accidents to the sacred household fire. Anonymous. Contents : Expiation for a frog falling into the fire ; do. for a chameleon falling into the fire ; do. for a buffalo calving on a Wednesday when the moon is in the Múla Nakshatra in the month of Mágha ; do. for a mare foaling in the month of Srávana ; do. for a cow calving in the month of Bhádra ; do. for using abusive language towards respectable people ; do. for bad dreams ; do. for diseases, fever, dysentery, &c., resulting from sin ; do. for suddenly becoming fat or lean ; do. for the appearance of comets ; do. for eclipses ; do. for the union of two months under inauspicious stellar conjunctions ; do. for adverse planets ; do. for epidemics ; do. for boils and epizootics ; do. for blight in corn ; do. for images of gods perspiring ; do. for a sudden breaking down of a tree ; do. for two lotuses growing on a single stalk ; do. for unseasonable rains, &c. ; do. for hot-water rain ; do. for sudden springing of water in rivers, tanks, and wells ; do. for twins born of cows, buffaloes, and ewes ; do. for domestic animals taking their abodes in the wilderness, or wild animals betaking themselves to villages or towns ; do. for white-ants attacking a house ; do. for animals other than tigers, cats, and snakes, destroying their offspring ; do. for cracking or quaking of the earth ; do. for injury to the voice of animals used by man as vehicles ; do. for halos seen round the sun or moon, and for the fall of meteors.

Beginning. अथ मण्डूकाग्निप्रवेशशान्तिप्रयोगः । यजमानः क्षतनित्यक्रियः शुद्धाग्ने स-
पत्नीक उपविश्याचम्य प्राणानायम्य देशकालौ मङ्गीर्य अस्माकं सद्भक्तुम् ।
मम गृहे पचनाग्नौ मण्डूकप्रवेशजनितसकलारिष्टशान्त्यर्थं सकलपीडापरिहान-
रार्थं शुभफलप्राप्त्यर्थमाचार्यत्विग्द्वारा मण्डूकाद्भुतशान्तिं करिष्ये ।

End. गोसूक्तजपः शान्तिसूक्तश्चद्रकपोतसूक्तश्चकुनसूक्तजपः ।

Colophon. इति निर्घातादिशान्तिः । इति शान्तिकल्पदीपिका समाप्ता ।

षिष्यः । पचनाग्नौ मण्डूकपतनजन्यशान्तिः । पक्षीशरटपतनशान्तिः । माघे बुधवारे वा

मूलनक्षत्रे मन्दिषी प्रसूते चेत् तच्छान्तिः । श्रावणे वडवा प्रसूते चेत् तच्छान्तिः ।
 सिंहस्थे सूर्ये गाः प्रसूते चेत् तच्छान्तिः । मूलाश्लेषानक्षत्रजातबालकशान्तिः ।
 सुवर्णनाशशान्तिः । दग्धवस्त्रशान्तिः । वाक्पाठ्यशान्तिः । दुःखप्रशान्तिः ।
 ज्वरशान्तिः । अतीसारादिशान्तिः । अकस्मात् कृशशूलदिभवनशान्तिः ।
 घूमकेतुशान्तिः । ग्रहणशान्तिः । दुष्टसङ्क्रान्तिशान्तिः । ग्रहयुद्धादिशान्तिः ।
 जनपीडामहाशान्तिः । विस्फोटपशुरोगादिशान्तिः । धान्यादिविकृतिशान्तिः ।
 प्रतिमास्वेद्यातादिवैकृतिशान्तिः । अकस्मात् तरुभङ्गादिशान्तिः । एकनालो-
 त्यन्नकमलदयादिशान्तिः । अकालवृष्ट्यादिशान्तिः । उष्णेदकवृष्ट्यादिशान्तिः ।
 शुष्कनदीकूपदौ चठाज् जलोत्पत्तौशान्तिः । गोक्षीमन्दिष्यादिपु युग्मादिश्रावक-
 प्रसवशान्तिः । ग्राम्यारण्यप्राण्यावासविनिमयादिशान्तिः । गृहे वस्त्रीकोत्यन्त्रादि-
 शान्तिः । व्याघ्रविडालमर्पादित्यतिरिक्ताः प्राणिनः परस्परं खवान्तं भक्षयन्ति
 चेत् तच्छान्तिः । भूविदारभूकम्पादिशान्तिः । वाहनस्वरादिवैकृत्यशान्तिः ।
 चन्द्रसूर्यमण्डलदर्शननिर्घातोत्कापातादिशान्तिय ।

No. 905. अशौचनिर्णयः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 4. Lines, 14—15 on a page. Extent 200 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1742. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

As'aucha-nirṇaya. Impurities of the person caused by death or birth in one's family or tribe. By Tryambaka Pandita.

Beginning. गणार्धपं नमस्कृत्य प्रत्यृचादिपविं कविं ।

त्र्यम्बकेणाशुबोधाय क्रियते शौचनिर्णयः ॥ १ ॥

अथातः शब्दतत्त्वेह पौनरुक्त्यं न दृश्यति ।

स्फुटबोधाय बालानां ग्रन्थास्यं रच्यते यतः ॥ २ ॥

End. एतच्च त्रिरात्रं दशाहोर्द्धं संस्कारकरणे ज्ञेयम् । दशाहमध्ये तु शेषदिवसैरेवा-
 शौचमिद्वेक्ष्यतात् ।

Colophon. इति श्रीयाज्ञकशिखामणित्र्यम्बकपण्डितकृताशौचनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । जननमरणशौचव्यवस्थाकथनं ।

No. 906. नकुलेश्वरीमन्त्रविधानं ।

Substance, country paper, $12 \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 2. Lines, 14—15 on a page. Extent, 62 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Nakulés'vari-mantra-viḍhāna. Mantras for the adoration of a form of the goddess Durgā named Nakulés'vari, or the "Mistress of the ichneumon." By Tryambaka. The MS. is incomplete.

Beginning. नकुलीवागीश्वरीमन्त्रविधानप्रारम्भः । सुमुखस्येत्यादि । स्पष्टार्थं (?) । नकुली-
वागीश्वरीमन्त्र(स्य) अमुकमङ्गलकजपमहं करिष्ये ।

End. (खण्डितत्वाच्चेष्टवाक्यादि न लिखितं ।)

विषयः । नकुलीवागीश्वरीमन्त्रतत्पुरुषरचरणदिकथनं ।

No. 907. शाङ्खायनसूत्रम् ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 70. Lines, 9—12 on a page. Extent, 1500 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sāṅkhāyana Sūtra. The Kalpa Sūtra of Sāṅkhāyana. The MS. is defective both at the beginning and at the end. Vide No. 665.

Beginning. (प्रथमपत्राभावात् द्वितीयपत्रपाठो लिख्यते)

याश्चर्चा वचनादन्यदुच्चैर्न्याययुग्मे(?)वचनादुपांश्चित्यादिः ।

End. चित्राश्चित्राभिरुतिभिः । श्रवन् ब्रह्माण्णवसागमन ॥ २० ॥ विश्वेदेवाः । इत्यन्तः ।

विषयः । १ अध्याये, ऋगुच्चारणे श्रुतादिभेदकथनादि । २, अग्न्याधानकालनिरूपणादि ।
३, पौर्णमास्यादीदिकथनं । ४, पिण्डपिष्टयज्ञादिकथनं । ५, अग्नीषोमयाग-
कथनादि । ६, महारावादौ जप्यमन्त्रकथनं । ७, सवनीयेष्टिप्रभृतिकथनादि ।
८, आदित्यप्रहेष्टादिकथनञ्च । (अष्टमाध्यायारम्भावधिपञ्चपत्रात्मकः पाठोऽस्ति ।
ततः खण्डितम् ।)

No. 908. **दैवतकाण्डः ।**

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 92. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1400 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1664. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Dairata Kāṇḍa. The second part of Yāskās Nirukta, containing Chapters VII to XIII.

Beginning. अथातो दैवतं तद्यानि नामानि प्राधान्यश्रुतीनां तदैवमित्याचक्षते ।

End. सहते भूताय नमो यास्काय ब्रह्मशक्तमसीय ब्रह्मशक्तमसीय ॥ ७ ॥

Colophon. पञ्चमः पादः ।

विषयः । ऋग्दैवमन्त्रभेदनिर्णयः । (सप्तमाध्यायावध्यस्य प्रारम्भः अतः प्रारम्भखण्डितमिदं ।)

No. 909. **सौभाग्यतन्त्रं ।**

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1850. Place of deposit, Varāhanagara, 24-Parganās, Bābu Sāmbhuchandra Mukhopādhyāya. Appearance, old; the leaves are worm-eaten. Verse. Incorrect.

Saubhāgya Tantra. A Tāntric compilation, containing directions for formal recitation (*Pārāyaṇa*) of certain *vīja mantras* under specified conditions. The word *pārāyaṇa* is employed to indicate all formal readings, whether of *vīja mantras* or of particular works, within stated times, or under specified restrictions. The practice is said to have originated since the time of Parikshit, the grandson of Arjuna, who heard the Mahābhārata recited in course of seven days. He was cursed by a Brāhman to be bitten by a serpent in seven days, and, knowing the curse to be infallible, he devoted those days to hearing the mighty deeds of his ancestors as described in the great epic. Portions of the Vedas, the Purāṇas, and the Rāmāyaṇa, are now frequently made the subject of *pārāyaṇa*. The time extends from three days to three months. The other conditions are fasting and abstinence of various kinds. In the case of *vīja mantras* the number of times they are to be

repeated within a given time, and in particular postures are the principal conditions. Contents: 1, Time meet for repeating *vija* mantras. 2, General conditions for repeating mantras. 3, Sixteen primary conditions. 4, Different kinds of *Párayāṇa*. 5, *Párayāṇa* of the mantras sacred to the *Vidyās* (forms of *Durgá*). 6, *Párayāṇa* of the name of a god or goddess. 7, A form of *Párayāṇa* called *Tattva*; 8, Ditto called *Haṁsa*. 9, Ditto called *chakra*. 10, Ditto called *Ramā*. 11, Ditto called *Āmnāya*. Beginning. अख + कटमानन्दनिप्यन्दास्तविग्रहां ।

चिन्मात्ररूपिणीं विद्यां वन्दे खानन्दसुन्दरीं ॥

अथ वक्ष्ये विस्तरेण पारायणविधिं परं ।

यस्य विज्ञानसाधने साक्षात्परशिवो भवेत् ॥

End. एवं यः कुरुते भक्त्या पारायणक्रमाज्जपः ।

मानुषे वर्त्तमानोपि साक्षात्परशिवः परः ॥

Colophon. इति श्रीमत्सौभाग्यतन्त्रे पारायणविधौ आम्नायपारायणनिरूपणं नामैकादशः पटलः ।

विषयः । १ पटले, जपकालः । २, मन्त्रपारायणलक्षणं । ३, षोडशविधानोक्त-
वीजतत्त्वकथनादि । ४, पारायणभेदाः । ५, विद्यामन्त्रपारायणकथनादि ।
६, नामपारायणकथनं । ७, तत्त्वपारायणकथनादि । ८, हंसपारायणलक्षण-
कथनादि । ९, चक्रपारायणलक्षणकथनादि । १०, रमापारायणलक्षणकथ-
नादि । ११, आम्नायपारायणलक्षणकथनादि ।

No. 910. रसमङ्केतकलिका ।

Substance, country paper, $12\frac{3}{4} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 14. Lines, 11 on a page. Extent, 357 ślokas. Character, Nāgara. Date. ? Place of deposit, Varāhanagara, 24-Parganās, Bābu S'ambhuchandra Mukhopādhyāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Rasasaṅketa-kalikā. A treatise on the preparation of metallic medicines. By Chāmūṇḍa, a Kāyastha of the Naigeya clan. The MS. is incomplete, some unknown portion of the end being wanting. Contents: 1, Mercury, its purification and oxidation; tests of perfect oxidation, virtues of its various oxides. 2. Oxidation of iron, gold, copper, &c. 3. Medicinal preparations with poisons. 4. Medicinal preparations with mercury.

Beginning. शिवं नत्वा रसाधीशं चण्डः कायस्थकुम्भः ।

करोति रससङ्केतकलिकाभीष्टमिच्छिदाम् ॥ अथ पारदोत्पत्तिः ।

End.

(खण्डितत्वात्परिभ्रमाग्निवाक्यादिकं नास्ति । अन्यकर्तृनामद्वयं प्रारम्भवाक्योक्तं, चण्ड इति, “इति नैगमकायस्थचामुण्डकृतायां रससङ्केतकलिकायां प्रथमोक्तासः, एतद्वाक्योक्तं” चामुण्ड इति । कुत्रचित् नैगमेतिविशेषणं न दृश्यते) ।

विषयः ।

१ उज्जासे, पारदशोधनभस्मीकरणप्रकारः । पारदभस्मपरीक्षा । पारदभस्मगुण-
कीर्तनादि । २, लौहस्वर्णरौप्यताम्रादिधातुभस्मीकरणादिकथनं । ३, विषैष-
धकरणप्रकारादि । ४, रमैषधकरणप्रकारादि ।

No. 911. मन्त्रचन्द्रिका ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{4} \times 4$ inches. Folia, 36. Lines, 11 on a page. Extent, 1100 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1855. Place of deposit, Varāhanagara, 24-Parganās, Bābu S'ambhuchandra Mukhopādhyāya. Appearance, decayed. Prose. Generally correct.

Mantra-chandrikā. Vīja-mantras of various gods and goddesses and the ritual appropriate for worshipping them. The work is divided into nine chapters (*prākāśas*), and embraces the names, besides those of the leading gods and goddesses, of the planets, and the demoniac attendants of Śiva and Durgā.

Beginning. आरक्ताभं त्रिनेत्रं प्रयुजठरतरं वेदहस्तान्दधानं

विधाणं मौलिदेशे हिमकरशकलं दानधाराक्तकुम्भं ।

ब्रह्मेन्द्राद्यैः समस्तैरमरपरिवृतैः सेवितं शुभ्रदन्तं

भोगीन्द्राद्यं प्रसन्नं सकलशुभकरं तं भजेहं गजास्थं ॥ १ ॥

आदौ गणपतेर्मन्त्राः शिवायास्तदनन्तरम् ।

ततः कृष्णस्य सूर्यस्य शम्भोद्योक्ता यथाक्रमम् ॥ २ ॥

अथ क्रमेण गणेशादीन् स्मृत्वा तेषां मन्त्रा मन्त्रभेदाश्च लिख्यन्ते ।

End.

इति विन्यस्य । ओं अग्रये हृत् । अम्बकाय शिरः । ओं त्रिनेत्राय शिखा० ।

ओं वशिष्ठाय कवच० । ओं अग्निवीर्याय नेत्र० । ओं रुद्रदेवतायास्त्राय

फट् । इति मन्त्रैः षडङ्गं विधाय ।

Colophon. इति मन्त्रचन्द्रिकायां नवमः प्रकाशः । इति शिवप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । १ प्रकाशे, गणेश—वक्रतुण्ड—वीरगणेश—लक्ष्मीगणेश—शक्तिगणेश—हरिद्रागणेश—मन्त्रादिकथनं । २, वाग्वादिनी—हंसवागीश्वरी—बाला—भैरवी—कामेश्वरी—राजमातङ्गी—मन्त्रादिकथनं । ३, भुवनेश्वरी—दुर्गा—जयदुर्गा—लक्ष्मी—अन्नपूर्णा—मन्त्रादिकथनं । ४, अश्वारूढा—गौरी—ज्येष्ठलक्ष्मी—वज्रवासिनी—शिवदूती—चिकण्टकी—वगलामुखी—मन्त्रादिकथनं । ५, उग्रतारा—दक्षिणकालिका—धूमावती—भद्रकाली—महाकाली—उच्छिष्टचाण्डालिनी—धनदयक्षिणी—मन्त्रादिकथनं । ६, वासुदेव—लक्ष्मीवासुदेव—हरिहर—वामन—हयग्रीव—वराह—सुदर्शन—पुरुषोत्तम—मन्त्रादिकथनं । ७, ऋषीकेश—श्रीधर—नरसिंह—राम—सोता—लक्ष्मण—हनुमन्—मन्त्रादिकथनं । ८, गोपाल—कामदेव—कार्तवीर्यार्जुन—सूर्य—चन्द्र—भैरव—बुध—बृहस्पति—शुक्र—शनैश्वर—राज—केतु—वज्रि—मन्त्रादिकथनं । ९, शिव—दक्षिणामूर्ति—मृत्युञ्जय—अघोर—नीलकण्ठ—क्षेत्रपाल—वटुक—अम्बक—मन्त्रादिकथनं ।

No. 912. मयशिल्पं वा प्रतिष्ठातन्त्रं ।

Substance, English paper, 8 × 6 inches. Folia, 98. Lines, 19—20 on a page. Extent, 1900 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Bābu Rājendralāla Mitra. Appearance, new. Verse. Incorrect and corrupt.

Maya Mata, alias *Maya Silpa*, alias *Pratishṭhā Tantra*. A treatise on architecture founded on the canons of Maya, a Dānava, who is reputed to have built a palace for Yudhishṭhira. The work is written in the Tāntric style in anuṣṭup verses; but it is so full of lacunæ, and obscure terms and phrases that it is in many places unintelligible. The author's name is not given; and the last line and the colophon suggest the idea of the work being incomplete. But such as it is it is the most complete treatise on architecture that has yet come to hand, and I feel grateful to Mr. A. C. Burnell for having procured it for me from the Library of the Rājā of Tanjore. It is remarkable in being less devoted to religious ceremonies and astrological disquisitions than the Mānasāra. Contents; 1, Architecture defined. 2—3, Examination and purification of the ground intended to be built upon. 4, Measurement of land. 5, Ascertainment of the points of the compass. 6, Fixing of pegs to demarcate the spots for building. 7, Offerings to gods. 8, Measure of villages and the rules for

laying them out. 9, Ditto of towns. 10, Directions for laying out squares, octagons, &c. 11, Laying the foundation and the ceremonies to be observed on the occasion. 12, Plinth. 13, Base. 14, Pillars. 15, Stone-work. 16, Joining or cementation. 17, Spires or tops of houses. 18, One-storied houses. 19—20, Two-storied houses. 21, Three, four, &c.,-storied houses. 22, Gopuras or gates. 23, Mandapas. 24, Out-offices, barns, treasuries, &c. 25, *Mandapa sabhās*, or open courts. 26, Linear Measure—of finger-breadths, &c.

Beginning. प्रणम्य शिरसा देवं सर्वज्ञं जगदीश्वरं ।

तं पृष्ट्वा क्षातलं श्रुत्वा शान्तिं शान्तं यथाक्रमं ॥

तैत्तलानां मनुष्याणां वखादीनां सुखाद्यम् ।

प्राज्ञो मुनिर्मयः कर्त्ता सर्वेषां वस्तुकर्मणां ॥

आदौ वानुप्रकारान्तु भूपरोक्षापरिग्रहम् ।

मानोपकरणं चैव शङ्कुस्थापनमार्गकं ॥

सुपदं सुरविन्यासं बलिकर्मविधिं तथा ।

ग्रामादीनाञ्च विन्यासं लक्षणं नगरादिषु ॥

भूलक्षस्य विधानं च गर्भविन्यासलक्षणं ।

उपपीठविधानं चाधिष्ठानानां च लक्षणं ॥

लक्ष्म्यानां लक्षणं चैव प्रस्तरस्य च लक्षणं ।

सन्धिकर्मविधानं च शिखराणां तु लक्षणं ॥

एकभूमिविधानं च द्वितलस्य तु लक्षणं ।

त्रितलस्य विधानं च चतुर्भूम्यादिलक्षणं ॥

सञ्जालपरिवाराणां गोपुराणां तु लक्षणं ।

मण्डपादिविधिं चैव शालानां चैव लक्षणं ॥

ग्रहविन्यासमार्गं च ग्रहवेशनमेव च ।

राजवेष्टमविधानं च द्वारविन्यासलक्षणं ॥

यानानां शयनानां च लक्षणं लिङ्गलक्षणं ।

पीठस्य लक्षणं सम्यगनुकर्मविधिं तथा ॥

प्रतिमालक्षणं देवदेवीनां मानलक्षणं ।

चक्षुर्गन्धो लक्षणं चैव सङ्क्षिप्याहं यथाक्रमं ॥

अमर्त्याश्चैव मर्त्याश्च यत्र यत्र वसन्ति हि ।

तद्वतस्त्रिमतज्ञै(?)लङ्घेदं च वदाम्यहं ॥

भूमिप्रासादजालं च शयनं च चतुर्विधं ।
 भूरेव मुखवस्तुः स्याच्च जातानि यानि हि ॥
 प्रासादादीनि वस्तूनि वस्तुत्वादसुसंश्रयात् ।
 वस्तून्वेव हि तान्येव प्रोक्तान्यस्मिन्पुरातनैः ॥
 वर्णगम्भरसाकारा दिक्च्छब्दस्य शतैरपि ।
 परोक्ष्येव यथायोग्यं गृहीतावधिनिश्चिता ॥
 या सा भूमिरिति ख्याता वर्णानां च विशेषतः ।
 द्विविधं तत्समुद्दिष्टं गोणमङ्गीत्यनुक्रमात् ॥
 ग्रामादित्येव गोणादि भवत्यङ्गी मही मता ।
 सभाशालाप्रपारङ्गमण्डपं मन्दिरं तथा ॥
 प्रासाद इति विख्यात + शिविका + कालयं ।
 स्यन्दनं चैवमानीकं यानमित्युच्यते बुधेः ॥
 पञ्चमं चण्डिकाकालपञ्जरं फलकासनं ।
 पर्यङ्कं बालपर्यङ्कं शयनं चैवमादिकं ॥
 चतुर्णामधिकाराणां भूरेवादौ प्रचक्ष्यते ।

End.

चित्तलं किन्नराणां तु मत्स्यानां तु द्वितालकं ॥
 अण्डजातं तथैकं स्यात् पिशाचानां तु विंशतिः ।

अङ्गुल्यः सम्यगाख्याताः प्रासादलक्षणं शृणु ॥

इति सुप्रभेदे प्रतिष्ठातन्त्रे क्रियापादङ्गुलिविधानपटल एकोनविंशः ।

विषयः ।

१ अध्याये, वास्तुलक्षणं । २, ३, भूपरोक्षाभूमिशोधनादि । ४, भूमानप्रकारः ।
 ५, दिक्साधनादि । ६, शङ्कुद्वारा पीठादिस्थाननिर्देशः । ७, देवताबलिः ।
 ८, ग्राममानतत्संस्थापनप्रकारः । ९, नगरमानतत्संस्थापनप्रकारः । १०, अष्टास-
 चतुरस्रवृत्तभूमिकरणप्रकारादि । ११, भूमिमध्यस्थले चतुरस्रगर्तखननजलपूर-
 णादिस्वरूपगर्भन्यासविधिकथनं । १२, उपपीठविधानं । १३, अधिष्ठानविधानं ।
 १४, सन्नपरिमाणं, तन्निर्माणद्रव्यकथनं । १५, प्रस्तरकर्मकथनं । १६, सन्धि-
 कर्मकथनं । १७, शिखरकरणादि । १८, एकभूमिगृहविधानं । १९, २०,
 द्वितलगृहविधानं । २१, त्रितलचतुस्तलादिविधानं । २२, गोपुरविधानं ।
 २३, मण्डपविधानोपदेशः । २४, प्रासादशालादिविधानोपदेशः । धनधान्या-
 द्यागाराणां स्थानदिङ्निर्णयपरिमाणचण्णादि च । २५, मण्डपसभाविधानादि ।
 २६, अङ्गुलिमानादिप्रकारः । (अङ्गुल्यः सम्यगाख्याताः प्रासादलक्षणं शृणु,
 इत्युक्त्वा दसमूर्णमिदमित्यनुमीयते ।)

No. 913. सभातरङ्गसारः ।

Substance, English paper, 11 × 5½ inches. Folia, 37. Lines, 10—11 on a page. Extent, 310 s'lokas. Character, Nágara. Date, SM. 1926. SK, 1791. Place of deposit, Varáhanagara, 24-Parganás, Bábu S'ambhuchandra Mukhopádhyáya. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sabhá-tarangasára. A poetical miscellany. By Jagannátha Mis'ra. Contents: 55 S'lokas in praise of greatness. 3 S. Do. grave men. 48 S. Condemnation of wicked men. 8 S. Praise of merit. 12 S. Do. liberal-mindedness. 22 S. The song of the chátaka. 11 S. The song of the Bhramora (large blackbee). 1 S. Do. silk-cotton-tree 4 S. Do. of the Parrot. 2, Do. the good tree. 8 S. Do. of the Kokila. 5 S. Do. of the crane. 5 S. Do. of the goose. 4 S. Do. of the crow. 9 S. Do. of the elephant. 8 S. Do. of the lion. 5 S. Do. of the deer. 5 S. Do. of the sandal tree. 2 S. Do. of musk. 1 S. Do. gum tree. 8 S. On trees. 7 S. Places unfit for habitation. 8 S. Song of the firefly. 9 S. Song of the moon. 1 S. Song of water. 7 S. Song of the clouds. 4 S. Do. of the lotus. 2 S. Do. of the mountain. 2 S. Disruption of friendship. 3 S. Condemnation of bad poets. 2 S. Do. of flatterers. 8 S. Desire. 2 S. Absence of pride. 2 S. Advantage of one's own place. 3 S. The kind of wife to be divorced. 2 S. Characteristics of a good woman. 4 S. Song of the River. 2 S. Pride condemned. 8 S. Praise of valorous men. 21 S. Advantage of wealth. 22 S. Miserliness condemned. 21 S. Evils of poverty. 6 S. Evils of begging.

Beginning. नत्वा शिवं प्रथमतः प्रणिपत्य चण्डौ वाग्देवतां तदनु तातपदं गुरुषु ।

सङ्कल्प्यते किमपि यत् सुजनास्तदत्र चेतो विधातु मुदिताः कृपया मयि स्युः ॥ १ ॥

जगद्वायेन मित्रेण तेनैव क्रियते घृणा ।

नाम्ना सभातरङ्गायं सङ्गृहः सत्सुखावहः ॥ २ ॥

End.

आज्ञातं परिलीनमुग्रनखरैः क्षुण्णं स्वयं चर्वितं,

चित्रं यद्वत् नीरसलकुपितेनेति यथां साकथाः ।

हे माणिक्य तवैतदेव कुशलं यद्दानरेणाग्रहा-

दन्तःसत्त्वनिरूपणाय सहसा चूर्णीकृतो नाश्रमना ॥ ६ ॥

Colophon. इति श्रीसभातरङ्गसारः ।

वीरविक्रमशकस्य वत्सरेः सम्मिनेरमद्दिनन्दकेवलैः । (१८२२)

शालिवाहनस्य तथैव धीमत एकनन्दगिरिकेवलैर्युते ॥ (१७८१)

वृषराशिरविगे मितपक्षे सर्पस्वामिनि तितौ रविवारे ।

ख्यातकाशिपुरे सुरमणीये लेखितं शुभपुस्तकमेतत् ॥

विषयः ।

५५ पद्यैर्महद्भक्तिविशेषाणां प्रशंसा । त्रिभिः पद्यैर्धौरजनप्रशंसा । ४८ पद्यैर्दुर्जननिन्दा । ८ पद्यैर्गुणप्रशंसा । १२ पद्यैर्बदारव्यक्तिप्रशंसा । २२ चातकान्योक्तिः । ११ पद्यैर्भरान्योक्तिः । १ पद्येन शात्मन्यन्योक्तिः । ४ पद्यैः शुक्रान्योक्तिः । २ पद्याभ्यां सदृचान्योक्तिः । ८ पद्यैः कोकिलान्योक्तिः । ५ पद्यैर्विकान्योक्तिः । ५ पद्यैर्दसान्योक्तिः । ४ पद्यैः काकान्योक्तिः । ९ पद्यैर्गजान्योक्तिः । ८ पद्यैः सिंघान्योक्तिः । ५ पद्यैर्मृगान्योक्तिः । ५ पद्यैश्चन्दनान्योक्तिः । २ पद्याभ्यां कसूर्युक्तिः । १ पद्येन बाबुलान्योक्तिः । ८ पद्यैः सामान्यवृत्तान्योक्तिः । ७ पद्यैः परित्याज्यदेशयुक्तिः । ८ पद्यैः खद्योतान्योक्तिः । ९ पद्यैश्चन्द्रान्योक्तिः । १ पद्येन जलान्योक्तिः । ७ पद्यैर्मेषान्योक्तिः । ४ पद्यैः कनलान्योक्तिः । २ पद्याभ्यां पर्वतान्योक्तिः । २ पद्याभ्यां मैत्रीभङ्गहेतुकथनं । २ पद्यैः कुकविनिन्दा । २ पद्याभ्यां सुवकनिन्दा । ८ पद्यैस्सृष्णवर्णनं । २ पद्याभ्यां निरुद्धकारितावर्णनं । २ पद्याभ्यां स्थानप्रधानाधिकतावर्णनं । २ पद्यैः परित्याज्यस्त्रीलक्षणनिरूपणं । २ पद्याभ्यामन्तमस्त्रीलक्षणोक्तिः । ४ पद्यैर्नद्यन्योक्तिः । २ पद्याभ्यां गर्वपरिहारः । ८ पद्यैस्तेजस्विनां प्रतापवर्णनं । २१ पद्यैर्धनप्रशंसा । २२ पद्यैर्धनसञ्चयादिनिषेधः । २१ पद्यैर्दारिद्र्यनिन्दा । ६ पद्यैर्याचकनिन्दा ।

No. 914. षोडशपिण्डदानप्रयोगः ।

Substance, country paper, $12\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali, Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Shodas'apinda-dāna-prayoga. A treatise on the offering of sixteen funeral cakes to the manes at certain times. Anonymous.

Beginning. अथ षोडशपिण्डदानप्रयोगः । तत्र संवत्सरप्रदीपे । अमावास्यान्(?) कन्याकं तीर्थ-
प्राप्ता तथा दृपः । श्राद्धं कृत्वा विधानेन दद्यात् षोडशपिण्डकमिति ।

End. मित्राणि मल्यः पशवश्च वृक्षा दृष्टा ह्यदृष्टाश्च कृतोपकाराः ।
जन्मान्तरे ये ममसङ्गताश्च तेभ्यः स्वधापिण्डमहं ददामि ॥
अत्रेनविंशतिपिण्डे षोडशपिण्डकं पारिभाषिकं पञ्चाक्षवत् ।

Colophon. इति षोडशपिण्डदानं ।

विषयः । असावास्यायां कन्यार्कं तीर्थं च कर्तव्यस्य षोडशपिण्डदानस्य विधिः ।

No. 915. जकारभेदः ।

Substance, country yellow paper, $15 \times 3\frac{1}{4}$ inches. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 93 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1661. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Jakárabheda. A vocabulary of words containing the letter ज, designed to point out what words have the letter ज and what the letter च having the sound of ज. By Purushottama.

Beginning. (प्रथमपत्राभावात् प्रारम्भवाक्यादिकं नास्ति ।)

End. जयन्ती जानकी जय्यो जिज्ञासा जनको विजः ।

पूजटीसुज + चैव तर्जन्यपि च वर्गजः ॥

Colophon. इति पुरुषोत्तमकृते जकारभेदः समाप्तः ।

विषयः । तालव्यसूईन्यदन्त्यसकारवतां सूईन्यणकारवतां षर्गीयजकारवतां च कतिपय शब्दानामव रुद्धः ।

No. 916. पार्थिवलिङ्गपूजनविधिः ।

Substance, country yellow paper, $11\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Páarthicalingapūjanavidhi. An extract from one of the Tantras, containing directions for worshipping Ś'iva in the form of a Lingam made of earth. Anonymous.

Beginning. कथयस्व महःबाहो लोकानां प्रीतिवर्द्धिकाम् ।

दृष्टलिङ्गशिवस्यार्चां स्तुचिता न प्रकाशिता ।

कथयन्वाधुना देव यदि स्नेहेस्ति मां प्रति ।
 End. सहस्रपूजनादेवि लभते वाञ्छितं फलम् ।
 लक्ष्म्य पूजनादेवि शिवत्वं प्राप्नुयाद् भुवं ॥ समाप्तश्चेदम् ।
 विषयः । ऋण्मयपार्थिवलिङ्गपूजनविधिकथनं ।

No. 917. दुर्गात्सवविवेकः ।

Substance, country yellow paper, $15\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 15. Lines, 6—7 on a page. Extent, 340 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Durgotsava-viveka. A treatise on the propriety of worshipping Durgá, in spring and autumn, or the great national rite of the Durgapujá. By S'ulapáni Bhaṭṭáchárya. The work forms a part of the author's great compendium of modern Hinduism, called the *Viveka*.

Beginning. नत्वेशानीपदाम्भोजं धमद्भूसरशेमितं ।

दुर्गात्सवविवेकस्तु क्रियते शूलपाणिना ॥

End. विशेषतस्त्वत्र बोधनप्रक्रिया नास्ति ।

बोधिताया बोधनासम्भवादिति प्राग् विवृतम् ।

होमादिकन्तु पूर्ववज्जुज्ञेयमिति दिक् ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीशूलपाणिभट्टाचार्यविरचितो दुर्गात्सवविवेकः समाप्तः ।

विषयः । शरदि वसन्ते च देवीपूजा कथं कर्तव्येत्यादेर्विचारः ।

No. 918. व्रतकालविवेकः ।

Substance, country yellow paper, $15\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 260 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Vratakála-viveka. Times meet for performing vratas or optional fasts. By S'ulapáni Bhaṭṭáchárya.

Beginning. नानामनिसतद्वैधजातसंशयकृन्तनः ।

व्रतकालविवेकोऽयं क्रियते शूलपाणिना ॥

- End. कालविशेषानियन्त्रितमित्येतदसम्भवाच्च ।
 प्रतिष्ठाविधानञ्च प्रतिष्ठाविवेकेऽनुसन्धेयम् ।
- Colophon. इति साङ्गडियानमहामहोपाध्यायश्रीशूलपाणिविरचितः व्रतकालविवेकः
 समाप्तः ।
- विषयः । व्रतलक्षणकथनादि । व्रतानुष्ठानादिकथनं । व्रतानुष्ठाने विहितकालः ।
 जन्माष्टमीव्रतनिर्णयः । श्रीरामनवमीव्रतनिर्णयः । एकादशीव्रतनिर्णयः । सावि-
 त्रीचतुर्दशीव्रतनिर्णयः । शिवरात्रिव्रतनिर्णयः । सङ्क्रान्तिव्रतनिर्णयः । व्रतप्रति-
 ष्ठाकालनिर्णयश्च ।

No. 919. सङ्क्रान्तिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper, $15\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Extent, 170 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new, but soiled. Prose. Generally correct..

Saṅkrānti-nirṇaya. Rules for ascertaining the conjunctions of months, or the time when the sun passes from one sign of the zodiac to another, the characters of those conjunctions, what should be done at such times, and what avoided. Anonymous.

Beginning. अथ सङ्क्रान्तिव्यवस्थानिर्णयः । आदौ सङ्क्रान्तिं विनिर्णयेय ततो राशिस्थानिर्णयम् ।
 व्यवस्थानिर्णयं पश्चात् करिष्यामि न संशयः ॥

End. सङ्क्रान्त्यां पक्षयोरन्ते द्वादश्यां निशि सन्ध्ययोः ।
 तुलसीं ये विचिन्वन्ति ते च्छिन्दन्ति हरेः शिरः ॥

Colophon. इति सङ्क्रान्तिनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । नन्दादिसप्तसङ्क्रान्तिनामकथनादि । मेषादिराशिस्थद्वादशसङ्क्रान्तिनिर्णयः ।
 सङ्क्रान्तौ निषिद्धानिषिद्धकर्मकथनादि च ।

No. 920. शुद्धितत्त्वकारिका ।

Substance, country yellow paper, $15\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 360 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1767. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

S'uddhitattvakārikā. Memorial verses embodying the canons of Raghunandana's *S'uddhitattva*, or rules for the observance of mourning, and on personal impurities. By Harinārāyaṇa S'armā.

Beginning. सर्वस्वरूपं श्रीरामं प्रणम्य भक्तवत्सलं ।

कारिकां शुद्धितत्त्वस्य वितनोति यथामति ॥

End. किन्तु एकादश्यादौ चेत् श्राद्धं क्रियते तदा प्रेतपदोक्तेन ।

Colophon. इति श्रीहरिनारायणशर्मकृता शुद्धिकारिका समाप्ता ।

विषयः । जननमरणाशौचनिर्णयः ।

No. 921. अशौचमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper, $12\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 6. Lines, 5—6 on a page. Extent, 60 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1770. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

As'auchamañjarī. Rules regarding mourning and the duties to be attended to during the first ten days after the death of a parent, kinsman, or other person for whom mourning has to be observed. Anonymous.

Beginning. प्रणम्य परमात्मानं नत्वा शम्भुं त्रिलोचनं ।

अशौचनिर्णयं वक्ष्ये प्रेतकर्म दशहिकं ॥

End. तैलौषध्यजि(नं)चैव पक्वापक्वस्यंयचे ।

पण्डुं चैव सर्वेषु नाशौचं स्ततस्ततके ॥

Colophon. इत्यशौचमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । मरणाशौचनिर्णयः ।

No. 922. पदार्थकौमुदी ।

Substance, country yellow paper, $17 \times 3\frac{1}{4}$ inches. Folia, 199. Lines, 8 on a page. Extent, 7920 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1627. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Padārthakaumudī. A commentary on the *Nāma-liṅgānus'ās'ana* of Amara Siṁha. By Nārāyaṇa Chakravartī.

Beginning. हृदि स्थमपि दूरस्थं सर्वमावृत्य तिष्ठति ।

यन्महः परमं बीजं तदानन्दपदं नमः ॥

रहः शशिभृता समं विविधकैलिमातन्वती

मुहुः स्मरमहोत्सवे शिवमुखाब्जचुम्बार्थिनी ।

दिग्गम्बरहृताम्बरा + + + + + मौलेस्थित

द्विधा नतमुखी सदा क्षितिधरेन्द्रकन्यावतु ॥

मङ्गलानन्दबीजानि भक्तानामतिसन्ततम् ।

गुरुणां चरणानि पुनः पुनरुपास्महे ॥

ज्ञात्वा शास्त्रमशेषमादिविदुषामालोक्य नानामतं

हेरम्बाङ्घ्रिम(रोज) युग्लममलं नत्वातिभक्ता सुधीः ।

श्रीनारायणपादपद्ममधुलिङ्गारायणः श्रीनिधि-

र्यलेनामरपञ्चिकां वितनुते सङ्क्षेपतः सत्कविः ॥

End.

इह ग्रन्थविस्तरभयान्नोक्तं तत् शिष्टानां पूर्वाचार्याणां च प्रयोगाज्ज्ञेयम् । यथा, स्त्री-
पुंसयोः । विप्रचतुष्टयो, विप्रचतुष्टयः । गोघनानि पुंस्यपि नपुंसकेपि । पोटा स्त्री-
त्याद्युदाहार्यमूह्यम् ।

Colophon.

इति पदार्थकौमुद्यामरकोषटीकायां लिङ्गादिसङ्ग्रहवर्गायत्रकाशः । समा-
प्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः ।

अमरकोषकाण्डत्रयार्थविवरणं ।

No. 923. वस्तुतत्त्वं ।

Substance, country paper, $11\frac{3}{4} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 38. Lines, 14—15 on a page. Extent, 1090 ślokaś. Character, Bengali. Date, SK. 1747. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally Correct.

Vastutatva. On the philosophy of the Vaishṇava faith, so treated as to establish the divinity of Kṛishṇa. By Rāmasundara Vidyāvāgīś'a. The work was composed in the Ś'aka year 1727, and originally comprised seven sections, of which the MS. under notice comprehends the last five. Contents: 3. Māyā, Mahattva and other categories described. 4. The great soul defined. 5. Vāsudeva defined and described. 6. Brahma without attributes described. 7. Bhagavān described.

Beginning. नन्दात्मजस्य कृष्णस्य साक्षाद्भगवतो मुदा ।

पदचिन्मकरन्दाय नमः संवृतिशान्तये ॥

अथ तत्त्वसारनिरूपणं ।

End. किञ्च प्रमाणवादीनां सन्त्राणामपि तत्परत्वमिति श्रीमत्कुमारतन्त्रे व्यक्तं, वैखो-
क्यमङ्गलकवच इति ।

Colophon. इति वस्तुतत्त्वे भगवत्तत्त्वं नाम सप्तमः परिच्छेदः ॥

ब्रह्मघ्नीश द्विरण्यगर्भ परमात्मन् वासुदेवाद्वय

ज्ञानश्रीलहरे स्मरेति नियतं निर्भेदतो मे नमः ।

संसारार्णवतारणेद्वयमतिः साक्षात् परं कारणं

तस्मात्तस्मिन् पण्डितः प्रतिदिनं कुर्वीत यत्नं महत् ॥

कृतानि सप्ततत्त्वानि श्रीराधाकान्तशर्मणा ।

कदाचिद्यदि वर्त्तन्ते पण्डितानां समीपतः ॥

तदा निवेदनं वक्तुः शुश्रूष्यं सद्विवेकिनः ।

पूर्वापरार्थदृष्टेः यदि दोषोऽत्र वर्त्तते ॥

शोधितव्यः कृपावद्भिः क्षमध्वं वा दयारताः ।

लिखितं पञ्चतत्त्वं वै रामसुन्दरशर्मणा ॥

विद्यावागीशवर्धेण श्रीमता पुण्यशालिना ।

शक्ते सप्तयुगाद्रिचन्द्रगणिते मासे मधौ वासरे

सूर्यस्येह मन्त्रेशदिव्यनगरे कृष्णे दशम्यां तिथौ ।

ग्रन्थायं शुभदः शुभो बद्धमतः प्रातः समाप्तिं भवतः

श्रीरामेश दयानिधान परमानन्दप्रभो पाद्वि तम् ॥

श्रीकृष्णप्रीतिमुद्दिश्य रचितो दृढयत्नतः ।

अतोऽत्र शब्ददोषापि नैव दोषाय कल्पते ॥

विषयः । (अत्र सप्त परिच्छेदाः । तत्र प्रथमद्वितीयपरिच्छेदौ न स्तः, अतः खण्डितमिदम्)।

१, परिच्छेदे मायामहत्तत्त्वादिपदार्थनिरूपणपूर्वकं सारतत्त्वनिरूपणं । ४, पर-

मात्मतत्त्वनिरूपणं । ५, वासुदेवतत्त्वनिरूपणं । ६, निर्गुणब्रह्मतत्त्वनिरूपणं ।

७, भगवत्तत्त्वनिरूपणं ।

No. 924. तान्त्रिकपूजापद्धतिः ।

Substance, country paper, $11\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Folia, 10. Lines, 12 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Tāntrikapūjā-paddhati. Guide to daily rituals according to the Tantras. Contents : Rules for the threefold Sandhyā worship ; washing of the face on such occasions for Vaishnavas ; offering of Argha ; certain manipulations called *nyāsa* ; intellectually placing certain letters of the alphabet on fourteen different lotus-like organs of the body ; *nyāsa* in connexion with different members of the body ; intellectually placing certain deities on six different parts of the body ; placing of those divinities on the organic and sensuous functions of the body ; Prāṇāyāma ; placing of divinities in their proper places and on their respective seats ; intellectual worship ; arrangement of the instruments of worship ; the worship of the seats of the gods ; worship of the gods.

Beginning. अथ तान्त्रिकसन्ध्याप्रयोगः । आचम्य जले गङ्गे चेत्यादिना सूर्यमण्डलाक्षर्यमा-
वाह्य मूलेन कुशेन भूमौ त्रिवारं जलं क्षिपेत् ।

End. संहारमुद्रया कृत्वा(?) तत्तेजः पुष्पैः सार्द्धं सहृदयमानयेत् । तत ऐशान्यां च-
तुष्कोणमण्डलं कृत्वा तत्र निर्मात्यशेषं ॐ विश्वकृष्णेनाय नम इति दद्यात् ।

Colophon. इति पूजापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । तान्त्रिकसन्ध्याविधिः । वैष्णवाचमनविधिः । सामान्यार्घ्यस्थापनादिविधिः ।
कराङ्गुलीषु हृदयादिषडङ्गेषु च साटकान्यासः । शरीरानस्यचतुर्दलपद्मे वश-
षसादिचतुर्वर्णन्यासः । सर्वाङ्गप्रत्याङ्गादिषु साटकावर्णन्यासः । षडङ्गेषु केश-
वादिकीर्त्यादिदेवताद्वन्द्वन्यासः । पुनस्तत्र प्राणादि-सत्यादितत्त्वन्यासः । प्राणा-
यमः । देवतापीठन्यासः । मानसपूजा । शङ्खस्थापनादिप्रकारः । पीठपूजा ।
देवतापूजा ।

No. 925. प्राणतोषिणी ।

Substance, country paper, $18\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 304. Lines, 13 on a page. Extent, 19,513 s'lokas. Character, Bengali. Date of printing Sk. 1743. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose and Verse. Correct.

Prāṇatoshanī. A summary of the Tāntric cult. The work was compiled by Rāmatoshana S'armā, under the patronage of Prāṇakrishṇa Viś'vāsa, a zemindar of Khaḍḍadaha in the neighbourhood of Calcutta, and printed for private circulation in the S'aka year 1743. The name of the work is made up of the second word of the author's name, and the first of that of the patron. It comprises large extracts from the authentic Tantras.

Beginning. जडे कायं दात्री द्रुतमुदकविन्दो जलघितां

पथेधौ पाथेणुलमपि न तु सर्वकवशागा ।

गिरौ धूलौलेश्वलमचलवरलं रजसि वा

विचित्रेच्छास्त्रैरं जयति जयतारेत + + + ॥ इत्यादि ।

(खण्डितत्वात्साम्प्रतिवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । (विषयस्त्वस्य सूचीपत्रे द्रष्टव्यः ।)

No. 926. लिङ्गादिसङ्ग्रहटीका ।

Substance, country yellow paper, $12\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 17. Lines, 7—11 on a page. Extent, 330 s'lokas. Character Bengali. Date, Sk. 1759. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose. Generally correct.

Liṅgādīsaṅgraha-tīkā. A commentary on the Liṅgādīsaṅgraha,—a treatise on grammar. By Bharata Mallika.

Beginning. सलिङ्ग इत्यादि । सलिङ्गशास्त्रैः पाणिनिवररचिचन्द्रादिप्रणीतवक्ष्यमाणलिङ्ग-
लक्षणसूत्रसहितैः । इत्यादि ॥

End. इति प्रयोगाच्च लज्जापर्यायत्वेन स्त्रोत्रे प्राप्ते पुंस्त्वं । एवमन्यत्रापि ज्ञेयम् । समाप्ता
लिङ्गसङ्ग्रहादिटीका ।

Colophon. इति श्रीभरतमल्लिककृता टीका ।

विषयः । कृतद्वितान्तादिशब्दानां लिङ्गनिर्धारणपरस्य लिङ्गादिसङ्ग्रहस्य वाक्यार्थविवरणं ।

No. 927. शब्दार्थसारमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper, $12\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 30. Lines, 6 on a page. Extent, 525 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1761. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose. Generally correct.

Sabdārthasāra-manjarī. A treatise on the syntax of the Sanskrit language. By Jayakṛishṇa S'armā.

Beginning. हेरम्बचरणद्वन्द्वं विघ्ननाशकरं परं ।

प्रणम्य जयकृष्णेन क्रियते सारमञ्जरी ॥ १ ॥

तत्र प्रथमतः कालनिरूपणम् ।

End. आलोक्य विविधग्रन्थान् विचार्य च पुनः पुनः ।

कृतेयं जयकृष्णे न शब्दार्थसारमञ्जरी ।

Colophon. इति जयकृष्णशर्मविरचितशब्दार्थसारमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । आख्यातार्थनिरूपणं । शब्दबोधप्रकारः । कारकविचारः । समासवादः । एवं-
शब्दविचारादि । सर्वनामपदशक्तिविचारः । एवशब्दविचारः । उपसर्गवि-
चारः । क्तप्रत्ययविचारः । नञर्थकथनं । वैधर्हिंसाविचारः । पदशक्तिनिरू-
पणं । शक्तिग्राहकपदार्थनिरूपणं । शब्दविचारः । वाचकत्वस्य लक्षणं । वीप्सा-
विचारः । शब्दबोधप्रकारान्तरं । एकादिपराद्वयपर्यन्तसङ्ख्याशब्दविचारः ।

No. 928. गीतगोविन्दटीका ।

Substance, country yellow paper, 12½ × 3 inches. Folia, 34. Lines, 8—11 on a page. Extent, 134 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Gītagovinda Tīkā. A commentary on the Gītagovinda of Jāyadeva. Anonymous.

Beginning. टीका । राधासाधवयो रहःकलयो जयन्ति । निवृत्तक्रीडा जययुक्ता भवन्तु
इत्यर्थः । कुत्र यमुनाकूले । किम्भूतयोः । इत्थं अनेन प्रकारेण पश्यन्नेत्य-
लितयोः(?) । नन्दनिदेशमाह । हे राधे तत् तस्मात् त्वमेव इमं श्रीकृष्णं गृहं
प्रापय आनय इत्यर्थः ।

End. किम्भूतं । विरचानलदग्धपुरुषं यो नृपस्य वपुर्देहोऽग्निना दह्यते दग्धस्य मृतस्य
विनाशश्च पुण्यो भवति इति विनाशः ॥ ५ ॥ (ख०)

विषयः । जयदेवकविविरचितगीतगोविन्दमहाकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 929. बालबोधिनीनाम्नो गीतगोविन्दटीका, मूलसहिता ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{4} \times 5\frac{3}{4}$ inches. Folia, 42. Lines, 14—17 on a page. Extent, 2250 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bālabodhīnī. A commentary on the Gītagovīnda of Jayadeva. Anonymous. Jayadeva is said in this MS. to have been the son of Vāmadeva and grandson of Bhojadeva.

Beginning. टीकाप्रा० । श्रीचैतन्यकृपासीधकणोन्मतेन केनचित् ।

टीका सङ्गृह्यते गीतगोविन्दस्य समासतः ।

स्वयं बोद्धुमभिप्रायं जयदेवमहासतेः ।

क्रमेणोपक्रमादेषा ग्रथ्यते बालबोधिनीं ॥

मूलप्रा० । मेघैर्मन्दुरमस्वरं वनभुवः श्यामास्तमालद्रुमै-

र्नक्तं भीरुरयं लमेमतदिसं राधे गृहं प्रापय ।

इत्थं नन्दनिदेशतश्चलितयोः प्रत्यध्वकुञ्जद्रुमं

राधामाधवयोर्जयन्ति यमनाकूले रक्षःकेलयः ॥

End.

टीकाम० । अतः सर्गीयं सन्दर्भिमदाख्यसम्भोगरमानन्दितः पीताम्बरः प्रिया-
धीनत्वेन तद्वर्णवर्णवसनप्रियः श्रीकृष्णेन यव स इति ।

इति स्वपितृमातृकस्मरणपूर्वकपराशरादिमतज्ञा एवास्याधिकारिण इति तान्
प्रत्याशिष्यति भोजेति । भोजदेवनामास्य पिता वामदेवीनाम्नी जननी परा-
दीनां ये प्रियाः तन्मतज्ञालेष्वपि ये बन्धवस्तन्मतसारयोराधामाधवरक्षःकेलि-
ज्ञानेन बन्धत्वं प्राप्तोपामेव कण्ठे भूषणवत् सदा गीतगोविन्दाख्यं कविलसत् ।

मूलस० ।

यच्छन्ति यावद्भावं शृङ्गारसारस्वतमिह जयदेवस्य विश्वग्वचांसि ।

इति श्रीजयदेवकृतौ गीतगोविन्दे महाकाव्ये स्वाधीनभर्तृकावर्णने सुप्रीतपीता-
म्बरो नाम द्वादशः सर्गः ।

श्रीभोजदेवप्रभवस्य वामदेव्यात्मजश्रीजयदेवकस्य । पराशरादिप्रियबन्धुकण्ठे
श्रीगीतगोविन्दकविलसत् ॥

विषयः ।

जयदेवकविविरचितगीतगोविन्दाख्यमहाकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 930. पुराणदानमाहात्म्यं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 6. Lines, 10—11 on a page. Extent, 62 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Purāṇa-dāna-māhātmya. Nature, character, and extent, of the Purāṇas, and the religious merit of presenting them in MS. to Brāhmaṇas. Anonymous. The style of the work is Purāṇic, and, I suspect, it is an extract from the Matsya Purāṇa. It is narrated by Brahmā in reply to the question of a sage named Matsya.

Beginning. मत्स्य उवाच । पुराणं धर्मशास्त्राणां प्रथमं ब्रह्मणा स्मृतं ।

अनन्तरं च वक्त्रोभ्यो वेदास्तस्य विनिर्गताः ॥

पुराणमेकमेवासीत्तदा कल्पान्तरेनघ ।

त्रिवर्गसाधनं पुण्यं शतकोटिप्रविस्रं ॥

निर्दग्धेषु च लोकेषु वाजिरूपेण वै मया ।

अङ्गानि चतुरो वेदा पुराणन्यायविस्रः ॥

मीमांसा धर्मशास्त्रं च परिगृह्यात्मसात्कृतं ।

मत्सरूपेण (हि) पुनः कल्पादानुदकार्णवे ॥

अशेषमेतत्कथितमुदकान्तर्गतेन च ।

श्रुत्वा जगाद स मुनीन् प्रतिवेदं चतुर्मुखः ॥

प्रवृत्तिः सर्वशास्त्राणां पुराणस्याभवत्ततः ।

कालेनाग्रहणं दृष्ट्वा पुराणस्य ततो नृप ॥

व्यासरूपमहं कृत्वा मंदिराणि युगे युगे ।

चतुर्लक्षप्रमाणेन द्वापरे द्वापरे सदा ॥

तदाष्टशतधा कृत्वा भूर्लोकैस्मिन् विभाज्यते ।

End. तद् ब्रह्माण्डपुराणन्तु ब्रह्मणा समुदाहृतं ।

योदद्यात् अतीपाते + + + + संयुतं ।

राजसूयसहस्रस्य फलमाप्नोति मानवः ॥ १८ ॥

चतुर्लक्षमिति प्राक्तं व्यासेनाद्भुतकर्मणा ।

मत्पुत्रमसि पित्रा च मया तुभ्यं निवेदितम् ॥

Colophon. इति पुराणदानमाहात्म्यम् ।

विषयः । पुराणश्लोकसङ्ग्रहा, पुराणनामव्युत्पत्तिः, पुराणदानविधिय ।

No. 931. काव्यकलापः ।

Substance, white and yellow country paper, 17 × 3 inches. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 214 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍit Purushottama Tarkalaṅkāra. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Kārya-kalāpa. A romance in prose and verse. By Mahānanda Dhīra. The MS. is a mere fragment and very corrupt.

Beginning. नत्वा श्रीदेवदेवीं त्रिभुवनजननीं श्यामरूपां वरेण्यां

यस्याः क्रोडे निवसति सदा दिव्यरूपं सुरेशम् ।

आद्यं मेघाघनश्चिरतरं पीतवामं तडित्तं (?)

वक्ष्ये काव्यं कलापं कलितप्र+सवं नीलकण्ठस्य वक्त्रात् ॥

End. सा इति वाक्यं कथयित्वा राजपुत्रतो नयचेष्टां कृतवतो ।

ततः श्रीकाव्यकलापो महानन्दधीरेण कथितुमारब्धः ॥

विषयः । (अतःपरमस्यष्टाक्षरत्वादुर्वाच्यम् । तस्याटेऽयममात्रमिति लुच्यत ।

चमूकावमेतत् । असम्पूर्णत्वदस्य पुस्तकस्य प्रकरणच्छेदोऽज्ञेयः ।)

No. 932. क्रमसङ्ग्रहः ।

Substance, white and yellow country paper, 19½ × 3½ inches. Folia, 23. Lines, 6 on a page. Extent, 638 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍita Purushottama Tarkalaṅkāra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kramasaṅgraha. The law of succession according to the Bengal school. By Ś'rīkṛishṇa Tarkalaṅkāra Bhaṭṭāchārya.

Beginning. जगदम्बापदद्वन्द्वमापदां क्षयसाधनम् ।

विश्वकोटिविनिर्माणस्थितिसंहारकारणम् ॥

निधाय हृदये दायाधिकारक्रमसङ्ग्रहः ।

क्रियत पण्डितामोदी श्रीमच्छ्रीकृष्णशर्मणा ॥

अथ दायाधिकारक्रमः—

End. स्वयमूढायानु दास्यां तथाविधापत्यस्य विभाज्यत्वमेवेति । स्मार्तसम्मतमप्यत-
दिति ॥

Colophon. इति श्रीश्रीकृष्णतर्कालङ्कारभट्टाचार्यविरचितो दायाधिकारक्रमसङ्ग्रहः समाप्तः ॥

विषयः । अत्र दायाधिकारक्रमादिर्वर्णितः ।

No. 933. उत्तरगीता ।

Substance, yellow country paper, 14 × 3½ inches. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 204 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Tarkālaṅkāra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Uttara Gītā. A sequel to the Bhagavat Gītā, treating of theocratic Vedānta philosophy.

Beginning. अर्जुन उवाच । यदेकं निष्कलं ब्रह्म योमातीतं निरञ्जनं ।

अप्रतर्क्यमविज्ञेयं विनाशेत्यत्तिवर्जितम् ॥ १ ॥

कैवल्यं केवलं शान्तं शुद्धमत्यन्तनिर्मलम् ।

कारणं योगनिर्मुक्तं हेतुसाधनवर्जितम् ॥ २ ॥

हृदयाम्बुजमध्यस्थज्ञानं ज्ञेयस्वरूपकम् ।

तत्क्षणादेव मुच्येत यज्ज्ञानाद् ब्रूहि केशव ॥ ३ ॥

श्रीभगवानुवाच । साधु शृष्टं मद्वाबाहो बुद्धिमानसि पाण्डव ।

यन्मां प्रच्छसि तत्त्वार्थमशेषं तद् ददाम्यहम् ॥ ४ ॥

End. भूतवस्तून्यशाचिले पुनर्जन्म न विद्यते ।

Colophon. इति श्रीमदुत्तरगीतासूत्रपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे वैरा-
ग्योदयो नाम तृतीयोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । श्रीकृष्णार्जुनयोः कथोपकथनव्याजेन ज्ञानोपदेशोऽध्यायव्यात्मकः । तत्र १ अध्याये
ब्रह्मनिरूपणम् । २, आत्मानुभवः । ३, वैराग्योदयः । (अस्यान्तिमपत्रे हंसमन्त्रः,
तत्साधनप्रयोगादिश्च विद्यते ।)

No. 934. **श्यामामन्त्राः ।**

Substance, country paper, 18 × 3½ inches. Folia, 13. Lines, 9 on a page. Extent, 432 s'lokas. Character, old Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍita Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, very old, with annotations on the margin. Prose and verse. Correct.

S'yāmāmantrāḥ. A collection of *Vijamantras* of the ten great Vidyās, or manifestations of the Goddess Durgā. Anonymous.

Beginning. अथ श्यामामन्त्राः । तत्र काले तत्र कामत्रयं वक्त्रिसंख्यं रतिविन्दुसमन्वितं ।

कूर्चयुग्मं तथा लज्जायुगलं तदनन्तरम् ॥

दक्षिणे कालिके चेति पूर्वबीजानि वोचरेत् ।

अन्ते वक्त्रिबधून्द्याद् विद्या राज्ञी प्रकीर्तिता ॥

अस्याः पूजाप्रयोगः । प्रातःकृत्यादिकं कृत्वा स्नात्वा मन्त्राचमनं कुर्याद् ।
तद्यथा ।

End. इति द्विप्रमस्ताप्रकरणम् । भैरवतन्त्रे ।

अथ वक्ष्ये महाविद्याः कालिकायाः सुदुर्लभाः ।

यामां विज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तो भवेन्नरः ॥

नात्र चित्ताविशुद्धिः स्यान् न वा मित्रादिद्रूपणम् ।

न वा प्रयासबाहुल्यं समयसमयादिकं ॥

न वित्तव्ययबाहुल्यं कायक्लेशकरं न च ।

य एनां चिन्तयेन्मन्त्री सर्वकामसमृद्धिदाम् ॥

तस्य हस्ते सदैवास्ति सर्वसिद्धिर्नर्भश्रयः ।

गद्यपद्यमयी वाणी सभायां तस्य जायते ॥

तस्य दर्शनमात्रेण वादिनो निष्प्रभां गताः ।

राजानोऽपि च दामलं भजन्ते किं परे जनाः ॥

बन्धेः शैत्यं जलस्रग्भं गतिस्तर्भं विवस्वतः ।

दिवारात्रिव्यत्ययञ्च वशीकर्मक्षमो भवेत् ॥

जन्ते च लभते देव्या गणत्वं दुर्लभं नरः ।

Colophon. (समाप्तिस्त्वचकं वाक्यं न विद्यते । परं शेषपङ्क्तिं लिखनप्रकारः श्रुत्वा षोडशतम-
महाविद्यायाः द्विप्रमस्तायाः प्रकरणसमाप्तिपूर्वकफलपुस्तिकयनदर्शनेन शेष-
क्तव्यस्यापरस्याभावाच्च समाप्तेवेति गम्यते ।)

विषयः । कालोत्तराप्रभृतीनां षोडशानां महाविद्यानां मन्त्राः, मप्रमाणं पूजापद्धत्यादिय ।
(परिच्छेदशून्यम् ।)

No. 935. पितृपद्धतिः ।

Substance, yellow country paper, 18 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 8 on a page. Extent, 87 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍita Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Pitṛipaddhati. An elementary treatise on Śrāddhas, or rites meet for the dead. By Gopāla Āchārya.

Beginning. अखिलनिगमहस्तैर्दिव्यबीणां वहन्तो

स्मितविकसितवक्त्रा ज्ञानदीपप्रसन्ना ।

अनुकुलफलयुक्ता शाखिनी सेवकानां

हृदि लमतु सदा मे भारती सर्वशुक्ला ॥

ध्यात्वा नन्दीश्वरं देवं नत्वा पितृपद्धयम् ।

गोपालो बालतोषाय विलिखेत् पितृपद्धतौः ॥

सांवत्सरिकं श्राद्धं मौरेणैव कर्तव्यमिति वृद्धमस्मृतम् ।

End. अतो गोवत्सगोवयोर्विकल्प इति शूलपाणिः ॥ ० ॥

Colophon. इति गोपालाचार्यविरचितपितृपद्धतौ प्रमाणखण्डो नाम प्रथमपरिच्छेदः ॥

ग्रन्थाऽयं लिखितो यत्नात् हरिनारायणशर्मणा ॥

ॐ गङ्गा ॥ (अत्र समाप्तिवाक्ये प्रथममितिपदश्रुतेरसमाप्तिमद्दित्यनुमोयते) ।

विषयः । श्राद्धविषयकप्रमाणादिः ।

No. 936. तन्त्रसारः ।

Substance, red and yellow country paper, 18 × 4½ inches. Folia, 297. Lines, 8—9 on a page. Extent, 13,815 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1773. Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍit Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, soiled. Prose and verse. Correct. Copies have also been found at Navadvīpa in the possession of Yādavachandra Bhaṭṭāchāryā and Yādunātha Śārvabhauma Naiyāyika. Several copies are also available in Calcutta.

Tantrasāra A summary of the Tāntric cult, comprising mantras, diagrams and rituals for the adoration of the different Hindu divinities, both Śākta and Vaiṣṇava. By Kṛṣṇānanda Bhaṭṭācārya. The work is held in high estimation, and has been very extensively quoted as a standard authority.

Beginning. नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं ब्रह्मादिसुरवन्दितम् ।

गुरुञ्च ज्ञानदातारं कृष्णानन्देन धीमता ॥

तत्तद्ग्रन्थगताद् वाक्यान्नानार्थं प्रतिपद्य च ।

मौक्यार्थकृतं सङ्क्षेपात् तन्त्रसारः प्रतन्यते ॥

End. गमनागमने जाङ्गिकी सा तनुयायो फलानि कुण्डली ।

उदिता कुलकामधेनुरेषा भजतां काङ्क्षितकल्पवल्लीम् ॥

वेदार्थशास्त्रविपरीतविलोकेन प्रायोभवयजनलोपमवेक्ष्य मातः ।

तद्गूढकूटविशदीकरणेषु जानात् मातः क्षमस्व तव पादयुगेषु याच ॥

यद् यन्मया नाथ विमूढबुद्ध्या स्पष्टीकृतं गुह्यतमम् तन्त्रे ।

क्षन्त्यमेतत् करुणानिधान क्रोधे न चाहं खलु पासरेषु ॥

Colophon. इति श्रीमहासहोपाध्यायश्रीकृष्णानन्दभट्टाचार्यविरचिते तन्त्रसारे तृतीयपरि-
च्छेदः ॥ समाप्ताऽयं तन्त्रसारः ॥

विषयः । वज्रतरन्त्रादिभ्यः तान्त्रिकदीक्षादिविषयकप्रमाणान्युद्धृत्य यथाक्रमेणैव सङ्गृ-
हीतः । अत्र त्रयः परिच्छेदाः सन्ति । तत्र प्रथमे, प्रथमं लक्षणचक्रादि,
ततो व्यवस्था । तद् यथा—गुरुलक्षणम्, शिष्यलक्षणम्, कुलाकुलचक्रम्,
राशिचक्रम्, नक्षत्रचक्रम्, अक्षयहचक्रम्, ऋणिर्धनचक्रम्, अकङ्कमचक्रम्,
दीक्षाकालः, वारनियमः, तिथिनियमः, नक्षत्रनियमः, यागनिर्णयः, करण-
निर्णयः, लग्ननिर्णयः, निषिद्धमासतिथिनियमः, सालानिर्णयः, सालायां
मणिनियमः, आसनभेदाः, सालासंस्कारः, पुरस्चरणम्, भव्यादिनियमः, वर्ज्य-
द्रव्याणि, भूतलिपिः, स्त्रीणां होमाधिकारः, अन्यक्रारपुरस्चरणं, पुरस्चरण-
प्रयोगः, कूर्मचक्रम्, मन्त्राणां दशसंस्काराः, सावकायन्त्रम्, ग्रहणपुरस्चरण-
सङ्कल्पः, कलावतीदीक्षाप्रयोगः, चन्द्रसूर्याग्नीनां कलानां नाम, षोडशाङ्गादि-
धूपः, पञ्चायतनी दीक्षा, सङ्क्षेपदीक्षा, सर्वतोभद्रमण्डलम्, नवनाभमण्डलम्,
त्रिलौची मुद्रा चेति ।

द्वितीये प्रथमं सामान्यपूजादि, ततो मन्त्राः । तद् यथा—सामान्यपूजा,
मन्त्राप्रयोगः, स्नानविधिः, गायत्री, गायत्रीध्यानम्, पूजाप्रयोगः, भुवनेश्वरो-

मन्त्राः, अन्नपूर्णा०, त्रिपुरा०, दुरिता०, वज्रप्रसारिणी०, दुर्गा०, सहस्रसर्दिनी०, जयदुर्गा०, शूलिनी०, वागीश्वरी०, पारिजातसरस्वती०, गणेश०, हरम्ब०, हरि-
द्रागणेश०, लक्ष्मी०, महालक्ष्मी०, सूर्य०, अजपा०, विष्णु०, श्रीराम०, श्रीकृष्ण०, बालगोपाल०, वासुदेव०, हयग्रीव०, वृषभ०, हरिहर०, वराह०, शिव०, सत्य-
ज्योतिः, चिन्तामणि०, नीलकण्ठ०, चण्ड०, क्षेत्रपाल०, वटुक०, त्रिपुरभैरवी०, सम्पत-
प्रदाभैरवी०, कौलेशीभैरवी०, सकलसिद्धिदाभैरवी०, चैतन्यभैरवी०, भयविध्वंसि-
नीभैरवी०, कामेश्वरीभैरवी०, षट्कूटाभैरवी०, नित्यभैरवी०, रुद्रभैरवी०, भुर-
गेश्वरीभैरवी०, सकलेश्वरीभैरवी०, त्रिपुरबाला०, नवकुटबाला०, अन्नपूर्णाश्वरीभै-
रवी०, श्रविद्या०, कामराज०, लोपामुद्रा०, मनूपासिता०, कुबेरोपासिता०,
चन्द्रोपासिता०, द्वितीयलोपामुद्रा०, वैष्णवीषट्कूटा०, नन्दिपूजिता०, सूर्योपा-
सिता०, इन्द्रोपासिता०, शङ्करोपासिता०, दुर्वासोपासिता०, पञ्चमीविद्या०,
पारिभाषिकषोडशी०, महाषोडशी०, बीजावलिषोडशी०, कमलामुन्दरी०, भुवन-
मुन्दरी०, वाक्सुन्दरी०, शक्तिसुन्दरी०, श्री०, प्रचण्डचण्डिका०, श्यामा०, गृह्य-
काली०, भद्रकाली०, श्मशानकाली०, महाकाली०, तारिणी०, एकजटा०, नील-
सरस्वती०, कुल्लुका०, उग्रतारा०, महानीलसरस्वती०, ताराषोढा०, अष्टतारिणी-
मन्त्राः, रहस्यपुराणम्, वीरसाधनम्, अधिकारिलक्षणम्, चित्तलक्षणम्,
श्वसाधनम्, विद्याभेदकथनम्, चण्डोग्रशूलपाणिमन्त्राः, मातङ्गो०, उच्छिष्ट-
चाण्डालिनी०, धूमावती०, भद्रकाली०, धनदा०, श्मशानकाली०, वगलामुखी०,
कर्णपिशाचीमन्त्राः, सिद्धिलक्षणम्, मञ्जुघोषः, तारिणीकल्पः, सारस्वतकल्पः,
कात्यायनीकल्पः, दुर्गामन्त्राः, गौरी०, विशालाक्षी०, राजमुखी०, इन्द्र०, गरुड०,
माला०, विषहराग्नि०, हनुमत्कल्पः, हनुमद् वीरसाधनम्, आर्द्रपटी, श्मशान-
भैरवीमन्त्रः, ज्वालामालिनी०, महाकाली०, तत्प्रयोगः, ज्वालामालिनीप्रयोगः,
निगड्मोक्षणम्, चिटिमन्त्रः, त्र्यम्बक०, स्तुतमञ्जीवनी०, आकर्षणम्, विद्वेषणम्,
उच्चाटनम्, सुखप्रसवमन्त्रः, अदर्शनम्, योगिनीसाधनम्, योगिनीसाधन-
कालः, तत्राधिकारिनिर्णयः, पूजाधारः, यन्त्रसंस्कारः, चक्रप्रतिष्ठाप्रयोगश्चेति ।

द्वितीये जपहोमप्रकारादुपदेशे यन्त्रादिलिखनप्रकारादयश्च । तद्यथा—
प्रकीर्णकम्, पूजायां विहितनिषिद्धम्, पञ्चशुद्धिः, मन्त्रसिद्धेरुपायः, मन्त्रसि-
द्धिलक्षणम्, मन्त्रदोषाः, मन्त्रदोषशान्तिः, होमार्थं कुण्डनिर्णयः, नवकुण्डानि,
कुण्डानां विशेषफलम्, काम्यहोमार्थं कुण्डनिर्णयः, नागभिरश्वादिनिर्णयः,
नवकुण्डयोगिनिर्णयः, नमोऽन्ते नमोऽद्यादित्यादिविचारः, नित्यहोमः, सङ्क्षेप-

हामः, वृहद्भ्यः, होमद्वयप्रमाणम्, पट्कर्मलक्षणम्, आसनम्, ग्रथन-
विदर्भ-मसृष्ट-बोधन-योग-पञ्चवर्णनम्, पट्कर्ममन्त्रलिखने द्रव्यम्, शान्ति-
कादौ पावनियमः, भूतानां मण्डलानि, भुवनेश्वर्याः स्वकवचानि, अन्नपूर्णायाः०,
त्रिपुटायाः०, दुर्गायाः०, महिषमर्दिन्याः०, लक्ष्म्याः०, सरस्वत्याः०, गणेशस्य०, हरिद्रा-
गणेशस्य०, सूर्यस्य०, विष्णोः०, श्रीरामस्य०, श्रीकृष्णस्य०, गोपालस्य०, नृसिंहस्य०,
शिवस्य०, वटुकस्य०, भैरव्याः०, श्रीविद्यायाः०, महात्रिपुरसुन्दर्याः०, प्रचण्डचण्डि-
कायाः०, काल्याः०, तारायाः०, वगलामुख्याः०, चतुषष्ट्युपचाराः, अष्टादशोप-
चाराः, षोडशोपचाराः, दशोपचाराः, पञ्चोपचाराः, निर्माल्यकथनम्, त्रिपुर-
सुन्दर्याः षोडशोपचाराः, रुद्रालसाहात्म्यम्, रुद्राक्षप्रतिष्ठा, रुद्राक्षसंस्कारः,
परिभाषा, विष्णुआधनमन्त्राः, विष्णुविषये नैमित्तिकादिकर्मभङ्गप्रायश्चित्तम्,
शिवशक्तिविषये नैमित्तिकादिकर्मभङ्गप्रायश्चित्तम्, पञ्चप्रकार इत्या, वैष्णवानां
द्वादशशुद्धिः, द्वादशतिलकानि, योगाङ्गासनानि, मुद्राः, घटागलायन्त्रम्,
लरिता०, नवदुर्गा०, लक्ष्मी०, भैरवी०, त्रिपुरागायत्री०, त्रिपुरा०, श्रीविद्या०, गणेश०,
श्रीराम०, नृसिंह०, गोपाल०, कृष्ण०, शिव०, काली०, शान्तिकादौ तारायन्त्रम्,
यन्त्रलिखनद्रव्यम्, शान्त्युदकस्नानम्, सङ्क्षेपतः सर्वदेवानां नित्यपूजाविधिः,
नैमित्तिकविधिः, चरणान्ततमाहात्म्यम्, स्त्रीनपुंसकमन्त्राणां लक्षणम्, शुभप्रबो-
धकालः, योगाङ्गासनानि, श्रीविद्यायजनम्, प्रयोगविधिः, भुवनेश्वरी०, लरिता०,
दुर्गा०, सरस्वती०, लक्ष्मी०, गणेश०, सूर्य०, श्रीराम०, कृष्ण०, दधिवामन०, हयग्रीव०,
नृसिंह०, वराह०, मृत्युञ्जय०, दक्षिणमूर्ति०, भैरवी०, सुन्दरी०, त्रिपुरा०, क्षिप्र-
मस्ता०, श्यामा०, काम्यतर्पणम्, निग्रहादुपायाः, वेतालसिद्धिः, बालकसंस्कारः,
शान्तिमन्त्रः, ऋगादिवलिः, कुलाचारः, दूतोपायः, यजनप्रकारः, द्रव्यशुद्धिः,
शक्तिशोधनम्, वीराणां पुरस्करणम्, मन्त्रिणां मन्त्रस्नाननिरूपणम्, मन्त्र्या,
अवपूजा, पञ्चमकारयजनप्रकारः, तत्प्रक्रिया, ग्रन्थकृतस्तखटोपलसापण-
चेति ।

इह बह्वतरयन्त्राणि चित्रितानि सन्ति ॥

No. 937. दुर्गभञ्जनम् ।

Substance, country yellow paper, $19 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 84. Lines, 8 on a page. Extent, 4200 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Durgabhañjana. A treatise on Smṛiti rites, illucidating doubtful points, and solving many moot questions regarding proper times for performing particular ceremonies. By Chandras'ekhara S'armā, a Vārendra Brāhmaṇa of Navadvīpa. The work is divided into four chapters, (lit. forts). The first treats of the age of the moon, and the proper times when particular ceremonies ordained for specific days of the moon, should be performed. The second treats of months, their conjunctions, and the ceremonies appertaining to them. The third is devoted to resolutions to perform ceremonies, persons qualified to perform them, and the details thereof. Prominent mention is made in this chapter of the rules for commencing the Durgā pūjā. The fourth has for its subjects, optional fasts and penances.

Beginning. भजत भजत कृष्णं गोपनारीसदृशं

निखिलभवनवन्द्यं नन्दगोपाभिनयम् ।

सुकृतिहृदयवन्द्यं प्रेमभक्त्यैकगम्यं

मकललललितगेहं सच्चिदानन्दगेहम् ॥

याता माता मया किं नवदधि विष्टं भुज्यते नेति मत्वा

दृष्ट्वा तदृतमायुः प्रियतमतनयाभुङ्क्त वस्त्रेत्युवाच ।

लब्ध्वा मातुः प्रसादं सपदि गतभयं स्मेरवक्त्रं वदन्तं

मातर्दीपो न मेऽयं बलकृतमिति तं नन्दस्त्रुणुं नमामि ॥

सदानन्दमयीं स्मृत्वा चन्द्रशेखरशर्मणा ।

वरेन्द्रान्वयसम्भूतनवद्वीपनिवासिना ॥

श्रीकृष्णप्रीतये गूढशास्त्रार्थस्याभिमन्वितः ।

स्मृतीनां क्रियते दुर्गभञ्जनं बुधरञ्जनम् ॥

अथ तिथेर्दुर्गभञ्जनम् । तत्र, राशिचक्रचलत्स्वर्यावधिकं वायव्यविकर्षप्रयो-
जकतादृशचन्द्रक्रिया तिथिः । तथाहि—

End. वियोगे पारणं कुर्युर्मनयो ब्रह्मवादिन इति । वियोगे उभयोर्विच्छेदे तद्योगस्य
उपस्थितत्वात् स च एकतरक्षयादपि भवतीति ॥ ० ॥

Colophon. श्रीहरिनारायणशर्मणः पुस्तकमिदं स्वाक्षरञ्च इति ॥ ० ॥ यथा दृष्टमित्यदि ॥

विषयः । अत्र चत्वारि परिच्छेदाः । प्रथमं तिथिदुर्गभञ्जनम् । तत्र राशिचक्रस्य देश-
रूपता, अमाषोडशभागेनेत्यादिवचनार्थः, अष्टम्यांशे चतुर्दश्या इति वचन-
व्याख्या, चन्द्रकलास्वरूपः, देवतानां कलानिर्णयः, तिथिखण्डविशेषनियमश्चेति ।
द्वितीयं मासादुल्लेखदुर्गभञ्जनम् । तत्र निमित्तोल्लेखविचारः, दृष्यात्मगादि-
विचारः, मासादुल्लेखविचारश्चेति । तदेतत् खण्डद्वयात्मकं प्रथमखण्डम् । सङ्कल्प-
स्मृतिदुर्गभञ्जनाख्यवृत्तीयपरिच्छेदारम्भे पृथङ्मङ्गलाचरणदर्शनात्; तथाहि—
“सदानन्दमयीं स्मृत्वा चन्द्रशेखरशर्मणा । सङ्कल्पस्मृतिदुर्गानां भञ्जनं क्रियते-
ऽधुना ॥” इति । तत्र च काम्यकर्मणि सङ्कल्पः, निष्कामानां काम्येऽपि सङ्कल्पा-
भावः, सुगमसङ्कल्पः, अधिकारिलक्षणम्, विशिष्टफलं प्रति कामनाधिकारः,
काम्यकर्मणि रागिणां प्रीतिकामनायां तत्फलप्राप्त्यर्थम्, सङ्कल्पनिरूपणम्,
जन्मतिथिविदित्वास्त्रत्यामादिपूजनफलं, सङ्कल्पवाक्यरचना, सङ्कल्पवाक्ये फल-
भागिन एव नामगोवाद्युल्लेखो न तु प्रतिनिधिः, सङ्कल्पकालः, सप्तम्यादिसहाष्ट-
म्यादिकल्पे षष्ठ्यां बोधनम्, विशेषबाधकाभाव एव प्रकरणाद् वाक्यस्य बलव-
त्त्वम्, दिवसाद्यन्ननाडीचतुष्टयस्य सन्ध्यालकीर्तनम्, सायंसन्ध्यायाः प्राशस्त्या-
दिकम्, उपवाससङ्कल्पकालः, गस्तान्ते पुत्रताभोजनान्तरम्, ग्रहणनिमित्तक-
स्नानादिकार्यम्, नैमित्तिकानि काम्यानि च कर्माणि चेति । चतुर्थं व्रतदुर्ग-
भञ्जनम् । तत्र—अष्टमी, जन्माष्टम्युपवासो नित्यः, जन्माष्टम्युपवासफलम्, व्रतका-
लयवस्था, पारणव्यवस्थादिचेति ।

No. 938. प्रायश्चित्तव्यवस्थामङ्गलेपः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 14. Lines, 6—7 on a page. Extent, 539 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1728. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Prāyaśchitta-vyavasthā-saṅkshēpa. A summary of the laws bearing on expiations. This and the following five works are evidently due to the same author, who attempted to produce a series of manuals like the *Tattvas* of Raghunandana, or the *Vivekas* of S'ūlāpaṇi, but his name does not appear in the codices under notice.

Beginning. अथ प्रायश्चित्तव्यवस्थामङ्ग्लेपः । तत्रादौ प्रायश्चित्तलक्षणम् । तथाच हारीतः ।

प्रयतत्वाद्यपचित्तमशुभं नाशयतीति प्रायश्चित्तम् ।

End. तथाच पौत्रधत्तादिना क्रियमाणा—(इतः खण्डितम्)

विषयः । प्रायश्चित्तलक्षणादिः, पातकानि, अतिपातकप्रायश्चित्तम्, महापातकप्रायश्चित्तम्, ब्रह्मबधप्रायश्चित्तम्, सुरापानप्रायश्चित्तम्, खर्णस्त्रेयप्रायश्चित्तम्, गुर्वङ्गना-
गमनप्रायश्चित्तम्, पतितसंसर्गप्रायश्चित्तम्, गोवधप्रायश्चित्तम्, प्रायश्चित्तपूर्वाह-
ल्यम्, बाल्यादिभेदेन प्रायश्चित्तभेदः, ज्ञानकृतादिनिरूपणम्, ब्राह्मणस्वामिक-
गोवधप्रायश्चित्तम्, एकह्यन्यादिगोवधप्रायश्चित्तं, बोधनादिनिमित्तकगोवधप्राय-
श्चित्तम्, अपालननिमित्तकगोवधप्रायश्चित्तम्, गोवधापवादः, क्षत्रियादिबधप्रा-
यश्चित्तम्, स्त्रीबधप्रायश्चित्तम्, गर्भबधप्रायश्चित्तम्, मार्जारादिबधप्रायश्चित्तं,
मत्स्यादिबधप्रायश्चित्तम्, मण्डपोद्यानादिदेवतङ्गादिभेदेनप्रायश्चित्तम्, अभि-
चारप्रायश्चित्तञ्चेति ।

No. 939. तिथिव्यवस्थामङ्ग्लेपः ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 51. Lines, 6 on a page. Extent, 1836 s lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Tithi-vyavasthā-saṅkshēpa. . A summary of the laws regarding the moon's age, with references to the ceremonies to be performed on particular lunar days.

Beginning. प्रायःसङ्कल्पानामेव कर्मणामारम्भकत्वादादौ स एव निरूप्यते ।

End. अत्रामावास्याष्टमीयतिरिक्ता द्वादशतिथयः शुक्ला ग्राह्याः । एतासु पौर्णमास्य-
न्तमासो ग्राह्यः ॥

Colophon. इति तिथिव्यवस्थामङ्ग्लेपः समाप्तः ।

विषयः । सङ्कल्पनिरूपणम्, मलमासो रविसङ्क्रान्तिशून्यः, विधिसुतुर्विधः, अथवादः,
निषेधपर्युदासौ, विकल्पः, जन्मतिथिव्यवस्था, प्रतिपदू-द्वितीया-तृतीया-
चतुर्थी-पञ्चमी-षष्ठी-सप्तमी-लक्ष्यम्, माघसप्तमी, अष्टमी, कृष्णजन्माष्टमी,
पारणकालः, दूर्वाष्टमी, भीष्माष्टमी, अशोकाष्टमी, नवमी, श्रीरामनवमी,
दशमी, दुर्गात्मवः, बलिदानम्, भूपाः, उपचाराः, षेडशेषचाराः, एकादशी,

चातुर्मास्यव्रतारम्भः, चारुव्रतत्यागे प्रायश्चित्तं, मत्स्यादित्यागफलम्, हरिश्चय-
नादिव्यवस्था, द्वादशी, श्रवणद्वादशी, त्रयोदशी, वारुणत्रयोदशी, चतुर्दशी,
सावित्रीचतुर्दशी, अनन्तव्रतम्, शिवचतुर्दशी, मदनचतुर्दशी, पौर्णमासी,
महाज्येष्ठी, कोजागरः, रविसङ्क्रान्तिरात्रिसङ्क्रमणव्यवस्था, कार्तिककृत्यम्, यज्ञ-
णम्, अमावास्या, अर्द्धादययोगः, युगाद्याः, युगाद्यारहस्यञ्चेति ।

No. 940. उद्वाहव्यवस्थामङ्गलेपः ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Extent, 79 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Udvāha-vyavasthā-saṅkshepa. A summary of the laws regarding marriage.

Beginning. अथोद्वाहव्यवस्थामङ्गलेपः । तत्र सापिण्डं निरूप्यते ।

End. वरे मृते कन्या देवराय प्रदातव्या । एतच्च कन्यानुमतौ । वाग्दत्ताया अपि
कन्यायाः कुमारीवद् विवाहः ॥ ० ॥

Colophon. इत्युद्वाहव्यवस्थामङ्गलेपः ॥

विषयः । सापिण्डनिरूपणादिः, पिढबान्धवादिनिर्णयश्चेति ।

No. 941. श्राद्धव्यवस्थामङ्गलेपः ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 37. Lines, 6 on a page. Extent 1207 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Śrāddha-vyavasthā-saṅkshepa. A summary of the laws regarding the various s'rāddhas, or offerings to the manes.

Beginning. अथ श्राद्धव्यवस्थामङ्गलेपः । विप्रेभ्यो दद्याद्गौ जलेपि वेत्यनेन तस्यापि ब्राह्म-
णस्त्रीकारपर्यन्तं, स्त्रीक्रियते तदा पित्रे बलिदानेऽतिव्याप्तिः ।

End. येन सेतुनानेकेषामुपकारः क्षेत्रिणश्चार्द्धपीडा स सेतुः क्षेत्रिणा न निराकरणीयः ।

Colophon. इति श्राद्धव्यवस्थामङ्गलः ॥

विषयः । श्राद्धलक्षणविचारः, देवतालक्षणम्, यागलक्षणम्, साहित्यलक्षणम्, तन्त्रतालक्षणम्, नवान्नश्राद्धकालः, मघात्रयोदशीश्राद्धम्, अश्वयुक्कृष्णपक्षश्राद्धम्, श्रद्धतचतुर्दशीश्राद्धम्, अष्टकाश्राद्धम्, श्राद्धवेला, मलमासं कर्तव्यम्, मलमास-निषिद्धकर्माणि, अमावस्याश्राद्धवेला, प्रतिमासे पार्वणामस्यस्य पार्वणव्यवस्था, निमन्त्रणव्यवस्था, दर्भाः, श्राद्धशेषभक्षणे नियमविधिः, आमात्रश्राद्धव्यवस्था, जीवत्-पितृश्राद्धम्, मासिककालः, मासिकमपिण्डोत्तरणयोरपकरणः, पिण्डमिथीकर-णम्, विघ्नपतितमृताहविदितयोः श्राद्धकालः, मृताहज्ञाने श्राद्धदिनमास-निर्णयः, एकोदशिकालनिर्णयः, अश्वयुजश्राद्धम्, मपिण्डोत्तरणम्, श्राद्धाधिकारि-निरूपणम्, वृद्धिश्राद्धव्यवस्था, शूद्रकर्तृकतर्पणवाक्यम्, वृद्धिनिर्णयः, अकृतवृद्धिः, अधिविधिः, प्रतिभूः, स्वामिकविक्रयः, सम्भूय समुन्नामम्, दत्ताप्रदानिकं, मृतक-विधिः, भाटकविधिश्चेति ।

No. 942. दायव्यवस्थामङ्गलः ।

Substance, country yellow paper, $19 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 456 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Dāya-vyavasthā-saṅkṣhepa. A summary of the laws regarding succession and inheritance.

Beginning. अथ दायव्यवस्थामङ्गलः । तत्र पित्राणामेकैकस्मिन् द्रव्ये एकैकस्य स्वत्वं न तु सर्वेषाम् ।

End. आकालिकं निमित्तकालमारभ्य परदिनं तत्कालपर्यन्तं, सञ्च्यतिः दिनमानं रात्रिमानहेत्यर्थः ॥ ॐ गुरवे नमः ॥

Colophon. (समाप्तिवाक्यमिह न दृश्यते परं लेखभङ्गा समाप्तमेवेति प्रतीयते)

विषयः । पित्रादीनां स्वत्वनिर्णयः, पितृकृतपितामहधनविभागः, पितृकृतस्वोपार्जितधन-विभागः, विभागानर्हाः, विभाज्यानि, स्त्रीधननिरूपणम्, दानविक्रयधिकारः, स्त्रीधनविभागः, अप्रजास्त्रीधनाधिकारः, विभागानन्तरं जातविभागः, पुत्रिकान-न्तरजातौरसविभागः, अपुत्रधनविभागः, संवृष्टिविभागः, विभागकालापङ्कति-विभागः, पितृधनविभागकालः, पितृस्वत्वनिवृत्तौ श्राद्धकृतविभागव्यवस्था, पितृ-कृतपैतामहधनविभागः, समयाशुद्धिनिर्णयश्चेति ।

No. 943. शुद्धिव्यवस्थामङ्गलेपः ।

Substance, country yellow paper, $19 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 30. Lines, 7 on a page. Extent, 1155 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'uddhi-vyavasthā-saṅkshēpa. A summary of the laws regarding mourning, and the duties appertaining to that state.

Beginning. अथ शुद्धिव्यवस्थामङ्गलेपः । तत्रादौ शुद्धिपदार्था निरूप्यते । तत्र विहितकर्मा-
हंलप्रयोजको घर्मविशेषः शुद्धिः ।

End. युगादावयने पुण्ये मन्वादा च विशेषतः ।

Colophon. इति शुद्धिव्यवस्था समाप्ता ।

विषयः । शुद्धिलक्षणदिः, सहभरणानुमरणयोर्यवस्था, अनयोरशौचशङ्करः, अतिक्रान्ता-
शौचम्, अशौचे विधिनिषेधौ, अशौचशङ्करः, गर्भलावाशौचम्, स्त्राशौचम्,
बालाद्यशौचम्, विदेशस्थाशौचम्, सपिण्डाद्यशौचम्, मातामहाद्यशौचम्,
मृत्युविशेषाशौचम्, अशौचापवादः, शवानुगमनाशौचम्, अस्थिमञ्चयाङ्गा-
स्यशेषः कालः, द्रव्यशुद्धिः, वापीकूपतडागेषु मृते जलशुद्धिः, गृहभरणे गृहस्य-
शुद्धिः, स्मृतिकादिभरणे दाह्यवस्था, पर्णनरदाह्यवस्था, मुमूर्षुकृत्यम्, प्रेत-
तर्पण्यवस्था, पुत्रस्य वर्षकृत्यम्, पिण्डदानम्, अन्तिमदिनकृत्यम्, अशौचान्त-
द्वितीयदिनकृत्यम्, दृषोत्सर्गकालः, दृषलक्षणम्, अश्वैव प्रयोगविशेषः, दान-
व्यवस्था, दानभाषा, दानपरिपाटी, दानप्रयोगः, प्रेतक्रियाधिकारिणः, दत्तक-
करणपरिपाटी, मृतक्रिया त्रिविधा, विपुलगृहदानम्, दृष्टदामात्रदानञ्चेति ।

No. 944. उद्वाह्यवस्था अथवा सम्बन्धव्यवस्थाविकाशः ।

Substance, country yellow paper, $19 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 437 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Udvāha-vayavasthā alias *Sambandha-vyavasthā-vikāśa*. A treatise on marriage. Anonymous. This is different from the work noticed under No. 649.

Beginning. अथोद्वाह्यवस्था । तत्र भार्यात्वसम्पादकप्रवृत्तिं विवाहः । भार्यात्वञ्च विवाहजन्य-

कन्यावृत्तिमंस्कारविशेषो वरनिरूपितः, अमुकस्य भार्यात्वमिति प्रतीतेः । अयमेव
चूडादिसंस्कारवत् विवाहसंस्कारोऽपि लाघवात् ।

End. षट्सङ्ख्यासङ्केताङ्कवद् वक्ररेखया स्त्रियं लिखेत् ।

Colophon. इति सम्बन्धव्यवस्थाविकाशः ।

विषयः । विवाहलक्षणादिविचारः । ६४९ अङ्कीयग्रन्थादसौ भिन्नः ।

No. 945. अनुमानदीधितिटिप्पणीपूर्वभागः ।

Substance, country yellow paper, 20 × 5 inches. Folia, 149. In 7 parts. Lines, 9 on a page. Extent, 7375 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1721. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old and decayed. Prose. Correct.

Anumāna-dīdhiti-ṭippaṇī. A gloss on the commentary of Raghunātha Siromaṇi on the first book of Gaṅgeśa Upādhyāya's great Nyāya work the *Chintāmaṇi*. By Jagadīśa Tarkālaṅkāra. This MS. comprises 13 out of the 25 sections of the work. Nos. 507 to 511 are portions of this work. (Ante I, p. 293).

Beginning. सस्मिताननसरोजमङ्गणे रिङ्गमाणमतिलोत्कुण्डलम् ।

रोचनोज्ज्वलितभालमग्नौ मे केशवं मनसि शैशवं वपुः ॥

प्राच्यैरनुचितविविधत्तोदैः कलुषीकृतोऽपि अधुना ।

दीधितियुतमणिरपि श्रीजगदीशप्रकाशितः स्फुरत् ॥

परमात्मने सर्वोत्कृष्टात्मने नमः ।

End. ननु प्रकृतस्यले विशिष्टप्रत्यक्षजनकत्वमेव नास्तीत्याह विशिष्टसामग्रीति ।

Colophon. इति श्रीलश्रीजगदीशतर्कालङ्कारभट्टाचार्यविरचिता सामान्यलक्षणा समाप्ता

शके चन्द्रमेन्नागविधुमित आदित्यतनये

नभस्योये सप्ताहनि च सुरनाथं हृदि वहन् ।

दशम्यां शुक्लायां कुसुमकमलानाथ इमकं

प्रयत्नेनालेखीभिर्जपपरिपठनायेति पुस्तम् ॥

कदा वाराणस्यामिह सुरधुनीरोधमि वसन्

वसानः कोपीने शिरसि निदधानोऽञ्जलिपुटम् ।

अये गौरीनाथ त्रिपुरहर शम्भो चिनयन

प्रसीदेत्याक्रोशन् निमिषमिव नेष्यामि निवसान ॥

विषयः । जगदीशतर्कालङ्कारकृततत्त्वचिन्तामण्याष्टिप्यन्या द्वितीयखण्डम् “अनुमान-
दीधितिटिप्पनीति” तस्यैषः पूर्वा भागो व्याप्तिकाण्डमिति प्रसिद्धम् । अत्र—१
अनुमितिः, २ व्याप्तिप्रसङ्गकम्, ३ सिद्धयाग्री, ४ पूर्वपक्षः, ५ व्याधिकरणधर्माव-
च्छिन्नाभावः, ६ सिद्धान्तलक्षणम्, ७ अवच्छेदकनिरुक्तिः, ८ विशेषनिरुक्तिः
(अथवा विशेषव्याप्तिः), ९ अतएवचतुष्टयी, १० व्याप्तिप्रज्ञापायः, ११ तर्कः, १२
व्याप्तिानुगमः, १३ सामान्यलक्षणेति त्रयोदशपरिच्छेदाः सन्ति । तदत्र पुस्तके
द्वितीयादिपरिच्छेदविकं खण्डितम् । अनुमितिपरिच्छेदेऽपि सप्तमपवतः पर-
स्तात् खण्डितम् ।

No. 946. कातन्त्रवृत्तिपञ्जिका, पराद्धा ।

Substance, country paper, 14 × 2½ inches. Folia, 96. Lines, 9 on a page. Extent, 4644 s/lokas. Character, old Bengali. Date, Sk. 1400. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Kātantra-vṛtti-pañchikā. A gloss on Durga Sīṅha's commentary on the Sanskrit grammar called Kātantra. By Trilochana Dāsa. The MS. contains the only second half of the work. Durga Sīṅha's work has been noticed under No. 510, ante I, p. 296.

Beginning. प्रारम्भपत्रस्य प्रथमोभागश्चिह्नः खण्डितः । ततश्च पञ्चपरार्द्ध—अथाप्यानन्तर्याय
एव गृह्यते तथाहि प्रश्नः पर्यन्तयोग उच्यते ।

End. अत्रापि द्वे इत्यनुवर्तते द्विवचनसन्निधानात् उत्तरशब्देऽयं पूर्ववत् ।

Colophon. इति त्रिलोचनदासकृतायां (इतः खण्डितम्) ।

विषयः । कलापव्याख्यायतिङन्ताद्वितीयभागस्य व्याख्यानम् ।

No. 947. सर्वतोभद्रमण्डलम् ।

Substance, country paper, 14 × 2½ inches. Folium 1. Lines, 16. Extent, 31 s/lokas. Character, old Bengali. Date, Sk. 1400. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. Correct.

Sarvato-bhadra-maṇḍala. A description of a mystic diagram so called. It is held in high estimation in astrological works for casting natiivities, and calculating future events in the life of man.

Beginning. चतुरस्रे चतुःकोष्ठे कर्णसूत्रमन्विते । चतुर्विधं च कोष्ठेषु कर्णसूत्रचतुष्टयम् ।

End. तिखो रेखा वह्निः कुर्यात् सितरक्तासितैः क्रमात् । मण्डलं सर्वतोभद्रमेतत् सा-
धारणं स्मृतम् ।

विषयः । सर्वतोभद्रमण्डलप्रणयनप्रयोगः ।

No. 948. एकाक्षरकोषः ।

Substance, country paper, 12 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 34 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. Correct. Copies have been found at Vikramapura, Dhākā, with Paṇḍit Kālikumār Bhaṭṭācārya, and in Calcutta, with the Honorable Rāja Jotindramohan Tagore Bāhādur, and in the Library of the late Rāja Sir Rādhakānta Deva Bahādur.

Ekāksharakosha. A vocabulary of words of one syllable or one Saṅskṛit letter each. By Purushottama Deva. The work is of some repute. Professor Aufrecht in his Bodleian Catalogue gives the following account of this work. "Major numerus earum vocum, quas Purushottama hoc libello collegit, e mystica doctrina delectus videtur. Cf. supra, p. 97. n. 3. In quibusdam exemplis, ut si *ga* esse *gaṇapati* et *gandharva*, *cha* significare *chandramas* et *choara*, *ta* *taskara*, *dha* *dhana*, *ya* *yama*, *va* *vāta* et *veruṇa* esse dicuntur, facile vides lusum hunc esse, ubi nomina prima ipsorum syllaba significantur. Aliae voces radices sunt, quae in compositorum fine adjectivorum locum tenent, ut *ga* (*gīta*), *cha* (*cheda*, *chedana*), *da* (*dāna*, *dātṛi*). Minor pars re vera nomina vel particulæ sunt, et ab optimis quibusque scriptoribus usurpantur, velut *kha*, *bha* (*nakshatra*), *bhā* (*dīpti*), *sam* (*kalyāṇa*), etc.

Beginning. कः प्रजापतिरुद्दिष्टो को वायुरिति शब्दितः ।

कश्चैवात्मा समाख्यातः प्रकाशे क उदाहृतः ॥

End. अमिति स्यात् परं ब्रह्म अः स्याच्चैव महेश्वरः ।

Colophon. इति पुरुषोत्तमदेवकृत एकाक्षरकोषः सम्पूर्णः ।

विषयः । एकाक्षराणां बह्वर्थानां शब्दानां परिचयः ।

No. 949. शुद्धिविवेकः ।

Substance, country paper, $13 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 94. Lines, 6 on a page. Extent, 2456 s/lokas. Character, old Bengali. Date, SK. 1533. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'uddhi-viveka. A treatise on purification and mourning. By Aniruddha.

Beginning. प्रणम्य पुण्डरीकाक्षं पूर्वाचार्य-प्रकीर्तिता ।

यास्या मन्वादिशास्त्राणां समालोच्य विविच्यते ॥

विशुद्धिरनिरुद्धेन स्वबोधविमवावधि(?) ।

बोधार्थमल्पबुद्धीनां प्रबुद्धानान्तु तुष्टये ॥

End. अनेनाप्यविशुद्धस्य न कार्यमित्युक्तमतः कथमशुद्धस्याप्यात्मघातिनोऽपि संवत्सरे परिक्रियते ।

Colophon. सद्योपाध्यायश्रीअनिरुद्धकृता विशुद्धा * * * समाप्ता ॥ श्रीः ॥ सुरापगतीर
विचार * * के—छतोनिरुद्धेन—विनेवनेवद्वयशीतमानुना, शकस्य
वर्षे—लिलेख

विषयः । जननमरणायशौचनिर्णयः ।

No. 950. शार्ङ्गधरपद्धतिः ।

Substance, country red and yellow paper, $13 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 269. Lines, 8—9 on a page. Extent, 7263 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. Correct.

S'ārṅgadhara Paddhati. A collection of miscellaneous poems, descriptive of various objects. A part of the work is devoted to ornithomaney, chaomaney and other forms of divination ; another to bows and arrows—their merits and demerits: the bulk is made up of amatory verses. By S'ārṅgadhara, son of Dāmodara, and grandson of Rāghava Deva, who was the court poet of Hammira, the Chauhan king of Sambher or Harowti, who flourished in the 12th century, and is repeatedly mentioned in

Chand's history of Prīthvīrāj : he was killed in the year 1192 A. D. S'ārāgadhara has high reputation as a great poet, and was the author of several works, two of which (one on medicine, and the other on arms and military tactics) have been already noticed (Nos. 360 and 790). The MS. is incomplete.

Beginning. यस्मिन् बुद्धदसङ्करा इव बद्धवस्त्राण्डखण्डाः क्वचिद् ,

भान्ति कापि च सीकरा इव विरिञ्चाद्याः स्फुरन्ति भ्रमात् ।

चिद्रूपा लहरीव विश्वजननी शक्तिः क्वचिद् द्यातते,

स्नानन्दामृतनिर्भरं शिवमहापाथोनिधिं तं नुमः ॥ १ ॥

पुराशाकम्भरीदेशे श्रीमान् हम्भोरभूपतिः ।

चाडवाणान्वये जातः ख्यातः शैर्य्य इवार्जुनः ॥ २ ॥

तस्याभवत् सभ्यजनेषु मुख्यः परोपकारव्यसनैकनिष्ठः ।

पुरन्दरस्येव गुर्गरीयान् द्विजाग्रणी राघवदेवनामा ॥ ३ ॥

गोपालदामोदरदेवदाससञ्ज्ञा बभूवुस्तनयासदीयाः ।

नेत्रावतारा इव चन्द्रमौलेरपाकृतध्वान्तगुणास्त्रयोऽपि ॥ ४ ॥

तेषां मध्ये यस्तु दामोदरोऽभूदुत्पाद्य त्रिनात्मजान् वीतरागः ।

भागोरथ्यां शुद्धदेहं विहाय ज्ञानादात्मन्येव निष्ठां जगाम ॥ ५ ॥

ज्येष्ठः शार्ङ्गधरस्तेषां लघुर्लक्ष्मीधरस्तथा ।

कृष्णोऽनुजस्तस्तेषां त्रयस्त्रेताग्नितेजसः ॥ ६ ॥

जयति शार्ङ्गधरस्त्रिपुरापदद्वयकुशेशयलुब्धमधुव्रतः ।

सरसस्तुतिमुधौघकलानिधिः कविकरीन्द्रकदम्बस्तगाधिपः ॥ ७ ॥

यद्यपि गुणौघनिलयः खलशैलध्वंसने जिष्णुः ।

तदपि विमलहृदयान्तरसज्जनलोकस्य यशोऽसौ ॥ ८ ॥

ते सज्जनाः सुकविशाखिकविलपुष्पाद्याय गुम्फितवतः खगुणैर्ममैतत् ।

सम्भारयन्तु कुसुमोज्ज्वलहाररूपं कण्ठे सुभाषितमपास्तमसदोषम् ॥ ९ ॥

न शार्ङ्गधरपद्धतिः खलजनस्य योग्या भवेत् •

सुभाषितरसोर्मयः सुकृतिलोकपेया यतः ।

सुधासदितिनन्दना दिवि पिवन्ति हृष्टान्तरा-

स्तयैव तमसः शिरो भटिति खण्डितं श्रूयते ॥ १० ॥

आनन्दाय सतां भूयात् सुभाषितमिदं मम ।

एथक पङ्क्तिमस्मिन् परिच्छेदैर्मनोरमम् ॥ ११ ॥

आद्यैर्मद्विहितैः पद्यैः कियद्विरपररपि ।

युता पङ्क्तिरेषास्तु सज्जनानन्ददायिनी ॥ १२ ॥

End.

मन्योऽयं मलयानिलः किशलयं चूतद्रुमाणां वन

साश्रत्कोकिलकूजितं विचकिलासोदः पुराणं मधु,

वाणानि धिनेति धरं (?) (इतः परं न लिखितम्, तत एव खण्डितम्,

लेखनाभावे च आदर्शालाभ एव हेतुरिति च गम्यते, शेषाक्षरलिपिभङ्गीदर्श-

नाच्छेद (१)-चिह्नसमालङ्कृतत्वाच्च) ।

विषयः ।

कविना स्वप्रणीतान् पूर्वकविगणभाषितांश्च श्लोककाव्यानि च यथायथं पङ्क्त्यनुसा-

रेण ग्रथितं, तदसावुल्लेखितः काव्यभङ्गः सम्यग्गः । अत्र-१ कविवंशवर्णनम्,

२ अनुक्रमः, ३ नमस्कृतिः, ४ आशीः, ५ सुभाषितप्रशंसा, ६ काव्यप्रशंसा, ७ सा-

मान्यकविप्रशंसा, ८ विशिष्टकविप्रशंसा, ९ कुकविनिन्दा, १० पण्डितप्रशंसा, ११

कुपण्डितनिन्दा, १२ मद्यतां प्रशंसा, १३ धीरप्रशंसा, १४ सज्जनप्रशंसा, १५

मनस्विप्रशंसा, १६ उदारप्रशंसा, १७ तेजस्विप्रशंसा, १८ गुणप्रशंसा, १९ सन्तोष-

प्रशंसा, २० संसर्गप्रशंसा, २१ धनप्रशंसा, २२ दुर्जननिन्दा, २३ कृपणनिन्दा,

२४ याचकनिन्दा, २५ दरिद्रनिन्दा, २६ मूर्खनिन्दा, २७ लक्ष्मणनिन्दा, २८

लोभनिन्दा, २९ देवाख्यानम्, ३० उद्यमाख्यानम्, ३१ प्रकीर्णकाख्यानम्,

३२ समस्याख्यानम्, ३३ प्रहेलिका, ३४ अपङ्कतिः, ३५ कूटः, ३६ क्रियादि-

गुप्तचित्राख्यानम्, ३७ प्रश्नोत्तराख्यानम्, ३८ जातिः, ३९ सदाचारः,

४० धर्मनिवृत्तिः, ४१ पातकनिवृत्तिः, ४२ सूर्यान्योक्तयः, ४३ चन्द्रान्योक्तयः,

४४ मेघान्योक्तयः, ४५ वाय्वन्योक्तिः, ४६ हंसान्योक्तयः, ४७ मधुकरान्योक्तयः,

४८ कोकिलान्योक्तयः, ४९ चातकान्योक्तयः, ५० मयूरान्योक्तयः, ५१ शुका-

न्योक्तिः, ५२ काकान्योक्तिः, ५३ वकान्योक्तिः, ५४ खद्योतान्योक्तिः, ५५

सिंहान्योक्तिः, ५६ गजान्योक्तिः, ५७ मृगान्योक्तिः, ५८ करमान्योक्तिः, ५९ वृषभा-

न्योक्तिः, ६० सामान्यवृत्तान्योक्तिः, ६१ कल्पवृत्तः, ६२ पर्वतान्योक्तिः, ६३ अग-

म्यान्योक्तिः, ६४ समुद्रान्योक्तिः, ६५ रत्नान्योक्तिः, ६६ शङ्खान्योक्तिः, ६७

तडागान्योक्तिः, ६८ कमलान्योक्तिः, ६९ कूपान्योक्तिः, ७० मयस्थलान्योक्तिः,

७१ दावानलान्योक्तिः, ७२ सङ्कीर्णान्योक्तिः, ७३ सामान्यराजप्रशंसा, ७४ विशिष्ट-

राजप्रशंसा, ७५ अरिपलायनम्, ७६ राजनीतिः, ७७ नीतिः, ७८ मिश्रक-

नीतिः, ७९ गजप्रशंसा, ८० भद्रलक्षणम्, ८१ मन्दलक्षणम्, ८२ मृगलक्षणम्,

८२ मियलक्षणम्, ८४ अश्वप्रशंसा, ८५ खड्गलक्षणम्, ८६ खड्गप्रशंसा, ८७ धनु-
 र्वेदः, ८८ [तत्र—(क) धनुर्दानविधिः, (ख) आचार्यलक्षणम्, (ग) चापप्रसा-
 णम्, (घ) गुणलक्षणम्, (ङ) शरलक्षणम्, (च) फलकलक्षणम्, (क्व) नाराच-
 नालीकस्थानम्, (ज) मृष्टाकर्षणम्, (झ) गुणमुष्टिः, (ञ) अनध्यायाः, (ट)
 दृढभेदितादियुद्धलक्षणम्] गान्धर्वशास्त्रम् । ८९ दृष्टशास्त्रम् [तत्र—(क) उपवन-
 विनोदः, (ख) तरुमहिमा, (ग) भूमिनिरूपणम्, (घ) वीजाग्निविधिः, (ङ)
 निषेवणम्, (च) द्रुमरक्षा, (क्व) उपवनक्रिया, (ज) कूपार्थं भूमिपरोक्षणम् ।
 ९० शाकुनज्ञानम् [तत्र—(क) भूपतिप्रश्नचेष्टा, (ख) वरकन्याप्रश्नः, (ग) वर्षाप्रश्नः,
 (घ) राज्ञो जयप्रश्नः (ङ) राज्ञः सन्तानप्रश्नः, (च) विविधप्रश्नः, (क्व) रोगिप्रश्नः,
 (ज) शकुनं, (झ) शिवारुतम्, (ञ) पक्षी, (ट) अङ्गस्फुरणम्, (ठ) सङ्कीर्णशकु-
 नानि, (ड) यात्रानियमः, (ढ) शुभाशुभविचारः, (ण) उलूकपिङ्गल, (त)
 काकशब्दः, (थ) हंसाचारः, (द) तित्तिरिरावः, (ध) लङ्कारावः, (न) करा-
 यिकारावः, (प) वृकरावः, (फ) हरिणरावः, (ब) नकुलरावः, (भ) मित्रशकु-
 नानि, (म) क्षुतम्, जाङ्गिकशकुनं वा, (य) दिशं स्वभावकथनम्, (र) स्वरो-
 दयः], ९१ पशूनां लक्षणचिकित्से [(क) कागानाम्, (ख) शुनकानाम् (ग)
 गवाम्, (घ) गूधरक्षा, (ङ) पशुवशीकरणम्] स्थावरजङ्गगविषापहरणम्, ९२
 भूतविद्या, ९३ कल्पस्थानम्, ९४ केशरञ्जनम्, ९५ शृङ्गारनिर्देशः, ९६ स्त्री-
 प्रशंसा, ९७ स्त्रीपुरुषजातिभेदलक्षणानि, ९८ स्त्रीपुरुषसंयोगवृत्तिः, ९९ स्त्री-
 सेवाप्रकारः, १०० । सङ्केतस्थानादिविवरणम् [तत्र—(क) सङ्केतस्थानविवरणम्,
 (ख) द्वावादिविवरणम्, (ग) स्त्रीपुरुषवशीकरणम्, (घ) द्रावणम्, (ङ) वीर्य-
 स्तम्भः, (च) कुसुमजननम्, (क्व) गर्भपातरक्षा, (ज) सुखप्रसूतिः, (झ) यौवन-
 रक्षा, (ञ) सुखवासजलवासौ, (ट) अङ्गरागः, (ठ) धूपप्रकरणम्] । १०१ बा-
 लावर्णनम्, १०२ सुवतीवर्णनम्, १०३ तरुणीवर्णनम्, १०४ समग्रस्त्रीप्रशंसनम्
 तत्र—(क) ललाटवर्णनम्, (ख) भ्रूवर्णनम्, (ग) नासावर्णनम्, (घ) कपोल-
 वर्णनम्, (ङ) अधरवर्णनम्, (च) दन्तवर्णनम्, (क्व) स्मितवर्णनम्, (ज)
 मुखवर्णनम्, (झ) मुखवर्णनम्, (ञ) कण्ठवर्णनम्, (ट) बाहुवर्णनम्, (ठ) कर-
 वर्णनम्, (ड) अङ्गुलीवर्णनम्, (ण) स्तनवर्णनम्, (त) मध्यवर्णनम्, (थ) बलि-
 चयवर्णनम्, (द) नाभिवर्णनम्, (ध) जरुवर्णनम्, (न) जङ्घावर्णनम्, (प)
 चरणयुगलवर्णनम्, (फ) नखश्रेणिवर्णनम्, (ब) गमनवर्णनम्, (भ) कान्ति-
 वर्णनम्, (म) सामग्रीस्वरूपवर्णनम्] १०५ । विप्रलम्भकशृङ्गारे—(क) प्रियप्रस्था-

नवर्णनम्, (ख) श्यामावस्थाकथनम्, १०६ (क) नायिकावचनम्, (ख) नाय-
 कवचनम्, (ग) नायिकां प्रति मानम्, १०७ विरहिण्यवस्थावर्णनम्, १०८
 नायिकान्तिके सखीवचनम्, १०९ वियोगिनीप्रलापाः, ११० नायकं प्रति दूतो-
 प्रेषणम्, १११ वियोग्यवस्थावर्णन-प्रलापाख्याने, ११२ नायकस्याग्रे दूत्युक्तिः,
 ११३ नायिकां प्रति दूत्युक्तिः, ११४ दूती-नायिकासंवादः, ११५ शृङ्गारे परस्पर-
 विलोकनम्, ११६ प्रियातिथ्यादिकम्, ११७ मानिनीमानवर्णनम्, ११८ कल-
 होत्त्यादिकथनम्, ११९ मिथुनस्योक्तयस्तथा, १२० प्रियस्य शिक्षानुनयौ, १२१
 परस्परं प्रसादः, १२२ स्वर्यासे चक्रदुःखम्, १२३ तमसे वर्णनम्, १२४ अभि-
 सारीणां सञ्चारः, १२५ भ्रशङ्कोदयवर्णनम्, १२६ पानगोष्ठीकथनम्, १२७
 (क) चाटुप्रभृतिवर्णनम्, (ख) सुरतप्रशंसा, १२८ नवबधूक्रीडायां सखीवाक्यम्,
 १२९ सुरतकेलिकथनम्, १३० विपरीतरतिवर्णनम्, १३१ सुरतनिवृत्तिः,
 १३२ मध्यरात्रिक्रीडानायिकानुनयाः, १३३ प्रभातसमयोक्तयः, १३४ प्रभात-
 वर्णनम्, १३५ (क) प्रभातानिलवर्णनम्, (ख) प्रभातोदयवर्णनम्, १३६ रात्रि-
 संयोगचेष्टायाः प्रातः प्रकटनम्, १३७ (क) मिश्रकशृङ्गारवर्णनम्, (ख) सती-
 वर्णनम्, (ग) कुलबधूवर्णनम्, १३८ असतीचरितम्, १३९ वसन्तादेर्वर्णनम्,
 १४० ग्रीष्मादेर्वर्णनम्, १४१ वर्षादेर्वर्णनम्, १४२ शरदादेर्वर्णनम्, १४३ हेम-
 न्तादेर्वर्णनम्, १४४ शिशिरादेर्वर्णनम्, १४५ सम्मिश्राणाम्, १४६ जलकेलिः,
 १४७ प्रपोक्तिः, १४८ दोलाकेलिः, १४९ भ्रमरिकाक्रीडा, १५० कन्दुकक्रीडनम्,
 १५१ नेत्रसम्मोलनम्, १५२ क्रीडा, १५३ सम्मिश्रोक्तयः, १५४ भयानकरसोक्तयः,
 १५५ वीभत्सरसोक्तयः, १५६ रौद्ररसोक्तयः, १५७ भ्रान्तरसे-वैराग्यस्य प्रशंस-
 नम्, १५८ अनित्यतावर्णनम्, १५९ विषयादिविडम्बनवर्णनम्, १६० पश्चात्ता-
 पवर्णनम्, १६१ कालचरितवर्णनम्, १६२ विवेककथनम्, १६३ उपदेशः,
 १६४ कालसङ्ख्या, १६५ शरीरम्, १६६ चतुर्विधयोगे-योगत्रयनिरूपणम्,
 १६७ गोरक्षादिसाधितचठयोगवर्णनम्, १६८ मार्कण्डेयादिसाधितचठयोग-
 प्रकरणम्, १६९ मनःस्थैर्यप्रभावः, १७० अष्टसिद्धिवर्णनम्, १७१ योगिचर्या-
 कथनम्, १७२ अरिहजं ज्ञानम्, १७३ विदेहमुक्तिकथनञ्चेति परिच्छेदाः ।
 [अत्र तु पुस्तके वसन्तवर्णनस्य कियदंशं यावद् दृश्यन्ते, ततः सार्द्धचतुस्त्रिंशत्-
 परिच्छेदानामभावः ।]

No. 951. प्रायश्चित्ततत्त्वादर्शः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 8—10 on a page. Extent, 630 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikṛṣṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose. Correct.

Prāyas'chittatattvādars'a. A commentary on Raghunandana's treatise on purification and expiations. By Viṣṇurāma Siddhāntavāgīś'a, son of Jayadeva Vidyāvāgīś'a, and grandson of Kavindra Bhaṭṭāchāryya.

Beginning. प्रणम्य विष्णुरामेण परमात्मानमयम् ।

प्रायश्चित्तस्य यत्तत्त्वं तस्य व्याख्या वितन्यते ॥

(तद्व्याख्या परितन्यते वा) ॥

तत्र ग्रन्थारम्भेऽभिमतं देवं नमस्करोति प्रणम्यति ॥

तत्त्वतु विविधमुनिवाक्यार्थावलोकनपूर्वकपञ्चाङ्गाधिकरणाधीनव्यवस्थामङ्गुलः ॥

तत्र प्राधान्येन यद्वक्तव्यं तत् सकलसंग्रहः, प्रायश्चित्तस्येत्यादि ॥

End. प्रायश्चित्तान्तरन्तु प्रायश्चित्तविवेकादावनुश्लेषमिति ॥

Colophon. इति कविचन्द्रभट्टाचार्यात्मजजयदेवविद्यावागीशसुतश्रीविष्णुरामसिद्धान्तविरचितः प्रायश्चित्तादर्शः समाप्तः ।

विषयः । रघुनन्दनकृतप्रायश्चित्ततत्त्वव्याख्यानं ।

No. 952. श्राद्धतत्त्वादर्शः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 5—8 on a page. Extent, 370 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikṛṣṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose. Correct.

S'rāddhatattvādars'a. A commentary on the S'rāddhatattva of Raghunandana. By Viṣṇurāma Siddhāntavāgīś'a, the author named in the last preceding notice. The MS. is incomplete.

Beginning. प्रणम्य कमलाकान्तं विष्णुरामेण धीमता ।

व्याख्यानं श्राद्धतत्त्वस्य तन्यते विदुषां मुदे ॥

तत्रादौ ग्रन्थसारभमाणेभिसतदेवतां नमस्कराति, प्रणम्येत्यादि ॥

तत्त्वं विविधमुनिवाक्यादि ॥

End. एतदभिप्रेत्य पूर्वस्तुतिं विद्वायेत्युक्तं ॥ इत्यतः खण्डितः ॥

विषयः । श्राद्धतत्त्वव्याख्यानं ।

No. 953. सदाचारप्रकरणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6—7 on a page. Extent, 89 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrīṣṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Sadāchāraprakaraṇa. A metrical treatise on the duties of ascetics. By S'aṅkara Āchārya. Hall's *Contributions*, p. 142.

Beginning. सच्चिदानन्दकन्दाय जगद्ङ्करहेतवे ।

सदोदिताय पूर्णाय नमोऽनन्ताय विष्णवे ॥ १ ॥

सर्ववेदान्तसिद्धान्तैर्ग्रथितं निर्मलं शिवं ।

सदाचारं प्रवक्ष्यामि योगिनां ज्ञानसिद्धये ॥ २ ॥

End. सदाचारमिमं नित्यं योऽनुसन्धते बुधः ।

संसारसागराच्छीघ्रं मुच्यते नात्र संशयः ॥ ५५ ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकार्यश्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं सदाचारप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । योगिसदाचारवर्णनं ।

No. 954. वेदान्तशास्त्रसङ्क्षिप्तप्रक्रियानिरूपणम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 9—10 on a page. Extent, 427 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā. Kālikrīṣṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Vedānta s'ūtra sankshipta-prakriyā-nirupana alias *Prakriyā-nirūpaṇa*. A metrical epitome of the Vedānta doctrine. By S'aṅkara Āchārya.

Beginning. चित्सदानन्दरूपाय सर्वधीष्टतिसाक्षिणे ।

नमो वेदान्तवेद्याय ब्रह्मणेऽनन्तरूपिणे ॥

यदज्ञानादिदं भाति यजज्ञानाद्विनिवर्त्तते ।

नमस्तस्मै चिदानन्दवपुषे परमात्मने ॥

End. यस्य देवे परा भक्तिर्यथा देवे तथा गुरौ ।

तस्यैते कथिता ह्यर्थाः प्रकाशन्ते सञ्जातनः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचितं वेदान्तशास्त्रमंडूक्तिप्रक्रिया-
निरूपणं समाप्तम् ॥

विषयः । वेदान्तप्रक्रियाकथनं ।

No. 955. ब्रह्मोपनिषत्, अथर्ववेदीया ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 6—7 on a page. Extent, 59 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place, of deposit, Mahārājānagara, Vikramapura, Dhākā, Kālīkrishṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Brahma Upanishad. A description of Brahma. This is alleged to be an Upanishad of the Atharva Veda. It does not, however, correspond with the work of this name described under No. XXIII. ^{१) ब्रह्मविद्या}

Beginning. अथास्य पुरुषस्य च चत्वारि स्थानानि भवन्ति, नाभिहृदयकण्ठमूर्द्धेति ।

तत्र चतुष्पादं ब्रह्म विभाति, जागरितं स्वप्नं सुषुप्तं तुरीयमिति ॥

End. आत्मविद्यातपोमूलं तद् ब्रह्मोपनिषत् परं ।

सर्वात्मैकलरूपेण तद् ब्रह्मोपनिषत् परं,

तद् ब्रह्मोपनिषत् परमिति ॥ २ ॥

Colophon. इति अथर्ववेदीया ब्रह्मोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मनिरूपणं ।

No. 956. ब्रह्मज्ञानं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 12. Extent, 20 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājānagara, Vikramapura, Dhākā, Kālīkrishṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Brahmajñāna. A poem on the essence of the Vedānta doctrine. By S'aṅkara Āchārya. The title of the poem is doubtful. I believe it is generally known by another name, but what that is I cannot now ascertain.

Beginning. नाहं कर्त्ता न कारयिता वा न कार्यं
 नाहं भोक्ता न भोजयिता न च भोज्यं ।
 नाहं दुःखं दुःखयिता वा न च दुःखी
 सोऽहं प्रत्यक् चित्स्वरूपोऽहमात्मा ॥

End. का बुद्धिः काशवा दानिर्मम चात्मस्वरूपिणः ।
 भजते भोगसेवाभिर्नकार्यायोपकल्पते ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचितं ब्रह्मज्ञानं समाप्तम् ॥
 विषयः । ब्रह्मज्ञाननिरूपणं ।

No. 957. अद्भुतोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 12. Extent, 24 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājā-nagara, Vikramapura, Dhākā, Kálīkrishna Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Adbhuta Upanishad. An Upanishad on the duties of ascetics, treating of various forms of Yoga penance. The MS. does not say to what Veda it is affiliated. Apparently it is apocryphal.

Beginning. यमनियमासनप्राणायामप्रत्याहारधारणाध्यानसमाध्याङ्गयोगः ।

End. निर्वाणपदमाश्रित्य योगो कैवल्यमश्नुते, योगी कैवल्यमश्नुते ।
 इति च एवं वेद इत्युपनिषत् ॥

Colophon. इत्यद्भुतोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । योगप्रक्रियाकथनं ।

No. 958. मनीषापञ्चदं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 10. Extent, 6 s lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājā-nagara, Vikramapura, Dhākā, Kálīkrishna Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Manishāpanchaka. A discussion between S'aṅkara Achārya and a Chāṇḍāla, on caste distinctions and the Vedāntic doctrine. The work is alleged in the text to have been composed by S'aṅkara himself.

Beginning. कदाचित् शङ्कराचार्यः काशीं प्रति पुरीं यथे ।

तस्य ज्ञानपरीक्षार्थं कश्चिद् देवः समागतः ॥

चण्डालरूपिणं दृष्ट्वा गच्छ गच्छेति चात्रवीत् ।

यथोक्तवन्ममाचार्यं स देवः पुनरब्रवीत् ॥

- End. यत्माख्याम्बुधिलेश्लेशत इमे शक्रादयो निर्दृता
यच्चित्ते नितरां प्रशान्तिकलने लब्धाम्बुधिर्निर्दृतः ।
यस्मिन्नित्यसुखाम्बुधौ गणितधीर्ब्रह्मैव न ब्रह्मविद्
यः कश्चित् स सुरेन्द्रवन्दितपदेन्यूनं मनीषा मम ॥ ५ ॥
- Colophon. इति श्रीशङ्कराचार्यकृतं मनीषापञ्चकं समाप्तं ।
- विषयः । ब्रह्मजातीयब्रह्मविद्याविषयकदेवचण्डालयोः कथोपकथनं ।

No. 959. विवेकचूड़ामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 31. Lines, 5—7 on a page.
Extent, 868 s'loka. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikṛiṣṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Viveka chūdāmaṇi. A poetical exposition of the Vedānta doctrine.
By S'aṅkara A'chārya.

Beginning. सर्ववेदान्तसिद्धान्तगोचरं तमगोचरं ।

गोविन्दं परमानन्दं सद्गुरुं प्रणतोऽस्माच्चम् ॥ १ ॥

जन्तूनां नरजन्तु दुर्लभमतः पुंस्त्वं ततो विप्रता

तस्माद् वैदिककर्म्ममार्गपरता विद्वत्त्वमस्मात् परं ।

आत्मानात्मविवेचनं स्वनभवे ब्रह्मात्मना संस्थिति-

र्मुक्तिर्नो शतजन्मकोटिसुकृतैः पुण्यैर्विना लभ्यते ॥ २ ॥

End. संसारध्वनितापभानुकिरणप्रादुर्भूतदाहयथा-

खिन्नानां जलकाङ्क्षया मरुभुवि भ्रान्त्या परिधाम्यतां ।

अत्यासन्नसुखाम्बुधिं सुखकरं ब्रह्मादयं दर्शय-

न्त्येषा शङ्करभारती विजयते निर्वाणसत्त्वाविनी ॥ ५८३ ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यश्रीशङ्कर-
भगवत्पादकृतो विवेकचूड़ामणिः समाप्तः ॥

विषयः । ब्रह्मज्ञानप्रशंसा ।

No. 960. शुकाष्टकम्, सटीकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 6—10 on a page
Extent, 330 s'loka. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kalikṛiṣṇa Gaṅgopādhyāya. MSS. or
this work are common enough: the codices in the Libraries of the Asiatic
Society, and of the Sanskrit College, of Calcutta are generally correct
Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'ukāshṭaka. A poem in eight stanzas in praise of the Vedānta philosophy. Attributed to S'uka Deva, son of Vyāsa. The text is explained in an elaborate commentary by Gaṅgādharendra Sarasvatī.

Beginning. (मू०) मेदामेदौ सपदि गणितौ पुण्यपापे विमोर्ण

मायामोहौ चयसधिगतौ नष्टमन्देहदृष्टिः ।

शब्दातीतं त्रिगुणर दतं प्राप्य तत्त्वावबोधं

निस्त्रैगुणे पथि विवरतः को विधिः को निषेधः ॥ १ ॥

End.

(मू०) सत्यं सत्यं परमसमृद्धं सर्वकल्याणरूपं

मायारणे दहनमनिले शान्तिनिर्वाणदीपं ।

तेजोरूपं निगमसद्गुणं व्यासपुत्रः एकं यः

प्रातःकाले पठति मनसा याति निर्वाणमार्गं ॥ ८ ॥

विषयः ।

ब्रह्मज्ञानप्रशंसा ।

No. 961. शतरुद्रीयं, सभाष्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia 13. Line 10—11 on a page. Extent, 786 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrīṣṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'atarudrīya. The *S'atarudrīya* hymn of the White Yajur Veda with the commentary of Sāyana A'chārya. The text is published in Dr. Weber's edition of the Veda, and a translation in Muir's Sanskrit Texts IV.

Beginning. (मू०) ॐ नमस्ते रुद्र मन्यव उतोत इषवे नमः ।

नमस्ते अस्तु धन्वने बाहुभ्यामुत ते नमः ॥ १ ॥

या त इषुः शिवतमा शिवं बभूव ते धनुः ।

शिवाशयव्याय ते वत या नो रुद्र मृतप ॥ २ ॥

(भा०) यस्य निश्चसितं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।

निर्मामे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरं ॥

इष्टकाचितयः सर्वास्तुर्थे हि समापिताः ।

रुद्राध्याये पञ्चमे तु चित्ताग्नी होम उच्यते ॥

End.

(मू०) नमो रुद्रेभ्यो ये दिवि येषां वर्षमिषवस्तेभ्यो दश प्राचीर्दश दक्षिणा दश

प्रतीचीर्दशोदोचीर्दशैर्द'गा)स्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं दिव्यो ययनो देष्टि

ते यो जग्मे दधामि । इत्येकादशोऽनुवाकः ॥

(भा०) हे रुद्रा वो युष्माकं जग्मे विदारितास्ते दधामि स्थापयामि ।

Colophon. इति सायनाचार्यविरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे यजुःसंहितायां चतुर्थकाण्डे
पञ्चमप्रपाठके एकादशोऽनुवाकः समाप्तः ।

विषयः । रुद्रमहिमा ।

No. 962. श्रुतिस्तुतिव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 34. Lines, 4—6 on a page. Extent, 816 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikrampura, Dhākā, Kālikrīṣṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

S'ruti-stuti-vyākhyāna. A gloss, by Raghunātha Chakravartī, on S'aṅkara's commentary on the *S'ruti-stuti* or "praise of the *S'ruti*," of S'rīdhara.

Beginning. बालानामुपकाराय श्रीधरोयश्रुतिस्तुतेः ।

ब्राह्म्या ब्राह्म्यायते कापि रघुनाथेन केन च ॥ १ ॥

मतामिति । सतो हेतुः सत इत्यादिना ।

End. इत्यशेषसमान्नायेत्यत्रोपनिषद्भिन्ना वेदभागः समान्नायः ।

आनन्दवनयेत्यादिष्वन्यान् दृष्ट्वा श्रुतिस्तुते ।

रघुनाथः लिखन् ब्राह्म्यां श्रुतेः शङ्करभाषणं ॥ ४२ ॥

Colophon. इति श्रीरघुनाथचक्रवर्तिविरचितं श्रुतिस्तुतिव्याख्यानं समाप्तम् ।

विषयः । श्रीधरकृतायाः श्रुतिस्तुतेः शङ्कराचार्येण यत् भाष्यं कृतं तदनुगामिनो व्याख्येयं ।

No. 963. प्रायश्चित्तनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia 30. Lines, 3—7 on a page. Extent, 1443 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1698. Place of deposit, Dhākā Vikrampura, Gaṅgācharaṇa Tarkaratna, Appearance, old. Prose. Correct.

Prāyas'chitta nirṇaya. A summary of Raghunandana's digest of the laws relating to expiations. By Gopāla Nyāyapañchāna. It is one of a series of digests prepared by the author under the title of Nirṇaya. The total number of these digests is not known, but five have been met with. (Nos. 963 to 967). The practice of writing such digests under one general name has been common among Indian jurists, the number of separate works under each name extending from three to twenty-seven. The following list comprises the names of some of those which are most frequently met with.

<i>Common title.</i>	<i>Author's name</i>
Ādars'a,	Āditya S'uri.
Ditto,	Jaydeva Paṇḍita.
Āloka,	Gopāla Pañchānana.
Chandrikā,	Divākara.
Ditto,	Gautama.
Ditto,	Vedāṅga Rāya.
Chintāmaṇi,	Vāchaspati Mis'ra.
Ditto,	Gaṅges'vara.
Didhiti,	Ananta Deva.
Dīpikā,	?
Kamalākara,	Kamalākara Mis'ra.
Kaumudī,	Govindānanda.
Kaustubha,	Anantadeva.
Mayukha,	Nīlakaṇṭha.
Mimāṃsā,	Nanda Paṇḍita,
Nirnaya,	Nanda Paṇḍita.
Ditto,	Gopāla Nyāyapañchānana.
Ditto,	Bhaṭṭoji Dikshita.
Pārijāta,	Ananta Bhaṭṭa.
Pradīpa,	Nāgadeva.
Prakās'a,	Mitramis'ra Paṇḍita.
Rahasya,	Ramānātha.
Ratna,	Kamalākara.
Ratnākara,	Chandes'vara.
Ditto,	Gopinātha Bhaṭṭa.
Samuchchaya,	?
Sangraha,	Dalapatirāja.
Sāra,	Nāgojī Bhaṭṭa.
Ditto,	Tryambaka.
Ditto,	Dalapatirāja.
Sarvasva,	Halāyudha.
Saukhya,	Anonymous.
Sindhu,	Kās'inātha Upādhyāya.
Tattva,	Raghunandana.
Vidhi,	Kamalākara.
Viveka,	S'ūlapāṇi.
Vyavasthā-saṅkshēpa,	Anonymous.

Beginning. नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं निर्णये भुनिसम्मतः ।

प्रायश्चित्तकदम्बानां गोपालेन वितन्यते ॥

अथ प्रायश्चित्तनिर्णयः । तत्र हारीतः । प्रयतत्वादित्यादि ।

End. + + लक्षणप्राप्तापत्तिरिति सर्वं रमणीयमिति ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीगोपालन्यायपञ्चाननभट्टाचार्यविरचितः प्रायश्चित्त-
निर्णयः समाप्तः ।

विषयः । १ प्रायश्चित्तलक्षणं, २ बात्यादिभेदे प्रायश्चित्तं, ३ विद्वद्विप्रस्त्रादीनां मुण्डन-
निषेधः, ४ नवविधपापानि, ५ धेनुसूत्रनिर्णयः, ६ प्राजापत्यव्रतनिर्णयः, ७ ब्रा-
ह्मणस्वामिकसाक्षादज्ञानकृतचतुर्हायन्यादिगोबधव्रतनिर्णयः, ८ क्षत्रियस्वामिक-
गोबधनिर्णयः, ९ प्रायश्चित्तपूर्वकृत्यं, १० वश्यसम्बन्धिगोबधव्रतनियमः, ११ शूद्र-
स्वामिकगोबधव्यवस्था, १२ उत्सर्गवाक्यकथनं, १३ गर्भिण्यादिवधप्रायश्चित्तं,
१४ गवां निपातने गर्भनाशप्रायश्चित्तं, १५ यतिब्राह्मणादिवधप्रायश्चित्तं, १६
एकहायन्यादिवधप्रायश्चित्तं, १७ एकप्रयत्नकृतवज्रगोबधप्रायश्चित्तं, १८ वज्रकर्तृ-
कैकगोबधप्रायश्चित्तं, १९ तत्र सङ्क्षेपः, २० वाचनिकदक्षिणानिर्णयः, २१
पञ्चविधबोधननिर्णयः, २२ बोधनादिनिमित्तकव्रतं, २३ अस्थिभङ्गादिप्रायश्चित्तं,
२४ उत्तृष्टवृषभादिवधादिप्रायश्चित्तं, २५ अपालननिमित्तिकगोबधप्रायश्चित्तं, २६
असुस्थाने विक्रयादिप्रायश्चित्तं ।

No. 964. तिथिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 5—7 on a page.
Extent, 877 slokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1698. Place of deposit,
Vikrampurá, Dháká Gaṅgácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose.
Correct.

Tithi-nirṇaya. A summary of Raghunandana's digest of the
laws relating to the ages of the moon suitable for the performance of
religious ceremonies. By Gopála Nyáyapanehánana.

Beginning. श्रीकृष्णचरणभोजसङ्कज्ञेन सुचेतसा ।

क्रियते निर्णयस्तित्था गोपालेन सुधीमता ॥

अथ तिथिनिर्णयः । तिथेस्तु द्वादशभिर्भागैश्चन्द्रक्रियोपलक्षितः कालविशेषः ।

यथा अर्काद् विनिःसृतः प्राचीमित्यादि ।

End. (शेषेऽस्यष्टं, जीर्णत्वात् ।)

Colophon. इति सहस्रसहोपाध्यायश्रीगोपालन्यायपञ्चाननभट्टाचार्यविरचितस्तितिनिर्णयः

समाप्तः ।

विषयः । तितथितत्त्वकथनं ।

No. 965. विवादनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 3—6 on a page. Extent, 420 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1698. Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gaṅgácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Viráda-nirṇaya. A summary of Raghunandá's digest of the laws relating to Jurisprudence. By Gopála Nyáyapañchánana.

Beginning. श्रीकृष्णचरणभोजं ध्यात्वा गोपालशर्मणा ।

अष्टादश (शानां) तत्त्वानां निर्णयोऽत्र निगद्यते ॥

अथ विवादनिर्णयः । निर्णयस्तु सदुक्तिकः करणीयः ।

End. (ग्रन्थशेषे परिसमाप्ते च विलुप्तं ।)

विषयः । १ व्यवहारलक्षणं, २ अष्टादशविवादपदानि, ३ ऋणादानं, ४ दासादिभ्य उद्धारादिनिषेधः, ५ ऋणादिदानप्रकारप्रभृतयः ।

No. 966. दायनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 6 on a page. Extent, 693 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gaṅgácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Dáya-nirṇaya. A summary of Raghunandana's digest of the laws relating to inheritance. By Gopála Nyáyapañchánana.

Beginning. श्रीकृष्णचरणभोजं ध्यात्वा गोपालशर्मणा ।

वितन्यते विवादेषु दायभागस्य निर्णयः ॥

अथ दायभागनिर्णयः । दायभागो यावत्सम्बन्धिधनविभागः । मनुना । एष स्त्रीपुंसयो राज्ञा इत्यादि ।

End. शेषे पञ्चमेकं विलुप्तं ।

विषयः । दायभागव्यवस्था ।

No. 967. शुद्धिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia 7. Lines, 6 on a page. Extent, 220 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vikramapura Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna, Appearance, old. Prose. Correct.

S'uddhi-nirṇaya. A summary of Raghunandana's digest of the laws relating to purifications. By Gopála Nyáyapaṇchánana.

Beginning. प्रथमपत्रं विलुप्तं ।

End. शेषपत्रमपि विलुप्तं ।

विषयः । मरणाशौचशुद्धिनिर्णयकथनादिः ।

No. 968. आचारनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 598 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vaṭes'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Āchāra-nirṇaya. A short summary of the religious duties which a strict Hindu is bound to observe. By Gopála Nyáyapaṇchánana.

Beginning. आचारस्य त्रेयःसाधनत्वमाह ॥ द्वारीतः—(अस्पृष्टं)

End. आपस्तम्बः—गि—(इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । वर्णाश्रमाचारकथनादिः ।

No. 969. सङ्क्रान्तिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vaṭes'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Saṅkrānti-nirṇaya. A summary of the rules regarding the calculation of the passage of the sun from one sign of the zodiac to another. By Gopála Nyáyapaṇchánana.

Beginning. (प्रथमपत्रस्य प्रथमपङ्क्तिर्विलुप्ता ।)

End. अत्र विषयस्य पुण्यविशेषजनकत्वात् मेषादाविति विषयसङ्क्रान्तिपुण्यकालपरं ।

अन्यथा कालद्वयकल्पनापत्तेः ।

विषयः । सङ्क्रान्तिगणना ।

No. 970. व्याप्तिग्रहोपायप्रभृतीनां भट्टाचार्यटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 149. Lines, 5—9 on a page. Extent, 8381 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of Deposit, Vikramapura, Dháká, Gangácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Vyáptigrāhopāyāṭīkā. A gloss on that portion of Raghunátha's commentary on the Anumāna-chintāmaṇi of Gaṅges'a which refers to inherent presence. By Gadádharma Bhaṭṭāchārya. Vide ante I, p. 295. Beginning. उपायाभावप्रयुक्तव्याप्तिनिश्चयाभावेनानुमानप्रामाणं न निर्वहतीति चार्वाक-पूर्वपक्षे भूयःसाध्यसाधनसहचारदर्शनं व्याप्तिग्राहकमिति जरद्वैरायिकमिदानी इत्यादि ।

End. अथ तस्याः प्रत्यक्षत्वाभावे युक्त्यन्तरमेव वाऽनुसन्धेयमिति ।

विषयः । निश्चयस्य उपायकथनं ।

No. 971. उपाधिवादटिप्पनी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 6—7 on a page. Extent, 716 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gangácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Upādhiphāda Ṭippaṇī. Jagadís'a Tarkālaṅkára's notes on the Upādhiphāda chapter of Raghunátha S'íromaṇi's commentary on the Chintāmaṇi of Gaṅges'a. Vide ante I p. 295.

Beginning. स्वीयहेतोर्वाच्यत्वस्येव परकीयहेतोः सोपाधिकत्वस्यापि ज्ञापने वादिनिग्रह-सम्भवाद्विजयलक्षणैककार्यकारित्वसङ्गत्या व्याप्तिज्ञानविरोधज्ञानार्जकत्वरूप-प्रसङ्गसङ्गत्या व्याप्त्यन्तरमुपाधिं निरूपयितुमाह उपाधिज्ञानादिति ।

End. अत एवाह एवमिति पक्षेतरत्वविशिष्टसाध्यसामर्थ्यसत्त्वादिकमपि अप्रसिद्धानु-माने नोपाधित्वेन उद्भावं कथकारादिसम्प्रदायावरोधादिति भावः ।

Colophon. इति उपाधिवादटिप्पनी सम्पूर्णा ।

विषयः । परकीयव्याप्तिविघटकतया उद्भावनीयस्य उपाधेर्निरूपणम् ।

No. 972. प्रश्नोत्तरमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia 2. Lines, 8 on a page. Extent 38 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1762. Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gangácharana Tarkaratna. Appearance, old. Verso. Correct.

Prasnottaramálá. Vedantic catechism. By S'añkara Áchárya.

Beginning. अपारसंसारसमुद्रमध्ये सम्पज्जतो मे शरणं किमस्ति ।

गुरोः कृपालोः कृपया वदैतद् विश्वेशपादाम्बुजदीर्घनौका ॥ १ ॥

ब्रह्मो हि को यो विषयानुरक्तः का वा विमुक्तिः विषयाद् विरक्तिः ।

को वास्ति घोरो नरकः स्वदेहे स्तृष्णाक्षयः स्वर्गपदं किमस्ति ॥ २ ॥

End. कष्टं गता वा श्रवणं गता वा प्रश्नोत्तराख्या मणिरत्नमाला ।

तनोतु मोदं विदुषां सुरम्या रमेशगौरीशकथेव सयः ॥ ३२ ॥

Colophon. इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचिता प्रश्नोत्तरमाला समाप्ता ।

विषयः । प्रश्नोत्तरमुखेन वेदान्तसारवार्त्ताकथनं ।

No. 973. पाशककेरली ।

Substance, country yellow paper. Folia 8. Lines, 10 on a page. Extent, 220 s'lokas. Character Bengali. Date, Sm. 1905. Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gangácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Pás'aka-keralí. Cleromancy or divination by the cast of the dice. By Garga Rishi.

Beginning. भगवति कुम्भाण्डि मानङ्गिनि स्वकार्यप्रसाधिनि सर्वकार्यनिमित्तप्रकाशिनि

एह्येहि सत्वरं वद वद वरदे वरदे लेहि लेहि मानङ्गिनि सत्यं ब्रुहि स्वाहा
महादेवं नमस्कृत्य केरलज्ञानभास्करं ।

प्रवक्ष्ये सङ्गुणोद्दिष्टं ज्ञेयं धेयं शुभाशुभम् ॥ १११ ॥

पदं पदं + वीणा + पतिता शोभनं तव ॥

शुभं वा दृश्यते तत्र सर्वारम्भेषु चिन्तितम् ।

सङ्ग्राम सर्वलाभश्च व्यवहारेण सम्पदः ॥

End. यः पुरासोज्जगद्भ्यो गर्गो नाम महामुनिः ।

तेन स्वयं विनिर्णीता सत्या पाशककेरली ॥

Colophon. इति श्रीगर्गर्षिकता पाशककेरली समाप्ता ।

विषयः । निक्षिप्रपाशकाङ्गानुसारेण प्रश्नशुभाशुभफलकथनं ।

No. 974. अनुमितिमानसवादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 5—8 on a page. Extent, 502 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeśvara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Anumiti-mánasa-vádártha. A treatise on Inference. By Gadádharma Bhaṭṭáchárya. This and the four following are parts of a series of sixty-four special treatises on the Nyáya which the author is reported to have written in addition to his larger works. Hall's Contributions, 41.

Beginning. लिङ्गपरामर्शानन्तरं विलक्षणानुमित्यात्मकप्रतीत्युदयात् तत्करणतया तस्य विलक्षणप्रमाणान्तरता तदेवानुमानमित्यभिधीयते ।
वज्रिष्यायधूमवान् पर्वत इति परामर्शानन्तरं तदात्मकविशेषदर्शनमूलक-
पर्वतो वज्रिमानित्याकारकप्रत्यक्षनिर्णयादेव वज्रादिगोचरप्रवृत्त्युपपत्तेः,
इत्यादि ।

End. अतोऽनुमानं न पृथक्करणमिति दिक् ।

Colophon. इति अनुमितिमानसस्य वादार्थः समाप्तः ।

विषयः । अनुमितेः प्रमाणान्तरताविरहविषयो विचारः ।

No. 975. नयमतवादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 885 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeśvara, Vikramapura, Dháká. Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Naya-mata-vádártha. A treatise on the new school of Nyáya with reference to Inference. By Gadádharma Bhaṭṭáchárya.

Beginning. अनुमितिं प्रति पर्वतीयधूमयपको वज्रिरित्याकारकपरामर्श एव हेतुः । न तु वज्रिष्यायधूमवान् पर्वत इत्याकारकः ।

End. ज्ञानसामान्यानुत्पादस्यानुभवविशदत्वात् सामग्रीसम्बन्धकार्थोत्पत्तेर्वा(?)कल्पना-
भावात् कृतिमत्त्वं ।

Colophon. इति नयमतस्य वादार्थः समाप्तः ।

विषयः । नयमतोपरि अनुमितिकारणताविषयो विचारः ।

No. 976. रत्नकोषवादाथः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 27. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1290 s/lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Ratna-kosha-rādārtha. On the knowledge of the invisible through Inference. By Gadādhara Bhaṭṭāchārya.

Beginning. परोक्षज्ञानं निश्चय एवेति मिद्वान्तः । रत्नकोषकारस्तु सत्प्रतिपक्षसम्बलन-
दशयां संशयात्मिकमनुमितिं स्वीकरोति इत्यादि ।

Colophon. इति न किञ्चिदनुमितेः संशयत्वापत्तेरिति कृत(मल्ल)मतिविस्तरेण इति ।

विषयः । परोक्षज्ञानस्य निश्चयरूपताप्रतिपादको विचारः ।

No 977. व्याप्यनुगमवादाथः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 3—8 on a page. Extent, 270 s/lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Vyāptyanugama-rādārtha. A treatise on the perception of the major term. By Gadādhara Bhaṭṭāchārya.

Beginning. अनुमितित्वावच्छिन्नं प्रति कोदृग् व्याप्तिविशिष्टपक्षधर्माज्ञानं हेतुः, इत्यादि ।

End. न च भेदेन, वज्रिमान् धूमादित्यादावव्याप्तेर्दुर्वारत्वादित्याशयो दीधितिकार-
स्येति सङ्क्षेपः ।

Colophon. इति त्रोन्यायवागोशभट्टाचार्यविरचितो व्याप्यनुगमवादाथः समाप्तः ।

विषयः । अनुमितिकारणभूतज्ञानविषयोभूतायाव्याप्तेरनुगमप्रकारविषयो विचारः ।

No. 978. कारणतावादाथः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 8 on a page. Extent, 1342 s/lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Kāranatā-vādārtha. A treatise on causation. By Gadādhara Bhaṭṭācharya.

Beginning. अथ निखिलेष्वपि वैदिकेषु लौकिकेषु च कर्मसु तत्तत्फलस्य कारणत्वं निश्चय-
वन्तस्तत्रभवन्तः प्रवर्तन्ते न तु तदनाकलयन्तः । तत्र किं नाम कारणत्वं, न
तावत् फलाव्यवहितपूर्ववर्तित्वं, अतिप्रसङ्गात् इत्यादि ।

End. ननु संयोगजसंयोगं प्रति अवयवसंयोगस्य संयोगात्मावयवसंयोगात्मा (?)——
(इत्यतः खण्डितः ।)

विषयः । कारणाविषयो विचारः ।

No. 979. विरोधिविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1014 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vāṭes'vara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Virodhi-vichāra. Fallacies or hindrances to logical sequence,—a Nyāya dissertation. By Rāmachandra Nyāyavāgīś'a.

Beginning. स्वधर्मितावच्छेदकविशिष्टबुद्धेः समानधर्मितावच्छेदकप्राच्याभावनिययो वि-
रोधीति तदभावो हेतुः ।

End. अथ उक्त्यापकसम्बन्धेन क्लृप्तहेतुताकवज्जित्वादिमत्ताभेदस्य सहकारितयैवोप-
पत्तेरिति दिक् ।

विषयः । प्रतिबन्धप्रतिबन्धकभावविषयो विचारः ।

No. 980. योग्यताविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 8—9 on a page. Extent, 196 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vāṭes'vara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Yogyatāvichāra. A Nyāya treatise on the relation of words to their meanings. By Rāmachandra Nyāyavāgīś'a.

Beginning. अयोग्यतानिर्णयदशायां शाब्दबोधानुदयाद् योग्यतान्नानस्य शाब्दबोधहेतुता
कल्प्यते, तत्र यत्संसर्गकयद्वर्मावच्छिन्नवृत्त्यभावप्रतियोगितानवच्छेदकत्वं यद्व-

सर्गिष्ठं तदस्माद्विद्वन्विशेष्यकतत्संसर्गकतदस्माद्विद्वो वा वाध(?)सदस्माव-
च्छिन्नस्य योग्यता इति प्राञ्चः ।

End. इत्यपि नाविरलक्रमोत्पन्नानामुपस्थितानामुपद्रवस्थानासम्भवेन प्रत्यक्षासम्भवात् ।

Colophon. (परिसमाप्तिच्छकवाक्यं नास्ति ।)

विषयः । शाब्दबोधहेतुभूतयोग्यतानिर्वचनं ।

No. 981. विधिवादविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 5—8 on a page.
Extent, 13+2 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of
deposit, Vaṭeśvara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratana.
Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vidhi-vāda-vichāra. A Nyāya treatise on the nature of Sāstric
injunctions. By Rāmachandra Nyāyavāgís'a.

Beginning. स्यादन्तर्गतः पचेत्, स्वर्गकामो यजेत, इत्यादिविधिवाक्यं पाकयागादौ प्रवर्त्तकं
तस्य च तथात्वं न साक्षात्, अयुन्यन्नानां ततोऽप्रवृत्तेः । किन्त्वर्थज्ञानद्वारेति
तस्य प्रवर्त्तकज्ञानजनकत्वोपपत्तये प्रवर्त्तकज्ञानविषये विधिलिङः शक्तिरिति
सर्वेषामेवानुमतम् ।

End. अथ क्वचित् प्रतियोगिगोचरद्वेषेण सृष्टकृतं स्वधर्मिककृतिमाश्रयताज्ञानं स्व-
गोचरचिकीर्षाप्रवृत्तिहेतुः सप्रतियोगित्वञ्च अभावस्यापीति प्राञ्चः ।

Colophon. इति विधिवादविचारः समाप्तः ।

विषयः । स्वर्गकामो यजेतेत्यादिविधिवाक्यार्थविषयो विचारः ।

No. 982. अभिधावादविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 9—10 on a page.
Extent, 78 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of
deposit, Vaṭeśvara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna.
Appearance, old. Prose. Incorrect.

Abhidhā-vāda-vichāra. A Nyāya treatise on deviation from general
rules. By Rāmachandra Nyāyavāgís'a.

Beginning. लिङ्समवेताभिधाभिधं पदार्थान्तरं लिङर्थः प्रवर्त्तनात्वेन तज्ज्ञानस्यैव शब्दा-
धानप्रवृत्तौ हेतुः । तथाहि प्रवृत्तिसामान्येनेष्टसाधनताज्ञानस्य हेतुत्वसम्भवः ।

End. उक्तशब्दबोधानन्तरञ्च स्वर्गकामनावत्त्वं प्रति विधिधर्म(?)यागे प्रवर्त्तयति
इति प्रतिशब्दते (?) ततो यागे प्रवर्त्तत इति वदन्ति ।

Colophon. इति अभिधावादविचारः समाप्तः ।

विषयः । विधिलिङाद्यर्थाभिधाविषयो विचारः ।

No. 983. आसत्तिरहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 5—9 on a page. Extent, 911 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Āsatti-rahasya. On logical relations. By Rámachandra Nyáya-vágis'a.

Beginning. गिरिभुक्तमग्निमान् देवदत्तेन इत्यत्रानामन्नगिरिरग्निमत्यदात्(?)गिर्यग्निमत्यदा-
र्थयेरित्यादि ।

End. प्रकारतादीनां तत्रानुगमे तादृशानुमित्यादीनां बाधात् प्रतिबध्यत्वप्रसङ्गो विशेष-
यतया प्रकारताया एव तादृशप्रतिबध्यप्रतिबन्धकभावावच्छेदकत्वात् इति दिक् ।

Colophon. इति आसत्तिरहस्यं समाप्तः ।

विषयः । शब्दबोधे कारणीयभूतायाः आपत्तेर्निरूपणम् ।

No. 984. शब्दनित्यता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 189 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Śabda-nityatá. On the eternity of sound. By Rámachandra Nyáyavágis'a.

Beginning. वर्णात्मकः शब्दो नित्यो न वेतिविप्रतिपत्तिः । अत्र सीमांसाकारा वर्णात्मक-
शब्दानामुत्पत्तिविनाशकल्पने गौरवान्नित्यत्वमेव स्वीकुर्वन्ति इत्यादि ।

End. न च प्रतिकाररुकारादि साधनभावत्वेनैकप्रतिपत्तिकताकल्पने लाघवमिति सङ्क्षेपः ।

Colophon. समाप्तस्यायं शब्दनित्यताविचारः ।

विषयः । शब्दस्य नित्यताप्रतिपादनं ।

No. 985. पथ्यविधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 89 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Vaṭeśvara, Vikramapura, Dhākā, Gaṅgācharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Pathyavidhāna. On Dietetics, pointing out the evil effects likely to arise from certain articles of food, and their antidotes. Anonymous.

Beginning. यो रावणं रणमुखे भुवनैकभारं

हत्वा चकार जगतः परमोपकारं ।

यं ब्रह्म अभिदधिरे परतोऽपि पारं

तं नैमि मैथिलसुताहृदयैकनाथं ॥ १ ॥

नारीकेलफलेषु तण्डुलमथ क्षीरं रसाले हितं

जम्बीरोत्थरसे घृते समुचितः सर्पिषु मोचाफले ।

गोधूमेषु च कर्कटी हिततमा मांसाशने काञ्चिकं

नारङ्गे गुडभक्षणं प्रकलितं पिण्डालुकं कोद्रवे ॥ २ ॥

End. कोष्णाम्बु पित्तास्रभवे हि (इत्यतः खण्डितं) ।

विषयः । कस्मिन् द्रव्ये किं द्रव्यमुपकारकमित्याद्यत्र विचार्यते ।

No. 986. कृत्यकालविनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 30. Lines, 8 on a page. Extent, 1155 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kṛtyakālaviniṇaya. A disquisition on what times are most appropriate for the performance of particular ceremonies, and a calendar of fasts and feasts. By S'rinātha S'armā, son of S'rikara Āchārya.

Beginning. श्रीगोविन्दपदान्भोजद्वन्द्वमद्वन्द्वसाधनम् ।

वन्दे वृन्दारकधनीमकरन्दमनोहरम् ॥

श्रीकराचार्यपुत्रेण श्रीमच्छीनाथशर्म्मेण ।

प्रीतये विदुषां चक्रे कृत्यकालविनिर्णयम् ॥

शैते विधौ कालकृतो विरोधः प्रायः सदैव प्रथितो बुधानाम् ।

अतस्तदुच्चेदकृते मुनीनां विचार्य वाचो विदधाति तत्त्वम् ॥

नानाविदेशिविदुषां मतमाकलय्य लोदत्तमं यदभिलिख्य समर्पयामि ।

अर्द्धां बुधा विपथगङ्गुलिकाप्रवाहे दूराद् विहाय कुरुतादरमत्र गाढम् ॥

इह खलु नित्यनैमित्तिकादियावद् वैदिककर्माणि तत्तत्कालविशेषाङ्गकानि
श्रूयन्ते ।

End.

वैशाखमासस्य तु या तृतीया नवम्यमौ कार्तिकशुक्लपक्षे

नभस्यमासस्य तमिषपक्षे त्रयोदशी पञ्चदशी च माघे ।

एता युगाद्याः कथिताः पुराणैरनन्तपुण्यास्त्रिधयश्चतस्रः

पानीयमप्यत्र तिलैर्विमिश्रं दद्यात् पितृभ्यः प्रयतो मनुष्यः ॥

आङ्गं कृतं तेन समाः सद्यं रक्षस्यमेतत् पितरो वदन्ति ।

इति विष्णुपुराणीयवचने पञ्चदशीत्यत्र तमिषपदानुपङ्गान्माघमासीयामावस्य—

—(अतः परं खण्डितम्)

विषयः ।

कस्य कार्यस्य कः कालो मुख्यः को वा अमुख्यः, वत्सर-मासर्तु-तिथ्यादीनाञ्च कः
स्वरूपः, इत्यादीनां विचारपूर्वकं स्मृत्यादिभ्यः प्रमाणमुद्धृत्य व्यवस्थापनम्,
वैशाखादिषु कस्याञ्च तिथौ किं कर्तव्यमित्यादिनिरूपणञ्च । (अत्र प्रकरण-
च्छेदो नास्ति) ।

No. 987. अशौचमङ्गलैः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3 inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Extent, 645 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1732; Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

As'aucha-saṅkshēpa. A summary of the laws relating to impure states of the person resulting from birth, death, and other causes. By Ma-dhusūdana Vāchaspati. The work is of considerable repute, but scarce. Contents :—Impurities resulting from menstruation ; do. from miscarriage or abortion ; do. from death of infants ; do. among Sūdras ; do. from

death of wives ; do. from the performance of Sati ; do. from the conjunction of two or more mournings ; do. from death under particular circumstances ; do. from death of Sapindas ; do. from death of persons in a foreign country. Impurity of the person defined. Impurity resulting from following the funeral procession of a stranger. Cremation of an image made of leaves in the case of a person whose corpse has not been burnt according to the rules of the S'ástra ; person who should burn such a figure ; the proper day for such a cremation ; persons not entitled to perform this ceremonial. What should be avoided as causing impurity of the person. Impurity caused by contact ; do. by hemorrhage. Especial impurities. Diet during mourning. The MS. contains several marginal notes.

Beginning. नत्वा सीतापतिं रामं कामदं करुणामयम् ।

ब्रवीत्यशौचसङ्क्षेपं चट्टः श्रीमधुसूदनः ॥

तत्रादौ रजस्त्राशौचम् । यथा शङ्खः ।—

“शुद्धा भर्तुश्चतुर्थेऽङ्गि अशुद्धा देवपैत्रयोः ।

देवे कर्मणि पैत्रे च पञ्चमेऽङ्गि शुद्ध्यति” ॥

भर्तुर्लौकिके कर्मणि त्र्यहोत् परं शुद्धा, भर्तुरित्युपलक्षणम् । देवे पैत्रे कर्मणि चतुर्थदिनात् परमित्यर्थः । अथ गर्भखावाशौचम् ।

End. अन्यच्च शुद्धितत्त्वादौ अनुसन्धेयम् । ग्रन्थगौरवमिमांसा न लिखितम् ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीयुतमधुसूदनवाचस्पतिविरचितोऽशौचसङ्क्षेपः समाप्तः ।

विषयः । रजस्त्राशौचम्, गर्भखावाशौचम्, बालाशौचम्, शूद्रबालाशौचम्, स्त्राशौचम्, सहमरणाशौचम्, अशौचसङ्ककरः, नृत्यविशेषाशौचम्, मण्डपाशौचम्, विदेशस्थाशौचम्, अङ्गास्पृश्यत्वनिर्णयः, परानुगमनाशौचम्, पर्णनरदाहः, तत्कर्मनिर्णयः, तद्दिननिर्णयः, क्रियानधिकारिणः, वर्थावर्ज्यम्, स्पर्शाशौचम्, रक्तपाताशौचम्, अशौचविशेषः, अक्षारलक्षणम् ।

No. 988. आद्रुकल्पः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3 inches. Folia, 23. Lines, 7 on a page. Extent, 1006 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1734. Place of deposit, Navadvîpa, Vrajanátha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'rāddha-kalpa. A treatise on Srāddhas appropriate to followers of the Sāma Veda. By S'rīdatta. Contents :—duties to be observed on the day preceding a s'rāddha; do. on the day of the s'rāddha. Explanations of the technicalities of s'rāddha. Rules for the performance of funerals. General rules for performing a s'rāddha. Optional duties. General rules for performing an ashtaka s'rāddha; ritual for do. Special rules with reference to s'rāddhas performed on other than the fixed days. Things and acts forbidden or enjoined at s'rāddhas. Srāddha on the 11th day of the moon. S'rāddha on auspicious occasions, as marriage &c. Persons enjoined to perform s'rāddhas. The MS. has a large number of marginal notes by a different author.

Beginning. स्मृतिगृह्यपुराणादिभूपगोपालसम्मतम् ।

सतां वाक्यानि चालोक्य इन्दोगश्राद्धमुच्यते ॥

अः श्राद्धं करिष्यमाणो रजकद्वारा वासः चालयेत्, दन्तवक्त्रशिरोमलान्यपकथ
स्नात्वा निरामिषमेकवारं भुञ्जीत ।

End. असाध्यां पत्न्यां सत्यां सोदर्यादेरेवाधिकारः, पितृमातृसपिण्डायभावे अपति-
तायास्तस्या अयधिकारः, इति सर्वं समञ्जसम् ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीश्रीदत्तविरचितः श्राद्धकल्पः समाप्तः ।

विषयः । सामवेदीनां श्राद्धव्यवस्थापकोऽयं ग्रन्थः । तथा हि तेषां—श्राद्धपूर्वदिनकृत्यम्,
श्राद्धदिनकृत्यम्, श्राद्धीयसाधारणकृत्यनियमात्मिका परिभाषा, ब्राह्मणसत्का-
रादिप्रयोगः, सामान्यतः श्राद्धप्रयोगः, काम्यकृत्यानि । अष्टकादिश्राद्धानां सा-
मान्यविधिः, तत्प्रयोगश्च । अपरपक्षतिथिनिमित्तककाम्यश्राद्धव्यवस्थादिः ।
श्राद्धेषु निषिद्धानि, विहितनिषिद्धानि च । एकादशाहैकोदशप्रयोगः । नान्दी-
मुखादिश्राद्धप्रयोगः । अधिकारिनिर्णयश्च ।

No. 989. उड्डीशतन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper, 13½ × 3 inches. Folia, 21. Lines, 7 on a page. Extent, 496 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Uddis'a Tantra. A Tantra of the Kaula class, treating of sorcery of different kinds. The subjects treated of are :—rites for bringing people

under subjection ; do. making people of unsettled mind ; do. benumbed ; do. enamored ; do. for ensuring peace ; do. for fattening ; do. for destroying vision ; do. for destroying the mind ; do. audition ; do. do. reason ; do. for neglect of duty ; do. producing pains ; do. stoppage of an undertaking ; do. for stopping the course of water ; do. for bringing on blindness ; do. do. mutilation ; do. do. contractions of the body ; do. do. dumbness ; do. do. deafness ; do. do. devilish fevers ; do. for preventing evils of any kind ; do. for destroying curds and honey ; do. for making horses and elephants frantic ; do. for inviting serpents to the domicile of an enemy ; do. for inviting men to do ; do. destroying corn crops ; do. leaves of trees ; do. for bringing on miscarriage, &c. &c. The work is divided into eleven chapters.

Beginning. * * देवाय नमः । उड्डोशेन समाकीर्षे * * इन्द्रसमाकुले ।

प्रणम्य शिरसा देवी गौरी पृच्छति शङ्करम् ॥

End. एकान्ते जपत्या श्रद्धाशुक्तेन ध्यातव्या ॥०॥

Colophon. इत्युड्डोशे चरमेखलायामेकादशः पटलः ॥०॥ सम्पूर्णं स्थायं ग्रन्थः ।

विषयः । इक्ष्वाक्यादशपटलाः सन्ति । तत्र १ पटले, वशीकरणम् । २, उच्चाटनम् । ३, स्तम्भनम् । ४, मोहनम् । ५, शान्तिकम् । ६, पौष्टिकम् । ७, चतुर्हानिः । ८, मनोहानिः । ९, श्रुतिहानिः । १०, ज्ञानहानिः । ११, क्रियाहानिः । १२, कीलकम् । १३, कार्यस्तम्भः । १४, जलस्तम्भः । १५, अन्वीकरणम् । १६, लूनीकरणम् । १७, गात्रसङ्कोचनम् । १८, मूकीकरणम् । १९, वधिरोकरणम् । २०, भूतज्वरकरणम् । २१, शस्त्रशस्त्रकरणम् । २२, सर्वापद्रुविनाशनम् । २३, दधिमधुविनाशनम् । २४, मद्यकरणम् । २५, गजवाजिप्रकोपनम् । २६, भुजङ्गानामाकर्षणम् । २७, मानवानामाकर्षणम् । २८, शस्यविनाशनम् । २९, पर्णविनाशनम् । ३०, गर्भकरणम् । ३१, परशुप्रवेशनम् । ३२, निष्पन्दनम्—इत्यादीनाम् मन्त्राः, मन्त्रजपसङ्ख्यादयश्च, अनन्तरं कस्यां तिथौ कस्य कर्मणोऽनुष्ठानं कर्तव्यं किं वा कस्य मन्त्रस्य लेखन्यादिकमिति मन्त्रसिद्धिप्रकारः ।

No. 960. शत्रुविमोचनं नाम वगलामुखीकवचम् ।

Substance, country yellow paper, 14 × 5 inches. Folium, 1. Lines, 20 Extent, 28 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Written with red ink. Verse. Generally correct.

S'atravimochana alias *Vagalámukhi-kavacha*. A hymn in praise of Vagalámukhí, esteemed as a charm for ridding oneself of his enemies. An extract from the Rudra-jámala Tantra.

Beginning. अथ वगलामुखीवचम् । देव्युवाच ।

वगलाया महादेव्या या या विद्याः प्रकाशिताः ।

श्रुताश्चाधिगताः सर्वाः श्रोतुमिच्छामि साम्प्रतम् ॥

End. देवोश्रीवगलापाठात् सर्वाः सिद्धान्ति सिद्धयः ॥

Colophon. इति श्रीवद्रथामले उमामहेश्वरसंवादे वगलामुखीशत्रुमोचनं नाम समाप्तम् ।

विषयः । वगलामुखोमन्त्रैरात्मरक्षा ।

No. 991. कामरत्नम् ।

Substance, country-made reddish yellow paper, 13 × 5 inches. . Folia, 35. Lines, 12 on a page. Extent, 892 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Káma-ratna. A treatise on sorcery and erotics, made up of extracts from the Tantras. The MS. is incomplete.

Beginning. यस्येश्वरस्य विसलं चरणारविन्दं संसेव्यते विबुधमिदमघुव्रतेन ।

निर्वाणसूचकगुणष्टकवर्गपूर्णं (श्री)शङ्करं सकलदुःखहरं नमामि ॥

कामरत्नमिदं चित्रं नानातन्त्रार्णवान्मया ।

वश्यादियच्चिणोमन्त्रसाधनान्तं समुद्धृतम् ॥

End. एतन्मन्त्रद्वयेन वालुकाभिः सह श्वेतसर्पपान् सप्तवाराभिमन्त्र्य चेत्—इत्यतः परं खण्डितम् । दशमप्रकरणावधि ।

विषयः । १ प्रथमोपदेशप्रकरणे—(क) वशीकरणादिकर्मणाम् ऋतुनिर्णयः, तिथिनिर्णयः, नक्षत्रनिर्णयः, अङ्गुलिनिर्णयः, साधारणप्रयोगश्च । (ख) वशीकरणप्रयोगः—तत्र सर्वजनवशीकरणम्, राजवशीकरणमित्यादि । २ द्वितीयोपदेशप्रकरणे—सर्वजनाकर्षणाद्याकर्षणप्रयोगाः । ३ तृतीयोपदेशप्रकरणे—युद्धजयादिव्याघ्रनिवारणप्रयोगाः । ४ चतुर्थोपदेशप्रकरणे—शत्रुमुखस्तम्भनादिशुक्रस्तम्भनपर्यन्तानां विविधस्तम्भनकार्याणां प्रयोगाः । ५ पञ्चमोपदेशप्रकरणे—सर्वजनमोहनादि-केशरञ्जनान्त-मोहनप्रयोगाः । ६ षष्ठोपदेशप्रकरणे—वाजीकरणप्रयोगः ।

० सप्तमोद्देशप्रकरणे—गाढीकरण-स्त्री-दावण-लिङ्गसूत्रीकरण-दृढीकरण-स्तनव-
र्द्धनोत्थान-योनिसंस्कार-लिङ्गसंस्कार-लोमशतनादीनां प्रयोगाः । ८ अष्टमोप-
देशप्रकरणे—खण्डीकरण-साम्य-भगदन्धन-भगमोचन-नष्टपुष्पापुष्पकरण-गर्भखा-
वण-बद्धरक्तपातनिवारण-बन्ध्यागर्भधारण-मृतवत्साचिकित्सन-गर्भखावरक्षण-
ग्रोष्कगर्भनिवारण-सुखप्रसव-पुष्परक्षण-दुर्भगाकरण-कलहकरणान्तानां प्रयोगाः ।
९ नवमोपदेशे—सर्वारिष्टविनाशपूर्वकरक्षादिप्रयोगाः दशमादिप्रकरणान्तिलक्ष-
सम्भाव्यते परमस्य पुस्तकस्य खण्डितत्वान्नोपलभ्यते तत एव तदोपविषयाद्येदा-
नीमञ्जेयाः ।

No. 992. यज्ञसूत्रप्रमाणम् ।

Substance, country paper, 12 × 3 inches. Folium, 1. Lines 20.
Extent, 34 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. In-
correct.

Yajñasūtra-pramāṇa. Rules regarding the length and number of
cords to be used in making sacrificial cords for the three twice-born
classes. An extract from the *Mātrikā bheda Tantra*.

Beginning. श्रीचण्डिकोवाच । यज्ञसूत्रधारणेन भूपञ्चो नात्र संशयः ।

इदानीं यज्ञसूत्रस्य विधानमपि कथ्यताम् ॥ श्रीशङ्कर उवाच ।

End. एतत् सङ्केतमज्ञात्वा यः कुर्यात् सूत्रधारणम् ।

स चण्डालसमो देवि यदि व्याससमो भवेत् ॥

Colophon. इति साढकाभेदतन्त्रे एकादशः पटलः ।

विषयः । साढकाभेदतन्त्रस्यैकादशतमपटलात्मकमिदम् । अत्र हि कियत्परिमितदीर्घं
यज्ञोपवीतं धार्यं, इत्यादेरेव विधिः ।

No. 993. दुर्गानामफलम् ।

Substance, country made yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 2.
Lines, 7 on a page. Extent, 50 s/lokas. Character, Bengali. Date, ?
Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old.
Prose. Correct.

Durgánāma-phala. Merit of reciting the name of *Durgá* a great number of times.

Beginning. अथ दुर्गानामफलम् । तवर्गस्य तृतीयो वर्णः पञ्चमस्वरसंयुतः ।

कवर्गस्य तृतीयो यो रेफस्तस्योपरि प्रिये ।

द्वितीयस्वरसंयुक्तं नामेदं परिकीर्तितम् ॥

End. भवानीसन्निधौ यस्तु वाराणस्यां जपं चरेत् ।

दरिद्रोऽपि धनी भूत्वा शिवलोके महीयते ॥

Colophon. इति दुर्गानाममाहात्म्यं समाप्तम् ।

विषयः । दुर्गेतिनामोच्चारणमाहात्म्यवर्णनम् ।

No. 994. स्वरूपाख्यस्तोत्रम् ।

Substance, country paper, 11 × 3½ inches. Folia, 7. Lines, 36 on a page. Extent, 63 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. Correct.

Svarūpākhya-stotra. A hymn in praise of *Durgá* used as a charm. An extract from the *Phetkārī Tantra*.

Beginning. श्रीकण्ठाभरकेशवर्णघटितं चन्द्रार्द्धचूडोज्ज्वलम्,

वीजं यत्परमं गुणत्रयमयं कामप्रदं कर्मदम् ।

मातः शङ्करवल्गवे प्रतिदिनं ध्यायन्ति ये ये सदा,

ते ते यान्ति चिदात्मकं हरिहरब्रह्मादिसाम्यं मुदा ॥ १ ॥

End. इदं स्तोत्रं मातः सुपठति दिवारात्रिमनिशम्,

स सर्वज्ञो योगीश्वरनिकरसन्तर्कमनलम् ।

जडोऽपि तद्रूपं जननि यदि सच्चिन्मय मनसा,

तदग्रे भूयोच्चैः क्षितिपतिसमानः क्षितितले ॥ २४ ॥

Colophon. इति फेत्कारिणीये आगमसारे मन्त्रान्तरे ताराखण्डे मन्त्रकालविरचितं स्वरू-

पाख्यस्तोत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । मायावीजोद्धारपुरःसरपूजादिकथनसहिता भगवत्याः स्तुतिः ।

No. 995. बद्धयोनिमहामुद्राकथनम् ।

Substance, English (foolscap) paper, 14 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 150 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Baddhayoni-mahāmudrā-kathana. An extract from the Todala Tantra, giving the ritual for performing a disgustingly obscene religious ceremony.

Beginning. श्रीदेव्युवाच । देवदेव महादेव संभारार्णवतारक ।

बद्धयोनं महामुद्रां कथयस्व महानिघे ॥

End. इत्येतत् कथितं देवि ! किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥

Colophon. इति तोडलतन्त्रे पार्वतीस्वरसंवादे चतुर्थोऽङ्कात् ।

विषयः । तोडलतन्त्रस्य तृतीय-चतुर्थपटलात्मकोऽयम् । इह प्रथमे तारापूजनोपयोगिन्याः बद्धयोनिनाममुद्रायाः स्वगुदच्छिद्रे खलिङ्गप्रवेशनरूपायाः स्वरूपोपदेशः, मन्त्रादिः, तज्जपादिप्रकारश्च । ततस्तारापूजनपद्धतिः ।

No. 996. श्मशानकालोमन्त्रः ।

Substance, foolscap paper, 14 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 119 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, fresh. Notes on the margin. Prose and verse. Correct.

S'mas'ānakālī-mantra. A manual for the worship of the goddess Kālī on a burning-ground at night.

Beginning. अथ श्मशानकालोमन्त्रः । तदुक्तं कालोतन्त्रे ।

वाणीं मायां तथा लक्ष्मीं कामवोजमतः परम् ।

कालिके समुत्पन्ने चतुष्कं वोजमालिखत् ॥

End. सुखप्रसन्नसरोरुहम् ॥

विषयः । श्मशानकाल्या वोजमन्त्रः, तस्याः पूजादिपद्धतिः, आनुष्ठितिकं वगन्त्यासौध्यानादिकथनञ्च ।

No. 997. विपरीतप्रत्यङ्गिरा ।

Substance, country yellow paper, $14 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 192 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Viparita-pratyāṅgirā. A manual for the worship of Kālī, under a peculiar form. Compiled from some of the leading Tantras, by Mahādeva Vedāntavāgis'a.

Beginning. महेस्वर उवाच । शृणु देवि महाविद्यां सर्वसिद्धिप्रदायिकाम् ।

यस्या विज्ञानमात्रेण शत्रुवर्गा लयं गताः ॥

विपरीता महाकाली सर्वभूतभयङ्करी ।

यस्याः प्रसङ्गमात्रेण कम्पते च जगत्त्रयम् ॥

End.

तेषां मन्त्रतन्त्रयन्त्रालोकान् प्राणान् हरन् हरयन् स्वाचारमपनयन् ब्रह्मास्त्रा-
दीनि अर्थोक्तिद्वयं कुं २ फेत् २ ठ २ फट् २ ॐ ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीश्रीमहादेववेदान्तवागीशसङ्कृद्दीप्तसप्ततिलचसुरतन्त्र-
निर्दिष्टविपरीतप्रत्यङ्गिरा समाप्ता ॥

विषयः । कालिकायाः प्रलयकालीनसूक्त्याः ध्यानपूजापद्धत्यादिः ।

No. 998. महाशङ्खमालासंस्कारः ।

Substance, country yellow paper, $14 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Extent, 54 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose, and verse. Generally correct.

Mahās'aṅkhamālā-saṅskāra. Rules for the purification and use of a rosary of shells when engaged in the worship of one of the different forms of S'aktī.

Beginning. अथ मालासंस्कारः । सनत्कुमारीये । कार्पाससम्भवं सूत्रं धर्मकामार्थमोक्षदम् ।

तच्च विप्रेन्द्रकन्याभिर्निर्मितञ्च सुशोभनम् ॥

शुक्लं रक्तं तथा पीतं कृष्णं वर्णेषु च क्रमात् ।

सर्वेषामेव वर्णानां रक्तं सर्वेष्मितप्रदम् ॥

- End. दक्षिणादिभिर्गुरुं परितोष्याच्छिद्रावधारणं कुर्यात् ।
 Colophon. इति महाशङ्खमालासंस्कारः ।
 विषयः । शक्तिपूजापकरणशङ्खमालायाः स्वरूपम्, तस्याः शोधनस्य प्रयोगः, धारणपद्ध-
 त्यादिश्च ।

No. 999. पीठनिरूपणम् ।

Substance, country yellow paper, $14 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 76 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Pīṭhanirūpaṇa. Notice of the fifty-two sacred spots where the body of Sati fell when dismembered by her lord, Śīva, at the feast of Dakṣha. Probably an extract from one of the Tantras.

Beginning. देयुवाच । शृणु वत्स प्रवक्ष्यामि दयार्द्रा भक्तवत्सलः ।

यानयान् विना न सिद्धान्ति * * * * तत् क्रियाः ॥

पञ्चाशदेकपीठानि चैवं भैरवदेवताः ।

प्रधानपीठकं तत्र तथा भैरवदेवता ॥

End. साधकाय कुलीनाय मन्त्री मन्त्रार्थसिद्धये ।

दद्याच्चैव महादेव चान्यथा पतनं भवेत् ॥

Colophon. इति देवदेवोसंवादे पीठनिरूपणं समाप्तम् ।

विषयः । सतीतिनाम्ना प्रसिद्धया भगवत्या कदाचित् खदहे त्यक्ते महादेवेन तमेव देहं खण्डखण्डीकृत्य विभिन्नदेशे प्रक्षिप्ताः त एव पीठानि इत्युच्यन्ते तेषामेव नि-
 रूपणं, कुत्र कुत्र किं किं नाम्नास्तीति निर्द्धारणम् ।

No. 1000. कृत्यमहार्णवः, अथवा कृत्यमहार्णवोयवर्षकृत्यतरङ्गः ।

Substance, country yellow paper. $18 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 69. Lines, 9 on a page. Extent, 2,939 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Kṛityamahārṇava alias *Varshakṛityataraṅga*. A calendar of feasts and fasts on particular days of the moon from the month of Chaitra to Phālguna. By Mahārāja Harinārāyaṇa.

- Beginning. ॐ नमो गणेशाय । ब्रह्मपुराणानुसारेण शुक्लादिचैत्रस्य प्राथम्यादादौ स एव
कृत्यद्वारा निरूप्यते । तत्र महाभारते ।
- End. अथवा घृतकुक्षोपरिस्थगव्यघृतनवनोतपूरितशङ्खस्य ब्राह्मणाय दानं कर्त्तव्य-
मिति ।
मिथिलावल्लयविलोजश्रीहरिनारायणस्य कृतिरेषा ।
प्रकाशिता तु यावद् भुवने विष्णोर्विलोचने ग + णे ॥
- Colophon. इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीहरिनारायणविरचिते कृत्यमहार्णवे वर्षकृत्यतरङ्गः
समाप्तः ।
- विषयः । चैत्रादिद्वादशमासानां यत्र तिथ्यादौ यत् कार्यं यथा यत्प्रमाणात् कर्त्तव्यं
तस्य विशदयवस्था ।

No. 1001. हारलता ।

Substance, country yellow paper, $19\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 63. Lines, 8 on a page. Extent, 2,652 s'lokas Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Vrajanátha Vidyaratna. Appearance, the first forty pages are old, the remainder new. Prose and verse. Correct.

Háralatá. A treatise on impurity of the person resulting from a birth or death in one's family, and on duties appertaining to mourning. By Aniruddha Bhaṭṭa. This is a leading authority on the subject it treats of, and is frequently quoted; but good MSS. of it are rare.

Beginning. प्रणम्य पुण्डरीकाक्षं पूर्वाचार्यप्रवर्त्तिता ।

ब्याख्या मन्वादिशास्त्राणां समालोच्य विविच्यते ॥

विशुद्धिरनिरुद्धेन स्वबोधविभवावधि ।

बोधार्थमल्पबुद्धीनां प्रबुद्धानाञ्च तुष्टये ॥ मनुः—

End.

अतः कथमविशुद्धस्यैवात्मघातिनोऽपि संवत्सरोपरि क्रियते इति ।

सुरापगातीरविचारपाटके निवासिना भट्टकपार्थवेदिना ।

कृतानिरुद्धेन सतामुरःस्था विराजतां हारलतेयमर्पिता ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीचनिरुद्धभट्टकृता हारलता समाप्ता ॥

विषयः । जननाग्नौचादिव्यवस्था, सपिण्डादिलक्षणम्, श्लोकापजोदनादिकम्, पिण्डा-
दकदानादिकम् ।

No. 1002. शुद्धिव्यवस्थामञ्जेषः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 31. Lines, 7 on a page. Extent, 1681 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa. Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'uddhi-vyarasthá-saṅkshepa. A digest of the laws relating to mourning, impurities, and purification, similar in many respects to the last preceding work. No. 325 (*Ante* vol. I, p. 184) of this name is a different work.

Beginning. अथ शुद्धिव्यवस्थामञ्जेषः । तत्रादौ शुद्धिपदार्था निरूप्यते ।

End. युगादावयने पुण्ये मन्वादौ च विशेषतः ।

Colophon. इति शुद्धिव्यवस्था समाप्ता ।

विषयः । शुद्धिविषयकव्यवस्थामञ्जेषः । तथा चात्र—शुद्धिपदार्थनिरूपणम्, सहमरणानुमरणयोर्व्यवस्था, अनयोरशौचशङ्करः, अतिक्रान्ताशौचम्, अशौचे विधिनिषेधौ, अशौचशङ्करः, गर्भवाशाशौचम्, स्त्र्यशौचम्, बालाद्यशौचम्, विदेशस्थाशौचम्, सपिण्डाशौचम्, मातामहाद्यशौचम्, मृत्युविशेषाशौचम्, अशौचापवादः, शवानुगमनःशौचम्, अस्थिमच्चयाङ्गास्पर्शयोः कालः ; द्रव्यशुद्धिः, वापीकूपतडागेषु मृते अलशुद्धिः, गृहमरणे गृहस्थ शुद्धिः, स्रुति-कादिमरणे दाहव्यवस्था, पर्जन्यदाहव्यवस्था, मुमुर्षुहृत्यम्, प्रेततर्पणव्यवस्था, पुत्रकर्तृकवर्षहृत्यम्, पिण्डदानम्, अन्तिमदिनहृत्यम्, अशौचान्तिद्वितीयदिनहृत्यम्, दृषोत्सर्गकालः, दृषलक्षणम्, अस्त्रैव प्रयोगविशेषः, दानव्यवस्था, दानाभाषाः, दानपरिपाटी, प्रेतक्रियाधिकारिणः, दत्तककरणपरिपाटी, मृतक्रियायाः त्रिविधत्वं, विपुलगृहदानम्, दृढदामासदानम् ।

No. 1003. अनुमितिटिप्पनी ।

Substance, country yellow paper, 17 × 4 inches. Folia, 75. Lines, 8 on a page. Extent, 3375 s'lokas. Character, Bengali, Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, old. Prose. Correct. Notes on the margin.

Anumiti Tīppanī. A very complete and correct copy of the first part of Gadádharma's gloss on Raghunátha's commentary on the Anumána Chintámani of Gaṅges'a. (*Vide ante* vol. I, p. 286).

Beginning. अभिवन्ध्य मुहुः समादरात् पदपाथोजयुगं पुरद्विषः ।

विद्वेणेति गदाधरः सुधीरतिदुर्बोधगिरः शिरोमणेः ॥

प्रातीस्मितग्रन्थसमाप्तिपरिपन्थिप्रत्यूहध्वंसपटोयसीं परमेश्वरप्रणतिमादौ निव-
ध्नाति आमित्यादिसमस्तैः—

End. प्रसङ्गेन सम्भावनास्वाप्रमात्वेन तदुच्यवस्थापकप्रमाणाभावादिति भावः ।

Colophon. इति गादाधरानुमितिरहस्यं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । श्रीमन्महामहोपाध्यायगङ्गेशोपाध्यायकृत-“चिन्तामणि”-नाम-न्यायग्रन्थस्य प्रत्य-
क्षानुमानोपमानशब्देतिखण्डचतुष्टयात्मकस्य, रघुनाथशिरोमणिकृत-“दोषि-
ति”-नाम-टीकायाः, गदाधरभट्टाचार्यकृतं यद् व्याख्यानं तदेव टीकोपरि-
स्थत्वात् टिप्पनीत्युच्यते; सा तु अनुमानखण्डोया जनविंशप्रकरणात्मिका, तत्र
चतुर्दशपरिच्छेदैः प्रथमो भागः । तद्यथा—१, अनुमितिः । २, व्याप्ति-
पञ्चकम् । ३, सिद्ध्याप्तिः । ४, पूर्वपक्षः । ५, अधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावः ।
६, सिद्धान्तलक्षणम् । ७, अवच्छेदकत्वनिवृत्तिः । ८, सामान्याभावः । ९, विशेष-
व्याप्तिः । १०, व्याप्तिनुगमः । ११, अतएव चतुष्टयो । १२, व्याप्तिपक्षेऽपायः ।
१३, तर्कः । १४, सामान्यलक्षणेति । अयमेव भागो व्याप्तिवाद उच्यते ।
तस्यैवेदं—प्रथमप्रकरणम्, अत्र च अनुमितिविचारः कृतो विस्तरात् ॥

No. 1004. आचार्यानुमानपत्रिका ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 73 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Āchāryānumāna-patrikā. A gloss on the Anumána-didhiti of Raghunátha. Anonymous.

Beginning. या स्वरूपकज्ञाननिरूपितविषयतावच्छेदकता—

End. तादृशजनकताविशिष्टजनकताशून्यत्वमित्यादिरोत्या इति ध्येयम् ॥०॥

विषयः । अनुमानखण्डोद्यदोषितिग्रन्थस्याचार्यानुमानप्रकरणस्य, या गादाधरो, तत्र
फक्त्तिकाविचारः ।

No. 1005. आचार्यानुमानटिप्पनीपत्रिका ।

Substance, country yellow paper, $18 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folium, 1. Lines, 16 on a page. Extent 40 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, Fresh. Prose. Correct.

Ācharyānumāna-ṭippanī-patrikā. A mere fragment of a gloss on Mathurānātha's commentary on the Anumāna Chintāmani of Gaṅgeś'a. Anonymous.

Beginning. विषेयत्वतस्तमानकालीनत्वधर्मितावच्छेदकापन्नतदवच्छेदकावच्छिन्नविषयताया-
मेकविषयतानिरूपितत्वमित्यस्य—

End. ज्ञायमानतद्विशेषजन्यापर्यवसितव्याप्तिशरीरस्वसमानकालीनत्वधर्मितावच्छेदक-
तावच्छिन्नविषयतापरमिति भावः ॥०॥

विषयः । अनुमानखण्डीयदीधितिग्रन्थस्याचार्यानुमानप्रकरणस्य या मायुरो, तत्र फक्कि-
काविचारः ।

No. 1006. अनुमानदीधितिटिप्पनी, द्वितीयो भागः ।

Substance, country made white, red and yellow paper, 18×4 inches. Folia, 329. Lines, 8—9 on a page. Extent, 15 175 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa Purushottama, Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Anumāna-didhiti Ṭippanī. Gloss on the Anumāna-didhiti of Raghu-nātha Siromani. By Gadādhara. The MS. contains only the second part of the work, which comprises fifteen chapters.

Beginning. मूले व्याप्तिपक्षधर्मतयोः सङ्गत्यप्रदर्शनन्यूनतां परिजिह्वीकृत्योक्तकार्यकारित्व-
सङ्गतिं दर्शयन् व्याप्तिप्रनन्तरमित्यादिमूलमवतारयति अनुमिनोति ।

End. प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नवैयधिकरणनिवेशनमनर्थकं स्यादिति दिक् ॥

गिरीन्द्रदुहितुर्नमत्सुरवरावतंसीभवत्-

पदाम्बुजरजःकणाकलिततीक्ष्णधीमम्यदा ।

गदाधरविनिर्मिता कठिनदुर्गंतर्काटवो-

नवीनपदवीं वदन् वितनुतां सदा धीमताम् ॥

Colophon. इत्यनुमानदीधितिटिप्पनी समाप्ता ॥

विषयः । श्रीमन्महासहोपाध्यायगङ्गेशोपाध्यायकृत-“चिन्तामणि”-नाम-न्यायग्रन्थस्य प्रत्य-
चानुमानोपमानशब्देतिखण्डचतुष्टयात्मकस्य, रघुनाथशिरोमणिकृत-“दीधि-
ति”-नाम-टीकायाः, गदाधरभट्टाचार्यकृतं यद् व्याख्यानं तदेव टीकोपरि-
स्थलात् “टिप्पनी” इत्युच्यते । अनुमानखण्डोपायास्तस्या एवायं द्वितीयो भागः ।
अत्र पञ्चदशपरिच्छेदाः सन्ति ।

१, पक्षता, २, (क) परामर्शः, ३, (ख) आचार्यानुमानम्; ४, (क) केवला-
न्वयी । ५, (ख) केवलव्यतिरेकी । ६, (ग) अन्वयव्यतिरेकी; ७, अवयवः,
८, सामान्यनिरुक्तिः, ९, (क) सव्यभिचारः, १०, (ख) साधारणम्, ११,
(ग) असाधारणम्, १२, (घ) अनुपसंहारी, १३, विरोधः, १४, सत्प्रति-
पक्षः, १५, बाधः । (सामान्यनिरुक्त्यादयस्तु “हेत्वाभास”-प्रकरणेपि व्यव-
ह्रियन्ते) । एतैः पञ्चदशभिरेतत्पूर्वभागगतैश्च प्रकरणैः अनुमानप्रमाणं वि-
चारितम् ॥

No. 1007. व्याप्तिपञ्चकटिप्पनी ।

Substance, country made red and yellow paper, 18 × 4½ inches. Folia,
10. Lines, 10 on a page. Extent, 426 s'lokas. Character, Bengali. Date,
? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Twenty to
thirty MSS. of this work are easily obtainable in Calcutta and Nuddea.
Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyāptipanchaka Tīppanī. This is the title of the first portion of
Gadādhara's gloss on the *Anumāna-didhiti*. The second is noticed in
the last preceding No.

Beginning. ओं शिवम् । सर्वमिदमनुमानप्रमाणव्यवस्थापकयुक्तिप्रदर्शनं व्याप्तिनिश्चये स-
तीत्यन्वयः ।

End. हेतुतावच्छेदकसम्बन्धातिरिक्तहेतुप्रतियोगिकसम्बन्धान्यविशेषणताविशेषसम्ब-
न्धादिना वृत्तिप्रसिद्धावेव नाव्याप्तिरिति ध्येयम् । श्रीहरिः शरणम् ॥

विषयः । यत्र यत्र धूमस्तत्र तत्र वक्रिरस्येवेति व्याप्तेः पञ्चविधलक्षणानि ।

एषोऽनुमानदीधितिटिप्पन्याः द्वितीयपरिच्छेदः ।

No. 1008. सिंहव्याघ्रटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, some leaves red, others yellow, $18 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 9 on a page. Extent, 85 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sinhavyághra Tīppanī. This is the third portion of the work above-named.

Beginning. साध्यासामानाधिकरणानधिकरणत्वलक्षणे यदि तदधिकरणादृत्तिलरूपासामा-
नाधिकरणं निवेश्यते तदा त्रयं सत्त्वादित्यादावतियाग्नः ।

End. अन्यथा घटानधिकरणत्वं साध्याभाववदृत्तिलमित्यादौ । (इतः परं न लि-
खितम् ।)

विषयः । सिंहव्याघ्रनामकपण्डितद्वयकृतव्याघ्रद्वयलक्षणं केवलान्वयिन्ययाग्रा दूषितम् ।
एषोऽनुमानदीधितिटिप्पन्यास्तृतीयः परिच्छेदः ।

No. 1009. सिद्धान्तलक्षणटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, some red, others white, others yellow, $18 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 41. Lines, 8—9 on a page. Extent 1775 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Siddhānta-lakṣhaṇa Tīppanī. This is the sixth portion of the work above-named.

Beginning. प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नं यन्न भवति इति यथाश्रुतमूलात् यत्पदार्थे साध्य-
प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नान्यत्वं प्रतीयते—

End. तादृशबुद्धेर्द्वित्वविशिष्टाभावज्ञानविरोधितानुप—(इतः परं खण्डितम् ।)

विषयः । अनुमितिकारणीभूतज्ञानविषयीभूतव्याघ्रेः सिद्धान्तं लक्षणं विचारपूर्वकं नि-
र्णीतम् । तदिदं अनुमानदीधितिटिप्पन्याः षष्ठं प्रकरणम् ।

No. 1010. तर्कटिप्पनी ।

Substance, country-made yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 26. Lines, 8 on a page. Extent, 1092 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Tarka Tippani. This is the ninth part of the work above-named.

Beginning. तर्काद् यत्रानुमितौपयिकव्याप्तिनिश्चयविरोधशङ्कानिदृतिरूपेयते तत्र—

End. शब्दादिनेति । आदिना अनुमानपरिग्रहः । यद्यपि संशयप्रतिबन्धक (इतः खण्डितम्) ।

विषयः । व्याप्तिनिश्चयप्रतिबन्धकद्विभिचारसंशयनिराकरणं ।

No. 1011. व्याप्यनुगमटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, some red, others white, others yellow, 18 × 4½ inches. Folia, 17. Lines, 8—9 on a page. Extent 736 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyāptyanugama Tippani. This is the tenth portion of the work above-named.

Beginning. लाघवादित्यस्य हेतुं पूरयति प्रतियोगीति ।

End. धर्मव्यापकतावच्छेदकत्वपर्यन्तनिवेशनविरोधादिति ॥

Colophon. इति व्याप्यनुगमटिप्पनी समाप्ता ॥

विषयः । अनुमितिकारणतावच्छेदके कीदृशव्याप्तिप्रवेशे लाघवमिति विचारः । एष हि अनुमानदोषितिटिप्पन्या दशमः परिच्छेदः ।

No. 1012. सामान्यलक्षणादोधितिटिप्पनी ।

Substance, country-made yellow paper, 17 × 4 inches. Folia, 186. Lines, 7—8 on a page. Extent, 9,300 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Sámánya-lakshnádidhitiánta Típpaní. This is the eleventh part of the work above-named.

Beginning. (अनमिति-व्याप्तिपञ्चक-सिंहव्याघ्री-पूर्वपक्षेतिपरिच्छेदचतुष्टये आदौ खण्डितम्,
ततो अधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावपरिच्छेदमारभ्याद्यन्तमस्ति, तत्प्रथमम्—)
नन्वीश्वरेच्छारूपस्य वाच्यत्वस्य गुणत्वादिसमवायित्वात् तद्व्यधिकरणो धर्मा न
समवायित्वमित्यत आह—वाच्यत्वमिति ।

End. स्वाश्रयस्य प्रत्यक्षेण व्यभिचारप्रसङ्गादिति भावः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्याय श्रीयुतजगदीशतर्कालङ्कारभट्टाचार्यकृता सामान्यलक्ष-
णादीधित्यन्तटिप्पणी सम्पूर्णा ॥

विषयः । सामान्यलक्षणानुमानादीधितेः व्याख्यानं ।

No. 1013. शब्दालोकरहस्यम् ।

Substance, country paper, 18 × 3 inches. Folia, 162. Lines, 7—8 on a page. Extent, 9,072 s/lokas. Character, old Bengali. Date, Sk. 1608. Place of deposit, Navadvīpa, Ajita Nyáyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

S'abdálóka Rahasya. A gloss, by Mathuránátha, on Pakshadhara's commentary entitled *Áloka*, on the fourth part of the *Chintamani* of Gaṅges'a. The MS. is incomplete.

Beginning. कुक्षिताघरपुटेन पूरयन् वंशिकां प्रचलदङ्गुलीततिः ।

मोहयन्निखिलवामलोचनां पातु कोऽपि नवनोरदङ्खविः ॥

श्रीमता मथुरानाथतर्कवागीशधीमता ।

शब्दमणिपरिच्छेदालोको व्याख्यायते स्फुटम् ॥

End. तत्र नियमस्य स्वरूपयोगत्वगर्भत्वाच्च व्यभिचार इति ध्येयम् ॥

Colophon. इति शब्दालोकरहस्येऽपूर्ववादरहस्यम् ॥०॥

विषयः । न्यायशास्त्रीयशब्दखण्डचिन्तामणेरालोकाख्या या टीका पक्षधरमिश्रेण कृता,
तस्या एव व्याख्यानमेतत् । अत्र शब्दलक्षणार्थो बहवः परिच्छेदाः । इह तु
पुस्तके—शब्दलक्षणवादः, शब्दप्रामाण्यवादः, पूर्वपक्षवादः, अत्याध्याहार-
पूर्वपक्षः, आसत्तिवादः, तात्पर्यवादः, शब्दानित्यतापूर्वपक्षः, शब्दानित्यतावादः
उच्छन्नप्रच्छन्नवादः, विधिवादः-पूर्वपक्षः, विधिवादः, अपूर्ववादस्यैति विद्यन्ते—
(इतः खण्डितम् शक्तिवाद-शक्तिवादप्रभृतिकं)

No. 1014. पदमञ्जरो ।

Substance, country paper, 11 × 3 inches. Folia, 26. Lines, 27 on a page. Extent, 421 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. Correct.

Padamanjarī. Poems in praise of Krishna and his amours. By Krishna S'armā.

Beginning. सङ्ख्यानां प्रधानं यमभयतमसां शारदं शर्वरीशं

पीयूषपाणां निधानं मुनिगणमनसामेकविश्रामधाम ।

संसाराब्धिं तिर्योषास्तरणिमतिधनं नारदादेर्महर्ष-

लक्ष्मीवन्द्यारविन्दं स्मर हरिचरणद्वन्द्वमानन्दकन्दम् ॥

End. अलङ्कारं विनाष्येत पद्यं नन्दयते चिरं ।

चणं हृदयसागत्य सुकुन्दचरणं यथा ॥ २४१ ॥

निर्मितं भुवि यज्वना श्रीलश्रीकृष्णशर्मणा । (इतः पङ्क्त्येकं पङ्क्तिद्वयं वा खण्डितं)

विषयः । भक्तिरसात्मकं काव्यमेतत् । अत्रैकचत्वारिंशदधिकद्विशतसङ्ख्याकानि पद्यानि वियुक्ते, तत्र च सर्वत्र हरिचरणाविन्दस्यैव वर्णनम् ।

No. 1015. पदाङ्कदूतः ।

Substance, country-made yellow paper, 17 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 5 on a page. Extent, 116 s/lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1641. Place of deposit, Navadvīpa, Ajita Nyāyaratna. Appearance, old. Verse. Correct. Notes on the margin.

Padāṅkadūta. A poem in which a certain shepherdess requests the foot-prints of Krishna to carry to him message of her grief at his absence, written in imitation of the Meghaduta of Kālidāsa. By Śrīkrishṇa Śārvabhauma. The poem was written in the year 1641, Ś'āka. The work has been more than once printed in Calcutta.

Beginning. गोपीभर्तुर्विरहविधुरा काचिदिन्दीवराचो—

End. मूर्खा एव चणिकमनिशं विश्वमाज्जनं धीरा

+खेस्माकं हरिविरहजः सर्वदेवास्ति चित्ते ।

नान्यः शब्दे वचनमपि यत् तादृशं तस्य किन्,
 प्रेमैवास्मत्प्रियतमकृतं तच्च गोपाङ्गनासु ॥ ४५ ॥
 शके नायकवेदोद्भूतमिति श्रीकृष्णः शर्मा स्मरन्
 आनन्दप्रदमन्दनन्दनपदद्वन्द्वारविन्दं हृदि ।
 चक्रे कृष्णपदाङ्गदूतवचनं विद्वन्मनोरञ्जनं
 श्रीलश्रीयुतरामजीवनमहाराजाधिराजादृतः ॥

Colophon. इति मद्यमहोपाध्यायनवद्वीपनिवासिश्रीकृष्णसार्वभौमविरचितः पदाङ्गदूतः
 समाप्तः ॥

विषयः । श्रीकृष्णपदचिह्नं प्रति गोप्युक्तिः ।

No. 1016. खलव्यवस्थार्णवसेतुबन्धः ।

Substance, country yellow paper, $17\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 155 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Ajita Nyáyaratna. Appearance, very old. Prose and verse. Correct.

Svatravyavasthāṛṇava-setubandha. A treatise on inheritance. By Raghunātha Śārvabhauma Bhaṭṭācārya. Contents: I, Partition; II, Inheritance of persons long absent from home; III, Property secreted by some one at the time of partition, but subsequently discovered, how to be partitioned; IV, Women's property; V, Heirs to women's property; VI, Heirs of childless persons.

Beginning. पित्राद्यनन्तरं तद्धने पुत्रादिसम्बन्धाधीनो विभागः ।

End. प्रागुक्तसप्तमपुरुषपर्यन्तानां विभागदानन्तु विभिन्नदेशादागतानामिति न वि-
 रुद्धमिति शिवम् ॥

Colophon. इति श्रीरघुनाथसार्वभौमभट्टाचार्यविरचितखलव्यवस्थार्णवसेतुबन्धः समाप्तः ॥

विषयः । दायानां सङ्क्षेपतोऽधिकारिनिरूपणम् । अत्र षट्परिच्छेदाः सन्तिः । १, वि-
 भागादिनिरूपणम् । २, चिरप्रोषितविभागव्यवस्था । ३, विभागकाले निष्क्रुता-
 वगतद्रव्यविभागव्यवस्था । ४, स्त्रीधननिरूपणम् । ५, स्त्रीधनाधिकारिणः । ६,
 अप्रवधनाधिकारिण्येति ।

No. 1017. यथार्थमञ्जरी ।

Substance, country-made yellow paper, $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 41. Lines, 12 on a page. Extent 1291 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct. Notes on the margin.

Yathārthamanjarī. Essays on Vaishnavite philosophy. By Rāmānanda Tīrtha. After the colophon, the author gives a list of forty-seven different works which he had compiled. These are: 1, Tantrasāra, 2, Iñānavaiḥbhavākhyatantra, 3, Kuṇḍatattva prakāś'a, 4, Chakratīkā, 5, Vedamātrīkā, 6, Mohamudgaratīkā, 7, Gītātīkā, 8, Mahimna-stotraṭīkā, 9, Vedāntasāratīkā, 10, S'āntis'atakatīkā, 11, Iñānārnavi, 12, Rāmatatvaprakāś'a, 13, Adhyātmaprakāś'a, 14, Adaita-prakāś'a, 15, Yogāvalī, 16, Bhāgavatās'ya, 17, Adhyātmārāmāyaṇaṭippanī, 18, Saṅgītasiddhānta, 19, Anandaṭīkā, 20, Adhyātmāvindu, 21, Yati-bhāgavata, 22, Vedānta-sutra-a-ratnākhyāṭīkā, 23, Sāṅkhyā padārtha-gāthā, 24, Anandapuspādvaya, 25, Ātmatattva, 26, S'rīrāmakāvya, 27, Yatiḥhushanī, 28, S'rīs'aktivādakālikā, 29, S'āstrasāra, 30, Nṛipa-bhushanī, 31, Vālmikārāmāyanakūṭatīkā, 32, Raudrīyatīkā, 33, Sahasra-nāmamālā, 34, Gītādisāratīkā, 35, Sandhyāvidhimantrasamuhāṭīkā, 36, Devīsaṭīkā, 37, Viṣṇusuktatīkā, 38, Vicḥārārka Tīkā, 39, Kalāpas'astrasaṅgraha, 40, Pravodhachandrodaya-saṅgraha, 41, Śāktasarvasva-lokābhidhāna, 42, Vās'ishta guḍlīārtha-gadya, 43, Gītāsaya, 44, Srīntistuti-ṭippanī, 45, Adaitarahasyacharamāmṛata, 46, Manvarthasāra, 47, Yathārthamanjarī, 48, Sattatvavindu.

Beginning. ब्रजेशनन्दनं वन्दे ब्रजे यास्य ब्रजाङ्गनाः ।

ब्रजेन्द्रतनयान् वेणुं यमुनां ब्रजकाननम् ॥

End. रसरूपः स एवात्मा स प्रभुः परमो मतः ॥

Colophon. इति श्रीरामानन्दतीर्थकृता यथार्थमञ्जरी समाप्ता ॥०॥

तन्त्रस्य सारो ज्ञानवैभवाख्यतन्त्रे, तथा कुण्डतत्त्वप्रकाशः ।

चक्रस्य टीका तथा वेदमातुर्माहमुद्राख्यस्य गीतामहिम्नाः ।

वेदान्तसारस्य शान्तेः शतस्य ज्ञानारणी रामतत्त्वप्रकाशः ।

अध्यात्मसारोऽद्वैतप्रकाशो योगावलिर्भागवताशयोऽपि ॥

अध्यात्मरामायणटिप्पणी च सङ्कीर्तसिद्धान्त आनन्दटीका ।

अथात्मविन्दुर्यतिभागवत्वं वेदान्तसूत्रस्य रत्नाख्यटीका ॥
 पदार्थगाथा च साङ्ख्यस्य काचिदानन्दपुष्पाद्वयमात्मतत्त्वम् ।
 श्रीरामकाव्यं यतिभूषणी च श्रीशक्तिवादः कलिकेति काचित् ॥
 शास्त्रस्य सारो नृपभूषणी च वाल्मीकिरामायणकूटटीका ।
 रौद्रीयटीका च सच्चिदानाम-माला च गीतादिसारस्य टीका ॥
 सन्ध्याविधेर्मन्त्रमूढटीका देव्यास्तथा विष्णुस्तुतस्य टीके ।
 तथा विचारार्कतदीयटीके कलापशास्त्रस्य च सङ्ग्रहोऽपि ॥
 प्रबोधचन्द्रोदयसङ्ग्रहस्य सुशक्तसर्वस्वलोकभिधाने ।
 वाग्निष्ठगूढार्थगयः कथानां गीताशयोऽन्तर्यजनाङ्गसङ्के ॥
 श्रुतिस्तुतेष्टिपनिका कथाश्चाद्वैतरहस्यं चरमास्तस्य ।
 मन्वर्थसारस्य यथार्थमञ्जर्याख्यस्य सत्तत्त्वविन्दुः कृता मे ॥ ६० ॥

विषयः । रसतत्त्वम्, भक्तितत्त्वम्, सिद्धान्ततत्त्वम्, शैवप्रशंसा, शाक्तप्रशंसा, द्वैतज्ञान-
 प्रशंसा, ज्ञानप्रशंसा, जगन्मिथ्याकथनम्, द्वैतवेदमिथ्याकथनम्, मुक्तौ द्वैता-
 भावः, जीवलस्याभावः, मुक्तिप्रशंसा, मुक्तेः स्वतःसिद्धत्वम्, मुक्तिस्वरूपम्, मुक्ति-
 कारणं भक्तिः, मुक्तिस्वरूपकारणम्, अद्वैतमहिमा, तत्र शङ्कराचार्यप्रमाणम्,
 ब्रह्मनिरूपणम्, सृष्टिपूर्वरूपम्, विधेर्नित्यत्वम्, विष्णोर्नित्यत्वम्, तत्र लक्ष्मी-
 तत्त्वम्, शिवस्य नित्यत्वम्, सूर्यस्य नित्यत्वम्, अग्नेर्नित्यत्वम्, गणेशस्य नित्य-
 त्वम्, दुर्गाया नित्यत्वम्, वासुदेवस्य नित्यत्वम्, श्रीरामस्य नित्यत्वम्,
 ब्रह्मण एकत्वम्, ईश्वराणामभेदः, गुणानामभेदः, शिवस्य विशेषतत्त्वम्,
 शिवलिङ्गतत्त्वम्, भस्मप्रशंसा, दुर्गामाद्यात्म्यम्, शक्तीनामभेदः, तत्र
 विद्याऽविदैक्यम्, श्रीरामतत्त्वम्, सीतातत्त्वम्, सूर्यतत्त्वम्, दुर्गाया
 महाप्रशंसा, मुक्तेरादिगणना, सदागमप्राप्ताख्यम्, युगावताराः, माया-
 प्रामाण्यञ्चेति ॥

No. 1018. स्वल्पाद्वैतप्रकाशः ।

Substance, country-made yellow paper, 11½ × 4½ inches. Folium, 1.
 Lines, 30 on a page. Extent, 56 ślokaś. Character, Bengali. Date, ?
 Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, fresh.
 Prose and verse. Correct.

Scalpádwaita-prakās'a. A commentary on the Vedānta aphorisms of Vyāsa, as explained by Mādva Āchārya and Rāmānuja Āchārya. By Tirtha Swāmī. The MS. is incomplete, containing only the first part.

Beginning. वन्देऽहं परमात्मानं गोचरागोचरात्मकम् ।

नास्तिकास्तिकभावानामभिन्नं चेतनामयम् ॥

End. सूत्रसङ्ख्या पञ्चशतं षट्पञ्चाशत्समन्वितम् ।

जीवानां भाषकत्वेन भाष्यं शारीरकं मतम् ॥

साध्वरामानुजौ भाष्यकारावपि च भास्करः ।

चतुःसूत्री च वेदान्तः प्रथमः परिकीर्तितः ॥

Colophon. इति तीर्थस्वामिकृतस्वल्पाद्वैतप्रकाशः समाप्तः ॥

विषयः । वेदान्तसूत्रव्याख्यानं ।

No. 1019. अद्वैतरहस्यम् ।

Substance, country-made yellow paper, $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 15 on a page. Extent, 112 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance fresh. Prose and verse. Correct.

Advaita-rahasya. A dissertation on the nondual theory of the Vedānta. By Rāmānanda Tirtha. The writer was a celebrated Vedāntist of his time, and author of several works, mostly commentaries.

Beginning. अथ कर्मणे ब्रह्मत्वम् । सन्ध्यापनिषदि परमात्मलक्षणे सर्वकर्मात्मकः सदा ।

End. अथावक्रीये च आत्मा त्वं मुक्त एवासि किं विमृष्य करिष्यसि ॥

Colophon. इति श्रीरामानन्दतीर्थकृताद्वैतरहस्योत्तरपादः समाप्तः ॥

विषयः । अध्यात्मविषयक उपदेशः ।

CLASSIFICATION.

- I.—VEDA ŚA'STRA.
- a.* Sāñhitā (hymns).
 - b.* Brāhmaṇa (ceremonials).
 - c.* Aranyaka (do. appropriate for forest life).
 - d.* Upanishad (theology).
 - e.* Vaidika (Śūtras, rituals, phonetics, &c.)
- II.—ĀITIHA'SIKA ŚA'STRA.
- a.* Itihāsa (history).
 - b.* Purāṇa, (ancient legends).
- III.—KĀ'VYA ŚA'STRA.
- a.* Kāvya (poems).
 - b.* Nāṭaka (drama).
 - c.* Champú (poetico-prose compositions).
 - d.* Kosha (miscellaneous poetical collections).
 - e.* Upākshyaṇa (tales and romances).
- IV.—ABHIDHA'NA ŚA'STRA (lexicography).
- V.—VYA'KARAṆA ŚA'STRA (grammar).
- VI.—CHHANDAS ŚA'STRA (versification).
- VII.—ĀLANKA'RA ŚA'STRA (rhetoric).
- VIII.—JYOTISHA ŚA'STRA (astronomy and astrology).
- IX.—SMṚITI ŚA'STRA (law, civil and canonical).
- X.—SANGI'TA ŚA'STRA (music).
- XI.—ŚILPA ŚA'STRA (arts).
- XII.—KĀ'MA ŚA'STRA (erotics).
- XIII.—DARŚA'NA ŚA'STRA (philosophy).
- a.* Sāṅkhya (hylotheistic).
 - b.* Nyāya (dialectic).
 - c.* Vaiśeṣika (physical).
 - d.* Mīmāṃsā (ritualistic).
 - e.* Vedānta (monotheistic).
 - f.* Yoga (theocratic).
 - g.* Aparadārsanika (minor systems of philosophy).
- XIV.—BHAKTI ŚA'STRA (faith).
- XV.—TANTRA ŚA'STRA (mysticism).
- XVI.—VAIDYAKA (medical works).
- XVII.—JAINA ŚA'STRA (Jain religion).
- XVIII.—BAUDDHA ŚA'STRA (Buddhist religion).
- XIX.—ANIRDISHṬA (miscellaneous).

CLASSIFIED INDEX.

I.—VEDA ŚĀSTRĀ.

1.—a. *Saṁhitā.*

	No.	Page
Sākala Saṁhitā,	863,	268
Satarudriya Saṁhitā,	961,	348

1.—b. *Brāhmaṇa.*

Adbhūta-s'ānti,	903,	299
Aitareya Brāhmaṇa,	768,	174
Ashtādhyāyi-kāṇḍa,	855,	256
Āśvalāyana-panchikā,	768,	174
Naigeya,	796,	201

1.—c. *Āraṇyaka.*

Āraṇya-gūṇa,	839,	240
Āraṇya-panchaka,	874,	279

1.—d. *Upanishad.*

Adbhuta Upanishad,	957,	346
Aitareya-bhāṣhya Tīkā,	718,	133
Atmāśataka-bhāṣhya Tīkā,	718,	133
Brahma Upanishad,	955,	345
Harināma Upanishad,	686,	102
Kali-santarana Upanishad,	686,	102
Kaivalyopanishad Dipikā, (Jidyaṇḍya)	848,	247
Kāṭhavalī-bhāṣhya-vivaraṇa,	721,	135
Maṇḍala-brāhmaṇa Upanishad,	682,	100
Muṇḍaka-bhāṣhya-tippaṇa,	725,	133
Nirālamva Upanishad,	675,	95
Prakīrṇa-mantra Upanishad,	684,	101
Puṇḍarika Upanishad,	670,	92
Rādhā-tāpanī,	673,	93
Vaikhāṇasiya Upanishad,	671,	92

	No.	Page
1.—e. <i>Vaidika.</i>		
Āhāna-bidhi-prayoga,	825,	223
Āhānaprayoga <i>alias</i> Ādhānabaudhāyana,	833,	235
Agnihotra-homa,	837,	238
Agni-prayoga,	775,	181
Agnishṭoma-paddhati,	764,	171
Antyeshṭi-paddhati,	830,	233
Ās 'valāyana-grihya-kārikā,	769,	175
As 'vamedha Prayoga,	801,	206
Baudhāyana-chāturmāsya-sūtra,	865,	270
Baudhāyana-charaka-sautrāmāṇī,	774,	180
Baudhāyanāgnyādhāna,	758,	164
Bhāva-vis 'odhinī,	866,	271
Bhāshika Sūtra,	663,	87
Chāturmāsya-hotra,	847,	247
Chāturmāsya Prayoga,	802,	207
Chhandoga-mantra-pāṭha,	704,	115
Chhandogāpara-sūtra,	806,	209
Daivata-kāṇḍa,	908,	303
Dars 'a-pūrṇamāsa,	754,	160
Dars 'a-pūrṇamāsayor-ādhyaya Prayoga,	805,	209
Gārhya-karma-prayoga,	662,	86
Grihya Sūtra,	658,	84
Hotra-kalpadruma,	844,	244
Hotra-prayoga-vritti,	827,	230
Jyotir-atirātra,	793,	199
Kalpa Sūtra,	654,	81
Kalpa-sutra-bhāshya,	665,	88
Kalpa-sūtra-vyākhyā,	664,	87
Katyāyana-grihya-sūtra-bhāshya,	832,	234
Katyāyana-prayoga-sāra,	756,	162
Katyāyana-sūtra-paddhati,	666, 780, 88,	185
Kuṇḍārka-marīchimālā,	708,	120
Mahāgni-prayoga,	836,	237
Padagāḍa,	786,	191
Pavamāna-homa-vidhī,	876,	282
Pitṛimedha Sūtra,	660,	85

	No.	Page
Prátis'ákhyā,	902,	298
Pravargya-pras'na,	661,	86
Prayogaratnīya Charaka-sautrāmaṇi,	774,	180
Rigveda-saūhitā-homavidhi,	887,	288
Rudra-japa,	843,	243
Rudrānuṣṭhāna Paddhati,	803,	207
Sāmayaśhārika Sūtra,	732,	144
Saṅgrahanyeshṭi,	829,	232
S'āṅkhāyana Sūtra,	907,	302
Sapta-pāka-yajña-s'esha,	710,	122
Saptasoma-saūsthā Paddhati,	804,	208
Sarvānukramanī-vyākhyā,	873,	279
S'āvitri-chayana,	834,	236
S'rādha-sūtra Paddhati,	767,	174
S'ulva-sūtra,	655,	82
S'ulva-sūtra-vivarāṇa,	753,	159
S'ulva-sūtra-dīpikā,	656,	83
Sulva-sūtra-bhāṣhya,	657,	83
S'rauta-sūtra,	659,	85
Upagrantha-sūtra,	777,	182
Vājapeya-paddhati,	752, 808, 159, 211	

II.—ĀITIHA'SIKA S'A'STRA.

2.—a. Itihāsa.

Gaura-gaṇoddes'ā dīpikā,	545,	13
Gītābhūṣhaṇa Bhāṣhya,	674,	94
Gītāsāra,	543,	12
Kuladīpikā,	612,	55
Mahābhārata-tātparya-dīpikā,	527,	5
Rājāvalī,	559,	23
Vaidyakula-tattva,	611,	55

2.—b. Purāṇa.

Ādi Purāṇa,	553,	18
Apāmānjana-stotra,	893,	292
Bhāgavata-prakāś'ā,	681,	99

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Bhábārtha-dīpikā,	680,	98
Brahmaṇḍa Purāṇa,	854,	253
Dharmaghaṭa-vrata-kathā,	550,	16
Devīmāhātmya Ṭīkā,	645,	15
Harilīlā-vivarāṇa-saṅgraha,	794,	200
Jaimini Sañhitā,	819,	220
Karmavīpaka,	635,	66
Kukkuṭī-vrata-kathā,	628,	64
Mallāri-māhātmya,	763,	170
Padatrāyi-vyākhyāna,	717,	132
Parāsara Upapurāṇa,	822,	225
Pātāla-khaṇḍa,	707,	117
Purāṇa-dāna-māhātmya,	930,	321
Purāṇārtha-prakāś'aka,	537,	9
Purushottama-mahātmya,	828,	231
Saptas 'atī-vyākhyāna,	609,	54
Satyopākhyāna,	714,	129
Srīmadbhāgavata-skandhārtha-nirupāṇa,	794,	200
S 'rishṭi-khaṇḍa,	520,	1
Tattva-sāra,	668,	90
Vedastuti Ṭīkā,	693,	108
Vīkhyāda Purāṇa,	735,	148

III.—KA'VYA S'A'STRA.

3.—a. *Kāvya*.

Bālabodhinī,	929,	320
Darpaṇa-prakāś ikā,	765,	172
Dhīraṇjikā,	751,	158
Gaṅgāśṭaka,	653,	80
Gītagovinda Ṭīkā,	928,	319
Kavindra chandrodaya,	815,	216
Kāvya-kāmadhenu,	789,	194
Kāvya-kalāpa,	931,	322
Khaṇḍa-prasasti Ṭīkā,	798,	204
Padamañjarī,	1014,	380

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Padāṅka-dūta,	1015,	380
Rākshasa-kāvya saṭika,	782,	186
Rāma-guṇākara,	521,	2
Rūpa-chintāmaṇi,	544,	12
Vānarāshṭaka,	857,	40
Vānaryashṭaka	593,	45
Vrindāvana-yamaka,	541,	11

3.—*b. Nāṭaka.*

3.—*c. Champū.*

3.—*d. Koshā.*

Amarus'ataka,	641,	72
Amarus'ataka Ṭikā,	557,	22
Sabhā-taraṅga-sāra,	913,	309
Sārṅgadharma-paddhati	950,	338

3.—*e. Ūpākshyāna.*

Ajāmilopākhyāna,	810,	212
Dhruva-charita,	809,	274
Govinda-līlāmṛita,	571,	31
Govardhana-dhṛita-Krishṇa-charitra,	812,	213
Jānkyānanda-bodhana,	788,	193
Kīchaka-badha,	615,	57
Lakshmī-charitra,	586,	39
Mādhavānala-kathā,	724,	137
Prahlāda-charita,	870,	275
Satyanāthābhyudaya,	807,	210
Vāmana-chitra-charitra,	811,	213

IV.—ABHIDHANA S'Ā'STRA.

Abhidhāna-tantra,	592,	44
Amara-kosha-ṭikā,	{ 852,	251
	{ 861,	266

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Bhúri-prayoga,	530,	6
Budha-manohará Tíká,	846,	246
Ekákshara-kosha,	948,	337
Hárávalí,	531,	6
Jakára-bheda,	915,	311
Lakshmí-nivásábhidhána,	723,	136
Liṅgádi-saṅgraha,	529,	6
Liṅgádi-saṅgraha Tíká,	916,	318
Liṅga-prakás 'a,	574,	32
Anekártha-dhvani-manjarí,	746,	155
Parábhidhána,	716,	155
S 'abda-málá,	532, 748,	7, 157
Sáradá-sundarí,	572,	31
Sárasvatábhidhána,	585,	39
Uṇádi-kosha,	561,	24
Vakára-bheda,	588,	40
Varṇábhidhána,	560,	23
Vyákyá-sudhá,	852,	251

V.—VYÁKARAṆA.

Ákhyáta-váda Tíká,	845,	245
Dhātu-rahasya,	737,	150
Kás 'iká-vṛitti,	814,	215
Kátantra-vṛitti-pañchiká,	946,	336
Kavi-rahasya,	621,	60
Laghu-s 'abdendu-s ekhara,	716,	132
Madhya-manoramá,	820,	224
Padártha-kaumudí,	922,	314
Prákṛita Vyákarana,	551,	16
Prañdhamanoramá,	791,	198
S 'abdarthasára-manjarí,	927,	318
S 'abda-rúpa-prakás 'iká,	604,	51
Sukha-lekhana,	568,	29
Vaiyákarana-siddhánta-manjusá,	757,	163
Vaiyákarana-siddhánta-ratnákara,	705,	116
Vyákarana-saṅgraha,	547,	14

	No.	Page
VI.—CHHANDAS.		
Chhandomañjarí,	877,	282
Vṛitta-ratnākara-setu,	712.	126

VII.—ĀLANKA'RA.		
Chandrāloka,	605, 772, 177, 52	
Guṇālaṅkāra-dosha,	639,	71
Kāvya-chandrikā,	639,	71

VIII.—JYOTISHA.		
Bhāsvatī,	785,	189
Bhuvana-dīpaka,	850,	249
Bhuvana-dīpaka Tika,	762,	169
Daivajña-chintāmaṇi,	787,	192
Jagachchandrikā,	759,	165
Ketúdaya-phala,	859,	258
Kos'alágama,	771,	177
Koṭa-chakra,	534,	8
Kurma-chakra,	533,	7
Laghu-jātaka,	813,	214
Lagna-chandrikā,	856,	257
Mukunda-vijaya,	872,	277
Pras'na-vaishṇava,	784,	189
Pās'aka-keralī,	973,	355
Ratna-dīpaka,	713,	127
S'akunārṇava,	535,	8
Samara-sāra,	799,	204
Saṁhitā-vṛitti,	590,	42
S'āntikatattvāmṛita,	536,	9
Sārvati-bhadra-maṇḍala,	997,	393
S'ishyahitābhidātīkā,	813,	214
Tājika-bhushaṇa,	554,	20
Udbodha-chandrikā,	596,	47
Vishṇu S'iddhānta,	582,	37
Yoginī-das'ā-phala,	857,	257

IX.—SMRITI S'A'STRA.

Āchāra-mayūkha,	730,	141
Āchārārka,	549,	15
Āchāra-nirṇaya,	968, 599, 49,	353
Āchchhāvāka Prayoga,	702,	114
As'aucha-mañjarī,	921,	314
As'aucha-nirṇaya,	905,	301
As'aucha-saṅkshepa,	987,	362
As'aucha-kāṇḍa,	703,	114
Asthi-s'uddhi-prayoga,	883,	286
Āhnikā-prakās'a,	824,	227
Bālabodhaka,	624,	62
Brahma-yajña,	629,	65
Brāhmaṇa-sarvaṣva,	652,	78
Daita-nirṇaya-siddhāntasaṅgraha,	867,	271
Dāna-mayūkha,	761,	168
Das'akarma-dīpikā,	528,	5
Dattaka-nirṇaya,	637,	70
Dattaka-putra-vidhāna,	894,	292
Dāya-vyavasthā-saṅkshepa,	942,	333
Dāya-nirṇaya,	966,	352
Dharma-dīpikā,	650,	77
Dharma-sindhu-sūra,	773,	178
Durgotsava-viveka,	917,	312
Durga-bhañjana,	937,	329
Dvija-nayana,	633,	66
Gaṅgā-snāna-vidhi,	888,	289
Gaṇapatyādipūjana-paddhati,	800,	206
Gāyatrī-hṛidaya,	881,	285
Hāralatā,	1001,	372
Karma-lochana,	542,	11
Karma-vipāka,	526,	4
Krama-saṅgraha,	932,	322
Kṛitya-chandrikā,	523,	2
Kṛitya-kaumudī,	695,	109
Kṛitya-kāla-vinirnaya,	986,	361
Kṛitya-mahārṇava,	1000,	371

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Kṛitya-prakāsa,	722,	136
Laghu-s'aunakī,	842,	242
Laksha-homa-paddhati,	838,	239
Mahā-s 'ānti-paddhati,	835,	236
Maṇḍapa-pujā,	897,	294
Mūrkhahā,	600,	49
Paddhati-saṅgraha,	706,	116
Pitṛi-paddhati,	935,	325
Pratishṭhā-prayoga,	632,	66
Pravara-khaṇḍa,	583,	38
Pravāsa-kṛitya,	701,	113
Prāyas 'chitta-nirṇaya,	963,	349
Prāyas 'chitta-tattvādarsa,	951,	343
Prāyas 'chitta-vyavasthā-saṅkshepa,	938,	330
Preta-kṛityādi-nirṇaya,	646,	75
Ratha-yātrā Prayoga,	696,	110
Rigvedīya-das 'akarma-paddhati,	622,	61
Rigvediyābhyaṇḍayika-s'rāddha,	619,	59
Rishi-Tarpaṇa,	{ 817,	218
	{ 841,	241
Sadāchāra-prakarana,	953,	344
Saṅkrānti-nirṇaya,	919, 969, 313,	353
Saṅkshipta Prayoga,	816,	218
Sannyāsa-vidhi,	683,	100
S 'āntikalpa-dīpikā,	904,	300
Sapiṇḍa-prayoga,	627,	64
S 'aunakokta-vāstus 'ānti-prayoga,	879,	283
Smārta-prāyas 'chitta-prayoga,	901,	297
Smārta-vyāvasthārnava,	648,	76
Smṛiti-sāra,	647,	76
Shoḍas 'a-piṇḍadāna-prayoga,	914,	310
Srāddha-chandrikā-prakāś 'a,	734,	147
S'rāddha-kalpa,	988,	363
S'rāddha-tattvādars 'a,	952,	343
S'rāddha-vyavasthā-saṅkshepa,	941,	332
S'ruti-stūti-vyākhyāna,	962,	349
S 'ūdra-dharma-Tattva,	607,	52

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Suddhi-nirṇaya,	967,	353
S'uddhi-tattva-kārika,	920,	313
S'uddhi-viveka,	949,	338
S'uddhi-vyavasthā-saṅkshepa,	943, 1002, 334,	373
Sukṛitya-prakāś'a,	722,	136
Sūryādi-pañchāyatana-pratishṭhā Paddhati,	711,	125
Svatva-vyavasthārṇava-setu-bandha,	1016,	381
Tattvārta-kaumudī,	625,	63
Tithi-nirṇaya,	964,	351
Tithi-vyavasthā-saṅkshepa,	939,	331
Tristhalī-setu,	797,	202
Tulasī-chandrikā,	546,	13
Udvāha-vyavasthā,	649,	77
Udvāha-vyavasthā,	944,	334
Udvāha-vyavasthā-saṅkshepa,	940,	332
Utsarga-Mayūkha,	778,	182
Varnasaṅkara-jātimālā,	548,	15
Vāstúpūjā-vidhi,	895,	293
Vāstú-s'ānti,	896,	294
Vaṭās'atthva-vivāha,	749,	157
Vis'vāmitra-kalpa,	885,	287
Vivāda-nirṇaya,	965,	352
Vivāhādi-paddhati,	644,	74
Vivāha-paddhati,	742,	153
Vrata-kāla-viveka,	918,	312
Vratodyāpana-vidhi,	729,	140
Vṛishotsarga-prayoga,	630,	65
Vyavahāra-dīdhiti,	556,	21
Vyavasthā-sāra-saṅgraha,	745,	155
Yajuṇopavita-nās'a-prāyas'chitta-prayoga,	880,	284
Yajnaprāyas'chitta-vivarāṇa,	783,	187
Yajurvedī-māsika-srāddha-prayoga,	626,	63
Yajurvedi-s'āṇvatsarikaikoddishṭa-s'rāddha-prayoga,	631,	66

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
X.—SANGITA S'A'STRA.		
Náda-dípaka,	538,	10
Sárasaṅhitá,	540,	10

XI.—S'ILPA S'A'STRA.		
Mayas'ilpa,	912,	306
Vis'vakarma-prakás'a,	552,	17
Vis'vakarmíya s'ilpa,	731,	142

XII.—KA'MA S'A'STRA.

XIII.—DARS'ANA S'A'STRA.

13.—a. *Sāñkhya*.

13.—b. *Nyáya*.

Abhidhá-váda-viehára,	982,	359
Ācháryānumána-patriká,	1004,	374
Ācháryānumána-tippaní-patriká,	1005,	375
Adhikaraṇa-kaumudī,	634,	67
Anumāna-dīdhiti-Tippaní,	945, 1006, 335,	375
Anumāna-maṇi-dīdhiti-vyākhyá,	781,	185
Anumiti Tippaní,	1003,	373
Anumiti-mānasa-vádārtha,	974,	356
Āsatti-rahasya,	983,	360
Āsatti-viehára,	522,	2
Kāraṇatá-vádārtha,	978,	357
Kevalānvayi-vyākhyána,	577,	34
Kusumāñjali Káriká-vyākhyā,	525,	4
Muktávali-prakás'a,	868,	273
Navya-mata-vádārtha,	975,	356
Nyáya-ratna-prakás'íká,	603,	51
Nyáya-ratnávalí,	602,	50
Nyáya-sára,	727,	139
Ratna-kosha-vádārtha,	976,	357
Sámānya-lakṣhaṇa-dīdhityanta Tippaní,	1012,	378
S'abdáloka Rahasya,	1013,	379

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
S'abda-nityatá,	984,	360
Sapta-padārthí,	875,	281
Siddhānta-chandrodaya,	851,	250
Siddhānta-lakṣhaṇā Ṭippaní,	1009,	377
Sīṅhavyāghra Ṭippaní,	1008,	377
S'īromaṇi-purvārdha-vākhyá,	849,	248
Tarka-Ṭippaní,	1010,	378
Tarka-paribhāshá,	840,	240
Upādhivāda Ṭippaní,	971,	354
Upamāna-khaṇḍa,	601,	50
Virodhivāda-vichára,	981,	359
Virodhi-vichára,	979,	458
Vidhi-svarúpa-vichára,	623,	61
Vyápti-grahopāya-tíká,	970,	354
Vyáptyánugama-vádārtha,	977,	357
Vyáptyanugama Ṭippaní,	1011,	378
Vyápti-pañchaka Ṭippaní,	1007,	376
Yogyatá-vichára,	980,	358

13.—c. *Vaiśeṣika.*13.—d. *Mīmāṃsá.*

Tantra-ratna,	719,	133
Ṭupa Ṭíká,	719,	133

13.—e. *Vedānta.*

Advaita-brahma-siddhi,	760,	167
Advaita-makarandā,	689,	105
Advaitámṛita,	700,	112
Advaita-rahasya,	1019,	384
Ajñāna-bodhiní,	678,	97
Anubhava-sāra,	795,	200
Ātmánátma-viveka,	620,	60
Avadhúta-gítá,	669,	91
Brahma-jñāna,	956,	345
Datta-gítá,	862,	267
Jñāna-saṅkulí,	564,	26
Maníśhápañchaka,	958,	346

	No.	Page
Muktá-phala,	597,	47
Pañchapádiká-vivarāṇa,	809,	211
Pañchikarāṇa-mahāvākyārtha-bodha-prakāra,	676,	95
Paramāmṛita,	690,	106
Parmārtha-sāra,	698,	111
Pisācha-bhāṣhya,	672,	93
Prasottaramālā,	972,	255
Rāmagītā Tīkā,	555,	20
Sādhana-pañchaka,	667,	90
Samāñjasā-vṛtti,	687,	103
Sārīraka-nyā-ya-rakṣhāmaṇi,	720,	134
Sārīraka-sutīārtha-saṅgraha,	697,	110
Siddhānta-sukti-manjarī,	524,	3
Svalpādvaitaprakāśa,	1018,	383
Svānubhāvādarsa,	677,	96
Sukāśhtāka Saṭīka,	960,	347
Tattva-saṅgraha,	688,	104
Tirtha-māheśvara,	573,	32
Uttara Gītā,	933,	323
Vedānta-sāstra-saṅkshipta-prakṛiyā-nirupāṇa,	954,	344
Vedānta-vijñāna-naukā,	715,	131
Vindu-sandīpana,	679,	98
Vivarāṇa-tatva-dīpana,	831,	233
Viveka-ehudāmaṇi,	959,	347

13.—*f. Yoga.*

Haṭha-dīpikā,	766,	173
Sadāchāra-prakarāṇa,	953,	344
Sāra-samuechaya,	864,	268
Yogasāra-saṅgraha,	864,	268

13.—*g. Aparādāras'anika.*

XIV.—BHAKTI SĀ'STRA.

Agni-saṅhītā,	595,	46
Bhāgavatāmṛita-kaṇikā,	581,	37
Bhaktāmṛita,	578,	35

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Bhakti-rasámṛita-vindu,	579,	35
Brahma Sañhítá,	691,	106
Braja-bhakti-vilása,	610,	54
Chaitanya-kalpa,	594,	45
Hari-tattva-muktávalí,	853,	252
Mana-dúta,	613,	56
Mukti-chintámaṇi,	584,	38
Náráyana-prabodhotsava,	728,	139
Premámṛita,	736,	149
Sára-saṅgraha,	859,	262
Ujjvala-nílamaṇi-kirana-les'a,	580,	36
Vaiṣṇavámṛita,	563,	25
Vastutattva,	923,	315
Yathártha-mañjarí,	1017,	382

XV.—TANTRA ŚA'STRA.

Ānanda-laharí-tattva-dípiká,	750,	158
Baddhayoni-mahámudrá-kathana,	995,	369
Bála Tantra, :	818,	219
Bhuvanes'varí-sahasra-náma-stotra,	743,	154
Brahma-siddhánta,	770,	176
Dakṣiṇa-káliká-sahasra-náma-stotra,	685,	102
Durgánáma-phala,	993,	367
Gakárádi-gaṇapati-sahasranáma-stotra,	889,	289
Gáyatrí-brahmakalpa,	900,	296
Gáyatrí-panjara,	884,	286
Gáyatrí-purus'charaṇa vidhi,	898,	295
Gáyatrí-stavarāja-stotra,	886,	288
Gáyatrí-tantra,	598,	48
Gáyatryashṭottara-s'ata-divya-námámṛita-stotra,	882,	285
Guḍárádhārsa,	826,	229
Guptasādhana Tantra,	738,	151
Jagaddhātri-pujá-vidhi,	558,	22
Jāti-málá,	739,	151
Kāma-ratna,	991,	366
Kautuhala-vidyá,	614,	56

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Kubjiká Tantra,	694,	108
Kumári-pújá,	636,	69
Mahá-gaṇapati-sahasra-náma-stotra,	890,	290
Mahá-s 'aṅkhamálá-saṅskára,	998,	370
Mahátantra-rája,	642,	73
Mantra-chandriká,	911,	305
Mantra-pradípa,	747,	156
Mátsya-s'ukta Tantra,	608,	53
Muṇḍamálá Tantra,	740,	152
Nakules'vari-mantra-vidhána,	906,	302
Nigama-latá,	699,	111
Pallava-dípiká,	692,	107
Páarthivaliṅgapújana-vídhi,	916,	311
Píṭha-nirupana,	999,	371
Prāṇa-toshani,	925,	317
Samayáchára Tantra,	755,	161
Saṅkshepa-gáyatrí-nyása-prayoga,	899,	295
Sáradá-tilaka,	733,	145
Sárátsára-susaṅgraha,	589,	41
Satruvimochana-náma Vagalámukhí-kavacha,	990,	365
Saubhágya Tantra,	909,	303
S'iva-púj á-paddhati,	821,	225
S'mas'ána-káli-mantra,	996,	369
Sriṅgárádi-rasa,	606,	52
Svarupákhyastotra,	994,	368
S'yámá-mantra,	934,	324
S'yámá-pújá-paddhati,	726,	138
S'yámá-rahasya,	591,	43
Tantra-sára,	936,	325
Tántrika-pújá-paddhati,	924,	317
Toshani,	640,	72
Tripurá-súndarí-mantra-námasahara,	744,	154
Uḍḍis'a Tantra,	989,	364
Upāṅga-lalitá-pújana,	709,	121
Utt'ara-kámákhyá Tantra,	575,	33
Viparíta-pratyaṅgirá,	997,	370
Yajña-sutra-pramāṇa,	992,	367

	No.	Page
Yoges'ī-sahasranāma-stotra,	878,	283

XVI.—VAIDYAKA ŚAŚTRA.

Arka-prakāś'a,	565,	27
Ayurvedagamana,	618,	59
Chikitsā-saṅgraha,	638,	70
Dhanvantari-guṇāguṇa-yogas'ata,	871,	276
Jāraṇa-māraṇādi,	569,	30
Kankālī-rasahema,	776,	181
Kūṭa-mudgara-saṭīka,	792,	199
Madana-vinoda-nighaṇṭu,	860,	264
Mamohaṇa-vilāsa,	779,	183
Mṛitavatsā-chikitsā,	741,	153
Nighaṇṭu,	823,	226
Paribhāshā,	570,	30
Pathyāpathya,	567,	28
Pathya-vidhāna,	985,	361
Rāja-nirghaṇṭa,	566,	27
Rasa-hema,	776,	181
Rasa-sanketa-kalikā,	910,	304
Sāra-chandrikā,	617,	58
S'āraṅgadharā-saūhitā,	790,	195
Sāra-saṅgraha,	631,	78
Savda-chandrikā,	562,	25
Tantroкта-chikitsā,	643,	73
Yoga-s'atābidhāna,	871,	276

XVII.—JAINA ŚAŚTRA.

XVIII.—BAUDHA ŚAŚTRA.

XIX.—ĀGYRIDISHTA.

Nīti nibandha or Nītibahājana-bhājana,	576,	33
Vārānas'ī-darpaṇa-kāś'ikā-prakāś'ika,	765,	172

श्री०
१

श्रीगणेशाय नमः
सकलविघ्नहर्त्रे
तिवन्निवासाय नमः
लपसूत्रविकीर्णतिज्ञा
नीतिः॥ सप्रज्ञमासः॥
समासादिवन्निवा
त्वात्॥ पर्वः॥ शूरजो
समासमासः॥ ज्ञेयः
शेषमासः॥ पर्वः॥
शादीपाज्ञानमाह॥

First page of a MS. in the library of the
dated 15th Dec. 1890.

प्री०
१

प्रीणेशाय नमः। मस्तुलीलावशेन दंजन्मास्थितं नमं प्रजेताम्। अरैकर
सकदेन समासहितं शिव॥१॥ श्रीनृसिंहनमस्कृत्य नमः। मत्तव छलसुसह
तिवन्मिमाष्य हृत्पुनः सारिणी॥२॥ श्रीमातृकात्यायनः पददशशाखासारंगक
ल्पसूत्रं विरच्य तव कथित्वेद्यादिमानोपयोगितया श्रुत्वा परिशिष्टं विकीर्तिजा
नीते। रुद्रसमासं वक्ष्यामः। रुद्रासमस्तसंक्षिप्तेयः प्रदशः सम्यग्मासः।
समासा मासस्याप्युपलक्षकः। वत रसात्तु रसं निजिहीर्षन्ति त्पदिवगाणा
त्वात्। रुद्रासंक्षिप्ते विस्तार्यते वयथा तत्प्रकारं कस्यपिष्यामः। इत्युक्तं।
समासः सम्यगसंज्ञेनैवानुयुक्तः। यासां वारं रुद्रसमाससंज्ञेनामः। इति।
शेषप्रोक्तं। अहनायात्तानां र्थज्ञातसंबंधं। तं प्रोक्ता प्रवर्तत इत्युक्तेः। एवं च
शादीपाकशब्दः श्रूयते। तथा इहो वसुधैव कुटुम्बकमिति वमादावतोऽपि ज्ञानमाह।

वा००९ श्रीगणेशाय नमः
॥१॥ नमो भगवते वासुदेवाय
नमः ॥ १ ॥
॥१॥ हामि नमो भगवते वासुदेवाय
॥१॥
वानां देहि मम
ध्यानं जातं वि
श्वमिन्द्राय नमः

Manuscript of a 14th of the Chaturmasya Hindu

Text, dated 1707 = 1649

॥१॥ श्रीगणेशाय नमः॥ अथ चतुर्मास्यानां होत्रम्॥ अचारं नलीभावे श्वानस्य ज्ञेयं हि
वर्णानमः प्रवक्र इत्यादि। अथ चतुर्मास्यानां होत्रम्॥ अचारं नलीभावे श्वानस्य ज्ञेयं हि
नरमाश्वहा॥ पर्जन्यमावहा॥ देवा इत्यादि॥ यज्ञमहे स्वाहा॥ अग्निस्वाहा सोमस्वाहा
॥१॥ हाग्निं वैश्वानरं॥ अवाहायं ज्ञेयं स्वाहा देवा इत्यादि॥ यज्ञमहे स्वाहा॥ अग्निं वै
वानं वैश्वानरं॥ अतस्य ज्येष्ठिषस्यति॥ अजस्रं घर्ममीमहे॥॥ ये यज्ञमहे॥ अग्निं वै
श्वानरं वैश्वानरस्य सुमतोऽस्यामरा जाहि कं जुवना नाम निश्रीः॥ इतो ज्ञातो वि
श्वमिदं विचरे वैश्वानरो यतते नूर्यणावौ॥ यज्ञं न्याय प्रगायत दिवस्युत्राप्समी

अथ

१

श्रीगामवेदानेविशेषसख्या
समस्तारणेप्रधाचत्वारि६
शानिचत्वारिणीसप्तव
उरुत्तरासतिमैवसप्तमी
यैकैरुश्रद्धेदोपिअशंपच
चत्वारि६शयहत्पस्तास
सपंचाशतंत्यजिन्पांदशपद्य

१

First page of a MS of the Udayanthe Sutra.

dated Punyat 1642 = A. D. 1545

अथ

१

श्रीगामवेदायनमः॥ अथसंप्रतिद्विनादेशेस्तोत्रीपंचोयात१शतेविशेषसंख्या
समन्त्राख्येप्रत्येकमच्छादिनियमोज्योतिषेमेनवतमुद्योत्रिपंचाशेधाचत्वारि६
शानिचत्वार्यतिरात्रसवनानांनक्तिवादश्वं दस्तोऽमत्र्यस्थानदेवैतैर्यानिमप्रव
उरुत्तरासांतिगायत्रीजगत्पेद्वहत्याखुस्मिबकुमोवेदपक्षप्रबुद्धमोमेवसप्तमी
येकैरुश्वं दोभिरितिषष्टिस्त्रिष्टुप्स्तोसां सिद्धिस्त्रयोवि६शतिगायत्र्यशपंच
जत्वारि६शतांबृहत्याधादाशककुमश्चतसृभिर्गायत्रीभिस्तांबृहत्यास्तांस
सपंचाशतंत्यष्टाक्षराणिगायत्र्यस्तैस्तांस्त्रिष्टुप्स्तिस्रश्चैशनेपुरोजिन्मांदशपद्य

१

utki.

नुंवान व'

निर्विधिं तामय विशिः
मन्य कृतपदवायु तं
नामि रूप एदवायु न
धिके च विस्तु च विष्ट
प्रावंधेः सुतमि विः
सा ज्ञधराध राः त।
दाज्ञपदाय नि स्थित
मय धे दकन्यवली यु
प्रय नाय मप्रपट
नि

Manuscript of a ...

... ..

... ..

माया ॥ ॥ उतमानावत श्रीमदुदनासा ॥ ॥ मर्गाशासनमः ॥ ॥ वाराणस्यामत्प्राप्तं मा
मांसवधंतीतस्याप्रसादमासाधकविष्णामिवाभिमं ॥ यत्र हि ॥ नितामया
१ ॥ निनात्तकाः सञ्चुष्टाः परमाधुषः स्वसवित्तविद्वयाः कालज्ञाताः ॥ ३४ प्रजाः ॥ अदि
सकलसंसारतिलकचूर्तापुण्यावतीनामनगरीतत्राजागारिचवत्तानागतस्य
राजीनामपुत्रानातितासां गच्छेत्तद्वामहोदयोपहमदिमीराक्षीव्वेति ॥ यः ॥ ॥ ॥ ॥
मथिवनशालिनीमधुरावक्त्रोभायमगिदयाकर्मतायत्रिलोचनानिवचुरा
प्रागन्यगतीति ॥ रथावत्तमर ॥ लभंयरातिर्मत्तेनकुञ्जसती ॥ विद्याधीपरिदू

रा ॥

१

inhi.

नृणां वा न व

निर्विधिं तैमराविशिष्टं
मन्त्रां कृतं पदवाच्यं तं
नास्ति कृतं एव वाच्यं
धिवर्गे च विस्तृतं विश्व
प्राचक्षेत्रः सुतमिविः
साधनधराधराः त।
द्वैतपदाथानि स्थित
सद्वैतधराधरावलीपु
धराधराधराधराधरा
नि

First name of the
author.

The *supra*judicial
of the Court.

सुखानव

निमित्तादवाकवत्तादुत्तरिनि'अपस्तुसकलंशास्त्रंनिर्वाधितंमयाविशिः
मन्ययारतिःसमानाधिकरणयावत्रकंविशेषणं'एकविनकृतपदवायुतं
नाधिकरणक्षेत्रधिकरणमवाच्छदकमुपलक्षणं'नियविनक्षेत्र'एदवायुतं
धिकरणंजातिप्रत्यासत्तिरधिकरणं'समस्तसूत्रंमयागित्वेविस्तृतंविशु
ष्टाःसंक्षेपंयुवमिद्विः'अविशमानायाराधराधययोःसंवक्षे'युवमिद्विः
साधनानिधनात्मकंशास्त्रमिति'अत्रहीपाधरायावद्यावमत्रधराधराः'त।
दायायमसुवस्तुप्रकाशिनी॥६॥इतिरिवादिताविरचितामत्रपदार्थानिखि
संयत्१४५८वाचभाघवृद्धि'अनंतरमहामांतिगोयुद्धदिन'श्रेदकव्यवहारी
अशामादशनीयागोविंदस्यात्मजनगदामारणनिजम्याधयनायमत्रपद
निनिष्ठा॥६॥६॥

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

Los Angeles

This book is DUE on the last date stamped below.

NON-RENEWABLE

1961 11 23

if non

ONE 2 WKS FROM DATE RECEIVED

